CETIS
CETIS JE NOVO IME ZA AERO GRAFIKO

★ DELO

PONEDELJEK, 25 MARCA 1991 ● LJUBLJANA
LETO XXXIII ● ŠT. 70 ● CENA 10 DINARJEV
2,60 DEM, 18 ATS, 2,50 CHF, 1970 ITL

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK
TIT DOBERŠEK

Samostojen časnik za samostojno Slovenijo

Planica 1991 spet blestela

Zaključek I. SP v poletih – Milan Kučan odprl prireditev v imenu samostojne in neodvisne Slovenije

PLANICA, 24. marca – »Planiški finale prvega svetovnega pokala v smučarskih poletih se je po zaslugi skakalcev in organizatorjev lepo posrečil in tako v polni meri osmislil to posebno disciplino smučarskih skokov in tudi odločitev, da svetovni pokal uvedemo prav posebej za to zvrst,« je ob slovesu po koncu drugega tekmovalnega dne gledalcem spregovoril Janez Kocijančič, član predsedstva Mednarodne smučarske zveze.

Planica je v štirih dneh, ne bi bilo prav, če bi spregledali imeniten četrtkov preskus letalnice z našimi mladimi skakalci, pokazala prav vse svoje obraze. Tudi najbolj muhastega, zaradi katerega v petek ni bilo mogoče izpeljati uradnega treninga, kar je seveda močno užalostilo številne mlade gledalce. Čeprav malce čemeren sobotni dan se je vendarle imenitno iztekel, ugledni gostje predsednika predsedstva RS Milana Kučana, ki je odprl prireditev, pa niso skoparili s priznanji. »Prvič imam priložnost, da skakalce in gledalce lahko pozdravim v imenu samostojne in neodvisne Slovenije,« je pomenljivo poudaril Milan Kučan, ko je odpiral prireditev, ki bo šla v smučarsko zgodovino kot blesteč zaključek prvega svetovnega pokala v smučarskih poletih. Še en teden, če bo vreme naklonjeno organizatorjem finala SP v smučarskih skokih v Visokih Tatrah in iztekla se bo, naporna sezona, svetovnega pokala, iztekla se bo tudi zima, v kateri, smo se prav posebej veselili prvega naslova svetovnega prvaka, Francija Petka. Več na 9. in 16. strani. (O. G.)

● »Republika Slovenija pravkar oblikuje svojo novo podobo, na novo ureja svoje odnose z jugoslovanskimi republikami in narodi, vendar po miroljubni poti, brez uporabe sile. Ne želimo ogrožati pravic drugih narodov in republik v Jugoslaviji, ne bomo tudi ogrožali miru in sožitja narodov v Evropi. Zato smo vas sprejeli z odprtimi rokami, stisnili smo vam roko v pozdrav, kot zmeraj doslej in upamo, da bomo lahko to počeli tudi v prihodnje,« je rekel Milan Kučan.

● »Športniki so nam vsem lahko zgled. Med tekmovanjem so hudi nasprotniki, sicer pa med seboj veliki prijatelji. Tako bi moralo biti v politiki,« je navdušen nad planiškimi poleti dejal podpredsednik predsedstva SFRJ Stipe Mesić.

Huda letalska nesreča

MOSKVA, 24. marca – Med pristajanjem na letališču v Taškentu, prestolnici sovjetske republike Uzbekistan, se je v soboto zrušilo letalo Antonov An-24, pri čemer je 31 ljudi izgubilo življenje. Letalo je letelo na notranji progi iz mesta Navoj, 350 kilometrov južno od Taškenta.

TEMA DNEVA

Navdih za vrhunskost

Prijetno je imeti občutek, da znamo biti dobri gostitelji in da smo se zmožni veseliti tudi uspehov naših tekmecev. V tem pogledu nas posebej v Planici dober okus ni nikdar izdal in športni gostje to znajo ceniti. Desettisoči gledalcev v velikanski areni največje letalnice na svetu so pripadnost športnemu fair playu in prijateljstvu v minulih treh dnevih izpričali na način, da je bilo zares prijetno biti Slovenec.

Prav vsi, ki so tudi to pot poromali pod Ponce, so bili bogato poplačani za svojo zvestobo slovenskemu športnemu prazniku. Na tihem smo se zares nadejali, da je mogoče prišel čas, ko bo pri nas presežena še ena magična meja. Ni bila, prav redki so zato iz Planice včeraj popoldne odhajali manj navdušeni, kot so zjutraj tja prišli. Prvenstvo Planici naši športni prijatelji po svetu priznavajo brez rezerve in vsi vedo, da se bo nekoč tudi ta račun izšel. Zato ni prav nobenega razloga, da bi bil nezadovoljni, četudi smo od naših reprezentantov na Planici '91 pričakovali precej več. Šport je šport in včasih je prav zato treba prizanesljivo oprostiti kak spodrsljaj. Ni se mogoče veseliti samo zmag, tudi športni poraz je treba znati sprejeti nase, da bi se kdaj kasneje toliko bolj veselili in cenili dosežke, s katerimi se tako radi ponašamo.

Planica je in ostaja navdih za vrhunskost, nenehen izziv težnje ljudi po popolnosti. OTO GIACOMELLI

SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH POLETIH ŠVICARJU – Stefan Zünd je osvojil prvi svetovni pokal v smučarskih poletih, sobotno in nedeljsko tekmo pa sta dobila Šved Tällberg in Nemec Gebstedt. Planica je vnovič doživela nadaljši polet človeka na smučeh, vendar je Nemec Kiesewetter pri 196 m podrsal z rokama po snegu, tako da je planiški in svetovni rekord ostal nedotaknjen. (Foto: Igor Modic).

Uspešna vaja slovenske TO Premik '91

Njen namen je bil preizkusiti nekatere nove organizacijske in taktične prijeme

ŠMARJEŠKE TOPLICE, 24. marca – Danes se je na širšem območju Šmarjeških toplic končala tridnevna vaja pripadnikov enot in štabov Teritorialne obrambe Slovenije, imenovana Premik '91. Šlo je za najdaljšo in najštevilčnejšo vajo letos, z njo pa so poleg premikanja po terenu preizkusili tudi nekatere povsem nove organizacijske in taktične prijeme, ki naj bi pri usposabljanju pripadnikov teritorialne obrambe v prihodnosti služili kot model.

● Na ogled vaje enot slovenske teritorialne obrambe Premik '91 je bil povabljen tudi poveljnik petega armadnega območja general Peter Košek, vendar je povabilo odklonil.

Vaja se je začela že v petek z mobilizacijo pripadnikov teritorialne obrambe s severnoprimorskega območja, sledil je nočni premik na Dolenjsko, kjer so morali vojaki odbiti zračni napad na premikajočo se motorizirano kolono, odbiti napad izvidniške sovražne skupine iz zasede, danes dopoldne pa še razbiti napad močnih teroristično izvidniških skupin. Vršilec dolžnosti načelnika republiškega štaba TO Janez Slapar je na posebni tiskovni konferenci po vaji povedal, da so z vajo predvsem preizkusili potreben čas za mobilizacijo vseh vpoklicanih, sposobnost delovanja pripadnikov enot in štabov na neposeznanem terenu, saj so se enote prvič premaknile na območja, kjer do zdaj še niso delovale, in ustreznost novega sistema preskrbe in namestitve vseh enot na novem območju. Poudaril je, da je vaja dobro uspela in da so vse predvidene cilje dosegli. Teritorialce so včeraj obiskali tudi nekateri predstavniki Republike Slovenije, med njimi republiški sekretar za LO Janez Janša in član predsedstva RS Ivan Oman. Več na 2. strani.

MARKO JAKOPEC

DANES V DELU

- **Imate potrdilo, da niste okuženi?**
  Anketa Delovega STIKA o aidsu in Slovencih
- **Opozicijski vatli za moč ali nemoč demokracije**
  V Zagrebu se je sestalo 30 jugoslovanskih opozicijskih strank stran 2
- **Trije mitingi v glavnem mestu hkrati**
  Opozarjajo, da bi v sredo lahko v Beogradu spet prišlo do medstrankarskih obračunavanj stran 3
- **Predsednik Cossiga vlada po balkansko**
  Bo italijanski predsednik razpustil parlament in odpustil premiera Andreottija? stran 4
- **Miličnik hudo ranil šrilanškega begunca**
  Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za begunci, se je spotaknil in ustrelil stran 5
- **Obnova monarhije v Jugoslaviji – stvar bližnje prihodnosti**
  Kaj je prestolonaslednik Aleksander povedal britanski novinarki? stran 8

YU PLANICA '91

Karikatura: Franco Juri

Huseinova nova vlada

Premier je postal diktatorjev prijatelj Sadun Hamadi, Tarik Aziz pa ni več zunanji minister – Bush: Miru ne bo vse dotlej, dokler bo Husein na oblasti

KAIRO, NIKOZIJA, 24. marca – Iraški predsednik Sadam Husein je izvedel nov trik: v soboto je sestavil novo vlado, katere prvi minister je šiit Sadun Hamadi, ki se je tako pridružil še dvema šiitoma v iraški vladi, obrambnemu ministru Abasu in ministru za notranje zadeve Al-Mažidu, ki sta ti dve funkciji opravljala že doslej. Nekdanji zunanji minister Aziz je sedaj samo namestnik premiera (kar je bil že doslej), novi zunanji minister pa je Ahmad Husein al-Hodair.

Po mnenju tujih diplomatov v Kairu pomeni ta Sadamova poteza obupen poskus konsolidacije oblasti, poskus, da bi vladi dal zmernejši videz. Poleg tega imenovanje predsednika vlade – ta položaj do sedaj v Iraku praktično ni obstajal, ker je Sadam Husein vodil vse seje vlade in tako dejansko bil premier – kaže, da Sadam ni več potreben na sejah vlade in da je to prepustil prijatelju Homadiju, ki se bo moral lotiti težke naloge, obnove in umiritve države, seveda pod Sadamovim budnim očesom. Ameriški predsednik Bush je to potrdil z besedami, da Husein očitno spet »kliče k orožju« s svojimi potezami in dodal, da odnosi na tem območju ne bodo normalni vse dotlej, dokler bo Husein na oblasti.

Po novicah, ki prihajajo v Kairo iz Bagdada, pa potekajo v tem mestu poulični boji med privrženci diktatorja Sadama Huseina in uporniki, ki so se iz notranjosti države prebili do prestolnice. Boji še naprej potekajo okoli Mosula, tretjega največjega iraškega mesta, in tudi okrog Basre, tam so uporniki v hotelu Šeraton ubili nekaj višjih oficirjev iraške vojske. Kot se je izvedelo, so bili v tem hotelu nastanjeni višji oficirji Sadamove republikanske garde in iraške službe državne varnosti. Na drugi strani pa ne pojenjuje upor Kurdov na šiitskem jugu države, ki traja že tri tedne. Sadamov režim za ta upor pravi, da je že zadušen, čeprav mnogi objektivni viri trdijo ravno nasprotno. Kurdski vojaki so se prebili do severa Iraka, kjer so se jim menda pridružili tudi mnogi pripadniki republikanske garde. Uporniki v Kirkuku, enem največjih naftnih središč na severu Iraka, so menda zasedli vse naftne vrelce, sedež province in tudi radio in televizijo. Istočasno so uporniki zasedli tudi predmestje Mosula Tahrir (to pomeni osvoboditev, torej je simbolika tudi v boju), vendar je ob tem padlo veliko žrtev.

AFP in MIROSLAV VIŠNJIĆ

Jelcinov miting bo!

Kljub odklonilnemu priporočilu zveznega parlamenta je moskovska vlada miting bloka Demokratične Rusije dovolila – Stavka rudarjev ogroža tudi Rusko federacijo

OD NAŠEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 24. marca – Množična stavka rudarjev, v kateri po nepopolnih in nasprotujočih si ocenah sodeluje od 200 do 245 sovjetskih rudnikov, ogroža velikanske metalurške kombinate v vsej državi, zlasti v Ukrajini. Zaradi stavkovnega vala, ki se je začel 1. marca, izgube premoga presegajo dva milijona ton, pred kolapsom pa je med drugim eden največjih evropskih metalurških kombinatov v ukrajinskem Novolipecku. Vrhovni sovjet ZSSR s posebnim sklepom kategorično zavrača ultimativne politične zahteve stavkajočih in jih ocenjuje kot nesprejemljive in skrajno nevarne. Sovjetski premier Valentin Pavlov pa je v osrednji TV oddaji Vremja dramatično pozval rudarje, naj s ponedeljkom prekinejo množično stavko in dejal, da je osebno pripravljen na pogajanja z njimi, če bodo seveda poprej odstopili od političnih ultimatov.

Predsednik ruske vlade Ivan Silajev pa je med nedavnim obiskom stavkajočih rudarjev v južnosibirskem Kuzbasu izrazil razumevanje za rudarske zahteve. Razgrnil je prvine dopolnjenega osnutka gospodarske reforme »500 dni«, ki bo veljal samo za Rusko federacijo. Posredno pa je rudarje opozoril, da tega programa ne bo mogoče uresničiti, če bo industrija Ruske federacije, tudi zaradi stavkovnega vala, dokončno razpadla.

Razmere pred izrednim kongresom poslancev RSFSR pa so sploh spolitizirane, napetost pa se je povečala tudi zaradi najnovejšega sklepa izvršnega sveta moskovske skupščine. Ta je namreč zavrnil priporočilo zveznega parlamenta, naj 28. marca ne odobri množičnih manifestacij v mestu. Toda, izvršni svet je upošteval, da je pobudnik manifestacije »Demokratična Rusija« prošnjo vložil kot določa zakon, to je 10 dni pred manifestacijo, in je prošnjo tudi odobril.

Zvezni parlament je poprej opozoril, da nihče ne more zagotoviti varnosti in reda v glavnem mestu, pa tudi sicer je menil, da lahko pride do zastoja dela v podjetjih in v javnem prometu. Izvršni svet glavnega mesta je drugačnega mnenja in kot kaže, manifestacija pod geslom »Zaščitimo Jelcina«, bo. Dve koloni udeležencev se bosta 28. marca zlili na Manežni trg, kjer bo kratko zborovanje, zatem pa naj bi sledilo srečanje z narodnimi deputati tretjega, izrednega kongresa Ruske federacije.

Boris Jelcin je medtem iz Leningrada prispel v Severno Osetijo. V mestu ob Nevi je med drugim Mihaila Gorbačova ponovno obtožil, da vodi desno-konservativne sile v državi, ki da si v vlogi komunističnih fundamentalistov prizadevajo za restavracijo starega dogmatizma. V severnoosetinskem Vladikavkazu pa je Jelcin med drugim dejal, da ruski parlament ne predlaga nikakršnih sprememb meja na Kavkazu. Jelcin se je zatem na rusko-gruzinski meji, v kraju Kazbegi, sešel s predsednikom gruzinskega parlamenta Zviadom Gamsahurdijo. Dogovorila sta se o »energičnih ukrepih« za prekinitev mednacionalnih konfliktov v Južni Osetiji. Jelcin je govoril o državljanski vojni v tej, z odlokom gruzinskega parlamenta, odpravljeni avtonomiji, kjer od lani praktično vsak dan teče kri. Predsednika sta se dogovorila o ustanovitvi skupnih varnostnih enot, ki naj razorožijo nezakonite oborožene skupine, beseda pa je tekla tudi o dvostranskem sporazumu, ki naj bi ga suvereni republiki Ruska federacija in Gruzija podpisali konec aprila.

Živina poginja, cariniki pa še napraj stavkajo

Razmere na Fernetičih so postale neznosne – Čakajoči vozniki bodo jutri pripravili protestni shod

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TRST, 24. marca – Na tovornem terminalu pri mejnem prehodu Fernetiči se je zaradi tako imenovane bele stavke italijanskih carinikov, ki traja že dober teden, nabralo že več kot 2000 tovornjakov. Približno tisoč tovornjakov čaka na carinski pregled na mejnem prehodu pri Gorici, razmere pa postajajo iz dneva v dan neznosnejše.

Na posebnem postajališču za živino pri Proseku so veterinarji povedali, da je doslej zaradi lakote in žeje umrlo več kot 200 ovac, približno 30 konjev in najmanj deset krav in telic. Vozniki tovornjakov, ki na prestop meje čakajo tudi po teden dni, živijo v izredno slabih higienskih razmerah. Šele včeraj so prostovoljci Rdečega križa postavili poljsko kuhinjo, v kateri pripravljajo tople obroke hrane, voznikom pa nudijo tudi zdravniško pomoč. Tako kot ponavadi, so tudi tokrat v najslabšem položaju vozniki iz vzhodnoevropskih držav, ki jim je zmanjkalo denarja in hrane.

● Zastoj prometa na mejnih prehodih negativno vpliva tudi na poslovanje podjetij v deželi Furlaniji-Julijski krajini. Predsednik združenja tukajšnjih industrijcev Piero Toresella je protestiral pri vodji deželne carinske službe in ga seznanil z veliko škodo, ki jo je stavka carinikov prizadejala tukajšnjim podjetjem.

Pogajanja med predstavniki carinikov in državo so prekinjena, tako da ne kaže pričakovati skorajšnjega konca težav na mejnih prehodih. Vozniki, ki na prestop meje čakajo pri Fernetičih in Gorici, so se odločili, da bodo jutri v središču Trsta in Gorice pripravili protest, ki bo brez dvoma ohromil promet v obeh mestih, saj bodo v mestno središče pripeljali svoje tovornjake.

MIŠO RENKO

Albanski graničarji streljali na begunce

Ena smrtna žrtev in štirje ranjeni – Makedonska manjšina v Albaniji zahteva odprto mejo

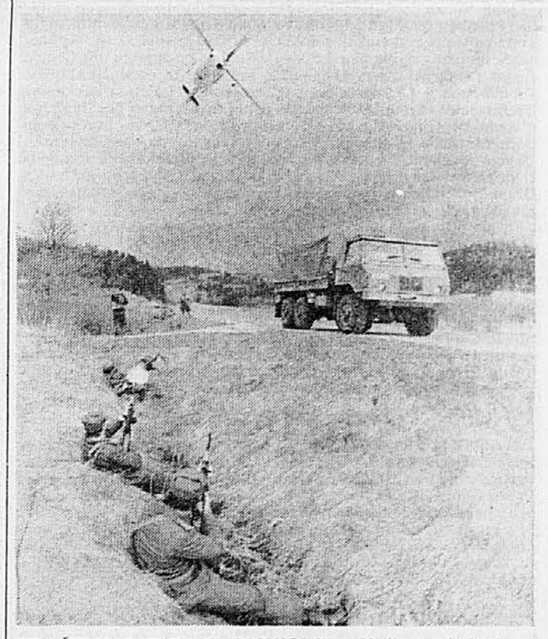
SKOPJE, RESEN, 24. marca (AFP, Tanjug) – Večje skupine albanskih državljanov so danes dopoldan, vzklikajoč »Makedonija«, prestopile albansko-jugoslovansko mejo blizu Resna. Do poldneva pa se jih je v vasi Stenje (na jugoslovanski strani ob Prespanskem jezeru) zbralo okrog tisoč. Albanski graničarji danes niso streljali na ljudi, ki so prestopali mejo, na jugoslovanski strani pa so dobili hrano in pijačo.

Za pet albanskih državljanov od pribižno tisoč, ki so včeraj prestopili albansko-jugoslovansko mejo (blizu Debra in Džepišta), pa se je to končal tragično. Albanski graničarji so namreč enega ubili in štiri ranili.

Mejo prestopajo pripadniki makedonske narodnostne manjšine, ki živijo v devetih vaseh v Albaniji. Večina je pravzaprav prišla le na obisk k svojim sorodnikom in s tem hoče albanskim oblastem pokazati, da si makedonska manjšina v Albaniji želi svobodno potovati čez mejo.

Medtem pa so Makedonci z območja Male Prespe v Albaniji poslali makedonskemu predsedniku Kiru Gligorovu pismo, v katerem izražajo zaskrbljenost zaradi množičnih odhodov pripadnikov makedonske manjšine v Makedonijo. Gligorova prosijo, naj se pri albanskih oblasteh zavzame za liberalizacijo potovanj čez jugoslovansko-albansko mejo, ukinitev carinskih in drugih omejitev in za to, da bi se pripadniki makedonske manjšine lahko zdravili v zdravstvenem domu v Resnu. Zavzemajo se tudi za posodobitev ceste med vasema Stenje (v Makedoniji) in Pustec (v Albaniji), za jezikovno usposabljanje predavateljev makedonščine v matični domovini in za pomoč Makedonije pri naložbah na območju, kjer živi makedonska manjšina. Pismo z enako vsebino so poslali tudi oblastem v Tirani.

(Več na 4. strani)

ZRAČNI NAPAD JE BIL BLISKOVIT – Helikopter in letala so se iznenada prikazali z oblačnega neba, vendar so pripadniki slovenske teritorialne obrambe hitro organizirali obrambo. (Foto: Srdjan Živulović)

Jutri razpis kadrovskih štipendij

Jutri bo v Delu izšel razpis novih kadrovskih štipendij za šolsko leto 1991/92. Namenjene so učencem 3-letnih poklicnih šol, 4-letnih srednjih šol in študentom na univerzi. To bo skupna letošnja ponudba vseh kadrovskih štipendij v Sloveniji, ki so jih posredovali delodajalci. Urejene so po enotah Zavoda za zaposlovanje, znotraj enot pa po občinah po abecednem redu. Zapisan je naslov štipenditorja in poklic oz. šolski program, za katerega delodajalec daje štipendijo.

Letošnjih kadrovskih štipendij je veliko manj kot prejšnja leta, menda okoli 4000, med njimi po tradiciji največ za učence poklicnih šol. Razveseljivo pa je, da ponudbe za pomoč pri šolanju novih delavcev vendarle so. Razpis je zato vreden pozornosti ne le za tiste učence, ki se želijo potegovati za to ali ono štipendijo, marveč tudi za vse, ki se letos vpisujejo v srednje in visoko šolstvo: iz seznama ponudb je mogoče razbrati, katera znanja so za delodajalce dandanes pri nas najbolj zanimiva. J. S.

Junija vseevropski shod

Prvo zasedanje »evropske konfederacije« bo v Pragi – Dogovorili naj bi se o projektih s področja energije, okolja in transporta

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ŽENEVA, 24. marca – Prvo zasedanje »evropske konfederacije« bo od 12. do 14. junija v Pragi, nanj pa bodo povabili okoli 150 osebnosti iz 33 evropskih držav, ki jih bodo izbrali v političnih, gospodarskih, znanstvenih in kulturnih krogih, vendar med njimi ne bo nosilcev uradnih političnih funkcij. Kraj srečanja, na katerem bodo razpravljali o konkretnih projektih za postavljanje novih mostov med evropskim Vzhodom in Zahodom, je bil že znan, o datumu posveta pa sta se med včerajšnjim kosilom v Elizejski palači dogovorila češkoslovaški predsednik Vaclav Havel in francoski, François Mitterrand.

Pobudnik projekta je François Mitterrand, ki je v predlanski novoletni poslanici (nekaj tednov po padcu berlinskega zidu) izrazil željo, da bi v prihodnjih letih zgradili »evropsko konfederacijo«, ki bi združevala vse države naše celine. Idejo so povzeli septembra lani, ko je francoski predsednik obiskal Češkoslovaško in že tedaj je padla odločitev, naj bi prvo srečanje predstavnikov 33 evropskih držav sklicali prav v Pragi.

Po elizejskem predlogu bi »evropska konfederacija« omogočala razpravo in dogovarjanje o konkretnih projektih s področij, na katerih bi temeljila kasnejša prava vseevropska organizacija, med njimi za sedaj omenjajo energijo, okolje, velika transportna in komunikacijska omrežja, kulturne prireditve in pretok ljudi. Uresničevanje teh projektov bo zagotovila Evropska banka za obnovo in razvoj (BERD), ki jo bodo slovesno odprli 16. aprila v Londonu, postala pa naj bi »finančno orodje« bodoče konfederacije, kot poudarjajo v Parizu.

Nova oblika vseevropskega sodelovanja pomeni nekakšno ohlapno združbo 33 držav, ki ne zahteva, pa tudi ne omogoča, vključevanja v sedanje (zahodno) evropske integracije, ponuja pa svojevrstni odgovor na želje vzhodnoevropskih držav, ki so se lotile političnih in gospodarskih reform, da se postopoma približajo Evropski skupnosti, ob upoštevanju velikanskih razlik, ki jih je opaziti med dvema deloma celine. Francija in Češkoslovaška, poudarjajo po pariškem srečanju med Vaclavom Havlom in Françoisom Mitterrandom, v »evropski konfederaciji« vidita način za postavljanje temeljev enakopravnega sodelovanja vseh evropskih držav, ki ga omogočajo novi procesi na evropski celini, njihov pričetek pa simbolično predstavlja prav padec berlinskega zidu.

BOŽO MAŠANOVIĆ

ZDRAVE NOGE, LAHEK KORAK
KOPITARNA
Mercator – Kopitarna Sevnica

DANES V DELU ŠPORT – DANES V DELU ŠPORT

Polom Olimpije s Crveno zvezdo

Za Bežigradom se je ob gostovanju Crvene zvezde zbralo blizu 10 tisoč navijačev, ki so videli sijajno igro polfinalistov evropskega pokala prvakov. Crvena zvezda je zmagala kar s 6:0, a tudi Olimpija ni bila čisto brez priložnosti (na sliki: pred vratarjem Stojanovićem je bil Belodedić hitrejši kot Di. Vrabac in Topić), gledalci pa so seveda uživali predvsem v igri Prosinečkega, Savičevića, Mihajlovića in drugih beograjskih asov. (Foto: Marko Feist). Stran 11

Ježičanke dobile v Beogradu

V prvi polfinalni tekmni končnice prvenstva košarkaric so Ježičanke v Beogradu premagale Crveno zvezdo in imajo tako v sredo doma veliko priložnost, da se uvrstijo v finale. Košarkarji Smelta Olimpije pa so doma premagali Bosno, ki je tako na robu izpada in ji tudi pristranska sodnika nista mogla pomagati. Budućnost je presenetila z zmago nad Cibono in se tako že izognila neposrednemu izpadu. Stran 10

Fogdoe prvič zmagal

V Waterville Valleyu v ameriški zvezni državi New Hampshire se je končal svetovni pokal v alpskem smučanju s prvo slalomsko zmago Šveda Thomasa Fogdoeja (na sliki). V Rovaniemiju na Finskem pa je bil finale evropskega pokala, v katerem je srebrno veleslalomsko kolajno osvojila Barbara Brlec. Več na 9. strani. (Telefoto: Reuter)

PODARIM DOBIM

Japonci prvi na prizorišču hokejskega SP

Hokejska reprezentanca Japonske (na sliki) je v nedeljo opoldne prva pripotovala na prizorišče SP skupine B. Druge reprezentance pričakujejo danes in jutri. Drevi se bodo Japonci ob 18. uri v tekmi za trening v Tivoliju pomerili z Jugoslovani. Na EP skupine B pa so naši mladinci imenitno štartali. V uvodni tekmi so premagali Avstrijo s 6:2. (Foto: Marko Feist)

Stran 10

3x3
12. KOLO 3×3
23. 3. 1991
IZŽREBANE ŠTEVILKE
LOTERIJA SLOVENIJE
A 15 18 19
B 63 64 68
C 5 8 12
AVTOMOBIL: 0206101 – Tržič
KOLO: 0163852 – Beltinci
INFORMACIJE O IGRAH NA SREČO: TELEFON 9862!
ODSLEJ VSA POROČILA O NAŠIH IGRAH NA SREČO V SLOVENSKI IZDAJI LISTA EHO, KI IZHAJA VSAK TOREK!

S TELEPRINTERJA

Cestno zaporo odstranili šele po štirih urah

ZLATOLIČJE, 24. marca – Krajani Slovenje vasi, Starš, Zlatoličja, Hajdine, Hajdoš in Prepolja so s petkovo večerno zaporo magistralne ceste Maribor Zagreb povzročili eno od največjih prometnih blokad v zadnjih letih. Med tem ko so kolone osebnih avtomobilov in avtobusov delavci Milice preusmerjali po obvoznicah skozi Kidričevo, pa so vlačilci in tovornjaki morali čakati domala štiri ure, kolikor je trajala zapora ljudi in traktorjev na obeh straneh mostu preko kanala Drave na eni najbolj prometnih cest pri nas. Zaradi povečanega tranzitnega in zdomskega prometa pred velikonočnimi prazniki, je cestna zapora, ki je med drugim bila vzrok za prometno nesrečo s hudimi telesnimi poškodbami v Zlatoličju, pustila še posebej slab vtis.

Z ustavitvijo prometa med Mariborom in Zagrebom so krajani protestirali pred začetkom obratovanja zasebne livarne mariborskega podjetnika Rada Snežiča, ker so prepričani, da bo tovrstna proizvodnja v bližini njihovih domov puščala hude ekološke posledice. Spor med njimi in organi, ki so za obratovanje livarne izdali dovoljenja, bodo poskušali zgladiti v torek. (B. V.)

Uspešni slovenski radioamaterji

SLOVENJ GRADEC, 24. marca – Slovenski radioamaterji so lahko ponosni na svoje delo. Kljub temu, da je denarja za njihovo dejavnost iz proračunov vse manj, imajo vse več članov in dosegajo vidne uspehe. Na letni volilni konferenci ZRS v Slovenj Gradcu so z veseljem predstavili podatek, da imajo med 8000 člani kar 4100 aktivnih operaterjev. Njihovo delo ni zgolj ljubiteljsko, temveč so v preteklosti, posebej pa ob katastrofalnih poplavah jeseni 1990, pomagali pri vzpostavljanju zvez z ogroženimi območji. Na konferenci so sklenili, da bodo članstvu pomagali pri uvozu postaj, s čimer bodo še izboljšali svojo pripravljenost pomagati ljudem v stiski. V svojo organizacijo, ki izobraževanju posveča posebno pozornost, so sklenili povabiti še več mladih. Na konferenci so sprejeli tudi dopolnjen statut ZRS, ki bo omogočal, da se bodo člani lahko neposredno vključili kar v zvezo, če na njihovem območju ni kluba. Izvolili so tudi nov izvršni odbor Zveze radioamaterjev Slovenije, ki ga bo še naprej vodil Tone Stipanič iz Ljubljane. Na konferenci so najboljšim klubom in posameznikom podelili tudi pokale in druga priznanja. (I. P.)

Letališki meteorologi tožijo nad slabo opremo

MARIBOR, 24. marca – Čeprav se tehnična oprema letaliških meteoroloških služb zaradi hitrega razvoja tehnike v svetu menjuje praktično vsaki dve leti, Jugoslavija na tem področju ni vložila niti dinarja že polnih šest let. Nekatera letališča nimajo niti najosnovnejših merilcev vetra, zaradi zastarele opreme pa so naši letališki meteorologi tudi prikrajšani za nujne, sprotne stike s kolegi po Evropi.

To je najvažnejše opozorilo sedmega srečanja letaliških meteorologov Jugoslavije, ki so ga tokrat že drugič organizirali v Mariboru. Udeležili so se ga strokovnjaki z letališč Zagreb, Ljubljana, Batajnica, Cerklje in Maribor, posvetili pa so ga 23. marcu, svetovnemu dnevu mednarodne meteorološke organizacije. Ponovno so zahtevali, naj se jugoslovanska letališka meteorološka služba izloči iz zvezne, vojaške kontrole letenja. V njej se namreč izgubljajo vsi dohodki od preletov tujih letal preko našega ozemlja, za katere letališki meteorologi sicer pripravljajo vse podatke, v zameno pa ne dobivajo niti za osnovno vzdrževanje in nujno obnavljanje svoje tehnične opreme. (B. V.)

Mednarodni dan invalidov v Ljutomeru

LJUTOMER, 24. marca – Danes so v Ljutomeru člani društva invalidov, ki vključuje 520 članov, proslavili svoj praznik slovesno in delovno. Praznik so povezali z rednim občnim zborom društva. Kulturni program so izvajali učenci OŠ Ivan Cankar Ljutomer. Na delovnem zboru so bili prisotni s solzami v očeh zaskrbljeni in uprti v razmere, ki pestijo danes tudi invalide. Med perečimi vprašanji, ki tarejo invalide v občini, so družbeni prostori. Saj se bodo zaradi ekonomske najemnine, ki je invalidi ne zmorejo, in napovedane preureditve mestne hiše morali izseliti, toda kam, še ne vedo. Skrbi jih tudi socialni položaj in zaposlovanje invalidnih oseb. Predsednik izvršnega sveta SO Ljutomer Franc Štarkl je opozoril, da je že doslej v občini 600 oseb brez dela. Na delovnem zboru so se člani društva zavzemali za čimprejšnjo ustanovitev in vključevanje v novo demokratično stranko upokojencev, preko katere bi boljše in učinkoviteje izražali svoje posebne interese.

Podobe trenutkov

LJUBLJANA, 24. marca – Jutri se bo v Cankarjevem domu v Ljubljani začel tradicionalni teden kulture ljubljanskih srednješolcev Podobe trenutkov. Predstave bodo na sporedu v Štihovi in Kosovelovi dvorani vsak dan do 29. marca ob 19. in 21. uri. V ponedeljek bo nastopila skupina Le Mec iz Srednje pedagoške šole Ledina z igro Dimitrija Kralja Dvigalo, v torek bosta nastopili skupina Tabula Rasa iz Gimnazije Šentvid s predstavo La Rasa in skupina Grafiti teater s Srednje šole tiska in papirja s predstavo The Moment, v sredo bo Gimnazija Moste predstavila igro F. G. Lorce Dom Bernarde Albe in skupina Mlada Vera in lov na globuse igro J. Geneta Služkinji. V petek bo Srednja vzgojiteljska šola nastopila z Molièrovo La mariage forcé v francoščini, Groteskno gledališče Grape Fruit s Srednje šole za oblikovanje pa bo teden srednješolcev zaključilo s Polnočnim ekscesom. B. C.

Pomlad v Savinjski gaj

MOZIRJE, 24. marca – Pri pospešeni obnovi Savinjskega gaja so se v soboto v Mozirju vrtnarjem in cvetličarjem pridružili tudi tukajšnji domačini. Približno štirideset prostovoljcev je cel dan urejalo okolico gaja, naslednji teden pa bodo v podobni akciji očistili tudi ribnik. Čeprav je bil gaj v novembrski poplavi popolnoma uničen, pa mozirski vrtnarji obljubljajo, da bo kmalu zacvetel v svoji nekdanji lepoti. Savinjski gaj, ki je ena od najbolj obiskanih turističnih točk v Zgornji Savinjski dolini, bodo odprli 15. aprila. (S. G.)

Pevci Od Pliberka do Traberka

RAVNE NA KOROŠKEM, 24. marca – Sinoči je bil na Ravnah sklepni koncert že tradicionalne pevske revije Od Pliberka do Traberka. Nastopilo je petnajst zborov, od tega pet iz zamejske Koroške. Predstavnika ZKOS Marko Studen in Tomaž Faganel sta zboroma Šentanelski pavri s Šentanela in Podjuna iz Pliberka podelila Gallusovi listini. Slavnostni govornik na prireditvi je bil Mitja Šipek, ki je kot pevovodja sodeloval na vseh štiriindvajsetih srečanjih Od Pliberka do Traberka. Revijo so pripravili ZKO Ravne ter SKZ in SPZ iz Celovca. (I. P.)

Letni zbor reformistov za zaprtimi vrati

TUZLA, 24. marca (Tanjug) – Redni letni zbor zveze reformskih sil Jugoslavije za BiH je bil za zaprtimi vrati, razpravljali pa so o programskih načelih, spremembi in dopolnilih statuta, poročilu o finančnem položaju in izvolili funkcionarje stranke. Za zaprtimi vrati so razpravljali po odločitvi, da gre za vprašanje, ki so izključno strankarskega značaja. Udeleženci so izrazili nedvoumno podporo naporom zveznega izvršnega sveta in Anteja Markovića, vloženih v uresničevanje ekonomskih in političnih reform in ohranitev Jugoslavije kot demokratične državne skupnosti.

Smledničani protestno zaprli regionalko Zapoge–Smlednik

SMLEDNIK, 24. marca – Prebivalci KS Smlednik so v soboto, 23. marca, za cel dan in za ves promet protestno zaprli regionalno cesto R 314, in sicer na odseku Zapoge–Smlednik. S tem so krajani izrazili svoje nezadovoljstvo, ker je obnova omenjenega odseka kljub obljubam izpadla iz letošnjega programa za ceste. Cesta je namreč že močno načeta, vožnja po njej je nevarna, v nevarnosti pa so s tem tudi pešci, ki po njej hodijo, in to predvsem šolarji. Na svojem sobotnem protestnem shodu so izrekli marsikatero pikro na račun Republiške uprave za ceste, češ da postopke za obnovo te ceste vodi počasi in neučinkovito. Obtožbe so letele tudi na račun direktorja RUC Andreja Levičnika, ki je po njihovih besedah denar, namenjen za obnovo odseka Zapoge–Smlednik, porabil v druge namene. Po njihovem mnenju bi moral denar za to cesto zahtevati pri republiški vladi, zato zahtevajo njegovo odgovornost oziroma bodo prek svojih delegatov v republiški skupščini zahtevali odstop Andreja Levičnika, če seveda ne bo storil ničesar v zvezi z obnovo omenjene ceste. (J. B., slika: Marko Feist)

Žalovanje za oblastjo še zmanjšuje moč opozicije

V Zagrebu se je zbralo trideset jugoslovanskih opozicijskih strank, ki ostajajo razpete med enotno državo in nacionalnimi državami

ZAGREB, 24. marca – Prvi pogovor predstavnikov tridesetih opozicijskih strank iz jugoslovanskih republik in pokrajin, ki ga je sklicala hrvaška stranka demokratičnih sprememb, je določil edini okvir njihovega sodelovanja, to pa je zavezanost demokraciji. Ob tem seveda ne gre pozabiti, da je opozicija v južnih republikah nastala šele pred nekaj meseci. To pa vsekakor ni edini razlog, da jugoslovanska opozicija ni atraktivna za tujino in razen redkih izjem tudi ne za domačo javnost.

Na eni strani dajejo ton naši opoziciji stranke, ki so bile prej na oblasti in ki se nemara šele sedaj zavedajo, da so oblast izgubile zaradi podcenjevanja nacionalnega vprašanja, trga, socialnih zadev ipd., kot je menil Viktor Žakelj, predstavnik slovenskih socialistov. Medtem ko si zlasti v več opozicijskih strankah na jugu države belijo glave z restavracijo preteklosti, ki je po besedah Svetozarja Livade (stranka Jugoslovanov) izgubljena zaradi tega, ker bivši režimi niso dovoljevali opozicije, razpad države pa po njegovem pospešuje sovraštvo, ki pelje v krvavo državljansko vojno bodisi da nacionalne argumente o razpadu Jugoslovije »dušijo« z našo skupno zgodovino (Boško Kovačević, vojvodinski forum), se na zahodu države vsaj skušajo truditi, da bi se lotevanja krize začeli po evropskih merilih, o čemer je govoril akademik Predrag Vranicki (SDP Hrvaška). Po njegovem mnenju prepiri oblastnikov glede federacije ali konfederacije ne peljejo nikamor, pač pa naj bi sleherna poteza izhajala iz suverenosti naroda, kar je bivši režim podcenjeval, kot je podcenjeval vprašanja, ki zadevajo meščanske svoboščine, kot so pluralizem lastništva, dejanska svoboda tiska, o čemer se bodo po besedah dr. Cirila Ribičiča v maju pogovarjali na srečanju opozicijskih strank v Sloveniji.

»Napačne so trditve, da Jugoslavija razpada zaradi slovenskega Demosa, hrvaškega HDZ, triumfirata bosansko-hercegovskih nacionalnih strank, Miloševićeve Socialistične partije in drugih strank, ki so na oblasti v jugoslovanskih republikah. »Jugoslavija sama zase ni vrednota, kvečjemu lahko govorimo o geografskem pojmu,« je na prvem srečanju jugoslovanskih opozicijskih strank poudaril Jože Školč.

Hrvaški prenovitelji, organizatorji tega srečanja, so pogovor sklicali z namenom, da bi prikazali razmerje med oblastjo in opozicijo. Tej temi so se na pogovoru še najbolj približali, čeprav srečanje ni potekalo v smeri, ki jo je nakazal Ivica Račan, predsednik stranke Demokratičnih sprememb Hrvaške, da je namreč opozicija iz jugoslovanskih pogovorov glede prihodnosti na jugoslovanskih tleh povsem izključena, pač pa se je vse bolj ali manj zaustavilo na razmerju med opozicijo in oblastjo v konkretnem okolju. Dr. Ivan Djurić (Zveza reformskih sil Srbije) je poudaril, da je lahko opozicija partner oblasti samo v primeru, če je le-ta demokratična. V republiki Srbiji, kjer so tudi bile izvedene večstrankarske volitve, ni mogoče govoriti o demokratični oblasti, saj se je prav v Beogradu pojavila vojska s tanki na ulicah, čeprav je vojska bolj ali manj srbska. Zato po njegovem napovedani miting 27. marca v Beogradu ne bo opozicijski, »temveč miting demokratičnega Beograda in demokratične Srbije proti totalitarnemu režimu«.

Vodja makedonskih reformatorjev Peter Gošev in predstavnik bosansko-hercegovskih reformatorjev Zlatko Lagudžija sta predvsem govorila o sovraštvu, ki ga vzpodbuja nova oblast v jugoslovanskih republikah, to pa je ob drugem izzvalo reagiranje Rasima Kadića (Demokratična zveza BiH) in drugih (Ivan Zvonimir Čičak iz Hrvaške kmečke stranke, Jože Školč itd.), ki so dokazovali o podobnosti sedanje z bivšo oblastjo, oziroma tako imenovane leve opozicije s strankami na oblasti. Dr. Dragan Veselinov (Ljudska kmečka stranka Vojvodine) je poudaril, da srbska in vojvodinska oblast ne razumeta, da po vsem svetu razpada režim, ki sta ga vzpostavili, za vse totalitarne režime pa je značilno, da predvsem iščejo sovražnike zunaj svojega naroda oziroma republike.

PETER POTOČNIK

(Ne)samostojnost medijev vir polemik v BiH

Vladajoče stranke terjajo proporcionalno nacionalno zastopanost v osrednjih medijih

SARAJEVO, 24. marca (Tanjug) – Skupščina Bosne in Hercegovine bo imela na torkovem zasedanju na dnevnem redu tudi predlog sprememb in dopolnitev zakona o RTV Sarajevu in Oslobodjenju, ki se predstavlja v spolitizirani javnosti kot vprašanje biti ali ne biti. Z njim poskuša namreč večstrankarska oblast v okviru parlamentarnih pristojnosti prevzeti pravico imenovanja direktorjev, glavnih in odgovornih urednikov obeh osrednjih medijskih hiš.

Pred zasedanjem skupščine in obravnavo zakonskega predloga po hitrem postopku (na zahtevo poslancev HDZ) se ne ve le tega, ali bo skupščina na osnovi javnega razpisa v svojem odločanju med kandidati dolžna upoštevati mnenja kolektivov. Vlada je pred dnevi ob tem vprašanju obstala pred dilemo, kdo naj v novih okoliščinah sploh zastopa kolektive. Odločitev o tem je prepustila poslancem v skupščini.

● »Javna glasila morajo biti in ostati izključno instrument javnosti in ne oblasti, kar pomeni, da novinarjem pripada pravica, da sami po profesionalnih in nestrankarskih kriterijih izbirajo svoje urednike in vodilne«, je zapisano v današnjem protestu predsedstva Združenja novinarjev BiH.

Nacionalne stranke so v predvolilnih nastopih očitale medijem, da so trdnjave komunizma, in protinacionalnega razpoloženja. Nekoč mogočna ZK pa je med prvimi vzroki volilne katastrofe navedla, da so ji mediji prvi obrnili hrbet. Kolektivi obeh medijskih hiš so medtem večkrat protestirali proti nameri vladajočih nacionalnih strank in si pridobili podporo opozicije.

Vladajoče stranke trmasto vztrajajo na načelu proporcionalne nacionalne zastopanosti vseh zaposlenih v omenjenih hišah, prizadeti kolektivi pa se sklicujejo na demokracijo, pravico do izbire svojih vodij, a tudi na predvolilne obljube prav nacionalnih strank.

Manj postelj in manj dni ležanja

Na pogovoru novogoriških krščanskih demokratov ponovno o predimenzioniranosti zdravstva

NOVA GORICA, 24. marca – »Oblikovati skušamo tak sistem zdravstvenega varstva, da bodo ljudje začeli misliti drugače kot doslej. Poudarjena mora biti dolžnost do zdravja namesto pravice. Zadnjih 40 let so se pravice le kopičile,« je med drugim opozoril namestnik ministrice za zdravstvo in socialno varstvo dr. Tone Košir v pogovoru, ki ga je v petek zvečer pripravil novogoriški občinski odbor slovenskih krščanskih demokratov.

Tema pogovora, na katerem so sodelovali zdravstveni delavci novogoriške in sosednjih občin, republiški poslanec dr. Janez Remškar in kot gost tudi slovenski zdravnik iz Italije dr. Bernard Spacapan, so bili novi zakoni na področju zdravstva in možnosti za uvajanje zasebne zdravstvene prakse. Novogoriški zdravnik, ki so povedali, da z mešanimi občutki in tudi s pesimizmom pričakujejo zakone, so dr. Koširju postavili veliko vprašanj. V odgovorih pa so med drugim slišali, da je slovensko zdravstvo predimenzionirano in da ga je marsikje mogoče skrčiti.

Skrajšati je treba predvsem ležalno dobo v bolnišnicah, ki je po zatrdilih dr. Koširja skoraj za polovico daljša kot v razvitih evropskih državah, zmanjšati število postelj v njih in zdravstvenih delavcev, ki so »vezani« nanje. Ko je govoril o finansiranju zdravstva, je poudaril, da je državni sistem finansiranja lahko rešitev le v prehodnem obdobju, dokler ne bo zaživel zavarovalniški sistem. Zdravstvo ni socialna kategorija, temveč zelo močno ekonomska, je opozoril v pogovoru namestnika ministrice.

Stališče sekretariata za zdravstvo in socialno varstvo o uvajanju zasebne zdravniške prakse je, je povedal dr. Košir, da je možno samo kot alternativa in torej ne kot popoldansko ali dopolnilno delo k redni zaposlitvi v zdravstveni ustanovi.

SLAVICA CRNICA

Brežiška LDS izstopa iz Demosa in vlade

Liberalni demokrati zavračajo vse očitke demokratov – Glasovanje o zaupnici IS?

BREŽICE, 24. marca – Brežiška »bančna afera« (občinska vlada je različnim kolektivom in posameznikom lani posodila 81 milijonov kratkoročnih likvidnostnih kreditov) dobiva nove razsežnosti. Najprej so svoje pomisleke okrog finančnega poslovanja občinskih upravnih organov izrazili v demokratični stranki s hudimi očitki na račun sekretarja sekretariata za gospodarstvo Bojana Petana in njegovega namestnika Toneta Zorka. Sedaj se oglašajo brežiški liberalni demokrati, ki očitke na račun svojega člana zavračajo.

Hkrati sporočajo izstop iz koalicije Demos, enako pa naj bi storili tudi njihovi člani v občinski vladi. Od predsedstva SO Brežice obenem zahtevajo, da naj na petkovi seji postavi vprašanje zaupnice IS SO ter njegovemu predsedniku Cirilu Kolešniku. Brežiški liberalni demokrati namreč menijo, da gre v primeru napadov na njihovega člana Bojana Petana za politično kampanijo najnizkotnejših namer ter najhujši primer obračunavanja s »predstavniki starega režima«. Na pamflet brežiške demokratične zveze, ki ji predseduje Miroslav Kugler, odgovarjajo z uradnimi dokumenti. Iz njih je mogoče povzeti, da Bojan Petan ni lastnik nikakršnega zasebnega podjetja, kot soustanovitelj Stanovanjske zadruge Novi dom pa tudi nima nobenih lastninskih pravic. Tudi Petanova soproga Ada de Costa po sporočilu LDS Brežice kot solastnik podjetij Kontakt – medtem je že prodano razvojnemu centru Celje – in Vetra še ni imela nikakega prometa. Ob tem ko zavračajo odgovornost svojega člana Bojana Petana hkrati navajajo podatek, da kot stečajni upravitelj Obrtne zadruge Souvenir ni kriv, da postopek še ni zaključen.

● Kot smo izvedeli, je medtem Bojan Petan že vložil ovadbo za kazenski pregon prof. Miroslava Kuglerja zaradi žaljivih in neresničnih obdolžitev.

VLADO PODGORŠEK

»TO lahko brani Slovenijo«

To je po zaključku tridnevne vaje enot in štabov Teritorialne obrambe Slovenije dejal namestnik republiškega sekretarja za LO Jelko Kacin

ŠMARJEŠKE TOPLICE, 24. marca – Čeprav so trajale tri dni, so bile glede na obseg predvidenih nalog, ki so jih uresničili pripadniki enot in štabov Teritorialne obrambe Slovenije, to ene najkrajših in najuspešnejših vaj do zdaj. To je na današnji tiskovni konferenci, ko je ocenjeval potek in izvedbo vaj, dejal vršilec dolžnosti načelnika republiškega štaba TO major Janez Slapar.

Mobilizacija pripadnikov enot in štabov teritorialne obrambe širšega območja severne Primorske se je začela v petek ob 14. uri. Zaključena je bila štiri ure pred predvidenim rokom, ugotovljena pa je bila skoraj 92-odstotna udeležba. Sledil je nočni premik motorizirane kolone na več kot sto kilometrov oddaljeno lokacijo na Dolenjskem. V zgodnjih jutranjih urah je kolono napadla letalska enota, ki ji je pomagal tudi helikopter. Po uspešno odbitem napadu so enote padle v zasedo sovražnih diverzantsko izvidniških enot, tudi ta napad je bil odbit v skladu z načrtom. Poleg precej dolgega nočnega premika in delovanja na neznanem terenu so na vaji tokrat uporabili tudi močno pirotehniko, ki je verodostojno pričarala razmere pravega letalskega napada. Danes zjutraj so se enote spopadle še z močnimi sovražnimi izvidniškimi enotami, odbile njihov napad in vaja oziroma njen operativni del je bila končana.

Član slovenskega predsedstva Ivan Oman je po ogledu letalskega napada v nagovoru vojakom dejal, da je ponosen, ker po dolgih desetletjih lahko stoji pred novo slovensko vojsko. Poudaril je, da se lahko med drugim tudi njej zahvalimo, da so politične razmere v Sloveniji odvijajo tako, kot se. Dodal je še, da se tudi osebno zavzema za mir in demilitarizacijo, vendar pa za to zdaj še ni pravi čas. Živimo v razmerah, ko svojo, slovensko vojsko še potrebujemo.

Namestnik republiškega sekretarja za LO Jelko Kacin in Janez Slapar sta na tiskovni konferenci po zaključku vaje povedala, da so bili k sodelovanju na vaji povabljeni tudi pripadniki JLA, ker pa se o kakršnem koli sodelovanju niso hoteli pogovarjati, so vajo izvedli kot spopad s hipotetičnim nasprotnikom, pri čemer enot JLA, ki so na teh območjih, niso upoštevali. Novinarji so si na tiskovni konferenci ogledali tudi film Republiškega sekretariata za LO Slovenije, ki je prikazal razvoj doktrine teritorialne obrambe v Jugoslaviji in Sloveniji in stopnjevanje pritiska JLA nanjo, ki so svojo najhujšo obliko pokazali ob lanski zasedbi republiškega štaba TO in ob poskusu odvzema orožja. Povedala sta, da je slovenska TO, ki razpolaga z nekaj manj kot 80 tisoč pripadniki, dobro opremljena in organizirana in da je v vsakem trenutku sposobna učinkovito braniti Slovenijo. Dodala sta še, da bo vsak čas tudi materialno usposobljena za sprejem prvih slovenskih nabornikov, saj pravno formalnih ovir za to po sprejemu ustavnega zakona ni več.

MARKO JAKOPEC

ECHO
economic and political report of Slovenia

Konjerejski center Krumperk po novem d.o.o?

Družbena podpora je bila premajhna – Reje konj ne bo več – Težave s privatizacijo?

DOMŽALE, 24. marca – Konjerejski center Krumperk, ki je bil ustanovljen leta 1979 kot kobilarna za vzrejo konj pasme haflinger in hanoveranec oziroma kot učni, raziskovalni in trenažni center za potrebe slovenske konjereje, SLO in konjeništva, naj bi se že do konca marca preoblikoval v samostojno podjetje (d.o.o.) Konjeniški center Krumperk).

S takim predlogom, ki so ga oblikovali na Biotehniški fakulteti – vtozd za živinorejo na Rodici, je na eni svoih sej soglašal tudi domžalski IS. Je pa opozoril, da bo moralo to novo podjetje po sprejemu zakona o privatizaciji vso zadevo s tem zakonom še uskladiti, saj gre v tem primeru za poslovanje z družbenim kapitalom. Prav tako pa je predlagatelju dal vedeti, da bi jim bil pripravljen pomagati pri zbiranju zagonskih sredstev (po osnutku proračuna občine je predvidena enkratna pomoč Konjeniškemu centru v višini 70.000 dinarjev), in sicer kot pomoč pri zagotavljanju sredstev za razvoj turizma na tem območju.

Biotehniška fakulteta v obrazložitev svojega predloga navaja, da je omenjena reorganizacija nujna, saj je ta fakulteta že od ustanovitve naprej s precejšnjo mero odrekanja sama pokrivala večji del stroškov poslovanja plemenskega centra – ker ni bil donosen, so ga nenehno pokrivali z dohodkom drugih dejavnosti. To breme je bilo iz leta v leto težje. Tako so v preteklem letu od družbe dobili le še 21.000 dinarjev dotacij, kar je zadostovalo komaj za pokritje poltretjega odstotka vseh stroškov poslovanja omenjenega centra.

Konjerejski center naj bi po novem postal konjeniški center, kjer se ne bi ukvarjal z rejo konj, temveč le z njihovo komercialno rabo. Center naj bi se tudi sam vzdrževal – če mu to ne bo uspevalo, naj bi center razformirali, konje pa prodali.

Je pa v zvezi z omenjeno zadevo še (manjša?) težava, saj naj bi bile nekatere nepremičnine (s katerimi zdaj razpolaga konjerejski center) odvzete Stani Počnik, posestnici iz Ruš, prisilno. To pa pomeni, da bi lahko lastnica oziroma njeni pravni nasledniki v skladu z zakonom o denacionalizaciji te nepremičnine zahtevali nazaj.

JANEZ PETKOVŠEK

Salve in beganica ob spomeniku na Poreznu

S 16. pohoda v spomin na pobite partizane – Množična udeležba brez predstavnikov oblasti – Salva kadetov

POREZEN, 24. marca – Na cvetno nedeljo pred 46 leti, takrat so Nemci presenetili in pobili 21 partizanov (kot piše na spominski plošči) je bil Porezen (1632 m) ovit v gosto meglo. Na današnjem 16. zimskem pohodu v spomin na ta dogodek je popoldne posijalo celo sonce. Organizatorji, planinsko društvo Cerkno so našteli v soboto 530 obiskovalcev v planinskem domu Andreja Žvana Borisa, danes je vrh »zavzelo« več kot 1800 ljudi.

Porezen je vsak od njih doživel po svoje. Cerkljani si lastijo to razgledno goro. Najbrž tudi zato tako vztrajno in brez plačila naredijo vse, da je večina pohodnikov zadovoljnih.

»Povprečno po tri tisoč planincev smo običajno našteli na našem vrhu. S pripravami praktično začnemo že jeseni, dva dneva prej pa pride pomagat skupina tridesetih članov društva. Zmenjeni smo tudi s škofjeloškimi, ljubljanskimi in tolminskimi gorskimi reševalci, da ta dan dežurajo na vseh poteh, ki vodijo k nam. Tudi letos so prišli planinci, s katerimi je naš cerkljanski ZZB in krajevna skupnost pobratena. Ti gostje so iz organizacije Anpi, pridejo pa iz Rizzija pri Vidmu. Veseli smo tudi vseh novincev, ki se odločijo za ta zimski pohod,« je povedal predsednik organizacijskega odbora tega pohoda, Pavle Makuc iz Cerknega.

Enajstletna Ester Steržaj iz Postojne je bila s prijatelji in ob pomoči vodnika prvič na Poreznu. Dobri dve uri so grizli kolena v travnate strmine in čez k sreči redke zaplate snega. Veliko bolj smel korak je imel 71-letni Rudi Jugovic, zaveden Slovenec iz Trsta.

»Zaprisežen planinec sem, zaljubljen v gore. Zimski pohod na Porezen pa je tisti pohod, ki mi obuja spomine na vse, kar sem preživel. Sicer pa sem reden pohodnik na Stolu, v Dražgošah in štirikrat sem že prehodil vso slovensko transverzalo. Pred desetimi leti na dušek, v 24 dnevih od Maribora od Ankarana,« pove za Delo Tržačan.

Proslava pri spomeniku je kratka, kadeti šole iz Tacna izstrelijo salve, organizatorji prižgo žaro in četrtina takrat navzočih na gori se pride poklonit padlim. Letos so jim neznani planinci zasadili v sneg pravo gorenjsko beganico, butarico, obešeno z jabolki. Le komu od teh 21 padlim je bila namenjena.

Skupina planincev PD Viharnik iz Ljubljane, med katerimi je bil tudi Tone Tekavec, ki poje v Partizanskem zboru, goji s pohodi tradicijo in rekreacijo. Tudi tokrat so v nahrbtnikih prinesli dve suhi pečeni krači.

Letos na gori ni bilo zastopnikov oblasti. Opazili smo sicer namestnika sekretarja za LO, Janka Stuška, ki zdaj živi v Lescah. Toda na Poreznu je bil z otroci in prijatelji. V Davči, ob vznožju gore pri Jureževih ni bilo običajnih posebnih gostov. Ti so namreč še nedolgo tega za polno obloženo mizo obljubljali, da bo telefon napeljan tudi v Davčo. Od takrat je minilo že nekaj let. Mogoče tudi zato ni bilo novih veljakov, ker bi jih Jureževi lahko kaj vprašali.

MIRKO KUNŠIČ

DEL UDELEŽENCEV SPOMINSKEGA POHODA NA POREZEN (Foto: Mirko Kunšič)

Avstrijski protest v Krškem

V nedeljo so protestirali pred občino, za ponedeljek napovedujejo akcijo pred JE

KRŠKO, 24. marca – Sredi praznega mesta je nocoj okrog 25 protestnikov iz Avstrije opozarjalo na nevarnosti zaradi bližine JE Krško. Pred poslopjem občinske skupščine Krško so razpeli nekaj transparentov, v polkrogu pa so na miniaturnih krstah prižigali sveče.

Njihova atomska svarilna straža, ki naj bi trajala eno uro, ni pritegnila domačinov. Po legitimiranju in opozorilih miličnikov pa so se avstrijski protestniki predčasno razšli.

Člani Koroške iniciative Alpe–Jadran brez atomskih naprav napovedujejo za ponedeljek še tiskovno konferenco, nato pa bodo na nenasilen način skušali blokirati dostop do JE Krško. Za nocojšnje in jutrišnje javne proteste nimajo ustreznega dovoljenja. V. P.

Imate potrdilo, da niste okuženi?

Kaj razkriva telefonska anketa Delovega Stika o tem, kaj Slovenci vemo (in česa ne) o zloglasnem aidsu – Večina se je poučila o bolezni iz časopisov in iz televizijskih oddaj

LJUBLJANA, 24. marca – Vam je kdaj padlo na misel, da bi bilo pametno od partnerja, s katerim načrtujete tesnejšo intimnejšo zvezo, zahtevati zdravniško spričevalo, da ni okužen za aidsom? Verjetno tako postavljeno vprašanje pri ljudeh vzbudi vsaj občutke nelagodja, če nič drugega. Marsikdo bo ob tem osupel, začuden ali ogorčen, nekaterim pa se bo zdelo, da je tako prav, navsezadnje gre vsaj za zdaj, lahko tudi za življenje.

Približno tako je bilo tudi oblikovano vprašanje, ki so ga te dni zastavljali naključno izbranim prebivalcem Slovenije anketarji Dela – STIKA v pilotski telefonski raziskavi na temo Poznavanje in stališča do bolezni in obolelih z aidsom.

Na anketno vprašanje, ali ljudje vedo, na kakšen način pride najpogosteje do okužbe z virusom HIV, ki povzroča aids, je od 334 vprašanih največ, 152 ljudi (45 odstotkov) menilo, da pri nezavarovanem spolnem odnosu moškega in ženske, če je eden od partnerjev okužen, na drugem mestu (70 ljudi, 21 odstotkov) je omenilo nevarnost okužbe z okuženo iglo (narkomani), 38 ljudi je omenilo kot nevaren homoseksualen spolni odnos, če je eden od partnerjev okužen, 7 ljudi transfuzijo krvi okuženega krvodajalca, 2 prenos s slino (med poljubljanjem z okuženim partnerjem). Posamezniki so naštevali še možnost okužbe na stranišču, nehigieno, neznanje... kar 57 ljudi ali 17,1 odstotka pa na to vprašanje ni znalo odgovoriti.

Na vprašanje, ali se človek lahko okuži z virusom HIV pri običajnih (vsakodnevnih) stikih, so vprašani lahko odgovorili z DA, NE in NE VEM. Glede na to so se opredeljevali v opisanem vrstnem redu takole: z dotikom pri rokovanju (DA 12,6, NE 79,6, NE VEM 7,8); z bivanjem v istem prostoru z okuženim (vdihovanjem okuženega zraka): 22,2, 68,3 in 9,6 odst.; z uporabo jedilnega pribora, če tudi je opran: 32,9, 56,0 in 11,1; z uporabo istega delovnega orodja: 29,6, 59,9, 10,5; z nošenjem obleke okuženega: 40,7, 46,4, 12,9; z uporabo stranišča, ki ga je uporabljal okuženi: 56,9, 33,5, 9,6); **Kot je bilo že večkrat omenjeno, strokovnjaki trdijo, da se z običajnimi vsakdanjimi stiki z okuženim človek ne more okužiti z aidsom**

Največ vprašanih je menilo, da bi se zanesljivo obvarovali pred okužbo z virusom HIV z uporabo kondoma (107 ljudi), 78 ljudi prisega na istega partnerja, 54 na higieno, 41 je odgovorilo z »ne vem«, 18 »izogibanje okuženim«, 13 igle za enkratno uporabo, 9 vzdržnost, 6 poučevanje, 5 izogibanje rizičnim stikom, slini, krvi, štirje so opozorili na kontrolo pri transfuziji, prav toliko na zvestobo partnerju, po trije umivanje rok, izogibanje poljubom, previdnost pri zdravniškem pregledu, uporabo stranišča doma, enemu se zdi važno, da zdravniki nosijo rokavice itd.

Dobra polovica vprašanih meni, da lahko dobi podrobne podatke o tej bolezni pri svojem zdravniku, 67 na infekcijskem oddelku bolnišnice, 71 jih je menilo, da »drugje«, pri čemer so najpogostje našteli revije in knjige, TV, strokovno literaturo in drugo; šolo so pri tem omenili le trije in Rdeči križ le eden vprašani.

Na podrobnejše vprašanje, kje so dobili največ informacij o aidsu, so najpogosteje omenjali dnevne časopise in televizijo (v obeh primerih je tako menilo 191 ljudi); 105 jih je omenilo revije, 51 radio in le 20 zdravnike.

Da lahko opravi test za HIV na infekcijskem oddelku bolnišnice, je vedelo 152 vprašanjih (45,5 odstotka), 90 je pri tem možnost omenilo svojega zdravnika, 46 Inštitut za mikrobiologijo, 39 na to ni znalo odgovoriti, posamezniki pa so omenjali še transfuzijski oddelek, različne laboratorije in drugo.

In naposled, kako je z zdravniškimi spričevali in aidsom? Na vprašanje staršem »Ali menite, da bi vaš otrok, ki se zaljubi in vstopa v spolno razmerje zaradi varnosti smel zahtevati od partnerja zdravniško spričevalo«, je 213 vprašanih (63,8 odstotka) odgovorilo pritrdilno, 45 (13,5 odstotka) je reklo NE, 76 pa NE VEM... DRAGICA BOŠNJAK

● Iz naključnega vzorca 30.000 telefonskih naročnikov so uporabili za anketiranje 500 naslovov, od tega je bilo opravljenih 334 anket, kar je 66,8 odstotka. Dobrih 23 odstotkov ali 116 ljudi v času anketiranja ni bilo dosegljivih, 10 odstotkov pa jih v tej anketi ni želelo sodelovati. To pravzaprav ni presenetljivo, saj anketa, čeprav anonimna, drugače od drugih javnomnenjskih raziskav, posega v človekov intimen svet. Ta STIKOVA anketa enakomerno zajema vso republiko, mesta in podeželje, oba spola, različne starosti, izobrazbo in poklice tako, da prikazuje dokaj popolno sliko o tem, kaj danes ljudje (ne) vedo o aidsu.

Delo Iks,
druga stran
iz prve roke!

Urednikov protest

ZAGREB, 24. marca (Tanjug) – Namestnik glavnega urednika reškega Novega lista in pulskega Glasa Istre Nenad Mičulinič je zaradi odnosa skupščinskih redarjev do novinarjev protestiral pri hrvaškem ministru za informiranje Hrvoju Hitrecu. Opozoril ga je, da redarji novinarje že na vhodu preiskujejo in se sploh do njih obnašajo sumnjičavo.

Poslanci ostanejo

REKA, 24. marec (Tanjug) – Pobuda občinskega odbora DHDZ o odpoklicu 63. poslancev, skoraj vseh iz levega bloka, je neuresničljiva, ker ni zakonita. Tako se najkrajše povedano glasi obrazložitev republiške volilne komisije, s katero se vsaj za zdaj končujejo nesporazumi med reškimi poslanci. Do odpoklica poslancev je prišlo januarja letos, saj je bil HDZ mnenja, da sestav občinskega parlamenta ne odraža dejansko politično sliko mesta.

DELO

Glavni in odgovorni urednik Dela:
TIT DOBERŠEK

Namestnik glavnega in odgovornega urednika Dela:
DANILO SLIVNIK

Direktor TOZD Delo:
EMIL ŠUŠTAR

Direktor trženja Delo:
JURE APIH

Uredniki:
MIRAN KOREN (centralna redakcija), JANA TAŠKAR, v. d. (notranja politika), MIJA REPOVŽ (gospodarstvo), STANE IVANC (zunanja politika), JOŽE HORVAT (kultura), JANEZ ZADNIKAR (Književni listi), HELENA KOS (slovensko dopisništvo), ŽELJKO ŠEPETAVC (ljubljansko dopisništvo), OTO GIACOMELLI (šport), UROŠ ŠOŠTARIČ (kronika), ŽELJKO KOZINC (publicistika), BORIS JEŽ (komentarji), JANKO LORENCI (sobotna priloga), GREGOR PUCELJ (znanost), JOCO ŽNIDARŠIČ (fotografija), JANEZ SRŠEN (lektorstvo), BOJAN ŠTEFANČIČ (dokumentacija), NIKO LAPAJNE (Vikend magazin).

Politična negotovost vse bolj vpliva na pričakovani devizni priliv države

Za Jugoslavijo je trg kapitala zaprt – Letos moramo odplačati 4,3 milijarde dolarjev – Od turizma si ne moremo veliko obetati, tuji posojilodajalci pa so zaradi političnih razmer zelo previdni

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Danes je za Jugoslavijo trg kapitala praktično zaprt. Poslovne banke in gospodarstvo lahko sklepajo posojila samo na podlagi dolgoročnih vezi in zaupanja dobaviteljev blaga. Sedanje razmere so posledica politične negotovosti. Poslabšala se je plačilna bilanca, pa tudi reforme nam ni uspelo v celoti uresničiti.

Zato tudi redno plačevanje zunanjih posojil ni odločilnega pomena za naš sedanji položaj, je v pogovoru z urednikom Tanjuga izjavil viceguverner Narodne banke Jugoslavije **Žarko Trbojević.**

Jugoslavija tudi nič več ne sodi v skupino visoko zadolženih držav, ker je znašal njen konvertibilni srednjeročni in dolgoročni dolg konec minulega leta 15,9 milijarde dolarjev, te obveznosti pa so še bistveno manjše, če upoštevamo naše terjatve, ki so bile odobrene v obliki posojil tujini, znašajo pa več kot tri milijarde dolarjev. Kljub temu pa smo v vse težjem položaju.

V letošnjem letu moramo odplačati 4,3 milijarde dolarjev glavnice in obresti. Industrijska proizvodnja se zmanjšuje, pa tudi izvoz ni na pričakovani ravni, tako da bo ta znesek pomenil precejšnje breme za naš devizni priliv, in sicer 22,5 odstotka. Zaradi sedanjih razmer v državi, bodo manjši tudi prihodki od turizma, pa tudi vrednost nakazil iz tujine. Če ne bi prišlo do bistvenega zmanjšanja politične napetosti v državi, bomo ostali tudi brez večje podpore tujih posojilodajalcev. Vsekakor se bodo občutno zmanjšale devizne rezerve, to pa lahko vpliva tudi na stopnjo zadolženosti.

Ob večkratno reprogramiranih zunanjih posojilih bi uporabo novih srednjeročnih in dolgoročnih posojil v glavnem omejili na državne agencije in mednarodne finančne institucije. Od leta 1985 do leta 1990 so Jugoslaviji odobrili več kot sedem milijard dolarjev. V istem obdobju je bila tujim upnikom izplačana veliko večja vsota. Sedanje politične razmere v Jugoslaviji bodo vplivale na to, da bo prišlo do še večjega neto odliva kapitala in zmanjšanja že tako nezadostne akumulacije, je poudaril Žarko Trbojević. O položaju, v katerem bi se lahko kaj hitro znašli, če ne bo dovolj deviz za odplačilo zunanjih dolgov, ne smemo niti razmišljati. Vsemu temu pa bi se lahko izognili, če bi se uredile politične razmere v državi in če bi z mednarodnim denarnim skladom v kratkem sklenili nov premostitveni dogovor. Eno in drugo pa je kljub vsemu odvisno od nas samih.

Tuji upniki so v dvomih

V zvezi s finančnim sodelovanjem s svetom in pogovori, ki jih bomo imeli v okviru tega, je viceguverner NBJ dejal, da je Mednarodni denarni sklad Jugoslaviji 16 marca lani odobril enoinpolletni premostiveni dogovor v znesku okoli 600 milijonov dolarjev, pri tem je izhajal od programa ukrepov ekonomske politike, ki jih je ZIS sprejel ob koncu leta 1989. Svetovna banka je v začetku marca lani odobrila drugo posojilo za strukturno prilagajanje jugoslovanskega gospodarstva, in sicer 400 milijonov dolarjev. Vlade držav posojilodajalcev so bile pripravljene Jugoslaviji ponuditi precejšnjo finančno pomoč prek svojih agencij za financiranje in zavarovanje izvoznih poslov, evropske investicijske banke, programa Phare itd. Občutiti je bilo tudi povečano zanimanje tujcev za naložbe v naši državi, pa ne le v proizvodnjo, pač pa tudi v bančništvo, in sicer predvsem v ustanavljanje mešanih bank.

Brez dvoma je k temu pripomogel tudi večletni pozitivni saldo plačilne bilance Jugoslavije in normalizacija dela deviznega trga, kar je omogočilo redno poravnavo obveznosti in zagotovilo svobodni transfer dobička iz skupnih naložb. Sredi minulega leta se je kreditna boniteta Jugoslavije popravila v tolikšni meri, da je kazalo, da se bodo jugoslovanski subjekti lahko vrnili na finančne trge. Takšen razvoj dogodkov je pozitivno vplival tudi na gibanje cen jugoslovanskega dolga (na sekundarnem trgu). Ta cena je sredi leta 1990 dosegla 65 odstotkov nominalne cene, pri tem pa je kazalo, da se bo še povečala, je poudaril Trbojevć. Vendar pa se je ob koncu leta 1990 položaj, kar zadeva pripravljenost upnikov za nova kreditiranja Jugoslavije, bistveno poslabšal, predvsem zaradi političnih razlogov, pa tudi zaradi neizpolnjevanja začrtanih ciljev ekonomske politike. Zaradi primera kosovske banke in neizpolnjevanja obveznosti – zlasti do izvoznih agencij vlad zahodnih držav – smo pri morebitnih posojilodajalcih izgubili zaupanje. Zanimanje tujcev za naložbe v naše gospodarstvo se je pospešeno zmanjševalo.

Nesporno je, da pomeni pravočasna podpora dvakratno pomoč. Obljubljena so bila posojila, zlasti za rekonstrukcijo bančnega sistema in posojila za saniranje velikih izgubarjev ter še nekatera druga. Če bi jih uporabnili v pravem trenutku, bi se izognili verižnim negativnim učinkom, ki bi jih povzročilo pomanjkanje akumulacije. Položaj se je v precejšnji meri poslašbal tudi zaradi lanskoletnega spopada v Zalivu in same zalivske vojne.

Viceguverner Narodne banke je še poudaril, da smo v začetku letošnjega leta naredili nekaj novih korakov. Končal se je prvi krog pogajanj z Mednarodnim denarnim skladom. V kratkem naj bi se ta pogajanja nadaljevala, da bi tako sklenili končni dogovor o programu ukrepov ekonomske politike, ki bi jih podprli še z novim premostitvenim dogovorom sklada. S sklenitvijo tega sporazuma bi omogočili nadaljnjo uporabo že odobrenih in novih posojil svetovne in (drugi obrok – 250 milijonov dolarjev) evropske investicijske banke ter nacionalnih agencij za kreditiranje izvoza.

Finančno sodelovanje z državami bivšega SEV

Trbojević je dejal, da ima finančno sodelovanje z državami bivšega SEV več razsežnosti, pač odvisno od tega, za katero državo gre. V zunanjetrgovinski izmenjavi Jugoslavije s svetom je znašala udeležba tega območja od sedemdesetih let in pozneje od 40 do 45 odstotkov. V zadnjem času se je občutno zmanjšala, tako da znaša zdaj manj kot 20 odstotkov. Visoko stopnjo povezanosti gospodarstva je mogoče pojasniti z dolgim obdobjem klirinškega načina plačevanja. V tem času je prišlo poleg klasične izmenjave blaga in storitev tudi do dolgoročnega povezovanja gospodarstva prek različnih kooperacij, v precejšnji meri pa tudi na kreditni podlagi. Velik trg, ugodne cene in pogoji plačila (Narodna banka Jugoslavije je do leta 1990 izvoznike izplačevala takoj iz primarne emisije) so pripeljali do tega, da so se ti odnosi močno razmahnili, hkrati pa omogočili različne oblike sodelovanja, vendar pa so ob tem nastali tudi precejšnji presežki s temi državami, zlasti s Sovjetsko zvezo. Kaj lahko se zgodi, da bo prehod na medsebojno konvertibilno izpolnjevanje obveznosti povzročil še dodatno zmanjšanje izmenjave.

S spremembo načina izplačevanja izvoznikov v minulem letu (z dinarji uvoznikov) pa je nastal problem večmesečnega čakanja na izplačilo priliva in preverjanja ekonomskih in finančnih odnosov s temi državami, je poudaril Žarko Trbojević. V letošnjem letu smo prešli na konvertibilni način plačevanja še z ostalimi štirimi članicami bivšega SEV (pred tem smo že ukinili kliring s Poljsko, Romunijo, Bolgarijo in Madžarsko). Vse to pa odpira pomembna vprašanja glede odprave klirinške preteklosti (visoke terjatve salda), obsega izmenjave blaga in storitev, cen in kreditiranja izvoza (investicijska dela, velika strojna oprema in podobno), pri tem pa je treba nujno zagotoviti finančne postavke. To je mogoče storiti predvsem z angažiranjem bančnih posojil v državi, pa tudi v tujini. Sem sodi tudi nizka stopnja devizne likvidnosti držav partnerk, celo tistih največjih, ter pomanjkanje blaga ali dobava izdelkov, za katere je Jugoslavija najbolj zainteresirana – surovine, nafto in plin.

Požar nelikvidnosti vse bolj ogroža gospodarstvo države

Največ nelikvidnih podjetij je v BiH – V stečaju več kot 2300 podjetij – V tiskanju denarja ni rešitve

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Nelikvidnost je zadnjega dne februarja po najnovejših podatkih SDK Jugoslavije prizadela 7.293 podjetij. Toliko jih je bilo, kot se strokovno reče, insolventnih, skupne neporavnane obveznosti pa obsegajo nekaj več kot 51,5 milijarde dinarjev.

Največ nelikvidnih podjetij je v gospodarstvu, in sicer 6.662, z neporavnanimi obveznostmi okrog 47 milijard dinarjev. V gospodarstvu in negospodarstvu je bilo v Bosni in Hercegovini konec februarja 1047, v Črni gori 375, Hrvaški 1080, Makedoniji 823, Sloveniji 685 in Srbiji 3283 (v ožji Srbiji 2068, na Kosovu 454, v Vojvodini 761) nelikvidnih podjetij. V skladu z zakonskimi določili je bilo zaradi stalne nelikvidnosti v roku 60 dni s prekinitvami v 75 dneh konec februarja primernih za sprožitev stečajnega postopka 2378 pravnih oseb, od tega 2280 v gospodarstvu. Njihove skupne neporavnane obveznosti so veljale okrog 30 milijard dinarjev. Od tega jih je bilo v Bosni in Hercegovini 437, v Črni gori 82, na Hrvaškem 434, v Makedoniji 189, v Sloveniji 125 in v Srbiji 1111 (v ožji Srbiji 795, na Kosovu 111, v Vojvodini 205).

Nelikvidnost je večletna kronična bolezen našega gospodarstva, najbolj pa je prišla do izraza lani in v letošnjih mesecih. Da bi ju ublažili, je skupščina SFRJ te dni na predlog Zisa sprejela spremembe zakona o SDK, s katerimi je uvedena obvezna mesečna multilateralna kompenzacija oziroma odpravljanje medsebojnih dolgov in zahtevkov podjetij. Načrtovano je, da bi zagotovili tudi sprotno vsakodnevno poravnavanje medsebojnih obveznosti. Iščejo se tudi druge možnosti, s katerimi bi pospešili kroženje denarja in občutneje ublažili pomanjkanje denarja, pri čemer pa se nikakor ne smemo reševati s tiskanjem denarja. To bi namreč spodbudilo inflacijo, reforme in stabilizacija pa bi postali vprašljivi.

Nove cene nafte ne bodo ogrozile poslovanja INE

Zvezna vlada meni, da so rafinerije v preteklosti ustvarile velike dobičke – V republiške blagajne gresta dva dinarja za ceste

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Trditev INA, da bo podjetje zaradi najnovejšega sklepa ZIS o cenah nafte in naftnih derivatov, sprejetega 15. marca, imelo izgube, je po sporočilu sekretariata ZIS za informacije neutemeljena.

Za boljše razumevanje tega problema je treba vedeti, da se rafinerijam z čas od 1. januarja do 15. marca prizna cena 29 dolarjev za sod (150 litrov), na svetovnem trgu pa je bila okoli 20 dolarjev. Poleg tega je treba tudi upoštevati, da je cena domače nafte še nižja in da je imamo v celotni jugoslovanski porabi približno tretjino.

Tako so rafinerije ustvarjale velike dobičke, s katerimi lahko pokrijejo izgube iz prejšnjega obdobja in si občutno izboljšajo gospodarski položaj. Tudi stroški za predelavo nafte so ostali na ravni absolutnega zneska, določenega 3. novembra, ko je bila cena domače in uvožene nafte obračunana na višini 40 dolarjev za sod. Stroški prodaje naftnih derivatov so prav tako ostali taki, kot je bilo določeno 1. januarja. Tako so rafinerijam ustvarili ugodne razmere za normalno delo in akumulacijo.

Zvezni izvršni svet se je v času zalivske krize in nagle podražitve nafte na svetovnem trgu zato, da bi preprečil povečanje inflacije in motnje na trgu, za nekaj časa povsem odrekel prometnemu davku, doker ni cena za sod padla pod 32 dolarjev. Z novim zakonom o davkih je zmanjšal tudi stopnje temeljnega prometnega davka za naftne derivate, kar velja že od 1. februarja dalje.

Ni res, je rečeno v sporočilu, da bo imela INA zaradi najnovejšega odloka ZIS izgube tudi zato, ker – kot navaja – kupuje devize po tečaju, višjem od uradnega. Sod nafte je na svetovnem trgu zdaj cenejši od 22 dolarjev, kar je manj od cene, ki jo prizna ZIS. Razlika je torej dva do štiri dolarje, kar omogoča kritje izgub, ki nastanejo zaradi dražjega plačevanja deviz.

Slovenija in Hrvaška sta takrat, ko sta prekršili že prej sprejeti odlok ZIS o najvišjih cenah nafte in derivatov, kot razlog navajali pomanjkanje denarja za ceste. ZIS je zdaj v skladu z dogovorom skupščin republik in pokrajin priznal to nadomestilo v celotnem znesku, tako da gresta na tej podlagi v republiško blagajno dva dinarja, v zvezno pa prek zveznega davka en dinar za liter.

Delež rafinerijske cene v strukturi cene 98-oktanskega bencina je 3,391, na prodajne stroške pride 0,09, na prometni davek 1,936, na prispevke za ceste pa 3,225 dinarjev. Toda Slovenija in Hrvaška kljub temu spet ne spoštujeta odloka ZIS o najvišjih cenah nafte in naftnih derivatov.

Tako monopolno oblikovanje cen ne pomeni samo drobitve enotnega jugoslovanskega trga, temveč tudi neenak položaj porabnikov v državi. Pri tem je še zlasti pomembno, da je pred vrati turistična sezona, pri tem pa nižje cene pomenijo dodaten gospodarski ukrep za spodbujanje deviznega priliva, ki smo ga deležni od motoriziranih gostov. Zato bodo pristojni organi zveznega izvršnega sveta do konca vztrajali pri izvajanju zveznih predpisov in odlokov ZIS, od Ustavnega sodišča Jugoslavije pa zahtevali oceno zakonitosti republiških odlokov.

Rekordno število mitingov

V sredo naj bi bili v Beogradu kar trije »različno misleči« mitingi – Prišel naj bi tudi Bogan Kecman – Terazijski forum opozarja na nemire

OD NAŠEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 24. marca – Če bo vse teklo po načrtu organizatorjev, potem bo Beograd 27. marca dosegel rekord po številu mitingov v enem dnevu. Pristaše namreč nameravajo zbrati Miloševićevi socialisti, združena opozicija in militantni Bogdan Kecman, vodja Božura, združenja kosovskih Srbov in Črnogorcev. Manjkajo samo še ženske iz ZK – Gibanja za Jugoslavijo, ki so prav tako že zaprisežene mitingašice.

Tolikšno število mitingov in dejstvo, da bodo različno misleči mitingaši med sabo oddaljeni samo nekaj sto metrov, je ustvarilo nervozno ozračje v Beogradu in med njegovimi prebivalci, ki se bojijo, da bi lahko prišlo tudi do krvavih neredov. Združena opozicija ne odstopa od namere, da svoj miting pripravi to sredo ob 15. uri na Trgu republike. Njeni voditelji pravijo, da bodo svoje pristaše zbrali pod parolo »ne« tiraniji izpred petdsetih let in »ne« sedanji. Sto metrov proč na Terazijah pa Srbska socialistična stranka najavlja svoj politični zbor v spomin na demonstracije 27. marca 1941. Oglasil se je tudi borbeno nastrojeni Bogdan Kecman, ki kliče na svoj miting pred zvezno skupščino in poziva Draškovića ter Miloševića, da se pomirita. Po drugi strani pa iz Kosova prihaja opozorilo tamkajšnje demokratske stranke, da naj Beograjčani Kecmanu ne verjamejo, saj je še 9. marca pozival k bratomorni vojni in k fizičnemu obračunu z Draškovićem. Proti mitingu je tudi tako imenovana Srbska nacionalna fronta, ki jo sestavlja deset izvenparlamentarnih strank opozicije.

Da je predmitingaško ozračje zelo vroče, priča tudi poziv Foruma terazijskega parlamenta, v katerem le-ta zahteva preklic vseh teh zbiranj, saj se tako »Srbija bliža novemu brezumju«. Forum opozarja prebivalce Srbije, da bi zbiranje pristašev različnih političnih opcij predstavljajo možnost nemirov velikih razsežnosti in prelivanja krvi. Mlada generacija, študenti in intelektualci, ki stojijo za tem forumom, pravijo, da ne želijo spopadov in vojskovanja, ampak blagostanje, svobodo in demokracijo, družbo prez represije in terorja. Srbiji je potreben razum ne pa politična norost, pravijo. Na včerajšnji letni skupščini Demokratske stranke pa je Zoran Djindjić,

● Srbska združena opozicija Vojvodine je sporočila, da še naprej podpira zahteve redakcijskega kolegija in upravnega odbora neodvisnega vojvodinskega društva novinarjev, da s svojih položajev odstopijo najodgovornejši posamezniki v javnih glasilih pokrajinskega pomena. Zahtevajo tudi, da pokrajinska skupščina že na naslednji seji prevzame ustanoviteljstvo medijev v svoje roke. Znano je namreč, da je lani ustanoviteljstvo skupščina prenesla na svoj izvršni svet. Če opozicijske zahteve ne bodo uresničene, potem bo le-ta organizirala nove mirne demonstracije.

eden od njenih liderjev, dejal, da so srbski demokrati pripravljeni na kompromis, če je Socialistična stranka Srbije pripravljena Srbijo osvoboditi socializma.

SLOBODAN DUKIĆ

Konec stečaja Tomosa?

Finančna družba Finer koprske splošne banke naj bi odkupila Tomos

KOPER, 24. marca – Se bo jutri v ponedeljek, končno le iztekel stečajni postopek v Tomosu, ki traja že polnih 20 mesecev? Na petkovem sestanku s tečajnim upraviteljem in stečajnim sodnikom je namreč upniški odbor predlagal prodajo Tomosa z neposredno pogodbo. Tomos naj bi odkupila finančna družba Finer koprske splošne banke, ki je tudi največji upnik Tomosa v stečaju. Finer naj bi pokril vse terjatve in stroške stečajnega postopka. Če bo stečajni senat koprskega temeljnega sodišča na ponedeljkovi obravnavi sprejel predlog upniškega odbora, se bo za Tomos končal stečajni postopek: po novem pa naj bi podjetje delovalo kot družba z neomejeno odgovornostjo, katere ustanovitelj in lastnik bo Finer.

Na podlagi že sklenjene pogodbe z republiškim izvršnim svetom bo del denarja za delovanje tovarne primaknila tudi republika. Kot kapitalski delež bodo upoštevali 30 milijonov dinarjev, ki jih je republika že prispevala kot bančno garancijo. I. U.

Kosovska alternativa postavlja pogoje za popis prebivalstva

Čeprav je zvezni zavod za statistiko ponudil še dodatne pogoje popisa, pa se Albanci z njimi ne strinjajo

PRIŠTINA 24. marca (Tanjug) – Predstavniki političnih in znanstvenih združenj kosovskih Albancev ne sprejemajo niti dodatnih pogojev in ukrepov, ki jih je zvezni zavod za statistiko predlagal zato, da bi bil popis prebivalstva čim bolj regularen.

Predstavnik zveznega zavoda za statistiko se je o tem včeraj pogovarjal s predstavniki tako imenovane kosovske alternative, danes pa je od njih dobil negativen odgovor. V njem med drugim kosovska alternativa ocenjuje, da so dodatni ukrepi, ki jih predlaga zvezni zavod, bolj tehnične narave, ne obsegajo pa drugih »družbenih, kadrovskih, organizacijsko-tehničnih, normativno-propagandnih, psiholoških in drugih pogojev, ki so nujni za uspešen popis prebivalstva, gospodinjstev, stanovanj in kmetijskih gospodarstev na Kosovu«.

Zvezni zavod za statistiko je poleg uradnih skupaj z republiškim in pokrajinskim zavodom ponudil še dodatne pogoje popisa. Predlagal je, poleg formularjev v albanščini in srbščini, tudi to, da popis opravljata po dva popisovalca, od katerih bi eden obvezno bil Albanec. Predlagal je tudi, da se obdelava podatkov opravi v zveznem zavodu za statistiko in da se posebni skupini strokovnjakov, ki bi jih določila kosovska akademija znanosti, omogoči vpogled v obdelavo podatkov itn. Vendar pa Albanci menijo, da ne obstojajo niti elementarni pogoji za kakovosten in objektivne popis prebivalstva na Kosovu. Zato menijo, da je nujen pogovor z zvezno vlado in predsednikom Antejem Markovićem o vseh odprtih vprašanjih. Sicer pa politične organizacije in znanstveni delavci albanske narodnosti pogojujejo izvedbo popisa z ukinitvijo prisilnih ukrepov v pokrajinskem zavodu za statistiko in z vrnitvijo 120 delavcev Albancev na delovna mesta, ki so jih le-ti samovoljno zapustili.

Hrvati skušajo rešiti turistično sezono

Odločili so se za samostojno propagandno akcijo – Upajo, da bodo privabili goste vsaj v Istro

OD NAŠEGA DOPISNIKA

REKA, 24. marca – Skoraj zanesljivo je, da bo vsa hrvaška obala zaradi političnih težav to poletje brez turistov. To so ugotovili tudi na nedavni berlinski turistični borzi.

Istrski in kvarnerski hotelirji žal ugotavljajo, da je veliko turistov šlo drugam. V Dalmaciji se bojijo, da bo letošnja turistična sezona za kakih 40 odstotkov slabša od lanske, že lani pa so v hrvaškem delu Jadrana imeli manj turistov kot sicer. Nedvomno so svoje naredili tudi dogodki v Kninu in nekaterih drugih hrvaških krajih. Nočejo pa turistični delavci priznati lastnih napak,ki so bile v zadnjih nekaj letih zelo očitne. Tako ni mogoče spregledati, da je nemških turistov že pet let zapored manj, tudi zanimanje Avstrijcev se zmanjšuje, saj jih je lani na Hrvaško prišlo 20 odstotkov manj kot predlani. Hotelirji premalo upoštevajo ekološke in druge pomanjkljivosti v naših letoviščih.

Zato je hrvaško ministrstvo za turizem pripravilo širšo propagandno kampanjo, da bi privabilo več turistov predvsem iz Avstrije in Nemčije. Na Reki so se razveselili novice, da bo Svetovna banka verjetno odobrila 240 milijonov dolarjev posojila za varstvo Jadrana pred onesnaženjem. Pripravljajo več ekoloških posegov, turisti in ekologi pa se bodo gotovo razveselili novice, da bodo koksarno v Bakru, ki je eden največjih onesnaževalcev na Jadranu, zaprli.

Letošnja turistična sezona bo za Hrvaško verjetno prelomnica tudi zato, ker so se odločili, da bodo svoj turizem v svetu predstavljali samostojno, ne več v okviru jugoslovanskega. Računajo, da bodo tako napolnili republiško blagajno in omogočili boljšo turistično ponudbo, predvsem v Istri, ki naj bi se počasi spremenila v »raj« za elitne turiste. Hrvaški turistični delavci upajo, da bodo turistično sezono spet reševali turisti iz Italije.

GORAN MORAVČEK

Zadruga poslovala z dobičkom

Kmetje si denarja niso razdelili, dobiček so namenili za zadružne sklade

ŠENTJUR PRI CELJU, 24. marca – Včeraj so se na prvem občnem zboru zbrali člani KZ Šentjur. Bili so posebej zadovoljni, da so še ne enoletno poslovanje sklenili z dobičkom – le–tega je za 800.000 din, čeprav so mnogi zadrugi ob ustanovitvi napovedovali hitri propad. Kmetje si dobička niso razdelili, temveč so ga, po oblikovanju predpisane rezerve 17%, namenili za plače zaposlenih, več kot 50% dobička pa so namenili za ohranitev realne vrednosti ustanovitvenega deleža in poslovanje zadružnih enot. Oblikovali so tudi solidarnostni sklad, ki bo namenjen predvsem za premoščanje morebitnih finančnih težav v kateri od šestih zadružnih enot. Zbora se je udeležil tudi Leon Frelih, predsednik zadružne zveze Slovenije, ki je zbrane med drugim obvestil o politiki in delu zadružne zveze.

V razpravi o poročilih so kmetje največ besed namenili kritiki nove davčne zakonodaje in slabemu informiranju članov zadruge. V prihodnje bodo morali biti zapisniki vseh organov zadruge izobešeni na zadružnih enotah, povzetki sklepov pa tudi na zbiralnicah mleka. Mi. K.

Skupnost jugoslovanskih železnic napoveduje pocenitve

Z vlaki naj bi se občutno ceneje vozili od 1. julija dalje – Družinski popusti in popusti upokojencem

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Od 1. julija letos bodo v železniškem prometu na notranjih progah uvedli vrsto popustov. V skupnosti jugoslovanskih železnic so nam povedali, da bodo potnikom od omenjenega datuma dalje odobravali 20-odstotni popust za potovanja v eni smeri, pa tudi za povratne vozovnice prvega in drugega razreda. Popusti bodo veljali za dneve od ponedeljka do petka, izvzeti pa bodo dnevi pred državnimi in republiškimi prazniki.

Namen šestih jugoslovanskih železniško-transportnih podjetij je, da bi enakomerneje zapolnili zmogljivosti v dneh, ko ljudje manj potujejo z železnico.

Ob koncu tedna bodo na razdalji do 200 kilometrov odobravali okoli 30-odstotni popust za potniške vlake in brzovlake. Poleg tega nameravajo uvesti 20-odstotni popust na določenih progah. Seznam teh prog bodo objavili ob koncu maja, ko bodo objavili tudi novi vozni red.

V skupnosti jugoslovanskih železnic pravijo, da bodo za potovanja v eni smeri in za povratne vozovnice skupinam, v katerih bo od tri do osem potnikov, na njihovo zahtevo izdali skupno vozovnico z 20-odstotnim popustom. Od 1. julija dalje bodo prodajali tudi posebne družinske vozovnice (do osem članov), ki bodo za 30 odstotkov cenejše od običajnih vozovnic.

Posebne ugodnosti so predvidene za mladino. V prihodnje bodo lahko vsi državljani SFRJ, pa tudi tujci, ki imajo stalno prebivališče v naši državi, in so mlajši od 26 let, potovali z železnico za okoli 30 odstotkov ceneje. Popust bo veljal dve leti od datuma izdaje, in sicer za vse vrste vlakov, tudi za vlake v mednarodnem prometu.

Upokojenci in vsi tisti, ki so že dopolnili 60 let, se bodo lahko vozili za 30 odstotkov ceneje, otroci pa se bodo lahko do 12. leta vozili s polovično vozovnico.

Koliko je (bila) ura, ko ste utegnili v miru vzeti ta časopis v roke?

Prehitite čas, berite časopis takrat, ko utegnete in ko je tudi najbolj svež – danes zvečer za jutrišnji dan.

Ljubljančani, ki stanujete v Novih Jaršah, Bratovševi ploščadi, Dravljah,Šiški–zahodno od Celovške c., Brinje-Posavje, Novih Fužinah, Štepanjskem naselju, ob Tržaški cesti do obvoznice, v BS 1/5, Trnovem, Savskem naselju in BS-3, se lahko na večerno DELO naročite ali prenaročite (če ste že naročniki jutranjega DELA) takoj – če bomo dobili vaše naročilo do 14. ure, vam bomo prinesli prvo večerno DELO domov že isti večer!

Natisnili smo ga že včeraj zvečer!

Večerno DELO, časopis jutrišnjega dne, tiskamo že ob sedmih zvečer in ga dostavimo naročnikom najkasneje do 21. ure.

Jutro ne bo pametnejše – izpolnite in odpošljite takoj:

DELO – Stik
Ljubljana, Titova 35

Naročam VEČERNO DELO:

IME IN PRIIMEK:. . . . . .

NASLOV: . . . . . .

ROJSTNI PODATKI:. . . . . .

ZAPOSLEN: . . . . . .

OPOMBE: . . . . . PODPIS: . . . . . .

NA DELO SEM ŽE NAROČEN IN SE ŽELIM PRENAROČITI NA VEČERNO DOSTAVO
DA NE

NA NOVO SE ŽELIM NAROČITI NA DELO-VEČERNA DOSTAVA
DA NE
(Ustrezno označite!)

Ker sem na Delo z jutranjo dostavo že naročen, mi ga zjutraj prenehajte dostavljati.
DA NE

Cena naročnine DELA v večerni dostavi je 313,00 din na mesec.
Če na vašem področju dostava VEČERNEGA DELA še ni organizirana, vam bomo pisno sporočili, kdaj vam ga bomo lahko prvič prinesli.

POKLIČETE, POVPRAŠATE, PRENAROČITE, NAROČITE, PROTESTIRATE lahko tudi po telefonu 321-551 int. 27-79 vsak delovni dan od 9. do 14. ure.

VEČERNO DELO, časopis jutrišnjega dne!

GLEDAMO, POSLUŠAMO... OCENJUJEMO

JAZZ

Cassandra Wilson in Sam Rivers

Letošnji ljubljanski festival jazza je v polnem teku in tako bo s spomladanskim delom – v skladu z njegovo lani zastavljeno izpeljavo – vse tja do sredine maja. Njegov dosedanji potek krojijo presenečenja – negativna in pozitivna, vsekakor pa pogojena z zunanjimi vzroki. Že uvodni (?) koncert **Artura Sandovala** je navkljub naši kritični drži in skepsi, izvirajoči iz poznavanja njegovega dotedanjega dela, zastal precej pod pričakovanji. Enak fenomen pa je krojil sprejem drugega koncerta festivalskega programa; nastopa **Cassandre Wilson** in njenega tria. Zdaj že lahko brez zadržkov trdim, da je del tako frustrirajočega vtisa sproducirala sama pretenciozna najava koncertov obeh nastopajočih, preforsirano opredeljevanje pomena njunega glasbenega prispevka aktualnem stanju jazzovske godbe, omejenost v poznavanju in sprejemanju pluralizma sodobnih glasbenih izrazov znotraj tega ustvarjalnega polja, nekritično in neodgovorno eksponiranje privatnega okusa in osebnih poznanstev; artikulacija česar je kulminirala v napovedih uradnega konferansjeja pred obema koncertoma. Kako drugačen vtis je zapustil tretji nastop – klubska predstavitev tria **Sama Riversa;** točno prične ta in nenapovedana. Dobro pozanvajoč in spoštujoč njegovo minulo delo v poznih šestdesetih in sedemdsetih letih, katerega pomen ga je nesporno vpisal v zgodovinski vrh sodobnih afro-ameriških ustvarjalcev, smo s strahom pred razočaranjem svoja pričakovanja postavili prenizko. Pravilna umeščenost Riversove glasbene ponudbe v devetdesetih v klubski ambient, njegov suveren, stabilen slog igranja in prenizko rangirana pričakovanja, ki se jih je dalo na opisan način zlahka preseči – vse to je izoblikovaló polno zadovoljstvo z njegovo predstavitvijo v Ljubljani.

Cassandra Wilson, jazzovska vokalistka mlajše generacije, ki so ji še nedavno tega obetali vrhunsko kariero, pa so jo odgovorni za ljubljanski koncert v napovedih primerjali kar z največjimi vokalistkami iz zgodovine jazza, kar je seveda brutalen nonsens, se tokrat ni posebej izkazala. Negotov in repertoarno enoličen nastop je povsem nekompetentno pretaknila s priredbami znanih jazzovskih standardov (Body and Soul, Round Midnight etc.), kjer so se dokončno razgalile njene interpretativne šibkosti. Pomanjkljiva glasovna artikulacija, momljajoča dikcija besedil, presenetljivo šibak glasovni razpon, praktično odsotna dinamika v interpretaciji, nezanesljiva koordinacija s spremljevalnim triom; če k vsemu temu dodamo še povsem neprizadeto, medlo igranje spremljevalcev, nedomiselno uporabo elektronske klaviature (ki naj bi, verjamem, vsaj dodatno obarvala sicer nadvse sivo zvočno podobo), prav ignorantski pristop električnega basista k skupinski igri ter nadvse šablonsko igro bobnarja – potem je bil lahko rezultat samo en sam velik dolgčas. Škoda: po njenem prvem ljubljanskem koncertu smo njeno tedanjo interpretativno šibkost blažili z njeno perspektivnostjo. Tokratni koncert pa v ničemer ni opravičil njenega ponovnega povabila na festival jazza.

Toliko bolj smo bili zato veseli nastopa tria **Sama Riversa** dan pozneje. Čeprav bi si Rivers po svojem slovesu mnogo bolj zaslužil nastop v eni od dvoran Cankarjevega doma, se je odločitev organizatorjev, da ga umestijo v zares spodoben klubski ambient, kakršnega so zadnje čase v tej kulturni ustanovi sposobni ponuditi, pokazala kot modra. Prav primeren ambient in dramaturgija nastopa sta le-temu odvzela nespodobno pretencioznost in dobili smo takšnega Sama Riversa, kakršen zares vstopa v devetdeseta: izkušen, preverjen mojster zrelih let, katerega instrumentalna spretnost je še vedno zavidanja vredno ohranjena, njegovo avtorsko delo pa v svoji obrušenosti nekdanjih radikalizmov prepričljivo interpretirano. Prav tu se je ponovno pokazalo, kako pomembna je kompetentna spremljevalna postava. Predvsem **Steve McCravne,** suveren tolkalec, pa tudi mlajši, manj poznani basist **Real Grant,** sta svoje delo opravljala tako, da je bil mojstrov ustvarjalni duh ves potek nastopa deležen trdne opore. Če bi se zadnji odrekel še dveh povsem nepotrebnih solističnih ekshibicij, s katerima se je razkril kot sposoben spremljevalec, pa nezrel ustvarjalec, bi bil vtis boljši. Ob ajuni opori pa je Rivers sam demonstriral stabilno, zrelo saksofonsko igro, s katero je ponovno dokazal, da je njegov poln tenorski zvok tisti, ki ga še vedno umešča med pomembe jazz glasbenike konca tega stoletja. Še posebej dragocen je trud, ki ga vlaga v interpretcijo lastnih skladb s pomočjo dveh vse preveč zanemarjenih instrumentov s sopranskim saksofonom in s flavto. Prav skladbe, v katerih je uporabljal flavto – in z dvema takšnima je pripričljivo zaključil tudi koncert – so nas spomnile na skoraj popolno odsotnost tega instrumenta iz aktualnega jazza; hkrati pa smo se prepričali, da ga Rivers še vedno igra na izjemno dopadljiv način. Tako prepričljive igre flavte v jazzovskem kontekstu v Ljubljani že zelo dolgo nismo bili deležni. Vendar pa je njegov spodobno dolg ljubljanski nastop dosegel vrhunec v skladbi, s katero je sicer povsem izstopil iz do tedaj demonstriranega repertoarnega okvira; kateri se je razprl vse diapazon negroidnih izraznih prijemov – od najsodobnejšega rapa pa do historičnih, predbluesovskih »working songs«; vse skupaj trdno zakoreninjeno v sodobni afroameriški glasbeni improvizaciji.

In ker na obeh predstavitvah letošnjega festivala jazza ni bilo prav veliko občinstva, tudi zato kličemo: »Živel klub!«. Z njegovo programsko in organizacijsko profesionalno revitalizacijo bi se mnogokrat skupaj oddahnili – Cankarjev dom, obiskovalci in kritiki – ter lažje doživeli spodoben glasbeni užitek.

ZORAN PISTOTNIK

Razstava del umetnikov iz šestih regij

MURSKA SOBOTA, 24. marca – V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec so odprli drugo medregionalno razstavo del likovnih ustvarjalcev iz Gorenjske, Dolenjske, Primorske, Koroške, Pomurja in celjskega območja. To vseslovensko kulturno manifestacijo, na kateri predstavljajo svojo likovno ustvarjalnost umetniki iz obrobnih slovenskih pokrajin, so lani pripravili prav na pobudo murskosoboške Galerije. Tokrat na razstavi sodelujejo avtorji Jože Muhovič, Franc Purg, Konrad Topolovec, Mitja Berce, Jože Kumer, Jože Marinč, Karel Kuhar, Mima Pavlovec, Nataša Pičman, Štefan Marflak, Miran Prodnik, Naca Rojnik, Jože Denko, Endre Gönter, Mirko Rajnar, Rajmund Kocbek, Miran Percan in Zmago Posega. Ob otvoritvi razstave je nastopil gledališki igralec Polde Bibič.

I. G.

PREDVOLILNA ALBANIJA

Izvedenci OZN in nekaterih držav se že nahajajo v Tirani

Za poslance bo kandidiralo petkrat več kandidatov, kot je sedežev v parlamentu – ZDA obljubile denarno pomoč, če zmaga Demokratična stranka

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TITOGRAD, 24. marca – Reka beguncev iz Albanije se je ustavila. Radio Tirana in druga albanska sredstva javnega obveščanja v zadnjih dneh celo objavljajo prispevke, v katerih lahko prebieremo, da se Albanci vse pogosteje vračajo v domovino, in to celo v večjih skupinah. Poleg tega objavljajo tudi vrsto protokolarnih novic, s katerimi skušajo ljudem prikazati, da je Albanija v samem središču zanimanja svetovne javnosti. To velja zlasti za volitve, ki bodo 31. marca. Oblasti nenehno prepričujejo domačo in tujo javnost, da bodo volitve demokratične in da v prihodnje oblast ne bo le v rokah Albanske delavske partije.

V javnih glasilih pa je tudi vse več informacij o vseh tistih, ki Albaniji ponujajo pomoč. Tako so namenili izredno veliko pozornost predstavniku italijanske vlade. Gre za posebnega odposlanca Giannija de Michelisa – njegovega namestnika Grafinija. Istočasno je v albansko pristanišče Drač iz Italije prispelo okoli tisoč ton zdravil in hrane. Grafini je včeraj takoj po prihodu v Tirano Albaniji ponudil tudi tehnično pomoč in surovine, da bi tako pripomogli k okrevanju albanskega gospodarstva, hkrati pa je jasno povedal, da bo italijanska vlada – in sicer ne glede na to, katera stranka bo zmagala na volitvah – sodelovala s tistimi, ki jim bodo ljudje izkazali zaupanje, vendar pa ob tem zahteva, da se spoštujejo pravila demokratične igre.

● **BARI, 24. marca (Tanjug) – Pretendent na albanski prestol, Leka prvi, je obiskal albanske begunce v Bariju in ob tem dejal, da volitve v Albaniji ne bodo svobodne, ker so albanske oblasti beguncem prepovedale sodelovanje na volitvah. Dodal je, da bodo volitve le vladni trik, ki se ga je ta lotila v želji, da se še nekaj časa obdrži na oblasti.**

Albanska javnost pa je nekoliko manj seznanjena z izjavo State Departmenta, da bodo Albaniji namenili več milijonov dolarjev pomoči, če bo na volitvah zmagala novoustanovljena Demokratska stranka. Voditelja omenjene stranke dr. Salija Berisho in dr. Gramoza Pashkija so v Washingtonu izredno prisrčno sprejeli, hkrati pa so jima obljubili omenjeno pomoč. Zdaj se morajo s to stranko seznaniti še volilci, kar pa gotovo ne bo šlo brez težav, zlasti po podeželskih krajih, kjer so ljudje tudi sicer najbolj naklonjeni sedanji Albanski delavski partiji, poleg tega pa v teh krajih ne morejo poslušati radia Glas Amerike.

V Tirani sta dva hotela polna članov različnih misij in poslovnežev, ki se zanimajo za bodoče naložbe v tej državi, manjkajo le še novinarji, kot da bi bili prav novinarji tisti »najnevarnejši vohuni«. Te dni se v Tirani mudi tudi skupina izvedencev Združenih narodov, ki bodo menda pomagali pri organiziranju volitev,

ZA DEMOKRATIČNO STRANKO – S predvolilnega zborovanja v Kružu. (Telefoto: Reuter)

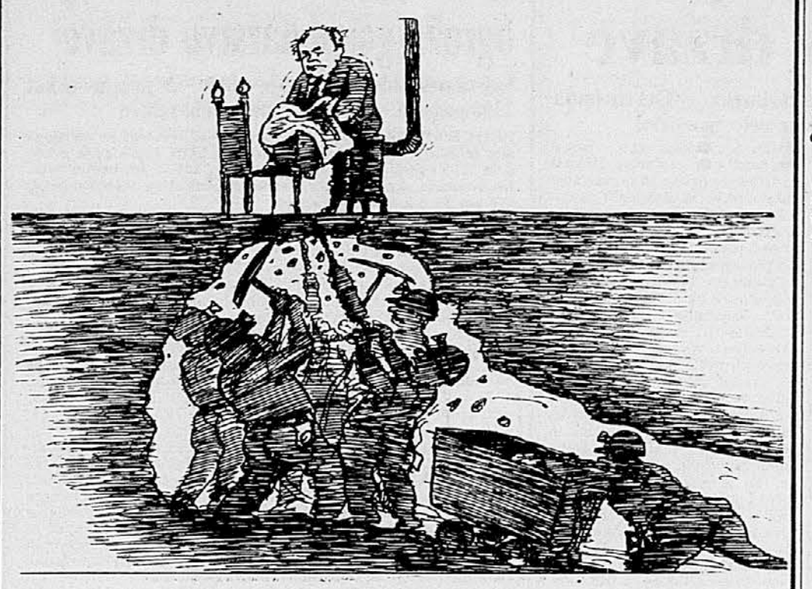
hkrati pa imajo tudi humanitarno poslanstvo. Kot so sporočili tukajšnji časopisi, je v Tirani tudi delegacija iz Vatikana, vendar pa ob tem niso navedli podatkov o sestavi delegacije in njenem poslanstvu. Skoraj vsak dan pa poročajo o tem, da bodo v Tirani v kratkem odprli ameriško veleposlaništvo, za kar naj bi poskrbela posebna skupina strokovnjakov iz Washingtona, ki se že nekaj časa mudijo v glavnem mestu Albanije.

Albanske oblasti se trudijo ljudi prepričati, da jim ne gre za to, da bi komunizem ostal »vodilna idejna sila«, hkrati pa bi se rade predstavile kot demokratične in enkrat za vselej prenehale »neprijetno« totalitarno ideologizacijo. Pri tem uporabljajo načine, ki so bili še pred kratkim v Albaniji popolnoma nepojmljivi. Med drugim so izpustili več političnih zapornikov. Kot je sporočil prezidij, je tako na prostosti še 128 bivših zapornikov. Ti so bili pred časom obsojeni zaradi »propagande in agitiranja« zoper oblast, med njimi pa je tudi 48 ljudi, ki so bili obsojeni zaradi »kraj in diverzij«. V zaporih je še 62 političnih zapornikov, vendar teh ne bodo pomilostili, ker gre za »državne vohune in zločince«.

Včeraj je osrednja volilna komisija sporočila, da je vse pripravljeno za volitve. Na seznamih je 1074 poslanskih kandidatov (to pa je kar petkrat več, kot jih bodo izvolili). Največ kandidatov je predlagala Demokratska stranka – 250, sledijo pa ji Albanska delavska partija – 243, Republikanska stranka – 165, sindikati in mladina so predlagali po 100 kandidatov, druge stranke pa so bile nekoliko skromnejše. Pripravili so tudi potrebna navodila, po katerih naj bi volilci v 250 volilnih okrožjih tajno izvolili svoje poslance. Omenjena komisija je ljudi pozvala, naj bodo resni in naj dobro izkoristijo »možnost za vzpostavitev demokracije«.

BRANKO JOKIĆ

UDARNIŠTVO PO SOVJETSKO

GOTTSCHEBER, »Süddeutsche Zeitung«, München

Perspektive alpsko-jadranskih povezav

Iz razprav na mednarodnem forumu o sodelovanju v delovni skupnosti Alpe–Jadran – Italijani menijo, da za Slovenijo in Hrvaško ni bližnjice v ES – Kmalu bodo začeli deliti 8 milijard lir

OD NAŠEGA DOPISNIKA

TRST, 24. marca – »Zdi se, da bi nekatere deželne vlade iz delovne skupnosti Alpe-Jadran sedanjo politično krizo v Jugoslaviji rade izrabile za to, da bi Slovenijo in morda Hrvaško po bližnjici pripeljale v Evropsko skupnost. Naj zato ponovim znano stališče Evropske skupnosti, ki se je doslej vedno izrekla za celovito Jugoslavijo, kar naj upoštevajo tudi v teh vladah.«

To je v svojem nastopu ob koncu mednarodnega foruma o sodelovanju med družbenimi dejavniki v delovni skupnosti Alpe–Jadran povedal poslanec Evropskega parlamenta iz Trsta Giorgio Rossetti. Čeprav ni povedal, katere so tiste deželne vlade, je bilo jasno, da je mislil predvsem na koroško in bavarsko vlado.

Sploh pa je bilo na petkovem mednarodnem forumu, ki ga je v Trstu pripravil italijanski državni svet za ekonomijo in delo (CNEL), mogoče nekajkrat slišati v diplomatski besednjak zavito kritiko avstrijske zunanje politike. V mednarodni druščini predstavnikov politike, gospodarstva in sindikalnih organizacij, ki se je tu zbrala iz večine dežel, članic delovne skupnosti Alpe–Jadran in iz Češoslovaške, so o tem govorili samo italijanski predstavniki. Ti so Avstrijce opozorili na to, da se želijo priključiti k Evropski skupnosti, hkrati pa ravnajo v nasprotju z zunanjo politiko dvanajsterice, kar ni najbolj priporočljivo, še posebej ne za tiste države, ki se želijo priključiti k dvanajsterici.

Izhodišče za razpravo na mednarodnem forumu je bil dokument o vsebini in ciljih medregionalnega sodelovanja, ki ga je lani pripravila komisija za medbe Alpe–Jadran.

Predsednik deželne vlade Furlanije-Julijske krajine Adriano Biasutti je povedal, da ima Alpe–Jadran zdaj sistem financiranja urejen s finančnim skladom, v katerega polovico denarja prispevajo v obliki enakega deleža vse dežele članice, polovico pa prispevajo glede na število prebivalcev posameznih dežel. Predlog CNEL se mu zdi zanimiv, vendar ga ni mogoče uresničiti v kratkem času, večjo spodbudo pri gospodarskem sodelovanju s srednjo Evropo pa po njegovem mnenju predstavlja pred kratkim sprejeti zakon za območja območja.

O zakonu je podrobneje spregovoril poslanec italijanskega parlamenta Sergio Coloni. Gre za približno 800 milijard lir, ki jih Italija namenja deželi Furlaniji-Julijski krajini za spodbujanje gospodarskega in znanstvenega sodelovanja z državami Srednje Evrope, Balkana in s Sovjetsko zvezo. To pomeni priznavanje osrednje vloge, ki jo ima dežela pri sodelovanju z vzhodnoevropskimi državami, je rekel Coloni, ne pa za dodeljevanje prispevkov države, ki sicer ne bi prišli v Furlanijo–Julijsko krajino. Sicer pa gre pri tem za celotno severovzhodno Italijo, ki je na posreden način vključena v ta projekt (ceste, prevoz, infrastruktura).

Dejstvo, da je Državni svet za ekonomijo in delo v Trstu pripravil mednarodni forum o sodelovanju med družbenimi dejavniki v prostoru Alpe–Jadran, je nedvomno zelo pomembno. Država je z zakonom za območja Furlanije–Julijski krajini že priznala osrednjo vlogo pri spodbujanju gospodarskih stikov s Srednjo Evropo, Balkanom in Sovjetsko zvezo, toda to še ni dovolj. Ustvarjanje skupnega gospodarskega prostora ni možno brez hkratnega ustvarjanja skupnega družbenega prostora, sicer bodo nekdanje vzhodnoevropske države postale poligon razvitih za izkoriščanje nizke cene delovne sile, za prenos tiste tehnologije, ki najbolj onesnažuje okolje, kar se ponekod že dogaja, kot so povedali predstavniki sindikatov. Čas je, da razvita Evropa to spozna.

MIŠO RENKO

● **Poslanec Sergio Coloni, posebej za Delo: »Denar, ki je v zakonu za območja področja namenjen slovenski manjšini v Italiji, je v bistvu že dosegljiv. Dovolj je, da dežela Furlanija –Julijska krajina sprejme tovrstni namenski zakonski ukrep, potem pa lahko v dogovoru s predstavniki slovenske manjšine razdeli predvidenih osem milijard lir za letošnje leto. Kar zadeva začetek delovanja finančne družbe v Pordenonu, brezcarinskega območja z davčnimi olajšavami v Trstu in dokumentacijskega središča v Gorici, torej bistvenih ustanov za spodbujanje gospodarskega sodelovanja s Srednjo Evropo, Balkanom in Sovjetsko zvezo, pa so stvari bolj zapletene. Tu nas čaka še precej dela, zato pred pomladjo 1992 ne kaže pričakovati prvih začetkov delovanja.«**

Predsednik Cossiga zagrozil, da bo razpustil parlament

Italijanski predsednik je povzročil precej razburjenja z ognjevitimi izjavami, da bo do konca branil ustavno funkcijo predsednika republike

OD NAŠE DOPISNICE

RIM, 24. marca – Kaj se dogaja na italijanskem političnem in državnem vrhu? Javnomnenjske ankete kažejo, da si Italijani le s težavo razlagajo bliskovito zaostrovanje politične, vladne in celo ustavne krize, ki jo navzven predstavlja ognjemet televizijskih monologov predsednika republike Francesca Cossige.

Čeprav je predsednik italijanske republike v zadnjih mesecih, ko je s položaja razsodnika super partes (nad posebnimi interesi), k čemur ga zavezuje ustava, vedno pogosteje posegal v politične boje in deli dokončne sodbe o vsem, je pravo krizno ozračje nastalo v četrtek zvečer, ko je bil objavljen televizijski intervju z eksplozivno vsebino. V njem je Francesco Cossiga razvijal že poprej nekajkrat obdelano temo o italijanskem patriotizmu (v zvezi z vojno v Zalivu je sodnike-pacifiste imenoval izdajalce) in med domoljube prištel tudi člane masonske lože P 2.

Ko se je po začetni mučni tišini sprožil plaz reakcij tudi iz vrst njegove demokrščanske stranke in nekaterih strank vladne koalicije, se

NEKAM ZNANE METODE VLADANJA – Francesco Cossiga

je Cossiga naslednji dan znova pojavil na televiziji in še bolj zamotal sporne teme; to pot je objavil, da predsedniku republike grozijo zarote z vseh strani (od sodnikov, od »določenih političnih do časopisno-poslovnih krogov«) in da namerava iti do konca v obrambi ustavne funkcije predsednika.

Medtem je premier Andreotti, ki je reševal vlado, dosegel sporazum s člani vladne koalicije o zamenjavah nekaterih ministrov. Na poti v Pariz, kamor je odpotoval v petek popoldne, ga je dosegla naslednja Cossigova domislica: preko ene od tiskovnih agencij je posredoval novico, da morda ne bo pristal samo na preureditev sedanje vlade, ampak bo »sprožil pravo krizo«, kar bi utegnilo pomeniti tudi predčasno razpustitev parlamenta in nove volitve. Pika na i je bil nato še en Cossigov televizijski monolog (sobotni), v katerem je zavrnil številna mnenja, da je kot predsednik republike presegel ustavna pooblastila.

Če izpustimo tisoč podrobnosti, ki sestavljajo ozadje tega zapletenega koraka, ki ga v nekaterih časopisih imenujejo konec prve italijanske republike, je ključno vprašanje namenjeno predsednikovim motivom. Se je predsednik zares počutil tako ogroženega, da mu ni preostalo drugega kot pri obrambi predsednikovega položaja poseči tudi po najmočnejšem orožju – razpustitvi parlamenta?

Dejstvo, da so predsednikovo grožnjo z razpustitvijo parlamenta pozdravili Craxijevi socialisti, manjši del krščanskodemokratske stranke, ostro pa so jo napadle vse stranke leve opozicije, dovoljuje sklep, da je v igri kar nekaj motivov. Predsednik republike si je sistematično širil pristojnosti, zaradi česar je leva opozicija zahtevala razpravo v parlamentu. Cossiga je s pozitivnim ovrednotenjem lože P 2, o kateri je posebna parlamentarna komisija pred desetimi leti ugotovila, da snuje »podtalne namere napada na demokratične ustanove«, precej pretresel vrste parlamentarcev.

Če bi dodali še druge sporne izjave in izpade (zmerjanja britanskega novinarja s »...binim sinom« ni prispevalo k povečanju predsednikovega dostojanstva) bi sklepali, da je Cossiga zagrozil s političnoustavno krizo tudi zato, da bi preprečil parlamentarno debato. Takojšnja podpora socialistov daje misliti, da je bil predsednik o njej vnaprej obveščen. In zakaj udar proti Andreottiju? Ker naj bi najprej on preprečil razpravo v parlamentu o »predsedniku republike, ki je prekoračil ustavo«, kakor je zahtevala demokratična stranka levice.

MOJCA DRČAR-MURKO

Švica bo bržčas povsem zaprla meje v strahu pred begunci

Vojska naj bi poslej nadzirala meje in preprečevala prihode beguncev, obenem pa vlada ustanavlja posebna taborišča zanje

OD NAŠEGA DOPISNIKA

ŽENEVA, 24. marca – Zaradi nenehnega naraščanja števila prosilcev za politično zatočišče švicarska vlada načrtuje nove restriktivne ukrepe, da bi zavrla dotok tujih državljanov, ki – povečini – ilegalno prehajajo mejo in se nato potegujejo za azil. Pred tedni so v Bernu sporočili, da bodo za preprečevnaje ilegalnih prehodov angažirali vojaške enote, ki naj bi začasno nadzirale meje, čez katere prihajajo begunci, novi sveženj ukrepov, ki jih je razgrnil minister za pravosodje in policijo Arnold Koller, pa med drugim napoveduje tudi ustanavljanje posebnih taborišč za ilegalne prišleke v Švico.

Četudi »taborišča večjih zmogljivosti« sodijo zgolj v dodatne ukrepe novega vladnega načrta, zbujajo največ pozornosti. Prosilce za politični azil so doslej nameščali v manjše hotele ali domove, kjer pa so se pogosto soočali z nenaklonenostjo domačinov, o čemer navsezadnje priča tudi nekaj požigov zatočišč. Zamisel, ki jo je predstavnikom kantonov predstavil Arnold Koller, predlaga vzpostavitev taborišč za 200 do 500 beguncev, ki bi v času reševanja svojih prošenj za politični azil dobili le hrano in obleko, ne pa tudi denarja, poleg tega pa bi se morali sprijazniti z omejenim gibanjem. Na ta način bi po mnenju vlade v Bernu podčrtali razliko med azilom in priseljevanjem, kajti begunci so doslej imeli relativno svobodo gibanja, zato bi nameščanje v taborišča prosilce za zatočišče odvračalo od prihoda v Švico. Toda že prvo srečanje s predstavniki kantonov, ki se morajo do konca aprila izreči o vladnem načrtu, je pokazalo dokajšnja razhajanja; v kantonih menijo, da je konfederacija dolžna zagotoviti upravljanje takšnih taborišč, vlada pa odgovarja, da v ta namen ne more ponuditi druge delovne sile kot vojsko.

Nova strategija za zmanjšanje števila političnih beguncev, ki jo je predlagala švicarska vlada, zajema podaljšanje prepovedi zaposlovanja prosilcev za politično zatočišče od sedanjih treh na šest mesecev. S tem naj bi preprečili, da si azilanti v času trajanja postopka za dodelitev ali zavrnitev političnega zatočišča najdejo delo in naposled ostanejo v državi. Celotno proceduro obravnavanja njihovih prošenj bi skrajšali na šest mesecev, prednost pa bi dobili novi azilanti. In slednjič, kantonske oblasti naj bi kazensko preganjale vse, ki prosilcem za zatočišče ilegalno pomagajo čez švicarsko mejo, pa tudi tistim, ki jih skrivajo, dokler se ne prijavijo oblastem. Več kot 90 odstotkov azilantov namreč na nezakonit način pride v Švico, nato pa zaprosijo za zatočišče, zavedajoč se, da jih oblasti brez postopka ne morejo izgnati iz države.

Poostreni ukrepi naj bi število prosilcev za politično zatočišče zmanjšali na 35.000 do 40.000 letno, menijo v Bernu. Po podatkih, s katerimi je Arnold Koller podkrepil nujnost učinkovitejšega zavračanja dotoka beguncev, se je od začetka leta do 20. marca v konfederaciji nabralo kar 11.233 prošenj, kar je 75 odstotkov več kot v istem obdobju lani. Če vlada in kantoni ne bodo pravočasno ukrepali, se bo število prošenj in pritožb, ki jih morajo rešiti, do konca leta dvignilo na 100.000. S tem pa se bi Švica povzpela na drugo mesto med evropskimi državami, kamor se zatekajo begunci. Ti so lani v konfederaciji vložili 35.836 prošenj za dodelitev političnega zatočišča (predlani 24.425), s tolikšnim številom beguncev pa je bila Švica za ZR Nemčijo (193.000 prošenj) in Francijo (56.000), a močno pred Avstrijo (23.000) in Italijo (4.700).

● **V Švici so lani izrekli 2.060 prepovedi vstopa na ozemlje konfederacije, in sicer proti tujim državljanom, ki so se »na črno« zaposlili pri švicarskih delodajalcih. Poleg tega so izrekli 185 prepovedi proti ljudem, ki so azilantom pomagali čez mejo. Med delavci »na črno«, ki so se zaposlili povečini v hotelirstvu (606) in gradbeništvu (464), je največ Jugoslovanov (744), sledijo Portugalci (580) in Francozi (181).**

Vladni program za zmanjšanje števila prosilcev za politično zatočišče vsebuje tudi ukrepe na mednarodnem prizorišču. Podobno kot Nemčija se tudi Švica zavzema, da bi v državah, od koder prihajajo begunci, vzpostavili »območja brez preganjanja«, kamor bi pošiljali prosilce za azil, katerih prošnje so bile odklonjene, ne da bi jih izpostavili povračilnim ukrepom domačih oblasti. Omenjena območja bi bila pod mednarodnim nadzorstvom, po zatrdilu direktorja zveznega urada za begunce Petra Arbenza pa Švica nobenega begunca ne bo poslala tja, kjer nanj preži nevarnost preganjanja.

BOŽO MAŠANOVIĆ

TURNEJA ZALIVSKA VOJNA 91

Kairska novinarska okrožnica

OD NAŠEGA SODELAVCA

KAIRO, 24. marca – Kairski novinarji, od katerih jih je večina v minulih tednih in mesecih poročala o zalivski vojni, in to s kraja samega iz Saudske Arabije – redki srečniki, kot je bil reporter ameriške televizijske družbe CNN, pa tudi iz Bagdada – so po osvoboditvi Kuvajta sklenili, da bodo pomagali številnim turističnim in letalskim družbam, ki so imele od prvega tedna v avgustu 1990 do danes ogromno škodo, ker si v tem času pač nihče ni želel ogledati Srednjega vzhoda in bogatih šejkatov v Zalivu. Ljudje so dogodke v Zalivu raje zasledovali prek televizijskih ekranov in časopisov.

Te dni so predstavništva vseh tujih letalskih družb – tudi naš JAT, ki ima svoje prostore v prizidku hotela Nil Hilton v najožjem središču mesta – dobile novinarsko okrožnico, ki bi jo pravzaprav lahko imenovali prospekt za turistično potovanje z naslovom Turneja v zalivsko vojno 1991.

Ta podvig sedme sile je zbudil veliko zanimanje, pa tudi veliko smeha, saj se je znova potrdilo, da novinarji kljub vsem mukam in težavam, katerim so bili izpostavljeni v Perzijskem zalivu, še vedno niso izgubili smisla za humor. Sicer pa poglejmo, kaj novinarji predlagajo bodočim turistom.

Turneja Zalivska vojna 1991

Prvi dan: Polet iz Bahreina ob dveh zjutraj. Ob šestih zjutraj prihod v Bagdad. Na bagdanskem mednarodnem letališču bodo turiste pričakale terenska vozila iz sestave sedme brigade. Ponoči kampiranje na fronti pod vedrim nebom.

Drugi dan: Popoldne ogled mesta, v okviru katerega si bodo turisti ogledali tudi mrtvašnico v središču mesta. Po kosilu ogled ruševin Sadamove palače.

Tretji dan: Turisti, ki bi to želeli, bodo lahko na raketnem izstrelišču izstrelili po enega od znanih izstrelkov scud, za kar jim ne bo treba posebej plačati. Popoldne bodo turisti z največje možne bližine opazovali zavezniška letala, ki bodo bombardirala Bagdad.

Četrti dan: Jutranji obisk pri Sadamu Huseinu v njegovem skrivališču in možnost, da daste v živo intervju novinarju CNN.

Peti dan (če je še kdo od turistov pri življenju): Prevoz na letališče na raketnem izstrelišču za polet do Bahreina ali vzhodne province.

Stroški: izjemno skromni, ker jih je izračunal kontrolni center za svetovno populacijo.

V turnejo so všteti: letalska karta ekonomskega razreda za potovanje v eni smeri do pekla; vsi mogoči prevozi; racionalizirano kosilo; samo eno kopanje; namesto večerje »servirajo« gostom močno bombardiranje.

V turnejo ne sodijo: aranžmaji za pokop: stroški bivanja v mrtvašnici; popusti za vojaški safari; osebni stroški, kot so nakup plinske maske, pribora za prvo pomoč ali krste.

Za posebne ekskurzije ni potrebno dodatno plačilo. Pse ni dovoljeno vzeti s seboj na turnejo.

MIROSLAV VIŠNJIĆ

Kongres, ki bolj malo obeta

Na letnem zasedanju kongresa ljudskih poslancev Kitajske bodo govorili predvsem o ponovnem gospodarskem odpiranju in o ohranitvi enotnosti države

OD NAŠE DOPISNICE

PEKING, 24. marca – Jutri se bo začelo letno zasedanje vsekitajskega kongresa ljudskih poslancev, ki bo tokrat posvečeno predvsem oživljanju gospodarstva v zadnjem desetletju 20. stoletja. Približno 3000 delegatov iz vse države bo odobrilo novi petletni načrt in strategijo desetletnega razvoja. Čeprav ni pričakovati, da bodo predstavniki ljudstva kdo ve kako kritični do svoje vlade, pa bo v razpravah prav gotovo čutiti opozorilo, da je treba gospodarska vprašanja hitro reševati, poleg tega pa ne bi smeli izpustiti zadnje možnosti za vrnitev na pot uresničevanja reform.

Ozračje, v katerem bo potekalo zasedanje, bo gotovo prevevala zavest, da sta kitajski socializem in vladajoča komunistična partija stopila v obdobje, v katerem se bo odločalo o njuni usodi – preživetju ali propadu – in to predvsem v skladu z merili gospodarske uspešnosti. V nasprotju z lanskoletnim zasedanjem, ki je bilo še vedno obarvano s tragedijo, do katere je prišlo na Trgu nebeškega miru, zaradi vsega tega pa tudi obremenjeno s temo politične in družbene stabilnosti, pa se letošnjo pomlad ob družbeni stabilnosti enakopravno uveljavlja potreba po premostitvi gospodarske stagnacije ter odpiranjem novih poti in možnosti za splošno izboljšanje življenja 1,13 milijarde prebivalcev te države.

Prav zato je pričakovati, da bo referat premiera Li Penga, ki ga bo na kongresu prebral jutri, vseboval več konkretnih reformističnih prvin, ki se bodo nanašale na širše odpiranje trga, prestrukturiranje državnih podjetij, ponovno uveljavitev zasebnega lastništva, izboljševanje socialne politike in privatizacijo stanovanjskih prostorov. Prav tako pričakujejo tudi nov, pozitivnejši odnos do vprašanja nadaljnjih poizkusov v delničarskem sistemu ter odpiranja borz, kar je v obdobju po političnih nemirih 1989 pomenilo točko, pri kateri se nikakor niso mogli sporazumeti.

KAJ SKRIVA V REFERATU? – Premier Li Peng

Druga tema, ki bo prav tako zaznamovala letošnji spomladanski kongres, pa bodo odločni pozivi za ohranitev enotnosti države, v kateri so se hkrati z gospodarsko krizo močno povečali tudi dezintegracijski procesi med posameznimi provincami. Vodstva province bodo pozvali, naj svoje interese podredijo interesom celotne skupnosti, po vsej verejtnosti pa bo centralna vlada v povračilo ponudila več kot zgolj strpnost do ekonomskih in finančnih zahtev posameznih območij. Jasno je, da bodo letošnje zasedanje kongresa izkoristili tudi za objavo novih sporočil Hongkongu in Tajvanu ter postopno oblikovanje slike o združeni Kitajski, v kateri tudi sama vlada vidi edino možnost za povečanje svojega pomena na mednarodnem prizorišču, kjer trenutno vse bolj izgublja svoj vpliv.

Yao Guang je hkrati potrdil, da bo prišlo med zasedanjem kongresa do določenih kadrovskih sprememb.

ZORANA BAKOVIĆ

Anton Rupnik:

BALTIK NA BARIKADAH

⑬

(Burna pomlad '91 v Litvi, Latviji in Estoniji)

Duhovito mu pravijo, da je to zdaj največji notranjesovjetski mednarodni ekspres, saj povezuje štiri suverene države: Belorusijo, Litvo, Latvijo in Estonijo.

Na takšni poti se ti hitro nabere prtljage, sploh pa še v februarskih zimskih pogojih. Če te taksi v redu pripelje do glavne postaje v Vilniusu, imaš rešenega le pol problema. Na tem bazarju, kjer mrgoli zasebnih, uradno prijavljenih in črnih taksistov po divjih cenah, pa prekupčevalcev vseh vrst, seveda ni prtljažnih vozičkov ali postreščkov, kot me bodo dočakali na peronu v Rigi. Treba je kovčke dvigniti na ramena in začeti tavanje.

Četudi so SŽD (Sovjetskije železnije dorogi) z dodatno oznako Pribaltijskaja železnaja doroga še vedno v vsezvezno-ruski režiji, pa na postaji le stežka najdeš vsa pojasnila po rusko. Mojega vlaka preprosto ni hotelo nikjer biti, vsaj dokler sem ga iskal v vzhodni postajni dvorani z voznimi redi. Pač pa je display na prvem peronu kazal, da naj bi od tam popeljal ob 9.05 vlak v Rigo.

Tudi z urami je tu vse pomešano. Na železnicah in letališčih imajo po vsej Sovjetski zvezi »moskovskoje vremja«; Pribaltik pa si je že na začetku perestrojke izbojeval svoj nekdanji vzhodnoevropski čas. Med Moskvo in Vilniusom je zdaj ena ura razlike. Vedno je treba povprašati, kakšno uro kdo misli, ko ti pove čas odhoda ali prihoda. Moj vlak odhaja po krajevnem času.

Čajka z orjaško dizelsko lokomotivo – proga proti Rigi je le deloma elektrificirana – je še kar točno prispela. Na umazanih vagonih so ljudje le stežka našli svojo številko, pa je bilo tavanja na ozkem peronu toliko, da so mi dvakrat zbili potovalno torbo z ramen.

Velik vagon je narejen tako, da ima eno polovico sedežev obrnjenih na eno, drugo pa na drugo stran, smer. Moj sedež številka 29 je bil v sredini, ob oknu je že sedel sivolasi upokojenec, ki je na prtljažno polico razpostavil svoje kartonaste pakete.

V vlak smeš vstopiti samo z rezervacijo. Mlečnozobi sprevodnik je hudo zajedljiv. Z neko starejšo damo, Litovko, ki mu vztrajno nekaj dopoveduje po svoje, se spusti v nesramen pogovor, ker ji na ledenem hladu zunaj dopoveduje, da pač ne govori po litovsko in da naj mu odgovoriš na vprašanje po rusko, če hoče v ta vagon. Očitno na njeni vozovnici nekaj ni bilo povsem jasno. Jasno pa je bilo razmerje med obema: mladenič prihaja iz Minska, tam je izšolan seveda samo v ruščini in še na pamet mu ne pride – niti njemu niti njegovim železničarskim delodajalcem – da bi se priučevali jezikov teh treh pribaltskih republik. Potem je med vožnjo izzval še en spor, ko moji sosedi ni znal in hotel ali mogel nič odgovoriti na njena vprašanja v litovščini. Skimavala je z glavo, češ kje neki smo. Jaz pa sem se ji čudil: saj ji vendar mora to biti jasno, ko pa ima ta vlak matično postajo v Minsku. (V »firmennom pojezde« Lietuva, ki odpelje zvečer iz Moskve oziroma iz Vilniusa, pa so sprevodnice Litovke in neprimerno bolj skrbno negujejo spalnik, kot pa tile iz Minska).

NARODI PEVCEV IN PEVSKIH TABOROV – Zlasti pri Litovcih in Estoncih se je narodni preporod odvijal na tradicionalnih in množičnih pevskih taborih. Na posebnih pevskih poljih, kot jim pravijo, so izobešali svoje narodne trobojnice, tu so se izoblikovali bodoči voditelji narodnih front oziroma litovskega gibanja Sajudis (na sliki spodaj skupaj z glasbenikom in narodnjakom Vytautosom Lendsbergisom na lanskem taboru v Vilniusu). (Fotodokumentacija Dela).

»Tudi Landsbergis je graščak...«

Moj stari sopotnik je tudi sam ponujal besedo in prav želel si je pomenka z menoj. Po rusko je govoril kot Litovec zelo dobro; šele počasi sem izvedel, da ima za seboj »vsesovjetsko kovnico internacionalizma«, namreč nekajletno delo v Kazahstanu, na osvajanju stepskih ledin.

Takoj mi je razložil, da se pelje v Tartu, da tam že dolgo živi njegova hči, ki se je nekoč poročila z oficirjem Rusom, ki pa jo je pustil, ker so ga pošiljali na šolanje, ona pa je ostajala zdaj tu zdaj tam sama in se tudi ni hotela vedno samo dolgočasiti. »Eh, kaj hočete, mi smo pač živeli drugače,« pravi stari Algirdas. Ko si izmeniva imeni in ko ga pobaram, da ima enako ime kot bivši partijski voditelj Brazauskas, mu je to všeč, češ to je tisti pravi naš fant, tale Brazauskas. O Landsbergisu in Sajudisu sprva ni hotel kaj dosti govoriti. Ko pa sva se le več tega pomenila, se mi je odprl. Kar bes je zlival na te »dvorjane« v Vilniusu.

»Jaz sem doma bogu za hrbtom, v litovski deželi Žemajte. Šele ko sem bil star osemnajst let, sem prvič potoval z vlakom. Še danes bi kje tam krave pasel, če ne bi bilo socializma. Tile pa hočejo zdaj vsem baronom in pomeščikom (graščakom) vrniti veleposestva in gradove. Kaj pa je Landsbergis drugega, tudi on je pomeščik...« Možakar se je potem še in še vračal na to témo in kazal globoko nezaupanje do nove vladavine.

Kaj pa samostojna, neodvisna Litva? Že, že, je že prav, da zdaj več govorimo po litovsko, tudi prav je, da več ne sramotimo bivše litovske republike, ampak ni prav, da delamo prepir z Rusi. Oni imajo vsega, z njimi bomo morali še naprej trgovati, pravi Algirdas.

Večji del staža je prebil v železniški kurilnici v predmestju Vilniusa. Tu mu je država dala stanovanje. Zdaj ima pri sebi vnuka. Oba z babuško ga imata zelo rada. Poučujeta ga po litovsko, ker njegova mama v Tartuju (v Estoniji) dela in ga ni mogla čisto navaditi materinščine. Hčeri nese neka zdravila, ker ga je po telefonu spet poprosila zanje. V Estoniji, v Tartuju, je precej slabše z oskrbo kot tu v Vilniusu. No, tudi tam se kakšna reč najde, ki je ni pri nas. Očitno bo kaj tudi kupil za vsakdanje potrebe.

● ***Litva si je kot prva in doslej edina od baltskih republik umislila že svoje poštne znamke. V Vilniusu jih prodajajo samo na stranskem okencu glavne pošte (paštas). Nobenega posebnega opozorila ni za to, nobene vrste tudi. Očitno so sami dobili občutek, da so se prenaglili. Večji del paketa, ki so si ga dali natisniti nekje na zahodu (nihče ne pové, kje), jim je na meji zasegla sovjetska carina. Sodeč po drobno odtisnjenem zaznamku imajo znamke po 20 kopejk – številka je brez označbe valute – nakladо 2,5 milijona, tiste za 5, 10 in 50 kopejk pa le poldrugi milijon. Bloki 4 × 4 imajo v peti koloni namesto znamke v štirih jezikih natisnjeno, da gre za »prve znamke obnovljene Litovske republike«. Stiliziran kip matere Litve pred shemo zemljevida države drži baklo, spodaj pa piše le Lietuva. Podobne znamke so imeli že v dvajsetih letih. Blok ima litovski napis Lietuvos Respublikos Pašto ženklai in trozobi grb. Ena serija bloka je sicer natisnjena z luknjicami, ki pa niso predrte, tako da je treba znamke šele s škarjami odrezati. In kar enako presenеča: znamke so brez lepila. Torej vendarle bolj izziv filatelistom? Za zdaj jih priznavajo v notranjem prometu po Litvi in baje jih sprejemajo tudi Latvijci in Estonci. Nihče pa mi še ni znal pokazati pisma frankiranega s temi čudnimi znamkami. – Ob dnevu neodvisnosti 16. februarja (Vasario 16 po litovsko) so izdali spominsko kuverto, ki pa kaže tisti značilni sovjetski videz in ima znamko za 20 kopejk le natisnjeno. Lietuva 1991 (na serijah je letnica 1990) in stoječa ženska podoba z dvignjeno zastavo, ki pa je sploh ni mogoče identificirati, ker je znamka vsa – rdeča.***

Krogla iz miličnikove pištole je zadela šrilanškega begunca

Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za skupino beguncev, se je spotaknil in pri tem pritisnil na sprožilec – Sedem tisoč dolarjev za pot na Zahod

KOPER, 24. marca – V neposredni bližini državne meje pri vasi Vrhpolje pri Kozini je v četrtek ponoči prišlo do neljubega dogodka. Ko sta odkrila skupino petnajstih šrilanških beguncev, ki so nameravali ilegalno prekoračiti italijansko-jugoslovansko državno mejo, sta miličnika uporabila tudi pištolo. Eden od strelov je zadel bežečega Šrilančana v stegnenico, zato so ga morali odpeljati v izolsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Uradno obvestilo o streljanju na meji smo dobili na koprski UNZ. Po podatkih UNZ je skupina petnajstih Šrilančanov, ki so v Jugoslavijo prišli 17. marca, skušala v četrtek ponoči ilegalno prestopiti državno mejo. Pri Vrhpolju sta skupino izsledila miličnika. Ko so begunci zagledali moža v uniformi, so se ločili na dve skupini in začeli bežati. Eden od miličnikov je potegnil pištolo in iztrelil dva stela v zrak. S pištolo in baterijsko svetilko v rokah se je spustil proti bežeči skupini. Med tekom je miličnik padel in tedaj se je sprožil še tretji strel, ki je enega od Šrilančanov zadel v stegnenico.

Ker je šlo za uporabo orožja in hude rane, je ves dogodek raziskala posebna komisija. Po izpovedih miličnikov in bežečih beguncev, ki so jih kmalu za tem vse prijeli, naj bi torej šlo za nesrečen splet okoliščin, ne pa za namerno streljanje v človeka. O dogodku sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec koprskega sodišča, ki sta ugotovila, da četrtkov dogodek na meji ne »vsebuje elementov kaznivega dejanja«.

● Po prijetju je skupina petnajstih beguncev iz Šrilanke povedala, da je za pot vsak med njimi plačal po sedem tisoč dolarjev. Letalo s tridesetimi Šrilančani je 17. marca pristalo v Dubrovniku, od tam so se z avtobusom odpeljali v Beograd in nato v Zagreb, kjer so se razdelili v dve skupini. Prejšnji četrtek je vseh petnajst Šrilančanov pripeljal v bližino jugoslovansko-italijanske meje beli tovorni kombi, v katerem ni bilo sedežev, tako da so begunci preležali vso pot od Zagreba do bližine Kozine. Za organizatorji in vodiči delavci UNZ Koper še poizvedujejo.

IZTOK UMER

Povozil lastno hčerko

MARIBOR, 24. marca – Konec minulega tedna je pozno popoldne 30-letni Rajko Klančnik iz Oplotnice vozil tovorno vozilo po Prešernovi cesti v Oplotnici. Z njim so bile še njegova žena in hčerki. Pri stanovanjskem bloku št. 23 sta hčerki izstopili in pot nadaljevali peš. Takrat je za Klančnikom pripeljalo tovorno vozilo, ki se ga je 4-letna Tamara prestrašila. Njen oče je tedaj že speljeval in je z zadnjim levim kolesom zapeljal čez svojo štiriletno hčerko. Tamara Klančnik je med prevozom v mariborsko bolnišnico umrla. (J. B.)

Prehitevanje v škarje in nova žrtev dolenjke

LJUBLJANA, 24. marca – Prehitevanje v škarje še neznanega voznika yuga koral 55 je danes zgodaj zjutraj botrovalo novi hudi prometni nesreči na dolenjki, v kateri je izgubila življenje 16-letna Jasna Mesić iz Mostarja.

Neznani voznik belega yuga je pri Podborštu, peljal se je v smeri Ljubljane, začel prehitevati osebni avtomobil 29-letnega Franca Plavca iz Malkovca. Ko je bil vzporedno z njim, je nasproti z osebnim avtomobilom s prikolico pripeljal 39-letni Kasim Mesič. Slednji se je začel umikati na desno, pri tem pa ga je zaneslo na razmočeno bankino. Zapeljal je na levo, pri tem pa je prikolico odtrgalo in odbilo na travnik. Voznik belega yuga je že odpeljal mimo, Mesića pa je odbilo v Plavčev avtomobil. V silovitem trčenju je na kraju nesreče umrla 16-letna Jasna Mesić, oba voznika, Franc Plavec in Kasim Mesić, pa sta bila huje ranjena. Promet je bil na tem odseku ceste približno tri ure oviran. Za neznanim voznikom belega yuga koral 55 še poizvedujejo. J. B.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Sin hudo pretepel očeta

LJUTOMER, 24. marca – V petek okrog osmih zvečer sta se sprla oče in sin, 51-letni Jakob M. in 27-letni Milan M. iz Logarovcev. Med prepirom je sin večkrat udaril očeta po glavi z železno palico. Oče je sinu skušal pobegniti, vendar pa ga je ta dohitel in nadaljeval s pretepanjem, vse dokler se oče ni hudo ranjen zgrudil na tla. Sin, ki je bil vinjen, je nato poklical zdravnika. Hudo ranjeni Jakob M. se zdravi v murskosoboški bolnišnici. (I. G.)

Zbil jo je po cesti

CELJE, 24. marca – Včeraj ob 10.40 se je na Aškerčevi cesti v Celju pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranila 87-letna Marija Rojc iz Vojnika. Pri prodajalni Agrotehnike je Rojčeva prečkala vozišče v smeri proti avtobusni postaji, takrat pa jo je z osebnim avtom zadel 20-letni Andrej Hriberšek iz Celja, ki je pripeljal iz Mariborske ulice. Rojčevo so odpeljali v celjsko bolnišnico. (S. G.)

Šestmesečno deklico zadela krogla

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Srbsko republiško ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da so 22. marca okoli 17. ure v Kosovem Polju s strelnim orožjem ranili šestmesečno Sezgin Bajrami, ki jo je mati peljala v vozičku.

Pripadniki varnostne službe v Prištini so ugotovili, da so v isti ulici na nekem praznovanju streljali Romi. Štirim Romom so odvzeli pištole, da bi ugotovili, s katero so ranili otroka in odkrili storilca.

Deklici so najprej nudili prvo pomoč na kirurški kliniki v Prištini, potem pa so jo prepeljali v skopsko bolnišnico.

Smrtna kazen za divjega lovca

PEKING 24. marca (AFP) – Divjega lovca, ki je pred kratkim v družbi svojih petih tovarišev ustrelil veliko pando, je sodišče obsodilo na smrt. Skupina divjih lovcev je v narodnem parku v pokrajini Shaanxi deset dni lovila to redko in ogroženo žival, streljali so na dve pandi in eno ustrelili, njeno kožo pa prodali za 10.000 juanov (1.920 ameriških dolarjev). Enega od divjih lovcev so obsodili na smrt, vendar so izvršitev smrtne kazni odložili za dve leti, ostala peterica pa je dobila od petih let zapora do dosmrtne ječe.

Avtobus, poln potnikov, v deročo reko

RABAT, 24. marca (Tanjug) – V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zvečer na avtocesti blizu Tangerja v Maroku, je izgubilo življenje 44 ljudi, 18 pa jih je bilo ranjenih. Avtobus je na nekem mostu na avtocesti treščil v osebni avtomobil in zato zletel v deročo reko.

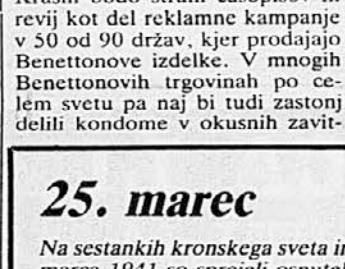
VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIM

■ *Izraz hvaležnosti*

Sedeminpetdesetletna Ann Richards, demokratska guvernerka Teksasa, je z majhno potezo poželа veliko hvalo. V Teksasu, državi govedorejcev in naftnih mogotcev se vsako leto nabere 70 milijonov ton odpadkov. Ta država je prva med zveznimi državami sprejela zakon o odlagališčih odpadkov, ki naj bi preprečil škodljive posledice neurejenega odlaganja. Hvaležni starši iz Daytona so zato guvernerki postavili dva krat šest metrov veliko zahvalno tablo z napisom: »Hvala, guvernerka Ann, da varuješ naše otroke pred strupenimi odpadki!« Pri tem pa je političarka dosegla le to, da novih odlagališč ne smejo postavljati v bližini šol in stanovanjskih naselij.

■ *Benettonova kondomska kampanja*

Italijanski tekstilni gigant Benetton, ki izdeluje športna oblačila, za boljšo prodajo puloverjev in hlač na svojih reklamnih oglasih uporablja spretno mešanico utopij in naivnosti. Reklamni lepaki so multietnični in vendar rahlo evropocentrični, hkrati idealistični in ideološki, sanjski, konec koncev pa vendarle trgovsko usmerjeni. Tak je tudi zadnji primerek njegove reklamne dejavnosti: na prvi pogled na bledem ozadju plavajo baloni v prijetnih pastelnih barvah, dodano pa jim je seveda geslo United Colors of Benetton (Združene barve Benettona). A dobro poglejte! To niso balončki, to so kondomi. Krasili bodo strani časopisov in revij kot del reklamne kampanje v 50 od 90 držav, kjer prodajajo Benettonove izdelke. V mnogih Benettonovih trgovinah po celem svetu pa naj bi tudi zastonj delili kondome v okusnih zavitkih z izpisanim geslom družbe. V to reklamno akcijo je podjetje vložilo 53,4 milijona dolarjev.

Reklamna kampanja, ki je dozdevno namenjena širjenju spoznanj o varni spolnosti in kontroli rojstev, pa ni imela prav nobenega profilaktičnega učinka proti vnetim polemikam. Na straneh italijanskega ženskega časopisa Amica so sicer razprave o spolnosti povsem običajne, vendar pa uredništvo Benettonovega oglasa ni hotelo objaviti, kjer je v njem videlo zvito početje, ki v reklamne namene izkorišča resno družbeno sporočilo. V ameriških trgovinah pa si za zdaj še ne upajo deliti kondomov, saj v javnosti še poteka razprava o njihovem razdeljevanju v šolah.

Pri Benettonu pa so že navajeni vznemirjati javnost. Po zelo uspešni kampanji, ki je razkazovala rasno harmonijo v skupinah otrok, je družba leta 1989 izdelala reklamni lepak, na katerem črnka doji belega dojenčka. Fotograifjo so v ZDA in Veliki Britaniji imeli za preveč provokativno in je niso objavili. Februarja, med zalivsko vojno, je nastal nov plakat, na katerem je bila upodobljena Davidova zvezda sredi vojaškega pokopališča, polnega belih križev. Prepovedali so ga po celi Evropi. Vsi reklamni oglasi pa niso tako izzivalni. Nekateri prikazujejo nedolžne otroške obrazke različnih barv kože ali pa Ostržke različnih barv polti.

Vendar pa se predsednik Luciano Benetton, ki skupaj s sestro Giuliano in bratoma Gilbertom in Carlom vodi družbo, prav nič ne kesa zaradi sedanje kondomske kampanje, pa tudi ne zaradi prejšnjih Benettonovih provokacij. Vse kontroverzne kampanje se sijajno skladajo s strateško naravnanostjo korporacije, ki je svojo prvo trgovino odprla leta 1968, v poznih sedemdesetih letih pa jih je imela že več kot tisoč po celem svetu. Če hoče do leta 1994 na leto prodati za 3,6 milijarde dolarjev svojega blaga, mora neprestano zbujati pozornost javnosti in vsako leto povečati promet za 15 odstotkov. Družba je zato zdaj še razširila ponudbo izdelkov. Poleg hlač in puloverjev zdaj ponuja tudi zapestne ure, sončna očala, pisano spodnje perilo in, hm, stvarce pastelnih barv, ki jih lahko napihnemo v lepe balončke.

■ *Kje bo prestolnica?*

Večina od 328 poslancev nemškega bundestaga, ki se bodo morali do julija odločiti, kje bo v prihodnje politična prestolnica Nemčije, meni, da bi bilo treba glavne politične institucije obdržati v Bonnu. V anketi, ki jo je izvedel tednik Bild am Sontag, se 60 poslancev ni hotelo opredeliti. Tudi če bi glasovali za Berlin, bi Bonn »zmagal« s 24 glasovi več. Med prebivalci Nemčije so Berlinu seveda bolj naklonjeni nekdanji Vzhodni Nemci, za Bonn pa se bolj navdušujejo prebivalci nekdanje Zahodne Nemčije. V nedavni anketi tednika Spiegel se je za Bonn izreklo 41 odstotkov Zahodnih Nemcev, 35 odstotkov pa za Berlin. V vzhodnih delih države bi 60 odstokov vprašanih raje imelo prestolnico v Berlinu, samo 16 odstotkov pa v Bonnu.

Losangeleški policisti, ki so pretepli črnca, pred sodiščem

Brez pravega vzroka so štirje policisti z gumijevkami in električnimi palicami skoraj do smrti pretepli črnca

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – Pred leti so bile zelo brane zgodbe o policistih iz Los Angelesa. Ameriški pisatelj Wambaugh jih je upodobil v knjigi Dečki s kora (Choirboys) oziroma v poslovenjeni obliki Policisti niso angeli. Da losangeleški policisti res niso nedolžne ovčice, so dokazali tudi 3. marca ponoči. Dogodek bi verjetno prikrili, če se ne bi na kraju znašel amaterski snemalec in ga posnel z video kamero. Te prizore še zdaj predvajajo vsi kanali ameriške televizije, predsednik Bush pa je o njih izjavil, da so »odvratni in človeka silijo na bruhanje«.

Petindvajsetletni črnec Rodney King se je tistega večera nič hudega sluteč peljal po cesti na severovzhodnem obrobju Los Angelesa, ko ga je prehitela policijska patrulja in ga ustavila. Kinga so potem, ko so ga menda obtožili, da je vozil prehitro (kasneje so še rekli, da se je upiral aretaciji), polisti zbili po tleh in ga začeli obdelovati z gumijevkami in električnimi palicami in ga brcati. Dobil je kakih 60 udarcev, ki so mu devetkrat prebili lobanjo in malone zlili oko. Policisti so mu poleg tega zlomili nogo, razbili ličnico in mu presekali živce, tako da je del njegovega obraza paraliziran. Na prizorišču se je poleg prvotne četverice (sami belci) zbralo še kakih sedemnajst policistov, ki so opazovali pretepanje črnca Kinga.

»Uf . . . tako pa že zlepa nisem koga zdelal,« je po radijski zvezi sporočil policist Powell svojemu kolegu v drugem avtomobilu. »Pa se ja nisi spet izživljal. Mislil sem, da boš dal nekaj časa mir,« je odvrnil kolega. Medtem pa je poveljnik patrulje, ki je pretepla črnca, narednik Koon poklical rešilca: »Imamo žrtev . . . ha, ha . . . s poškodbami na glavi,« se je zarežal v mikrofon. Vse to je ohranjeno na magnetofonskem traku.

Štirje policisti so sedaj pred sodiščem. Oblečeni so v brezhibne civilne črne obleke. Uglajeni. Narednik Koon, 40 let, oče petih otrok, ima za seboj že skoraj petnajst let policijske službe. Policist Briseno je bil pred nekaj leti suspendiran in brez plače dva meseca, ker se je znašal nad uklenjenim aretirancem. Policist Wind je postal policaj lani, pred tem je bil obsojen zaradi pretepaštva in še zdaj prestaja zaporno kazen. Policist Powell je pri policiji malo manj kot štiri leta. Zoper njega sta dva črnska študenta prejšnji mesec vložila tožbo, češ da ju je žalil in napadal zaradi rase.

Protesti javnosti in raznih organizacij se vrstijo. Kritiki zahtevajo tudi glavo načelnika losangeleške policije Daryla Gatesa. Predsednik Bush ga je še dva dni po incidentu proglašal za »vseameriškega junaka in vzornega policista«. Ali je Bush zdaj o njem spremenil mnenje, še ni povedal, pač pa mu je slabo, ko gleda posnetke o početju Gatesovih »dečkov s kora«.

MITJA MERŠOL

NOVI TEDNIK RADIO CELJE
NT&RC

NOČNA KRONIKA

Težka je za pivce. Kar nekako neopazno se pijače dražijo, tako kot vse ostalo, plače pa se tudi kar nekako neopazno nižajo. Vse več je »suhih« za šanki, mnoge rešuje le še solidarnost. Vse to pa ni ovira, da ob kozarčkih ne bi tekle debate na visoki in konstruktivni ravni. O tem, kako se je Franci zadnjič, ko se je peljal proti domu, prevrnil s kolesom, kako so pri kontroli prometa Marjanci čisto po nepotrebnem vzeli vozniško dovoljenje, kaj je s tajnimi aneksi armade in kaj sploh silna vojska hoče oziroma namerava, zlasti še proti narodu, ki jo plačuje. Vsi hvalijo Kučana češ, da je udaril pravo smer. Bolje se je nasloniti na pametnejšega, kot na kaj drugega in kot kaže, pivci toplo pozdravljajo obete, da otroci ne bodo več mahljali z zastavicami raznim carjem in kraljem in plemenskim vračem, ampak morda (optimistično!) le malce bolj »slovenskim« ljudem. Potem se seveda spet ponovi zgodba o tisti, ki je prejšnji četrtek kar štiri naenkrat dol dala, in to menda kvalitetno in po večkrat, potem pa v lokal vstopi še Tone, obrtnik, in spet pade runda. Pa se zgodi . . .

● Na Knezovi je obležal Matija C. Možak si je razmeroma hitro opomogel, saj se je takoj po prebujenju skesan in otožen napotil domov. Niti prijavili ga niso.

● V bife Španec je prišel Vid L. Bil je malce pod paro in začel se je prički z natakarico, med drugim jo je tudi užalil. Za konec mu je še prekipelo in ji je vrgel v glavo zavojček cigaret. Umirili so ga.

● V lokalu Zdravo na Gerbičevi se je razvnel Mirsad B. Na pomoč so poklicali, ker je razgrajal, nato pa hotel razbiti igralni aparat. Ni mu uspelo, saj so ga pravočasno spravili v red.

M. S.

Različne trditve o povojnih dogodkih

Nekdanji komandant Logatca Jože Jeršin in njegovi sorodniki tožijo bivšega odgovornega urednika Mladine Mirana Lesjaka in Mladinina novinarja Miho Štamcarja in Janija Severja zaradi razžalitve

LJUBLJANA, 24. marca – O logaških dogodkih takoj po vojni leta 1945 je bilo minuli petek nekaj več govora na glavni obravnavi, opravljeni zaradi tožbe bivšega komandanta mesta Logatec Jožeta Jeršina, njegove žene in njene sestre ter hčerke in sina proti Miranu Lesjaku, v času lanske objave serije Mladininih člankov o pokolih domobrancev v Logatcu in okolici odgovornega urednika Mladine, in proti avtorjema člankov, novinarjema Mihi Štamcarju in Janiju Severju. Kaže pa, da vrtanja po tej tematiki še ne bo tako kmalu konec, saj je naslednja obravnava z vabljenimi pričami napovedana za 24. april.

Vsi trije Mladinini novinarji so obtoženi kaznivega dejanja razžalitve. Miran Lesjak zato, ker je kot odgovorni urednik dovolil 20. marca lani objavo članka v pismih bralcev z naslovom »Povojne koline«. V njem neki Milan Turk iz Logatca (za katerega se je po objavi izkazalo, da ta oseba tam sploh ne živi in gre morda za psevdonim), opisuje, kako so se morali na komandi mesta takoj po vojni javiti vsi, ki so nosili domobranske uniforme in da se domov niso nikdar več vrnili, pač pa so jih v večji mesariji oziroma klavnici v Logatcu na grozovite načine klali in rezali kot prašiče. Omenja tudi, da je bil vodja pokola Jože Jeršin, takratni komandant Logatca.

Po sledeh tega pisma sta šla Štamcar in Sever v Logatec in okoliške vasi raziskovat domnevne zločine in na podlagi pričevanj prebivalcev in še česa sta potem objavila serijo člankov. Kot enega prvih sta objavila članek Logaška lavnica, iz katerega izhaja, da je bil v dogodke vpleten prav Jeršin, pomori pa so potekali tudi v mesariji, last gostilničarja Korenčana. Le-ta naj bi bil zaradi tega izgubil razum in se ne bi bil več upal po vsem tem spati brez luči.

So bile izjave prič prepričljive?

Korenčanova hčerka Marija je Jeršinova žena in tu je povezava, da se čutijo zaradi omenjanja že pokojnega gostilničarja in komandanta prizadeti ne le Jože Jeršin, pač pa tudi njuni sorodniki.

V petek je sodnica zaslišala vse tri obtožence, vseh pet zasebnih tožilcev in eno pričo. V tožbah zaradi razžalitve je sicer treba ugotavljati le namen zaničevanja obtoženih, ne pa resničnosti inkriminacij, vendar pa so na obravnavi na vprašanja sodnice le prihajali na dan vsak s svojimi argumenti. Ugotoviti je bilo namreč treba, ali so imeli novinarji utemeljen razlog verjeti, na podlagi izjav prič in morebitnih drugih dokazov, v resničnost objavljenih grozodejstev. Če se to dokaže, ne bodo obsojeni.

Miha Štamcar in Jani Sever sta opisala, kako sta zbirala podatke za članke. Štamcar je povedal, da sta za poizvedbe v Logatcu in okolici porabila 25 do 30 delovnih dni, se pogovarjala z več kot 50 ljudmi, da pa se jih večina še vedno ne upa s svojimi imeni stati za izjavami, ker se bojijo, saj imajo tisti, ki so sodelovali pri pobojih, še vedno puške. Natančne številke o mrtvih nista ugotovila, govorilo se je o 1500 ljudeh, najverjetneje pa jih je bilo nekaj sto. Na vprašanje pooblaščenca družine Jeršin,

● Miran Lesjak je povedal, da ni imel razloga dvomiti v resničnost članka, prispelega po pošti. Isti dogodki v Logatcu, iste osebe, isti lokal in isti datumi se namreč pojavljajo tudi v pri nas doslej prepovedani knjigi, z naslovom »Odprti grobovi«, ki je izšla leta 1970 v Buenos Airesu. Tam se pojavlja tudi ime Turk. Avtor je bil podpisan lastnoročno, pismo je imelo poštni žig Ljubljane, poleg tega pa so do podobnega vedenja o teh dogodkih prišli že pred tem nekateri novinarji med raziskavo pobojev v Rogu in na Teharju. Mladinin novinar, ki živi v Logatcu, je prav tako potrdil govorice o teh pobojih. Članek so skrajšali in to tiste dele, kjer avtor vrednostno ocenjuje dogodke, ostale so le konkretne informacije. Naslov po njegovem ni bil žaljiv, pač pa ekspresiven in ne zadeva nobene osebe. Še dodaten razlog za objavo je bilo rušenje 40-letnih tabujev o povojnih obračunih s premaganci, je povedal Lesjak. »O Logatcu pa smo prenehali pisati, čim je narodna sprava postala splošno sprejeto družbeno stališče, in to po spravni slovesnosti lansko poletje v Rogu, ki sem jo razumel kot zavezujočo,« je dejal Lesjak.

ali so bila v razgovorih omenjena kakšna konkretna imena pogrešanih, je Štamcar odgovoril, naj vpraša v Rovte, vas nad Logatcem, kdaj so se pojavili prvi potomci. Do leta 1960 tam sploh ni bilo osnovne šole, ker ni bilo otrok.

Novinarja sta bila tudi v ljubljanskem in logaškem arhivu, vendar prvi dokumenti izhajajo šele iz leta 1948. Pogovarjala sta se z arhivarji, je povedal Sever, in izvedela, da so sporne listine v kritičnih povojnih mesecih končale v ognju. Priča A. A., ki je kot 17-letni fant takoj po vojni pobegnil v tujino in je še vedno v Belgiji, jima je povedal, da je skrit v senu opazoval, kako so partizani pri neki železniški progi s krampi in palicami pobijali domobrance, med partizani pa da je bil tudi Jože Jeršin. Starejša ženska, F. H., jima je marsikaj povedala in jo lahko razen priče A. A. prihodnjič pripeljeta na sodišče. Med drugima sta izvedela tudi to, da ji je gluhonema Johana H., očividka dogajanj v mesariji, narisala, kakšne grozote so tam počeli z domobranci. Sicer pa ima tudi skupščinska komisija s pododborom v Logatcu verjetno težave s pričami, ki si še vedno ne upajo javno nastopiti, za zdaj pa zbira prijave. Tudi sama sta dolžna priče zaščititi, smo izvedeli.

»‚Odprti grobovi' govorijo o drugi mesariji«

Jože Jeršin zaradi bolezni ni prišel na sodišče in ga tudi prihodnjič ne bo, kljub temu pa je pooblaščenec tožilcev predlagal njegovo zaslišanje, verjetno doma. Vsi Jeršinovi so povedali, da so zaradi objave strahotno prizadeti, da pa nikdar niso slišali, da bi se karkoli dogajalo v njihovi mesariji. Še več, vsa leta je gostilna odprta in nikdar ni bilo od nikogar v zvezi s tem kakšne opazke. Sestra Marije Jeršin je med drugim izjavila, da je za povojne poboje na Teharju izvedela šele pred tremi leti, za Rog pa nekoliko prej, kar je ogorčilo zagovornika obdolženih, mag. Draga Demšarja. Jeršinova 43-letna hčerka je, vidno prizadeta, povedala, da verjame očetovi izjavi, da vse to ni res, in da je prišla na sodišče zaradi naslednjih generacij, da se ne bi ponovile krive obdolžitve.

Jeršinova žena Marija je bila leta 1945 stara 17 let in se je poleti poročila s komandantom, ki je prišel v mesto maja.

»Vse o tej klavnici je ena velika pomota,« je izjavila, rekoč, da knjiga »Odprti grobovi« opisuje neko drugo mesarijo. Ni slišala, da bi se pri njih kdaj kaj takega dogajalo, pa je bila ves čas doma. »Kolikor vem, so nekaj ljudi, okrog štirideset, res pripeljali v Logatec, a jih nato odpeljali v zbirni center v Šentvid pri Ljubljani, naprej pa ne vem. Precej teh se je vrnilo domov.« Potrdila je izjavo Mihe Štamcarja (ki je rekel, da ga je Jože Jeršin hotel izsiljevati), češ da je njen mož hotel zvedeti, kdo je Milan Turk in naslov Mirana Lesjaka in še posvetovati se je hotel z odvetnikom, preden bi se pogovarjal z novinarjem. (Do razgovora ni prišlo, trdi Štamcar, ker sam ni pristal na njegove pogoje.)

Na vprašanje Štamcarja je Marija Jeršin povedala, da je bila v tistem času spomladi 1945 na komandi Logatca občasno strojepiska, vendar pa je le pisala podatke oseb, ki so se prišle po ukazu javit, ti podatki pa so šli naprej v arhiv. Do zapleta je prišlo, ko jo je Štamcar vprašal o zapisnikih 1, 2, 3, in je odgovorila, da so šli naprej. Po kratkem odmoru je Štamcar spet vrtal s tem vprašanjem, in je odgovorila, da o tem ne ve ničesar. Sodnici je potem Štamcar pojasnil, da so tako označevali prijavljene. Številka ena je pomenila obsodbo na smrt, dve prisilno delo, tri pa izpustitev, a teh je bilo malo. »Ni bilo tako,« je rekla Jeršinova. »Kako pa?« je zanimalo sodnico. »Vsaj v Logatcu že niso kar tako vsevprek streljali. Za te oznake prvič slišim,« je odgovorila vprašana.

Pričevanje postojnskega jamarja

»Novinarji so prišli k meni junija lani, potem ko sem poslal dopis na občino, da bi bilo treba pregledati jame na »slabem glasu«, je kot priča povedal član jamarskega društva iz Postojne Andrej M. »Odkar pomnim, so obstajale govorice, da so v nekatere kraške jame metali domobrance. Pri povojnih dogodkih pa sta bila vsak s svojo vlogo omenjana tudi Jeršin in Korenčan. Vendar mi pri poizvedovanjih ni uspelo najti osebe, ki bi neposredno videla pokole. Podobno kot govorice je bilo kasneje vse objavljeno v Mladini,« je dejal Andrej M. Iz primerjave zapisnikov predvojnih in povojnih obiskov jamarjev zloglasnega Šemonovega brezna izhaja, da je bila jama po vojni minirana in zasipana. Govorilo se je, da so tu končali domobranci iz Rovt. V jami Logarček pri Lazah pa je biolog Egon Pretnar decembra 1945 našel truplo, ki ni bilo tam več kot 14 dni. Naslednjič, ko je bil tam, je izginilo. V vasi pa so rekli, da nihče ne manjka. V zloglasni jami pri Koševcu, je povedal jamar, so bili jamarji prvič leta 1962. Po pripovedovanju je bilo vso dno pokrito s kostmi. To so prijavili milici, nakar je imel vodja precej neprijetnosti, saj je moral hoditi na zaslišanja in zagovor v Ljubljano, kaj da so tam delali itd. »Leta 1970 sem tudi sam hotel v jamo, a vhoda nismo našli. Šele kasneje smo odkrili, da je bil maskiran s hlodi in rušo. Kosti pa so bile pokrite z materialom, ki je bil verjetno tja kasneje pripeljan,« je dejala priča.

Tudi o Korenčanu in Jeršinu je slišal podobne govorice, kot so jih kasneje objavil v Mladini.

BARBARA GUČEK

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1867 se je rodil italijanski dirigent Arturo Toscanini, vodja milanske Scale in orkestra NBC v New Yorku, eden največjih glasbenih poustvarjalcev prve polovice 20. stoletja (umrl 1957.).

Toscanini je bil star že precej čez osemdeset let, ko je podpisal desetletno pogodbo za dirigiranje orkestra. Ko se je po tistem prvič pojavil za dirigentskim pultom, je otožno pogledal po glasbenikih in dejal:

»Prav žalotno je pomisliti, da mnogih med vami ne bo več tu, ko mi bo pogodba potekla!«

●

Kmalu po Verdijevi smrti je uprava milanske Scale povabila Toscaninija in Mascagnija, naj dirigirata na koncertu, katerega čisti dobiček naj bi porabili za postavitev spomenika Verdiju.

Mascagni, ki ni bil v posebno prijateljskih odnosih s Toscaninijem, je pristal s pogojem, da bo dobil višji honorar kot Toscanini, čeprav le za eno liro. Direktor Scale se je strinjal s tem.

Po koncertu je izročil Mascagniju eno liro. Toscanini se je ***honorarju odpovedal.***

25. marec

Na sestankih kronskega sveta in vlade 20. in 23. marca 1941 so sprejeli osnutek pogodbe o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu. Na seji 20. marca vlada ni bila enotna, trije ministri so bili proti podpisu pogodbe, dva pa sta odstopila in tako sprožila vladno krizo. Dan pozneje sta bila na njuni mesti imenovana nova ministra. Člani vlade so kneza Pavla opozarjali na razpoloženje ljudstva in vojske, general Simović pa mu je jasno povedal, da se bo vojska uprla, če pride do podpisa, in zavzela dvor in zgradbo vlade. Istega dne je poslal brzojavko tudi predsednik britanske vlade Churchill. V njej je ostro nasprotoval pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu in poudaril, da Nemčija še nikoli ni spoštovala svojih obveznosti ali pogodb in da jih tudi v primeru Jugoslavije ne bo. Toda kljub nasprotovanju v lastnih vrstah je bil sklep o pristopu prejet in 24. marca sta Cvetković in Cincar–Marković, potem ko sta uvedla pripravljenost policije in vojske, odpotovala na Dunaj, kjer sta ***25. marca*** *v dunajskem dvorcu Belvedere* ***podpisala protokol o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu.***

S podpisom pogodbe je prišel ves nevtralni del Balkana v tabor osi in Hitler je imel prosto pot do Grčije. Jugoslavija je namreč s pristopom k paktu dovolila prevoz nemških čet čez svoje ozemlje, za kar naj bi po zmagoviti vojni dobila kot plačilo Solun, oziroma izhod na Egejsko morje.

Reakcija na podpis pogodbe je bila v domovini burna. Takoj po novici o podpisu je vso državo zajel val množičnih demonstracij, ki so bile posredno tudi v oporo skupini starojugoslovanskih oficirjev, ki so v noči od 26. na 27. marec vrgli Cvetkovićevo vlado, razglasili mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega vladarja z vsemi pravicami, pregnali regenta Pavla in sestavili novo vlado »narodne enotnosti«, ki jo je vodil eden od voditeljev prevrata Dušan Simović. To pa je bil tudi dan, ko je Hitler na vrhovnem poveljstvu izjavil, da je treba Jugoslavijo čim prej napasti. Izbrali so dan napada in določili 34 nemških in 44 italijanskih divizij, ki bodo vkorakale v Jugoslavijo in nadaljevale pot v Grčijo, dodal pa jim je še 8 pehotnih, 2 konjeniški in eno motorizirano brigado madžarske vojske.

Dogodki na današnji dan

- **1614** *Rodil se je španski slikar* ***Juan Careno de Miranda*** *(umrl leta 1685).*
- **1786** *Rodil se je italijanski optik in astronom* ***Giovanni Battista Amici*** *(umrl leta 1863), konstruktor prvih zrcalnih teleskopov in mnogih natančnih mikroskopov.*
- **1881** *Rodil se je madžarski skladatelj, pianist in muzikolog* ***Béla Bartók*** *(umrl leta 1945).*
- **1867** *Rodil se je italijanski dirigent* ***Arturo Toscanini*** *(umrl leta 1957).*
- **1944** *V Beli krajini so se začele* ***volitve narodnoosvobodilnih odborov*** *in odposlancev za okrajne in okrožne narodnoosvobodilne skupščine. Volitve so trajale do 30. aprila 1944.*
- **1957** *V Rimu so podpisali* ***dogovor o Evropski gospodarski skupnosti.***

J. P. GAREN

VEČERNI UDAREC

39. nadaljevanje

»Seveda sem mislil tudi na to možnost. Žal pa nimamo ničesar, na čemer bi gradili to teorijo.«

Ko je Bill končno pospravil svoj zajtrk, smo se udobno namestili v naslanjačih.

»S kakšnimi dokazi boš nastopal, Jonny?« je vprašal Bill in si z užitkom prižgal cigareto.

»Iz neznanega vzroka se je Warren odločil, da bo zapustil Pin City. O tem je obvestil svojo ženo, a še istega večera je bil ustreljen!«

»Tako vsaj trdi Minerva,« se je oglasil Dixon.

»Morda, toda ti pozabljaš, da je Warren res začel pogajanja s konkurenčnim podjetjem, ki naj bi odkupilo njegov delež.«

»Zakaj pa je potem zahteval, naj njegove namere ostanejo tajne?«

»Ne vem, Bill. Ampak nekaj drugega se mi dozdeva važno. Na večer umora je prišel Douglas k stricu na razgovor. Ker je bil dolžan Antonu kar čedno vsotico, je upal, da jo bo dobil pri Warrenu. To je bila zanj še edina možnost, da obdrži svoj novi ferrari. Prav rad bi vedel, kaj sta si povedala.«

»Nekam pozna želja,« je rekel Bill z mrko ironijo. »Ali misliš, da je Douglas med razgovorom svojemu stricu grozil ali pa ga celo ustrelil?«

»To je seveda možno in potrudil se bom, da bom porotnike speljal na to misel. Strast določenih mladih ljudi za drage športne avtomobile je privedla že do marsikatere neumnosti. Seveda pa moram priznati, da me ta podmena nikakor ne zadovoljuje.«

»Tem bolj, ker ne pojasnjuje umora Douglasa!« je menil Dixon, ki ga je že dajala dremavica.

»Phil, zdaj pa nikar ne pomešaj vseh problemov! Jutri pri razpravi ne bom nastopal kot detektiv, pač pa kot odvetnik. Ni moja naloga odkriti morilca, temveč prepričati porotnike, da je Minerva Warren nedolžna!«

Dixon je s težavo vstal in rekel:

»Vse to se mene več ne tiče! Zdaj grem domov in sporočil bom v Washington ime lastnika prstnih odtisov. Potem bom končno lahko legel. Tokrat upam, da me bo do jutra ne bo nihče prebudil. Ne pozabi, Jonny, da se moraš jutri oglasiti pri FBI, da boš podpisal svoje uradno pričevanje. Naročil sem jim, da te nikakor ne smemo pustiti čakati.«

Zahvalil se je Sylviji za okusni zajtrk in s trudnimi koraki odšel.

Medtem je Landon prebiral svoje zapiske o novem položaju v zadevi Warren.

»Še neka malenkost, Jonny! Včeraj sem ves dan poizvedoval po cesti Independence Street. Po velikih težavah sem potem iztaknil pričo, ki ne stanuje daleč od Warrenovih. Možak je na večer zločina prišel domov okoli enajstih zvečer. Spominja se, da je videl tam parkiran avto.«

»Douglasov ferrari?«

»Ne, pač pa velik, črn pontiac. Ni si pa zapisal številke.«

»Ali ve za popolnoma točen čas?«

»Ne, lahko bi se zmotil za četrt ure.«

Prevračal sem novico v svoji glavi. Ta pontiac je bil gotovo avto Warrenovega morilca. Misel sem razložil Billu. Njegovo mnenje sem poslušal z velikim zanimanjem.

»Kot dokaz je to malo šibko. V Pin Cityju je gotovo na tisoče pontiacov.«

Ura je bila že skoraj enajst, jaz pa sem imel še nešteto potov. Z Billom sem se odpeljal na FBI.

Mlad, svetlolas inšpektor je sprejel mojo izjavo. Žal je jahal na službenem pravilniku in mi zastavljal nešteto nepotrebnih vprašanj. Njegov obraz je bil siten. Videti je bilo, da ne soglaša z ravnanjem svojega predstojnika. No, prav rad bi bil videl, kako bi bil on ravnal spričo nevarnosti, da zleti v prepad!

Potem si je dovolil še naslednje vprašanje:

»Sta bila res v smrtni nevarnosti, ko je inšpektor Dixon nastopil proti barmanu?«

»Seveda ne! Ona dva sta naju vendar pripeljala v puščavo, da bi občudovala sončni vzhod! Potem je Jerry z nožem v rokah samo zato planil name, da bi si odrezal sončni žarek!«

Brez humorja, brez odziva na šalo je dalje vprašal:

»Kaj ste občutili, ko ste videli, da tisti, ki mu pravite Jerry, izginja v zemeljski razpoki?«

»Najprej sem olajšano vzdihnil, potem pa se me je polotila najgloblja žalost!«

Njegov obraz se je spremenil in pozorno je poslušal. Upal je, da bo sledila kritika glede ravnanja njegovega predstojnika.

»Da, res najgloblje obžalovanje!« sem nadaljeval. »Namreč obžalovanje, da sem bil ob svojih štirideset dolarjev, ki sem mu jih bil dal, da bi ga pripravil do govorjenja.«

»Gospod odvetnik Adams! Nobenih šal, če vas smem prositi!« je dejal suho. »Smrt človeka je vedno in povsod nekaj obžalovanja vrednega.«

Prav zoprn mi je bil njegov način puritanskega pastorja.

Yvonne Whittal:

KAROOJSKI UROK

34. nadaljevanje

Ustnice na koži so vžgale ogenj. Obupano se je oklepala poslednje nitke zdrave pameti, ki jo je ohranjala vztrajnost drobnega svarečega glaska.

»Adam.« Njen glas je zvenel pridušeno, kot ne bi bil njen.

»Moram nazaj k otrokoma.«

»Kasneje!« ji je zamrmral v vrat.

»Adam . . . to je norost!« je dahnila, a bil je kot gluh za njeno rotenje. Njegova usta so puščala za seboj gorečo sled vse do polnih prsi.

Kakor je bila zadržana, se ji je ta nova in uničujoča Adamova zaupnost nenadoma zazdela popolnoma normalna. Ko je čutna toplina preplavila vse njene ude, je začela prepoznavati pravi pomen poželenja in bolečo potrebo po zadostitvi. Nič več ni mogla jasno misliti in tega si ni niti več želela. Njeno telo, ki ga ni brzdalo nič več, se je po svoji lastni volji odzvalo na viharno Adamovo ljubljenje. Roke so se ji po svoji volji zapletle v goste kodre njegovih las. Ko se je predala divji novi ekstazi, ji je iz ust ušel nizek stok.

Kasneje se je pogosto spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi klic Wille Jackson »Hej, vidva!« ne pretrgal njune zaupnosti. Medtem ko se je njej vračal razum v valovih hromečega sramu, je bil Adam videti popolnoma obladan in čudno miren. Prav nič ga ni zmedlo, da je bila Willa priča njunemu strastnemu objemu.

»Dober dan, Willa,« je hladnokrvno pozdravil, vstal in potegnil Liso za seboj, potem pa po naključju ali pa namerno s svojim telesom zakril Liso, da je pridobila nujno potrebni čas in se vsaj približno spodobno uredila.

»Kaj te je pa prineslo ob tej uri?«

Willa je stopila bliže in Liso je zadel sunek zavisti naravnost v srce. Willa je bila lepa, sposobna, elegantna in malce zapeljiva celo v navadni jahalni obleki. Trdota, ki se je svetlikala v očeh, pa ni pristajala smehljaju na koralno rdečih ustnicah.

Obrnila se je k Adamu.

»Očka ima težave z elektrogeneratorjem. Sprašuje, če bi mu ga popoldne imel čas pogledati.«

»Dovoli samo, da se oblečem, prav?« je dejal, porinil noge v platnene čevlje in že je korakal proti hiši.

»Oh, gospodična Moreau,« je Willa zmotila Liso, ki se je urno pripravljala, da bi pobegnila. »Pospremite me malo.«

Osmo poglavje

»Pojdite malo z menoj,« je dejala Willa, a Lisa je samo ošinila hladne zelene oči in že je vedela, da njena družba že ni tisto, kar si Willa želi. Hotela se je na samam soočiti z njo. Lisa ni potrebovala jasnovidnosti, da je uganila, kaj jo žuli.

»Če ne zamerite, gospodična Jackson, nazaj k otrokoma moram.«

»Tisto, kar vam imam povedati, vam ne bo vzelo več kot nekaj minut.«

»Ne, potem pa v redu,« je obotavljivo pristala Lisa. Želela si je, da bi bila vsaj na zunaj videti mirna. Obrnila se je k Willi:

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Rada bi vam dala nasvet, draga moja,« se je Willa rahlo nasmehnila, a njene oči so ostale mrzle, ko je prezirljivo ošinila Liso. »Nikar se ne slepite glede Adama. Tako kot večina moških tudi on vzame, kar lahko, če je dekle dovolj voljno, vendar njegovemu vedenju nikar ne pripisujte prevelikega pomena. On že ima drugo dekle.«

Liso je zabolelo v ušesih in v sencah ji je začelo tako močno razbijati, da se je zamajala. Če tudi bi jo Willa udarila z jahalnim bičem, ki ga je stiskala v svoji lepi roki, bi je ne mogla bolj presuniti. Adam je že obljubljen drugi, Willi, sodeč po izrazu silnega zadovoljstva na njenih klasično izrezljanih potezah. Lisa je čutila, kako ji skozi meglo nerazložljive bolečine prodira mraz, mraz, ki je tisti trenutek zakril vse drugo in jo pustil čisto brezčutno, tako da je kljub vročini zadrgetala.

»Govorite, kot bi bil Adam lahkoživec, ki ima dekle, pa si vendar privošči še druge,« se je slišala reči s čudno brezosebnim glasom.

»Oh, ne! Napak ste me razumeli!« se je urno popravila Willa.

»Adam je v tem okrožju zelo spoštovan mož, poleg tega je tudi zelo bogat, kot ste verjetno že uganili. Zato je nemalo žensk ponorelo za njim, vendar jih je zapustil, brž ko so ga začele dolgočasiti. To vam pravim le zato, ker ne bi želela, da bi vas po nepotrebnem ranil.«

Liso je obšel gnus, da je kar otrpnila. »Mar hočete reči, da se mečem za njim zaradi njegovega bogastva in položaja, ki ga ima v okrožju?«

Willa se je sladko nasmehnila. »Tega pač nočem reči, a če živite z njim pod isto streho, je bržkone silno težko nenehno ohranjati poslovni odnos in čisto naravno je, da se med vama razvija določena zaupnost . . ., vendar . . .« Pomenljivo je umolknila, »tega ne jemljite preresno. Za Adama je to le zabava in na koncu boste prizadeti vi.«

TELEVIZIJA

SLOVENIJA I

8.35–10.55 in 14.50–1.10 TELETEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 OBLAČEK POHAJAČEK (2/4 del otroške oddaje)
9.15 CICIBAN, DOBER DAN: LIZIKA
9.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI: GORIŠKA, BENEŠKA SLOVENIJA IN REZIJA, ponovitev
10.00 UTRIP, ponovitev
10.15 ZRCALO TEDNA, ponovitev 10.30 TV MERNIK, ponovitev
10.45 VIDEO STRANI
15.05 VIDEO STRANI
15.15 OBZORJA DUHA, ponovitev
15.35 SOVA, ponovitev KREMPLJI IN PRASKE (STARTING FROM SCRATCH – 4/16 del ameriške humoristične nanizanke, 1987) KRIMINALNA ZGODBA (12/22 del ameriške nadaljevanke, 1987)
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 ZDRAVO, ponovitev
18.30 RADOVEDNI TAČEK: LUČ
18.40 ALF (ALF – 22. del ameriške humoristične nanizanke, 1986) LA CUCARACHA
19.05 RISANKA
19.18 TV OKNO
19.30 TV DNEVNIK II
19.55 VREME
20.05 FIGAROVA SVATBA
22.30 TV DNEVNIK III, VREME
22.50 OSMI DAN
23.40 SOVA AVTOŠTOPAR (THE HITCHHIKER – 12/16 del ameriške nanizanka, 1984) KRIMINALNA ZGODBA
1.00 POROČILA

TELETEKST TVS

330 DOBRO IN ZDRAVO JESTI
331 Današnji recept
332 Naravna prehrana
333 Vabijo vas
334 Odprti gostinski lokali
335 ZA MLADE
336 Trič trač
337 Nagradni kviz
338 Stiki mladih, dopisovanje
339 Za najmlajše
293–299 HOKEJ '91

SLOVENIJA II

16.00 SATELITSKI PROGRAMI – POSKUSNI PRENOSI
17.30 REGIONALNI PROGRAMI TV SLOVENIJA STUDIO LJUBLJANA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ZELENA URA
21.00 SEDMA STEZA, športna oddaja
21.25 REZERVIRANO ZA ŠANSON: ROGAŠKA '89
22.40 YUTEL

HRVAŠKA TV I

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 ČAS ZA PRAVLJICO, otroška oddaja ŠOLSKI PROGRAM
10.00 IZA ZELENIH VRAT
10.30 BODITE Z NAMI
10.45 IZ VAŠEGA ČTIVA: VLADIMIR VIDRIĆ
11.15 FAMILY ALBUM 17
11.45 TV LEKSIKON: ILUMINACIJA
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM: SCREENSPORT STARO ZA NOVO
15.40 BUDILKA ZA MRTVECE, dokumentarno igrana oddaja
16.30 VIDEO STRANI
16.45 POROČILA
16.50 TV KOLEDAR
17.00 FAMILY ALBUM 17
17.30 HRVAŠKA DANES
18.15 ČAS ZA PRAVLJICO, ponovitev
18.45 NEUBRAN PROMETNI ORKESTER
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNIK I
20.00 BOLJŠE ŽIVLJENJE (BOLJI ŽIVOT – 23/35 del domače humoristične serije, 1990)
20.50 SEDEM DNI V SVETU, zunanja politika
21.20 DNEVNIK II
21.40 ENERGETSKA PRIHODNOST HRVAŠKE: Elektroenergetski objekti
22.25 KINOTEKA HOLLYWOODA: SPET TE LJUBIM (I LOVE YOU AGAIN – ameriški film, 1940)
0.00 YUTEL
0.40 POROČILA

HRVAŠKA TV II

15.30 VIDEO STRANI
15.35 DOBER DAN SPREGLEDALI STE – POGLEJTE
15.45 TALENT ZA UMOR (TALENT FOR MURDER – ponovitev ameriškega barvnega filma, 1984)
17.15 NOČNI KLICI (MIDNIGHT CALLER – ponovitev 11/22 dela ameriške nanizanke)
18.00 DOBER VEČER
18.05 RUMENA MINUTKA
19.00 SREČA, nagradna igra za naročnike HTV
19.30 VELIKANI (dokumentarna serija)
20.00 ORSON IN PRIJATELJI, risana serija
20.10 ZGODBA ZA LAHKO NOČ
20.15 SVET ŠPORTA
21.20 COSBY SHOW (ameriška humoristična nanizanka)
21.50 NAJLJUBŠI SIN (3/6 del ameriške nadaljevanke, 1988)
22.45 POROČILA
23.10 MOŽ, IMENOVAN OREL (A MAN CALLED HAWK – 1/13 del ameriške nadaljevanke, 1988)

TV KOPER

16.00 ŠPORTNE ODDAJE
18.00 ROJENI ZA ŽIVLJENJE – Dokumentarna oddaja
18.30 PROGRAM V SLOVENSKEM JEZIKU
18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TV DNEVNIK
19.20 VIDEOAGENDA
19.25 ČAROBNA SVETILKA – OTROŠKI PROGRAM STANLIO IN OLIO
20.00 VELIKI GLASBENIKI
20.30 PONEDELJKOV ŠPORTNI PREGLED
21.00 TELERAMA SPORT
21.30 TV DNEVNIK
21.45 6. KROG – ŠPORT IZ ZAMEJSTVA

AVSTRIJA I

9.00 ČAS V SLIKI in NAJHITREJŠA MIŠ IZ MEHIKE, risanke s Speedy Gonzalesom
9.30 SLIKA AVSTRIJE
10.00 SREČANJE Z NARAVO, oddaja o živalih v sodelovanju z WWF
10.30 MANEKENKA IN VOHLJAČ, Suita irlandaise, ponovitev
11.20 HIGH CHAPARRAL, Fay Layton proti Big Johnu
12.05 PRIMER ZA TOŽILCA ponovitev z odmevi gledalcev
12.35 TEDNIK, ponovitev
13.00 ČAS V SLIKI
13.10 POROČILA IZ PARLAMENTA
14.10 NEKOČ
14.15 PLUG IN ZVEZDE (The Plough and the Stars – ameriški film, 1936)
15.30 OTROŠKI PROGRAM
15.35 BABAR, risanka
16.00 AM, DAM, DEROS
16.30 MINI ODER
16.30 MINI SREČANJE
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 TAKO ALI DRUGAČE, 1/6 del mladinske serije
17.30 VIDEO USPEŠNICE IN KVIZ
17.55 V 80 DNEH OKOLI SVETA, risanka
18.00 MI
18.30 FALCON CREST, Izgnana
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI/VREME
20.00 ŠPORT
20.15 ŠPORT V PONEDELJEK
21.08 KUHARSKI MOJSTRI
21.15 PETER STROHM, Kamni vredni pet milijonov
22.05 POGLED S STRANI
22.15 UPOR STARCEV (A Gathering of Old Men – ameriški film, 1987)
23.45 HUNTER, Obojestransko obtoževanje
0.30 ČAS V SLIKI

AVSTRIJA II

8.30 VREMENSKA PANORAMA
16.35 LEKSIKON UMETNIKOV, slikarka Maria Lassnig
16.45 POTOVANJE PO EKVADORJU, 2. – zadnji del: jaguarjevo svetišče ob Sangayu
17.30 LIPOVA ULICA, Zombi
18.30 PRAVICA DO LJUBEZNI, 28. del
18.30 WURLITZER
19.30 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI/VREME
20.00 KULTURA
20.15 OTOK SANJ, Zmagovalec
21.00 NOVO V KINU, filmi in njihove zvezde
21.15 ŠILING, gospodarski magazin
22.00 ČAS V SLIKI
22.25 ZALIVSKITOK, dokumentarna oddaja
23.10 NOČNI STUDIO, Konstruktivni realizem – Nova filozofija »made in Austria«?
0.10 ČAS V SLIKI

RAI I

6.55 JUTRANJI PROGRAM, vodita Livia Azzariti in Puccio Corona
10.15 NADALJEVANKA
11.00 POROČILA
11.05 NADALJEVANKA
11.40 PAZITE NA KARTICO
11.55 VREME
12.00 POROČILA
12.15 NA RAI UNO
13.30 TV DNEVNIK – TRI MINUTE ZA...
14.00 KVARKOV SVET
14.30 SEDEM DNI V PARLAMENTU
15.00 PONDELJKOV ŠPORT
15.30 MODRO DREVO
16.00 BIG
17.30 BESEDA IN ŽIVLJENJE, Korenine
18.00 POROČILA
18.05 ITALIJA OB ŠESTIH
18.45 ODDAJA
19.40 ALMANAH
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 IGRANI FILM VELIKE PRIREDITVE
22.15 TV DNEVNIK KINO
0.00 NOČNI TVD
0.25 ZMENEK V KINU
0.35 OPOLNOČI

RAI II

7.00 RISANKE
8.00 MODRO DREVO
8.30 NADALJEVANKA
9.30 TUDI JAZ
10.20 DOKUMENTARNA ODDAJA
10.50 USODE, nadaljevanka
11.55 VAŠE ZADEVE
13.00 OB TRINAJSTIH
13.30 GOSPODARSTVO
13.45 BEAUTIFUL, serija
14.15 KADAR SE LJUBI, serija
15.10 MED NAMI REČENO
16.15 VSI ZA ENEGA, oddaja o živalih
17.00 POROČILA
17.05 PROSTI ČAS
17.25 VIDEOECOMIC
17.45 NADALJEVANKA
18.10 CASABLANCA
18.30 ROCK CAFE
18.30 HUNTER, serija
19.45 TV DNEVNIK
20.15 ŠPORT
20.30 INPEKTOR DERRICK, serija
21.35 MIXER
23.15 TV DNEVNIK
0.00 VREME – HOROSKOP
0.10 MOZARTOVI KONCERTI SERIJA

MADŽARSKA I

9.00 TV TELOVADBA, za upokojence
9.05 TEDEN, ponovitev
10.05 ZLATOKOPI NA ALJASKI, serija po Jacku Londonu, pon. 4. dela
11.15 DELTA, znanstveni poročevalec, pon.
11.40 VIDEO STRANI
17.50 KATOLIŠKA KRONIKA
18.00 KOLEDAR 1991, poljudnoznanstveni magazin
18.50 VEČERNA PRAVLJICA
19.00 CIMBORA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 V UNIFORMI, 13. (zadnji) del serije z naslovom: Thank you
21.10 STUDIO '91, kulturni TV tednik
22.10 USODNA VPRAŠANJA, debatni spored
22.55 TV DNEVNIK
23.10 DNEVNIK BBC

MADŽARSKA II

17.00 TV 2 – Video strani – Reportaže – Vreme – Glasba – Telefonska igra
18.00 FINANCIAL TIMES, poslovne novice
18.25 ZA OTROKE, Tom in Jerry, risanka
18.44 TV 2 – Žrebanje lota »Šestica« – Poročila – Najava programa
19.00 CIRKUS HUMBERTO, češka serija, 12. (zadnji) del
20.00 REGIONALNI PROGRAM, iz studiev
21.00 TV DNEVNIK
21.20 TV 2 – spomladanski festival
21.30 TELEŠPORT
23.00 TV 2 – ZAKLJUČEK DNEVA

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

6.30 Zmaga z Morrisom Cerullom; **7.00** Ob zori; **8.30** Inside View; **9.10** The Mix; **13.00** Poslovno poročilo z Japonske; **13.30** The Mix; **16.00** Vroča linija; **17.00** V etru; **18.30** Modra noč; **19.30** Poročila; **19.45** Time Warp; **20.00** Izrael; **20.30** Naš svet; **21.00** Perspektive; **21.30** Nasa – od sanj do resničnosti: Space Shuttle; **22.00** Poročila; **22.20** Naš svet; **22.50** Perspektive; **23.20** Turistični magazin; **23.50** Nasa – od sanj do resničnosti; **0.35** Modra noč; **1.30** Time Warp; **1.45** Late Night Mix

3SAT

14.30 Gosti v studiu; **14.45** Parada hitov; **15.30** Disco, Tom Jones, G. Tremeloes; **16.15** Hortonova mala nočna glasba; **17.20** Mini čas v sliki; **17.30** Mauly in Ratty ob Veliki reki, lutkovna serija; **18.00** Slike iz Nemčije; **18.30** Frontalno, magazin; **19.00** Danes, 3sat studio; **19.30** Je danes lahko biti mlad?, sovj. dok. film; **20.45** Dvopičje – otroci, da ali ne?; **21.45** Kultura in šport; **22.25** Soba groze, am. grozljivka; **0.00** Poročila

SAT 1

6.00 Dobro jutro; **8.35** Sosedi; **9.05** Splošna bolnišnica; **9.50** Teleshop; **10.10** Novo v kinu; **10.35** Schwarzwaldska melodija, nem. film; **12.20** Kolo sreče; **13.00** TV borza; **14.00** Sosedi; **14.25** Splošna bolnišnica, am. nad.; **15.10** Beetlejuice, am. ris. serija; **15.35** Teleshop; **15.50** Danies Boone; **16.45** Cagney in Lacey, nan.; **17.40** Pregled programa; **17.50** Teddy Z., 1/20 del am. serije; **18.15** Bingo, nagr. igra; **18.45** Dober večer, Nemčija; **19.15** Kolo sreče; **20.00** Sin z otoka, serija; **21.00** Kletka norcev, fr.-it. film; **22.45** Poročila; **23.00** Novice in zgodbe; **23.45** Ana in volkovi, šp. film; **1.30** Sin z otoka; **2.20** Pregled programa

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa; **9.25** Formula 1, VN Brazilije; **9.45** Ljubljena vohunka, am. film; **11.00** Tvegano; **12.35** Policijsko poročilo; **13.00** Obtožba, zadnji del serije; **13.20** Kalifornijski klan; **14.05** Springfieldova zgodba; **14.50** Divja roža; **15.38** Neto, gospodarstvo danes; **15.50** Bojna ladja Galaktika; **16.40** Tvegano; **17.10** Cena je vroča; **17.45** Sterntaler, nagr. igra; **18.00** Mož za šest milijonov dolarjev; **18.45** Poročila; **19.15** A-team; **20.15** Mini playback Show, otroci imitirajo pop zvezde; **21.15** Smrt pride ponoči, am. triler; **22.55** Vojna z Irakom in njeno zgodovinsko ozadje; **23.25** Priložnost za ljubezen; **0.05** M. moški magazin; **0.40** Goli čelo, er. kom.; **3.00** Oskarji 91, iz Los Angelesa

TV 5

16.05 Poročila; **16.15** 7 × 7; **17.15** O ženskah; **17.45** Kuhinja za sladokusce; **18.00** Mladinska oddaja; **18.20** Zeleni kvadrat; **18.50** Bons Basiers des Francofiles; **19.00** Poročila; **19.15** Clin d'oeil; **20.00** Le Point; **21.00** Poročila; **21.35** Sacre Sotrée; **23.00** Poročila; **23.30** Teleobjektiv; **0.10** Sever – Jug; **0.30** Randam

EUROSPORT

6.00 Poslovne novice; **6.30** Poročila; **7.00** D. J. Kat Show; **8.30** Evrobika; **9.00** SP v umetn. drsanju; **10.30** Motošport, VN Japonske; **12.00** Motošport, VN Brazilije; **14.00** Kolesarstvo, Milano – San Remo; **15.00** Motorizem, Isle of Man; **16.00** Rodeo Snowdown; **16.30** Nogomet; **17.30** Najmočnejši moški na svetu; **18.00** Motošport; **18.30** Hokej; **19.30** Poročila; **20.00** US College Basketball; **21.00** Boks, veliki dvoboji; **22.00** Motorizem, VN Japonske; **23.00** Konjeništvo, dresura; **0.00** Speedway na ledu; **1.00** Poročila; **1.30** Kriket

RADIO

PRVI PROGRAM

(Krvavec stereo 81,8 MHz)
4.30 Jutranji program; **5.50** Jutranja gimnastika; **6.50** Dobro jutro, otroci; **8.05** Glasbena lepljenka; **8.25** Ringaraja; **8.40** Izberite pesmico; **9.05** Glasbena matineja; **10.00** Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo; **11.05** Izbrali smo; **12.10** Minute z zabavnimi ansambli; **12.30** Kmetijski nasveti; **13.00** Danes do 13.00-ih; **13.38** Do štirinajstih; **14.05** Enajsta šola; **14.20** Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih; **14.40** Radijski mehurček; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Od melodije do melodije; **17.00** Studio ob 17.00; **18.05** Pihalne godbe vam igrajo; **18.25** Zvočni signali **19.00** Radijski dnevnik; **19.35** Lahko noč, otroci; **19.45** Glasba iz studia 26 **20.00** Sotočja + Medigra; **21.05** Zaplešite z nami; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Zimzelene melodije; **23.05** Literarni nokturno – Marc Cestnik: Drobec proze; **23.15** Nočni program

DRUGI PROGRAM

(Krvavec stereo 98,9 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
5.30 Val 202 – jutro; **8.00** Val 202 – dopoldan; **13.00** Val 202 – popoldan; **13.00** Danes do 13.00-ih; **15.30** Dogodki in odmevi; **19.00** Radijski dnevnik; **19.30** Popularnih 20; **22.00** Zrcalo dneva **22.20** V soju žarometov

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; **16.05** Popoldanski divertimento (Arnič, Bravničar, Kozina); **16.30** Popoldne ob radijski igri – Saša Vuga: Povest o belem zajcu; **17.45** Intermezzo: Klavirske skladbe op. 119 Johannesa Brahmsa v izvedbi pianista Raduja Lupuja; **18.00** Poročila; **18.05** Radijska univerza; **18.20** Slovenska glasbena ustvarjalnost – Alojz Ajdič; **19.30** Predstavitev večernega programa; **19.32** Operni koncert; **20.20** Kronika tretjega programa; **20.30** S tujih koncertnih odrov – Simfoniki stuttgartskega radia in berlinskega radia, dirigenta Pierre Boulez in Jakov Kreizberg, solisti Richard Nahatzki – bastuba, Gaby Pas van Riet – flavta, Phyllis Bryn Julson – sopran in Elizabeth Laurence – mezzosopran. Dela Samuela Barberja, Ralpha Vaughana Williamsa, Claudea Debussyja, Pierrea Bouleza. Sodelujejo zbori kolnskega in stuttgartskega radia ter radia Rias Berlin; **22.10** Serenada z Johannom Sebastianom Bachom (Suita z lutnjo št. 1 v e-molu; Marinko Opalič – kitara); **22.30** Dvignjena zavesa; **22.50** Komorni studio; **23.50** Napoved sporeda za torek; **23.55** Lirični utrinek

RADIO GLAS LJUBLJANA

(Krim stereo 100,2 MHz, Grad stereo 102,4 MHz)
6.00 Dobro jutro, Ljubljana; **6.15** Prve novice; **7.00** Horoskop; **7.15** Novice; **7.20** Naj naj naj; **7.30** Vremenska napoved; **8.00** Jutro je lahko tudi takšno; **8.30** Kam danes v Ljubljani; **9.15** Novice; **10.15** Novice; **11.15** Novice; **11.20** Power play; **12.15** RGL novinarska oddaja; **13.15** Novice; **14.00** Pasji radio; **14.30** Glasbena oddaja; **15.15** RGL komentira in obvešča; **15.35** Power play; **16.10** Spoznajmo se; **16.30** Nagradna uganka; **17.15** Novice; **18.15** Novice; **18.20** Tiskovna konferenca RGL-a, Dnevnika in Studia Ljubljana; **19.15** Zadnje novice; **19.25** Vremenska napoved; **20.00** Glasba do jutra

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6-93,8-100,3-100,6-104,3-107,6 MHz)
6.00 Glasba za dobro jutro; **6.05** Na današnji dan; **6.30** Jutranjik in cestne informacije; **7.00** Druga jutranja kronika; **7.30** Poročila in pregled tiska; **7.35** Kulturni servis; **8.00** Prenos II. programa radia Ljubljana; **13.00** Danes na valu Radia Koper; **13.15** V podaljšku; **13.30** Dnevnik Radia Koper; **14.35** Pesem tedna; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik (aktualna tema); **18.00** Superpass; **18.30** Glasbene želje po telefonu; **19.00** Radijski dnevnik

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana; **7.15** Dobro jutro; **9.00** Izbiramo za vas; **10.05** Tretji polčas; **11.00** Mavrica; **12.05** Predstavljamo vam; **12.35** Mavrica; **13.00** Mladi glasbeniki pred mikrofonom; **13.30** Zabavna glasba; **14.30** Poročila, obvestila, zabavna glasba; **15.30** Dogodki in odmevi; **16.00** Želeli ste, poslušajte; **16.30** Dnevnik radia Maribor; **17.00** Kontaktna oddaja; **17.30** Ljudski pevci in godci; **18.00** Sotočje; **19.00** Večerni radijski dnevnik

industrijsko podjetje
alprem
kamnik 61240
usnjarska cesta 9

Industrijsko podjetje Alprem, 61240 Kamnik, Usnjarska c. 9

objavlja prosto delovno mesto

vodje finančne operative

Pogoji:
višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let ustreznih delovnih izkušenj v rač. službi, trimesečno poskusno delo.

Kandidate vabimo, naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: IP Alprem, Kamnik, Usnjarska c. 9.
2372

STIKOV ČASOPISNI KIOSK
Utrip današnjega tiska

PAVLIHA

Lahko je Pučniku, ko mu Boh stoji ob strani, ugotavlja novi Pavliha. Medtem ko se drugi Slovenci bojijo prihoda Srbov, pa je Pavliha že korak pred njimi in se sprašuje, kaj bo, če pridejo Rusi.
V naši anketi priljubljenosti je prvo mesto zasedel Franček Rudolf.
In seveda velika Pečarjeva karikatura Gospodje, lov je odprt! Kako je karikaturist videl pretep vladnega hokejskega moštva za proračunski plošček. Dej ga, Janez!

V Stikov časopisni kiosk lahko oddate napoved po telefonu: (061) 329-559 ali telefaksu (061) 302-414 ali teleprinterju 31 633 in na naslov ČGP Delo Stik, Ljubljana, Titova 35. Kiosk je odprt vsak dan do 11. ure za objavo naslednjega dne.

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN.

REVMATIZEM! PREKOMERNA TEŽA!	Zasebna specialistična ambulanta za odpravo bolečin in odvečnih kilogramov **mag. dr. Pirnat,** Lj., Celovška 106, **tel. (061) 557-794.**
BLACK & DECKER na sejmu Alpe–Adria	**Black & Decker** na sejmu **Alpe Adria** od **25. – 30. 3.** v hali B – klet prodaja električno orodje in pribor **z 20-odstotnim popustom,** pri plačilu z gotovino ali čekom. Vabimo vas na **predstavitev novih električnih orodij,** ki bo od **9. do 13. 4.** v hali A.
COMING TEHNIČNA TRGOVINA Ljubljana, (061) 214-321 Vrhnika, (061) 752-392 Ankaran, (066) 52-113	**PRODAJA NA POSOJILO!! PRODAJA NA POSOJILO!! PRODAJA NA POSOJILO!!** Pralni stroj **ARISTON WM 400X,** 8.990 din (8.540,50 din) Pralni stroj **ARISTON WM 810 TX,** 11.990 din (11.390,50) TV **SAMSUNG 5012,** zaslon 51 cm, 8.990 din (8.540,50) TV **GORENJE,** zaslon od 56 do 63 cm, 11.990 do 14.990 din V zalogi drobni gospodinjski aparati priznanih izdelovalcev **ELIN, BOSCH, GORENJE.**
ZA PRVOMAJSKE PRAZNIKE	**RIM,** 1.–4. maja, **CIPER,** 28. 4.–5. 5. AZURNA OBALA 1.–4. 5., ŠPANIJA 27. 4.–4. 5. Izredno ugodne cene. **MERITUR.**
PROMETNI DAVEK V OBRTI	CONTRADE, Ljubljana organizira seminar o prometnem davku po novih predpisih 28. 3. 1991. Informacije po telefonu (061) 572-602. Vsak dan med 10. in 14. uro.
OMARICE ZA DROBNE PREDMETE IN ČEVLJE, PREDSOBNO POHIŠTVO V MEDVODAH	V Salonu tovarne pohištva SORA v Medvodah (tel. 061/611-327) so te dni dobili več vrst pohištva za opremo predsob in drugih prostorov. V salonu ponujajo pohištvo lastne proizvodnje iz skladišča s **30-odstotnim popustom.** Poleg tega lahko kupite po običajnih cenah tudi pohištvo drugih proizvajalcev. Salon je odprt vsak dan od 8.–18. ure, ob sobotah od 8.–12. ure.
UGODNA PRODAJA ZA DEVIZE	Nudimo vam široko paleto izdelkov za devize in vam pocenimo nakup: DOMAL, LAZUROL EKO, LAZUROL RUSTIKAL, TESAROL, DOM EMAJL, IDEAL – lak za parket, DOMFLOK, MOBIHEL, AVTOLAKI STANDOX in ostali premazi za zaščito lesa, kovin, notranjih in zunanjih sten itd. **HELIOS Domžale,** Količevo 2, 61230 Domžale. Pokličite nas po telefonu: 061/713-612, 714-066, 713-007. **HELIOSOVE BARVE VAM BODO POMLAD ŠE POLEPŠALE!**
HERMES LJUBLJANA Moše Pijadejeva 27 **ZELO UGODNA PONUDBA UVOŽENEGA BLAGA**	V naši trgovini prodajamo **PO UGODNIH CENAH** – ročno orodje iz TAJVANA – ročne kosilnice (cena 1.118 din) – otroška kolesa BMX – TV sprejemnike in glasbene stolpe KAMACROWN – kopalniške in kuhinjske armature NICOLAZZI – lansko zalogo italijanskih ker. ploščic Odprto vsak delavnik od 8. do 18. ure.
LINDEN SHOP NAJUGODNEJŠI TA HIP POPUST POPUST POPUST	**Od 25. 3. do 29. 3. 91** z odrezkom tega oglasa **10-odstotni popust** za vse tehnične artikle, tekstil in igrače. Rolke 489 din, otroške superge 159 din, lesene prevleke za avto 199 din, ženske spodnjice (5 kosov) 139 din, sok bravo 16,99 din. **Javna skladišča, Šmartinska 152, hala A/9.**
PEKARNA IN TRGOVINA METKA Nazorjeva 6 (vhod iz KRAIGHERJEVE PLOŠČADI)	Dnevno **svež kruh** in **pekarsko pecivo** iz domače pekarne, velikonočna akcijska prodaja suhomesnatih izdelkov **mesne industrije** KRAS SEŽANA in vipavskih vin po ugodnih cenah, velika izbira raznih vrst **sira, testenin** Mlinotesta iz Ajdovščine in drugih izdelkov. Odprto vsak dan od 6.30–20., v soboto od 7.–19.30, v nedeljo od 8.–13. ure.
NOV PROGRAM NAHRBTNIKOV PORENTA	Od 25., 3. do 30. 3. 91 vam ponujamo **NOV POPESTREN PROGRAM** vseh naših izdelkov po zelo ugodnih cenah, in sicer: na sejmu **ALPE ADRIA** na Gospodarskem razstavišču in na **STOJNICI** na Kraigherjevi ploščadi v Ljubljani. **NOVO!** Komplet kolesarskih torb, **HIT MODE!** Male torbice za okrog pasu (ledvičke).
V STROJEPISNIH IN RAČUNALNIŠKIH	**TEČAJIH** vas po sodobni metodi hitro in poceni naučimo. **IC društvo strojepiscev** na Resljevi 40. **Tel. (061) 314-937 od 9. do 15. ure.**

DNEVNA OBVESTILA

FESTIVAL LJUBLJANA

SLOVENSKI GLASBENI DNEVI
1 9 9 1

Ljubljana–Nova Gorica–Gorica/Gorizia, 1. do 5. aprila

KONCERTI

Ljubljana, Slovenska filharmonija ob 20. uri

1. 4. ANSAMBLI IN SOLISTI
Srednje glasbene in baletne šole, Ljubljana (Dolar, Gallus)

2. 4. ANDREJ PETRAČ, violončelo
TOMAŽ PETRAČ, klavir
(Mihelčič, Leskovic, Firšt, Golob)

3. 4. SLOVENSKI KOMORNI ZBOR
Dirigent: Mirko Cuderman
(Lagkhner, Prenner, Plavec)

4. 4. PIHALNI KVINTET RTV SLOVENIJA
(Bravničar, Kumar, Škerjanc, Rojko)

Gorica/Gorizia, Goriški grad ob 17.30
5. 4. RAMOVŠ CONSORT in VOKALNA SKUPINA AVE
(Gallus, Jež-Brezavšček, Poš, Tarsia)

MEDNARODNO STROKOVNO POSVETOVANJE »Gallus in mi«

Ljubljana, 3. in 4. april
Cankarjev dom, Kosovelova dvorana
Sodelujejo predavatelji iz Avstrije, ČSFR, Italije, Nemčije, Norveške in Jugoslavije.

Ljubljana, 3. in 4. april
Cankarjev dom – Razstava knjig, notnih tiskov, gramofonskih plošč in kaset. Predstavitev novih izdaj.

Informacije: FESTIVAL LJUBLJANA, tel. 221-948
Vstopnice so v prodaji pri blagajni Festivala Ljubljana vsak dan, razen sobote in nedelje, od 11. do 13. in od 18. od 19. ter uro pred začetkom v Slovenski filharmoniji.

ALPE JADRAN – MIP Nova Gorica

CANKARJEV DOM

glasba

JAZZ 91

Četrtek, 28. 3., ob 21.30: GREEN TOWN JAZZ BAND (dixieland). Predstavitev nove plošče, ki izide pri Jugotonu. Zadnji nastop pred odhodom na turnejo po ZDA! (Klub CD, 150 din).
Sobota, 30. 3., ob 20.30
MILES DAVIS
(Gallusova dvorana, 950, 850, 400 din, popustov ni!)

Četrtek, 28. 3., ob 19.30 in petek, 29. 3., ob 20. uri: KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, modri abonma I in II, dirigent **Nikolaj Aleksejev,** solistka **Jasminka Stančul.** Program: L. v. Beethoven – Leonora III; Koncert za klavir in orkester št. 1 v C-duru op. 15; S. Prokofjev – Simfonija št. 6 op. 111. (Gallusova dvorana, 200, 170, 120 din).

ples

Ponedeljek, 25. 3., ob 16.30 in sreda, 27. 3., ob 19. uri – P. I. Čajkovski: **LABODJE JEZERO, SNG Opera in balet Ljubljana.** (Gallusova dvorana, 400, 300, 150, 50 din, 20% skupinski popust!)

gledališče

PODOBE TRENUTKOV – TEDEN KULTURE LJUBLJANSKIH SREDNJEŠOLCEV
Ponedeljek, 25. 3., ob 19. uri – Dimitrij Kralj: DVIGALO, skupina LE MEC, Srednja pedagoška šola Ledina. (Štihova dvorana)
Torek, 26. 3., ob 19. uri: LA RASA, skupina TABULA RASA, Gimnazija Šentvid. (Kosovelova dvorana); **ob 21. uri:** THE MOMENT, gledališka uprizoritev zbornika Podobe trenutkov, skupina GRAFITI TEATER, Srednja šola tiska in papirja. (Štihova dvorana)
Vstopnina: 70 din; 50 din za učence nastopajočih šol, popustov ni!

Sobota, 30. 3., ob 20. uri – Studio Hinderik (Amsterdam): **PESKOVNIK/SAND – PIT;** besedilo, režija in vizualno oblikovanje: **Hinderik de Groot;** lučno oblikovanje Peter Jackson; glasba Warner van Es; scenografija Gilles Versluis in skupina; kostumografija Alies van Eilles; igrajo: Henk van Loenen, Herman Zumpolle, Amos de Haas, Pieter Smit, Yvette Weissman. Premikajoča se scenografija, padajoči pesek, kupi peska, nežna ljubezenska pisma, osebe, kot da bi prišle iz sanj, in pa mnogo humorja ter ironije – to so najsplošnejše značilnosti predstave, ki je tako presenetljiva, a hkrati tudi vsakomur tako blizu. (Linhartova dvorana, 150 din)

Sreda, 10. in ponedeljek, 15. 4., ob 20. uri – B. Slade: **OB LETU OSOREJ,** režija B. Kobal, igrata Polona Vetrih in Ivo Ban. (Štihova dvorana, 170 din)

film

ZARADI VELIKEGA ZANIMANJA!
Sreda, 27. in četrtek, 28. 3., ob 20. uri: CYRANO DE BERGERAC, režija **Jean Paul Rappeneu.** Igrajo: **Gerard Depardieu,** Anne Brochet, Vincent Penez. Zlata palma za glavno moško vlogo, Cannes 90; nagrada Felix 90 za scenografijo in kostumografijo. (Linhartova dvorana, 50 din, slovenski podnapisi)

Od 20. do 26. 3. ob 20. uri: RETROSPEKTIVA AKIJA KAURISMÄKIJA
Ponedeljek, 25. 3.: DEKLE IZ TOVARNE VŽIGALIC, 1989. V sodelovanju s ŠKUC – filmska redakcija. (Linhartova dvorana, 50 din). **Opravičujemo se za spremembo! Film Zločin in kazen ni prispel iz Finskega filmskega inštituta. Predvidoma bo na sporedu v torek, 26. 3.**

predavanja

Ponedeljek, 25. 3., ob 19. uri: PO SLEDEH SOŠKE FRONTE V JULIJSKIH ALPAH, predavanje profesorja **Marka Simiča** z 250 diapozitivi! (Kosovelova dvorana, 70 din)

Torek, 26. 3., ob 19. uri: POT SLOVENSKIH IZSELJENCEV NA TUJE – od Ljubljane do Otoka Solza v New Yorku. Predava Marjan Drnovšek. (sejna V4, vstop prost)

razstave

Do 15. 4.: IZ OČI V OČI S ŠVICO – Federalizem v politični vsakdanjosti. V sodelovanju z Republiškim sekretariatom za informiranje. (I. preddverje)

Do 31. 3. od 12. do 20. ure: FRANCE MIHELIČ retrospektivna razstava risb, pastelov in grafik. (Galerija CD, 40 din, študentje in dijaki 20 din)

Do 31. 3.: JOSEF SUDEK. (Sprejemna dvorana, 30 din, študentje in dijaki 15 din)
Do 9. 4.: VID INGELEVICS (Kanada). PROSTORI MIRU: ZGODBE O RAZSELJEVANJU. (Mala fotogalerija)

informacije

Center za informacije in prodajo vstopnic CD (pasaža Maksimarketa) je odprt vsak delovni dan od 13. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure in uro pred začetkom prireditev. Tel. 222-815.

GLEDALIŠČA

DRAMA SNG V LJUBLJANI

PONEDELJEK, 25. marca, ob 19.30 – Dušan Jovanović: DON JUAN NA PSU. Abonma ŠTUDENTSKI DRUGI in IZVEN (konto).
SOBOTA, 30. marca, ob 19.30 – Georges Feydeau: DAMA IZ MAXIMA. Za IZVEN (konto).

BLAGAJNA DRAME je odprta od 11. do 12. ure in od 18. ure do pričetka večerne predstave. Rezervacije po telefonu 221-511.

OPERA BALET
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

OPERNI DOGODEK LETA
Giuseppe Verdi
AIDA – 29. in 30. aprila
na velikem odru Cankarjevega doma
Ponedeljek, 25. marca, ob 16.30: Čajkovski, **LABODJE JEZERO** v CD; dirigent: Fuad Mansurov; plešejo: Irena Pasarić in Maximiliano Guerra, (Buenos Aires); red PETEK, IZVEN.
Sreda, 27. marca, ob 19. uri: Čajkovski, **LABODJE JEZERO** v CD; dirigent: Fuad Mansurov; plešejo: Irena Pasarić in Maximiliano Guerra (Buenos Aires); IZVEN.
Četrtek, 28. marca, ob 20. uri: Orff, **CARMINA BURANA,** red ČETRTEK, IZVEN.
Petek, 29. marca, ob 19. uri: Donizetti, **LUCIA DI LAMMERMOOR,** Lucia: Kathleen Cassello; IZVEN.
Sobota, 6. aprila, ob 19. uri: Verdi, **NABUCCO,** IZVEN.
Sobota, 13. aprila, ob 19. uri: Verdi, **TRAVIATA,** IZVEN.
Sreda, 17. aprila, ob 20. uri: Mozart, **COSI FAN TUTTE, PREMIERA;** dirigent: August Haltmayer; IZVEN.
Petek, 19. aprila, ob 19. uri: Mozart, **COSI FAN TUTTE,** IZVEN.
Sobota, 20. aprila, ob 19. uri: Mozart, **COSI FAN TUTTE,** red SOBOTA DRUGI, IZVEN.
Torek, 23. aprila, ob 19. uri: Mozart, **COSI FAN TUTTE,** red TOREK, IZVEN.
Sreda, 24. aprila, ob 19. uri: Verdi, **TRAVIATA,** red ŠTUDENTSKI, IZVEN.
Četrtek, 25. aprila, ob 19. uri: Mozart, **COSI FAN TUTTE,** red ČETRTEK, IZVEN.
Petek, 26. aprila, ob 16.30: Mozart, **COSI FAN TUTTE,** red PETEK, IZVEN.
Ponedeljek, 29. aprila, ob 19. uri: Verdi, **AIDA** v CD, IZVEN.
Torek, 30. aprila, ob 19. uri: Verdi, **AIDA** v CD, IZVEN.
Blagajna v Operi od 10. do 13. ure razen nedelje (tel. 061/331-945), seznam vsako sredo.

MGL
MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Ponedeljek, 25. marca, ob 10. uri: A. T. Linhart: TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI, zaključena za šolo.
Ob 19.30: D. Mamet: ŽIVLJENJE V TEATRU, za abonma MLADINSKI 1 in IZVEN.
Torek, 26. marca, ob 15.30: D. Mamet: ŽIVLJENJE V TEATRU, za abonma TOREK POPOLDAN in IZVEN.
Ob 19.30: J. J. Bricaire–M. Lasaygues: LAŽNIVKA, gostovanje v Hrastniku.
Sreda, 27. marca, ob 16. uri: M. Držič: DUNDO MAROJE, zaključena za šolo. (Laura–M. Lojk, Dundo Maroje–J. Hočevar)

MALA SCENA MGL

26. marca, ob 19.30 S. Vuk: »TAKO SREČEN BI BIL, ČE BI TI RAZUMELA TE MOJE BESEDE.«
Ste brali znameniti roman Fulvia Tomizze »Mladoporočenca iz ulice Rosseti«?
Ali morda sočutvovali s kruto usodo zaljubljenih zakoncev ob Pahorjevi knjigi »Zatemnitev«?
Potem si oglejte še doživeto monološko izpoved o siloviti ljubezni Stanka Vuka do žene Danice v interpretaciji TONETA KUNTNERJA in v režiji Jožeta Babiča.

Sreda, 27. marca, ob 20. uri: Ž. Petan: AVDICIJA, za IZVEN in KONTO.
Vstopnice so v prodaji v Prodajno informativnem centru – PIC MGL, vsak dan od 10. do 12. ure in uro pred predstavo. Telefon 210-852. Vabljeni!
Sponzorja MGL sta Mednarodno podjetje Slovenijales in Neodvisni Dnevnik.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

LJUBLJANA, Krekov trg 2
PONEDELJEK, 25. marca, ob 19.30. J. B. Molière: IZSILJENA ŽENITEV veseloigra. Gostovanje v Mengšu.

Slovensko **Mladinsko Gledališče** Ljubljana

VLADO KRESLIN
namesto koga roža cveti

TOREK, 26. marca, ob 19.30:
zaradi velikega zanimanja ponovno koncert Vlada Kreslina z gosti:
BELTINŠKA BANDA, HARMONIKAŠICE ZUPAN, TAMBURAŠI ŠUKAR, DARE VALIČ, MIHA HAWLINA
NAJBOLJŠA KOMBINACIJA avtorskega šansona ter slovenske (prekmurske) in ciganske etnoglasbe.

ŠEHEREZADA

vzhodno-zahodna opera
PETEK, 29. marca, **ob 18. uri:** Ivo Svetina: ŠEHEREZADA (62). Za IZVEN.
SOBOTA, 30. marca, **ob 18. uri:** Ivo Svetina: ŠEHEREZADA (63). Za IZVEN.
Rezervacija vstopnic: med 10. in

DNEVNIK »DELO«, IZDAJA ČGP DELO, TOZD DELO ● USTANOVITELJ TOZD DELO ● NASLOV UREDNIŠTVA: LJUBLJANA, TITOVA 35, TELEFONA N. C. 318-255, 319-255 ● MALOPRODAJA – KOLPORTAŽA ● YU DELO 31-255 ● POŠTNI PREDAL 29, 61001 LJUBLJANA ● TISK DRUŽBENO PODJETJE DELO – TISK ČASOPISOV IN REVIJ, P. O. LJUBLJANA, TITOVA 35 ● NAROČNINA TEL. 315-366, **REKLAMACIJSKI ODD. DOSTAVE DNEVNIKA »DELO« ZA LJUBLJANO TEL. 318-880, LJUBLJANA, TITOVA 35, NON STOP OB DELAVNIKIH IN SOBOTAH** ● POSAMIČNA ŠTEVILKA STANE 10,00 DINARJEV, PETKOVA IN SOBOTNA ŠTEVILKA 14,00 DINARJEV ● **NAROČNINA ZA MAREC 1991:** 300,00 DINARJEV, ZNIŽANA NAROČNINA ZA UPOKOJENCE 270,00 DINARJEV, VEZANA NAROČNINA ZA DELO PLUS 340,00 DINARJEV, ZA UPOKOJENCE 306,00 DINARJEV, SAMO ZA DELO PLUS 50,00 DINARJEV. ● ZA PLAČNIKE PO BANKI (TRAJNI NALOGI) ŠE 5% POPUST ● NAKAZILA NAROČNINE NA TEKOČI RAČUN: ČGP DELO – TOZD »DELO«, ŠTEVILKA 50102-603-48909 ● POLLETNA NAROČNINA ZA TUJINO JE 468 DEM (ZA LETALSKO DOSTAVO DODATNO ZARAČUNAVAMO PO TARIFI) ● PLAČILA NA DEVIZ. RAČUN PRI LB, ŠTEVILKA 50100-620-107-257300-27822/0 ● NOVO – ZA LJUBLJANO: MESEČNA NAROČNINA ZA VEČERNO IZDAJO ZA MESEC MAREC 313,00 DIN ● NAROČILA NA DNEVNIK DELO SPREJEMAMO VSAK DAN IN ZAGOTAVLJAMO DOSTAVO NA DOM V PETIH DNEH OD NAROČILA ● ODPOVEDI LAHKO UPOŠTEVAMO OB KONCU MESECA ● STIK – SPREJEM MALIH OGLASOV PO TELEFONU 318-866 ALI OSEBNO NA BLAGAJNI V ŠUBIČEVI 1 ALI TITOVI 35 OD 7. DO 19. URE ● SPREJEM OSMRTNIC: OB DELAVNIKIH OD 7. DO 16. URE OZ. OB SOBOTAH OD 7. DO 11. URE OSEBNO (ŠUBIČEVA 1 IN TITOVA 35), PO TELEKSU YU DELO ST 31-633, S TELEGRAMOM ALI PO TELEFONU 318-866 (OD 14. DO 16. URE) ZA NAROČNIKE IZVEN LJUBLJANE ● OGLASNO TRŽENJE, LJUBLJANA, TITOVA 35, 61001 LJUBLJANA, TELEFON 318-570, TELEFAX 302-414 ● OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH SPREJEMA OSMRTNICE (DO 16. URE) NEPOSREDNO CENTRALNA REDAKCIJA »DELA«, LJUBLJANA, TITOVA 35, OSEBNO ALI PO TELEFONU 315-366 ZA NAROČNIKE IZVEN LJUBLJANE ● ROKOPISOV NE VRAČAMO
TELEFON DEŽURNEGA UREDNIKA 318-252, TELEKS YU DELO 31-255, TELEFAKS 311-871.

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROCI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559 IN NA NASLOV DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN

SADOLIN originalna skandinavska zaščita lesa

Trgovinam, stanovanjskim zadrugam ponujamo originalne skandinavske premaze, poliretanske pene, sil, kite, uvoženo plastificirano pluto. **BLISK d.o.o.,** tel. (061) 266-971, 267-661, int. 24, faks (061) 261-261.

Do 31. marca AKCIJSKA PRODAJA POHIŠTVA v MAŽI

Do 31. 3. po tovarniških cenah ali celo ceneje ponujamo pohištvo večine slovenskih proizvajalcev (kuhinje Gorenje, Tovarna pohištva Brežice, Alples Železniki ...). **MAŽA,** trgovina s pohištvom, Tomšičeva 4 (poleg Name pri pošti), **tel. (061) 215-748.**

KAKO USTANOVITI IN POSLOVATI V ZASEBNEM PODJETJU

Odgovor boste dobili na seminarju, ki ga organizira KONTES-Ljubljana dne 4. in 5. aprila. Informacije po tel. (061) 572-602 med 10. in 14. uro.

ELEKTROMATERIAL IZ METALKE

Prodajna akcija, ki poteka pod geslom **elektromaterial iz Metalke je podaljšana!**
15% popusta (nakup nad 2.000 din), pri plačilu v gotovini, ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG, za obrtnike, (imetnike Metalkine nakupovalne kartice) in za podjetja ob takojšnjem plačilu (po predračunu) velja **do 30. marca!**
Prepričajte se o **odločni ponudbi elektroinstalcij** za graditelje drobnega elektroinstalacijskega materiala, stikal, vodnikov, števcev ...!
Obiščite prodajna mesta METALKE TRGOVINE: **blagovnice** v Ljubljani, Mariboru in Kamniku, **prodajne centre** v Ljubljani (Topniška 9), Ptuju in Zagrebu ter **prodajalne** v Ljubljani (Šmartinska 152 – BTC), v Domžalah in Kopru.

SHUJŠAJTE

TRADICIJA – USPEH. **Klunova 5, tel. (061) 448-643.**

AVTOTEHNA BOSCH

vabi cenjene kupce v svoja ekskluzivna prodajna salona bele tehnike, kjer lahko izbirate med samostoječimi ali vgradnimi pomivalnimi stroji BOSCH (širine 45, 60 in 100 cm). Najsodobnejša tehnologija.

POSTANITE NEODVISNI TUDI DOMA

omogoča varčevanje z energijo, vodo in pralnimi sredstvi in skrbi za čistejše okolje. Poleg obročnega odplačevanja vam ponujamo možnost ugodnejšega deviznega nakupa ter nakazila sredstev občanov iz deviznih hranilnih knjižic.
Informacije: Titova 36, tel. (061) 315-573, 317-044
Celovška 228, tel. (061) 573-737, 573-555.

CENTER BRDO CENTER BRDO CENTER BRDO CENTER BRDO

Center za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu pri Kranju organizira od 9. do 11. aprila 1991 seminar **Reševanje konfliktov, ki nastanejo zaradi organizacijskih sprememb,** ki ga vodi dr. Friedrich Glasl in je namenjen predvsem vodilnim delavcem podjetij v procesu reorganiziranja. Seznanili se bodo z reorganizacijskimi strategijami vodenja in organiziranja, z možnimi postopki zmanjševanja števila zaposlenih in razlogi za konfliktne situacije, ki nastanejo zaradi sprememb. Informacije po telefonu: (064) 25-667, 25-668, 28-080, fax: (064) 28-476.

FUTURA konsignacijski prodajalni EMONA COMMERCE

Nazorjeva 2, telefon (061) 219-550
Titova 21, telefon 326-677, 324-786
Trg revolucije 1, telefon (061) 219-107, 219-131
Cenjene stranke obveščamo, da smo začeli z redno konsignacijsko prodajo naših zastopniških programov LEGO, ITT, DEMEYERE, HUSQVARNA, CARNIELLI, FILA, PRO KENNEX, REUSCH, EPILADY, AQUATRIM, ZEROWATT, **NORDMENDE, VULKAN**
VESELI BOMO VAŠEGA OBISKA!

AKCIJSKA PRODAJA PARKETA IN STAVBNEGA POHIŠTVA POPUST 10–40%

– parket hrastov in bukov 10% popust
– okna »Izolir«, vrata »Sumo« nav. in rustika, furnir stenske obloge »Pamo« 25% popust
– nemška vrata s podboji 40% popust
– vhodna in garažna vrata 10% popust
gotovinsko plačilo ali naročilnica s.z. Dostava do 120 km,. če kupite za 30.000 din. Inf. **RACIONALLES d.o.o.,** Slovenj Gradec, ob Celjski cesti, **tel. (0602) 41-160, 41-118,** faks (0602) 41-063 od 8. do 16. ure.

PA JE MOGOČE tel., faks itd. dostavimo na dom

Atestirani telefoni (od 990 din naprej), **faksi, tajnice** po konkurenčnih cenah pri **impulse d.o.o.,** Ljubljana, Sketova 1, tel. (061) 454-330, faks (061) 446-382.

VELIKONOČNI POGRINJEK od 18. do 30. 3.

V pritličju EMONA BLAGOVNICE BEŽIGRAD smo vam pripravili **cenejšo ponudbo živilskih izdelkov.** Po izredno ugodni ceni ponujamo **šunko, vrat, b.k., sir gauda in jajca Jata.** Pridite, ponudba je ugodna.

VODENJE POSLOVNIH KNJIG ZA ZASEBNIKE

Seminar o vodenju poslovnih knjig za zasebnike po novih predpisih bo v dneh od 1. do 3. 4. 1991. Vse informacije dobite po telefonu (061) 572-602 med 10. in 14. uro – **CONTRADE** Ljubljana.

SRC d.o.o. RAČUNALNIŠKI TEČAJI

V mesecu aprilu 91 bomo spet organizirali vrsto računalniških tečajev. Kot **pooblaščeni izobraževalni center za Wordstar in Lotus** pa vas še posebej vabimo, da se udeležite teh tečajev.
– Uporaba osebnih računalnikov, osnovni tečaj: 1.–2. 4. 91
– Uporaba osebnih računalnikov, nadaljevalni tečaj: 22.–23. 4. 91
– Urejevalnik preglednic Lotus 1-2-3, osnovni tečaj: 15.–17. 4. 91
– Urejevalnik preglednic Lotus 1-2-3, izpopolnjevalni tečaj: 3.–5. 4. 91
– Oblikovalnik besedil Wordstar, osnovni tečaj: 8.–10. 4. 91
– Oblikovalnik besedil Wordstar, izpopolnjevalni tečaj: 24.–26. 4. 91
– Delavnica z Wordstarjem: 16. 4. 91
– Računalniška podpora pri vodenju projektov – Super Project Expert: 17.–19. 4. 91
– Avtomatizacija pisarniškega poslovanja – NoTeS: 3. 4. 91.
Tečaji bodo potekali v prostorih SRCa na Tržaški 36, z začetkom ob 8. uri.
Prijave in dodatne informacije: tel. (061) 273-373, 270-385.

CENTER BRDO CENTER BRDO CENTER BRDO CENTER BRDO

Center za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu pri Kranju organizira od 8. do 11. aprila letos seminar **Kako poslovati z Italijo.** Poudarek na seminarju bo, kako priti na italijanski trg. Udeleženci se bodo seznanili s pogoji poslovanja z Italijo, primeri uspešnih skupnih vlaganj in drugih oblik gospodarskega sodelovanja. Zadnji dan bo okrogla miza direktorjev iz Italije in Jugoslavije o izkušnjah pri skupnih vlaganjih. Informacije po telefonu (064) 25-667, 25-668, 28-080, faks (064) 28-476.

VONJ IN OKUS SVEŽEGA KRUHA IN POTIC

V DOMUSU na Kardeljevi 2, Ljubljana se boste v času od 25. do 30. marca lahko spoznali z etnološko dediščino kruha in peciva ter z izdelki naših pekarn. Pekarna in slaščičarna PEKS Škofja Loka, pekarna Mercator Grosuplje ter ŽITO Pekarna Vrhnika Vam bodo danes med 16. in 19. uro ter vse dni razstave ob brezplačnih pokušinah predstavili svoje izdelke.

SLOVENIJATURIST

Na sejmu Alpe–Adria predstavlja pestro ponudbo počitnic in izletov. * Poseben **sejemski popust 10%** * Vabljeni vsak dan med 16. in 18. uro, nagradna vprašanja, kvizi in še kaj ...
Vabljeni v halo B zgoraj.

Sava Kranj Trade Akcijska prodaja

Od 25. marca do 25. aprila lahko kupujete plašče za kolesa, mopede in motorje za 20–35% ceneje. Za 20% pa smo znižali tudi ceno ležalnih blazin. Obiščite naše prodajalne v Kranju, Mariboru in Kopru, izplača se.

CARAVAN d.o.o. Koseška 11 LJUBLJANA Tel. 555-340

Vabimo vas, da nas obiščete na sejmu Alpe-Adria na GR v Hali D. V času sejma vam ob nakupu počitniške prikolice ADRIA nudimo 5-odstotni sejemski popust in brezplačno tridnevno bivanje v Avtocampih ARENA TURIST-a iz Pulja.
Ponujamo vam tudi plovila REGAL in CARVER, počitniško opremo THETFORD (WC-ji), COLEMAN (hladilne torbe) ter predprostore INDUPLATI in BOSNASPORT.

KOREODRAMA LJUBLJANA

TOREK, 26. marca, ob 20. uri

Jean Genet

POOSTRENI NADZOR

Najnovejša uprizoritev Koreodrame je torej gledališki dogodek, ki gledalca pretrese in prizadene z izjemnim zlitjem neusmiljene režijske zamisli in njene dosledne igralske uresničitve (L. SMAŽEK, Večer Maribor)

ČETRTEK, 28. marca, ob 20. uri
AVTORSKI VEČER

BOGDANA HERMAN DAVNE LJUDSKE PESMI

Vstonice dobite vsak dan v Potrošniško informativnem centru DOMUS od 9. do 12. in 16. do 19. ure ter uro pred predstavo pred vhodom v Grumovo klet (Krekov trg 1).
Študenti in dijaki imajo pri nakupu vstopnic popust.

SNG MARIBOR
DRAMA
predstavlja svečani premieri avtorskih projektov

Vojček

PONEDELJEK, 25. marca, MINORITSKA CERKEV, ob 21. uri Georg Buchner: VOJČEK, PREMIERA.

OPERA & BALET

My Fair Lady

PONEDELJEK, 25. marca, ob 17. uri – F. Loewe–A. J. Lerner: MY FAIR LADY. Za red ZELENI.
Gledališka blagajna je odprta vsak dan od 10. do 13. ure in uro pred začetkom predstave.
Vstopnice lahko rezervirate ob istem času po telefonu 221-206.

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

40 LET SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA CELJE

Torek, 26. marca, ob 11. uri: J. Švarc–B. Veras: ZMAJ, režiser Igor Strànský, zaključena za I. OSNOVNO ŠOLO CELJE;
ob 15.30: J. Švarc–B. Veras: ZMAJ, abonma 2. ŠOLSKI in IZVEN.
Sreda, 27. marca, ob 19. uri: Oder Herberta Grüna. Svetlana Makarovič: KABARET 91, režiser Vinko Möderndorfer. Slavnostna predstava ob svetovnem dnevu gledališča. Pokrovitelj je OBČINA CELJE. Vstopnice so že v prodaji pri gledališki blagajni, lahko pa si jih zagotovite tudi z rezervacijo po tel. štev. 25-357.

ZVEZDE NA JUTRANJEM NEBU

KONCERTI

Društvo glasbenih umetnikov Slovenije vabi na koncert v ponedeljek, 25. marca, ob 19.30 v nekdanji poročni dvorani na Magistratu. Enrico di Felice (flavta) in Eddi de Nadai (klavir) iz Italije bosta izvajalca dela Mozarta, Ravela in Prokofjeva. Vstopnice so na voljo uro pred koncertom na Magistratu, Mestni trg 1.

KONCERTNI ATELJE DRUŠTVA SLOVENSKIH SKLADATELJEV
prireja v ponedeljek, 25. marca 1991, ob 19.30 koncert pianista BOJANA GORIŠKA. Kot gost večera bo nastopil godalni kvartet SEBASTIAN. Na sporedu bodo skladbe N. FIRŠTA, A. SCHÖNBERGA in O. MESSIAENA.
Razstavljal bo akademski slikar IGOR KREGAR.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINOTEKA

ob 16. in 18. uri
NORO MORJE (MARE MATTO/LA MER FOLLE), Italija/Francija. I.: Jean Paul Belmondo.

ob 20. uri
TUJEC NA BEGU (STRANGER ON THE PROWL), Italija/ZDA, 1952. F.: Henri Alekan.

KOMUNA

ob 10. uri matineja
SILA MOČI, akcijski. Zadnjič.

ob 15.30 in 17. uri
PEPELKA (CINDERELLA), ZDA, pravljična risanka.
NOVA KOPIJA ENE NAJLEPŠIH DISNEYEVIH RISANK.

ob 18.30 in 21. uri
ČAJ V SAHARI (THE SHELTERING SKY), VB, drama R.: **Bernardo Bertolucci.** I.: John Malkovich, Debra Winger.

UNION

ob 16., 18. in 20. uri
TRIJE MOŠKI IN MALA DAMA (THREE MEN AND A LITTLE LADY), komedija. I.: **Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson.**

MINI KINO UNION

ob 15.30, 18.15 in 21. uri
ANGEL ZA MOJO MIZO (AN ANGEL AT MY TABLE), melodrama. 8 NAGRAD NA FESTIVALU V BENETKAH ('90).

VIČ

ob 16.30, 18.45 in 21. uri
DIVJI V SRCU (WILD AT HEART), melodrama. R.: David Lynch (Twin Peaks). ZLATA PALMA, CANNES '90. Zadnjič.

BEŽIGRAD

ob 16., 18. in 20. uri
POLICAJ IZ VRTCA (KINDERGARTEN COP), akcijska komedija. I.: **Arnold Schwarzenegger.**

ŠIŠKA

ob 16., 18. in 20. uri
POD KLJUČEM (LOCK UP), ZDA, akcijski. I.: **Silvester Stallone, Donald Sutherland.**

TRIGLAV

ob 16., 18. in 20. uri
NAVY SEALS – OKORELI SPECIALCI, vojni/akcijski.

MOJCA

ob 16. in 17.30
ČUDEŽNI GOZD, Hrvaška/ZDA, risanka.

ob 20. uri
MIKROKOZMOS (Predstava Pionirskega doma).

SLOGA

ob 10. in 12. uri
STRASTI.

ob 14., 16., 18. in 20. uri
HUDIČ V GOSPODU HOLMSU.

ob 22. uri
MONDIAL '90: CICCIOLINA.

DOMŽALE

ob 18.30 in 21. uri
HAVANA, melodrama. I.: **Robert Redford.**
DANES JE CENEJŠA VSTOPNICA (RAZEN V KINOTEKI IN MOJCI).

Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.

PARTIZAN: ob 16., 18.15 in 20.30 ameriški, NEDOKAZANA KRIVDA.
ob 10. uri ameriški ROCK 'N' ROLL DETEKTIV.
Ob 12. uri, ameriški, SEKSUALNI DVOMI.
GLEDALIŠČE: Ob 15.30, 17.30 in 19.30 ameriški, GLASBENA SKRINJA.
UNION: Ob 16., 18. in 20. uri francoski, STUDENTKA.
UDARNIK: Ob 17. in 19. uri ameriški, ROCK 'N' ROLL DETEKTIV. Ob 21. uri ameriški erotični, SEKSI UNIVERZA.

CENTER – KRANJ: francoski, NIKITA, ob 16. 18. in 20. uri.
STORŽIČ – KRANJ: DANES ZAPRTO!
ŽELEZAR – JESENICE: DANES ZAPRTO!
RADOVLJICA: ameriški, NAJBOLJ NORI BOŽIČ, ob 20. uri.
BLED: ameriški, TAM, KJER JE SRCE, ob 20. uri.
DELAVSKI DOM – ZAGORJE: ameriški, POLICIJSKA AKADEMIJA (VI. DEL), ob 17. uri, angleški, PLES V TEMI, ob 19. uri.
DELAVSKI DOM – TRBOVLJE: ameriški, TANKA ČRTA SMRTI, ob 17. uri.
SVOBODA – TRBOVLJE II: slovenski, DO KONCA IN NAPREJ, ob 17. uri.
DELAVSKI DOM – HRASTNIK: ameriški, ČLOVEK IZZA REŠETK, ob 19. uri.
NOVO MESTO: ameriški, STRAH PRED PAJKI, ob 18. in 20. uri.
DOM JLA – NOVO MESTO: ameriški, VROČE IGRE, ob 19. uri. Mladini do 18. leta ne priporočamo ogled filma.
ROGAŠKA SLATINA: ameriški, VOJNA ZA SLAVO, ob 19. uri.
SVOBODA – ŠEMPETER PRI GORICI: ameriški, JAKOBOVA LESTVICA, ob 20. uri.

OBVESTILA

JENKO PLESNA ŠOLA

vpisuje v naslednje plesne tečaje:
začetni: 22. 3. – petek, ob 20. uri, 10. 4., ob 19. uri
nadaljevalni: 9. 4., ob 19. uri
izpopolnjevalni: 9. 4., ob 20.30
Tečaji za starejše:
začetni: 30. 3., ob 19.30, **nadaljevalni:** 30. 3., ob 18. uri
AEROBIKA: 25. 3., ob 19. uri
VPIS IN INFORMACIJE: vsak dan od 11. do 13. in od 16. do 20. ure po tel. 320-042.

PODJETJE AORS
NE PONUJA KONJ, PONUJA VAM SVETOVNO POSLOVNOST
TELEFAKS, TELEFON, AVT. TAJNICA, KOPIRANJE
vse v eni napravi
GUIS FAX 14 A - 128

Cena samo 16.920,00 din
Rok dobave 15 dni
Garancija 12 mesecev
+ supergarancija
Posojilo na 3 in 6 obrokov in leasing 15 mesecev – trenutno ustavljeni
Tel/faks 071/622-980, 490-932
Sarajevo – Ilidža, 71210 Dobrinjska 16, tel. v Ljubljani 061/375-599

gea college
61109 Ljubljana, Kardeljeva pl. 17, p. p. 122
Tel.: 061-345-326, 061-345-161 (int. 321)

FRANSHIZING
Podjetja, ki se odločijo za uvajanje franšize, v 90% preživijo. O prednostih in slabostih franshizinga, pogodbenih razmerjih in drugih značilnostih **1. in 2. aprila** na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Cena 3100,00 din. Prijave do zapolnitve skupine.
KAKO DO UČINKOVITE KADROVSKE STRATEGIJE
V malem in srednje velikem podjetju je le malo zaposlenih. Kako izbrati kadre, kako jih usposobiti, kako jih motivirati. Od **8. do 10. aprila** v Bohinju. Kotizacija 4.900 din.
Pokličite nas in zahtevajte podrobne programe. V kotizacijo je vključeno tudi gradivo za vse teme ter dodatno podjetniško usposabljanje

URŠKA
več kot plesna šola
NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU
hala B2/II – tel.: 327-651
INFORMACIJE, REZERVACIJE, VPIS: od 10. do 12. ure in od 15. do 20. ure

Vabimo k vpisu v plesne tečaje:
DRUŽABNI PLES
I: sobota, 30. 3., ponedeljek, 1. 4. (nad 30 let);
II: sobota, 6. 4.;
III: sreda, 27. 3., petek 29. 3.;
IV: torek, 26. 3., sobota, 30. 3.;
KLUB: sobota, 30. 3.

ŠKUC
ŠKUC – FORUM Kersnikova 4, Ljubljana

Koncert skupine **OCTAVO** (Francija)
Galerija ŠKUC, 27. marca, ob 20. uri
ŠKUC-ARTROCK & GALERIJA ŠKUC & FRANCOSKI KULTURNI CENTER

Plesna šola
ROŽANC
Trg OF 3 (pri kolodvoru) tel.: 325-878
vpis od 13.–18. ure
ZAČ.: 4. 4.
KEEP FIT Z. 1. 4.

KLUB K4 KERSNIKOVA 4 LJUBLJANA

DNEVNI BAR OD 10. ure, ponedeljek: ROCK II:

Mikro Ada
računalniški tečaji
tel. 061-329-244

Založba Mladika, Šubičeva 10, Ljubljana

vabi k sodelovanju pogodbene sodelavce za prodajo tržno zanimivih propagandnih artiklov, in sicer:

izkušene prodajalce za območje Slovenije organizatorja prodaje

Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami trgovskega potnika.
Honorar ni omejen in je odvisen od učinka
Pisne ponudbe pošljite na naslov: Založniško podjetje Mladika, p.o., Ljubljana, Šubičeva 10, Ljubljana.
Telefonske informacije na številki 213-888.
2411

Komisija za delovna razmerja
Kemijskega inštituta »Boris Kidrič«

objavlja prosta dela in naloge

kemijskega tehnika

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
– srednja izobrazba kemijske smeri (V. stopnja zahtevnosti)
– izkušnje pri delu v analitičnem kemijskem laboratoriju
– trimesečno poskusno delo

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Kemijski inštitut »Boris Kidrič«, p.o., Ljubljana – Hajdrihova 19. O izbiri bomo vse prijavljene obvestili v 30 dneh po odločitvi.
2318

Telefon ZATE – ZAUPNI TELEFON za otroke, ženske, družino, žrtve nasilja in vse nemočne 323-353
vsak dan od 16.–21. ure

Black Jack club

NOCOJ VEČER NAJVEČJIH USPEŠNIC DESETLETJA
TOREK, 26. 3. in SREDA, 27. 3., NASTOP INTERNACIONALNE SHOW SKUPINE »C'EST LA VIE«.

DEŽURNI ZDRAVNIK

LJUBLJANA
1. Nujna ambulantno-medicinska pomoč v Ljubljani za odrasle neprekinjeno v Urgentnem bloku Univerzitetnega kliničnega centra (vhod iz Bohoričeve ulice): za otroke in mladino do 15. leta starosti – ob delavnikih čez dan v otroških in šolskih dispanzerjih Zdravstvenega doma Ljubljana; – ponoči od 19. od 7. ure, ob nedeljah in praznikih v pediatrični dežurni ambulanti – dispanzer za otroke Center, Ulica stare pravde 2, tel. 327-942.
2. Za nujno zdravniško pomoč na domu kličite po tel. 323-060. V primeru življenjske nevarnosti ali ogroženosti pa po tel. št. 94. Za otroke in mladino do 18. leta starosti se ob delavnikih od 7. do 19. ure obračajte na otroške in šolske dispanzerje Zdravstvenega doma Ljubljana. Pediatrična dežurna ambulanta od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih pa bo zagotavljala le v izjemnih primerih prevoz otrok z reševalnim vozilom v ambulanto. V takem primeru kličite po tel. 327-942.
3. Prebivalci občine Grosuplje – Ivančna Gorica naj kličejo za nujno zdravniško pomoč na domu podnevi v redne ambulante. Ponoči od 19. do 7. ure zjutraj in ob nedeljah ter praznikih ves dan pa na telefonsko številko 783-039 ali 783-006. Če se zdravnik ne javi, ker je na terenu, naročite obisk na Reševalno postajo Ljubljana, telefonska številka 94, ki ga bo preko radio-zveze posredovala zdravniku na teren.
4. Nujna zobozdravstvena pomoč je vsak delavnik, nedeljo in praznik v prostorih TOZD Center, Zdravstvenega doma Ljubljana, Metelkova ulica 9, pritličje, soba št. 50.
Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih in sicer ob delavnikih od 19. do 23. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 7. do 23. ure.
Ob delavnikih med 7. in 19. uro nudijo zobozdravstveno prvo pomoč dispanzerji za zobozdravstveno varstvo Zdravstvenega doma Ljubljana.
»Klic v duševni stiski« deluje od 19. do 7. ure naslednjega dne. Kličite po tel. (061) 313-715. Telefonski številki za nujno zdravniško pomoč za vojaške zavarovance sta 331-142 in 224-903.

DEŽURNA LEKARNA

LJUBLJANA
Nočna in nedeljska dežurna služba: CENTRALNA LEKARNA, Ljubljana, Prešernov trg 5. Izdaja nujnih zdravil in zdravil na recepte, predpisane istega dne.
MARIBOR
Nočna in nedeljska dežurna lekarna: Lekarna Glavni trg 29.

NAŠI LJUBI TETI

FRANCKI MOŽINA

TVOJI

JANI IN ROMANCA Z DRUŽINAMA

Tiho je odšla od nas naša draga sestra in teta

FRANCKA MOŽINA

upokojenka

Od nje se bomo poslovili v torek, 26. marca 1991, ob 9. uri

Na dan pogreba bo žara v deveti mrliški vežici na ljubljanskih Žalah

Žalujoči: sestra Hedvika, nečakinja Mira, Darinka, Helenca, Slavka, Marija, Slavica in drugo sorodstvo

Ljubljana, Žiri, 21. marca 1991

Nenadoma nas je zapustila naša draga

ŠTEFI SUŠNIK

rojena KAVČIČ

Od nje se bomo poslovili v sredo, 27. marca 1991, ob 16. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v šestnajsti mrliški vežici

Žalujoči: hčerka in sin z družinama ter drugo sorodstvo

Ljubljana, marca 1991

V 85. letu starosti je umrla naša draga mama in Makica

MARICA RUEH

rojena MARKEL

Od nje se bomo poslovili v ponedeljek, 25. marca 1991, ob 14.30 na pokopališču v Brežicah

Za njo žalujejo: sinovi Aleš, Primož in Andrej z družinami, sestra Cecilija in drugo sorodstvo

Brežice, Ljubljana, Koper, Jesenice, 23. marca 1991

Tiho kot je živela, je od nas odšla moja ljubljena mami

MARIJA-SONJA KRŽIŠNIK

rojena CIGALE
borka Tomšičeve in Šercerjeve brigade in udeleženka pohoda XIV. divizije

Od nje se bomo poslovili v torek, 26. marca 1991, ob 11. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v enajsti mrliški vežici

Prosimo tihega sožalja

Pogrešali te bomo hčerke Andreja z možem Dušanom, sestra Tilka in vsi njeni

Ljubljana, 22. marca 1991

Za vedno se je poslovila od nas naša draga sestra in teta

IVANKA KOŽUH

rojena OCEPEK

Od nje se bomo poslovili v torek, 26. marca 1991, ob 16. uri na kamniških Žalah

Na dan pogreba bo žara v mrliški vežici na kamniških Žalah

Žalujoča: sestra Minka v imenu sorodstva

Kamnik, 23. marca 1991

Sporočamo, da je umrl

JOŽEF JAKOPIČ

iz Rožne doline pri Novi Gorici, upokojeni delavec organov za notranje zadeve

Ohranili ga bomo v lepem spominu

Uprava za notranje zadeve v Novi Gorici

ZAHVALA

13. marca 1991 smo se za vedno poslovili od našega očeta

FRANCA VIDMARJA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in mu darovali toliko prelepega cvetja, vsem, ki ste nam izrazili sožalje in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Posebno se zahvaljujemo osebju zdravstvenega doma Idrija, ki je dolga leta skrbelo za njegovo zdravje, kakor tudi duhovniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi
Idrija, Ljubljana

465

---

12. uro (razen sobote in nedelje) po telefonu 301-286.
Prodaja vstopnic: med 10. in 12. uro ter 15. in 17. uro (ob sobotah med 10. in 12. uro) v lokalu SMG na Trgu francoske revolucije 5 ter dve uri pred vsako predstavo pri blagajni gledališča.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica
Židovska steza 1
TOREK, 26. marca, ob 17. uri Pravljica iz vitrine – Matjaž Loboda: SIVČKOVI SPOMINI, IZVEN.

Vstopnice so na voljo uro pred predstavo v Kulturnici, rezervacij ni

Mali oder
SREDA, 27. marca, ob 19.30. Niko Grafenauer: TRAMVAJČICA – PREMIERA.

Krstno uprizoritev so v LGL pripravili režiser Matija **Milčinski,** dramaturg Matjaž **Loboda;** avtorica likovne podobe uprizoritve je Breda **Varl,** avtor glasbe pa Gregor **Strniša.** Za lepo besedo sta skrbela lektor Jože **Faganel** in njegova asistentka Barbara **Zupan.** Asistentka dramaturga je bila Mateja **Bizjak.**
Niko Grafeauer je za Lutkovno gledališče Ljubljana priredil zgodbo o doživljajih svoje male junakinje, ki jo mladi bralci poznajo pod imenom Majhnica. Na lutkovnem odru je dobila ime **Tramvajčica** – saj ima svoj lastni tramvaj, ki jo na krilih domišljije popelje v nenavadno deželo Paralonijo med mesečnike in more, v črno Strahovnico, kjer gospodari strašni Mordon ... A ni fino, če je malo grozno!
Ponovitvi v četrtek 28. 3. in v petek, 29. 3. ob 19.30 sta zaključeni.
SOBOTA, 30. marca, ob 11. uri: Niko Grafenauer: TRAMVAJČICA, IZVEN.
Ponovitve: za izven: 2. 4., 3. 4., 4. 4., 5. 4. ob 17. uri in 6. 4. ob 11. uri.

Veliki oder
SOBOTA, 30. marca ob 17. uri: S. Makarovič: SAPRAMIŠKA, IZVEN
Gledališka blagajna je odprta v sredo, četrtek in petek od 11. in 12. uro pred predstavo. Rezervacije in informacije ob istem času po telefonu 314-962.

KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI
10 LET

PONEDELJEK, 25. 3. »Moje gledališče«, O PREUSSLER: RAZBOJNIK ROGOVILEŽ. Gostovanje v Idriji.

TOREK, 26. 3., ob 19.30, gostovanje zagrebškega gledališča »JAZAVAČ« s komedijo MILANA GRGIČA: SPLIT 3. Režija NINA KLEFLIN. Prodaja vstopnic dve uri pred predstavo.

Delo Iks, druga stran iz prve roke!

NA KRATKO

Kanadski parlamentarci obiskali Slovenijo

LJUBLJANA, 24. marca – Danes so skupščino Republike Slovenije obiskali člani vseh strank, zastopanih v parlamentu in obeh domovih kanadskega parlamenta. Kanadsko delegacijo je vodil član konzervativne stranke Terry Clifford, z naše strani pa so se pogovorov udeležili Matjaž Šinkovec (SDSS), Mihaela Logar (SKZ-LS), Jože Smole (SSS) in Janez Kopač (LDS). Namen obiska je bil seznanitev kanadskih parlamentarcev s prizadevanji Slovenije in njenimi pogledi na stanje v Jugoslaviji. Kanadčani so pokazali precejšnjo mero razumevanja in podpore za slovenska stališča in poudarili, da naj odločitve v usodi Jugoslavije temeljijo na pogovorih in ustavnih podlagah.

Obisk ameriških kongresnikov

BEOGRAD, 24. marca – V Jugoslavijo je na štiridnevni obisk pripotovala delegacija ameriškega kongresa, ki jo vodi predsednik kongresne komisije za KVSE, senator Dennis De Concini, v njej pa so še člani kongresa Robert Dornan, Bob Mc Ewen, Helen Delich Bentley, Clay Shaw in Dill Richardson ter predstavnik ameriškega trgovinskega ministrstva William Fritts. Delegacija bo poleg Beograda obiskala še Zagreb in Sarajevo in se bo pogovarjala tako z uradnimi predstavniki oblasti, kot tudi s predstavniki opozicijskih strank in skupin. Iz Jugoslavije bo odpotovala na Madžarsko in v Albanijo.

Predstavitev zbornika o narodnih manjšinah

TRST, 24. marca – Slovenski raziskovalni inštitut iz Trsta in Slovenska akademija znanosti in umetnosti sta v tržaškem Kulturnem domu priredili javno predstavitev knjige Narodne manjšine: zbornik referatov in razprav na znanstvenem srečanju 30. in 31. marca 1989. Knjigo je predstavil akademik dr. Anton Vratuša, predstavitvi pa je sledila okrogla miza z naslovom Sodobna etnična problematika: Teorija in metodologija preučevanja. Na okrogli mizi so sodelovali akademika dr. Bogo Grafenauer in dr. Franc Zadravec, dr. Vladimir Klemenčič, dr. Hektor Jogan, dr. Miran Komac, dr. Ivan Verč in profesor Darko Bratina, ki so problematiko manjšin osvetljevali z zgodovinskega, sociološkega, psihološkega, antropološkega, jezikoslovnega in umetniškega vidika. M. R.

Poudarek gospodarskemu sodelovanju

BUDIMPEŠTA, 24. marca (Tanjug) – Na mednarodni konferenci o vlogi nacionalnih parlamentov v gospodarskem razvoju držav, ki že dva dni poteka v madžarski prestolnici, je največ pozornosti vzbudilo vprašanje gospodarskega sodelovanja držav Vzhodne Evrope s stališča procesa KVSE. Skupščinskim predstavnikom šestih vzhodnoevropskih držav, Jugoslavije, Nemčije in ZDA je govoril predsednik komisije za KVSE ameriškega kongresa, senator Dennis De Concini. Poudaril je, da morajo v teh državah zagotoviti ugodne razmere za vlaganja tujcev.

Kuvajt zamenjuje dinar

KUVAJT, 24. marca (Tanjug) – Kuvajt je danes uvedel novi dinar z isto vrednostjo, kakršno je imel pred iraško invazijo. Direktor centralne banke šejk Salem Abdelaziz al Sabah je rekel, da bodo skušali njegov tečaj ohraniti vsaj dva meseca kljub velikim pritiskom na trgu.

Ramiz Alija o jugoslovanski nevarnosti

TIRANA, 24. marca (Tanjug) – V govoru na sinočnjem partijskem plenumu je prvi sekretar CK Albanske partije dela Razmiz Alija opozoril, da morajo biti Albanci previdni zaradi razmer na mejah jugovzhodne Evrope in na Bližnjem vzhodu. Ob tem je dejal: »V Jugoslaviji že odkrito govorijo o dezintegraciji federacije, srbski hegemoniji in državljanski vojni. Stopnjujeta se zatiranje in represija na Kosovu in nad Albanci v drugih okoljih, vse to pa pomeni nevarnost tudi za našo državo.« Dva »grenka dogodka« iz zadnjega časa – zrušitev Hoxhevega spomenika v Tirani in beg Albancev v Italijo in Grčijo – sta po njegovem delo tujih sil. Zaradi albanskih beguncev je obtožil tudi Srbijo, češ, zakaj je Beograd med lansko begunsko krizo sporočil, da bo sprejel 25.000 državljenov Albanije, ki so slovanskega porekla.« Sicer je Alija napovedal, da bodo partijo na majskem kongresu temeljito preoblikovali in preimenovali, člani plenuma pa so menili, da bodo volitve 31. marca »rešile usodo države« in da »večina Albancev zaupa partiji«.

Strokovnjaki s Harvarda pomagajo Sloveniji

LJUBLJANA, 24. marca – Na povabilo dr. Janeza Drnovška in Lojzeta Peterleta prihaja strokovnjakov harvardske Conflict Management Group. Poznani so po vsem svetu, predvsem tam, kjer je treba reševati različne spore po mirni poti. Sodelovali so v mirovnih pogajanjih med Egiptom in Izraelom, irakom in Kuvajtom, sodelujejo v okviru KEVS, z njihovim znanjem si pomagajo diplomati v OZN, zunanja ministrstva Nemčije, Sovjetske zveze, Južne afriške republike, ministrski kabinet Španije, svetovna banka in mnogi drugi.

Na obisku v Sloveniji vodi skupino gospod ROGER FISHER, ki ima na tem področju 30-letne izkušnje in je tudi ustanovitelj harvardske skupine za razreševanja konfliktov. Njihov obisk pri nas bo osredotočen na svetovanje pri iskanju racionalne, mirne in demokratične rešitve jugoslovanske krize, sporoča republiški Sekretariat za informiranje.

Z vojsko nad demonstrante

NAIROBI, 24. marca – V zahodnoafriški državi Mali so razglasili izredne razmere in uvedli policijsko uro po dveh dneh krvavih spopadov med vojsko in več desettisoč demonstranti, ki so na ulicah prestolnice Bamako zahtevali uvedbo večstrankarske demokracije. Oblasti so priznale, da je v spopadih izgubilo življenje 27 ljudi, toda opozicijske skupine trdijo, da je bilo žrtev najmanj 80, največ v požaru v nakupovalnem centru, ki naj bi ga menda namerno podtaknila vojska, ker se je tja zatekla večja skupina demonstrantov.

SPS je preveč rdeča

SARAJEVO, 24. marca – Prvak SDS BiH Radovan Karadžić je na seji razširjenega glavnega odbora te srbske stranke zameril SPS Srbije, ker je še vedno preveč rdeče obarvana in ker je ohranila ostanke boljševističnega kadrovskega modela. Zavzel se je tudi za spremembo državne zastave Srbije, ki mora biti brez enostrankarskega simbola, kakršen je petokraka zvezda. Kljub kritičnemu odnosu do vladajoče stranke pa SDS BiH podpira srbske državne organe in parlament, je še poudaril Karadžić.

SDS BiH priznava kulturno avtonomijo Sandžaka v okviru Srbije, vendar hkrati zahteva popolno suverenost srbskega naroda v Bosni in Hercegovini. V tem kontekstu je Karadžić opozoril, da je SDS BiH tudi za konfederacijo, če bodo Srbi dobili svojo suvereno srbsko državo, ki bo združila srbski narod iz vseh delov Jugoslavije. (V. E.)

OB KONCU REDAKCIJE

ALBANCI BODO ZBEŽALI – Če bo na volitvah 31. marca zmagala komunistična stranka, bodo vsi Albanci pobegnili iz države, je rekel na opozicijskem zborovanju, ki se ga je udeležilo 10.000 ljudi, član vodstva Demokratske stranke Neritan Ceka.

NASILJE V JUŽNI AFRIKI – V spopadu med policijo in aktivisti Afriškega narodnega kongresa je bilo ubitih enajst črnskih demonstrantov in en beli policaj. Po policijskih podatkih so drugi nemiri v črnskih predmestjih Johannesburga v zadnjih 24 urah zahtevali 16 življenj.

UBITI PALESTINSKI VOJAKI – Izraelske okupacijske sile so na jugu Libanona ubile tri Palestince, ki so se po trditvah izraelske vojske skušali prebiti na izraelsko ozemlje oboroženi z ročnimi metalci, avtomatskimi puškami in veliko količino eksploziva.

ARAFAT POZIVA K MIRU – Izraelski radio sporoča, da je Jaser Arafat ponovno ukazal borcem svoje frakcije Al fataha, naj opustijo oborožene akcije na jugu Libanona in na izraelskem ozemlju. Vodja PLO hoče s tem dokazati svojo pripravljenost, da bi se vključil v diplomatske akcije na Bližnjem Vzhodu.

Snežne razmere

Krvavec: do 40 cm južnega snega, kabinska žičnica vozi od 8. do 17.30, ostale naprave od 9. do 16.30; **Soriška planina:** 50 cm snega, naprave obratujejo od 8.30 do 16.30, tekaške proge so urejene; **Vogel:** 85 cm južnega snega, nihalka in druge naprave vozijo, Žagarjev graben je zaprt; **Pokljuka:** 50 cm južnega snega, vlečnica obratuje od 9. do 16. ure, tekaške proge so urejene.

Vse več demonstracij, a Kohl ostaja optimist

Na Aleksanderplatzu v Berlinu se je zbralo več kot 30.000 ljudi – Vogel zavrnil možnost koalicijske vlade ali vlade narodne rešitve

BERLIN, 24. marca (AFP)– V soboto je na berlinskem Aleksanderplatz demonstriralo več kot 30.000 ljudi, nezadovoljnih z rastočo brezposelnostjo v državi in s kontroverznim Kohlovim načrtom uvajanja tržnega gospodarstva na vzhodu države. Več kot tri tisoč ljudi se je zbralo tudi v Wolfnu, kjer jim bodo v kratkem zaprli kemično tovarno, zaradi česar bo ob delo 30.000 ljudi. Še več demonstrantov kot v Berlinu pa pričakujejo v ponedeljek v Leipzigu.

Tretjina vzhodnonemške delovne sile (od skupaj 8 milijonov ljudi) je že sedaj brez dela ali pa je zaposlena le s skrajšanim delovnim časom vsega po šestih mesecih po združitvi Nemčij oziroma devetih mesecih po uvedbi monetarne unije. Na stotisoči pa se jim bodo pridružili v naslednjih mesecih zaradi propadanja podjetij, ki v skladu z omenjenim Kohlovim načrtom ostajajo brez subvencij ali pa brez kupcev, ki bi ta podjetja v procesu privatizacije kupili.

Kancler Kohl, ki po tednu dni množičnih demonstracij v ducatu vzhodnonemških mest, številnih stavkah in vse hujših kritikah iz Bonna samega, išče podporo za izvajanje svojega programa, je zato v današnjem Welt am Sonntag dejal, da »je naš veliki cilj dosegljiv v treh do petih letih«. »Potrebujemo dinamizem, konstruktivnost, pionirski duh, odgovornost in zaupanje v naše sposobnosti«. Ob tem so se pojavile domneve, da utegne priti celo do koalicije med Kohlovimi krščanskimi demokrati in socialdemokrati, toda vodja slednjih Vogel je takšno možnost zavrnil kljub težavnosti položaja. »Takšna rešitev bi ukinila resno parlamentarno opozicijo«.

● **V sobotni številki časopisa Frankfurter Allgemeine Zeitung so objavili izvlečke iz najnovejše knjige Ludwiga Rehlingerja z naslovom Denar za svobodo – vzhodnonemška trgovina s političnо preganjanimi, v kateri avtor odkriva senzacionalno novico o tem, da je Zvezna republika Nemčija v 26 letih (od 1963 do 1989) plačala vzhodnonemški komunistični oblasti 3,5 milijarde mark (!) za osvoboditev nekaterih političnih nasprotnikov. Po teh trditvah gre za 33.755 političnih zapornikov, ki so se z denarno pomočjo bonske vlade na ta način rešili komunističnega terorja. Sprva naj bi bila cena za glavo zapornika 40.000 mark, kar je veljalo 14 let, leta 1977 pa je vzhodnonemška oblast to ceno nepričakovano zvišala na 60.000 dolarjev »po glavi«, zahtevala pa je tudi »posebne pogoje« za izpustitev določenih ljudi.**

Princ Aleksander želi rešiti Jugoslavijo iz sedanjih zagat

Dejal je, da bo ravnal tako, kot bo želelo ljudstvo, in dodal, da je pripravljen takoj odpotovati v domovino

LONDON, 24. marca (AFP) – Princ Aleksander predvideva skorajšnji kolaps srbskega režima, ki naj bi mu že v nekaj mesecih sledila restavracija monarhije. To je povedal v intervjuju, ki ga je dal britanski novinarki Anne Penketh, in dodal, da je pripravljen takoj odpotovati v domovino, kjer naj bi ga čakalo veliko dela.

Princ Aleksander, sicer premožen poslovnež v Londonu, ki ni bil še nikoli v Jugoslaviji, je poudaril, da ga srbska opozicija podpira in da so ob nedavnih demonstracijah v Srbiji – demonstrati nosili njegove fotografije. Dodal je, da so ga voditelji svobodno mislečih republik, Slovenije in Hrvaške, že povabili, naj pride domov, a da ne bo pustil, da ga katera od strank »izkoristi«, marveč naj bi ravnal tako, kot bo želelo ljudstvo.

Njegova želja je, kot je dejal, da postane varuh stabilnosti, zunaj politike, in da pomaga pri uveljavljanju demokracije po petinštiridesetih letih komunistične vladavine. Kot primer je navedel Španijo po Francu in vlogo monarhije v preobrazbi tamkajšnega sistema iz diktature v demokracijo.

Princ je pozdravil pogajanja med republikami o ustanovitvi ekonomske skupnosti jugoslovanskih držav, čeprav je to – po njegovem mnenju – le ena od rešitev, ki lahko Jugoslaviji pomaga na poti v resnično večstrankarsko demokracijo in tržno gospodarstvo.

Vladajočo garnituro v Srbiji je obtožil, da ne uresničuje svoje obljube o zagotovitvi avtonomnosti medijev in izrazil zaskrbljenost zaradi represivnega oziroma brutalnega ravnanja policije ob nedavnih študentskih demonstracijah v Beogradu. Dodal je še, da gre v Srbiji in Črni gori morda za zadnje vzdihljaje represivnih, ideoloških političnih sistemov v Vzhodni Evropi.

Slovenska neodvisnost v perspektivah Evrope

Predsednik republiškega IS na srečanju evropskih konservativnih strank – Pogovor z M. Thatcher

OD NAŠE SODELAVKE

LONDON, 24. marca – Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle se je v windsorskem gradu udeležil tridnevne konference o vodenju in duhovni prihodnosti Evrope. Gre za vsakoletno srečanje predstavnikov evropskih konservativnih in nekaterih ljudskih strank, ki v evropskem političnem prostoru predstavlja zelo vpliven zbor, združen v Evropsko demokratično unijo. Na konferenci je Peterle govoril o temi Moralni smisel evropske skupnosti.

Udeležencem konference je Lojze Peterle med drugim povedal, da Slovenija računa na podporo Evropske skupnosti, in ker so govorili tudi o moralni odgovornosti do razvoja v Evropi, je dejal, da lahko ta skupnost največ stori za Slovenijo s tem, da ostane zvesta svojim temeljnim vrednotam, kot so demokracija, svoboda in neodvisnost, kajti le tako je mogoče videti slovensko pot v pravi luči.

Lojze Peterle je tudi opozoril, da vztrajanje pri enotnosti Jugoslavije pomeni nevarnost za tiste v Jugoslaviji, ki so se odločili za demokracijo. »Demokracija in komunizem ne moreta živeti skupaj v isti državi, najmanj pa pod vodstvom vojske, ki je ohranila svoj komunistični značaj«, je poudaril Lojze Peterle in dodal: »Vprašanje neodvisnosti Slovenije in Hrvaške ni le vprašanje teh dveh republik in tudi ne Jugoslavije same. Na to vprašanje je treba gledati iz širše evropske perspektive in presojati ga je treba tudi v zvezi s stabilizacijo določenih političnih ortodoksnosti, ki smo jim zadnje čase priče od Moskve do Beograda.« Njegove besede so v Windsorju sprejeli z naklonjenostjo in odobravanjem.

● **V Windsorju se je Lojze Peterle srečal tudi s princem Aleksandrom Karađorđevićem. Sestala sta se na željo princa Aleksandra in se pogovarjala o aktualnih dogodkih v Jugoslaviji in o možnem razpletu jugoslovanske krize. »Nisva se pogovarjala o obnovitvi kraljevine ali česa podobnega«, je poudaril Lojze Peterle. Predsednik slovenske vlade je tudi povedal, da mu je princ Aleksander razlagal svoj pogled na Jugoslavijo in Srbijo in Lojze Peterle ocenjuje njegovo politično misel kot »izrazito evropsko in zelo demokratično«.**

Med kratkim obiskom v Angliji se je Lojze Peterle pogovarjal tudi v Bank of England, v Londonu pa se je srečal še z bivšo britansko premierko Margaret Thatcher. Lojze Peterle je dejal, da je bil to zelo prijeten, zaseben obisk in v enournem pogovoru je Margaret Thatcher pokazala veliko razumevanja za vse, kar ji je povedal. To je bilo nedvomno pomembno srečanje, kajti Margaret Thatcher je vplivna politična osebnost ne le v Britaniji, ampak tudi v širšem političnem prostoru, predvsem v ZDA.

Predsednik slovenske vlade je povedal, da je Thatcherjeva pokazala veliko zanimanja za dogajanje v Jugoslaviji in iskreno zaskrbljenost za demokratizacijo v njej. V zvezi s tem je obljubila, da si bo prizadevala, da se razširi področje demokracije. Lojze Peterle jo je povabil, naj obišče Slovenijo in bivša britanska premierka je povabilo z veseljem sprejela.

ALJA KOŠAK

AMERIČANI V MINULEM TEDNU

Izganjanje verouka

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – Maturitetna slovesnost na srednji šoli Nathan Bishop Middle School v mestu Providence (država Rhode Island) je potekala čisto gladko, dokler se ob koncu ni oglasil govornik z molitvijo in zahvalo Jezusu Kristusu za uspehe, ki so jih dosegli dijaki.

Daniel in Vivian Weisman, oče in mati maturantke, sta se po slovesnosti pritožila ravnatelju, češ da je bila molitev na maturi protiustavna in v nasprotju s prvim amandmajem, ki zagotavlja ločitev cerkve od države.

To je bilo pred petimi leti. Pred tremi leti sta ista zakonca, ki sta Žida, zvedela, da bo na maturi njune mlajše hčere molil rabin. Kljub temu sta se Weismanova spet pritožila pri ravnatelju. Izjavila sta, da bi bila molitev lahko v nasprotju s počutjem tistih dijakov, ki niso židovske vere. Šolska uprava je kljub temu rabinu dovolila, da je na maturitetni slovesnosti molil: »O, Gospod, zahvaljen bodi, ker si podelil milost, ki jo zdaj proslavljamo na tej radostni prireditvi.«

Weismanova sta potem tožila šolsko upravo. Dve zvezni sodišči sta razsodili, da imata prav, in prepovedali vključevanje verskih obredov v šolo.

Šola pa se je zdaj pritožila na vrhovno sodišče, češ da je bila molitev na maturi tradicionalni del te prireditve. Pritožba je med meščani Providenca (zanimivo, ime mesta bi mogli prevesti kot Božja previdnost) povzročila precej negodovanja, saj na splošno menijo, da šola nima prav in da pritožba pomeni zapravljanje denarja davkoplačevalcev. Šola je namreč državna (javna) in njena pritožba utegne stati mesto okoli 50 tisoč dolarjev.

Več kot polovica dijakov na šolah v mestu Providence je črnskih, špansko govorečih in azijskih. Veliko med njimi je budistov, muslimanov in Židov, in Weismanova pravita, da šola in šolska uprava ne smeta biti brezbrižna do raznolikosti študentovske skupnosti.

Pač pa je vrhovno sodišče že zavrnilo pritožbo šolskega okrožja v državi Arkansas, ki mu je bilo s sodnim odlokom prepovedano, da bi v osnovnih šolah poučevali verouk (gre za tako imenovane »Bible classes« – razrede, v katerih naj bi poučevali sveto pismo in ga razlagali tistim otrokom, katerih starši to odobravajo). Kot sklepajo, bo vrhovno sodišče ostalo pri svoji odločitvi, čeprav šolske oblasti dokazujejo, da prostovoljci osnovnošolcem samo razlagajo biblijske zgodbe in njihov (laični) moralni nauk.

Vse več ljudi se tudi sprašuje, ali je prav, da se zasedanja ameriškega kongresa začenjajo z molitvijo.

Vrhovno sodišče ZDA bo torej moralo vnovič potegniti ločnico med cerkvijo in šolo.

MITJA MERŠOL

ISKRICE

V nesreči si večinoma spet pridobimo mir, ki nam ga je vzel strah pred nesrečo.

MARIE EBNER-ESCHENBACH

novosti obvestila obrestne mere

31. marca letos bodo iz obtoka umaknjeni bankovci za 2,000.000, 500.000, 200 in 50 din

Sklep o umiku omenjenih bankovcev je bil objavljen v Uradnem listu SFRJ, št. 82/90, o čemer smo vas že obvestili. Tokrat vas želimo spomniti, da je do dne, ko bodo ti bankovci prenehali veljati kot zakonito plačilno sredstvo, le še teden dni.
Pri ugotavljanju, kateri bankovci bodo umaknjeni iz obtoka in kateri ne, si lahko pomagate z datumom izdaje, ki je naveden na bankovcih. Tako bodo 31. marca kot zakonito plačilno sredstvo nehali veljati naslednji bankovci:

za 2,000.000 din (sedanja vrednost 200 din), z datumom izdaje »VIII 1989«

za 500.000 din (sedanja vrednost 50 din), z datumom izdaje »VIII 1989«

za 200 din (sedanja vrednost 200 din), z datumom izdaje »1. I. 1990«

in za 50 din (sedanja vrednost 50 din), z datumom izdaje »1. I. 1990«

S tokratnim obvestilom smo pohiteli predvsem zaradi najmlajših varčevalcev. Če imate otroke in če jih še niste začeli navajati na redne obiske v banki, vam predlagamo pregled vsebine hranilnikov. Med različnimi vrstami denarja v hranilniku je verjetno tudi kateri izmed omenjenih bankovcev.
Po 31. marcu bo mogoče še do 31. decembra 1991 bankovce zamenjati v enotah SDK, enostavneje pa bo, če boste za zamenjavo oziroma za polog teh prihrankov v banki poskrbeli že prej.

ljubljanska banka Pravi naslov za denarne zadeve

OGLEDALO

– Varuj to kot punčico svojega očesa!

OTO REISINGER, Vjesnik

SVET SO LJUDJE

Simbol nemškega baleta

Ustvarjanje baletne plesalke in koreografke **TATJANE GSOVSKY**, ki je te dni praznovala devetdesetletnico, sodi k eni od maloštevilnih stalnic nemškega baleta dvajsetega stoletja, že zaradi tega, ker je dlje kot kdorkoli drug odločilno sodelovala v nemškem baletnem življenju. Plesalcem je posredovala občutek za plesno tradicijo, klasični slog in ekspresivno izražanje. Mnogo plesalcev vsega sveta si je po velikem uspehu baletnega ansambla Ballets Russes Sergeja Djagileva v začetku tega stoletja svoja imena prekrojilo po ruskem vzoru. Tatjana Gsovsky pa se je 18. marca leta 1901 zares rodila v Rusiji. Bila je hčerka igralke, odraščala je v St. Petersburgu (današnji Leningrad) in tam študirala klasični, v studiu Isadore Duncan pa tudi sodobni balet. Po revoluciji je dvajsetletna Tatjana postala najprej baletna mojstrica v Krasnodaru, kjer je spoznala Viktorja Gsovskega, ki je pozneje postal njen mož. Ker so bile razmere čedalje manj naklonjene umetnikom, sta oba zapustila Sovjetsko zvezo.

Kot toliko drugih Rusov sta se naselila v Berlinu, kjer sta odprla svojo baletno šolo, nastopala pa sta tudi v plesnih revijah in kabaretih, v manjših mestih pa sta nastopala tudi v baletnih predstavah. Od leta 1942 je Tatjana Gsovsky ustvarjal nove baletne in končno postala simbol povojnega nemškega baleta. Skladatelji so pisali glasbo posebej za njene predstave. Po vojni je v Dresdnu koreografirala Turandota Gottfrieda von Einema, nato pa je v bombardiranem Berlinu postala prva šefinja baleta. Državna opera je zgorela in v kar se da preprostih okoliščinah so v admiralski palači uprizarjali Don Juana Richarda Straussa, Hindemithovo Nobilissima Visióne pa Goyescas na Granadosovo glasbo.

V tistem času je bila improvizacija nadvse pomembna in prav ta je bila tudi ena najizrazitejših sposobnosti Tatjane Gsovsky, ki je sistematično dograjevala svoj mit. V ta čas sodi tudi srečanje z mladim Gertom Reinholmom, ki je postal najboljši interpret njenih baletov in je pozneje nadaljeval njeno delo kot baletni direktor Berlinske opere. Leta 1952 je zapustila vzhodni Berlin, eno leto gostovala v Buenos Airesu, nato pa se je za kratek čas ustavila v Stuttgartu, Münchnu in Milanu. Leta 1954 so jo spet poklicali v Berlin, tokrat v zahodni. Do leta 1966 je tam vodila balet mestne berlinske (pozneje državne) opere. Poleg tega je vodila tudi frankfurtski balet, po letu 1955 pa se je vedno znova podajala na svetovne turneje tudi s svojim lastnim ansamblom Berlinskim baletom. Za berlinsko opero in berlinske slavnostne tedne je z mladimi skladatelji na oder postavila celo vrsto novih del. Mladi Hans Werner Henze je zanjo napisal glasbo za Idiota (po Dostojevskem), k pisanju baletne glasbe pa je spodbudila tudi Balcherja, Nona, Klebeja in Saugueta. Njene premiere so sodile med prvovrstne družabne dogodke.

Ko se je umaknila iz baletnega gledališča, se je posvetila pedagoškemu delu. Še danes vsak dan poučuje v baletni šoli. S svojimi učenci pa nikdar več noče naštudirati kakega svojih baletov. Današnji interpreti po njenem mnenju nimajo pravih dispozicij, prav gotovo pa se tudi boji, da se je okus občinstva z leti preveč spremenil. Kdor pa je kdaj koli poprej videl njena dela, obžaluje, da jih danes ni več na nobenem repertoarju.

Delež pri dobičku

Sodišče v Los Angelesu je razsodilo, da mora Disneyeva družba pevki **PEGGY LEE** izplačati 3,86 milijona dolarjev kot del dobička, ki ga je družba zaslužila s prodajo videokasete z risanim filmom Dama in potepuh. Peggy Lee je avtorica šestih pesmi v tem filmu, štirim osebam v filmu pa je tudi »posodila « svoj glas. Leta 1955, ko je bil film posnet, je bil njen honorar 3.500 dolarjev. Pevka je Disneyjevo družbo tožila zato, ker je ta leta 1987 brez njenega dovoljenja presnela film na videokaseto in s prodajo zaslužila 72 milijonov dolarjev. Peggy Lee je zahtevala odškodnino 10 milijonov dolarjev.

Korak k spravi

V intervjuju za francoski časopis Le Figaro je znameniti ameriški violinist židovskega rodu, petinsedemdesetletni **YEHUDI MENUHIN**, ki je od leta 1985 britanski državljan, pozval Izrael, naj prvi naredi korak za mir s Palestinci: »Konec vojne v Zalivu ponuja morda enkratno priložnost, da obrnemo novo stran zgodovine. Prišel je čas, da Izrael naredi pomembno potezo za spravo s Palestinci.« Slavni glasbenik je predlagal, naj Izrael Palestincem ponudi popolno avtonomijo na zasedenih ozemljih. Ker se Menuhin boji, da bi ustanovitev palestinske države sprožila nove spore, se je zavzel za avtonomne kantone, ki bi bili oblikovani po švicarskem federalnem modelu.

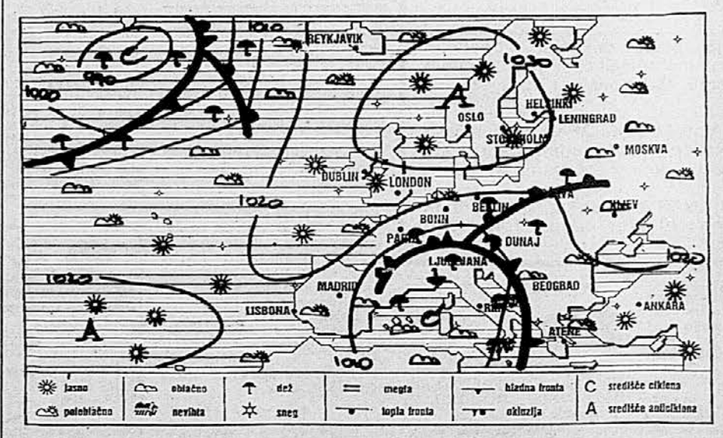
PA ŠE TO

***ODREŠITEV** – Da v povprečju nove, demokratične oblasti v državi novinarjem ne zaupajo, priča tudi primer namestnika glavnega urednika reškega Novega lista – Glasu Istre, ki so mu saborski redarji (po temeljiti osebni preiskavi) na prafaktorje razstavili tudi flomaster. Kajti, nikoli se ne ve, kje vse se skrivajo nemarni novinarski napadi na oblast.*

***Predlagamo naslednjo rešitev:** uvedbo pisal, ki ne pišejo, pisalnih strojev, ki ne tipkajo, novinarjev, ki so nepismeni.*

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 25. marec 1991

SLOVENIJA

Oblačno bo s padavinami, ki bodo popoldne oslabele, ponekod tudi ponehale. Najnižje jutranje temperature bodo od 6. do 11, najvišje dnevne od 11 do 15 stopinj.

JUGOSLAVIJA

Ob Jadranu in v zahodnem ter osrednjem delu države bo oblačno s padavinami, ob Jadranu bodo tudi posamezne nevihte. V vzhodnem delu bo še suho in toplo vreme.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta je dosegla Slovenijo, za njo bo z jugovzhodnimi vetrovi še vedno pritekal vlažen zrak.

KAKO KAŽE

V torek bo prevladovalo oblačno vreme, občasno bodo še padavine, deloma plohe, tudi v sredo bo spremenljivo vreme, popoldne bodo še krajevne plohe.

VREME IN TEMPERATURE 24. MARCA 1991 OB 13. URI

kraj	vreme	°C
LJUBLJANA	pret. oblačno	14
BRNIK	zmer. oblačno	16
PLANICA	–	–
KREDARICA	del. oblačno	0
CELJE	del. oblačno	16
SL. GRADEC	zmer. oblačno	15
MARIBOR	zmer. oblačno	19
M. SOBOTA	jasno	17
N. MESTO	zmer. oblačno	17
LISCA	zmer. oblačno	14
N. GORICA	zmer. oblačno	19
PORTOROŽ	zmer. oblačno	15
REKA	pret. oblačno	19
PULJ	–	–
SPLIT	jasno	20
DUBROVNIK	jasno	20
ZAGREB	pret. oblačno	18
NOVI SAD	zmer. oblačno	24
BEOGRAD	jasno	26
SARAJEVO	jasno	23
TITOGRAD	jasno	24
PRIŠTINA	jasno	22
SKOPJE	–	–
CELOVEC	zmer. oblačno	15
GRADEC	pret. oblačno	17
DUNAJ	pret. oblačno	17
BUDIMPEŠTA	zmer. oblačno	21
BENETKE	oblačno	16
MILANO	oblačno	12
RIM	pret. jasno	24
MÜNCHEN	zmer. oblačno	12
ZÜRICH	pret. oblačno	10
BERLIN	oblačno	10
PARIZ	pret. oblačno	8
LONDON	pret. oblačno	10
ATENE	pret. oblačno	20
MADRID	oblačno	6
STOCKHOLM	pret. oblačno	0
MOSKVA	pret. oblačno	5

Stanje voda 24. marca 1991 ob 7. uri

Pretok v m^3/s: Drava HE Dravograd 210, Mura Gornja Radgona 98,8, Soča HE Doblar 164, Sava Radovljica 92,6, Sava HE Mavčiče 95,0, Sava Šentjakob 78,9, Sava Radeče 189, Sora Suha NIP, Ljubljanica Moste 20,2, Savinja Laško 30,3, Sava HE Moste 16,0, Savinja Nazarje 20,6, Krka Podboče 20,3, Kolpa Radenci 27.4.

Bolj aktivni, kot smo mislili

Doslej je prevladovalo mnenje, da so bile poljedelske skupnosti v času od 10. do 4. tisočletja pred našim štetjem dokaj inertne in preprosto organizirane, po novejših odkritjih pa si predstavljamo prebivalce Bližnjega vzhoda v poznem neolitiku kot ljudi nemirnega duha, ki so organizirali pravcato mrežo trgovskih poti; pa tudi kot rokodelce, specializirane za posamezna obrtniška dela, denimo za izdelovanje keramike, nakita, tkanin in drugih dobrin. Znali so tudi obdelovati kovine, čeprav pridobivanje kovin s taljenjem še niso obvladali; za izdelavo kovinskih predmetov so uporabljali le samorodne kovine.

V vaseh ne srečujemo kake idealne enakopravnosti, ampak hierarhijo. Nastajali so tudi že večji centri, jedra bodočih mestnih držav. Naselbine so imele obrambne zidove, kar kaže na medsebojna nasprotja in oborožene spopade. Organizacija življenja v teh neolitskih naseljih se je obdržala tudi v kasnejšem obdobju, ko so nastajala večja urbana področja. Po mnenju ameriškega antropologa Charlesa Redmana je bilo življenje vaških skupnosti v 10. tisočletju pred našim štetjem že tako dobro organizirano, kot je bilo na Bližnjem vzhodu še nedavno. Pisanih dokumentov iz tistega časa seveda nimamo, vendar izkopavanje v preteklih tridesetih letih bistveno spreminjajo sliko in razumevanje takratnega življenja.

DELO ŠPORT

Ponedeljek, 25. marca 1991

Planiški zmagi 1991 Švedski in Nemčiji, prvi svetovni pokal v poletih pa Švici

Sobotnemu zmagovalcu Staffanu Tällbergu je v nedeljo sledil Ralph Gebstedt – Stefan Zünd je ubranil naskok s Kulma – Zadnji dan je nase opozoril tudi Franci Petek, ki je zasedel 9. mesto – Poleti so bili sicer dolgi, a bi lahko bili še daljši, če delegat FIS Norvežan Berg ne bi bil tako »varčen«

PLANICA, 24. marca – Geir Ove Berg, tehnični delegat Mednarodne smučarske zveze do konca ni popustil. Malo je manjkalo, pa bi mu celo tik pred koncem drugega dne poletov na finalu prvega svetovnega pokala uspelo prepričati tekmovalno razsodišče, da bi prekinili zadnjo serijo in nadaljevali z nižjega zaletišča, potem ko je uspel sijajen nastop 19-letnemu Ralphu Gebstedtu iz Brotterodeja v Turingiji, ki je že pred mesecem dni zadnji dan prireditve v poletih na Kulmu presenetil z imenitnim letenjem. Mladi Nemec je nedeljsko tekmo zasluženo dobil, Švicar Stefan Zünd je postal prvi zmagovalec svetovnega pokala, Franci Petek pa je po sobotnem bledem nastopu vendarle rešil čast naše sicer dokaj slabe ekipe.

Kakih 25 tisoč gledalcev se je zares že kar precej dolgočasilo, ko je videlo, da razsodišče skakalcem preprosto ne privošči nekaj večje hitrosti in so bile v prvi seriji daljave čez 170 metrov prava redkost. Z vsega 105,8 km na uro je Stefan Zünd v prvi seriji vendarle poletel kar 183 m, mladi Nemec Christof Duffner pa še meter dlje, obema pa je zaradi njunega škarjastega sloga vodstvo odščipnil Avstrijec Werner Haim. Postajalo je vse bolj toplo in čeprav so zaletišče nato malce dvignili, mokra smučina ni dovoljevala zares dolgih poletov, pa tudi ozračje je bilo povsem mirno. Pri vsem tem se je za nas druga serija vendarle dobro iztekla, saj je Franci Petek kljub nekaj prezgodnjemu odskoku dosegel drugo največjo daljavo (170 m) za svetovnim prvakom v poletih Dietrom Thomo, gledalci pa seveda niso bili kdo ve kako veseli, ker se je z njegovim 176 m dolgim poletom iztekel najkrajši niz nastopov na Planici '91.

Našim skakalcem povrh tudi danes spet ni šlo dosti bolje kot v soboto, ko je bil za nas pravi črn dan in nekateri gledalci so bili kar malo slabe volje v pričakovanju zadnjega nastopa 61 skakalcev iz 15 držav.

● V skupnem seštevku obeh tekmovalnih dni finala svetovnega pokala v smučarskih poletih v Planici je bil najboljši Švicar Stefan Zünd, ki je torej zares zasluženo postal prvi letalec na smučeh, ki ga ta čas premore svet. Zbral je 696 točk, sledijo pa mu: 2. S. Tallberg (Šved) 694,0, 3. Thoma (ZRN) 689,5, 4. Gebstedt (ZRN) 686,5, 5. Haim (Avs) 683,0, 6. Kiesewetter (ZRN) 682,5, 7. Horngacher (Avs) 677,0, 8. Martinsson (Šved) 670,5, 9. Goldberger (Avs) 670,5, 10. Felder in Kuttin (oba Avs) po 661,5, . . . 16. Petek 629,5, 31. Janus 576,0, 34. Tepeš 567,5 (vsi Jug) itd.

Sonce je prav spomladansko pripekalo, kot bi hotelo za vsako ceno stopiti snežno oazo pod Poncami in nazadnej se je Norvežan nekoč nekaj minut tudi sam svetovni rekorder v Oberstdorfu (173 m leta 1876) vendarle omehčal in dovolil, da so zaletišče pred zadnjim poletom malo dvignili. Hitrost se je zares povečala za kak kilometer na uro, a dolgo ni kazalo, da bo ukrep kaj pomagal. Bilo je očitno, da je smučina zelo mokra in so skakalci težko ostajali v agresivnem počepu dovolj spredaj. Šele ko se je vendarle pojavil rahel vzgornik, so se obeti končno izpolnili. Za Avstrijcem Stefanom Horngacherjem, ki je stavil vse na kocko, da bi morebiti iztrgal zmago na prvem svetovnem pokalu v poletih Švicarju Zündu je Ralph Gebstedt izkoristil veliko priložnost.

»Videl sem, da so razmere ugodne. Ostani spredaj, sem si dejal in uspelo mi je zares natanko odskočiti,« je mladi Nemec pripovedoval, potem ko so ga v izteku že slavili kot zmagovalca drugega dne. »Prav nobenih težav nisem imel pri pristanku, vse je šlo kot po maslu,« se je veselil svoje prve zmage v svetovnem pokalu sploh, saj razen pred mesecem dni na Kulmu še nikdar doslej ni stal na zmagovalnih stopničkah, kaj šele prav na vrhu.

Ob koncu so se vsaj malo odkupili tudi naši skakalci, čeprav do kakega odmevnejšega izkupička niso mogli več priti. Franci Petek ni bil stoodstotno natančen pri odskoku, saj je zaradi bojazni, da bi bil spet prezgoden (napaka, ki ga je stala skoraj vse manj posrečene nastope to zimo), odskočil malo preveč navzgor, pa še smuči ga niso popolnoma ubogale, da bi iz poleta lahko iztisnil še kak meter več.

Goran Janus je poletel samo tri metre manj (165 m), kar sploh ni bilo slabo, seveda pa premalo, da bi se lahko veselil kot pred mesecem na avstrijski letalnici, ko je drugi dan poletov z osmim mestom dosegel svoj največji uspeh. »Ne morem zanesljivo oceniti, kaj je vzrok razmeroma slabega nastopa naših v Planici, ker zadnje čase nisem bil dovolj z ekipo. Prav gotovo pa ne moremo biti zadovoljni, ker sta oba dneva poletov pokazala, da naši skakalci preprosto niso v formi. Franci Petek je letel, kakor je po dolgi in naporni sezoni še bilo mogoče, Planica pa je za nas vendarle veliko večji cilj in motiv, da bi se smeli pred domačimi gledalci igrati z ugledom,« je

● V Planici so v petek izvedli tudi Planiško tombolo. Srečni dobitniki imajo tele številke: ser. 1, št. 3001, ser. 1, št. 3006 in ser. 1, št. 2504. Nagradni sklad: 1410 din. Srečni dobitniki lahko dvignejo nagrade na SZS.

menil predsednik strokovnega sveta odbora za skoke dr. Bojan Jošt, povsem odkrito pa je bil nezadovoljen tudi direktor Lojze Gorjanc.

»Po dobrem preskusu letalnice z našimi mladimi skakalci minuli četrtek so bili zares optimistično razpoloženi. Mogoče so se naši skakalci malo izskakali na 130-metrski skakalnici in jim je pošla sapa. Od Francija nismo mogli več zahtevati. Vso zimo je držal naše moštvo pokonci in je pač ob koncu malce izgorel. Dobro moramo vse skupaj premisliti in odkriti vzroke za naš slab nastop v Planici,« je menil direktor naših nordijskih reprezentanc.

Prireditev se je okoli poldruge nazadnje srečno iztekla in gledalci so ob dobrem zaključku kar pozabili na prej skoraj nezanimivo prireditev, tako da so navdušeno slavili zmagovalce.

»S svojim nastopom nisem izpolnil svojih pričakovanj v Planici, čeprav je bilo danes nekaj bolje. Na vrhu so vnovič zares najboljši ta čas, sam tja nisem sodil,« je iskreno ocenil svoj planiški nastop svetovni prvak Franci Petek.

OTO GIACOMELLI

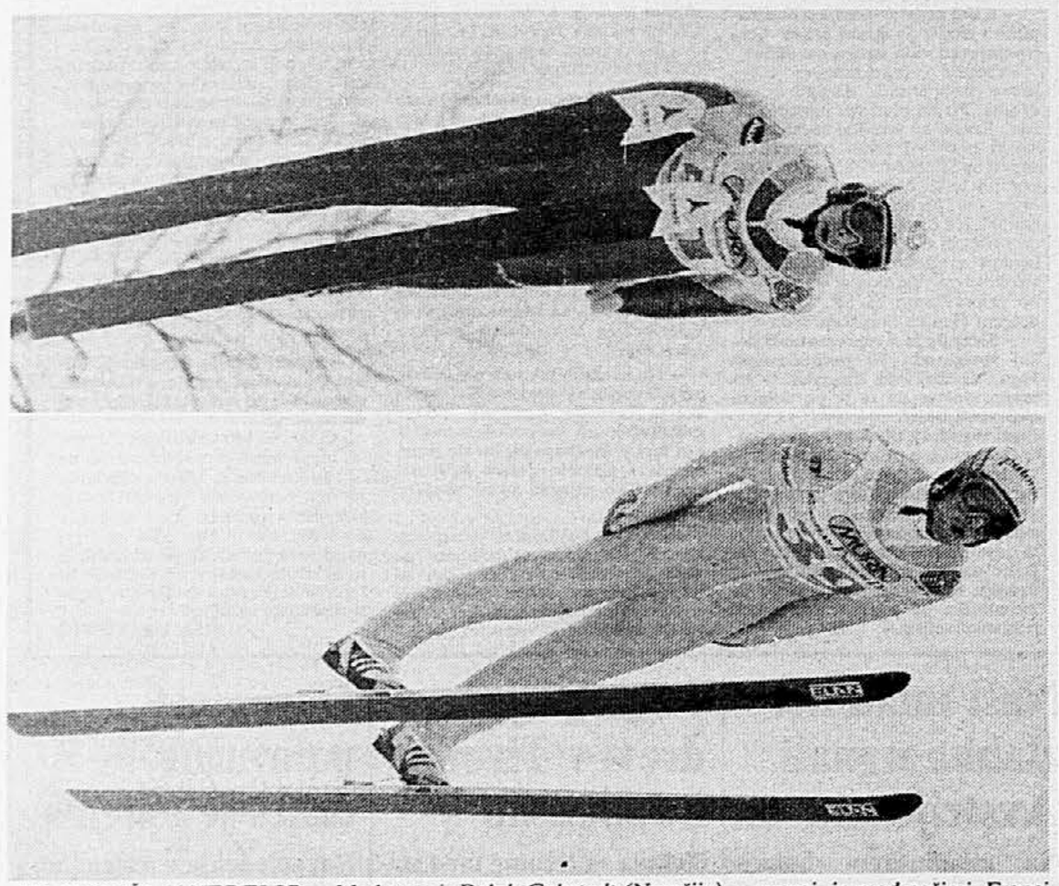
že 38 let uradna pijača PLANICE Cockta

V DOLINI SKAKALNIC SPET MNOŽICA – Goran Janus med nedeljskim tekmovanjem.

TROJICA NA ZMAGOVALNIH STOPNICAH – Z leve Stefan Horngacher, Ralph Gebstedt in Dieter Thoma. (Foto: Igor Modic)

NAJBOLJŠA V NEDELJO – Med vsemi: Ralph Gebstedt (Nemčija) – zgoraj, in med našimi: Franci Petek kot deveti. (Foto: Igor Modic)

Rezultati iz Planice

LETALNICA – PRVI DAN: 1. S. Tällberg (Šved) 355,5 (168, 183, 180), 2. Zünd (Švi) 354,0 (177, 119, 191), 3. Kiesewetter (ZRN) 353,0 (158, 179, 191), 4. Haim (Avs) 349,5 (174, 180, 175), 5. Felder (Avs) 345,0 (184, 167, 165), 6. Berg (Nor) 342,5 (173, 166, 180), 7. Kuttin (Avs) 340,5 (172, 176, 163), 8. Thoma (ZRN) 335,5 (143, 170, 179), 9. Weissflog (ZRN) 333,5 (170, 172, 135) in Goldberger (Avs) 333,5 (176, 169, 168), 11. Martinsson (Šved) 333,0 (153, 176, 169), 12. Gebstedt (ZRN) 331,5 (161, 172, 172), 13. Duffner (ZRN) 327,0 (134, 176, 173), 14. Horngacher (Avs) 324,5 (168, 162, 171), 15. Yilipulli (Fin) 319,5 (131, 171, 158), 16. Lehmann (Švi) 318,0 (160, 171, 158), 17. Bredesen (Nor) 312,0 (173, 153, 148), 18. Ploc (ČSFR) 311,5 (156, 169, 157), 19. Nieminen (Fin) 310,5 (161, 163, 159), 20. Westman (Šved) 309,5 (161, 163, 149), . . . **25. Petek 297,0 (112, 158, 158), 27. Tepeš 293,0 (150, 159, 147), 33. Ulaga 283,5 (123, 147, 161), 34. Janus 282,0 (154, 148, 139), 42. Zupan 264,0 (145, 139, 146), 46. Fras 254,5 (146, 92, 139), 48. A. Kopač 248,0 (139, 139, 88) in Lotrič 248,0 (124, 139, 141), 50. J. Debelak 247,0 (136, 139, 136), 51. Gostiša 245,0 (138, 139, 139), 52. Štirn 243,0 (135, 133, 137), 53. P. Kopač 241,5 (137, 135, 133), 59. Knafelj 215,5 (123, 131, 121), 60. Oblak 206,0 (119, 127, 120), 61. Komovec (vsi Jug) 183,0 (116, 111, 101),** uvrščenih 62 skakalcev iz 16 držav.

PRVA SERIJA: 1. Felder 184,0, 2. Goldberger 172, 3. Haim in Zünd po 171,5, 5. Berg in Bredesen po 169,5, 7. Kuttin 168,5, 8. Weissflog 166,5, 9. S. Tällberg 165,5, 10. Horngacher 162,0, 11. P. I. Tällberg (Šved) 157,5 (163), 12. Westman 154,5 in Nieminen (Fin) 154,5 (161) in Gebstedt 154,5, 15. Hunger (ZRN) 152,5 (161) in Lehmann 152,5, . . . **22. Janus 145,5, 28. Tepeš 141,0, 34. Fras 134,0, 35. Zupan 133,5, 42. A. Kopač 124,5, 43. Gostiša 123,5 in Štirn 123,5, 45. Debelak 123,0 in P. Kopač 123,0, 52. Ulaga 105,0, 53. Lotrič 103,0, 54. Knafelj 102,5, 56. Oblak 98,0, 57. Komovec 95,5, 58. Petek 88,0.**

DRUGA SERIJA: 1. S. Tällberg 181,0, 2. Haim 178,0, 3. Martinsson 172,5, 4. Kuttin 172,0, 5. Kiesewetter 171,5, 6. Gebstedt 167,5, 7. Weissflog 167,0, 8. Duffner 166,5, 9. Lehmann 165,5, 10. Ylipulli 164,5, 11. Ploc 164,0 in Thoma 164,0, 13. Goldberger 161,5, 14. Felder 161,0, 15. Berg 159,0, . . . **21. Tepeš 152,0, 22. Petek 149,0, 30. Janus 136,5, 33. Ulaga 133,5, 40. Lotrič 124,5, 41. Debelak 124,0 in Zupan 124,0, 54. A. Kopač 123,5, 47. Gostiša 121,5, 49. P. Kopač 118,5, 50. Štirn 117,5, 53. Knafelj 113,0, 55. Oblak 108,0, 60. Komovec 87,5, 61. Fras 59,0.**

TRETJA SERIJA: 1. Zünd 181,5, 2. Kiesewetter 181,5, 3. S. Tällberg 174,5, 4. Berg 173,0, 5. Thoma 171,5, 6. Haim 168,0, 7. Gebstedt 164,0, 8. Horngacher 162,5, 9. Duffner 160,5 in Martinsson 160,5, 11. Bokloev (Šved) 160,0 (172), 12. Goldberger 157,0, 13. Felder 155,5, 14. Ylipulli 155,0, 15. Kuttin 153,0, . . . **16. Ulaga 150,0, 19. Petek 148,0, 36. Zupan 130,5, 41. Lotrič 123,5, 43. Janus 120,5 in Fras 120,5, 47. Štirn 119,5 in Gostiša 119,5, 49. Debelak 117,5, 53. P. Kopač 113,0, 56. Knafelj 97,5, 57. Oblak 96,0, 61. Komovec 64,0, 52. A. Kopač 33,0.**

LETALNICA – DRUGI DAN: 1. Gebstedt (ZRN) 355,0 (170, 168, 190), 2. Horngacher (Avs) 354,5 (173, 165, 189), 3. Thoma (ZRN) 354,0 (135, 176, 182), 4. Zünd (Švi) 344,0 (183, 165, 176), 5. S. Tällberg 338,5 (168, 146, 178), 6. Martinsson (oba Šve) 337,5 (157, 162, 181), 7. Goldberger 355,5 (177, 166, 172) in Haim (oba Avs) 335,5 (180, 151, 165), **9. Petek (Jug) 332,5 (163, 170, 168),** 10. Sakala (ČSFR) 330,5 (165, 168, 168), 11. Kiesewetter (ZRN) 329,5 (172, 163, 176), 12. Nieminen (Fin) 327,0 (162, 169), 13. Duffner (ZRN) 326,5 (184, 140, 162), 14. Bokloev (Šve) 323,0 (121, 167, 173), Weissflog (ZRN) 323,0 (161, 161, 171) in Kuttin (Avs) 323,0 (116, 164, 167), 17. Delaup (Fr) 322,5 (156, 169, 153), 18. Felder 318,5 (165, 148, 166), 19. Hunger (ZRN) 316,0 (161, 162, 161), 20. Jež (ČSFR) 315,5 (164, 151, 165), . . . **29. Janus 296,0 (149, 141, 165), 38. Tepeš 276,5 (150, 133, 148), 41. Lotrič 261,0 (127, 133, 149), 43. Zupan 256,0 (139, 128, 144), 47. Fras 248,0 (112, 132, 141), 48. Debelak 246,5 (133, 127, 143), 49. Štirn 243,5 (134, 110, 137), 50. P. Kopač 242,5 (121, 129, 140), 52. Oblak 232,0 (123, 127, 134), 53. Rogelj 230,5 (113, 123, 137), 55. Knafelj 227,0 (123, 123, 135) in Gostiša 227,0 (123, 128, 131), 61. Komovec (vsi Jug) 194,5 (116, 113, 118).**

PRVA SERIJA: 1. Haim 179,5, 2. Duffner 179,0, 3. Zünd 178,5, 5. Goldberger 172,0, 5. Horngacher 171,0, 6. Gebstedt 167,0 in S. Tällberg 167,0, 8. Kiesewetter 165,0, 9. Felder 161,0, 10. Sakala 160,5, **11. Petek 159,0,** 12. Jež 158,5, 13. Nieminen 156,5, 14. Hunger 155,5 in Weissflog 155,5, . . . **26. Tepeš 142,5, 28. Janus 141,0, 34. Zupan 128,0, 39. Štirn 123,0, 41. Debelak 120,0, 45. Lotrič 110,0, 48. Knafelj 105,5, 49. Oblak 105,0 in Gostiša 105,0, 53. P. Kopač 102,5, 57. Komovec 96,0, 59. Rogelj 92,0, 60. Fras 89,5.**

DRUGA SERIJA: 1. Thoma 179,0, **2. Petek 173,0,** 3. Delaup 171,0, 4. Nieminen 170,5, 5. Sakala 170,0, 6. Gebstedt 169,5, 7. Hongacher 165,5, 8. Kuttin 165,0, 9. Goldberger 163,5, 10. Bokloev 162,5, 11. Ploc (ČSFR) 161,5 (161), Martinsson 161,5 in Zünd 161,5, 14. Pertile (It) 160,5, (160) in Hunger 160,5, . . . **37. Janus 135,0, 41. Lotrič 125,0 in Tepeš 125,0, 43. Fras 124,0, 45. P. Kopač 119,5, 46. Gostiša 118,0 in Zupan 118,0, 48. Oblak 116,5 in Debelak 116,5, 53. Rogelj 112,0, 55. Knafelj 111,0, 58. Komovec 98,5, 59. Štirn 94,0.**

TRETJA SERIJA: 1. Gebstedt 185,5, 2. Horngacher 183,5, 3. Martinsson 176,0, 4. Thoma 175,0, 5. S. Tallberg 171,5, 6. Zünd 165,5, 7. Kiesewetter 164,5, 8. Weissflog 163,0, 9. Goldberger 162,0, 10. Bokloev 160,5, 11. Sakala 160,0 in Lehmann 160,0, **13. Petek 159,5,** 14. Westman (Šve) 159,0 (167), 15. Kuttin 158,0, . . . **19. Janus 155,0, 34. Lotrič 136,0, 36. Tepeš 134,0, 38. Zupan 128,0, 39. Debelak 126,5, 42. Fras 124,0, 44. P. Kopač 123,0, 45. Štirn 122,0, 47. Rogelj 118,5, 49. Knafelj 116,0, 50. Oblak 115,5, 56. Gostiša 109,5, 59. Komovec 95,0.**

SVETOVNI POKAL V POLETIH – POSAMEZNIKI: 1. Zünd (Švi) 64, 2. Horngacher (Avs) 53, 3. Gebstedt (ZRN) 52, 4. Tällberg (Šve) 47, 5. Haim (Avs) 41, 6. Kuttin (Avs) 37, 7. Martinsson (Šve) 29, 8. Nikkola (Fin) 27, 9. Thoma (ZRN) 23, 10. Felder (Avs) 21, **11. Petek (Jug) 20** in Kiesewetter (ZRN) 20, 13. P. I. Tällberg 18, 14. Goldberger (Avs) 16, 15. Huber (Avs) 14, . . . **20. Janus (Jug) 8.**

EKIPNO: 1. Avstrija 185, 2. Nemčija 110, 3. Švedska 96, 4. Švica 64, 5. Finska 43, **6. Jugoslavija 28,** 7. ČSFR 18, 8. Norveška 14.

SVETOVNI POKAL: SKUPNO – POSAMEZNIKI: 1. Felder (Avs) 260, 2. Thoma (ZRN) 191, 3. Zünd (Švi) 181, 4. Horngacher (Avs) 176, 5. Nikkola (Fin) 158, 6. Kuttin (Avs) 148, 7. Martinsson (Šve) 138, 8. Kiesewetter (ZRN) 134, **9. Petek (Jug) 132,** 10. Weissflog (ZRN) in Vettori (Avs) 130, 12. S. Tällberg 103, 13. Haim (Avs) 83, 14. Gebstedt (ZRN) 61, 15. Vervejkin (SZ) 57, . . . **41. Janus 12, 42. Ulaga in Tepeš (vsi Jug) po 9.**

EKIPNO: 1. Avstrija 856, 2. Nemčija 645, 3. Finska 332, 4. Švedska 261, 5. Švica 212, 6. ČSFR 163, **7. Jugoslavija 162,** 8. Norveška 131, 9. SZ 57, 10. Kanada 29, 11. Japonska 26, 12. Italija 22.

Dober izkupiček naših na skandinavski turneji

Na zadnjem slalomu evropskega pokala 5. mesto Hrovatove, Andreju Miklavcu pa dvakrat točke

ROVANIEMI – Tudi na zadnjem ženskem slalomu evropskega pokala je Urška Hrovat z uvrstitvijo pri vrhu dokazala dobro formo, pa tudi naši smučarji so na zadnjih dveh preizkušnjah vendarle iztržili nekaj več, tako da smo lahko z izidom skandinavske turneje zelo zadovoljni.

Mladih reprezentantov se je v zadnjih dneh usmililo tudi nebo, tako da je bilo vzdušje na zaključnih tekmah evropskega pokala izvrstno, četudi pripomb na račun slabe organizacije tekem in bivanja ni manjkalo. Novozelandka Annelise Coberger je z zmago na zadnjem slalomu sezone (najhitrejša je bila na obeh progah) potrdila prvo mesto v slalomskem seštevku evropskega pokala. Za naše pa se ta tekma ni najbolj obetavno začela. Urška Hrovat se je na prvi progi uvrstila šele na 12. mesto, Narcisa Šehović na 15., Barbara Brlec, ki ima v slalomu še vedno precej slabe štartne številke, pa je pristala na 32. mestu. Na drugi progi so zato odločno jurišale in Hrovatova se je s 4. časom prebila na 5. mesto, Šehovićeva je odstopila, Barbara Brlec pa je svojo uvrstitev popravila kar za 13 mest.

Rezultati: 1. Coberger (N. Zel) 1:37,90, 2. Neunschwandner (Švi) 1:38,28, 3. Lieb (Avs) 1:38,65, 4. Gallizio (Ita) 1:38,71, **5. Hrovat (Jug) 1:39,38,** 6. Bonzon (Švi) 1:39,40, 7. Abenthund 1:39,49, 8. Riegl 1:39,50, 9. E. Eder (vse Avs) 1:39,77, 10. May (Švi) 1:41,21 . . ., **19. Brlec (Jug) 1:42,09** itd.

Miklavcu dvakrat točke

Na zadnjih dveh moških slalomih se je 20-letni Ločan Andrej Miklavc oddolžil za nekaj slabši izkupiček naše moške reprezentance. Na prvem slalomu se je uvrstil na 10. mesto, na drugem pa na 14., k temu pa je treba dodati, da so se na tej drugi preizkušnji točke obetale tudi Mateju Jovanu, ki je bil na prvi progi 13., a je moral na drugi odstopiti. Oba slaloma sta bila v lepem vremenu dobro pripravljena, terjala pa sta nekaj manj kot polovičen izpad.

Rezultati – 1. slalom: 1. Schiestel (Avs) 1:32,48, 2. Jurko (ČSFR) 1:32,62, 3. Barcella (Ita) 1:32,96, 4. Köhlbichler (Avs) 1:33,27, 5. Tescari 1:33,32, 6. Untergassmair (oba Ita) 1:33,49, 7. Eberle 1:33,80, 8. Thöni (oba Avs) 1:33,81, 9. Sulliger (Švi) 1:34,03, **10. Miklavc 1:34,09 . . . 21. Pavlovčič 1:35,85, 39. Brezavšček (vsi (Jug) 1:39,61** itd; **2. slalom:** 1. Tescari (Ita) 1:23,13, 2. Schiestl (Avs) 1:24,13, 3. Barcella (Ita) 1:25,08, 4. Kuenzi (Švi) 1:25,25, 5. Strand (Nor) 1:25,35, 6. Selin (Šve) 1:25,44, 7. Weiss (Ita) 1:25,48, 8. Köhlbichler (Avs) 1:25,52, 9. Andersson (Šve) 1:25,55, 10. Helerud (Nov) 1:25,64 . . ., **14. Miklavc 1:26,33, 20. Pavlovčič 1:26,86, 34. Brezavšček (vsi Jug) 1:29,28 itd.**

S. H., H. J.

Tudi Kiesewetter je bil ob sapo, zato je nekoliko segel v sneg . .

PLANICA, 24. marca – »Mogoče se je zdelo, da smo prehitro popustili, pa ne gre za to. Andre Kiesewetter je bil malce presenečen sam nad sabo, pa je pri 196 m, doslej najdaljšim poletom vseh časov, segel v sneg. Povsem složno smo sklenili, da kaže zaletišče skrajšati,« je po sobotnih poletih komentiral razplet vodja tekmovanja Janez Gorišek, zadovoljen, da se je kljub kislemu vremenu vse tako dobro izteklo. »Pet poletov skakalci še nikdar na nobeni prireditvi niso opravili, pa je tudi to rekord.«

Zares, prvi finalni dan prvega svetovnega pokala v smučarskih poletih je bil imenitna prireditev, četudi je minil brez jugoslovanskega uspeha. Bled vtis, ki so ga tokrat zapustili naši skakalci, je bil skoraj neopazen preprosto zato, ker je vse drugo potekalo na najvišji možni ravni, povrh pa je tekmovanje prineslo polno preobratov in ne navsezadnje povsem nepričakovanega zmagovalca Šveda Steffana Tällberga, ki je bil med vsemi najbolj zanesljiv, svoj nastop pa je stopnjeval od poleta do poleta. Mogoče bi ga Švicar Stefan Zünd prehitel, če se mu ne bi drugi polet povsem ponesrečil, Avstrijci pa so kljub sijajnemu ekipnemu nastopu nazadnje ostali praznih rok. Podobno kot na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemme na veliki skakalnici, ko je tako težko pričakovan uspeh slavil naš Franci Petek, varovanci Tonija Innauerja pa so kljub dobremu skakanju kar precej žalostni odhajali domov, zato pa je še taisti dan začel pripravljati »napad«, ki ga je nekaj dni kasneje z zmago na manjši napravi kronal Beljačan Heinz Kuttin.

»Andre si ni bil povsem na jasnem, ali je tudi letalec, kljub temu, da je njegova tehnika kot nalašč za letenje,« je komentiral dotlej najdaljši polet v zgodovini te športne disciplinie Rainer Schmidt, nekdanji odlični skakalec iz Oberhofa, ki si je prireditev ogledal skupaj s svojim rojakom Jochenom Dannebergom, tudi enim izmed velikih imen skakalnega športa na prelomu sedemdesetih in osemdesetih let. Kiesewetter pa se je samo smehljal, še povsem zunaj sebe, ko mu je bilo vse bolj jasno, da je zamudil veliko priložnost in ga je samo pomanjkanje izkušenj stalo novega svetovnega rekorda.

Vendar ni bil kdo ve kako razočaran, kar je tudi imenitno demonstriral v nadaljevanju, ko je po malce manj uspešnem drugem nastopu (179 m) še enkrat, tako kot Švicar Zünd, poletel na 191 m in pristal z vsega poltretjo točko zaostanka na tretjem mestu za elegantnim švedskim skakalcem, mlajšim bratom iz družine Tällberg, ki doslej ni bil prepoznan kot izjemen letalec, saj je ta sloves bolj pripadal njegovemu starejšemu visokoraslemu bratu Päru Ingeju. Prva zmaga v svetovnem pokalu sploh je bilo zasluženo priznanje nadarjenemu Švedu, ki je po vzponih in padcih v svojih še ne kdo ve kako dolgi karieri le nekaj tednov pred 21. rojstnim dnevom svojo ljubezen do skokov kronal z zmago, ki bo šla v anale naše Planice.

OTO GIACOMELLI

TUDI DRUŽABNI DOGODEK – Planica je praznik, zato tudi sprejemi sodijo na dnevni red. V imenu pokrovitelja, predsedstva RS je bil v soboto gostitelj član predsedstva dr. Matjaž Kmecl, ki ga posnetek kaže (z leve) v družbi z direktorjem naših nordijskih reprezentanc Lojzetom Gorjancem, predsednikom OK Planica Andrejem Marincem in avtorjem zbirke sonetov Slava Planici Nikom Križancem. (Foto: Igor Modic)

OD TOD IN TAM

Svetovna rekorda Čerkasove

LOS ANGELES – Rajmond Debevec je osvojil 8. mesto na zadnjem tekmovanju za svetovni pokal z zračno puško. Zadnji dan je Valentina Čerkasova iz SZ dosegla kar dva svetovna rekorda, in sicer s puško v finalu s 500,8 kroga ter že prej v osnovnem delu s 399 krogi.

Izidi predzadnjega in zadnjega dne – zračna pištola, ženske: 1. Logvinenko (SZ) 486,3 (384), 2. Boo (Kor) 485,3 (386), 3. Lee (Kor) 484,9 (389), . . . **9. Šekarić 382, . . . 17. Skoko 374, . . . 19. Poljak 372 (vse Jug);** zračna puška, ženske: 1. Čerkasova (SZ) 500,8 (399), 2. Kolouškova (ČSFR) 494,8 (393), 3. Pfiffner (ZDA) 491,9 (393), . . . **11. Mihajlović 391, 17. Horvat 385, . . . 27. Skoko 381 (vse Jug);** zunaj konkurence: **Pejić 386, Ivošev 380 (obe Jug);** moški: 1. Ahn (Kor) 693 (590), 2. Alejnikov (SZ) 692,8 (591), 3. Stenvaag (Nor) 692,6 (590), . . . **8. Debevec 689,3 (587), . . . 15. Mirosavljev 583, . . . 32. Pletikosić 578 (vsi Jug).**

B. V.

Trije cilji ljubljanskih ragbistov

LJUBLJANA – Ljubljanski ragbisti so si za to pomlad zastavili tri visoke cilje: naslov mladinskih državnih prvakov (ki so ga že osvojili), osvojitev mladinskega pokala Jugoslavije in pokala Jugoslavije za starejše ragbiste. V želji, da to doseženo, so se Ljubljančani okrepili z dvema odličnima Novozelandcema Wrightom in Sumichem (naše gore list) in Avstralcem Laughtanom.

J. Š.

Anita Wachter in Kaelin

WATERVILLE VALLEY, 24. marca – Zadnja zmagovalca svetovnega pokala v alpskem smučanju sezone 1990/91 sta Avstrijka Anita Wachter in Švicar Urs Kaelin, ki sta bila danes na finalu v Waterville Valleyu najuspešnejša v paralelni tekmi. Točke tega sklepnega tekmovanja štejejo samo za pokal narodov.

V ženskem finalu je Anita Wachter premagala rojakinjo Ingrid Salvanmoser, v švicarskem dvoboju za tretje mesto pa je bila Chantal Bournissen hitrejša od Christine Von Gruenigen. Nataša Bokal se je v 1. kolu srečala z Američanko Evo Twardokens, a je na progi padla. Veronika Šarec ni štartala, da ne bi izpostavljala kolena.

Medtem ko je bil v ženski konkurenci finale avstrijski, sta se med moškimi za zadnjo zmago potegovala Švicarja Urs Kaelin in Paul Accola, hitrejši pa je bil svetovni veleslalomski vicešampion Kaelin.

REZULTATI – **moški:** 1. Kaelin (Švi), 2. Accola (Švi), 3. Furuseth (Nor), 4. Tritscher (A), 5. Aamodt (Nor), 6. Mader (A), 7. Skaardal (Nor), 8. Heinzer (Švi), **ženske:** 1. Wachter (A), 2. Salvenmoser (A), 3. Bournissen (Švi), 4. Von Gruenigen (Švi), 5. Maierhofer (A), 6. Laroche (Kan), 7. Schneider (Švi), 8. Chavet (Fr).

Ayrton Senna končno slavil zmago doma

Svetovnemu prvaku na VN Brazilije nihče od tekmecev ni mogel do živega

INTERLAGOS – Ayrton Senna je končno slavil zmago tudi doma pred svojimi navijači na Veliki nagradi Brazilije, kar je ena redkih lovorik, ki jih doslej še ni bil osvojil. S to zmago, drugo letošnjo, si je že na začetku svetovnega prvenstva avtomobilistov formule 1 privozil kar lepo prednost. Najhitrejši je bil že na treningu, nato pa mu od štarta do cilja nihče ni mogel prav slediti. Še najbližji je bil Nigel Mansell, vendar mu je proti koncu dirke odpovedal avtomobil. Za moštvo Ferrarija je bila ta dirka še eno veliko razočaranje, saj Prost in Alesi nista mogla poseči v boj za zmago.

Rezultati: 1. Senna (Bra, mclaren – honda) 1;38,28,1, 2. Patrese (Ita, williams-renault) +2,9, 3. Berger (Avs, mclaren – honda) +5,4, 4. Prost (Fra, ferrari) +19,3, 5. Piquet (Bra, benetton – ford) +21,9, 6. Alesi (Fra, ferrari) +23,6; vrstni red SP: 1. Senna 20, 2. Prost 9, 3. Patrese in Piquet po 6, 5. Berger 4, 6. modena 3, 7. Nakajima 2, 8. Suzuki in Alesi po 1; vrstni red konstruktorjev: 1. McLaren 24, 2. Ferrari 10, 3. Benetton in Williams po 6 itd.

Jugoslavija s prvaki

TOKIO – Jugoslovanski namiznoteniški reprezentanci žreb na SP v Chibi, ki se bo začelo natanko čez en mesec, ni bil naklonjen. Naše moštvo bo igralo v predtekmovalni skupini A s svetovnimi prvaki Švedi, združeno Korejo, Anglijo, Japonsko, Belgijo, Tajvanom in Nigerijo. **Skupina B:** Kitajska, SZ, Nemčija, Poljska, Madžarska, Nizozemska, ČSFR, Francija. Najboljši moštvi v skupinah (po novem, skrajšanem sistemu Swaytling) bosta nosilca med 16, kjer bodo še 3. in 6. v skupinah A in B in po 2 moštvi iz skupin C in D. Ta del bodo igrali na izpadanje.

Pri ženskah je Jugoslavija v skupini s svetovnimi prvakinjami Kitajkami, v nje so še Madžarska, ČSFR, SZ, Anglija, Bolgarija in Tajvan. **Skupina B:** Koreja, Hongkong, Japonska, Švedska, Nizozemska, ZDA, Romunija in Francija, ki je bila pred dvema letoma v Dortmundu 17. v obeh konkurencah, se je rešila izpada iz 1. jakostne skupine, ker bo v Chibi Koreja prvič igrala z eno reprezentanco.

Diamantna in zlata višina nad Celjem

CELJE – Močne petkove jugozahodne vetrove so celjski jadralci, ki so letošnjo pomlad preživeli v zraku že več ko 100 ur, izkoristili tudi za rekordna višinska jadranja. Borut Pelikan se je po odklopu povzpel še 5600 m in s tem dosegel enega izmed pogojev – mednarodno uveljavljeno jadralsko priznanje diamantni C, Erazem Polutnik pa je z doseženo višino 4200 m izpolnil pogoj za zlati C.

Med tistimi, ki so našli dviganje, je bil še Peter Galeša, vendar pa se za napredovanje na zračnih valovih ni odločil, saj je doslej oba pogoja že izpolnil, poleg tega pa tokrat vreme ni bilo kaj prida. Oba uspešna jadralca sta se morala prebiti skozi neugodno oblačno zaveso.

N. S.

Monika Seleš je spet ugnala večno tekmico

Jugoslovanska teniška igralka ostaja št. 1 na svetovni lestvici – Hud boj z Gabrielo Sabatini

KEY BISCAYNE – 17-letna jugoslovanska teniška igralka Monika Seleš je učinkovito potrdila, da je ta čas najboljša na svetu. Drugič zapored je zmagala na turnirju Lipton Players Championships na Floridi, ki je za štirimi tekmovanji za grand slam, največja prireditev sezone – z nagradnim skladom za ženske 750.000 dolarjev. V finalu je po 107 minutah igre v hudi vročini premagala Argentinko Gabrielo Sabatini, št. 4 s svetovne lestvice in tretjo nosilko na turnirju, ter tako ponovila svoj uspeh proti tej igralki z lanskega zaključnega turnirja sezone (mastersa) v New Yorku.

Za zmago je Seleševa dobila 120.000 dolarjev ter 240 točk za svetovno lestvico, ki jih je še oplemenitila z bonusi za posamične zmage. Ker je bila konkurenca letos mnogo močnejša kot lani (v finalu je bila nasprotnica Novosadčanke Avstrijka Wiesner), je tudi točkovni izkupiček Jugoslovanke večji kot lani in ima tako na vodilnem položaju svetovne lestvice tudi višji povpreček točk.

Dvoboj Seleš : Sabatini je bil izredno razburljiv. Prvi niz je Seleševa, ki je zelo dobro igrala z osnovne črte,

● Monika Seleš ima zdaj že 12 turnirskih zmag, bila pa je v skupno 13 finalih.

dobila s 6:3, v drugem pa je prevzela pobudo Argentinka, ki je dosegla vodstvo s 4:0 in 40:0. Toda v tem trenutku je Seleševa obrnila dvoboj in izenačila na 4:4, nakar je bilo po šestih zaključnih žogah za Argentinko 5:5. V enajsti igri je Seleševa odvzela servis nasprotnici, v dvanajsti pa je

● Prvič je bil štadion v Key Biscaynu popolnoma razprodan ob ženskem finalu. Tekmo je gledalo več kot 10.000 ljudi.

nato bilo nič manj ko pet zaključnih žog zanjo, dve možnosti za break pa je imela tudi Gaby.

NOVO SLAVJE V KEY BISCAYNU – Monika Seleš. (Telefoto: Reuter)

»Popolnoma sem že bila izčrpana,« je rekla Monika Seleš. »Če bi bila izgubila drugi niz, bi bilo zelo kritično. Mislim, da ne bi imela več ko 50% možnosti, da še dobim dvoboj.«

Pri moških sta se v finale uvrstila Američana. 46. s svetovne lestvice David Wheaton je dosegel novo pomembno zmago. Št. 1 na svetu Šveda Edberga je ugnal s 6:3, 6:4, v drugem polfinalu pa je bil Američan Jim Courier, ki je v zadnjem času v odlični formi, boljši od rojaka Reneberga s 6:4, 6:3.

Presenetil Japonec Ueda

SUZUKA – Velika nagrada Japonske, uvodna preizkušnja novega svetovnega prvenstva motociklistov, se je razpletla po pričakovanjih, presenetil je le Japonec Noburu Ueda z zmago v razredu do 125 ccm.

REZULTATI: – 125 ccm: 1. Ueda (Jap, honda) 38:26,90, 2. Gresini +3,55, 3. Capriossi (oba Ita, honda) +8,68; 250 ccm: 1. Cadalora (Ita, honda), 45:23,04, 2. Cardus (Špa, honda) +0,26, 3. Zeelenberg (Niz, honda) +17,88; 500 ccm: 1. Schwantz (ZDA, suzuki) 48:35,74, 2. Doohan (AUS, honda) +0,21, 3. Rainey (ZDA, yamaha) +0,36.

Naši uspešni v Anziu

KOPER – Na predolimpijski regati, ki je bila pretekli teden v Anziu, je jadralo več kot 300 posadk iz 25 držav. Najboljši jugoslovanski rezultat je dosegla Vesna Dekleva iz izolske Burje, ki je v razredu Europa za las zgrešila potrditev olimpijske norme. Dve regati pred koncem je bila na sijajnem tretjem mestu, potem ko je tretjo regato dobila. V finišu pa je naredila napako in v zadnjih dveh regatah pokvarila uvrstitev ter se uvrstila na 8. mesto. Zmagala je Italijanka Caligaris pred slovensko jadralko iz Trsta Arijano Bogatec. V razredu FD je bila koprska posadka Kosmina-Sodič dvanajsta.

Soling koprskega Jadra je bil 17., naši deskarji pa so v Anzio, kot dobra polovica vseh, pripotovali z neustreznimi jadri (nova pravila) in organizator jim je pripravil vzporedno regato, na kateri je bil naš najuspešnejši Stojan Vidakovič (Sidro Maribor) peti.

Koprski posadki v razredu 470 nista štartali, ker so med potjo pri Bologni poškodovali jadrnice; najbolj jadrnico posadke Antonaz-Glavina, ki bo odslej lahko služila le še tečajnike.

JOŽE KREFT

Danski zmagi v Bolu na Braču

BOL – Danske teniške igralke so dosegle dvojno zmago na otvoritvenem turnirju letošnje Jadranske riviere na Braču. V finalu posameznic je Albinus (Danska) premagala prvo nosilko Jugoslovanko Ercegović s 6:2, 6:4, v finalu dvojic pa sta bili Albinus – Balling Stockmann (Danska) boljši od jugoslovansko-češkoslovaške dvojice Horvat–Martincova s 6:2, 6:3. V igri dvojic se je izkazala tudi Ljubljančanka Karin Lušnic, ki se je s partnerko, Zagrebčanko Deškovićevo, uvrstila v polfinale. V četrtfinalu sta premagali par Černe (Portorož)–Gorecka (ČSFR) z 2:6, 6:2, 6:4, v polfinalu pa izgubili proti kasnejšima zmagovalkama iz Danske s 3:6, 4:6. Rezultata polfinala posameznic – Ercegović : Dešković 6:2, 6:4, Albinus : Barkanova (SZ) 6:3, 6:2.

Zadnji preizkus pred svetovnim pokalom

Kajakaši in kanuisti tekmovali v spustu na divjih vodah na Savi

BLED – Na progi od Zasipa do Šobca se je v soboto pomerilo v spustu 60 tekmovalcev iz 8 klubov iz Slovenije, Hrvaška in BiH. Tekmo je priredil KKK Ljubljana in je bila zadnja pregledna tekma pred odhodom na svetovni pokal, štela pa je tudi za memorial Branka Drovenika-Fune. Tekma se je končala brez presenečenj, pred odhodom na svetovni pokal so reprezentanti pokazali solidno pripravljenost.

Rezultati – C-1 – člani: 1. Jelenc (Lj) 20:21,45, 2. Masle (Lj) 20:49,55, 3. Grobiša (SE) 20:53,17, 4. Kancler (SE) 21:03,03; C-1 – mladinci: 1. S. Hočevar (Lj) 21:16,31, 2. M. Hočevar (Lj) 21:42,36, 3. Horvat (Mura) 22:27,47; K-1 – člani: 1. Arnautović (Rašica) 18:11,29, 2. Tuma (Lj) 18:18,84, 3. Medved (Hrastnik) 18:33,68, 4. Grujaković (Lj) 18:49, 12; K-1 – mladinci: 1. Poljan (Hrastnik) 19:53,01, 2. Kuzmanović (Vrbas) 20:39,94, 3. Kralj (Lj) 21:03,40; K-1 – ženske: 1. Ž. Cankar 20:29,48, 2. L. Cankar (obe Rašica) 21:05,96, 3. Skok (Rašica) 22:-52,05; C-2 – člani: 1. Žitnik–Javornik (Lj) 20:35,00.

A. J.

Roman Kejžar državni prvak v maratonu

LIPIK – 25-letni Član ŽAK Ljubljana Roman Kejžar je novi prvak Jugoslavije v maratonskem teku. Na državnem prvenstvu, ki ga je organiziralo Jedinstvo iz Pakračke Poljane, je v finišu ugnal Celjana Staneta Rozmana in Staneta Okoliša (IBL Olimpija). Varovanec trenerja Svijetlana Vujasina je po zmagi dejal: »To je bila zahtevna preizkušnja. Dobro je bilo, da sem se odločil za dolg, 500-metrski finiš. Ne vem, kako bi bilo, če bi začel kasneje. Zelo vesel sem naslova, zdaj si samo želim, da bi me uvrstili v reprezentanco za sredozemske igre v Atenah, tam pa pojdem v boj za normo za svetovno prvenstvo v Tokiu. Vodja strokovnega štaba AZJ dr. Dane Korica pa je v zvezi s tem dejal: »Ničesar ne moremo nikomur obljubiti, ker še ne vemo, koliko denarja bomo imeli na voljo. Rezultati so spodbudni, saj je bilo zelo vroče. Ker pa ni bilo denarnih nagrad, so nekateri manjkali, tudi branilec naslova Mirko Vindiš.«

Rezultati (13 nastopajočih): 1. Kejžar (ŽAK) 2:18,19, 2. Rozman Kl 2:18,32, 3. Okoliš (IBL) Ol) 2:18,35, 4. Lončarević (Sar) 2:19,05, 5. Vargić (Jed) 2:25,35, 6. Kodrič (TAM Maribor) 2:26,45.

V hoji na 20 km je zmagal Raković (Virginmost) z 1:32,22 pred Balekom (ŽAK) in Kolarjem (Kl), med mladinci na 10 km pa je bil najhitrejši Fejzić (Sloboda, Tuzla) z 52:02.

SREČKO PIRŠL

Za konec prvič Fogdoe

Po treh drugih mestih 21-letnega Šveda slalomska zmaga na finalu – Marc Girardelli osvojil tudi slalomski kristalni globus

WATERVILLE VALLEY – Čeprav je bil veliki kristalni globus v rokah luksemburškega reprezentanta Marca Girardellija že pred finalom svetovnega pokala, je bil zadnji slalom za moške nadvse zanimiv. Prvič je v svetovnem pokalu zmagal Šved Thomas Fogdoe, ki je bil to sezono v slalomu kar trikrat drugi, tokrat pa je izkoristil zadnjo priložnost.

V ospredju je bil tudi boj za slalomsko zmago svetovnega pokala, ki jo je Girardelli dobil že na prvi progi. Edini, ki bi luksemburškemu reprezentantu še odvzel slalomski kristalni globus, je bi Norvežan Furuseth, ki pa je bil na prvi progi diskvalificiran. Tako je Norvežan, ki je to zimo veljal za enega izmed favoritov tudi za skupno zmago, ostal brez pokala. Girardelli, ki je bil po prvem delu slalomske tekme šesti, je nato na drugi progi odstopil.

»Upal sem, da bom zmagal do konca sezone. To se mi je tudi posrečilo, čeprav sem bil pred zadnjim slalom zelo živčen,« je povedal po tekmi 21-letni Fogdoe, ki je bil na obeh progah drugi, na prvi za Avstrijcem Tritscherjem, ki je nato izpadel, na drugi pa za Nierlichom.

Naša reprezentanta sta zaman naskakovala finale. Grilcu je na polovici proge s 26. časom še dobro kazalo, nato pa je dosegel s 56,24 le 39. čas, medtem ko je Kunc odstopil v zgornjem delu proge.

Spet rekord Bubke

GRENOBLE – Sovjetski skakalec s palico Sergerj Bubka, star 27 let, je na dvoranskem mitingu znova izboljšal svoj svetovni rekord, spet za 1 cm. Nova znamka je 612 cm, dosegel pa jo je v tretjem poskusu. Tretjič v razdobju desetih dni je Bubka dosegel rekord, a je že zelo utrujen. To je 24. svetovni rekord Bubke. Drugi je bil Tarpenning (ZDA) s 572 cm, kolikor sta preskočila še Francoz D'Encausse in Španec Garcia.

ANTWERPEN – Ameriška atletinja Lynn Jennings je ubranila naslov svetovne prvakinje v krosu. Na 6,5 km dolgi progi je bila druga Derartu (Eti), tretja pa Britanka McColgan.

Med mladinkami je zmagala Cheromei (Ken), tekačice iz Kenije pa so bile najuspešnejše tudi med ekipami. Sambu (Tanzanija) je zmagal med mladinci, ekipno pa je bila prva Kenija.

Rezultati iz Waterville Valleya

SLALOM – Moški: 1. Fogdoe (Šved) 1:42,48, 2. Tomba (It) in Nierlich (A) 1:42,91, 4. Accola (Švi) 1:43,46, 5. Kjus (Nor) 1:43,51, 6. Nilsson (Šved) 1:43,74, 7. Bittner (Nem) 1:43,86, 8. Ericson (Šved) 1:43,87, , 9. De Crignis (It) 1:44,21, 10. Jagge (Nor) 1:44,67, 11. Roth (Nem) 1:44,68, 12. Berra (Švi) 1:44,77, 13. Gstrein (A) 1:44,99, 14. Simon (Fr) 1:45,23, 15. Bianchi (Fr) 1:45,32.

SVETOVNI POKAL – SLALOM (končni vrstni red): 1. Girardelli (Luks) 110, 2. Furuseth (Nor) 102, 3. Nierlich (A!) 100, 4. Fogdoe (Šved) 95, 5. Stangassinger (A) 80, 6. Tomba (It) 70, 7. Accola (Švi) 67, 8. Tritscher (A) 674, 9. Bittner (Nem) 62, 10. Erikcson (Šved).

SKUPNO (končni vrstni red); 1. Girardelli (Luks) 242, 2. Tomba 222, 3. Nierlich (A) 201, 4. Heinzer (Švi) 199, 5. Furuseth (Nor) 156, 6. Skaardal (Nor) 153, 7. Mader (A) 117, 8. Accola (Švi) 114, 9. Kjus (Nor) 103, 10. Fogdoe (Šved) 95.

1. A ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA – MOŠKI

Sobotno sojenje v tivolski dvorani je v sramoto jugoslovanski košarki

Košarkarji Smelta Olimpije so v dramatičnem boju kljub vsemu premagali Bosno, ki je tako vse bliže izpadu – Budućnosti pomembni točki proti Ciboni – Crvena zvezda je zmagala v Šibeniku

LJUBLJANA – Domači košarkarji so s točkama proti Sarajevčanom najbrž že »obsojeni« na nastopanje v pokalu evropskih pokalnih zmagovalcev v novi sezoni, kar tudi zaslužijo, saj so v soboto dokazali, da so se sposobni boriti tudi z večimi nasprotniki hkrati.

Smelt Olimpija : Bosna 85:84 (42:37)

Dvorana Tivoli, gledalcev 2.000, sodnika Kurilić (Tuz) in Jović (Zg).

STRELCI: SMELT OLIMPIJA – Daneu 2, Zdovc 26 (8:9), Hauptman 15 (8:8), Trunić 4, Čurčić 8, Kotnik 27 (9:11), Djurišić 3 (1:3);

BOSNA – Marković 14 (6:8), Firić 2, Mujanović 5 (1:1), Bukva 10 (4:4), Primorac 6, Avdić 12 (1:2), Bilalović 9 (5:5), Mitrović 26 (3:4).

METI ZA 2 TOČKI: SMELT OLIMPIJA 22:29 (76 odst) – Daneu 1:4 (25), Zdovc 3:4 (75), Hauptman 2:4 (50), Kraljević 0:1, Trunić 2:2 (100), Čurčić 4:4 (100), Kotnik 9:9 (100), Djurišić 1:1 (100);

BOSNA 25:39 (64 odst) – Marković 4:5 (80), Firić 1:2 (50), Mujanović 2:3 (67), Bukva 3:6 (50), Primorac 3:3 (100), Avdić 4:6 (67), Bilalović 2:5 (40), Mitrović 7:10 (70).

METI ZA 3 TOČKE: SMELT OLIMPIJA 5:14 (35 odst) – Daneu 0:1, Zdovc 4:9, Hauptman 1:3, Djurišić 0:1, BOSNA 4:8 (50 odst) – Marković 0:3, Firić 0:1, Avdić 1:1, Mitrović 3:3.

PROSTI METI: SMELT OLIMPIJA 26:31 (83 odst), BOSNA 22:26 (84).

OSEBNE NAPAKE: SMELT OLIMPIJA 27, BOSNA 25.

PET OSEBNIH NAPAK: Čurčić 13, Djurišić 38., Bilalović 35., Mujanović 37., Marković 39.

TEHNIČNA NAPAKA: Čurčić 13.

SKOKI: SMELT OLIMPIJA 14 (9+5) – Daneu 1 (1+0), Zdovc 2 (2+0), Hauptman 1 (0+1), Kraljević 1 (1+0), Čurčić 1 (1+0), Kotnik 6 (3+3), Djurišić 2 (1+1); BOSNA 20 (10+10) – Marković 1 (1+0), Mujanović 3 (1+2), Bukva 5 (3+2), Primorac 1 (0+1), Avdić 1 (1+0), Bilalović 7 (3+4), Mitrović 2 (1+1).

DOBLJENE ŽOGE: SMELT OLIMPIJA 6, BOSNA 3.

IZGUBLJENE ŽOGE: SMELT OLIMPIJA 5, BOSNA 9.

»Namesto, da bi se veselil zmage, sem razočaran, zagrenjen. Ob takšnem sojenju, kot je bilo pred tednom dni v Zadru in tokrat v Tivoliju, se ne da več igrati košarke. Ogorčen sem. Najraje bi vse skupaj pustil in odšel trenirat rekreativce,« je bila edina izjava trenerja **Zmaga Sagadina** po zmagi nad Bosno.

In prav ima. Že to, da so določili za sojenje Bosni v Tivoliju Tuzlaka Kurilića, je neodgovorna poteza vodstva tekmovanja. Kurilić je že nekajkrat izzval ogorčenje Tivolija, enkrat povzročil izgred, zaradi česa so dvorano zaprli, pa še Ljubljančane je spravil iz lige. Tokrat je očitno moral priti, da bi rešil Bosno, ki je z eno nogo že v B ligi, pri čemer mu je bil Zagrebčan Jović očitno pripravljen pomagati. Slednji je kar spretno izzval Čurčića, da ga je s tehnično napako lahko že sredi prvega polčasa poslal na klop. O tem, kaj sta sodnika pravzaprav počela in kako ne bi smeli, soditi, bi morali pravzaprav prodajati kaseto s te tekme.

Čeprav so domači tik pred odmorom vodili za 11 točk, pa so gostje vodili pretežni del drugega dela, vendar sta Zdovc in Hauptman s trojkami vselej znova izenačevala, v zadnjih minutah pa sta se s točko prednosti ekipi menjavali v vodstvu. S Hauptmanovim košem je Smelt Olimpija 26 sekund pred koncem povedla za točko, trener Karalejić pa je vzel minuto odmora, v kateri so se gostje natančno dogovorili, kako bodo odigrali zadnji napad. 15 sekund naj bi ga pripravljali, nato v zadnjih desetih sekundah »pristopili« k realizaciji, kot je pojasnil Karalejić, Mitković pa bi moral metati. Toda žogo je tik pred koncem dobil Firić, ki je videl, da je na semaforju za 30 sekund ostalo še 13 sekund, ni pa mogel videti za hrbtom glavnega semaforja, kjer je bilo do konca tri sekunde manj. V tisti zaključni paniki se je zapletel v prostoru pod košem, žoga se je odbijala sem in tja, sodnika pa sta gledala, kaj naj dosodita, da bi še rešila Bosno. A vse skupaj je presenetila sirena, tako da je bilo vse skupaj pravzaprav mučno. Gostje niso mogli verjeti, da so izgubili, Kuriliću pa je bilo videti, da mu je odločitev ušla iz rok in da je še bolj razočaran.

● **JURE ZDOVC, kapetan Smelta Olimpije:** »Vse skupaj je že smešno in tragično hkrati. Naša klubska uprava, odkar jaz pomnim, ni naredila v zvezi s sodniki ničesar, zato si vsak tudi lahko v Tivoliju privošči, kar si hoče.«

● **MILIVOJE KARALEJIĆ, trener Bosne:** »Zdaj pač moramo v zadnjem kolu premagati POP '84. Imeli smo v Tivoliju lepo priložnost, da se rešimo, a nam ni uspelo. Sojenje je bilo po mojem izredno dobro, z nekaj napakami, a v škodo obeh ekip enako. Žal zadnjega napada nismo izpeljali po dogovoru, kar pa ni le Firićeva krivda.«

STANE TRBOVC

Budućnost : Cibona 80:74 (36:36)

TITOGRAD – Dvorana Morača, gledalcev 3500, sodnika Tošović (Bg) in Krajnović (Os).

BUDUĆNOST: Antić 4, Bojanić 6, Lovrić 2, G. Pajović 12 (3:1), Peković 2 (1:0), Radunović 26 (8:7), Ivanović 8 (1:0), Milatović 20(3:2).

CIBONA: Sunara 3, Radulović 16 (4:2), Mršić 6 (2:0), Čutura 8 (3:2), Cvjetičanin 19 (2:1), Knego 2 (1:0), Alihodžić 9 (3:3), Razić 11 (5:3).

Košarkarji Budućnosti so tokrat prekosili same sebe in osvojili pomembni točki v boju za obstanek v ligi. Vseskozi so igrali borbeno in večji del tekme vodili. Gostje so vodili le na začetku, vendar nikoli višje kot s šestimi točkami. Prvi polčas je mineval v znamenju izenačene igre, v kateri sta se moštvi večkrat menjavali v vodstvu. V nadaljevanju se ni kaj bistvenega spremenilo. Ko so gostje sredi polčasa povedli s tremi točkami (59:56), je kazalo, da bodo ušli in srečanje vendarle dobili, takrat pa sta se razigrala G. Pajović in Milatović in z meti za tri točke vendarle prinesla pomembni točki Budućnosti, ki si je s to zmago praktično že zagotovila obstanek v ligi.

● **MIODRAG BALETIĆ, trener Budućnosti:** »Presrečen sem in prezadovoljen s svojimi igralci. Vseskozi so se držali taktičnega načrta in to nam je tudi prineslo zmago, s katero ostajamo prvoligaši tudi v prihodnji sezoni.«

● **MIRKO NOVOSEL, trener Cibone:** »Ne vem, kaj naj rečem, jezen sem na svoje igralce, ki so zlahka zapravili zmago. Čestitam Budućnosti na zmagi.«

MILAN MARKOVIĆ

Šibenka : Crvena zvezda 100:103 (48:54)

ŠIBENIK – Športna dvorana Ivo Lola Ribar, 2000 gledalcev, sodnika Jovančič (Valjevo) in Akšamija (Sarajevo).

ŠIBENKA: Gulin 7 (1:2), Žurić 29 (9:14), Pokrajac 7 (1:2), Popović 4 (2:2), Kalpič 7 (3:3), Parič 32 (5:6), Kapov 5 (1:3), Slavica 9 (3:3).

CRVENA ZVEZDA: Dabić 8 (2:2), Ilić 27 (7:10), Nikolić 24 (0:1), Jovanović 19 (3:4), Cvetković 6, Obradović 9 (7:8), Šilobad 2, Tarlać 2 (0:1), Dalipagić 6 (6:6).

Šibenčani so se s tem porazom poslovili od prve zvezne lige. Igralci so preveč nervozno in naredili preveč napak, kar so gostje znali izkoristiti. Nekaj upanja se je pojavilo v zadnjih dveh minutah, ko so domači preobrnili rezultat in povedli z 99:97. Imeli so žogo, Kapov je izvajal 2 prosta meta, žal pa je oba zgrešil. Na drugi strani pa je Dalipagić oba zadel. Domači so nato v napadu izgubili žogo, Ilić pa zadel trojko.

● **ZORAN SLAVNIĆ, trener C. zvezde:** »Žal mi je, ker sta se ekipi srečali v boju za obstanek. Imeli smo boljše zunanje igralce in zasluženo zmagali.«

● **MLADEN ŠESTAN, trener Šibenke:** »Igralci niso poslušali mene, ampak nekoga drugega. Ne smemo se stalno zanašati na športno srečo. Z individualnimi akcijami se ne da premagati nasprotnika.« JOSIP DRENSKI

Vojvodina : Čelik 91:69 (47:29)

NOVI SAD – Dvorana ŠPC Vojvodina, gledalcev 1000, sodnika Ljuca in Jovanović (Beograd).

VOJVODINA: Bolić 7 (1:2), Šarić 13 (1:1), Marić 14 (4:4), Janković 14, Grmuša 5, Savović 4 (0:2), Lazić 15 (1:1), Surla 4 (2:2), Pavlović 15.

ČELIK: Ljoljo 5 (0:1), Marić 15 (3:4), Perić 6 (0:1), Djubo 4, Krčmar 10 (4:4), Bajramović 12 (8:9).

Novosadčani so v predzadnjem kolu letošnjega prvenstva zmagali veliko lažje, kot pa so pred tekmo lahko upali. Bali so se borbenih Zeničanov, toda njihov strah je bil povsem odveč. Gostje so igrali brez prave motivacije, zato so domačini že v 3. minuti srečanja povedli z 11:0. To vodstvo je sicer le nekoliko prebudilo igralce Čelika, saj je Ljolja zadel izza črte 6,25 metra, toda 4 minute kasneje so Novosadčani znova visoko povedli (21:8). 5 minut pred zaključkom prvega dela so gostujoči košarkarji uspeli zmanjšati razliko na 5, toda znova je sledila serija uničkovitih napadov domačinov, ki so jim omogočili dobro izhodišče za drugi polčas, v katerem so tekmeca nadigrali v vseh pogledih. V 32. minuti so vodili kar s 35 točkami prednosti, česar niso pričakovali niti največji optimisti. Sledila je nekoliko lagodnejša igra, toda kljub temu so zmagali prepričljivo in povsem zasluženo.

VLADO VUJIN

Partizan : IMT 109:89 (55:36)

BEOGRAD – Športna dvorana v Novem Beogradu, gledalcev 2000, sodnika Dimitrijević (Beograd) in Sabljić (Ljubljana).

PARTIZAN: Djordjević 8, Lončar 8 (1:1), Obradović 11, Stevanović 11 (3:4), Ivanović 9, Pecarski 10 (2:4), Paspalj 39 (10:11), Nakić 14 (3:3).

IMT: Dragutinović 18 (4:7), Krečković 9 (4:4), Luković 18 (2:6), Lakičević 1 (1:2), Koprivica 25 (3:9), Milutinović 19 (4:6).

Igralci Partizana so z odlično predstavo končali letošnje prvenstvo pred svojimi navijači. V mestnem derbiju je bila ekipa IMT preslab nasprotnik za Partizana, ki se poteguje za naslov državnega prvaka. Glede zmagovalca na sobotni tekmi ni bilo nikakršnega dvoma, kajti črno-beli so že v začetku srečanja pod taktirko odličnega Žarka Paspalja zaigrali odločno in zdi se, da bi bil že sam Paspalj dovolj za novo zmago Partizana, katji igralci IMT še zdaleč niso igrali tako, kot smo jih bili vajeni na prejšnjih tekmah letošnjega prvenstva. V ekipi Partizana je manjkal reprezentant Danilovišć, ki ga je strokovno vodstvo zavoljo spora s trenerjem Vujoševićem na enem izmed treningov postavilo »na hladno«.

● **DUŠAN VUJOŠEVIĆ, trener Partizana:** »Z igro svojih košarkarjev sem v celoti zadovoljen. Paspalj je igral več kot odlično in če bo tako nadaljeval tudi v končnici prvenstva, lahko upamo na najboljše.«

● **RAJKO TOROMAN, trener IMT:** »Upali smo na presenečenje, toda z igro, kakršno smo prikazali, nismo mogli doseči ničesar.«

MIRKO STOJAKOVIĆ

POP'84 : Zadar 90:68 (44:37)

SPLIT – Dvorana na Gripah, gledalcev 300, sodnika Remc (Lj) in Vuković (NS).

POP'84: Sretenović 4, Perasović 6, Pavičević 9, Kukoč 22 (4:4), Tabak 10, Radović 2 (1:1), Savić 17 (3:3), Naglić 21 (3:4).

ZADAR: Pahlić 4, Popović 10 (3:4), Ušić 3, Šarlija 8 (0:2), Trifunović 3, Komazec 28 (9:9), Obad 8 (0:1), Bodiroga 4 (0:1).

Dvakratni evropski prvaki so se skušali maloštevilnim gledalcem odkupiti za visok četrtkov poraz z Maccabijem z lepo igro in visoko zmago. To jim je tudi uspelo. V prvem polčasu so gostje še lovili korak z gostitelji, ki so od 7. minute naprej nenehno vodili do odmora s 5 ali 7 koši prednosti.

V drugem polčasu je Perasović zaustavil Komazeca, v napadu pa so se pri Splitčanih razigrali Kukoč, Naglić in Savić ter nezadržno povečevali prednost. Za lepe, hitre in učinkovite akcije so dobili več aplavzov.

● **ŽELJKO PAVLIČEVIĆ, trener POP'84:** »Našim navijačem smo se morali oddolžiti z dobro igro. Zlasti v drugem polčasu smo igrali disciplinirano in učinkovito.«

● **SLAVKO TRNINIĆ, trener Zadra:** »V prvem polčasu smo igrali taktično zelo dobro, po odmoru pa je prišla do veljave večja izkušenost gostiteljev, ki so igrali na najvišji ravni. Bili smo brez moči.«

JOKO SVALINA

POP '84	21	19	2	1878:1603	40
Partizan	21	18	3	2082:1828	39
Cibona	21	14	7	1887:1775	35
Zadar	21	12	9	1851:1785	33
IMT	21	10	11	1771:1802	31
Smelt Olimpija	**21**	**10**	**11**	**1866:1902**	**31**
Vojvodina	21	9	12	1794:1809	30
Crvena zvezda	21	8	13	1849:1953	29
Bosna	21	7	14	1806:1921	28
Budućnost	21	7	14	1706:1859	28
Šibenka	21	6	15	1731:1821	27
Čelik	21	6	15	1701:1864	27

PARI ZADNJEGA KOLA (30. 3.): Cibona – Smelt Olimpija, Bosna – POP 84, Zadar – Partizan, IMT – Šibenka, Crvena zvezda – Vojvodina, Čelik – Budućnost.

NAJUČINKOVITEJŠI – Slavko Kotnik (14) med metom. (Foto: Marko Feist)

1. B ZKL – ženske

Albatros : Apis 62:116 (31:73)

Kozmetika Alfrodita : Vupik 122:39 (51:20)

DRUGI REZULTATI PREDZADNJEGA KOLA: Bosna : Rijeka 71:63 (33:28), U M Radnik : Topolčanka 77:72 (35:36), Radnik (VG): Spartak večerna tekma; tekma 18. kola: Vupik : Apis 55:117 (16:60); Slavija Univerzitet : Bečej večerna tekma.

Bosna	21	18	3	1554:1268	39
Bečej	20	17	3	1590:1226	37
Kozmetika Afrod.	**21**	**14**	**7**	**1739:1540**	**35**
Topolčanka	21	14	7	1576:1416	35
Apis	**21**	**13**	**8**	**1785:1436**	**34**
Rijeka	21	11	10	1376:1301	31
Spartak	20	10	10	1558:1507	30
UM Radnik	21	8	13	1293:1394	29
Radnik (VG)	20	8	12	1293:1424	28
Sl. Univer.	20	7	13	1353:1455	27
Albatros	21	5	16	1338:1578	26
Vupik	21	0	21	1016:1919	21

PARI ZADNJEGA KOLA (30. 1.): Vupik – Radnik (VG), Spartak – Albatros, Apis – U M Radnik, Topolčanka – Bosna, Rijeka – Slavija Univerzitet, Bečej – Kozmetika Afrodita.

II. SKL- MOŠKI

Končan prvi del

LJUBLJANA – V končnici II. moške republiške košarkarske lige od 7. do 9. mesta so bili doseženi naslednji rezultati: Miklavž : Zlatorog 77:85 (41:48), Kraški zidar : Miklavž 100:86 (47:35) in Zlatorog : Kraški zidar 74:78 (42:31); vrstni red po prvem delu: Kraški zidar Sežana 4, Zlatorog Laško 3 ter Miklavž 2 točki; od 19. do 21. mesta pa: Zagorje : Ruše 73:71 (42:36), Nova Gorica : Zagorje 92:62 (44:25) in Ruše : Nova Gorica 62:65 (34:30); vrstni red po prvem delu: Nova Gorica 4, Zagorje 3 ter Ruše 2 točki. A. K.

KONČNICA 1. A ZKL – ŽENSKE

C. zvezda padla z oblakov

Košarkarice Ježice so v Beogradu prepričljivo dobile prvo tekmo polfinala končnice prvenstva – V drugem dvoboju Elemes brez težav

BEOGRAD – Košarkarice Ježice so v tem prvenstvu resnično presegle same sebe. Napovedi o boju za obstanek so demantirale z uvrstitvijo na 3. mesto, v uvodni tekmi končnice pa so poskrbele za še večje presenečenje, saj so Crveno zvezdo grobo predramile sredi sanjarjenja o boju za naslov prvakinj. Seveda se Beograjčanke ne bodo kar tako predale in zato se v sredo v dvorani na Kodeljevem (Tivoli je zaradi hokejskega SP zaprt) obeta pravi spektakel. Uvodna tekma drugega polfinala med Elemesom in Partizanom se je končala s pričakovano zmago Šibeničank.

Crvena zvezda : Ježica 72:82 (36:48)

BEOGRAD – Športna dvorana Pionir, gledalcev 100, sodnika Bubalo (Bihač) in Balut (Čačak).

CRVENA ZVEZDA: Arbutina 20 (9:14), Wild 3, Krivič 2, Matijević 10 (0:1), Bjedov 21 (3:5), Vukadinović 8, Kostić 4 (0:1), Kalić 4.

JEŽICA: Vangelovska 21 (6:6), Račič 5 (1:1), Zupan 9 (1:2), Felc 11 (1:2), Šiško 2 (2:2), Pocrnjić 29 (6:9), Blagus 1 (1:2), Cedilnik 4.

V prvi tekmi zaključnega dela prvenstva so Ježičanke zaigrale izvrstno in presenetile favorizirane državne prvakinje. Rdečebele so bile enakovredne tekmice le v prvih šestih minutah, ko je bil rezultat 10:10, nato pa so Ljubljančanke povsem zagospodarile na igrišču in si že pred odmorom priigrale 16 točk prednosti. Ježičanke so bile veliko boljše v vseh prvinah košarkarske igre. Natančno so zadevale iz vseh položajev, naredile so manj napak in kar je najbolj presenetljivo, biie so boljše v skokih pod obema košema. To dokazuje, da so si bile gostje bolj bojevite in da so si zmage veliko bolj želele kakor nemočne Beograjčanke, ki so v povprečju višje. Prvi del tekme je minil v znamenju izredne igre Nade Pocrnjić, ki je zadevala iz vseh položajev in celo odmora dosegla kar 23 točk.

V drugem polčasu so gostje nadaljevale z dobro igro. V tem delu se je razigrala Stojna Vangelovska, ki je odlično vodila ekipo in ob tem tudi učinkovito zadevala domači koš. Ježičanke so si dvakrat priigrale 19 točk prednosti – 55:36 in 61:42 tako da zmaga niti za trenutek ni bila vprašljiva. Čeprav Crvena zvezda ni igrala slabo, Ljubljančank ni mogla zaustaviti.

● **NADA POCRNJIĆ, branilka Ježice:** »Zaradi poškodbe nisem mogla redno trenirati, zato nisem mogla igrati cele tekme v enakem ritmu. Najvažneje je, da smo zmagale. Mislim, da v Ljubljani ne bomo zamudile priložnosti za uvrstitev v finale.«

● **STOJNA VANGELOVSKA, kapetanka Ježice:** »Beograjčanke tokrat niso pokazale, da so ekipa, ki se bori za naslov prvakinj. Telesno niso bile pripravljene na težko tekmo. Nestrpno čakam na povratno srečanje.«

DANILO ŠOTRA

Elemes : Partizan 92:73 (54:38)

ŠIBENIK – Športna dvorana Ivo Lola-Ribar, gledalcev 800, sodnika Tartaglia (Zgb) in Djordjević (Lj).

ELEMES: Ilić 10, Baranović 4, Nakić 34, Longin 14, Lončar 9, Lelas 21.

PARTIZAN: Kujulj 12, Komnenović 8, Krivokapić 21, Bukovac 10, Majstorović 18, Vesel 4.

V prvi tekmi zaključnega dela prvenstva so igralke Elemesa visoko premagale gostje iz Beograda. Igralke Partizana so bile enakovredne le na začetku srečanja, zatem pa so se razigrale Nakićeva, Lelasova in Ilićeva, ki so si ob dobri obrambi in natančnih metih priigrale že v prvem delu 16 točk prednosti. V nadaljevanju so gostiteljice samo še zadrževale razliko, tako da bodo brez skrbi odpotovale na povratno tekmo v Beograd.

SKL – ŽENSKE

Odeja Marmor : Induplati Domžale 79:70 (38:27)

ŠKOFJA LOKA – Dvorana Poden, gledalcev 100, sodnika Kunc in Jerčan (oba Lj).

ODEJA MARMOR: Maček 25, Bizjak, 11, Luskovec 8, Baligač 8, Kržišnik 27.

INDUPLATI: Muc 4, Žagar 17, Marolt 4, Rožič 7, Pirnat 18, Repnik 20.

V prvi tekmi končnice so košarkarice Odeje Marmorja zasluženo zmagale. V prvem delu je bila igra slaba in izenačena. V nadaljevanju so se domače razigrale in prišle do visoke prednosti, ki so jo obdržale do konca. Povratno srečanje bo v sredo v Domžalah. DARE RUPAR

Kranj : Mavrica Ilirija 75:61 (33:25)

KRANJ – Športna dvorana na Planini, 150 gledalcev, sodnika Godec (Litija) in Vidič (Tolmin).

KRANJ: Žnidar 2, Podrekar 6, Troha 8, Gartner 7, Zrnič 24, Ciglar 16, Kump 12.

MAVRICA ILIRIJA: Hvala 9, Burger 5, Bozovičar 6, Škerl 25, Terčič 4, Lomovšek 12

Domače so zasluženo premagale Mavrico Ilirijo, saj so vodile vso tekmo. V 13. minuti prvega polčasa so sicer dovolile, da so gostje izid izenačile na 21:21. V drugem delu igre se je pri domačih razigrala Zrničeva, ki je dosegla kar 20 točk in je bila najboljša igralka srečanja. JOŽE MARINČEK

1. B ZKL – moški

Spartak : Postojna 89:73 (45:42)

SUBOTICA – Dvorana Športov, gledalcev 300, sodnik Savić (Kraljevo) in Tarčuković (Tuzla).

SPARTAK: Benčić 11 (2:3), Stan 4, Koturović 2, Jaramazović 8, Banjanin 22 (4:5), Ivić 20 (3:3) Ivković 22 (4:5).

POSTOJNA: Mičunović 16 (3:4), Besedič 29 (7:10), Ademi 8, Rojko 5 (1:2), Tiringer 12 (2:2), Buntić 3.

V prvem prijateljskem srečanju so Subotičani brez posebnih težav zanesljivo osvojili točki ob slovesu z domačim občinstvom in se utrdili na petem mestu prvenstvene lestvice. Srečanje za gostitelje ni bilo pomembno, zaigrali so sproščeno zadovoljni z uspešno sezono. Gostom bi točki pomenili veliko, vendar za uspeh niso imeli nobene možnosti. V prvem delu je bila igra enakovredna, v drugem pa so bili gostitelji veliko boljši nasprotnik, največ zaslug za zmago pa ima vsekakor Ivić, ki je s svojo zavzetostjo vzpodbudil igralce k borbeni igri. D. Š.

Triglav : Maribor 96:99 (49:56)

KRANJ – Dvorana na Planini, gledalcev 600, sodnika Lozanov in Jovanović (oba NS).

TRIGLAV: Horvat 18 (1:2), Čarapić 13 (2:4), Omahen 6, Tadić 2, Bošnjak (11 (1:1), Šubić 8 (2:2)(, Šušić 25 (6:7), Mitić 14 (1:2).

MARIBOR: Matijević 13 (7:7), Marinković 16 (2:3), Mirt 39 (6:6), Potisk 15 (4:5), Ojsteršek 16 (2:3).

V zadnjem srečanju pred domačim občinstvom so se košarkarji Triglava od občinstva poslovili s porazom. Že v prvem polčasu so gostje iz Maribora prikazali večjo željo po zmagi in si s tem zagotovili obstanek v zveznem tekmovanju. Na začetku je bia igra enakovredna, Mariborčani pa so si do odmora priigrali 7 točk prednosti. Tudi v nadaljevanju so stalno vodili gostje v 34. minuti pa so imei 10 točk prednosti. Gostje so precej bolje izvajali proste mete – 21:24, gostitelji pa 13:18. Sodnika se tokrat nista posebno izkazala, gostitelju pa so bili z njunima odločitvami bolj nezadovoljni.

JOŽE MARINČEK

DRUGI REZULTATI: Gradine : Varda 80:77 (41:40), Sloboda Dita : Železničar (I) 86:66 (45:36), Slavonka Osijek : Igman 96:54 (49:25), Oveco Zagreb : Željezničar (S) 90:69 650:24), NAP : Alar 81:69 (33:28); tekma 26. kola Železničar (I) : Gradine 73:85 (34:44).

Oveco Zagreb	25	21	4	2228:1886	46
Sloboda Dita	25	21	4	2397:2093	46
Slavonka Osijek	25	19	6	2323:2069	44
Gradine	26	17	9	2128:2045	43
Spartak	25	16	9	2153:1999	41
NAP	25	11	14	2000:2008	36
Igman	25	11	14	1977:2067	36
Maribor	**25**	**11**	**14**	**2229:2350**	**36**
Alkar	25	11	14	2004:2143	36
Postojna	**25**	**10**	**15**	**2261:2256**	**35**
Varda	25	9	16	2162:2205	34
Triglav	**25**	**8**	**17**	**2020:2236**	**33**
Železničar (I)	26	6	20	1886:2251	32
Željezničar (S)	25	5	20	1951:2121	30

PARI ZADNJEGA KOLA (v torek 26. t. m.): Postojna – NAP, Alkar – Triglav, Maribor – Oveco Zagreb, Željezničar (S) – Slavonka Osijek, Igman – Sloboda Dita, Varda – Spartak.

Znani polfinalisti

LJUBLJANA – Na sklepnih turnirjih tradicionalne košarkarske manifestacije Pionirski festival – pokal MARS 1991, letos že 25. po vrsti in z novim sponzorjem, so posamezna območja zastopale pretežno občinske reprezentance. Udeležba je bila po pričakovanjih polnoštevilna, na večini tekem so nastopajoči pokazali dokajšnjo mero borbenosti in zadovoljivo kvalitetno raven, izkazali pa so se tudi organizatorji turnirjev. Ob pravilnem nadaljnjem delu, razvoju in selekcioniranju, mladi košarkarji in košarkarice zagotavljajo uspešno kvalitetno prihodnost.

REZULTATI četrtfinalnih turnirjev **za pionirje:** v TRBOVLJAH: Zasavje : Rogaška 64:59 (34:23), Rogaška : Ptuj 56:59 (22:20), Zasavje : Ptuj 69:55 (37:24); v MARIBORU: Maribor : Celje 69:14 (37:10), Velenje : Škofja Loka 50:58 (30:29) in Škofja Loka : Celje 39:31 (24:20), Maribor : Velenje 47:31 (23:18); v SLOVENJ GRADCU: Slovenj Gradec : Pomurje 43:54 (21:28), Žalec : Bežigrad 39:78 (16:34) in Žalec : Pomurje 69:29 (41:11), Bežigrad : Slovenj Gradec 102:38 (49:20); v TOLMINU: Kranj : Šiška 53:44 (18:25), Tolmin : Podbočje 70:42 (28:20) in Kranj : Podbočje 87:41 (44:17), Šiška : Tolmin 56:35 (28:15); v SEŽANI: Sežana : Domžale 68:64 (16:30), Breg–Trst : Slovan 60:61 (18:47) in Slovan : Domžale 61:42 (31:20), Sežana : Breg – Trst 76:66 (45:30); v POSTOJNI: Postojna : Novo mesto 50:44 (26:22), Novo mesto : Kočevje 99:35 (52:15), Postojna : Kočevje 78:30 (45:7); **za pionirke:** v TRBOVLJAH: Hrastnik : Domžale 38:37 (26:18), Slovan : Maribor 53:39 (22:17), Hrastnik : Slovan 39:70 (18:36) in Maribor : Domžale 69:37 (36:19); v ŠENTJURJU: Šentjur : Vransko 62:41 (29:15), Pomurje : Šoštanj 48:39 (20:16), Šentjur : Pomurje 70:52 (38:22) in Šoštanj : Vransko 44:34 (20:21); v SEŽANI: Škofja Loka : Sežana 50:46 (28:28), Deskle : Grosuplje 33:32 (17:15), Škofja Loka : Deskle 75:25 (34:10) in Sežana : Grosuplje 82:32 (37:13) v LJ. – ŠENTVID: Šiška – Bežigrad : Cerknica 54:21 (33:11), Kranj : Novo mesto 70:25 (46:14), Kranj : Šiška – Bežigrad 51:43 (24:27) in Cerknica : Novo mesto 48:24 (23:10).

V polfinale, ki bo že 23. in 24. t. m., so se pri pionirjih uvrstili obe zmagovalni ekipi drugih tekem turnirja, pri pionirkah pa po prve tri ekipe s posameznega turnirja.

V polfinalu bodo **pri pionirjih** igrali na turnirju vzhod I v Ljubljani – BEŽIGRAD (OŠ F. Bevk): Bežigrad, Škofja Loka in Zasavje; vzhod II v ŽALCU: Žalec, Maribor in Ptuj; zahod I v POSTOJNI: Postojna, Slovan in Kranj; zahod II v NOVEM MESTU (24. t. m.): Novo mesto, Šiška in Sežana. **Pri pionirkah** se vsi trije turnirji igrajo v nedeljo 24. t. m., v LJ.-ŠENTVID (OŠ F. Rozman-Stane) turnir vzhod I: Slovan, Šoštanj in Pomurje ter zahod II : Šiška–Bežigrad, Škofja Loka in Cerknica; turnir vzhod II v HRASTNIKU: Hrastnik, Maribor in Šentjur; zahod I v SEŽANI (preložen s sobote na nedeljo) pa: Sežana, Deskle in Kranj.

V finale, ki bo 6. ali 7. aprila, se uvrstijo zmagovalne ekipe s posameznega polfinalnega turnirja. A. K.

SKL – moški

Rudar : Celje 90:97 (44:43)

TRBOVLJE – Dvorana OŠ J. B. Tito, gledalcev 100, sodnika Potočnik (Sl. Konjice), Kovačič (Mb).

RUDAR: Senica 38, Slapar 2, Žagar 16, Hodej 16, Brumen 4, Košnik 14.

CELJE: Golc 6, Sušin 24, Starovašnik 3, Blagojević 29, Cerar 14, Aničič 14.

Rudar je nastopil hudo zdesetkan, saj je v njegovem moštvu manjkalo kar 7 poškodovanih igralcev. Sicer pa so gledalci videli povprečeno tekmo, v kateri so gostitelji večji del bili boljši. Košarkarji Celja pa so ob koncu bili bolj zbrani in osvojili pomembni točki. SAŠO FABJAN

Mavrica Ilirija : Helios 114:118 (55:67)

LJUBLJANA – Dvorana Ilirije, gledalcev 150, sodnika Fekonja in Černe (oba Lj.).

MAVRICA ILIRIJA: Ceranja 26, Zaletel 13, Kralj 15, Valentinčič 17, Novina 15, Mesić 28.

HELIOS: Žirovnik 31, Brodnik 41, Škrjanc 4, Cimperman 13, Radovič 6, Kovačič 21, Zemljič 2.

Tekma je bila pomembnejša za Domžalčane, ki so si z zmago priborili prvo mesto in najboljši položaj za končnico, kot pa za Šiškarje, ki so si že v prejšnjih kolih zapravili možnost, da bi se borili za naslov republiški prvakov. Pobuda je bila v prvem delu na strani gostov, ki so nekajkrat vodili tudi s 14 točkami razlike (40:54, 51:64...). Šele v 5. minuti nadaljevanja so Ilirijani »prebudili« z delnim rezultatom 14:0 v 27. minuti povedli s 77:75. Do konca tekme je bilo v igri na obeh straneh mnogo napak, izgubljenih žog, ponesrečenih podaj. Sreča je bila na strani Heliosa, zmaga pa bi lahko ostala tudi v Ljubljani. Omeniti moramo tudi natančne strelce v obeh ekipah, ki so zadeli 18 trojk od tega kar 15 v prvem polčasu.

DORCA MUHIČ

Comet : Mineral Slovan 80:95 (41:43)

SLOVENSKE KONJICE–Telovadnica OŠ Dušana Jereba, brez gledalcev, sodnika Fišer (MS) in Godec (Litija).

COMET: S. Šrot 4, Šmid 25, Perkič 18, Mlakar 3, Nerat 10, Lušenc 7, Železnikar 11, Napast 2.

MINERAL SLOVAN: Leban 11, Macura 10, Kunc 5, Nikitović 8, Madon 29, Bavec 7, Dornik 9, Ličan 16.

S sedmimi porazi v zadnjih 8 kolih so Konjičani povsem razvrednotili obetaven štart in vtisa niso povrnili niti proti tradicionalno neugodnemu Mineralu Slovanu, ki je nastopil brez kapetana Janžka. Začetek, je ob 15 točkah Šmida samo v 6. minutah in prednosti Cometa 25:12, napovedoval popolnoma drugačen razplet. Po prvem vodstvu gostov 39:38 se je razmerje na igrišču spremenilo in predvsem z zadetki Madona so imeli sredi drugega polčasa Moščani že 13 točk naskoka. Po vstopu mladega Lušenca so se gostitelji približali na 76:79 nato pa je Macura dvakrat zapored zadel za tri točke in Comet je proti Moščanom še naprej ostal brez prvenstvene zmage, čeprav sta tekmeca odigrala že 12 tekem. ŽELJKO ZULE

EME Bistrica : Koper 76:80 (44:ß6)

SLOVENSKA BISTRICA – Športna dvorana Bistrica, 200 gledalcev, sodnika Geltar (Radovljica) in Mlinar (Ravne na Koroškem).

EME BISTRICA: Albreht IO, Prepelič 2, Mijović 21, Buršič 3, Šešerko 9, Vlah 4, Ritonija 27.

KOPER: Šiško 19, Mahovič 10, Šantelj 11, Krašovec 19, Novaković 4, Vučenič 9, Bursić 8.

V poslovilni tekmi so Bistričani le za las zgrešili zmago. Imeli so pobudo do 31. minute, ko so gostje prvič povedli za 58:59. Šantelj je zaradi prehlada igral samo v drugem polčasu in bistveno pripomogel k preobratu. Koper je pobegnil v 35. minuti na 8 točk razlike (63:71) Tudi, ko je Šantelj v 37. minuti dobil peto osebno napako in ko je Šešerko s trojko znižal na 74:75, so domače pokopali katastrofalno slabi prosti meti. Kljub porazu velja pohvaliti domače košarkarje, ki so bili deležni aplavza svojih gledalcev ob slovesu iz prve slovenske lige.

BOJAN SINIČ

Ježica : Color Medvode 70:75 (40:35)

LJUBLJANA – Dvorana Ilirije, gledalcev 50, sodnika Turk (Lj) in Mlekuž (Domž.)

JEŽICA: Rozman 7, S. Kovač 6, Oman 2, Šuštaršič 6, Maček 17, Bojović 15, Thaler 2, Gradin 2, Samar 13.

COLOR MEDVODE: Bernot 8, Medjedović 12, Medica 11, Medved 14, Baliž 14, Alibegović 4, Ivanuša 10, Dumenčič 2.

V zadnjem prvenstvenem srečanju so Ježičani v dvorani Ilirije gostili Medvodčane. V tekmi, ki ni odločalo o ničemer so gostje zmagali in se oddolžili Ježičanom za poraz v Medvodah. Ježičani so igrali sproščeno, saj si niso mogli več priigrati položaj za igranje v končnici SKL, ki se prične v prvih dneh meseca aprila. Po začetnem vodstvu gostov so Ježičani prevzeli pobudo na igrišču in v 11. minuti povedli 24:24 ter v 18. 38:28. V finišu prvega polčasa so Ježičani popustili, tako da so Medvodčani njihovo prednost prepolovili. Po odmoru so Ježičani zoper povišali prednost na 9 točk. Gostje se niso predali in v 29. minuti so izenačili na 50:50 ter nato prevzeli pobudo na igrišču ter vodstva niso več izpustili iz rok. Gostje so v 37. minuti imeli že 10 točk prednosti in nato z zanesljivo igro do konca tekme obdržali prednost in zmago.

DRAGO BERŽAN

Rogaška Donat Mg : Elektra 82:87 (49:33)

ROGAŠKA SLATINA: Dvorana OŠ, 200 gledalcev, sodnika Kovačič (Kr) in Strnad (Domža.)

ROGAŠKA DONAT MG: Tišma 2, Pale-Kosovec, 2, Sedminek 10, Voh 4, Tabak 23, Petovar 11, Volarič 30.

ELEKTRA: Mrzel 9, Pečovnik 5, Pašič 4, Dumbuya 15, Lipnik 4, Pipan 30, Brešar 4, Pleše 16.

V prvem delu so gostitelji na čelu z razpoloženim Volaričem vodili že za 18 točk in visoko dobili ta del igre. V nadaljevanju so gostje zaigrali agresivno obrambo ter v 32. minuti izenačili na 67:67. Tri minute kasneje so domači še vodili za 6 točk, 50 sekund pred koncem tekme pa je bil izid izenačen (82:82). S svojo edino trojko pa je Mrzel odločil zmagovalca tega dokaj kvalitetnega srečanja.

JANEZ TERBOVC

Helios	22	16	6	2153:2002	38
Koper	22	16	6	2072:1946	38
Mineral Slov.	22	15	7	2000:1828	37
Ježica	22	14	8	1785:1639	36
Celje	22	13	9	2014:1964	35
Color Medv.	22	12	10	1952:1842	34
Mavrica Ilirija	22	11	11	2087:2050	33
Elektra	22	11	11	1935:1957	33
Comet	22	10	12	1865:1908	32
Rog. Donat Mg	22	7	15	1800:1921	29
EME Bistrica	22	5	17	1783:1981	27
Rudar	22	2	20	1740:2148	24

Uvrstitev med prve štiri

Anatolij Kostrjukov, strokovnjak iz SZ, zvezni trener hokejske reprezentance Jugoslavije, si je na SP skupine B zastavil visok cilj

Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B v Ljubljani in na Jesenicah je tik pred vrati. Najboljši jugoslovanski hokejisti so se vneto pripravljali, saj si prav vsi želijo uvrstitve med prve štiri na SP, kar vodi v elitni razred svetovnega hokeja – skupino A. Konkurenca bo huda. Precej nevšečnosti so modrim med vadbo povzročale že stare težave, predvsem pomanjkanje opreme, zlasti palic. Toda naše hokejiste vodi izreden strokovnjak iz SZ Anatolij Kostrjukov, ki je lani na SP skupine C popeljal našo reprezentanco na 1. mesto.

– Slišati je bilo, da ste imeli na pripravah precej zadreg z opremo, o drugem delu priprav (uigranost moštva, taktika in telesna pripravljenost) pa je malo znanega.

»Organizacije priprav res ne morem pohvaliti, saj nam je hudo primanjkovalo palic in ploščkov. Vendar to ni največji problem. Prepričan sem, da smo odigrali premalo tekem z neposrednimi tekmeci, ki nas čakajo na SP v Ljubljani in na Jesenicah. Na reprezentanco je treba misliti vso sezono in ne samo pičlih 14 dni, kolikor trajajo naše skupne marčevske priprave pred SP. Tako bi imeli peterke že temeljito uigrane, na skupnih zadnjih pripravah pa bi namenili pozornost le še taktični pripravi moštva. Za to pa bi potrebovali več tekem, saj bi tako bolje spoznali vsakega tekmeca in se zanj na SP lahko posebej pripravili. Tako pa so lahko naše taktične priprave tudi jalove. Telesna pripravljenost našega moštva je kar zgledna, čeprav so fantje na priprave prišli različno pripravljeni, najslabše Jeseničani, ki jih je tudi slaba kondicija v letošnjem prvenstvu stala boljše uvrstitve.«

– Kako pa je z vzdušjem in disciplino v ekipi? So igralci pripravljeni izpolnjevati vaša stroga navodila?

»Vzdušje v reprezentanci je res pravo prijateljsko, disciplina enkratna. Po tej plati res nimamo težav. Fantje so izredno motivirani, saj si prav vsi želijo nastopiti in uspeti na SP. Med 27 hokejisti, kolikor jih je ta čas še na zaključnih pripravah, jih bom za nastop na SP izbral 23. Le najprizadevnejši si bodo priborili modri dres. Tudi sodelovanje v strokovnem štabu je na visoki ravni. Vsi skupaj se zelo resno pripravljamo za SP, ki bo po dolgem času na domačem ledu.«

– Sicer pa je v reprezentanci nekaj sprememb. Ni poškodovanih Juga, Beribaka in Kosovića, v izbrano moštvo pa se je po dolgem času vrnil Bešić.

»Kosović, Beribak in Jug se zaradi poškodb teh priprav žal niso mogli udeležiti. Z njimi sem najresneje računal. Menim pa, da imamo dovolj dobrih igralcev, ki bi predvsem v napadu lahko zapolnili vrzeli zaradi odsotnosti Beribaka in Kosovića. Bešić se je hitro prilagodil igri in vzdušju reprezentance. S svojo izkušenostjo bo moštvu nedvomno prispeval veliko.«

ANATOLIJ KOSTRJUKOV

– Okostje reprezentance je znano. Ste že izbrali moštvo? Lahko nocojšnja tekma proti Japonski kaj bistvenega spremeni?

»Naše priprave še vedno trajajo, moštva še nisem določil. Tudi tekma z Japonsko ne bo dokončno odločilna o ekipi, ki bo nastopila na SP. Po tekmi z Japonsko imamo še dva dni priprav. Šele nato bom določil reprezentanco.«

– V pripravljalnem obdobju ste odigrali premalo tekem, da bi lahko temeljito ovrednotili kakovost naših hokejistov v primerjavi s tistimi, s katerimi se bodo modri pomerili na SP? Poznate Norvežane, Italijane in druge ekipe?

»O kakovosti ekip in njihovih pripravah ne vemo posebej veliko, vemo le to, da so odigrale veliko več tekem za trening kot mi, zato bodo v Ljubljano in na Jesenice pripotovale bržčas zelo dobro pripravljene.«

– Na uvodnih tekmah vas čakata prva favorita SP skupine B, Norveška in Francija. Ljubitelji hokeja pričakujejo od vas podoben podvig kot lani v Budimpešti, ko ste pravzaprav s prepolovljenim moštvom prepričljivo zmagali na SP skupine C.

»Težko in nehvaležno je napovedovati. Ne glede na tekmece pa vam zagotavljam odločen boj za zmago na vsaki tekmi. Naš cilj je uvrstitev med prve štiri, kar zagotavlja neposredno uvrstitev na SP skupine A prihodnje leto, tri najboljša mesta pa tudi sodelovanje na OI v Albertvillu. Težavna naloga je pred nami.«

– Tri leta že delujeta v Jugoslaviji, letos pa drugič vodite reprezentanco. Kaj menite o našem hokeju, naših igralcih in tujcih ter sistemu državnega prvenstva?

»V treh letih je prišlo v jugoslovanskem hokeju do velikanskih sprememb. Ko sem prišel v Zagreb, je bila telesna pripravljenost jugoslovanskih hokejistov pod vsako kritiko. Prvo leto, ko sem prvič vodil Medveščak, smo se sprehodili skozi prvenstvo, drugo leto je bilo že težje priti do naslova, letos pa zelo zelo težko. S prihodom igralcev in strokovnjakov iz SZ in ČSFR se je raven jugoslovanskega hokeja skorajda neverjetno vzdignila. Mladi napadalci Orlić, Kožić in Rojšek so bili še lani daleč od postave Medveščaka, danes pa so to reprezentantje. Podobno je tudi pri drugih klubih. Branilca Olimpije Brodnik in Hriberšek morata sicer še veliko delati, a sta že na pravi poti, da postaneta odlična hokejista. Podobno je tudi z Gorencem in Vnukom ter jeseniškimi mladimi napadalci Smolejem, Razingerjem in Tišlerjem. Slednji so bili v letošnji sezoni žal slabo telesno pripravljeni, a o njihovem vzponu ne gre dvomiti. Tudi vratarji so se letos uveljavili. D. Lomovšek je branil bolje kot kdaj prej, s svojimi odličnimi obrambami pa je nase opozoril tudi mladi vratar Olimpije Simšič. Vsi so odigrali veliko zahtevnih tekem, zato sistema za DP ne bi spreminjal. Tudi v prihodnje bi si morali vodilni jugoslovanski klubi zagotoviti kvalitetne tuje hokejiste, saj bo tako jugoslovanski hokej nagleje napredoval.«

– Menite ostati v Jugoslaviji? Slišati je, da vam ponujajo trenersko mesto tudi pri nekaterih drugih naših moštvih?

»O tem še ne razmišljam. Za zdaj so moje misli osredotočene le na SP, na katerem si želim z zdajšnjim rodom nadarjenih jugoslovanskih hokejistov prodreti med najboljše na svetu kar bi bila pika na i pri naporih in prizadevanjih domačih in tujih strokovnjakov ter domačih in tujih hokejistov za uveljavitev jugoslovanskega hokeja.«

SINIŠA UROŠEVIĆ

Naši mladinci zlahka ugnali Avstrijo

Na mladinskem hokejskem EP v Španiji naši upi začeli z zmago s 6:2

JACA – Mladinska hokejska reprezentanca Jugoslavije (do 18 let) je imenitno štartala na letošnjem EP skupine B v Španiji. V uvodnem nastopu so Jugoslovani premagali Avstrijo s 6:2 (1:0, 4:0, 1:2).

Že v prvi tretjini so imeli modri veliko premoč, toda avstrijski vratar je branil imenitno. Ko pa ga je branilec Vukčevič ukanil s strelom od daleč, se je našim upom odprlo. Igrali so hitro, povezano in učinkovito. Vodili so že s 6:0, potem pa ob koncu nekoliko popustili, saj so 50 minut igrali v zelo ostrem ritmu.

Gole za Jugoslavijo so dali: **Omerzel in Jan po 2 ter Vukčevič in Pretnar po 1.** Našega vratarja **Moboriča** so proglasili za igralca tekme.

Jugoslavija je igrala v postavi: **Moborič, Vladisavljević, Vukčević, Škofic, Omerzel, Varl, Pretnar, Bešlagič, Rotar, Rožič, J. Smolej, J. Vnuk, Čižman, Pavlovič, Jan, Mahkovič, M. Zupančič, Bogme, Stefanovič, Kire, Poljanšek.** Trener je **Červeny.**

Na EP igra 8 reprezentanc, ki so razdeljene v predtekmovalni skupini A in B. V skupini A, kjer igrata tudi Jugoslavija in Avstrija, je Švica premagala Španijo s 6:2, v skupini B pa Danska Romunijo s 5:2. Italija in Nizozemska sta igrali sinoči. V 2. kolu igra Jugoslavija s Španijo.

dr. NEBOJŠA STOJAKOVIĆ

Jugoslavija drevi v Tivoliju z Japonsko

Tekma za trening med starimi hokejskimi znanci se bo začela ob 18. uri

LJUBLJANA – Hokejska reprezentanca Jugoslavije bo drevi ob 18. uri v Tivoliju v tekmi za trening gostila Japonsko, s katero se bo pomerila tudi na SP skupine B, ki se začenja ta četrtek. Naši in japonski hokejisti so se doslej zadnjič na SP skupine B pomerili v Eindhovnu leta 1986. Zmagali so modri s 6:0, pa vendarle skupaj z Japonsko izpadli iz skupine. Leto dni kasneje so modri in Japonci igrali na SP skupine C v Köbenhavnu neodločeno 5:5, kar je Japoncem zadostovalo na povratek v svetovno drugoligaško konkurenco našim pa ne. Japonci so se zatem ustalili v skupini B, s čimer pa se Jugoslovani ne morejo pohvaliti.

Japonci so v zadnjih dveh letih precej pomladili reprezentanco, vendar je v njej še veliko naših starih znancev, med njimi Yamamoto, Nakamura, Ishii, Takagi, Hikigi ... Najstarejši je drugi vratar Nobuta s 30 leti, najmlajša pa sta Nihei in Yamanaka s po 19 leti. Pravi hrust med njimi je 190 cm visoki branilec K. Suzuki.

Japonci so skoraj mesec dni vadili v SZ, v soboto so se na poti k nam ustavili v Beljaku, kjer so s kombinirano postavo izgubili z Avstrijo z 1:5, kar pa ne pomeni, da na SP v Ljubljani in na Jesenicah ne bodo igrali pomembne vloge. K. B.

Obveznosti poravnane, danes še oprema

Razpoloženje v našem hokejskem taboru vse boljše – Tudi Žare Logar

LJUBLJANA – Zvezni trener jugoslovanske hokejske reprezentance **Anatolij Kostrjukov** še ni določil moštva, ki bo nastopalo na SP skupine B v Ljubljani in na Jesenicah. Moštvo bo bržčas znano šele zadnji dan pred prvenstvom. Sicer pa vsi igralci zavzeto trenirajo, zadnji pravi preizkus pa bodo imeli drevi v Tivoliju na prijateljski tekmi proti reprezentanci Japonske.

Vodstvo reprezentance je poravnalo vse materialne obveznosti do igralcev, danes pa bodo naši hokejisti dobili tudi vso potrebno opremo. Strokovnemu štabu modrih se je priključil sekretar hokejistov Olimpije **Žare Logar,** katerega pomoč je zaradi izvrstnega poznavanja hokejskih in organizacijskih razmer na samem prizorišču zelo dobrodošla. K. B. S. U.

● **Poslovni sistem Radenske je sprejel pokroviteljstvo nad reprezentanco Avstrije. Radenska je naš največji proizvajalec in izvoznik mineralne vode. Od 11 milijonov steklenic izvozi tretjino v Avstrijo, od koder v zdravilišče Radenska prihaja tudi tretjina vseh tujih gostov.**

Tudi hokejska reprezentanca Francije je dobila pokrovitelja. To je Cimos, ki tesno sodeluje s Francozi. Pokrovitelji bodo galske peteline povabili na izlet na Primorsko, jih seznanili s svojo proizvodnjo in jih pogostili.

● **V soboto, 30. t. m., na prosti dan bodo hokejisti in novinarji gostje Lipice, kjer bo letos EP v dresurnem jahanju. Za člane direktorija pa bodo organizatorji priredili ogled Brda in jim priredili večerjo v gradu Strmole.**

● **V dvorani Tivoli so odprli posebno trgovino Dan, kjer so zbiralcem spominkov na voljo značke hokejskega SP, lepaki, plakati, knjiga Naš hokej 1934–1991, ploščki, palice, narodne noše in drugi spominki z oznako SP skupine B.**

OD TOD IN TAM

Volkov še neporažen

MALMÖ – Drugi dan tretjega tekmovanja za svetovni pokal v plavanju so bili doseženi naslednji rezultati: moški – 100 m kravl: 1. Popov (SZ) 48,70, 2. Tröger (Nem) 48,90, 3. Werner (Šve) 49,11; 400 m kravl: 1. Holmertz (Šve) 2:48,04, 2. Brown (Avstral) 3:48,41, 3. Albinski (Pol) 3:51,01;

100 m prsno: 1. Volkov (SZ) 1:00,19, 2. Penicaud (Fra) 1:01,14, 3. Stensson (Šve) 1:02,57; 100 m hrbtno: 1. Tewksbury (Kan) 52,90, 2. Hoffmeister (Nem) 54,65, 3. Selkov (SZ) 55,04; 100 m delfin: 1. Ponting 53,22, 2. Gery (oba Kan) 53,46, 3. Gutzeit (Fra) 54,05; 400 m mešano: 1. Ward (Avstral) 4:13,83, 2. Sievinen (Fin) 4:13,83, 3. Myden (Kan) 4:16,12; ženske – 50 m kravl: 1. Nugent (Kan) 25,92, 2. Susin (Ita) 26,10, 3. Dittmann (Nem) 26,20; 200 m kravl: 1. Friedrich (Nem) 2:00,37, 2. Majer (Avstral) 2:01,30, 3. Černa (ČSFR) 2:01,74; 800 m kravl: 1. Sossi (Ita) 8:30,20, 2. Brooke (Avstral) 8:34,12, 3. Ferranini (Ita) 8:36,71; 50 m prsno: 1. Karlsson (Šve) 31,65, 2. Volkova (SZ) 31,86, 3. Dalla Valle (Ita) 32,79; 50 m hrbtno: 1. Eichhorst (Nem) 29,50, 2. Barnes (Kan) 29,70, 3. Strakova (ČSFR) 29,98; 50 m delfin: 1. Karlsson (Šve) 27,65, 2. Sievert (Nem) 27,94, 3. Nugent (Kan) 28,00; 200 m mešano: 1. Sweetnam 2:12,50, 2. Limpert (obe Kan) 2:14,73, 3. McKenzie (Avstral) 2:15,13.

Četrta tekma za svetovni pokal bo v soboto in nedeljo v nemškem Rostocku.

Hoffmeister še hitrejši

ROSTOCK – Na četrtem tekmovanju za svetovni pokal v plavanju je Nemec Hoffmeister še izboljšal svoj evropski rekord na 50 m hrbtno.

REZULTATI: moški – 50 m kravl: Rudolph (Nem) 22,27; 100 nm kravl: Predkin (SZ) 48,94; 200 m kravl: Sedov (SZ) 1:46,44; 400 m kravl: Sedov 3:43,34; 800 m kravl: Dassler (Nem) 7:47,83; 50 m prsno: Poswiat (Nem) 28,21; 100 m prsno: Poswiat 1:01,36; 200 m prsno: Fox (Kan) 2:15,05; 50 m hrbtno: Hoffmeister (Nem) 25,24; 100 m hrbtno: Tewksbury (Kan) 53,76; 200 m hrbtno: Weber (Nem) 1:57,04; 50 m delfin: Rudolph (Nem) 24,45; 100 m delfin: Hermann (Nem) 53,99; 200 m delfin: Pankratov (SZ) 1:57,67; 200 m mešano: Haldky (Nem) 2:00,63; 400 m mešano: Ward (Kan) 4:16,40; 4×50 m kravl: Nemčija 1:28,57; ženske – 50 m kravl: Jingyi (Kit) 25,63; 100 m kravl: Osygus (Ne) 55,11; 200 m kravl: Osygus 1:59,61; 400 m kravl: Hencke (Nem) 4:12,01; 800 m kravl: Hencke 8:33,25; 50 m prsno: Hartung (Nem) 31,94; 100 m prsno: Hartung 1:08,93; 200 m prsno: Rudkovskaja (SZ) 2:27,93; 50 m hrbtno: Eichhorst (Nem) 29,02; 100 m hrbtno: Hase (Nem) 1:01,06; 200 m hrbtno: Hase 2:07,89; 50 m delfin: Qian (Kit) 27,90; 100 m delfin: Siebert (Nem) 1:01,76; 200 m delfin: Jäke (Nem) 2:13,07; 100 m mešano: Smelčeva (SZ) 1:03,44; 200 m mešano: Hmeleva (SZ) 2:14,64; 400 m mešano: Černa (ČSFR) 4:47,85; 4×50 m mešano: Nemčija 1:53,79 (evr. rek.)

Nov poraz Zagrebčanov

LJUBLJANA – V 15. kolu 1. A zvezne vaterpolske lige so bili doseženi naslednji rezultati: C. zvezda – Mladost Coning 14:12, Partizan Bambi – Solaris 21:6, Jug – Primorje 18:9, Brodomerkur – Mornar 12:9, Jadran (HN)B – Kotor 8:8; vrstni red: Jadran Koteks 26, Partizan Bambi in Bečej po 22, Jug 21, Mladost Coning 20, C. zvezda 19, Brodomerkur 14, Kotor 12, Primorje 7, Jadran (HN) in Solaris po 6, Mornar 3 točke.

Uspeh para Jeretič–Pavlija

RADENCI – Na tradicionalnem festivalu bridgea je nastopilo 100 igralcev iz Avstrije in Jugoslavije. Velik uspeh je s prvim mestom dosegel portoroški par Jeretič–Pavlija, saj je za njim ostalo mnogo favoritov. **Pari:** 1. Jeretič–Pavlija, 2. Poženel–Medved (Mb), 3. Miklavčič–Miklavčič (Mb); **timsko:** 1. Pantočak (Zg), 2. Dragomer (Lj), 3. Portorož itd. (A. Ž.)

Kitajka najhitrejša

SYDNEY – Kitajka Zhan Yamei je dosegla nov svetovni rekord v hitrostnem drsanju na 500 m. Na SP je progo predrsala v 47,08 in za 69 stotink sekunde izboljšala dosedanjo znamko Italijanke Cristine Sciolle.

Danci prvi favoriti

KÖBENHAVN – Začelo se je tudi hokejsko SP skupine C. Izidi 1. kola: Danska : Južna Koreja 15:1, Madžarska : Belgija 11:1, Kitajska : Velika Britanija 6:5.

Mali medved Blejcem

ZAGREB – Na hokejskem turnirju za ml. pionirje, enem najmočnejših pri nas, so igrali Bled, Olimpija, Slavija, Medveščak in Zagreb. Vsako moštvo je igralo z vsakim. Zmagali so Blejci. Najboljši strelec je bil Javor (Bled), najboljši igralec pa Pirnat (Ol). Pokal za fairy play je dobil Medveščak.

Izidi: Bled : Zagreb 5:0, Bled : Olimpija 11:4, Bled: Slavija 5:2, Bled : Medveščak 8:2, Olimpija : Slavija 16:2, Olimpija : Medveščak 14:1, Olimpija : Zagreb 3:1, Slavija : Medveščak 3:1, Slavija : Zagreb 3:3, Medveščak : Zagreb 2:2.

Končni vrstni red: 1. Bled 8, 2. Olimpija 6, 3. Slavija 3, 4. Zagreb 2, 5. Medveščak 1. B. T.

DELO plus

I. ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Crvena zvezda v šampionskem slogu Olimpijina katastrofa za zgodovino

Ljubljanski prvoligaš je doslej štirikrat izgubil z 0:6 – Usoden je bil prvi gol iz ofsajda – Najbolj je navdušil Robert Prosinečki – Olimpija je kar precej napadala, toda brez učinka

LJUBLJANA – Crvena zvezda je za Bežigradom zablestela v vsem sijaju. Režiser njene velike predstave pred skoraj 10 tisoč gledalci je bil mladi as Robert Prosinečki, čigar golom in akcijam so zaploskali tudi najbolj zagrizeni Olimpijini navijači. Ljubljančani v prvem polčasu niti niso igrali podrejene vloge, v nadaljevanju pa so bili povsem v senci razigranega beograjskega moštva. To je bil tudi najhujši Olimpijin prvoligaški poraz, za Bežigradom je s 6:0 zmagala (1965) le Vojvodina, v gosteh pa so Ljubljančani z enakim izidom klonili še s C. zvezdo (1969) in Sarajevom (1980).

Olimpija : C. zvezda 0:6 (0:1)

Stadion za Bežigradom, gledalcev 9000, sodnik Jović (Kavadarci).
STRELCI: 0:1 – Binić (27), 0:2 – Prosinečki (48), 0:3 – Prosinečki (63), 0:4 – Stošić (71), 0:5 – Jugović (76), 0:6 – Pančev (82).
OLIMPIJA: Varvodić, Englaro, Jermaniš, Da. Vrabac, Zečević, Bosiljčić (Radivojević), Čeh, Tešić, Di. Vrabac, Pate, Topić.
C. ZVEZDA: Stojanović, Stošić, Marović, Šabanadžović, Belodedić, Mihajlović, Prosinečki, Jugović, Pančev, Savićević (Milojević), Binić (Tošić).

Kako so padali goli

0:1 – Savićević je pred kazenskim prostorom »ukradel« žogo Jermanišu ter podal v levo Biniću, ki je bil dober mater pred Englarom. Ofsajd torej, stranski sodnik Bošlin ni dvignil zastavice, Binić je napravil še nekaj korakov ter s strani z nekaj metrov žogo poslal v mrežo. Ljubljančani so obkrožili Bešlina, toda ni pomagalo.

0:2 – Mihajlović je s prostega strela kratko podal Prosinečkemu, ta je z nekaj koraki pustil za seboj Čeha, nato pa skoraj s 25 m z leve strani z nizko diagonalo premagal Varvodića.

0:3 – Prosinečki je s približno istega položaja kot ob drugem golu streljal prosti strel. Spet je bila to diagonala, rotiran visok lob, Varvodić pa ni imel nobene možnosti.

0:4 – Stošić do 71. minute ni bil posebno aktiven, tedaj pa je »eksplodiral« s pravim slalomom po levi strani. Tudi Varovodić je ostal za njim, nazadnje pa je skoraj z mrtvega kota matiral še Olimpijine branilce, ki so se vrnili pred vrata.

0:5 – Prosinečki je bil tokrat veliki režiser, z mojstrskim manevriranjem na desni strani kazenskega prostora je poslal v ogenj Tošića, sledil je predložek v sredino, Jugović pa je z glavo ustrelil močno in natančno.

0:6 – Pančev je bil eden slabših v Zvezdinem moštvu, »proslavil« se je le s spodrsljajem z glavo s petih metrov, toda ob predložku Milojevića z desne z desne strani je bil njegov volej z dvanajstih metrov v slogu velikega golgeterja.

In igra? Crvena zvezda je začela zelo »rezervirano«, zdelo se je, da si njeni igralci želijo počitka po »vojni« v Dresdnu in zajeti kisik pred Bayernom. Toda to je bil bržkone le del Petrovićevega taktičnega načrta: prepustiti rahlo terensko premoč Olimpiji, umiriti igro in prežati na priložnosti, ki bi jih tehnično boljši beograjski igralci morali obrniti v svoj prid. Olimpija je več napadala, toda učinek je bil skromen. Visoki in spretni Romun Belodedić je Topiću in Di. Vrabcu jemal voljo do prodorov v kazenski prostor, toda Olimpijina napadalca sta v 28. minuti le izpeljala akcijo za izenačenje, vendar Topić s petih metrov ni premagal Stojanovića. Tudi Pate je bil s prostega strela blizu zadetku, Beograjčani pa so resno napadli le dvakrat: prvič je Belodedić z glavo streljal nad prečko, drugič pa je Varvodić Savićevićev strel odbil v kot.

V nadaljevanju pa je Olimpija po drugem golu »padla«. Ni bilo več prave volje. Crvena zvezda pa je priložnost izkoristila za ekshibicijo, padali so goli, ob njih pa je bilo še kar precej priložnosti. To je bila igra mačke z mišjo. Gledalci so videli marsikaj iz Zvezdinega »evropskega« repertoarja, Prosinečki je pokazal največ, veliko pa tudi Belodedić, Mihajlović, Stošić, Jugović... In zdelo se je, da se »zvezdaši« sploh niso naprezali, igra jih je nekako zanesla.

FRANCI BOŽIČ

Rekli so za Bežigradom:

Slobodan Dogandžić, vodja strokovnega štaba Olimpije: »Uničil nas je že prvi gol, ki je bil dosežen iz nedovoljenega položaja. Igrali smo boječe, premalo borbeno in agresivno. Pri 0:3 smo se popolnoma odprli, kar je fantastična Crvena zvezda znala še bolj izkoristiti in nam dala še tri gole. Lahko jim le čestitam.«

Alfred Jermaniš, branilec Olimpije: »Ena najboljših evropskih ekip nam je predstavila lekcijo evropskega nogometa in pristopa k igri. Proti takšni Zvezdi ni sramota izgubiti, vendar je 0:6 le prehuda katastrofa. Če hočeš premagati takšno ekipo, moraš imeti veliko sreče, znanja, predvsem pa igrati borbeno, kar tokrat ni bila naša glavna značilnost.«

Marko Elsner, nekdanji nogometaš Olimpije in Crvene zvezde, zdaj Admira (Dunaj): »Videli smo super evropsko Crveno zvezdo, ki je tekmo dobila že pri 0:2. Imajo velike možnosti tudi v pokalu prvakov in menim, da bodo priložnost tudi izkoristili. Olimpijo sem letos gledali prvič, zato težko rečem kaj več, vendar danes me je razočarala. Vesel pa sem polnega štadiona in nogometnega vzdušja.

Jovan Aćimović, trener Crvene zvezde: »Tekmo bi razdelili na dva dela: prve pol ure, ko je imela pobudo Olimpija, a je ni izkoristila in nadaljevanje, ko smo popolnoma prevladovali. Odločila sta dva gola fantastičnega Prosinečkega, tako da smo lahko nadaljevali z našo igro. Učinkovitost in visoka raven forme sta pred tekmo z Bayernom spodbudna in razveseljiva.«

Dragiša Binić, napadalec Crvene zvezde: »Menim, da je Olimpija igrala taktično popolnoma zgrešeno. Štirje njihovi najboljši igralci so težko pokrivali naše; kako bodo pa igrali, pa sploh pomislili niso. Ljubljančani niso igrali, ampak so nas panično lovili po igrišču.«

Dejan Savićević, napadalec Crvene zvezde: »Zmagali smo z neverjetno lahkoto in to ob dejstvu, da smo igrali s polovično močjo. Odločila je seveda kvaliteta in pristop k igri, ki lahko Zvezdi prinese celo naslov evropskega prvaka.«

Robert Prosinečki, najboljši igralec tekme: »Ponovno smo dokazali, da v Jugoslaviji nimamo konkurence, kajti tudi tokrat smo bili superiorni in zasluženo visoko premagali Olimpijo. Igrali smo odlično, medtem ko so me Ljubljančani kar precej razočarali.

Božidar Jovićević, nekdanji trener Olimpije:« Olimpija ni igrala slabo, vendar je bila Zvezda pač toliko boljša.«

JURE ZORČIČ

OLIMPIJA: z Zvezdo je težje doma

S tako sijajnim moštvom kot je Crvena zvezda ni sramotno doma izgubiti niti z 0:6. Beograjčani niso začeli s polno močjo, razplet bi bil morda povsem drugačen, če v prvem polčasu ne bi bilo gola iz ofsajda. Olimpija se je v prvem polčasu kar dobro upirala Crveni zvezdi, saj v nobenem pogledu ni igrala podrejene vloge. Toda zaradi zaostanka so morali Ljubljančani v nadaljevanju zaigrati na vse ali nič. In to jih je pokopalo. To je bila voda na Zvezdin mlin, v igri na velikem prostoru so beograjski igralci zlahka »materializirali« veliko prednost v kakovosti igralcev. Razplet igre je prav inspiriral igralce Crvene zvezde, ki so močno stopnjevali ritem in se razživeli prav do vrhunca.

S Crveno zvezdo je težje igrati doma kot v gosteh. Jeseni v Beogradu je imela Zvezda z Ljubljančani kar veliko problemov (2:1), za Bežigradom pa je bilo vse drugače, kajti Olimpija je igrala z ambicijo: zmagati. Ker neodločen izid ne prinaša več točke, je to seveda edina možna taktika, ki pa je seveda tudi zelo tvegana.

Ali se je bilo katastrofi mogoče izogniti? Z zaprto »consko« igro bi Olimpija dosegla ugodnejši izid, toda novi trener Dogandžić je očitno – tako kot pred njim Šoškić – zavogovornik ofenzivnega nogometa. Poraz pa bi bil lahko ugodnejši tudi, če bi Olimpijin trener izkoristil prav vse potenciale (Komočar, Milošević, Podgrajski), še zlasti pa, če bi nekateri posamezniki igrali bolj odgovorno.

Ocene – 6: Englaro, Pate, Tešić, Jermaniš, Zečević, Varvodić, 5: Di. Vrabac, Bosiljčić, Da. Vrabac, 4: Čeh, Topić, Radivojević.

FRANCI BOŽIČ

Navijači spet divjali

Rijeka : Hajduk 1:3 (0:0, 0:0)

RIJEKA – Štadion Kantrida, gledalcev 6000, sodnik Čolić (Beograd).
STRELCI iz 11-m: Punišić za Rijeko ter Jarni, Vučević in Setinov za Hajduk.
RIJEKA: Gabrić, Kurtović, Kljajić, Stipić, Belajić, Dragutinović, Komljenović, Vulić, Nestorović, Punišić, Florijaničić.
HAJDUK: Slavica, Hadžiabdić, Erak (Kozniku), Čerkić, Setinov, Bilić, Jeličić, Miše, Osipov, Vučević, Jarni.

Jadranski derbi je minil v znamenju divjanja navijačev, ne pa tudi dobre igre. Vse kar je omembe vredno v 90 minutah je bil ognjemet v divjanje obeh navijaških taborov reške »armade« in splitske »Torcide«. Igra je bila slaba, tako, da si obe moštvi nista pripravili kakih resnejših priložnosti. V 65. minuti je sodnik tekmo celo prekinil za okoli 20 minut zaradi obmetavanja navijačev s kamenjem in petardami. Po posredovanju policije so tekmo vendarle nadaljevali in srečno pripeljali h koncu. Pri izvajanju enajstmetrovk so bili gostje spretnejši in osvojili pomembno točko.

ORLANDO RIVETTI

S Kužejem kot prerojeni

Budućnost : Sloboda 3:1 (1:0)

TITOGRAD – Štadion pod Goricom, gledalcev 3000, sodnik Burilo (Osijek).
STRELCI: 1:0 – Tatar (25), 1:1 – Kostić (64), 2:1 – Drobnjak (68), 3:1 – Drobnjak (80).
BUDUĆNOST: Petrović, Mirotić, (S. Božović), Tatar, M. Božovic, Mijović, Saveljić, Djurović, Brnović, Ščepanović, Drobnjak, Škara (Dragaš).
SLOBODA: Vasić, Tabaković, Radovanović, Mrkić, Ibrić, Arnautović, Šarić, Kotić, Beširević, Lukić, Ivanović.

Pod vodstvom novega trenerja Kužeja so domači vendarle prekinili črno serijo porazov na domačem igrišču. Tokrat so zaigrali kot prerojeni in zasluženo premagali bledo Slobodo. Kanček upanja za goste je bil izenačujoči zadetek Kostića v 64. minuti. Vse drugo pa je bilo v znamenju domačih, ki so z izvrstno igro predvsem v drugem polčasu po izenačujočem zadetku zasluženo zmagali.

MILAN MARKOVIĆ

Veliko priložnosti

Velež : Spartak 5:2 (3:1)

MOSTAR – Štadion pod Bijelim brijegom, gledalcev 1.500, sodnik Utješinović (Sarajevo).
STRELCI: 1:0 – Gudelj (5), 2:0 – Kodro (16), 3:0 – Kodro (34), 3:1 – Kuntić (44), 4:1 – Tufek (52), 4:2 – Kuntić (68), 5:2 – Juričić (85).
VELEŽ: Peštalić, Šišić (Pintu), Musa, Margeta, Rahimić, Jedvaj, Tufek, Gudelj, Kodro, Mavrak (Juričić), Beširević.
SPARTAK: Čulum, Simonovski (Agić), Radosavljević, Luković, Stanković, Jeftić (Šandor), Kuntić, Ćosić, Sabadoš, Tabaković, Filipović.

V srečanju »mačke z mišjo« so domači zasluženo dosegli visoko zmago, ki bi bila lahko ob večji spretnosti domačih napadalcev še višja. Srečanje je bilo odločeno že v prvem polčasu, ko so domači povedli s 3:0. Tudi v nadaljevanju je igra potekala le na en gol, vendar pa so domači proti koncu zaigrali le še s pol moči, tako, da so se gostje izognili še hujšemu porazu.

ŠEFIK KOZIĆ

Odločil je Krstović

Željezničar : Rad 1:0 (1:0)

SARAJEVO – Stadion na Grbavici, gledalcev 2000, sodnik Bundalevski (Skopje).
STRELEC: 1:0 – Krstović (16).
ŽELJEZNIČAR: Škrba, Katana, Stanić, Pavlović, Jurišič, Hadžialagić, Krtović, Belić, Nikolić (Krunić), Slišković, Bogdanović (Ninković).
RAD: Savić, Vlaisavljević, Nedeljković, Džurović, Džukić, Vasić, Milić, Durak, Tutić (Pajić), Stević (Rizmić), Drulović.

Domači so si z enim golom sicer priigrali dve točki, toda imeli so ves čas pobudo in precej priložnosti. Gostje niti enkrat niso resno streljali na Škrbina vrata, medtem ko so Sarajevčani izkoristili že prvo priložnost v 16. minuti. Akcijo je začel Pavlović na desni strani s podajo Katani, ki je preigral branilca in izredno natančno podal Nikoliću, ta pa je žogo le oplazil, tako, da je prišla do Krtovića. Njegov izredni strel z osmih metrov Savić ni mogel obraniti.

V nadaljevanju se je lepa priložnost spet ponudila v 64. minuti. Savić je obranil močan Sliškovićev strel in žogo odbil do Nikolića, ki pa je s sedmih metrov streljal prek vrat. Sodnik Bundalevski se ni izkazalo. V 71. minuti bi moral dosoditi 11-metrovko, saj je Džukić grobo zrušil Staniča.

KEMAL KAMERIĆ

Gostje razočarali

Radnički : Proleter 2:1 (0:0)

NIŠ – Štadion na Čairu, gledalcev 2000, sodnik Prolić (Sarajevo).
STRELCI: 1:0 – Mladenović (59), 2:0 – Tomić (60), 2:1 – Govedarica (85).
RADNIČKI: Stojanović, Milošević, (Tomić), Momčilović, Kuzmanović, Kuleski, Gavrilović, Jakšić, Mladenović, Stojiljković, Miletić (Vukić), Petković.
PROLETER: Gavrilović, Govedarica, Nikolić, Šarčević, Dubajić, Teljigović, (Simanić), Zahović, Todorović, (Rudan), Srdić, Mihajlović, Čula.

V derbiju kola gledalci niso videli veliko dobre igre. Gostje iz Zrenjanina so igrali podrejeno vlogo, prebudili so se šele proti koncu, ko so domači že vodili z 2:0. Domači so kljub slabši igri v prvem delu prišli do zaslužene zmage. Povedli so z golom Mladenovića, odločilni drugi zadetek pa je po podaji Gavrilovića dosegel Tomić. Edini zadetek za goste je pet minut pred koncem dosegel Govedarica. Omeniti velja, da je bil to prvi poraz Proleterja v spomladanskem delu prvenstva.

EDO CRNALIĆ

Milanič strelec

Partizan : Osijek 4:0 (1:0)

BEOGRAD – Štadion JLA, gledalcev 5000, sodnik Milutinović (Lučane).
STRELCI: 1:0 – Stevanović (35), 2:0 – Milanić (51), 3:0 – Mišić (71), 4:0 – Mijatović (72).
PARTIZAN: Omerović, Stanojković, Milanić, Višnjić, Mijalković, Vujačić, S. Djukić, Mijatović, V. Djukić, Djurdjević, Stevanović.
OSIJEK: Žitnjak, Drljača, Metlicki, Maričić, Vuković, Vladimir, Milićević, Pakasin, Vlaović, Špehar, Musić.

Partizan je kljub povprečni igri visoko premagal blede goste iz Osijeka.

VEKA ILIĆ

Začelo se je v 1. minuti

Borac : Sarajevo 3:0 (2:0)

BANJA LUKA – Mestni stadion v Banja Luki, gledalcev 6000, sodnik Jamšek (Maribor).
STRELCI: 1:0 – Buvač (1), 2:0 – Ratković (30), 3:0 – Štavljanin (52).
BORAC: Jakovljević, Malbašić, Mataja, Bilbija, Bogdan, Špica, Ratković, Buvač, Štavljanin (Vuković), Šušić (Dragoslavić), Lukić.
SARAJEVO: Prudnjikov, Vidaković, Geca, Bajić, Rajičković, Varupa (Ćirković), Puhalek, Kuprešanin (Vuksanović), Barnjak, Mulavdić, Ramović.

Že prvi napad domačih se je končal z golom. Ko so gostje zaigrali s sredine, je Bogdan »ukradel« žogo, po lepi kombinaciji po desni strani je Malbašić lepo podal do Buvača, ki je z glavo poslal žogo v gol.

Sarajevo si je hitro opomoglo in vzpostavilo terensko ravnotežje. Gostje pa priložnoti niso izkoristili, v 30. minuti pa je Ratković z 7–8 m dosegel drugi gol. V nadaljevanju tekme je premoč pripadla domači. V 52. min. je Štavljanin postavil končni rezultat tekme, po lepo izvedenem strelu s kota.

ŠPORTNA NAPOVED

Trinajst pravilnih

Bari : Bologna	1
Fiorentina : Cagliari	1
Torino : Genoa	1
Roma : Juventus	2
Atalanta : Lazio	1
Cesena : Lecce	1
Inter : Milan	2
Sampdoria : Napoli	1
Parma : Pisa	2
Bor : Zagreb	1
Radnički : Cibalija	1
Napredak : Sutjeska	1
Vardar : Beograd	0

Deset pravilnih

Vozila : Mura	0
Steklar : Svoboda	1
Jadran Lama : Rudar (V)	0
Domžale : Ingrad Kladivar	2
Partizan Hmezad : Rudar (T)	1
Ljubljana : Medvode	1
Elan : Živila Naklo	0
Nafta : Slovan	1
Beltinka : Železničar	0
Stol Virtus : Primorje	2

I. ZNL

Zemun : Dinamo 7:8 (1:1, 1:0) – po 11-m
Partizan : Osijek 4:0 (1:0)
Borac : Sarajevo 3:0 (2:0)
Rijeka : Hajduk 1:3 (0:0, 0:0) – po 11-m
Velež : Spartak 5:2 (3:1)
Budućnost : Sloboda 3:1 (1:0)
Olimpija : C. zvezda 0:6 (0:1)
Željezničar : Rad 1:0 (1:0)
Radnički : Proleter 2:1 (0:0)
Vojvodina prosta

C. zvezda	24	17	4(4)	3	55:15	38	+40
Partizan	23	12	6(3)	5	41:22	27	+19
Dinamo	24	11	8(5)	5	38:23	27	+15
Proleter	24	13	3(1)	8	33:26	27	+7
Osijek	24	10	4(3)	10	35:34	23	+1
Radnički	24	10	4(3)	10	22:32	23	−10
Velež	23	9	5(3)	9	33:30	21	+3
Željezničar	24	8	9(5)	7	27:28	21	−1
Olimpija	**24**	**10**	**2(1)**	**12**	**26:40**	**21**	**−14**
Zemun	23	8	8(4)	7	27:33	20	−6
Hajduk	23	8	7(3)	9	32:24	19	+8
Budućnost	24	9	4(1)	11	29:28	19	+1
Borac	23	8	6(3)	9	23:26	19	−3
Vojvodina	23	9	3(1)	11	29:37	19	−8
Rijeka	23	8	7(2)	8	21:15	18	+6
Rad	24	7	4(4)	13	25:25	18	0
Sloboda	24	9	3(0)	12	25:35	18	−10
Sarajevo	24	6	8(4)	9	18:31	16	−13
Spartak	24	1	8(2).	15	14:49	4	−35

PARI PRIHODNJEGA KOLA (31. t. m.): Vojvodina – Radnički (0:3), Proleter – Željezničar (0:2), Rad – Olimpija (0:1), C. zvezda – Budućnost (0:2), Sloboda – Velež (0:1), Spartak : Rijeka (0:3), Hajduk – Borac (2:0), Sarajevo : Partizan (0:2), Osijek – Zemun (1:2), prost Dinamo.

II. ZNL

Bor : Zagreb 1:0 (0:0)
Radnički : Cibalia 4:1 (3:1)
Napredak : Sutjeska 1:0 (0:0)
Leotar : Sloboda 3:0 (1:0)
Priština : Pelister 4:0 (3:0)
Šibenik : GOŠK Jug 6:7 (0:0, 0:0) – po 11-m
Budva : Iskra 1:0 (1:0)
Mačva : Borac 2:1 (0:0)
Vardar : Beograd 4:7 (3:3, 2:1) – po 11-m
prosta Kikinda

Vardar	23	12	6(4)	5	37:26	28	+11
Zagreb	22	13	2(0)	7	35:15	26	+20
Beograd	23	10	8(5)	5	34:20	25	+14
Sutjeska	22	11	3(2)	8	27:16	24	+11
Kikinda	22	10	4(3)	8	29:24	23	+5
Šibenik	23	10	5(3)	8	30:27	23	+3
Pelister	23	10	4(1)	9	36:25	21	+11
Priština	23	10	2(1)	11	30:27	21	+3
Napredak	23	9	8(3)	6	26:23	21	+3
Radnički	23	8	4(3)	11	29:30	19	−1
Budva	23	9	4(1)	10	24:26	19	−2
Mačva	23	8	6(3)	9	17:23	19	−6
Cibalia	22	9	4(1)	9	25:33	19	−8
Iskra	23	8	5(3)	10	15:24	19	−9
Leotar	23	9	3(1)	11	26:41	19	−15
Sloboda	22	8	4(2)	10	24:22	18	+2
Bor	23	7	5(4)	11	15:23	18	−8
GOŠK Jug	23	7	6(3)	10	13:26	17	−13
Borac	23	4	5(1)	14	23:44	9	−21

PARI PRIHODNJEGA KOLA (31. t.m.): Vardar – Bor (3:4 po 11-m), Beograd – Mačva (5:6 po 11-m), Borac – Budva (0:1), Iskra – Šibenik (1:4), GOŠK Jug – Priština (0:1), Kikinda – Leotar (3:1), Sloboda – Napredak (3:1), Sutjeska – Radnički (0:1), Cibalia – Zagreb (0:5), prost Pelister.

VELEMOJSTRSKA IGRA – Robert Prosinečki (na sliki v skoku, ob Pančevu, Zečeviću in Da. Vrabcu) je bil prvi junak tekme za Bežigradom. (Foto: Marko Feist)

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

Na vrhu je vse večja gneča

Tudi v 18. kolu republiškega prvenstva ni manjkalo razburljivih trenutkov – Slovan in Svoboda izgubila, Rudarju (V) le točka v Dekanih

LJUBLJANA – Od moštev z vrha je 18. kolo brez težav preživela le Ljubljana proti zadnjeuvrščenim Medvodam, vsi ostali pa so imeli male težave. Po takšnem razpletu je pričakovati še bolj ogorčen boj za naslov prvaka.

Nafta : Slovan 2:0 (1:0)

LENDAVA – Igrišče Nafte, gledalcev 600, sodnik Horvat (Mb).
STRELEC: 1:0 – Šabjan (37), 2:0 – Šabjan (76).
NAFTA: Kuske, Graj, Drvarič, Kopinja, Žalek, Pintarič (Varga), Car (Horvat), Šabjan, Herceg, David, Ratajac (Dovečer).
SLOVAN: Pejković, Pejović, Čerina, Stupar, Milinović, Kendič, Roblek, Stojanović, Srovin, Protega (Kebe), Mrak (Grad).

Domači so nepričakovano, vendar zasluženo premagali vodilno moštvo SNL. V prvem polčasu so nadigrali Slovana, si že v prvih petnajstih minutah pripravili dve priložnosti, ki pa jih niso izkoristili. Šele v 37. minuti je Šabjan po lepi podaji Pintariča z leve strani poslal žogo v mrežo. Za prvi polčas še velja, da ste obe ekipi enkrat zadeli vratnico. V nadaljevanju so pobudo prevzeli Ljubljančani, nenehno napadali in imeli nekaj priložnosti, ki pa jih nespretni napadalci niso izkoristili. Na drugi strani pa je Šabjan po grobi napaki obrambe gotovo povečal vodstvo.

FERI MAUČEC

Jadran Lama : Rudar (V) 0:0

DEKANI – Igrišče Ivan Gregorič, gledalcev 400, sodnik Živković (Šk. Loka).
JADRAN LAMA: Germek, Šprager, Marš, Prosen, Kompara, Čotar, Nikić (Maršić), Badžim, Ribarič, Viler, Mahič (Kaligarič).
RUDAR (V): Dabanović, Križan, Grajfoner, Doler, Golać, Polovšak (Kostanjšek), F. Oblak (Javornik), Pranjić, S. Oblak, Brdjanović, Goršek.

V dinamični tekmi so gostitelji vseh 90 minut gospodarili na igrišču. Od tako močne ekipe, ki je v jesenskem delu s 4:2 odpravila novinca v ligi, smo pričakovali več. Ves čas tekme so se gostje branili, na trenutke celo zavlačevali igro. Kljub temu so si gostitelji priigrali vsaj štiri lepe priložnosti. Najprej se je v 11. minuti Badžim sam znašel pred Dabanovićem, a ni zadel vrat. Njegov strel z 10 metrov je vratar pet minut kasneje odbil. Po mnenju vseh pa je bila odločilna 25. minuta. Dabanović je slabo posredoval, žoga se je odbila do prostega Marša, ki je ni znal poslati v prazna vrata.

BRANKO BRATOŽ

Ljubljana : Medvode 3:1 (1:1)

LJUBLJANA – Štadion Ljubljana, gledalcev 200, sodnik Salkič (Lj).
STRELCI: 1:0 – Bengez (15), 1:1 – Novak (24), 2:1 – Zadravec (54), 3:1 – Škufca (58).
LJUBLJANA: Magić, Kušar, Lipovec, Džaferović, Zadravec, Matanić, Hasanagić (Joksimović), Škufca, Orel (Šporar), Bengez (Popivoda), Vidović.
MEDVODE: Andrić, Božič, Cilenšek (Ivanuša), Sredec (Kopač), Velkovrh, Dolenc, Jakus, Lukančič, Jurinič, Janežič, Novak.

V prvem polčasu je bila igra izenačena, v nadaljevanju pa so nogometaši Ljubljane povsem nadigrali tekmece in zasluženo visoko zmagali. Sodnik Salkič je gostom pokazal tri rumene kartone in rdečega Velkovrhu zaradi pregrobe igre.

STEVO PASPALJ

Steklar : Svoboda 1:0 (0:0)

ROGAŠKA SLATINA – Igrišče Steklarja, gledalcev 400, sodnik Medved (Ravne)
STRELEC: 1:0 – Prevoljšek (80).
STEKLAR: Mordej, Koražija, Kovačec, Šemnički, Horvat, Zupanc, Šmid (Valek), Bočkaj (Počivavšek), Prevoljšek, Kidirč, Neskić.
SVOBODA: Horvat, Sovič (Agačič), Štok, Brezovšek, Nuić, Pucihar, Dikić, Lovrič, Hegler (Tratar), Baranja, Udovič (Radeljak).

V sila raztrganem srečanju sta obe ekipi prikazali bore malo igre, ki bi lahko zadovoljila številne gledalce. Iz prvega polčasa kaže omeniti prečko gostov v 28. minuti in nedosojeno 11-metrovko za domače v 34. minuti. V nadaljevanju so gostje znova zadeli prečko v 54. minuti, svojo terensko premoč pa so igralci Steklarja kronali z zadetkom spretnega Prevoljška, ki se je odlično znašel po podaji Neskića. Tako sta sila pomembni točki ostali doma.

JANEZ TERBOVC

Elan : Živila Naklo 1:1 (0:0)

NOVO MESTO – Štadion Bratstvo in enotnost, gledalcev 200, sodnik Žitnik (Ptuj).
ELAN: Črv, Kroni, Kolenc, Kramar, S. Mesojedec, Milanovič, Juršič, Božovič (A. Primc), V. Primc, Plevnik, Kostrevc.
ŽIVILA NAKLO: Vodan, Perhovec, A. Jošt, Imar, Križaj, D. Jošt, Jerina, Pavlin, Bohinc (Leskovec), Taneski, Naglič (Janko).
STRELCA: 0:1 – Taneski (53), 1:1 – Plevnik (63-11 m).

Novomeščani so imeli sicer rahlo pobudo, vendar to ni bilo dovolj, da bi ugnali žilave goste iz Nakla, ki so prišli do vodstva v 53. minuti. Spretni napadalec Taneski je bil za glavo višji od branilcev Elana in žoga je končala v spodnjem levem kotu Črvovih vrat. Po vodstvu gostov so Novomeščani pritisnili v kazenski prostor gostov. Eden od gostov je igral z roko in sodnik Žitnik je pokazal na belo točko. Plevnik je s silovitim strelom izenačil na 1:1. Minuto pred koncem je Kostrevc zgrešil prazna vrata.

SLAVKO DOKL

Domžale Lek : Ingrad Kladivar 2:4 (1:3)

DOMŽALE – Igrišče v športnem parku, gledalcev 100, sodnik Hvalič (NG).
STRELCI: 0:1 – Džafić (8), 0:2 – Jelenko (9), 0:3 – Bevc (17), 1:3 – Jurdić (45), 2:3 – Vasić (68, avtogol), 2:4 – Jelenko (87).
DOMŽALE LEK: Dermastija, Dimitrašković (Cvijanović), Zavrsan, Zajc, Mùrnik, Mikuž, Dimec (Sršen), Vončina, Juršič, Jerak, Ledenko (Rožič).
INGRAD KLADIVAR: Stankovič, Pirc, Blatnik (Kocijan, Romih), Panjeglav, Blatnik, Bevc, Turk, Hren, Vasić, Džafić, Jelenko (Dolžan).

Domžalčani so drugič zapored izgubili na svojem igrišču. Po začetnem presingu gostiteljev so se Celjani zbrali in v pičlih devetih minutah dosegli tri zadetke, od katerih je bil najlepši tretji, ki ga je s strelom s 23 metrov dosegel Bojan Bevc. Minuto pred odmorom so Domžalčani znižali rezultat, v drugem delu pa je srednji napadalec Celjanov Vasić »mojstrsko premagal« svojega vratarja in znižal na 2:3. Gostitelji so poizkušali vse, da bi rezultat izenačili (v 71. minuti je dišalo po 11-metrovki), Celjani pa so hitremu protinapadu tri minute pred koncem dosegli še četrti zadetek.

SANDI KRAŠEVEC

Vozila : Mura 1:1 (0:1)

NOVA GORICA – Štadion v športnem parku, gledalcev 550, sodnik Globočnik (Kranj).
STRELCA: 0:1 Buzeti (22), 1:1 Dovžak (55).
VOZILA: Zupan, Radosavljevič, Kacin, Dovžak, Smajič, Pejovič, Kanalec (Hlede), Kavčič (Makorič), Lihić, Bratkić, Breznikar.
MURA: Šiftar, Kardoš, Papič, Bencak, Berendijaš, Filipan, Buzeti (Casar), Cirkvenčič, Cifer, Lesjak, Vori (Črnko).

V prvem polčasu dokaj dinamičnega srečanja so se vrstile priložnosti na obeh straneh. Domači so bili nevarnejši ob prekinitvah, gostje pa so imeli tri izjemne priložnosti po grobih napakah domače obrambe. V 22. minuti je Kavčič izgubil žogo sredi igrišča, Cifer jo je mojstrsko podal Buzetiju, ki je prišel sam pred Zupana in ga premagal. Le malo za tem se je lepa priložnost ponudila Lihiču, a so gostje žogo nekako le spravili v kot. Sledili sta novi napaki domačih, predvsem Smajića, a je obakrat zanesljiv zadetek rešil Zupan. Ob Strelu Breznikarja z roba kazenskega prostora pa je žoga oplazila vratnico. V nadaljevanju so se gostje bolj branili, domači pa so le redko prišli do priložnosti. Eno lepših je zapravil Breznikar, – Dovžak pa se je v 55. minuti nenadoma odločil za strel z razdalje, ki je presenetil vse.

ERVIN ČURLIČ

Hmezad Žalec : Rudar (T) 1:0 (0:0)

ŽALEC – Igrišče v športnem parku, gledalcev 300, sodnik Felhar (Lendava).
STRELEC: 1:0 – Marinček (54).
HMEZAD ŽALEC: Pusovnik, Tirk, Kotnik, Lapuh, Marinček, Govejšek, Korun, Kovač, Topolovec (Jelen), Plantak.
RUDAR (T): Mudrinič, Karamarkovič, Bukovec, Hološek, Glinšek, Florjanc (Ocvirk), Kirbiš, Sotenšek, Čuk, Rižner, Harolovič.

V prvem polčasu so imeli domači terensko premoč, vendar so bili v pred vrati gostov nenatančni. Tudi v nadaljevanju so se domači na moč trudili in tako je Marinček dosegel edini gol na tekmi. Dve minuti kasneje je bil zaradi nešportnega vedenja izključen igralec Rudarja Čuk.

TONE TAVČAR

Slovan	18	12	2	4	35:14	26
Rudar (V)	18	10	5	3	35:20	25
Ljubljana	18	9	6	3	35:21	24
Svoboda	18	10	3	5	35:22	23
Živila Naklo	18	8	5	5	38:19	21
Rudar (T)	18	5	8	5	21:19	18
Jadran Lama	18	5	8	5	20:20	18
Ingrad Kladivar	18	7	4	7	37:29	16
Nafta	18	5	6	7	20:22	16
Elan (−2)	18	6	6	6	27:35	16
Domžale	18	3	9	6	19:25	15
Mura	18	5	5	8	25:36	15
Vozila	18	5	5	8	17:33	15
Steklar	18	5	4	9	25:30	14
Partizan Hmezad	18	5	3	10	13:29	13
Medvode	18	3	2	13	12:38	8

PARI PRIHODNJEGA KOLA (31. t. m.): Nafta – Vozila, Slovan – Elan, Živila Naklo – Ljubljana, Medvode – Partizan Hmezad, Rudar (T) – Domžale Lek, Ingrad Kladivar – Jadran Lama, Rudar (V) – Steklar, Svoboda – Mura.

MEDREPUBLIŠKA NOGOMETNA LIGA – ZAHOD

Podvig Izole v Mariboru Koprčani ugnali Orijent

V 21. kolu so nogometaši Izole v slovenskem derbiju premagali enajsterico Maribora Branika – Ubavič edini strelec na Bonifiki

LJUBLJANA – Izolski nogometaši so v Ljudskem vrtu v Mariboru zasluženo dobili slovenski derbi z vijoličastimi in jih dohiteli po točkah. Koprčani so odpravili enajsterico z Reke z golom Ubaviča z 11-m in se prebili na 4. mesto. Zmagali pa bi lahko še precej višje, toda strelci rumeno-modrih spet niso bili razpoloženi.

Maribor Branik : Izola 0:2 (0:1)

MARIBOR – Štadion v Ljudskem vrtu, 300 gledalcev, sodnik Cvitković (Zagreb)
STRELCA: 0:1 – Djuranović (17), 0:2 – Bičakčić (78).
MARIBOR BRANIK: Miletić, Petrovič, Hribar, Lukačević, Tarana, Križan, Cvikl (Ekart), Binkovski, Poznič, Lukić (Kotnik), Bakula.
IZOLA: Kapun, Perkat, Ružnič, Kraja, Omanović, Tosič, Štampfer (Okčič), Djuranović, Gregorič (Bičakčić), Mekič, Želko.

Gostje iz Izole so povsem zasluženo premagali Mariborčane, ki so igrali slabo in nedomiselno. Gostje so uspešno nadzorovali igro na sredini igrišča in dosegli dva zelo lepa zadetka. Domači so imeli nekaj priložnosti, vendar so bili nespretni. Sodnik je sodil dobro. Tekma je bila zelo športna, kar potrjuje dejstvo, da sodnik ni dodelil nobenega kartona. Mariborsko občinstvo je navijalo celo za goste. S tem, že četrtim zaporednim porazom, so Mariborčani zašli v položaj, ko se bodo morali bojevati za obstanek.

S. P.

Koper : Orijent 1:0 (1:0)

KOPER – Štadion na Bonifiki, gledalcev 700, sodnik Medić (Bihać).
STRELEC: 1:0 Ubavič (18, 11-m).
KOPER: Volk, Šćulac, Radovanović, Ban, Ibranović, Galić (Gosič), Zobec, Radulović, Ubavič (Poljšak), Pevnik in Rudonja
ORIJENT: Bjelanović (Grubar), Lasić, Štenberger, Gruber, Paulić, Brajković, Kadrić (Sabadin), Sušić (Cupać), Miculinić, Černe in Pipanić.

Rumeno-modri so v pomembni in zato živčni tekmi zasluženo zmagali. Zamudili pa so priložnost za izdatnejšo zmago, saj so zadnjih dvajset minut igrali z igralcem več. V 70. minuti je namreč sodnik Medić povsem upravičeno pokazal rdeči karton gostujočemu vratarju Bjalanoviću, ki je grobo zrušil Zobca, ko je ta sam prodiral proti njem. Pa tudi sicer so imeli gostitelji še nekaj priložnosti, prvo že Zobec v 4. minuti, potem Galič (14), Ubavič (15), Rudonja (39) in ponovno Zobec (86). Gostje so prvič sprožili proti Volku v 25. minuti, najlepši priložnosti za zadetek pa zamudili Pipunić v 30. minuti in Brajković v 63. minuti, ko je žogo iz golove črte izbil Radanović. Zadetek so Koprčani dosegli s strelom Ubaviča z 11-m, potem ko je v 18. minuti Galiča v svojem kazenskem prostoru zrušil Susić.

J. K.

Jugokeramika : Primorac 3:0 (1:0)
Split : Trešnjevka 1:0 (0:0)
Radnik : Rudar 4:1 (2:0)
Mladost : Jedinstvo 3:4 (0:0, 0:0) – po 11 m
Zadar : Varteks 4:0 (3:0)
Prijedor : Junak 1:0 (0:0)
Krajina : Segesta 2:1 (1:1)

Zadar	21	14	2(1)	5	47:12	29
Jugokeramika	21	12	3(3)	6	31:21	27
Jedinstvo	21	9	4(4)	8	17:30	22
Koper	**21**	**9**	**8(2)**	**4**	**27:12**	**20**
Trešnjevka	21	9	2(2)	10	32:29	20
Krajina	21	9	3(2)	9	20:26	20
Varteks	20	9	2(1)	9	26:27	19
Maribor Branik	**21**	**9**	**2(0)**	**10**	**18:21**	**18**
Izola	**21**	**8**	**4(2)**	**9**	**22:30**	**18**
Primorac	21	7	6(4)	8	12:25	18
Radnik	21	7	5(3)	9	24:26	17
Prijedor	20	7	5(3)	8	16:21	17
Mladost	21	8	2(1)	11	24:30	17
Split	21	7	7(2)	7	31:26	16
Rudar	21	8	4(2)	9	31:31	16
Junak	21	7	4(1)	10	26:33	15
Orijent	21	7	2(1)	12	19:28	15
Segesta	21	6	7(2)	8	25:20	14

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30. t. m.): Junak – Koper (0:3) Izola – Radnik (0:1), Trešnjevka – Jugokeramika (0:3), Primorac – Prijedor (4:2 – po 11 m), Orijent – Krajina (0:2), Jedinstvo – Maribor Branik (3:2 – po 11 m), Segesta – Mladost (0:1), Rudar – Zadar (0:4), Varteks – Split (2:6).

Antić pri Realu za 100.000 dolarjev

MADRID – Nekdanji igralec beograjskega Partizana Radomir Antić, ki se je kot trener uveljavil v Zaragozi, je novi trener madridskega Reala. V času najhujše krize tega kluba je zamenjal slovitega Di Stefana. Real je trenutno sedmi v španskem prvenstvu, če pa se bo uvrstil v tekmovanje za pokal UEFA, bo Antić dobil 100.000 dolarjev posebne premije.

STRELJANJE

Rekord Oržamove

LJUBLJANA – Na obnovljenem ljubljanskem strelišču je bilo že 35. prvenstvo Slovenije v streljanju s serijsko zračno puško, ki se ga je udeležilo več kot 600 strelcev in strelk iz 117 strelskih družin. Zanimivo je, da noben lanski zmagovalec ni ponovil uspeha. Pri članicah je Renata Oražem iz Portoroža s 377 krogi dosegla nov republiški rekord. Kolajne je osvojilo 15 strelskih družin, največ pa Trzin (3). Norme za DP, ki bo aprila v Ljubljani, je izpolnilo 34 ekip in 120 strelcev. Ob otvoritvi mestnega zračnega strelišča so podelili pokale osmim zmagovalnim ekipam ter trem najboljšim posameznikom v republiških ligah.

REZULTATI: člani, ekipno: 1. Kamnik (Podgornik, Radelj, Repič) 1119, 2. Kranj 1113, 3. Portorož 1111, 4. Celje 1110, 5. Rudnik Hrastnik 1109, 6. Koloman Flisar Tišina 1107; posamezno: 1. Kandare (Brest) 381, 2. Frelih (Kranj) 380, 3. Frangež (Večer) 379, 4. Brečevič (Portorož) 377, 5. Ivanetič (Iskra Semič) 376, 6. Malec (Celje) 376; članice, ekipno: 1. Proleter (Sladič, Mihorko, Premovič) 1092, 2. Bratstvo in enotnost (Kranj) 1090, 3. STT Trbovlje 1075, 4. Avgust Majerič (Maribor) 1069, 5. Dušan Poženel (Rečica pri Laškem) 1054, 6. Trzin 1051; posmezno: 1. Oražem (Portorož) 377, 2. Premovič (Proleter) 367, 3. Markošek (STT Trb.) 366, 4. Smrtnik (kranj) 366, 5. Sladi (Proleter) 365, 6. Kavaš (Ljubo Šercer Lj) 364; pionirji, ekipno: 1. Olimpija (Tonkijevič, Uzelac, Turk) 517, 2. Rudnik Hrastnik 505, 3. Pomurka MS 504, 4. Noršinci 501, 5. Jutex Žalec 499, 6. Prvi poh. bataljon (Ruše) 498; posamezno: 1. Biderman (Rudnik) 176, 2. Kaluža (T. Tomšič Pivka) 176, 3. Tonkijevič (Olimpija) 175, 4. Balaško (Noršinci 175, 5. Uzelac (Olimpija) 174, 6. Klinar (J. Mrak Mojstrana) 174; pionirke, ekipno: 1. Trzin (Habjan, Mušič, Savšek) 516, 2. Tone Tomšič Pivka 514, 3. Tabor Ježica 510, 4. Olimpija 507, 5. Partizan Julek Radovljica 497, 6. STT Trbovlje 492; posamezno: 1. Sorak (P. Julek Radovljica) 180, 2. Mišovič (Tabor Ježica) 179, 3. Habjan (Trzin) 177, 4. Hodak (Olimpija) 176, 5. Beslič (Tabor Ježica) 176, 6. Kranj (STT) 175.

E. P.

Dolenčeva dvajseta

SEKSARD – Naša strelka Barbara Dolenc se je uvrstila na 20. mesto v konkurenci 42 tekmovalk iz 7 držav z zračno pištolo na turnirju na Madžarskem. V dveh streljanjih je nastreljala 735 krogov. Druga Jugoslovanka Irena Toroš je bila z 721 krogi 29. Zmagala je Madžarka Kuti (860,1) pred Galuzo iz SZ (850,8) in drugo Madžarko Kotroczo (850).

Amaterizem duši konjeniški šport, rešitev: profesionalizem

Profesionalizem ni mogoč brez centralnega hipodroma v Ljubljani – Začetek nove sezone 2. aprila

LJUBLJANA – Amaterizem nas duši, napravimo korak naprej v profesionalizem na organizacijskem področju, rešitev je centralni hipodrom v Ljubljani – tako je med drugim zapisal predsednik komisije za kas Franc Lovrenčič v poročilu za redno letno skupščino Konjeniške zveze Slovenije, ki je bila v prostorih ČGP Delo.

Kasaških prireditev je bilo v Sloveniji v minulem letu 15 (in dve v Zagrebu) s skupno 100 točkami (+12), nagradnim skladom 1.367.300 din (+102.000 din) in rejskimi nagradami 18.000 din. Kasaških prireditev, tako ugotavlja komisija, je vse premalo, rešitev je centralni hipodrom. Skupaj je v Sloveniji lani tekmovalo 162 konjev (med njimi 36 dvoletnikov). Najboljša po časih sta bila Adam Adonno 1:16,8 in Alfa MS 1:22,8. Prireditve so na zelo dobri ravni (Šentjernej, Brdo, Maribor), nekaj pa je bilo hudih organizacijskih spodrsljajev.

Tekmovanj v preskakovanju zaprek je bilo 17 (med njimi tri v Ljubljani, po dve v Rogaški Slatini, Krumperku in Mariboru), izvedba pa je bila na solidni ravni. Ob republiškem prvenstvu je bilo šest tekmovanj za Pokal Slovenije (odslej samo za mladince). Komisija, ki jo vodi **Matjaž Čik**, je že drugo leto v Lipici organizirala seminar za trenerje in jahače (26) z avstrijskim trenerjem B. Boorom, stroške so krili udeleženci sami. Večjo skrb bo treba posvetiti postavljalcem parkurjev. V dresurnem jahanju vrhunski šport še vedno stagnira, množičnost pa je vse večja (6 tekmovanj; po dve v Lipici, Ljubljani in Kranju). Od 11. do 15. septembra letos bo v Lipici doslej največje tekmovanje v dresuri pri nas – evropsko prvenstvo.

Komisija za vzgojo kadrov, vodi jo **Marica Hočevar**, je opravila izjemno pomembno delo: prevode iz tuje lite-

● Na sobotni skupščini KZS, na kateri so v članstvo sprejeli nova kluba KK Kras Sežana in KK Slovenske Konjice, so po pravilniku KZS izbrali tudi najboljše tekmovalce po disciplinah. To so: kasaštvo Pero Crnković (Brdo), dresura Ladislav Fabris (Lipica) in preskakovanje zaprek Matjaž Čik (Krumperk). KZS, ki jo vodi predsednik Mirko Mirtič, bo imela odslej dva podpredsednika, ki bosta skrbela za kasaštvo in galopske dirke oziroma za dresuro, preskakovanje zaprek in military, torej olimpijske discipline.

rature za vozniške izpite, seminar za sodnike in trenerje za dresuro v Lipici, žal brez praktičnega prikaza, seminar za disciplino preskakovanja zaprek, tečaj za trenerje turističnega jahanja in terenskega jahanja itd.,

Začetek nove sezone je pred durmi: 28. aprila bodo kasaške dirke v Ljutomeru, 4. maja bo jahalni turnir v dresuri v Kranju, dan pozneje pa bo v Ljubljani prvi letošnji turnir v preskakovanju zaprek.

manjka samo še sodobna knjiga o vzgoji konja do vrhunske forme skakanja. Predsednica komisije je napisala tudi brošuro Na konju v naravo.

Ocena sodniške komisije pod vodstvom **Toneta Slaviča** je, da bo treba poostriti kriterij sojenja na kasaških dirkah (in tudi drugih tekmovanjih). Registracijski odbor KZS pa ugotavlja, da ima vse več opravkov s strahotnim številom podatkov in kratko in malo ne zmore več ročno obdelati vsega, zato je neogibno potrebno, da KZS dobi računalnik.

H. U.

NAMIZNI TENIS

Poloni Čehovin YU TOP 12

HRASTNIK – V odlični organizaciji domačega TKI Kemičar je bil finalni turnir mladink – YU TOP 12. Nastopilo je 23 igralk, z izjemo poškodovanih oziroma obolelih Sevškove in Guzeljeve, zmagala pa je Polona Čehovin iz Primexa Vrtojbe.

Dvodnevno tekmovanje je spremljal tudi zvezni kapetan za mladinke **Janez Stare**, ki je takole strnil svoja razmišljanja: »Predvsem moram poudariti, da sem, kar zadeva kvaliteto, pričakoval več. Izpad kvalitete sta delno nadomestili izredna izenačenost in borbenost. Kar zadeva kandidatke za sestavo državne reprezentance bo končna odločitev na državnem prvenstvu, ki bo čez tri tedne v Crikvenici. Krog kandidatk ostaja po tem turnirju več ali manj nespremenjen. Zmagovalka Polona Čehovin je v pozitivnem smislu presenetila, zlasti z borbenostjo in obnašanjem, kar sicer nista njeni odliki. Še vedno pa ji primanjkuje zanesljivosti, zato tudi spodrsljaji proti objektivno slabšim igralka, kar je tokrat nadomestila z zmagami proti neposrednim tekmicam. Od negativnih presenečenj moram omeniti Severjevo, od katere sem pričakoval precej več, pa tudi pionirki Mančičeva in Boroševa sta tokrat igrali pod svojimi sposobnostmi.«

Dodajmo še, da je bil delež slovenskih igralk ob odsotnosti Sevškove in Guzeljeve precej skromnejši, tako da razen Čehovinove in deloma Nišavičeve trenutno nimamo igralk, ki bi se enakovredno kosale z igralkami iz drugih republik.

Rezultati – **I. skupina:** 1. Čehovin (Prim) 9:2, 2. Šišak (Mundus) 8:3, 3. Kelemen (Senta) 8:3, 4. Stančić (Voj) 7:4, 5. Nišavič (TKI Kem) 7:4, 6. Jurinec (Slob) 7:4, 7. Mančič (Duboč) 5:6, 8. Sever 4:7, 9. Tomašič (obe Mundus) 4:7, 10. Boroš (IMES) 3:8, 11. Plavšić (Voj) 2:9, 12. Antonijević (Voj) 2:9; **II. skupina:** 1. Kocijan (Marat) 9:1, 2. Golić 9:1, 3. Dragojević (obe IMES) 7:3, 4. Tilinger (TKI Kem) 7:3, 5. Erdelji (Prol) 6:4, 6. Sinic 4:6, 7. Bečejski (obe IMES) 4:6, 8. Zalezina (TKI Kem) 3:7, 9. S. Vukalović 3:7, 10. K. Vukalović (obe Smeder) 2:8, 1. Barlog (Prol) 1:9.

JOŽE PREMEC

Polončičeva in Kastelic zmagovalca

LJUBLJANA – V Hrastniku in Preserju so igrali kvalifikacijska turnirja najmlajših igralcev namiznega tenisa MRNTZ Ljubljana, ki sta ju pripravila TKI Kemičar in NTK Preserje. Na obeh turnirjih je sodelovalo blizu 110 igralcev, najboljša pa sta bila Gašper Kastelic (Kovina-Olimpija) pri pionirjih in Špela Polončič (Kajuh-Slovan) pri pionirkah.

Uvrstitve – Hrastnik: 1. Polončič, 2. Poljanšek, 3.-4. Todorović (vse Kajuh-Slovan), Dolanc (TKI Kemičar), 5.-8. Jager (Il), Smrekar (Vesna), Rus, Mlakar (TKI Kemičar). Finale: Polončič : Poljanšek 2:0 (20, 20). **Preserje:** 1. Kastelic (Kovina-Ol), 2. Retelj, 3.-4. Kralj (oba Novotehna), Reflak (Kovina-Ol), 5.-8. Petrovčič (Preserje), Krevh (Logatec), Teršek (TKI Kemičar), Miklič (Novotehna).

Finale: Kastelic : Retelj 2:1 (10, –15, 17).

D. N.

DELO plus
Vsak petek razkriva RESNICO

SMUČANJE

Dovžanova in De Costa

SORIŠKA PLANINA – SK Alpetour je na Soriški planini izvedel le nedeljski veleslalom starejših pionirjev in pionirk za pokal Top trade, medtem ko so morali sobotni slalom zaradi izredno slabega vremena prekiniti. 139 tekmovalcev in tekmovalk iz slovenskih klubov ter Zagreba in Sarajeva je v veleslalomu tekmovalo v dobrih razmerah, ki so bile enake za vse nastopajoče, škofjeloški Alpetour pa se je izkazal z dobro izvedbo.

REZULTATI – **st. pionirji;** 1. De Costa (Vel) 38,08, 2. Čeh (Br) 38,94, 3. Grubelnik (Br) 38,96, 4. Šuligoj (Gor) 39.39, 5. Maretič (Alp) 39,53, 6. Uršič (Alp) 39,46, 7. Bečirbegović (Želj.) 39,50, 8. Rupar (Alp) 39,53, 9. Verdnik (Nov) 39,85, 10. Smolič (Tr) 39,92, **st. pionirke:** 1. Dovžan (Jes) 40,50, 2. Česnik (Alp) 40,78, 3. Gašperin (Bl. D.) 41,76, 4. Kraševec (Fuž) 41,80, 5. Bobcelj (Tr) 41,81, 6. Boras (Želj) 42,39, 7. Noč (Bl. D.) 42,42, 8. Ravnik (Kr. G.) 42,43, 9. Breznik – Pušlar (Dolom) in Kalan (Alp) 42,49.

M. M.

Čižman četrti

KEYSTONE – V veleslalomu smučarskih profesionalcev je Norvežan Ove Nygren v finalu premagal vodilnega v skupni razvrstitvi Avstrijca Bernarda Knaussa. V dvoboju za tretje mesto pa je Američan John Buxman premagal našega Tomaža Čižmana.

Najmlajši na Zelenici

TRŽIČ – Na smučiščih na Zelenici je tržiški smučarski klub pripravil republiško tekmovanje v veleslalomu za cicibane. Na progi s 120 m višinske razlike in 18 vrati je nastopilo 61 tekmovalk in 81 tekmovalcev.

Rezultati – cicibanke: 1. Čibej (Lj) 29,82, 2. Gramzov (Nov) 30,17, 3. Mesarič (Ru) 30,44, 4. Brumen (Br) 30,48, 5. Kastelic (Nov) 30,54; cicibani: 1. Križaj (Trž) 27,99, 2. Skerbinek (Br) 28,43, 3. Saje (Nov) 28,88, 4. Zupan (Trž) 28,92, 5. Studen (Bled) 29,26.

N. A.

Celjani republiški prvaki

LJUBLJANA TK LO NTZS je na zadnji seji registrirala neodigrano tekmo zadnjega kola v I. SNTL: Ingrad : Melamin (Kočevje) z rezultatom 9:0 v prid Ingrada, Melaminu pa odvzela še kazensko točko. Izid zaostale tekme zadnjega kola Fužinar : Melamin 5:4.

Končni vrstni red v I. SNTL za moške: 1. Ingrad (Celje) 34 točk, 2. Partizan (G. Radgona) 34, 3. Melamin (Kočevje) 23, 4. Fužinar (Ravne) 20, 5. Gorica 18, 6. Petovija 16, 7. Jesenice 12, 8. Semedela (Koper) 10, 9. TKI Kemičar 8 in 10. Piran 2.

D. N.

Favoriti natanko po načrtih

V 24. kolu I. ZRL brez velikih presenečenj – Konec upanja za Borca?

Metaloplastika : Lovćen 23:16 (11:7)
Zagreb : Istraturist 24:16 (10:8)
Crvenka : Borac 25:23 (10:11)
Jugović : Medveščak 27:23 (13:10)
Vrbas : Budućnost 25:24 (12:12)
Železničar : Pelister 27:25 (23:23, 14:10)
Proleter : Zamet 28:17 (14:9)
C. zvezda : Sloga 22:20 (8:8)

Zagreb Ch.	24	18	2(0)	4	615:526	36
C. zvezda	24	18	0	6	599:545	36
Metalop. (–1)	24	17	2(2)	5	576:507	35
Proleter	24	16	0	8	556:496	32
Jugović	24	15	0	9	566:521	30
Borac	24	14	2(0)	8	518:491	28
Sloga	24	12	2(2)	10	522:522	26
Pelister (–1)	24	11	2(1)	11	546:556	22
Medveščak	24	11	0	13	506:529	22
Zamet	24	10	1(0)	12	510:539	20
Crvenka	24	9	2(1)	13	538:545	19
Železničar	24	8	2(1)	14	550:578	17
Istraturist	24	8	0	16	476:514	16
Vrbas (–1)	24	6	3(2)	15	532:566	13
Lovćen	24	6	0	18	467:553	12
Budućnost	24	3	2(1)	19	513:593	7

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30. t. m.): Zagreb – Jugović, Istraturist – Proleter, Zamet – C. zvezda, Sloga – Železničar, Pelister – Vrbas, Budućnost – Crvenka, Borac – Metaloplastika, Lovćen – Medveščak.

S Podravko tesen poraz Belinke tudi za pokal

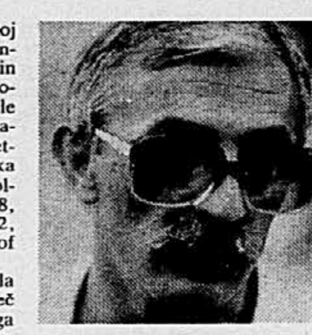
Na četrtfinalnem turnirju ljubljanske rokometašice premagala Dalmo in izgubila z ekipo iz Koprivnice

KOPRIVNICA – Podravka je priredila enega izmed četrtfinalnih turnirjev rokometašic za jugoslovanski pokal, na katerem sta nastopili še ekipi Belinke Olimpije in Dalme, Nikšić pa je udeležbo odpovedal. Ljubljančanke so prvi dan opravile s Splitčankami z 22:19 (9:7), izgubile pa so odločilno tekmo s Podravko z 22:25 (9:15).

Dalma se ni predala vnaprej, boj je bil trd vse do finiša. Ljubljančanke so igrale nekako nesproščeno in trdo, celo Durišinova je iz igre dosegla le dva gola. Na koncu je le odločila kakovostna razlika, ni namreč dvoma, da je Belinka kvalitetnejša ekipa kot Dalma. Belinka Olimpija je igrala v postavi: Topolšek, Babič, Danić 6, Durišinova 8, Hrubošova, Gomilar 1, Šturm 2, Marton, Kapidžić 1, Vinčič 3, Škof 1, Škopelja.

Podravka se je v polfinale uvrstila povsem zasluženo, Belinka namreč ni ponovila solidne igre iz ligaškega nastopa v Koprivnici. Igralke Podravke so imele celo že osem golov prednosti, Ljubljančanke pa so igrale zelo zmedeno. Šele v finišu so se gostje prebudile in močno znižale razliko, vendar možnosti za prebrat ni bilo več. V drugem polčasu se je še zlasti razigrala Durišinova, ki pa tudi tokrat ni imela pravih soigralk, ki bi lahko presenetile vse boljšo ekipo Podravke.

Belinka Olimpija je igrala v po-

S PODRAVKO NE GRE – Nikola Radić, trener Belinke Olimpije.

stavi: Topolšek, Babič, Durišinova 12, Gomilar, Hrubošova, Danić 1, Šturm 4, Maraton 2, Kapidžić 2, Vinčič 1, Škof, Škopelja. Podravka: Virdum, Hrk 1, Ciganović 5, Čeredar 3, Gregurić, Korošec 5, Žeželj 1, Trtanj, Papac 3, Špoljar, Pavlović 7, Krajnovič.

ZLATKO VEDRIŠ

II. ZRL – moški

Slovenj Gradec : Pivovarna Laško 23:25 (8:11)

SLOVENJ GRADEC – Dom telesne kulture, gledalcev 1000, sodnika Korič in Kalin (oba Lj).

SLOVENJ GRADEC: Zorman, Stani, Levc 2, Toplak 2, Šavc, Kleč, Štrigl 2, Mauc 1, Kntrec 9, I. Doberšek 4, B. Doberšek 3, Mavrič.

PIVOVARNA LAŠKO: Anžič, Šafarič 4, Begovič, Jašarevič 4, Privšek, Razgor, Ivandija 5, Franc 2, Jeršič 4, Čater 1, Pungartnik 5, Gradišnik.

Za to srečanje je vladalo zelo veliko zanimanje. Vse pove že to, da sta tekmo neposredno spremljali kar dve radijski postaji (Koroški radio in Radio Celje).

Celjani so že na samem začetku dali vedeti, da so prišli v Slovenj Gradec po dve točki. Domači rokometaši so bili zato le nemočen nasprotnik, v njegovih vrstah pa je pohvalno igral le Jani Kontrec, ki sam nikakor ni mogel resneje ogroziti vodstva gostov. Tako so bili izključeni vsi tisti vroči dogodki, ki se po nepisanem pravilu zgodijo na derbijih.

Moštvo Pivovarne Laško je celo tekmo diktiralo ritem in razliko v golih. Celjani so resnično dajali vtis velike ekipe. Največkrat so vodili s tremi goli razlike, na koncu pa so dopustili domačim rokometašem, da so se približali na samo dva zadetka.

Številni gledalci so bili prikrajšani za pravi vroči derbi, vendar so kljub temu v pravi luči videli vodilno moštvo na tabeli. Zmaga gostov je zaslužena, Slovenjgradčani pa so kot ekipa razočarali z igro, ki še zdaleč ni bila tako borbena kot navadno.

IZJAVI:

Kleč (kapetan Slovenj Gradca):
»Misim, da je derbi zaslužil svoj naziv. Zmagala je boljša ekipa, ki je na čelu lestvice. Menim, da so bili gledalci zadovoljni s prikazano igro. Nam preostane, da sedaj zmagamo v gosteh in tako obdržimo ugoden položaj na lestvici. Tega si nedvomno s svojo kvaliteto tudi zaslužimo.«

Razgor (kapetan Pivovarne Laško):
»Pričakoval sem, da bo na tej tekmi vzdušje enkratno, saj slovenjgraška publika pozna in ceni dober rokomet. Slovenjgradčani so tokrat igrali slabše kot sicer. Veseli me, da nadaljujemo z dobrimi igrami in tako še naprej zasedamo prvi položaj, kar je izredno pomembno za naše samozaupanje. Naslednjo tekmo igramo z neposrednim tekmecem Partizanom in seveda pričakujemo polno podporo občinstva.«
ROK TAMŠE

Metalac : Kolinska Slovan 15:25 (9:8)

SISAK – Dvorana Brezovica, gledalcev 100, sodnika Grahovac in Miljuš (oba Zgb).

METALAC: Grbić, Kovačević, Jovanić 4, Venčić 6, Šimac 1, Čejić, Dimić 1, Trtanj 1, Ražić 2, Lončar, Blažević.

KOLINSKA SLOVAN: Race, Dvornik, Mašić 4, Plešnik, Peternelj 4, Čavlović 2, Likavec 4, Šilc, Papež 1, Levc 5, Hrovat 5, Franetič.

Ljubljančani so nastopili osabljeni, borbeni gostitelji pa so jih presenetili v prvem polčasu z odlično obrambo. Gostje so sicer tudi vodili, nasploh pa jim je malo uspevalo. Toda v nadaljevanju je prišlo do popolnega preobrata, Ljubljančani so se zbrali in zaigrali izvrstno v obrambi, tako da domači kar 17 minut niso dosegli gola. Igralci Kolinske Slovana so si s hitro igro ustvarili nedosegljivo prednost, domači pa so zaradi tega povsem popustili in doživeli pravo katastrofo.
A. K.

Ajdovščina : IUV Usnjar 24:23 (13:12)

AJDOVŠČINA – Športna dvorana Police, gledalcev 300, sodnika Štoger in Gramc (oba Mb).

AJDOVŠČINA: Ostojić, Mesesnel, Ilkar, Kovšca, D. Brecelj 3, Linek, 3, Groff 2, B. Brecelj, Bodiroža 1, Leban 5, Bešir 10, Turk.

IUV Usnjar: Ulčar, Pelc, Sotenšek, Mandelj 3, Čotar 2, Trotovšek, Kos 10, Kolar 7, Jerovšek 1, Novak, Širca, Šuštar.

To je bil boj živcev – boj posameznikov, ki so uspevali v solo akcijah priti pred vratarja in zadeti mrežo. Pri tem se je posebno izkazal Branko Leban, proti kateremu Litijani niso imeli prave rešitve. V prvem polčasu so gostje s taktično igro uspeli narekovati svoj tempo in so večji del prvega polčasa vodili. Ajdovcem je uspelo pred polčasom spremeniti izid in zakljjučiti ta del igre v svojo korist. Očitno so krizo prebrodili, kajti v nadaljevanju so vzeli vajeti v svoje roke in hitro priigrali prednost petih golov (20:15).
DUŠAN OSTOJIĆ

ŠRK Velenje : Djakovo 24:14 (8:6)

VELENJE – Rdeča dvorana, gledalcev 100, sodnika Vodopivec in Krašna (oba Ajdovščina).

ŠRK VELENJE: Stropnik, Čater 5, Krejan 4, Ramšak 1, German 1, Plaskan 3, Požun, Rozman 1, Vrečar 1, Voglar 2, Šerbec 6, Vajdl.

DJAKOVO: Rajković, Galja 2, Martič 1, Imrović 3, Kovačević, Mrkić 1, Paradžiković 2, Fehir, Čurić 2, Dunjak 3, Raić, Tadić.

V prvem polčasu sta obe ekipi igrali odlično v obrambi, igra pa je bila bolj ali manj enakovredna. Na začetku drugega polčasa pa so se domači razigrali, zaigrali izvrstno tudi v napadu, dosegli kar sedem zadetkov zapored (15:6) in zmaga ni bila več vprašljiva. V tem delu je treba pohvaliti vratarja Vajdla, ob vedno dobrem Šerbcu pa so dobro zaigrali tudi Čater, Voglar in Plaskan.
S. V.

Partizan : Moslavina 23:22 (10:13)
Splitex : Borac 27:20 (14:7)
Mehanika : Jugoturbina 22:17 (10:8)

Pivov. Laško	**20**	**17**	**1(1)**	**2**	**542:405**	**35**
Partizan	20	16	1(0)	4	509:436	32
Velenje	**20**	**14**	**0**	**6**	**516:480**	**28**
Kol. Slovan	**19**	**13**	**1(0)**	**5**	**443:365**	**26**
Slov. Gradec	**20**	**9**	**1(1)**	**10**	**475:441**	**19**
Mehanika	20	9	0	11	426:421	18
Borac	20	9	1(0)	11	423:422	18
Moslavina	20	9	0	11	447:453	18
Splitex Split	20	9	1(0)	11	465:493	18
Jugoturbina	20	9	0	11	417:467	18
Metalac	20	6	2(2)	12	429:467	14
IUV Usnjar	**20**	**5**	**0**	**15**	**446:483**	**10**
Djakovo	20	5	0	15	411:469	10
Ajdovščina	**19**	**4**	**0**	**15**	**369:456**	**8**

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30. t. m): Velenje – Metalec, Djakovo – Mehanika, Jugoturbina – Ajdovščina, IUV Usnjar – Splitex, Borac – Sl. Gradec, Pivovarna Laško – Partizan, Moslavina – Kolinska Slovan.

II. ZRL – ženske

Borovo : Branik 34:25 (16:11)

BOROVO – Športna dvorana Borovo, gledalcev 200, sodnika Bedalov in Gabić (oba Split).

BOROVO: Simić, Hajduković, Savičević, Vezmar 3, Ostojić 3, Tadić 11, Sandić 6, Milić, Janković, Milinković, Kovačić 3.

BRANIK: Gregorec, Lukič, Valentan, Ornik, Jarc 3, Štruc 5, Pustoslemšek, Hozjan 4, Kotnik 1, Rišnar 10, Kocbek 2, Marin.

Z veliko boljšo igro so gostiteljice premagale mlado ekipo Branika. Domače so igrale bolje v drugem polčasu, ko so dosegle več zadetkov, posebej še razigrana Tadićeva. Vse boljša je tudi Savičićeva, ki bi se lahko razvila v prvoligaško igralko. Pri Mariborčankah je bila najboljša Rižnarjeva, ki je dosegla tudi največ zadetkov.
BOŽO MAROTIĆ

Burja Centrocoop : Šparta 19:34 (14:17)

ŠKOFIJE – Športna dvorana, gledalcev okrog 300, sodnika Tomšič (Ljubljana) in Cirkvenčič (Domžale)

BURJA CENTROCOOP: Pečarič, Vižintin, K. Perič 3, O. Perič 1, Demojzes 1, Rojc, Ostojič 2, P. Palčič 4, Vidmar 4, V. Palčič, Kavrečič 4 in Jenko.

SPARTA; Barletić, Bojić 4, Mikulec 9, Dragoš 4, Kristo, B. Tovernić 6, Soldo, J. Tovernić 1, Brnos 4, Djirlić 2, Gelo 2, Požarić.

V dopadljivi tekmi so gostiteljice prijetno presenetile z igro v prvem polčasu, ko so z zares borbeno igro dale vse od sebe in bile do rezultata 8:8 favoriziranim gostjam povsem enakovredne tekmice, pa čeprav se je poznala odsotnost obolele vratarke Bertokove. Toda v drugem delu je prišla do veljave tehnično dobro izpiljena igra gostij in kljub srčnosti in odločnosti se gostiteljice niso mogle izogniti visokemu porazu. Po enoletnem odmoru zaradi bolezni je ponovno nastopila Vanesa Palčič, sicer le nekaj minut, toda obetavno.
J. K.

Lokomotiva : Oprema 14:27 (4:14)

VINKOVCI – Mestna športna dvorana, gledalcev 20, sodnika Teković (Varaždin), Vidović (Čakovec).

LOKOMOTIVA: Antolović 1, Matica, Rajčić 7, Sabo 1, Kotur 2, Miličević 1, Kosanić-Uje 2, Petričević, Ivanović 1, Vidaković.

OPREMA: Stefanišin, Klarič 1, Guštin 2, Vuk 1, Križman 5, Jerič 7, Bejtović 7, Dragičević, Kersnič, Petek 2, Kovač-Jerič 1.

Gostovanje kočevske Opreme se je v Vinkovcih končalo po pričakovanjih, zmaga pa bi bila veliko večja, če bi gostje vso tekmo igrale v slogu, v katerem sicer igrajo vso pomladansko sezono. Bila je to igra mačke in miši, dveh neenakovrednih nasprotnikov, tako da so se rokometašice Opreme počutile kot na lažjem treningu. Sicer sta dve točki zelo pomembni in dokončno pomenijo prodor kočevskih deklet po lestvici navzgor.
MILAN GLAVONJIĆ

Mlinotest : Zamet 23:20 (10:9)

AJDOVŠČINA – Športna dvorana Police, gledalcev 300, sodnika Vutej in Kranjc (oba Mb).

MLINOTEST: Orel, Krapež, H. Trošt 6, Linkova 5, K. Volk, Šapla, Marc-Kodrič 4, M. Volk 4, Čučilovič 2, Jerkič 1, A. Trošt 1.

ZAMET: Bonetić, Šuvak, Pejić 1, Benković 4, Hrnić 3, Juričević 2, Možnik 1, Maček, Pavičić, Čavlović, Čevizović 9, Piletić.

Rokometašice obeh ekip so dolgo iskale poti do Orlove in Bonetićeve mreže. Težko so se prebijale skozi trde obrambne vrste in rezultat vseh naporov je bil izid 1:1 v 12. minuti. Nato so se gostje sprostile in s pomočjo dobrih obramb vratarke organizirale nekaj hitrih protinapadov in zvišale rezultat na tri gole prednosti (5:8). Ajdovke pa se niso vdale. V igro je vstopila že dolgo poškodovana Helena Trošt, ta psihološka prednost je hitro vplivala na igro cele ekipe. V napadu so z lepimi kombinacijami in streli Linkove hitro višale prednost. Tudi obramba je zaprla poti Čevizevićevi in Benkovićevi, ki sta bili do tedaj učinkoviti in nevarni.
DUŠAN OSTOJIĆ

Velenje : INA 24:25 (12:13)

VELENJE – Rdeča dvorana, 100 gledalcev, sodnika Puclin in Toplak (oba Zagreb).

VELENJE: Lekić, Misaljević 4, Zodar 8, Katić 2, Oder 4, Fale, Hudej 6, Ikić, Petek, Delić, Memić, Hrast.

INA: Gračanin, Ševćešin 4, Oroz, Damjanić 8, Kmetić 1, Silić 4, Tubin 7, Jelisavac 1, K. Barbarić, M. Barbarić, Lavljanić, Mamić.

Približno do 40. minute je bilo srečanje nezanimivo, igra pa izenačena. Po 10 minutah igre v drugem delu so gostje zaporedoma napravile nekaj napak in približno v 44. minuti so domače vodile kar za pet zadetkov (22:17). Še v 36. minuti pa je bil izid 16:16. Žal to vodstvo ni zadoščalo za zmago. Domače so začele igrati neodgovorno, veliko grešiti in v 58. minuti je bil izid izenačen na 24:24. Zatem se je izkazala tudi gostujoča vratarka, nasprotno pa razočarala Zidarjeva, saj z dobrega položaja ni zadela mreže. Slabe pol minute pred koncem je Tubinova povedla s 24:25, nekaj sekund pred koncem je Zidarjeva imela priložnost izenačiti, vendar ji ni uspelo.
STANE VOVK

Trešnjevka : MTČ 17:24 (5:14)
Kranj prost

Modea Špar. T.	19	18	0	1	439:310	36
MTČ	20	16	1(1)	3	504:398	33
Trešnjevka	20	13	0	7	458:411	26
Mlinotest	**20**	**13**	**0**	**7**	**470:394**	**26**
Velenje	**18**	**12**	**0**	**6**	**466:392**	**24**
Zamet	19	12	0	7	439:399	24
INA	20	10	1(0)	9	455:416	20
Kranj	**19**	**9**	**0**	**10**	**389:357**	**18**
Borovo	18	6	1(1)	11	412:412	13
Oprema K.	**19**	**5**	**1(0)**	**14**	**383:408**	**10**
Branik	**19**	**5**	**0**	**14**	**390:479**	**10**
Burja Centr.	**20**	**5**	**0**	**15**	**400:502**	**10**
Lokomotiva	20	0	0	20	195:554	0

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30. t. m.): INA – Trešnjevka, MTČ – VIS, Kranj – Mlinotest, Zamet – Burja, Modea Šparta – Lokomotiva, Oprema – Borovo, Branik – Velenje.

SRL – MOŠKI

Liplast : Krško 29:18 (17:8)

LJUBLJANA – Dvorana na Kodeljevem, gledalcev 100, sodnika Šeruga in Dolgov (oba Murska Sobota)(.

LIPLAST: Jambrovič, R. Koščak, Kadunc 6, Štrlekar 2, Lušin, Viršek 7, Ambrožič 1, P. Koščak, Potokar 6, Kotar 1, Manček 6.

KRŠKO: Imperl, Kekič 2, Keše 3, Rakar, Voglar 5, Martinčič 6, Pirc, Vrtovšek, Urbanc 2, Kozinc.

Po dveh zaporednih remijih so domačini osvojili obe točki. Prikazali so izredno borbeno igro, katere rezultat je zaslužena visoka zmaga.
DUŠAN RUS

Pomurka Bakovci : Emens Dol 34:20 (17:10)

MURSKA SOBOTA – Telovadnica OŠ Edvard Kardelj, gledalcev 300, sodnika Babič (Domžale) in Mehle (Grosuplje).

POMURKA BAKOVCI: Milevič, Žugelj 1, Horvat 2, Vereš, J. Buzeti 1, Meolic 6, Š. Lovenjak 10, Okreša 2, Petek 11, A. Lovenjak 1, B. Buzeti.

EMENS DOL: Prmec, Špajzer 1, Moljk 6, Plevnik 1, Podkoritnik 3, Vekavac 5, Urbajs 4, Šantej.

Za srečanje med Bakovčani in zadnjim moštvom na lestvici ni bilo velikega zanimanja, saj se je v dvorani zbralo le 300 gledalcev, kar je polovico manj kot običajno. Čeprav gostitelji niso igrali s polno močjo, so zmagali brez večjih težav. Z nekaterimi lepimi akcijami in streli pa so navdušili tudi gostje.
FERI MAUČEC

Dobova : Preddvor 26:26 (13:11)

LESKOVEC PRI KRŠKEM – Dvorana OŠ Leskovec pri Krškem, 200 gledalcev, sodnika Repenšek in Skubic (oba Lj).

DOBOVA: Jurkas, B. Levec 7, S. Deržič 5, R. Levec, Starc 2, I. Deržič 1, Žibert 1, Glaser 9, Blažinč, Večerič 1, Krajnc, Škofca.

PREDDVOR: Martinčič, Gregorc 1, Šink 2, Žibert 5, Meglič, Arnež 4, Bolka, Čižmar 5, Tomažič, Lombar 5, Cuderman 4, Košir.

Domača ekipa je zapravila priložnost za zmago, saj je vodila že od samega začetka tekme. Sedem minut pred koncem tekme je bil rezultat 25:20. V teh nekaj minutah so domači igralci zapovrstjo naredili nekaj napak v napadu in ob izključitvah domačih igralcev v zadnjih minutah, je izkušena gostujoča ekipa izkoristila podarjeno priložnost in na koncu tekme tudi izenačila. Pri domačih sta se odlikovala Glaser in B. Levec, pri gostih pa Lombar.
STANE OSTERLIČ

Drava : STT Rudar 24:20 (11:13)

PTUJ – Športna dvorana Center, gledalcev 250, sodnika Ognar in Brunšič (oba Maribor).

DRAVA: Koštomaj, Vogrinec 1, Vrtalič 9, Terbuc, Bučko, Šimac 8, Mikulič, Ramšak, Kelenc, Sagadin 3, Hrupač 3, Matijašič.

STT RUDAR: D. Lipovšek, Paskvale, Medved 2, Dečman 1, Fabjan, Vrbnjak 9, Kosec 5, Selčan, Žagar 1, Ravšal, M. Lipavšek, Skalicki.

Gostitelji so sprva prehitro zapravili prednost. Gostje pa so si do odmora priigrali prednost, ki so jo držali vse do 42. minute, ko je Šimac s tremi zaporednimi zadetki spremenil potek igre. Rokometaši Drave so prednost povečali na štiri zadetke in jo uspešno branili do konca. Dinamična in korektna igra je navdušila gledalce, izkazala pa sta se tudi sodnika in oba vratarja.
MILAN ZUPANC

Ormož : Velika Nedelja 22:18 (10:10)

Ferrotehna : Jadran 28:29 (16:12)

Šešir : Inles Riko 26. t. m.

STT Rudar	18	15	1	2	470:371	31
Pomur. Bakovci	18	13	3	2	475:372	29
Inles Riko	17	12	2	3	435:369	26
Jadran	18	10	4	4	448:412	24
Preddvor	17	10	3	4	442:388	23
Drava	18	9	3	6	476:433	21
Liplast Grosuplje	18	8	3	7	409:383	19
Šešir (–1)	17	8	1	8	363:346	16
Ferrotehna	18	8	0	10	425:495	16
Dobova	17	7	1	9	321:435	15
Vel. Nedelja	18	5	1	12	376:439	11
Ormož	18	4	1	13	340:384	9
Krško	18	3	1	14	401:475	7
Emens Dol (–4)	18	0	0	18	316:495	–4

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30. t. m.): Dobova – Drava, Preddvor – Bakovci, Emens Dol – Ferrotehna, Jadran – Grosuplje, Krško – Ormož, Velika Nedelja – Šešir, Inles – STT Rudar.

Svetovni prvak suspendiran

LJUBLJANA – Nenadna, precej dolga odsotnost svetovnega prvaka Borisa Urbanca s kegljaških stez, je bila šokantna predvsem za njegove klupske tovariše v Gradisu, katere je v finišu letošnjega prvoligaškega tekmovanja praktično pustil na cedilu. Če ne bi že prej osvojili precejšnje bere točk, bi bil celo vprašljiv njihov obstanek v ligi.

»Edini razlog moje odsotnosti je objektivne, rekel bi življenjske narave. Z novorojeno hčerkico so bile težave, morala je kar za sedem tednov v bolnišnico. Mislim, da bi morali tovariši v moštvu to razumeti, prav tako kot tudi člani uprave kluba,« nam je dejal Urbanc, ko je pojasnjeval razloge svoje odsotnosti.

V KK Gradis so, zaradi odsotnosti na treningih in tekmah, proti njemu sprožili disciplinski postopek. Kljub vsemu pa upa, da bo spor kmalu rešen v zadovoljstvo obeh strani.
Z. F.

Gostitelji najuspešnejši

LJUBLJANA – V prvem kolu slovenske lige v streljanju na glinaste golobe so imeli največ uspeha priredi-telji, ki so zmagali v moštveni konkurenci ter osvojili prvo in drugo mesto v konkurenci članov. Rezultati – ekipno: 1. Dolomiti (Vrhnika) 140, 2. Ormož 129, 3. Ptuj 126, 4. Nova Gorica 115, 5. Paloma (Sladki vrh) 113, 6. ELRAD (G. Radgona) 112; posamezno–člani: 1. Bokavšek 94, 2. Strmole (oba Dolomiti) 92, 3. Pelcl (El) 91, 4. Tkalec (Dolomiti) 89, 5. Čavničar (Ormož) 87, 6. Muzek (Ptuj) 86 točk: mladinci; 1. Dekleva 38, 2. Rolih (oba 4. junij, Il. Bistr.) 36, 3. Gostiša (Dolomiti) 36.
SAVO STRMOLE

NOT z rekordno udeležbo

POLHOV GRADEC – V okolici kraja je bilo v organizaciji taborniškega odreda Močvirski Tulipani tekmovanje v nočni orientaciji, ki se ga je letos udeležilo rekordnih 65 ekip iz Slovenije, Hrvatske in Srbije. Petčlanske ekipe so se pomerile v vpisovanju kontrolnih točk, topotestu, testu iz prve pomoči, signalizaciji, prehodu skozi minsko polje ter v hitrostni etapi.

Tekmovanje je letos minilo brez dežja, zato pa so imeli organizatorji toliko večje probleme z nedisciplinira-nimi ekipami. Rezultati – taborniki: 1. OJZ Velenje 1578, 2. OSK Slovenj Gradec 1549, 3. OSK Škofja Loka 1445 točk; tabornice: 1. OFL Miklavž 1215, 2. ODV Ljubljana 1204, 3. ZO Ljubljana 1186 točk; klubovci: 1. OSK Škofja Loka 2026, 2. OTT Ljubljana 1952, 3. OPK Ljubljana 1857točk; klubovke: 1. OFL Miklavž 1649, 2. OSK Škofja Loka 1344, 3. OSO Kranj 1304 točk; skupno: 1. OSK Škofja Loka 5633, 2. OFL Miklavž 4705, 3. OSK Slovenj Gradec 4591 točk.
FRANC ANDERLUH

SAN REMO – Italijanski profesionalni kolesar Claudio Chiappucci je zmagovalec letošnje tradicionalne kolesarske dirke Milano-San Remo. Zmagovalec je 294 kilometrov dolgo progo prevozil v času 6 ur, 56 minut in 36 sekund. Drugouvrščenega Danca Sörensena je pustil za seboj kar za 45 sekund.

Zmagi Beograjčanov in Zagrebčank

LJUBLJANA – Izidi prvih finalnih tekem za naslov državnega odbojkarskega prvaka – moški: Partizan : Vojvodina 3:0 (11, 11, 14); ženske: Mladost Monter : C. zvezda 3:1 (–8, 14, 10, 13).
R. K.

ODBOJKARSKE LIGE

II. ZOL zahod – moški

Tovil Olimpija : Jedinstvo 3:0 (9, 8, 2)

LJUBLJANA – Dvorana Krim na Galjevici, gledalcev 200, sodnika Hadžiabdić in Ovuka (oba Bihać).

TOVIL OLIMPIJA: Rozman, Marinček, U. Prevorčnik, Marinko, V. Prevorčnik, Žagar, Hafner, Šiftar, Jerala, Kšela, Oderlap, Fujs.

JEDINSTVO: Ostojić, Tišma, Cortan, Surdučki, Radišič, Barnak, Ignjatović.

Po dolgem času je v Ljubljani spet gostovala ekipa, ki se je lahko Tovil Olimpiji dostojno postavila po robu. Visoka zmaga odličnih ljubljanskih odbojkarjev kljub temu ni bila vprašljiva, saj se udarna šesterka Šiftar, Hafner, Rozman, Urban Prevorčnik, Jerala in Kšela ne pusti zlahka presenetiti. Medtem ko so v glavnem do zdaj tekme dobivali brez večjih težav, so tokrat gostje iz Stare Pazove, ki se niso ustrašili favoriziranih tekmecev, poskrbeli za več razburjenja. Za prijetno poldrugo uro igre je imel največ zaslug kapetan Ostojić, ki je neneh-no vzpodbujal soigralce in jim bil s požrtvovalno igro ter učinkovitim napadom vzor v igri. Ob razigrani igri obeh moštev je prišla do izraza tudi kreativnost in domišljija ljubljanske šesterke, ki je poskrbela za številne lepe kombinacije.
D. L.

Čelik : Kamnik Titan 1:3 (15, –11, –10, –3)

ZENICA – Dvorana gimnazije, gledalcev 90, sodnika Barbić (Vukovar) in Grahić (Borovo).

ČELIK: Savić, Bureš, Marić, Radomčić, Cvijanović, Džukić, Žerajić, Lugonja.

KAMNIK TITAN: Dimec, Jenčič, Škorjanc, Kumar, Obolnar, Ferjan, Šarec, Hribar, Koprivec.

Ljubitelje odbojke sta moštvi navdušili s kakovostno igro, vendar gostitelji v tej tekmi niso imeli možnosti za zmago. Nastopili so namreč brez štirih igralcev, ki so poškodovani, in zato je moral na parket celo trener Zeničanov Radomčić.
L. B.

Fužinar : Ljubinje 3:0 b. b.
Tehničar : Rijeka GRO Primorje 3:1 (–14, 10, 4, 7)
Kakanj : Famos 3:2 (–16, 9, –12, 10, 12)
Mladost : Modriča Optima 0:3 (–8, –9, –6)
Jedinstvo : Rijeka GRO Primorje 1:3 (–8, –9, 9, –5(, 21. kolo

Tovil Olimpija	**18**	**18**	**0**	**54:1**	**36**
Modriča Optima	19	18	1	54:11	36
Kamnik Titan	**18**	**12**	**6**	**41:25**	**24**
Fužinar	**19**	**12**	**7**	**40:28**	**24**
Rijeka GRO Prim	19	10	9	37:39	20
Čelik	18	9	9	33:30	18
Kakanj	18	8	10	28:42	16
Famos	18	7	11	27:37	14
Jedinstvo	19	6	13	27:42	12
Tehničar	18	5	13	24:41	10
Mladost	18	3	15	18:47	6
Ljubinje	18	2	16	9:49	4

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30/31. t. m.): Čelik – Tehničar, Kamnik Titan – Mladost, Modriča Optima – Tovil Olimpija, Jedinstvo – Kakanj, Famos – Fužinar, Ljubinje – Rijeka GRO Primorje.

LIK Kočevje : Igman 2:3 (8, 10, –3, –5, –12)

KOČEVJE – Dvorana doma telesne kulture, gledalcev 100, sodnika Vedriš (Zg) in Cotić (Split).

LIK KOČEVJE: Klun, Levstik, Turk, Ibrahimović, Drobnič, Ni. Briški, Na. Briški, Hočevar, Zupančič, Vidmar.

IGMAN: Hrnjez, Cvijetić, Koprivnica, Vidaković, Nikčević, Kašelj, Tomić, V. Jagličić, S. Jagličić, Belko.

Domače so tekmo izgubile nepričakovano, čeprav so veljale za favoritinje, zlasti, ko so dobile prva dva niza z dopadljivo igro, polno preudarnih akcij. V nadaljevanju tekme pa so se pokazale slabosti, ki pestijo kočevsko vrsto, predvsem je manjkalo zbranosti. K velikemu preobratu sta svoje prispevala tudi sodnika z odločitvami, ki so več škodovale gostiteljicam. Upravičeno se postavlja vprašanje tekmovalni komisiji o delegiranju sodnikov, ki v Kočevje prihajajo od daleč in s tem po nepotrebnem obremenjujejo domačo blagajno, pa tudi o sojenju, ki je bilo pristransko, kot na prejšnji tekmi, ki so odbojkarice Kočevja gostile ekipo Jedinstva.
MILAN GLAVONJIĆ

Bled : Celje 3:1 (6, –15, 7, 9)

BLED – Telovadnica OŠ Bled, gledalcev 50, sodndika Gril (Maribor) in Gruden (Ljubljana).

BLED: Domitrović, Kraigher, Korošec, Gogola, Hudovernik, Urh, Petrač, Artiček, Turk.

CELJE: Ristić, Pihler, A. in B. Gašper, Kovačič, Tratenšek, Rusek, Terbuc, Šikman, Koprivica.

Po daljšem času so na Bledu spet videli razburljivo in borbeno tekmo, v kateri so domače zasluženo zmagale. Blejke so bile izvrstne ob mreži ter odlično servirale, gostjam pa tudi zelo dobra igra v polju ni pomagala k uspehu. Za igro v polju zaslužita pohvalo obe vrsti, pri Celjankah je izstopala Pihlerjeva, pri gostiteljicah pa velja pohvaliti Domitrovićevo in Kraigherjevo.
ŠTEFAN UDRIH

Poreč : Pula 3:2 (16, –5, –9, 10, 11)
Jedinstvo : Jedinstvo Elier 2:3 (10, –3, –4, 13, –10)

Pula	14	13	1	41:9	26
Jedinstvo Elir	14	12	2	37:13	24
Bled	**14**	**9**	**5**	**29:22**	**18**
Igman	14	7	7	30:27	14
Partizan Tabor	**14**	**6**	**8**	**26:28**	**12**
Jedinstvo	14	6	8	23:28	12
Celje	**14**	**5**	**9**	**23:32**	**10**
LIK Kočevje	**14**	**4**	**10**	**19:34**	**8**
Nova Gorica	**14**	**4**	**10**	**17:33**	**8**
Poreč	14	4	10	14:33	8

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30/31. t. m.): Nova Gorica – Jedinstvo, Partizan Tabor – Bled, Celje – LIK Kočevje, Igman – Poreč, Pula – Jedinstvo Elir.

I. SOL – moški

Emona Co. Ljutomer : Tovil Ol. Brezovica 1:3 (–12, –14, 12, –11)

BELTINCI – Telovadnica OŠ 17. oktober, gledalcev 50, sodnika Vitanc (Ljubno) in Ošlovnik (Šoštanj).

EMONA CO. LJUTOMER: Drvarič, Onišak, Krajcar, Prelog, Zidar, Rajnar, Šumak, Savič, Lutrov.

TOVIL OL. BREZOVICA: Zajc, Ribič, Pleško, Jesenko, Černoš, Purkart, Centa, Velkavrh, Selan, Marinko.

Ljutomerčani, ki nimajo svoje dvorane, so tokrat prvič igrali v Beltincih, od koder sta dva njihova igralca. Doživeli so nepričakovan poraz, vendar si s prikazano igro kaj drugega niso mogli obetati. Vse preveč je bilo napak, v odločilnih trenutkih pa premalo zbranosti. Še posebej velja to za drugi niz, ko so imeli celo zaključno žogo. Ljutomerčanom se je poznala odsotnost Štrakla.
FERI MAUČEC

Bled : Izola 3:2 (1, –8, –14, 9, 5)

BLED – Telovadnica OŠ Bled, gledalcev 20, sodnika Gruden (Ljubljana) in Gril (Maribor).

BLED: Polajnar, Torkar, Lenček, Zupan, Debeljak, Kozamernik, Udrih, Petriček, Humerca.

IZOLA: Kocjančič, Jakomin, Tavčar, Komadina, Hajduković, Janković, Stubelj, Mitruševski.

Gostje so se predstavili kot najbolj borbena ekipa, ki je letos gostovala na Bledu. Kljub temu niso mogli premagati Blejcev, čeprav so jim dobesedno poklonili tretji niz. V četrtem in petem nizu so domači igrali mnogo bolje.
ŠTEFAN UDRIH

Mežica : Topolšica 0:3 (–8, –9, –9)

Pomurje : Granit 1:3 (11, –5, –14, –14)

Vizura Celje : Tehno Mobil II 2:3 (8, –16, –12, 12, –4)

Šempeter : Mislinja 3:1 (10, –13, 10, 10)

Granit	18	17	1	52:8	34
Topolšica	18	14	4	46:20	28
Tehno Mobil II	18	13	5	44:30	26
Emona Comm. Ljut.	18	13	5	43:33	26
Bled	18	11	7	41:30	22
Tovil Ol. Brezovica	18	10	8	45:35	20
Šempeter	18	8	10	31:41	16
Izola	18	6	12	30:41	12
Vizura Celje	18	6	12	32:45	12
Mislinja	18	5	13	20:47	10
Mežica	18	3	15	18:48	6
Pomurje	18	2	16	25:49	4

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30/31. t. m.): Šempeter – Emona Co. Ljutomer, Mislinja – Bled, Izola – Pomurje, Granit – Mežica, Topolšica – Vizura Celje, Tehno Mobil II – Tovil Ol. Brezovica.

I. SOL – ženske

Krim : Partizan Tabor II 3:0 (1, 2, 14)

LJUBLJANA – Dvorana Krim na Galjevici, gledalcev 60, sodnika Pevc (Škofja Loka) in Grgurevič (Ljubljana).

KRIM: Željeznov, Slabajna, Tomelj, Gregorič, Marinkovič, Frelih, Thaler, Maček, Gros, Stupica, Ladič.

PARTIZAN TABOR II: Kobal, Mauser, Hribar, Šinkovec, Čargo, Tomažin, Gregorič, Robežnik.

Dvoboj mestnih tekmic je bil zaradi razlike v kakovosti ekip zelo neenakovreden. Vrsti z vrha in začelja prvenstvene lestvice se namreč nista mogli enakovredno kosati. Prva dva niza so odbojkarice Krima z izvrstno Tomeljevo na čelu zlahka dobile in v obeh prepustile mladim Taborjankam le tri točke. V nadaljevanju bi skorajda prišlo do preobrata. Igralke Krima so izgubile ritem in naredile veliko napak, kar so Taborjanke s požrtvovalno igro izkoristile in pred koncem vodile s 13:11. Ko je že kazalo, da bodo osvojile niz, so se njihove tekmice le zbrale in ga dobile na razliko.
D. L.

Pionir : Ljubno 1:3 (–8, –8, 11, –4)

NOVO MESTO – Športna dvorana Marof, gledalcev 30, sodnika Klemenc in Murčeagić (oba Ljubljana).

PIONIR: Barun, Ostroveršnik, Kučena, Poreber, Vernig, Hlača, Slatnik, Fabjan.

LJUBNO: Skok, Mihalinec, Jecaj, Donko, Rifelj, Jezernik, Detmar, Venek.

Ekipi sta prikazali dobro in zanimivo odbojko, zlasti pa sta se izkazali z dobro igro v polju. Ker so bile izkušenejše gostje boljše tudi v igri ob mreži, so brez večjih težav zabeležile novo zmago. Pomlajena ekipa Novomeščank je z dobro igro presenetila v tretjem nizu, ko so gostje iz Ljubnega malce popustile.
SLAVKO DOKL

Mežica : Topolšica Kajuh 1:3 (–13, –3, 9, –6)

Partizan Kamnica : Rogoza 0:3 (–10, –9, –14)

Paloma Branik II : Mislinja 3:1 (15, 9, –13, 8)

Koper Cimos : Fužinar 3:0 (4, 13, 13)

Koper Cimos	18	16	2	51:10	32
Krim	18	15	3	47:21	30
Ljubno	18	13	5	48:21	26
Paloma Branik II	18	11	7	39:28	22
Topolšica Kajuh	18	11	7	37:30	22
Pionir	18	9	9	30:37	18
Mežica	18	8	10	30:35	16
Fužinar	18	7	11	30:36	14
Rogoza	18	7	11	31:37	14
Partizan Tabor II	18	5	13	24:43	10
Mislinja	18	5	13	23:44	10
Partizan Kamnica	18	1	17	5:53	2

PARI PRIHODNJEGA KOLA (30/31. t. m.): Paloma Branik II – Koper Cimos, Mislinja – Partizan Kamnica, Rogoza – Krim, Partizan Tabor II – Mežica, Topolšica Kajuh – Pionir, Ljubno – Fužinar.

Ljubljančanke uspešen

OSIJEK – Tudi letos se je tekmovalna sezona za telovadke začela na tradicionalnem turnirju v ženski športni ritmični gimnastiki v slavonskem glavnem mestu. Obenem pa so Osiječani minuli petek gostili tudi mladinski ženski ekipi Madžarske in Jugoslavije, ki sta se pomerili v ekipnem dvoboju. V slednjem so bile po izenačenem boju uspešnejše Madžarke, ki so skupaj osvojile 187 točk, medtem ko so naše zaostale za 3,75 točke. Med posameznicami je najboljše telovadila Madžarka Reka Badics, med našimi pa je bila najboljša Ljubljančanka Maša Železnik na drugem mestu. Na tradicionalnem turnirju je nastopilo preko 50 tekmovalk, v članski, mladinski in kadetski kategoriji. Največ uspeha so imele Ljubljančanke.

REZULTATI; DVOBOJ Jugoslavija – Madžarska posamezno: 1. Badics (Mad) 38,65, 2. Železnik (Jug) 38,30, 3. Kersak 37,62, 4. Vadovich (obe Mad) 37,55, 5. Perič (Jug) 36,90; **tradicionalni turnir – članice:** 11. Železnik 37,75, 2. Turšič 37,30, 3. Perič in Lužar (vse Lj) 36,90, 5. Predič (Zg) 35,55; **mladinke:** 1. Nadrag (Trb) 36,10, 2. Izgoršek (obe Trb), Retelj in Jurišič (obe Lj) po 35,90, 5. Kunaver (Lj) 35,50; **kadetinje:** 1. Vrečič (Lj) 36,40, 2. Rušid (Trb), 36,20, 3. Vrščaj 35,70, 4. Brejc 35,00, 5. Galun (vse Lj) 34,8.
SIMONA MAVRIČ

Kako naj športniki prežive?

Po predlogu proračuna mesta Ljubljana za letos naj bi šport dobil le 136,5 milijona din, kar je realno le polovica vsote, ki je bila na voljo lani

LJUBLJANA – Športniki in športni delavci v Ljubljani niso vajeni, da bi jih mestna blagajna širokosrčno zalagala z denarjem, vseeno pa so bili neprijeto presenečeni, ko so zvedeli, da je v predlogu mestnega proračuna 1991 za šport namenjenih zgolj 136,5 milijona din, kar je v bistvu le 87 odstotkov denarja, ki so ga dobili lani, realno (inflacija, podražitev storitev) pa le polovica lanskih sredstev. Zato so člani izvršnega odbora ZTKO mesta Ljubljane sklenili, da bodo protestirali proti takemu mačehovskemu obravnavanju športa v slovenski metropoli, ki je najkakovostnejši v republiki.

Od vseh družbenih dejavnosti so športu tudi v Ljubljani – podobni podatki prihajajo iz drugih občin – odškrnili največ, takoj za njim je kultura. Očitno sedanja oblast meni – upoštevaje izredno težavne gospodarske razmere – da se najlaže odreče deležu denarja, namenjenega za šport in kulturo. Posledice take politike, opozarjajo športni delavci, bodo lahko katastrofalne, saj bo zapostavljen cel rod mladih, ki v šolah nimajo kakšnih večjih možnosti za intenzivno vključevanje v šport oziroma za zdravo življenje.

● Omejitev denarja za ljubljanski šport bo najbolj čutiti pri investicijah, saj jih ni v predlogu programa. Le za najnujnejšo sanacijo športnih objektov je načrtovanih 8,5 milijona din: 3,5 milijona za športno dvorano na Ježici, 3,6 milijona za obnovitvena dela v hali Tivoli, 600.000 din za sanitarni blok za gledalce na centralnem stadionu za Bežigradom in po 400.000 din za obnovitev strehe doma na Taboru in zamenjavo parketa v telovadnici v Mostah.

Na izvršnem odboru mestne ZTKO so opozarjali, da so že sedanji podatki o osnovnošolckih skrb zbujajoči (48 odstotkov s telesnimi hibami), da športnih objektov ne moremo prepustiti propadanju, saj je bilo vanje vloženih veliko denarja Ljubljančanov in njihovega truda, da se strokovnjakom – njihovemu znanju in usposobljenosti je mesto leta in leta namenjalo posebno pozornost – ni mogoče odreči čez noč in da je denar, namenjen za šport iz mestnega proračuna, le del (od 30 do 60 odstotkov) sredstev, ki jih v vrhunskem in usmerjevalnem športu porabijo za izvedbo programov, od cicibanov do zveznih ligašev. S temi podatki bodo športni delavci poskušali prepričati najprej predlagalce mestnega proračuna (predsednike izvršnih svetov), potem pa 28. marca na seji skupščine mesta Ljubljane še odbornike, da bi vsaj za kakšno desetino povečali delež, namenjen športu ali pa vsaj dali šport na vrh prednostnega seznama, ko bo na vrsti rebalans mestnega proračuna.

Če vsi ti protesti v mestu in občinah ne bodo pomagali, bodo športni delavci v Ljubljani morali pripraviti program preživetja, odvisen od skromnega deleža iz mestne blagajne. Že zdaj je jasno, da v nobenem primeru ni mogoče okrniti postavke redno vzdrževanje objektov (33.000.000 din), da se ne bo mogoče odreči športnemu programu invalidov, izobraževanju strokovnjakov, športnim akcijam in prireditvam, nabavi športne opreme (okrog 2,7 milijona din), šolski in

● V programu vrhunskega (ali športa za dosežke) in usmerjevalnega športa (za mlajše kategorije) je v kolektivnih in individualnih panogah vključenih 95 klubov (največ, 11, v nogometu) z več kot 2.400 športniki, od teh skoraj polovico mladih.

predšolski vzgoji (6.000.000), priznanjem (100.000 din). Največ je seveda tudi iz skrčenega proračuna namenjenih programom športnih društev (67.000.000 din). Tem naj bi na podlagi meril ZTKO za sofinanciranje programov – merila temeljijo na štirih prvinah: obseg vadbe v letnem ciklu, vrednotenje skupnih priprav in tekmovanj, plače amaterskih, pogodbenih in profesionalnih trenerjev, vrednotenje najemnine za objekte v letnem ciklu) – omogočili preživetje. Ob že zdajšnjem opozorilu, da bo treba temeljito razmisliti, ali Ljubljana res potrebuje v raznih športih toliko število republiških ligašev in jih sofinancira, če bi za športno udejstvovanje pionirjev in mladincev zmanjkovalo denarja.

VLADO ŠLAMBERGER

PRVENSTVO SLOVENIJE 1990

Cestne dirke, 50 ccm: Jerman (Domžale), **80 ccm:** Sovič (Sl. Gradec), **125 ccm:** Gorenc (Domžale), **175 ccm:** Hmeljak (Novo mesto), **250 ccm:** Šraj (Domžale), **TT-F1:** Dimitrijevič (Domžale), **prikolice:** Dobrovnik – Kočevar (Velenje), **kros, 80 ccm:** B. Cerar (FAM Lukovica), **ekipe:** FAM Lukovica, **125 cm:** Urbanija (Kompas Hertz), **ekipe:** Sl. Konjice, **250 ccm:** Urbanija (Kompas Hertz), **ekipe:** Brežice, **speedway:** Pintar (Ljubljana), **ekipe:** AMTK Ljubljana

40. VELIKA NAGRADA JUGOSLAVIJE 1990
(17. 6., Grobnik)

Dirka za svet. prvenstvo – 125 ccm: Prein (ZRN), Capirossi (It), Casanova (It), **20. Matulja, 250 ccm:** Cardus (Šp), Kocinski (ZDA), Wimmer (ZRN), **500 ccm:** Rainey (ZDA), Schwantz (ZDA), Mac Kenzie (VB), **prikolice:** Michel – Birchall (Fr–VB), Streuer – De Haas (Niz), Webster – Simmons (VB).

NAGRADA KVARNERSKE RIVIERE 1990
(27. 5., Grobnik)

125 ccm: Debon (Šp), **20. Gorec, 23. Štern, 250 ccm:** Minich (Belg), **20. Srdoč, superbike:** Arnaiz (It), **18. Dimitrijević, 25. Josipović.**

SVETOVNO PRVENSTVO EKIP D
(1. 5., Ljubljana)

Speedway: Avstrija, NDR, Bolgarija, **Jugoslavija.**

EKIPNO PRVENSTVO MLADIH
(7. 10., Lenart)

Kros 125 ccm: ČSFR, Madžarska, Italija, **4. Hrvatska, 6. Slovenija.**

MOTORNO LETALSTVO

SVETOVNO PRVENSTVO 1990
(23.–25. 11., Caracas)

Precizno letenje: Skalik (Polj), **ekipno:** Poljska.

PRVENSTVO JUGOSLAVIJE 1990

Precizno letenje: Božić (Banjaluka), Bauer (Celje), Verbančič (Ptuj).

PRVENSTVO SLOVENIJE 1990
(18.–20. 5., Ptuj)

Motorno letenje: Verbančič–Pliberšek (Ptuj).

33. JUGOSLOVANSKI AERO RALLY 1990

Posamezniki: Bauer (Celje), Božić (Banjaluka), Ilić (Zagreb), **ekipno:** Banjaluka, Zagreb, Kumanovo.

NAMIZNI TENIS

EVROPSKO PRVENSTVO 1990
(8.–16. 4., Göteborg)

Moški ekipno: 1. Švedska, 2, ZRN, 3. Anglija, **4. Jugoslavija,** 5. Francija, 6. Madžarska, 7. SZ, 8. Nizozemska, 9. Avstrija, 10. ČSFR.

Finale – Švedska: ZRN 5:2, za 3. mesto – Anglija : Jugoslavija 5:1. **Drugi izidi Jugoslavije** – Madžarska 5:0, Avstrija 5:0, Švedska 2:5, Francija 5:3, ČSFR 4:5, ZRN 0:5.

Ženske ekipno: 1. Madžarska, 2. ČSFR **3. Jugoslavija,** 4. Nizozemska, 5. Romunija, 6. SZ, 7. Francija, 8. ZRN, 9. Anglija, 10. Švedska. Finale – Madžarska : ČSFR 3:0, za 3. mesto – Jugoslavija : Nizozemska 3:1. **Drugi izidi Jugoslavije** – Anglija 3:0, ZRN 3:2, Romunija 3:2, Italija 3:0, ČSFR 0:3, Madžarska 1:3.

Moški posamezno: 1. Appelgren (Švedska), 2. Grubba (Poljska), 3.–4. Rosskopf (ZRN), Gatien (Francija), 5.–8. Cooke (Anglija), Haldan (Nizozemska), Wang Yansheng (Norveška), Waldner (Švedska). Finale – Appelgren : Grubba 3:1. **Ženske posamezno:** 1. Gergelčeva (Bolgarija), 2. Yong Tu(Švica), 3.–4. Wirth (Madžarska), Badescu (Romunija), 5.–8. Kloppenburg (Nizozemska), Batorfi (Madžarska), Keen (Madžarska), Hrachova (ČSFR). Finale – Gergelčeva: Young Tu 3:1.

Moške dvojice: 1. Lupulescu, Primorac (Jugoslavija), 2. Rosskopf, Fetzner (ZNR), 3.–4. A. Mazunov, D. Mazunov (SZ), Von Schelle, Carlsson (Švedska), 5.–8. Kuharski, **Kalinić** (Poljska, **Jugoslavija**), Setinin, Palmi (SZ, Avstrija), Appelgren, Waldner (Švedska), Cooke, Douglas (Anglija). Finale – Lupulescu, Primorac : Rosskopf, Fetzner 2:0.

Ženske dvojice: 1. Batorfi, Wirth (Madžarska), 2. Timina, Palina, (SZ), 3.–4. Popova, Melnik (SZ), Wang Xiaoming, Coubat (Francija), 5.–8. Hooman, Vriesekoop (Nizozemska), **Fazlić, Perkučin** (Jugoslavija), Börgstrom Erlman (Švedska), Gergelčeva, Badescu (Bolgarija, Romunija). Finale – Batorfi, Wirth : Timina, Palina 2:1.

Mešane dvojice: 1. Gatien, Wang Xaoming (Francija), 2. Saive, Wirth (Belgija, Madžarska), 3.–4. Ding Yi, Gergelčeva (Avstrija, Bolgarija), Fetzner, Nemes (ZRN), 5.–8. D. Mazunov, Melnik (SZ), Janci, Kasalova (ČSFR), Franz, Nolten (ZRN), **Lupulescu, Fazlić (Jugoslavija).** Finale – Gatien, Wang Xiaomin : Saive, Wirth 2:0.

33. Evropsko mladinsko in pionirsko prvenstvo 1990 (21.–29. 7., Hollabrun)

Mladinci, ekipno: 1. SZ, 2. Francija, 3. ČSFR, 4. Poljska, 5. Madžarska, 6. Izrael, 7. Švedska, 8. Avstrija, 9. ZRN, 10. Danska . . . **13. Jugoslavija.** Finale – SZ : Francija 5:4.

Mladinke ekipno: 1. SZ, 2. Romunija, 3. Madžarska, 4. ZRN, 5. Francija, 6. Poljska, 7. ČSFR, 8. Švedska, **9. Jugoslavija,** 10. Belgija. Finale – SZ : Romunija 3:1.

Pionirji ekipno: 1. SZ, 2. ČSFR, 3. ZRN, **4. Jugoslavija,** 5. Švedska, 6. Danska, 7. Italija, 8. Poljska, 9. Avstrija, 10. Romunija. Finale – SZ : ČSFR 3:0.

Pionirke ekipno: 1. Jugoslavija, 2. Madžarska, 3. SZ, 4. Romunija, 5. Poljska, 6. Grčija, 7. ZRN, 8. Italija, 9. ČSFR, 10. Švedska. Finale – Jugoslavija : Madžarska 3:1.

Mladinci posamezno: 1. Wosik, 2. Pawlovski (oba ZRN), **3. – 4. Grujić (Jugoslavija),** Tran (Francija) 5.–8. Noskov (SZ), Schlager (Avstrija), Kostal (ČSFDR), Pagonyi (Madžarska). Finale – Wosik : Pawlowski 2:0.

Mladinke posamezno: 1. V. Wirth (Madžarska), 2. Kostromina, 3.–4. Litinskaja (obe SZ), Niculae (Romunija), 5.–8. Kutš (SZ), Januszik (Poljska), Martincova (ČSFR), Tavškanova (SZ).

Finale – Wirth : Kostromina 2:1.

Pionirji posamezno: 1. Adrijanov (SZ), 2. Köstner (ZRN), 3.–4. Angel (Švedska), Samsonov (SZ), 5.–8. Bardon, Krajčik (oba ČSFR), **Karakašević (Jugoslavija),** Hakansson (Švedska). Finale – Adrijanov : Köstner 2:1.

Pionirke posamezno: 1. Gogorita (Romunija), 2. Kulagina (SZ), 3.–4. Petrea (Romunija), Fazekas (Madžarska), 5.–8. Merenda (Italija), Savu (Romunija), Hercig (Madžarska), **Čehovin (Jugoslavija).** Finale – Gogorita : Kulagina 2:0.

Mladinci dvojice: 1. Noskov, Levadni (SZ), 2. Wosik, Pawlowski (ZRN), 3.–4. Olejnik, Marek (ČSFR), Janci, Kostal –ČSFR).

Finale – Noskov, Levadni : Wosik, Pawlowski 2:1.

Mladinke dvojice: 1. Ellö, Toth (Madžarska), 2. Kostromina, Tavškanova (SZ), 3.–4. Litinskaja, Kutš (SZ), Wirth, Pinter (Madžarska). Finale – Ellö, Toth : Kostromina, Tavškanova 2:0.

Mešane dvojice mladincev: 1. Varga, Toth (Madžarska) 2. Šafranek, Janušik (Poljska), 3.–4. Napiorkovski, Staszak (Poljska), Tol, Nastase (Romunija). Finale – Varga, Toth : Šafranek, Janušik 2:0.

Pionirji dvojice: 1. Samsonov, Fadejev (SZ), 2. Batorfi, Lindner (Madžarska), 3.–4. **Karakašević, Tancer (Jugoslavija),** Adrijanov, Mackovič (ČZ, ČSFR). Finale – Samsonov, Fadejev : Batorfi, Lindner 2:0.

Pionirke dvojice: 1. T. in E. Kulagina (SZ), 2. Langosz, Narkiewicz (Poljska), 3.–4. Savu, Neumann (Romunija, Liechtenstein), Petrea, Gogorita (Romunija). Finale – T. Kulagina, E. Kulagina : Langosz, Narkiewicz 2:1.

Pionirji mešane dvojice: 1. V. Samsonov, T. Kulagina, 2. Fadejev, E. Kulagina (vsi SZ) **3.–4. Karakašević, Mančić (Jugoslavija),** Andijanov, Pavlova (SZ). Finale – Samsonov, T. Kulagina : Fadejev, E. Kulagina 2:1.

EVROPSKA SUPER LIGA 1989/90

Francija	7	5	2	31:18	10
ZRN	7	5	2	31:18	10
Nizozemska	7	4	3	23:26	8
Švedska	7	3	4	25:24	6
Poljska	7	3	4	19:30	6
Jugoslavija	**7**	**3**	**4**	**23:26**	**6**
ČSFR	7	3	4	23:26	6
Anglija	7	2	5	21:28	4

Rezultati Jugoslavije: 12. 9. 89, Kirchain : ZRN : Jugoslavija 7:0, 10. 1. 89 – Vranje : Jugoslavija : ČSFR 4:3, 7. 11. 89 – Cholet : Francija : Jugoslavija 3:4, 12. 12. 89 – Beograd : Jugoslavija : Švedska 3:4, 23. 1. 90 – Vranje : Jugoslavija : Anglija 6:1, 13. 2. 90 – Groningen : Nizozemska : Jugoslavija 4:3, 6. 3. 90 – Gdansk : Poljska : Jugoslavija 4:3.

EVROPA TOP 12 1990
(3.–4. 2., Hannöver)

Moški: 1. Mikael Appelgren (Švedska), 2. Jan–Ove Waldner (Švedska), 3. Andrej Grubba (Poljska), 4. Jorgen Persson (Švedska), 5. Jorg Rosskopf (ZRN) in Carl Prean (Anglija), 7. Leszek Kucharski (Poljska) in **Zoran Primorac (Jugoslavija), 9. Ilie Lupulescu (Jugoslavija)** in Erik Lindh (Švedska), 11. Jean – Michel Saive (Belgija) in Andrej Mazunov (SZ).

Ženske: 1. Gabriela Wirth (Madžarska), 2. Olga Nemes (ZRN), 3. Wang Xiaoming (Francija), 4. Mirjam Kloppenburg (Nizozemska), 5. Alena Šafarova (ČSFR) in Valentina Popova (SZ), 7. Otilia Badescu (Romunija) in Csilla Batorfi (Madžarska), 9. Danijela Gergelčeva (Bolgarija) in Marie Hrachova (ČSFR), 11. Renata Kasalova (ČSFR) **Jasna Fazlič (Jugoslavija).**

Mladinski Evropa top 12 (6. –7. 1., Vichy)

Mladinci: 1. Torben Wosik (ZRN), 2. Vladimir Samsonov (SZ), **3. Slobodan Grujić (Jugoslavija),** 4. Martin Olejnik (ČSFR), 5. Frederic Lundquist (Švedska), 6. Robert Pagonyi (Madžarska), 7. Thierry Tran (Francija), 8. Werner Schlager (Avstrija), 9. Tomas Janšek (ČSFR), 10. Pjotr Szafranek (Poljska), 11. George Hantzis (Grčija), 12. Rhod Jepsen (Danska).

Mladinke: 1. Marina Kravčenko (SZ), 2. Elke Schall (ZRN), 3. Vera Wirth (Madžarska), 4. Vivien Ello »(Madžarska), 5. Oksana Kuš (SZ), 6. Alena Vahovcova (ČSFR), 7. Vanda Litinskaja, 8. Ekaterina Tavškanova, 9. Tatjana Kostromina, 10. Olga Lihter (vse SZ), 11. Sandrine Derrien (Francija), 12. Luba Mladkova (ČSFR).

EVROPSKI POKALI 1990

Pokal državnih prvakov:

Moški – 1. UTT Levallois (Francija), 2. ATSV Saarbrucken (ZRN) 3. Borussia Düsseldorf (ZRN) in **Partizan (Jugoslavija).**

Finale – UTT Levallois: ATS Saarbrucken 5:3.

Ženske: – 1. Statisztika – Budimpešta (Madžarska), 2. Trade Unions–Moskva (SZ), 3. SPVG Steinhagen (ZRN) in **Mladost–Zagreb (Jugoslavija).**

Finale – Statisztika: Trade Unions 5:3.

Nancy Evans Cup

Moški – 1. TTC Julich, 2. Spvg Steinhagen, 3. SSV Reutlingen (vsi ZRN) in Postas Budapest (Madžarska).

ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH ŠAH

Delavsko prvenstvo Ljubljane

LJUBLJANA – Med 32 moštvi, razdeljenimi v 3 lige, je bilo na delavskem moštvenem prvenstvu Ljubljane najboljše Litostroj II, ki je zmagalo v I. ligi z 18 match točkami pred Prometnim inštitutom ŽGL 15, GP Grosuplje 15, Slogo – Domom JLA 14, Fronto I 13 itd. Izpadla sta UNZ Ljubljana mesto in Ilirija–Vedrog. Iz II. lige sta se v prvo uvrstila Klinični center II in Fronta II, najboljši moštvi v II. ligi. Iz te lige sta izpadla IER Inštitut in Yulon II, vanjo pa sta prišla BŠK Bičevje in Avtomontaža TGN.

Razglasitev rezultatov bo v četrtek ob 17. uri v Domu JLA v Ljubljani. Takrat bo tudi žrebanje parov za pokalno tekmovanje za slovenski moštveni festival ljubljanske regije (prej pokal maršala Tita). Za to tekmovanje sprejema prijave Ljubljanska šahovska zveza (ekipe so po 4 člani, 3 članice, 4 mladinci, 2 mladinki) do četrtka, 28. marca do 17. ure.

(K. L.)

KOMENTAR TEDNA

Združenje velemojstric, korak k uveljavitvi ženskega šaha

Ženski šah je bil v zgodovini močno zapostavljen in globoko v senci moškega. Resda pa tudi ni bilo pravih igralk. Edina izjema pred drugo svetovno vojno (zanimivo in značilno, pred prvo vojno ni bilo niti ene vrhunske igralke) je bila Čehinja Vera Menčik, ki je s poroko postala angleška državljanka. Ko je FIDE leta 1927 organizirala prvo žensko svetovno prvenstvo, je bilo edino vprašanje, kakšna bo prednost edine favoritinje. In res je na tekmovanju, ki se ga je udeležilo dvanajst igralk iz sedmih držav, Menčikova oddala ena sam remi.

Tudi na vseh nadaljnjih prvenstvih je bila podoba enaka. Še več. Na štirih zaporednih prvenstvih (od tretjega do šestega) je Menčikova osvojila prav vse možne točke. Naključje je enkrat celo hotelo (v Pragi leta 1931), da je Menčikova zbrala še enkrat več točk kot drugouvrščena. Kaj takšnega se redko primeri celo na najbolj navadnih turnirjih, kaj šele na tekmovanju za svetovno prvenstvo.

Menčikova, končala je tragično, kot žrtev nemškega bombardiranja Londona, se je hočeš nočeš morala meriti tudi z moškimi, saj v vsej svoji karieri ni imela enakovredne tekmice. Da je bila zares vrhunska igralka, je dokazovala tudi s številnimi uspehi na moških turnirjih, celo v srečanjih z najboljšimi. Svoj največji uspeh je dosegla leta 1929, ko je na turnirju v Ramsgetu delila drugo mesto z Rubinsteinom, vsega pol točke za Capablanco.

Po drugi svetovni vojni so se nove prvakinje kar vrstile, toda vse so daleč, daleč zaostajale za legendarno Vero. Šele s prihodom None Gaprindašvili je zavel nov veter. Potem ko se je utrdila na ženskem prestolu, je posegla tudi v moški svet in to z lepimi uspehi. Njena naslednica Maja Čiburdanidze pa je naredila še en korak naprej in dosegla raven poprečnega velemojstra.

Najnovejša generacija, pravzaprav pojav čudežnih madžarskih sester Polgar, pa je kolo napredka pognalo še naprej. Judith Polgar, igralka z najvišjim ratingom na svetu, je s štirinajstimi leti vrhunska velemojstrica, kajpak med moškimi. Saj samo z njimi tudi igra. Izjemo je naredila le dvakrat. Na zadnjih dveh olimpiadah ko je Polgarija (tako so najbolj pogosto imenovali ekipo Madžarske) obakrat zmagala.

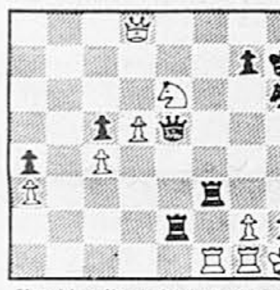
Sestre Polgar so izredno dvignile zanimanje za ženski šah, po drugi strani pa jih igralke, ki praviloma tekmujejo med seboj in delajo le občasne izlete med moške, ne gledajo ravno lepo. Tudi razlika v tržni ceni je tolikšna, da pri primerjanju golih številk nihče niti pomislil ne bi, da gre za isti šport.

Šahistom so vzor teniške igralke, ki so se po svojih nagradah že močno približala moškim. V športu na 64 črnobelih poljih zanesljivo še dolgo časa ne bo tako kot v belem športu, zelo možno pa je, da se tudi šahistkam obetajo lepši časi.

V Bruslju so včeraj ustanovile svoje združenje velemojstric, po vzoru moških pa bodo pripravile tudi tekmovanje za svetovni pokal. K njihovi dokončni uveljavitvi pa jim bo bržčas najbolj pomagala FIDE, ki se je praktično že opredelila, da bo v naslednjem ciklusu tekmovanj za svetovno prvenstvo, priredila dvojni program. Oba dvoboja, tako moški kot ženski, naj bi bila hkrati. Tako bi ženske dobile precej večje publiciteto, pa tudi nagradni sklad. Kakšna bo praktična izpeljava te novosti (ali bosta obe partiji hkrati ali bodo šampionata pripravili tako, da se bo kaj dogajalo vsak dan) niti ni najbolj pomembno. Izkušenje z olimpiad, ko se je ženski del prav razmahnil šele s priključitvijo moškemu, so gotovo dovolj spodbudne...

BORIS KUTIN

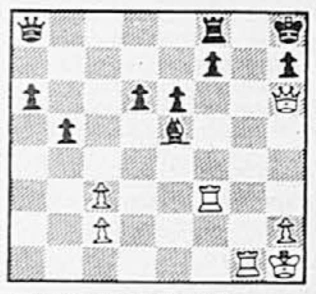
Velemojster Bruno Parma pripravlja za vas:

Kombinacija: kako je črni nasprotnika matiral?

Sam Loyd: mat v treh potezah.

Kombinacija: beli zmaga.

Zadnje rešitve: Sergijevski – Hačijan: 1. Ld5! Td5 2. De8 Kh7 3. Dh8 Kg6 4. Dg7 Kh5 [4. ... Kf5 5. Dh7 Dg6 6. g4] 5. g4 Kh4 6. Dh6! Dh6 7. Le1 mat.

Problem: 1. Sc1.
Kombinacija: ... Tf1! 2. Tf1 Dh2 3. Kh2 gf1S 4. Kh1 Sd2 5. Se3 Sf3 6. Sg4 Sd4 0:1.

Na kratko

LJUBLJANA – Redni hitropotezni turnir ŠK Kodeljevo: 1. T. Mikac in R. Babnik po 6, Gedrih 5, Simonovič 3,5 itd.

Zdaj že šolska tekmovanja Za uvod kros v Domžalah

Tekmovanja so razpisana na vseh ravneh – od občinske do republiške, med slednjimi pa bo prva zaključna prireditev tokrat z mednarodno udeležbo

LJUBLJANA – Pred vrati so številna šolska športna tekmovanja, športni pedagogi pa bodo v naslednjih mesecih bolj zaposleni s sestavljanjem atletskih ekip, ki bodo zastopale šole od občinske do republiške ravni. Prvo veliko zaključno atletsko tekmovanje bo 20. aprila ob 11. uri v Domžalah, kjer se bodo osnovnošolci in srednješolci, v okviru 6. krosa Dnevnika, pomerili za republiške naslove v krosu.

Spomladansko šolsko RP v krosu je eno izmed mlajših šolskih tekmovanj, ko si v zavesti športnih pedagogov svoje mesto šele pridobiva. S praktičnimi nagradami, ki izpričujejo pozornost organizatorjev, postaja od leta do leta privlačnejše, udeležba pa postaja vse številnejša morda tudi zato, ker razpisni pogoji omogočajo sodelovanje vsakomur, ki si to želi. Tekmovalci morajo biti le dobro pripravljeni.

Da ne bi bilo med nastopajočimi slabe volje, so v razpisu sicer navedene kategorije po razredih, vendar pa na Atletski zvezi Slovenije poudarjajo, da imajo prednost letnice rojstva. Tekmovalne kategorije so: učenci in učenke 5. razredov – letnik 1979 in mlajši; 6. razredov – 1978 in ml. 7. razredov – 1977 in ml.; 8. razredov – 1976 in m.; 1. letniki srednjih šol – 1975 in ml.; 2. letniki – 1974 in ml.; 3. letniki – 1973 in ml.; in 4. letniki – 1972 in ml. V vseh osnovnošolskih kategorijah bo proga dolga približno 1000 m. Dijaki prvih dveh letnikov srednjih šol bodo tekli 2000 m. Dijaki prvih dveh letnikov srednjih šol bodo tekli 2000 m, višjih dveh letnikov pa 3000 m, medtem ko bodo tekle srednješolke 1000 m in 2000 m.

Štartnina znaša 40 din, nakazati pa jo je treba najkasneje do 15. aprila na AK Domžale, Kopališka 4, na ŽR 50120-678-90901.

Organizatorji sporočajo, da bo štartnina na dan tekmovanja enkrat višja. AZS bo te dni izdala poseben razpisni bilten, ki ga bo mogoče dobiti na vseh atletskih društvih, poslali pa ga bodo tudi na šole, ki so se teh krosov doslej udeleževale.

Center ŠŠD Slovenije bo tudi letos na podlagi republiških finalnih športnih tekmovnj razglasil najbolj športno osnovno in srednjo šolo in organizatorji bodo zato izračunali tudi ekipne uvrstitve. Šola lahko v vsaki disciplini prijavi poljubno število tekmovalcev, za ekipo pa bosta štela dva najboljša. Vseekipni prvak pa bo najuspešnejša osnovna in srednja šola v seštevku vseh tekmovalnih kategorij.

Na letošnjem tekmovanju za pomladanske repubiške šolske naslove bodo najbrž nastopili tudi najuspešnejši šolarji iz Hrvaške, organizatorji pa so v okviru sodelovanja Alpe-Jadran povabili še vrstnike iz Madžarske, Avstrije in Italije, tako da se obeta še zanimiva mednarodna tekma.

NIKO SLANA

Prerojeno taborništvo na Slovenskem

Po več kot dveletnih razpravah je skupščina slovenskih tabornikov pred dnevi sprejela nov statut svoje organizacije. Nov najvišji taborniški akt precej posega v dosedanja pravila organizacije. Močneje spodbuja dejavnosti oziroma odgovornosti, ki jih je imela organizacija v statutu zapisane že ob ustanovitvi pred 40 leti. Gre predvsem za vsebinska vprašanja; več pozornosti človeku, drugačen odnos do humanitarnih dejavnosti, organizirane pobude pri pomoči v naravnih ali drugih nesrečah, pomoč ostarelim, invalidom, več pozornosti otrokom različnih starosti, skratka gre za t.i. poudarjeno duhovno življenje v taborniških vrstah. Tehnična znanja seveda ostanejo kot doslej in kakršna so poznali že predvojni gozdovniki in skavti ter taborniške organizacije doma in po svetu – z vsemi dodatki sodobnega življenja.

Slovensko taborništvo seveda ohranja svojo identiteto, saj ne gre rušiti vsega, kar je bilo desetletja grajenega kvalitetnega in odgovornega dela. Organizacija še vedno ostaja nadstrankarska in kot vseh sedemdeset let taborniškega gibanja pri nas odprta za vse, ki spoštujejo taborniška načela, torej ne glede na osebno politično, versko ali drugačno pripadnost. Taka pravila je zapisala v svoj statut tudi svetovna skavtska organizacija že pred 70 leti. Slovensko taborništvo tudi v bodoče ohranja vse svoje posebnosti, ki se jim ni odreklo kljub pritiskom iz federacije (simbol, zastava, žig, kroj...). In kot tako je edino v Jugoslaviji šlo svojo pot. tudi svetovna skavtska organizacija (WOSM) je zainteresirana, da nacionalne organizacije ohranjajo svoje značilnosti, zato je odveč bojazen, da bi se ZT Slovenije udinjala komurkoli.

Ker pa je statut taborniška ustava in kot tak potrditev obstoječega stanja, bo treba verjetno že letos kaj spremeniti, seveda v primeru, če bodo izšli zakon o športu, zakon o društvih, slovenskih ustava in če bo treba kakšno misel drugače formulirati po obisku predsednika Evropske skavtske federacije aprila letos.

Novi statut tudi dokaj točno opredeljuje organizacije in sedaj ne bi smelo priti do tega, da si vsak odred po svoje razlaga taborništvo.

Taborniške enote vodijo amaterski taborniški delavci. Vsak funkcionar, ki se brezplačno ukvarja z vzgojo otroka ali mladinca, je zlata vreden. Zato ga velja spoštovati in mu pomagati. Tudi po tej strani imajo taborniški voditelji nove možnosti za boljše delo, pomoč in sodelovanje.

Novi taborniški zakoni so preprosti in vsem razumljivi. Statut uvaja pravništvo, saj je program taborniške organizacije tako širok, da vsakomur ponuja udejstvovanje, če le hoče, zato mu je treba dopustiti možnost, da se premisli, in ne ga takoj uradno registrirati in preganjati z administrativnimi evidencami, statistikami, kar je sicer značilno za vsa naša društva. Razširitev števila starostnih skupin – vej, je podkrepljeno z dodatnimi programi za nove kategorije. Po 40 letih so se tudi otroci spremenili, vedo več in mora organizacija ponuditi drugačne možnosti za zanimivejše delo.

Statut naj bi spodbudil tudi bolj poglobljeno negovanje šeg in navad, tradicij in drugih nepisanih taborniških zakonov.

Še vedno je vrsta dilem, čeprav je konferenca sprejela statut brez glasu »proti«, kakšna imena ohraniti, katera spremeniti (rod-odred, klubovec-grča...), saj je vsaka sprememba nazivov vezana s precejšnjimi stroški. Če gre pa za staro vsebino, bi bilo pa nesmiselno karkoli menjati.

Sedanji statut je še preobširen in bo treba nekaj stvari izločiti in vključiti v pravilnike. Pred organizacijo po enotah se pojavljajo številne naloge, ki bodo spremenile odnos do dela v organizaciji. Večje zahteve do odgovornosti vsega članstva, večja pozornost do vzgojnega dela bodo zahtevale več medsebojnega sodelovanja, več razgovorov, seminarjev, osveščanja o taborništvu kot načinu življenja, resneje pripravljene zahtevnejše akcije (zimovanja, taborjenja, tekmovanja...).

V statut smo res marsikaj zapisali. Je pa vseeno, kaj zapišemo, če tega ne bomo spoštovali. Zato so na potezi vodniki in načelniki, saj so njihovi delegati dvignili roke za tak statut.

TONE SIMONČIČ

Turnir – Bežigrad '91

LJUBLJANA – Judo klub Bežigrad bo v soboto, 30. t. m., v športni dvorani na Kodeljevem priredil zdaj že tradicionalni sedmi mednarodni turnir v judu. Nastopila bodo moštva iz Italije, Avstrije, ČSFR in Jugoslavije. Organizatorji so si morali močno prizadevati, da bi zbrali denar za izpeljavo te prireditve in bi bili brez moči, če jih ne bi podprli zvesti sponzorji Petrol (Lj), GP Oktagen (Lj) in Loterija Slovenije, pokale in kolajne za najuspešnejše udeležence pa je prispeval Piciga Krašovec (Rožna dolina). Prireditev se bo začela dopoldne ob 10.30, v klubu pa se nadejajo, da si bodo gledalci radi ogledali eno najkakovostnejših judoističnih prireditev v Ljubljani.

Obvestilo TD Slovan

Teniško društvo Slovan obvešča, da bo vpis za letošnjo sezono za stare člane od 1. do 9. aprila vsak dan (razen sobote in nedelje) od 12. do 14. ure in od 16. do 18. ure v klubskih prostorih. Za nove člane bo vpis od 10. do 12. aprila 1991.

RUMENI KARTON

Mnogo željnih – malo izbranih

Statistike kažejo, da je v športu, še posebej v selektivnem in vrhunskem, vse več nesreč in poškodb. Zato zavarovalnice v svetu celo ljudi, ki se rekreativno ukvarjajo s tveganimi športnimi zvrstmi, praviloma uvrščajo v visoko rizične skupine in za zavarovanje zahtevajo – tveganju ustrezno – višje premirje. Po drugi strani pa šteje ukvarjanje s športom, kar zadeva življenjsko zavarovanje, za pozitivno okoliščino, ki zato do neke mere znižuje zavarovalnino.

Račun zavarovalnic je logičen in temelji na prvinah športne doktrine: ŠPORT JE VSESTRANSKO IZJEMNO KORISTNA DEJAVNOST, ČE JE PRILAGOJENA POTREBAM IN ZMOŽNOSTIM POSAMEZNIKA. TAKOJ KO PRESEŽE MEJE DEJANSKIH ZMOŽNOSTI LJUDI IN HUMANIH MOTIVOV SE ZAČNO POJAVLJATI KVARNE POSLEDICE. Nesreče in poškodbe pri športni aktivnosti imajo lahko tudi trajne posledice, najbolj nevarno pri tem pa je, da negativne učinke pretiravanja v športu pogosto zaznamo šele čez čas in se utegnejo pokazati v različnih motnjah, duševnih in telesnih bolezenskih stanjih.

Vzroki nesreč v športu so zelo različni, pogojeni pa so v veliki meri z ravnijo vzgoje, (športne) kulture, socialno naravnanostjo družbe in možnostmi, ki so mladim na voljo, da bi se zaposlili na drugih področjih, željami po velikih zaslužkih ter moralnimi normami in ravnanjem najbolj pristojnih – od staršev, športnika samega, trenerjev, funkcionarjev do športne industrije ter drugih subjektov s komercialnim ali političnim interesom. Komercialni in politični utegnejo biti posebej nevarni, ker pogosto nimajo moralnih zavor, da ne bi hkrati z zahtevo po vrhunskih športnih dosežkih za vsako ceno pristajali tudi na povečevanje števila invalidov.

● **Kadar prevlada zahteva po rezultatu za vsako ceno, potem noben rezultat, vsaj kar zadeva športnike in njihovo zdravje, nima več nobene cene!**

Kljub nenehnemu stopnjevanju vrhunskih dosežkov pa je vendarle vse bolj jasno, da zmožnosti ljudi, tudi najbolj nadarjenih, niti v svetovnem merilu niso neomejene. Kako se torej preventivno izogniti nesrečam in poškodbam, ki so najpogostejše prav tedaj, kadar se z zahtevami vrhunskega športa srečujejo športniki, največkrat zaradi gmotnih motivov, ki v resnici za vrhunske dosežke nimajo zadovoljivih psihofizičnih sposobnosti?

● **V veliki meri je to mogoče že danes, če sta seveda (športna) vzgoja in postopek zgodnjega usmerjanja ter selekcioniranja nadarjenih otrok zasnovana na izsledkih znanosti ter spoznanjih in izkušnjah stroke. Blagodejne učinke v tem pogledu imajo tudi smotrno (zakonsko) urejen status športnikov, strokovnjakov in drugih športnih dejavnikov. Treba bi bilo namreč strokovno nesporno ugotavljati, koga in pod kakšnimi pogoji je sploh dovoljeno usmerjati v vrhunstvo, na drugi strani pa, kdo in pod kakšnimi pogoji sme opravljati (strokovno) delo s športniki ter kakšne odgovornosti mora zato sprejeti nase.**

Na srečo vendarle niso več v čislih metode in primeri iz nekdanjih časov, kakor je enega od njih v svojem življenjepisu opisal dolgoletni nogometni državni reprezentant Herbert Schön in kasneje tudi legendarni selektor reprezentance ZR Nemčije. Nekoč je poškodovan nastopil za svoj klub. Že čez nekaj dni je od tedanjega selektorja nemške reprezentance dobil pismo, da ga je do nadaljnjega črtal s seznama svojih izbrancev.

● **Utemeljitev, ki se jo je vredno zapomniti, je bila preprosta: nogometaš, ki nima pravega odnosa do svojega zdravja, ne more imeti tudi pravega odnosa do športa, za take pa v moštvu, ki ga on vodi, ni prostora... Da bi se torej nikdar več ne vrnili časi, za katere bi smeli reči z naslovnico knjige – »Gone with the Wind!«**

KREŠIMIR PETROVIČ

RAZMIŠLJANJE O ŠPORTU

Kdo zmaguje – šport ali vi?

Je danes v svetu športa, v katerem skoraj vsaka panoga zavzema pomembno mesto v »človeški drami tekmovanja«, ostalo vsaj malo prostora za preprosto rekreacijo? Kdaj ste zadnjič slišali, da bi kdo za določeno športno dejavnost dejal: »To je le igra!« Je torej šport še vedno zabava, tako kot je bil včasih, in ali naj se človek sploh ukvarja s športom?

Po novi športni miselnosti je treba vsako obliko telesnih vaj, ki jo je mogoče izmeriti, spremeniti v tekmovanje. Seveda tekmovanje samo po sebi v športu ni nikakršna novost. Novo je to, da ima zdaj tekmovanje enostranski, lahko bi rekli celo fanatični cilj, ki ga je mogoče v enaki meri zaslediti pri profesionalcih, amaterjih in gledalcih, to pa je – zmagati.

Različni športi človeku omogočajo, da se začasno umakne iz vsakdanjega življenja, da s pomočjo športa odpravi različne strese, saj je v primerjavi s takšnimi življenjskimi vprašanji, kot so družina, služba in podobno, šport kljub vsemu nekoliko manj resna stvar. Žal pa nekateri ljudje v športne igre vnašajo tudi nakopičena čustva iz svojega vsakdanjega življenja, ali pa si izberejo takšne športe, ob katerih doživljajo podobne strese, kot jih sicer doživljajo pri svojem rednem delu. Veliko je takih ,ki so se pripravljeni odreči določenemu športu, ko spoznajo, da ne morejo dosegati enakih rezultatov oziroma premagati drugih. Pred kratkim sem s prijateljem v dvorišču njegove hiše igral namizni tenis. Lahko bi rekel, da mu je šlo izredno slabo. Po eni uri je ves besen pohodil in zlomil lopar. Takšni ljudje so najbrž najbolj žalostne žrtve naše današnje športne miselnosti. Namesto da bi si za cilj sodelovanja izbrali dobro zdravje, zabavo, igro in bivanje na odprtem prostoru, postanejo žrtve zmage, doseganja rekordov in nastopov.

Športne igre nam omogočajo, da krepimo svoje mišice, izboljšamo koordinacijo, se naučimo novih veščin, se razvijamo, spreminjamo in razbremenimo. Če boste uživali v lastnem napredku, pa čeprav je ta še tako počasen, in če se ne boste ozirali na to, kam ste se uvrstili po svojih rezultatih, boste prav gotovo imeli od teh iger veliko koristi, hkrati pa ne boste dopustili, da bi postali njihov suženj. Olimpijsko geslo se glasi: »Že samo sodelovanje prinaša človeku obilo zadovoljstva.«

Za večino izmed nas bi moralo tekmovanje ostati le eden od številnih vidikov sodelovanja. Čustvena napetost med športnim tekmovanjem je prijetna in zanimiva le nekaj časa. Ta napetost, ki spremlja športna tekmovanja, človeku pomaga, da se čuti angažiranega, vendar pa se mora človek kljub tej napetosti prijetno počutiti. Človek ne bi smel biti toliko obremenjen s spremljanjem rezultatov, da med tekmovanjem ne bi občutil tiste prave radosti telesa in duha, ki nas spremlja med športno dejavnostjo. Ta napetost vas ne sme težiti v tolikšni meri, da ne bi čutili prijetne toplote sonca, vonja in lepote poljskega cvetja, ki raste ob cesti, po kateri tečete, da ne bi slišali petja ptic okoli športnega igrišča, da ne bi opazili čudovitega ivja, ki se pozimi blešči po drevju. Ne smete dovoliti, da bi se vaš hobi, ob katerem se prijetno počutite, spremenil v neusmiljeni tek za rekordi.

Verjamem, da Monika Seleš in Steffi Graf uživata pri tenisu tudi takrat, ko je igra izjemno naporna. Za vas in zame pa mora biti takrat, ko vstanemo s fotelja izpred televizorja in gremo na zrak, da bi počeli kaj takega, kar nam je všeč – zmagovali, izgubljali, tekmovali ali netekmovali – vse skupaj le zabava, užitek, igra in krajšanje časa. Če ni tako, če je naš lastni svet športa postal človeška drama, v kateri se zmage spreminjajo v razburjeno drhtenje, porazi pa v boleče agonije, potem je čas, da si človek poišče kako drugo vrsto zabave.

dr. IVO BELAN

Nagrajenci ZŠD Olimpija

LJUBLJANA – Poročali smo že o tradicionalnem vsakoletnem slavju Zveze športnih društev Olimpije. Razglasili so najboljše športnike in podelili značke. Iz kolektivnih športnih panog sta bila razglašena za športnika leta 1990 rokometašica Maja Durišinova (Belinka Olimpija) in košarkar Jure Zdovc (Smelt Olimpija – na sliki s predsednikom ZŠD Olimpija Vladom Grudnom), med posamičnimi panogami pa sta prva atletinja Brigita Bukovec (IBL Olimpija) in strelec Rajmond Debevec. Trener leta je Lojze Mikolič (strelstvo), zlate značke pa so dobili športniki Brigita Bukovec, Sašo Apostolovski, Jure Zdovc, Radisav Čurčić, Jernej Zalaznik, Tomaž Čižman, Klemen Bergant, Rajmond Debevec in Denis Bola, trenerji Jure Kastelic, Srečo Zakrajšek, Zmago Sagadin, Bojan Rak, Marko Jurjec in Lojze Mikolič ter športni delavci Dušan Povh, Aleš Pestotnik, Milena Gliha, Cvetka Lumbar, Aljoša Žorga, Djuro Lemaić, Radovan Lorbek, Alojz Juvanc, Bruno Kosi, Dušan Novak, Matija Krnc, Andrej Kastelic, Janez Reflak, Jože Mikeln, Ivan Zidar, Borut Gabršek, Miro Gavez, Branko Milješič, Milan Bahar, Miha Munih, Lojzka Šprajc, Tone Rojc, Adolf Perme, Matjaž Polajnar, Janez Sajovic, Janez Zadravec, Boris Perko, Janez Zemljarič, Peter Dežman, Miloš Končar, Marjan Cerar in Matjaž Dolinšek. (Foto: Marjan Zaplatil)

ŠE ENKRAT

Gibalna, nato športna vzgoja

V sestavku Gibalna, nato športna vzgoja (pred tedni na istem mestu) se je prof. Kremžarjeva dotaknila vrste vprašanj, ki bi sodila predvsem v strokovno revijo. Enako velja tudi za pričujoči odziv na članek Kremžarjeve. Žal pa je vodilna slovenska strokovna revija tako redek gost, da je obravnavanje aktualnih vprašanj takorekoč nemogoče.

Prof. Kremžarjeva v svojem sestavku navaja vrsto prvin sodobne športne vzgoje. Piše o smotrih tega vzgojnega področja, o integralnem razvoju, o nemotenem delovanju živčnih poti, o gibalnih izkušnjah, o doživljanju in čustvenem razvoju otrok, o naravni potrebi po gibanju, o vedenjskih težavah, o tekmovanjih in še o vsem mogočem z namenom, da utemelji, da izraz športna vzgoja na predšolski in razredni stopnji ter pri obravnavi gibalno motenih ne ustreza. Kremžarjeva meni, da bi za navedene skupine bolje ustrezal izraz gibalna vzgoja.

Prof. Kremžarjeva se loteva dveh vprašanj: vvzgojne doktrine oziroma vzgojne tehnologije in terminologije. Čeprav je res, da je nomen est omen, pa prvo ni nujno povezano z drugim. Vzgojna doktrina je predvsem vprašanje športne stroke in športne znanosti, terminološka vprašanja pa morajo upoštevati tudi formalno logiko, semantiko, etimologijo, lingvistiko in posebno teorijo terminologije v znanosti. Zato pri iskanju najbolj ustreznih izrazov ni mogoče brez naslanjanja na te vede. Pri zavzemanju za izraz gibalna vzgoja prof. Kremžarjeva ne poskuša utemeljiti svojega predloga s teh zornih kotov. Strokovna vprašanja, ki jih izpostavlja prof. Kremžarjeva, pa imajo zares zelo malo stičnih točk z izrazoslovno problematiko.

Iz sestavka cenjene kolegice je mogoče razbrati, da ji pomeni »gibanje« povsem nekaj drugega kot »šport(no gibanje)«. Od tod najbrž misel o »gibalni vzgoji« in »športni vzgoji«. Žal kolegica ni natančno opredelila, kaj je gibalna vzgoja in kaj je športna vzgoja in kaj je njuna differentia specifica. Če bi to storila, bi bil dialog veliko lažji in veliko bolj smotrn, ker bi se natančno vedelo, o čem se je pravzaprav treba pogovarjati. Zaradi tega spodrsljaja je seveda mogoče, da tudi ta odziv ne bo zadel žebljice na glavo.

Eno temeljnih pravil terminologije pravi, da se izraz neke stroke ali vede oblikuje po neki celostni dejavnosti ali osrednjem področju stvarnosti, ki ga ta stroka ali veda obravnava. Potemtakem velja za različne izseke vzgoje, da se le-ti poimenujejo po neki celostni dejavnosti oziroma področju, ki prežema ta vzgojni izsek. Od tod glasbena vzgoja, likovna vzgoja, plesna vzgoja in podobno. V našem primeru se moramo torej odločiti, ali je ta celostna dejavnost oziroma osrednje področje stvarnosti »GIBANJE« ali »ŠPORT«.

Ko govorimo o kulturi nekega naroda, mislimo na različna področja človekove ustvarjalnosti. Tako govorimo o šolstvu, umetnosti, arhitekturi, zdravstvu... in športu. Govorimo torej o športni kulturi nekega naroda, ne pa o gibanju ali gibalni kulturi. Šport je torej priznano celostno področje stvarnosti v kulturi nekega naroda. Če temu celostnemu področju pravimo šport, je samoumevno, da se vzgoja na tem kulturnem izseku imenuje športna vzgoja.

Šport ne zanika gibanja

Pri tem je treba izrecno poudariti, da je gibanje pravzaprav poglavitna lastnost športa in zato šport ne zanika gibanja. Zato tudi športna vzgoja ni nekaj drugega kot gibalna vzgoja. Gibalna vzgoja je imanentna v športni vzgoji. To nista povsem različni področji dejavnosti, ki bi utemeljevali dva strokovna izraza. Lahko rečemo, da je gibalna vzgoja pravzaprav športna vzgoja, le izraz s formalno logičnega, semantičnega in terminološkega zornega kota ne ustreza.

Seveda je res, da se vsebine tega vzgojnega izseka razlikujejo na razredni in predmetni stopnji osnovne šole, ter v srednji šoli, toda zadnji, končni, dolgoročni vzgojni cilj je vendarle »tajna športna navada«, kot imamo zapisano v vzgojno-izobraževalnih smotrih slehernega učnega načrta. Logično je, da k »trajni športni navadi« vodi športna vzgoja. Če bi govorili o »trajni gibalni navadi«, bi bil dopusten izraz gibalna vzgoja.

Prav gotovo je res, da nevajeno uho težko sliši besedo šport, kadar gre za predšolske otroke ali učence na razredni stopnji osnovne šole. Za to sta dva razloga: ujetost v tradicionalno pojmovanje športa z vsemi njegovimi odkloni in delček rigidnosti. Moram priznati, da je oboje sprva tudi mene motilo. Toda to so subjektivni občutki, ki ne morejo in ne smejo odtehtati višje spoznavne ravni, ki temelji na logičnem mišljenju.

Ne nazadnje cela vrsta žgočih strokovnih vprašanj, ki jih prof. Kremžarjeva odpira, ni prav nič odvisna od tega, ali se to vzgojno področje imenuje gibalna ali športna vzgoja. Kakšna bo fizionomija tega vzgojnega izseka na razredni stopnji, na predmetni stopnji in v srednji šoli sploh ni odvisno od naziva tega vzgojnega področja, temveč od strokovnega dogovora oziroma od vzgojne doktrine.

Že predšolski otroci tekmujejo za športno značko. (Mar bi morali reči »gibalna« značka?). V programu imajo hojo, plavanje, kotalkanje, drsanje, smučanje, kolesarjenje in nalogo z žogo, ki je uvod v športne igre. Vse navedene dejavnosti so cenjene **športne** zvrsti. Program športne značke je osrednji vsebinski sklop vzgojnega dela v vzgojno varstvenih organizacijah, ki kaj dajo na to vzgojno področje. Zakaj je bogokletno, če temu rečemo športna vzgoja?

Predšolski otroci in učenci nižjih razredov osnovne šole gledajo na televizijskih zaslonih tekmovanja v različnih športnih zvrsteh (ne pa neka nedoločljiva gibanja); gledajo košarko, smučanje, vaterpolo, odbojko, tenis... in mnogi se identificirajo z gledanimi športniki. Nič drugače ni z učenci na razredni stopnji osnovne šole. Med stanovanjskimi bloki ti učenci kotalkajo, smučajo (če imajo zgrajen hribček), igrajo tenis, nogomet in košarko. Eden se proglasi za Daneva, drugi za Križaja, tretji je Oblak... Otroci za igro uporabljajo različne športne zvrsti, ne pa neka nedoločljiva gibanja. Igrajo se šport in športnike, ne pa nekakšne »gibalce«. Res ne vem, čemu je potrebno puritansko izogibanje izrazu šport?

Izraz športna vzgoja ne zanika integralnega razvoja, oblikovanja živčnih poti in gibalnih izkušenj, čustvenega doživljanja gibanja, gibalnih potreb in vsega ostalega, s čimer poskuša kolegica zagovarjati izraz gibalna vzgoja.

Takole pravi prof. Kremžarjeva: »Gibalna vzgoja pomeni možnost za doživljanje, ravnanje in izražanje zavedanja samega sebe.« Mar za športno vzgojo to ne velja?

Kremžarjeva pravi: »Z gibalno vzgojo pospešujemo razvoj kreativnosti in učljivosti na sploh.« Mar ni mogoče za športno vzgojo trditi enako?

Ali pa: »Otrok pridobiva (pri gibalni vzgoji, op. S. K.) s tem lastno občutje, odnos do drugih in oblikuje pozitivne vedenjske vzorce.« Ali je pri športni vzgoji kaj drugače?

Pa še tole: »Upoštevanje čustvenih potreb otroka, to je veselje do gibanja, je osrednji cilj gibalne vzgoje.« Mar ni to smoter športne vzgoje?

Tudi to, da z nepravilnimi postopki učence pogosto stigmatiziramo, ni odvisno od tega, ali se področje imenuje gibalna ali športna vzgoja.

Noben od gornjih navedkov ni argument za izraz gibalna vzgoja.

Kremžarjeva pravi, da je treba »mlade rodove najprej gibalno vzgojiti. Le tako se bodo lahko kasneje plodno ukvarjali s športom...« Iz teorije integralnega razvoja (Gallahue, 1982) pa vemo, da otrok okoli sedmega leta starosti že doseže najvišjo fazo gibalnega razvoja, takoimenovano športno gibalno fazo, v kateri ni več poudarek na učenju gibanja kot takega, ampak gibanje postane že sredstvo za izvajanje dejavnosti, ki jih štejemo za športne. Torej tudi po tej plati izraz športna vzgoja za razredno stopnjo osnovne šole ne more biti oporečen.

Najbrž pa bi lahko govorili o gibalni vzgoji pri gibalno prizadetih otrokih. Pri njih gre res največkrat za učenje osnovnih gibalnih spretnosti, za oblikovanje osnovnih gibalnih vzorcev in različnih adaptacijskih spretnosti, ki imajo velik psihološki pomen. Osrednji vsebinski sklop takšnega vzgojnega dela so različne gibalne naloge, ne pa športno usmerjene sposobnosti. Takšni otroci zaradi prizadetosti velikokrat niti ne zmorejo pravih športnih vsebin. Pri prizadetih otrokih je ta vzgojni izsek skoraj bliže kineziterapiji, fizioterapiji ali rehabilitaciji kot pa oblikovanju ustrezne športne kulture za bogatenje prostega časa. S tega zornega kota so pomisleki kolegice o izrazu športna vzgoja povsem utemeljeni, čeprav ne gre pozabiti, da govorimo tudi o športu prizadetih (invalidski šport), ki imajo celo svoje športne olimpijske igre. Pa tudi strokovnjaki (Vute) menijo, da se »športna dejavnost prizadetih... v ničemer **bistveno** ne razločuje od splošnih standardov in norm v športu«.

SILVO KRISTAN

Vpis v Šentvidu

LJUBLJANA – DTV Partizan Ljubljana – Šentvid obvešča, da so začeli vpis za vse člane teniške sekcije za letošnjo sezono. Vpisujejo vsak torek in četrtek med 18. in 20. uro (do 1. aprila) v pisarni Partizana v gimnaziji. Od 1. aprila bodo vpisovali tudi nove člane. Informacije na tel. 50-793.

ŠPORTNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Tekanje ni moda, marveč je resnična potreba našega časa...

V starih časih je imel šport veljavo razvedrila predvsem za tiste, ki so imeli dovolj prostega časa in dovolj sredstev za preživljanje. Danes, ko živimo v pomanjkanju gibanja, sodi šport med nepogrešljive dejavnike zdravega načina življenja. Znanstveno je ugotovljeno, da ima šestdesetletnik, ki se od mladosti naprej po pameti ukvarja s športom, gibalne sposobnosti takega štiridesetletnika, ki živi sedé in opušča gibanje.

Kdor se odloči za redno športno vadbo v vseh letnih časih, postaja vse bolj privrženec zdravega načina življenja. Nagrada za njegove trud sta dobra volja, dobro počutje in upočasnjenje procesov staranja. Naj opozorim na znanstveno dognano ugotovitev, da živijo ljudje, ki se ravnajo po sodobnih zdravstvenih programih (uravnotežena prehrana, rekreacija, odpoved kajenju itd.) dobrih osem let dlje brez tuje pomoči. V visoki starosti je to zelo pomembno tako za kakovost življenja, kakor tudi za državno blagajno.

V prvih letih življenja ima vsak zdrav otrok najboljši odnos do mnogovrstne gibalne vadbe in igranja. Izuri se v tekanju, skakanju, plezanju, visenju na rokah, guganju, metanju žoge, lovljenju žoge itd. Igriva dejavnost dan za dnem pomeni za otroka veselje, vse večjo gibalno izurjenost, zaupanje v lastne sile in spodbudo za rast in razvoj, da omenim samo nekatere psihofizične pridobitve.

Seveda pa je napačno, če človek z leti opusti vse gibalne dejavnosti in se odloči za kar najbolj lagodno življenje. Že v osnovni šoli bi morali misliti pri urah športne vzgoje tudi na posredovanje trajnih navad. Gre predvsem za odnos do hoje, tekanja, premagovanja ovir v naravi, pa tudi za nekatere druge športne zvrsti, ki so primerne za vsa obdobja življenja (Američani jih imenujejo Lifetime-Sports). Kakor za telesno nego (umivanje itd.), velja tudi za hojo, tekanje in gimnastične vaje zdravstveno priporočilo: če le mogoče, **vsak dan!**

»Tekanje ni moda, tekanje je potreba našega časa. Če se človek premalo giblje, se organiziram hitreje stara, srce peša«, piše ruski akademik, srčni kirurg Nikolaj M. Amosov. Nekateri avtorji priporočajo kot minimalno vsakodnevno obremenitev, ki naj bo navada za vsa obdobja življenja, živahno hojo na angleško miljo (1609 m), nekateri lahkotno tekanje na 2000 m. Med športe, primerne od otroštva do visoke starosti prištevajo tudi popotništvo (Wandern), plavanje, kolesarjenje, hojo-tek na smučeh, balinanje, golf, ples. Med slovenskimi upokojenci je precej privržencev planinstva, kolesarjenja in balinanja.

DRAGO ULAGA

Finale – TTC Julich: SPVG Steinhagen 5:2.
ženske – 1. BSE Budapest, 2. Fovarosi Vizmuvek Budapest (oba Madžarska), 3. Reinickendorfer Füchse in 1862 Donauwörth (oba ZRN).
Finale – BSE Budapest: Fovarosi Vizmuvek 5:2.

SVETOVNI POKAL 1990

555 World cup
(5.–9. 9., Nairobi)
1. Ma Wenge (Kit), 2. Grubba (Poljska), 3. Appelgren (Švedska) in Saive (Belgija) 5. Böhm (ZRN) in Kano (Brazilija), 7. Kuharski (Poljska) in Yu Shentong (Kitajska), 9. Yoo Nam Kyu (Koreja), in Kim Tae Sook (Koreja).
Finale – Ma Wenge : Grubba 3:2.

President cup
(16.–17. 9., Seul)
Moški: Waldner (Švedska), 2. Yoo Nam Kyu (Koreja), 3. Chen Zhibin (Kitajska in (Japonska), 5. Wu Wen Chia (Kitajska) in Mazunov (SZ), **7. Primorac (Jugoslavija),** in Kim Taek Soo (Koreja).
Finale – Waldner: Yoo Nam Kyu 3:1.
Ženske: 1. Hyun Jung Hwa (Kitajska), 2. Batorfi (Madžarska), 3. Qiao Hong (Kitajska, in Hong Soon Hwa (Koreja), 5. Chai Po Wa (Kitajska) in **Fazlič (Jugoslavija),** 7. Satoh (Japonska) in Aavarova (ČSFR).
Finale – Hyun Jung Hwa: Batorfi 3:2.

Prvi svetovni pokal dvojic
(1.–4. 11. Seul)
Moške dvojice: 1. Yoo Nam Kyu, Kim Taek jo (Juž. Koreja), 2. Rosskopf, Fetzner (ZRN), 3. **Lupulescu, Primorac (Jugoslavija)** in Grubba, Kucharski (Poljska).
Finale – Yoo Nam Kyu, Kim Taek Soo : Rosskopf, Fetzner 3:0.
Ženske: 1. Hyun Jung Hwa, Hong Cha Ok (Juž. Koreja), 2. Chai Po Wa, Chan Tan Lui (Hongkong).
Finale – Hyun Jung Hwa, Hong Cha Ok: Chai Po Wa, Chan Tan Lui 3:1.

3. Balkansko mladinsko prvenstvo 1990
(5. – 8. 7., Kastoria)
Mladinci, ekipno: 1. Jugoslavija, 2. Romunija, 3. Bolgarija, 4. Grčija, 5. Turčija.
Rezultati Jugoslavije – Grčija 5:2, Romunija 5:1, Romunija 5:1, Turčija 5:0.
Mladinke, ekipno: 1. Romunija, 2. Bolgarija, 3. Grčija, **4. Jugoslavija,** 5. Turčija.
Rezultati Jugoslavije – Turčija 5:1, Grčija 3:5, Bolgarija 2:5, Romunija 0:5.
Mladinci, posamezno: 1. Calus (Romunija), **2 Hodžič (Jugoslavija),** 3. Tol (Romunija) **4. Grujić (Jugoslavija).**
Finale: Calus: Hodžič 2:0.
Mladinke, posamezno: 1. Sever (Jugoslavija), 2. Kasabova (Bolgarija), 3. Riscanu (Romunija).
Finale Sever: Kasabova 2:1.
Mladinci, dvojice: 1. Grujić, Ignjatovič, 2. Škafar, Hodžič (vsi Jugoslavija).
Finale – 2:0.
Mladinke, dvojice: 1. Riscanu, Manac (Romunija), 2. Karailijeva, Kasabova (Bolgarija)
Finale – 2:0.

Mediteranski »TOP 12«
(15. 12. – Milano)
1. Creanga (Grčija), 2. **Kalinić (Jugoslavija),** 3. Chatelain, 4. Marmurek (oba Francija), 5. Yaldiz (Turčija), 6. Chilla (Francija), **7. Grujić (Jugoslavija),** 8. Cimen (Turčija).
Finale – Creanga : Kalinić 2:1.

SVETOVNE LESTVICE 1990
Moški: 1. Waldner, 2. Appelgren (oba Švedska), 3. Grubba (Poljska), 4, Persson (Švedska), 5. Yoo Nam Kyu (Juž. Koreja), 6. Chen Longcan, 7. Ma Wenge, 8. Yu Shentong (vsi Kitajska), 9. Lindh (Švedska), 10. Rosskopf (ZRN).
Jugoslovani: **17. Primorac, 22. Lupulescu, 41. Kalinić.**
Ženske: 1. Qiao Hong, 2. Chen Jing (obe Kitajska), 3. Li Bun Hui (DLR Koreja), 4. Chen Zihe (Kitajska), 5. Hyun Jung Hwa (Juž. Koreja), 6. Deng Yaping (Kitajska), 7. Gergelčeva (Bolgarija), 8. Batorfi (Madžarska), 9. Chai Po Wa (Hong Kong), 10. Chan Tai Lui (Hong Kong).
Jugoslovanki: **33. J. Fazlić, 37. Perkučin.**
Moške dvojice: 1. Rosskopf, Fetzner (ZRN), 2. Chen Longcan, Wei Qing Guang (Kitajska), **3. Lupulescu, Primorac (Jugoslavija),** 4. Appelgren, Waldner (Švedska), 5. Gatien, Grubba (Francija, Poljska), **6. Kalinić,** Kucharski **(Jugoslavija,** Poljska), 7. Matsušita, Šibutani (Japonska), 8. Lindh, Persson (Švedska), 9. Hui Jun, Teng Yi, 10. Lu Lin, Wang Tao (vsi Kitajska).
Ženske dvojice: 1. Qiao Hong, Deng Yaping, 2. Chen Jing, Hu Xiao Xin, 3.Gao Jun, Liu Wei, 4. Diong Yaping, Li Jun (vse Kitajska), 5. Batorfi, Wirth (Mažarska), 6. Chai Po Wa, Chan Tan Lui (Hong Kong), 7. Li Bun Hui, Yu Sun Bok (DLR Koreja), 6. Gergelčeva, Wang Xiao Ming (Bolgarija, Francija), 9. Chen Zihe, Gao Jun (Kitajska), 10. Chen Jing, Jiao Zhimin (Kitajska).

EVROPSKE LESTVICE 1990
Moški: 1. Appelgren, 2. Waldner (oba Švedska), 3. Grubba (Poljska), 4. Persson (Švedska), 5. Gatien (Francija), 6. Rosskopf (ZRN), **7. Primorac (Jugoslavija),** 8. J. M. Saive (Velgija), 9. Lindh (Švedska), 10. Mfazunov (SZ).
Jugoslovana: **12. Lupulescu, 25. Kalinić.**
Članice: 1. Gergelčeva (Bolgarija), 2. Batorfi, 3. Wirht (obe Madžarska), 4. Wang Xiaoming (Francija), 5. Nemes (ZRN), 6. Badescu (Romunija), 7. Yont Tu (Švica), 8. Hooman (Nizozemska), 9. Hrachova (ČSFR), 10. Popova (SZ) 13. J. Fazlič (Jugoslavija), 20. Perkučin (Jugoslavija).

Jugoslovanki: **13. J. Fazlić, 20. Perkučin.**
Mladinci: 1. Wosik (ZRN), **2. Grujić (Jugoslavija),** 3. Pawlovski (ZRN), 4. Tran (Francija), 5. Schlager (Avstrija), 6. Pagonyi (Madžarska), 7. Plejnik (ČSFR), 8. Noskov (SZ), 9. Szafranek (Poljska), 10. Legout (Francija).
Mladinke: 1. V. Wirth (Madžarska), 2. Kostromina, 3. Litinskaja (obe SZ), 4. Nastase (Romunija), 5. Kravčenko, 6. Kuš (obe SZ), 7. Niculae (Romunija), 8. Tavškanova (SZ), 9. Janusik (Poljska), 10. Vahovcova (ČSFR).
Jugoslovanka: **25. Stanič.**
Pionirji: 1. Adrianov, 2. Samsonov (oba SZ), 3. Köstner (ZRN), 4. Bartofi (Madžarska), 5. Bardon (ČSFR) 6. Hakansson, 7. Angel (oba Švedska), 8. Krajčik (ČSFR), **9. Karakaševič (Jugoslavija),** 10. Fadejev (SZ).
Jugoslovan: **16. Tancer.**
Pionirke: 1. Gogorita (Romunija), 2. T. Kulagina (SZ), **3. Čehovin (Jugoslavija),** 4. Fazakas, 5. Herczig (Madžarska), 6. Petrea (Romunija), **7. Mančić (Jugoslavija)** 8. Savu (Romunija), 9. E. Kulagina, 10. Plakidina (obe SZ).

PRVENSTVO JUGOSLAVIJE 1990
(4.–6. 5., Doboj)
Moški posamezno: 1. Primorac, 2. Lupulescu (oba Partizan), 3. Kalinić (Crvena zvezda), 4. Grujić (Vojkvodina, NS), 5.–8. Karković (Industrogradnja), Zalaznik (Kovina-Olimpija), Dobo (Vojvodina), Smrekar (Kovina-Olimpija).
Finale – Primorac : Lupulescu 3:1.
Ženske posamezno: 1. J. Fazlić (Mladost), 2. V. Ojsteršek (Kovina-Olimpija), 3. Sušilo (Mladost), 4. Isanović, 5.–8. Kujundžić (obe Peručica), Poljak (Vrbas), Šikoronja (Mladost), Frelih (Kovina-Olimpija).
Finale – Fazlić : Ojsteršek 3:0.
Moške dvojice: 1. Primorac, Lupulescu (Partizan), 2. Zalaznik, Smrekar (Kovina-Olimpija), 3. Dobo, Šubonj (Vojvodina, NS), 4. Karlović, Mehmedović (Vjesnik).
Finale – Primorac, Lupulescu : Zalaznik, Smrekar 2:0.
Ženske dvojice: 1. Sušilo, Šikoronja (Mladost), 2. Reflak, Krsnik (Primex-Vrtojba), 3. Harča, Brojčin (Vojvodina), D. in G. Šišak (Mladost).
Finale – Sušilo, Šikoronja : Reflak, Krsnik 2:0.
Mešane dvojice: 1. Lupulescu, J. Fazlić (Partizan, Mladost), 2. Kneževič, Šikoronja (Metalac-Olt, Mladost), 3. Rop, Kujundžić (Crvena zvezda, Peručica), 4. Smrekar, Ojsteršek (Kovina-Olimpija).
Finale – Lupulescu, Fazlić : Kneževič, Šikoronja 2:0.
(11.–13. 5., – Novi Sad)
Mladinci posamezno: 1. Grujić (Vojvodina), 2. Ignjatović (Kovina-Olimpija), 3. Öri (Sobota), 4. Hodžić (Vitez).
Finale – Grujić : Ignjatovič 2:0.
Mladinke posamezno: 1. Čehovin (Semedela), 2. Mančić (Dubočica), 3. Sevšek (TKI Kemičar), 4. Tomašić (Mundus).
Finale – Čehovin : Mančić 2:0.
Mladinci, dvojice: 1. Škafar, Ignjatovič (Kovina-Olimpija), 2. Grujić, Belčević (Vojvodina), 3. Redžep, Hodžić (Mundus, Vitez), 4. Öri, Rihtarič (Sobota).
Finale – Škafar, Ignjatović : Grujić, Belčević 2:1.
Mladinke, dvojice: 1. Šišak Vujadinović (Mladost, Radnički), 2. Mančić, Sevšek (Dubočica, TKI Kemičar), 3. Sever, Tomašić (Mundus), 4. Bjelica, Golić (Vrbas, Imes).
Finale – Šišak, Vujadinović : Mančić, Sevšek 2:0.
Mešane mladinske dvojice: 1. Ignjatović, Nišavić (Kovina-Olimpija, TKI Kemičar), 2. Redžep, Sever (Mundus), 3. Karakašević, Mančić (Mladost, Dubočica), 4. Hodžić, Šišak (Vitez, Mladost).
Finale – Ignjatovič, Nišavič : Redžep, Sever 2:1.
(23.–25. 3., Maribor)
Pionirji, posamezno: 1. Tancer (Strojna-Maribor), 2. Karakašević (Mladost, Zemun), 3. Pejak (Borac, Čačak) in Milčević (Dobojpromet).
Finale – Tancer: Karakaševič 2:1.
Pionirke posamezno: 1. Mančič (Dubočica), 2. Čehovin (Semedela), 3. Boros Sentex in Kocjan (Miškina Zgb.).
Finale – Lupu, Miličević : Labazan, Bjelič 2:0.
Pionirke, dvojice: 1. Čehovin, Boroš (Semedela, Sentex), 2. Plavišić, Antonijević (Vojvodina, NS), 3. Topić, Vakulović (Jajce) in kocjan, Jurinec (Miškina, Sloboda, Mihovljan).
Finale – Čehovin, Boroš : Plavišić, Antonijević 2:0.

Zvezna namiznoteniška liga – moški

Partizan (Beograd)	16	16	0	130:14	32
Vojvodina (Novi Sad)	16	12	4	93:51	24
Crvena zvezda (Beograd)	16	11	5	81:63	22
Industrogradnja (Zagreb)	16	11	5	83:61	22
Metalac-Olt (Osijek)	16	8	8	77:67	16
Kovina-Olimpija (Lj)	16	6	10	57:87	12
Vjesnik (Zagreb)	16	5	11	56:88	10
Unireja (Uzdin)	16	2	14	54:110	4
Vojvodina (Bačko Gradište)	16	1	15	37:107	2

Ženske

Kovina-Olimpija (Lj)	18	17	1	134:28	34
Mladost (Zagreb)	18	16	2	131:31	32
Peručica (Foča)	18	14	4	108:54	28
Vrbas (Titov Vrbas)	18	11	7	97:65	22
Vojvodina (Novi Sad)	18	11	7	97:65	22
Industrija mesa (Čoka)	18	6	12	57:105	12
TKI Kemičar (Hrastnik)	18	5	13	52:110	10
Senta	18	5	13	54:108	10
Metalac-Olt (Osijek)	18	5	13	58:104	10
Vojvodina (Bačko Gradište)	18	0	18	22:140	0

V Montblanški skupini nenavadno

Žičnico na Aiguille du Midi popravljajo – Strogi zaradi nesreče smučarjev pod plazom

LJUBLJANA – Letošnja zima alpinistično, kakor kaže, ni bila posebej zanimiva in v analih bo komaj kaj omeniti. Je pa tudi mogoče, da kdo svoje adute za sedaj še skriva, saj se vse pogosteje sliši, da nekateri svojih tur – celo najkvalitetnejših – sploh ne javljajo. Tudi v Zahodne Alpe jih je z alpinističnimi cilji menda potovalo razmeroma malo. Tam pa so jim aktivnost zapletli tudi nekateri povsem tehnični problemi.

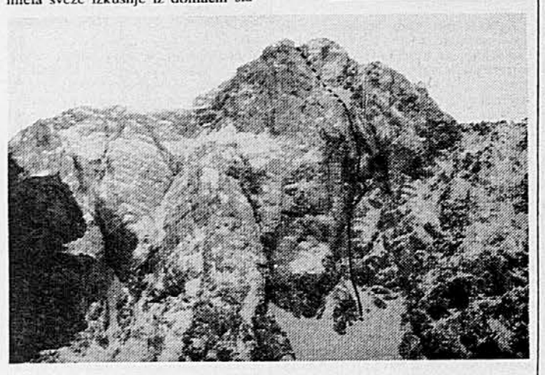
Žičnica iz Chamonixa na Aiguille du Midi (3842 m) menda zaradi remonta ne bo delala do 6. aprila. Ko so odhajali, pa večina tega ni vedela. Tudi s snežnimi razmerami se niso pohvalili: v Jorassih je videti veliko črnega ledu, če si hotel od Ledenega morja (Mer de Glace) smučati v dolino, pa je bilo snega že premalo. Tisti, ki so prišli v Montblanško skupino iz Courmayeurja z žičnico na Helbronner (3466 m), so celo doživeli, da so jim turo prepovedali, nekaterim pa menda sploh niso hoteli izdati kart, ko so po opremi videli, kakšne načrte imajo. Predvidene so bile menda kazni ... izjeme delajo le pri tistih, ki navajajo, da bodo aktivni samo na francoski strani ... Vzrok – tragična nesreča smučarjev pod plazom.

Nekateri pa so kljub vsemu le opravili kako zanimivo turo. Rok Grandič in Boštjan Ložar, člana AO Ljubljana-Matica sta 15. marca preplezala Gabbaroujev ozebnik (TD, 90/50–80°, 600 m, 8 h) v V steni Mt. Blanc du Tacula. S Helbronnerja sta se v Valle Blanche spustila na smučeh in z vzponom začela šele ob 8. uri. Morala sta pošteno gaziti, da sta dosegla ledne raztežaje. Led v njih pa je bil precej krhek in ponekod debel samo nekaj centimetrov. Še dobro, da sta imela sveže izkušnje iz domačih slapov; Ložar je z Rokom Žakljem preplezal Spodnji ledinski slap in sam Vikijevo svečo s sestopom po Sinjem slapu.

Radovljičana Aleš Ježek in Mirko Pogačar pa sta 12. marca preplezala Švicarsko (TD, 800 m, 5 h) v Les Courtes in sestopila po SV vesinah na Argentierski ledenik. Dva dni kasneje sta ponovila še Severovzhodni (TD+, 1000 m, 12 h) ozebnik v Les Droites. Za obe turi pravita, da so bile razmere dobre, sta jih pa poprej vedno preučila – s smučkima vzponoma na Col Tour Noire in Passage Argentiere.

FRANCI SAVENC

ŽE V PETEK! DELO plus

Zanimiva smer

Ledenka so poimenovali smer, ki so jo po grapi med Štajersko Rinko in Križem preplezali Andreja in Franc Knez ter Frenk Horvat in Joco Raspotnik. Ocena VII+, 90°, 550 m. To je ena redkih »ledenih smeri« pri nas in edinstvena v Savinjskih Alpah, je sporočil Knez. Sestavljena je iz treh sveč. Nad prvo je snežišče, ki privede pod previsen prag, čez katerega visi druga sveča. Dosežeš jo tako, da preplezaš krušljiv previs in potem iz zajede prestopiš v svečo, ki se konča z manjšim snežiščem. Tretja sveča, ki je visoka okoli 100 m in je tudi najbolj strma, pa se konča s snežiščem, ki ga zapira skalna stena visoka okoli 70 m (težave nekako IV. stopnje) in opastjo na vrhu.

Koledar letošnjih tekmovanj v športnem plezanju

Podkomisija za športno plezanje pri PZS je sestavila letošnji koledar članskih tekmovanj za slovenski oziroma jugoslovanski pokal: 20. april – Ljubljana, 26. maj – Domžale, 8. september – Kranj (državno prvenstvo), 27. oktober – Ajdovščina, 24. november – Velenje, 15. december – Škofja Loka (zaključek pokala in slovensko prvenstvo).

V proste termine, ki še niso zasedeni s tekmami za svetovni pokal, bodo vključili še tekmi na Jesenicah in v Zagrebu. Datumi jesenskih tekmovanj še niso fiksni in organizatorji si pridržujejo pravico do manjših sprememb. Zaradi majhnega števila prijavljenih tekmovanj bodo republiško in državno prvenstvo točkovali tudi kot pokalni tekmi, vse tekme pa hkrati štejejo za slovenski oziroma jugoslovanski pokal. Sprejet je tudi delno korigiran pravilnik tekmovanj, ki bo olajšal organizacijo, potrdil pa ga je JUSPEK.

Po dveh poskusnih tekmah pokala Slovenije za mlade plezalce je podkomisija za športno plezanje uvedla nekaj sprememb v zvezi z organizacijo. Srečo Rehberger bo v nadaljevanju z novosestavljeno šestčlansko ekipo sam izpeljal vse tekme, ki bodo prijavljene po tem razpisu. Vsi zainteresirani prireditelji naj se čimprej oglasijo na naslov: Srečo Rehberger, Podlubnik 72, Škofja Loka, njihova edina naloga pa je, da zagotovijo prostor in umetno steno.

NUŠA ROMIH

Izpiti le pred komisijo

Podkomisija za vzgojo in izobraževanje pri KA PZS je sprejela sklep, da bodo lahko po 1. maju 1991 izpiti za sprejem med alpiniste le pred komisijo, ki jo bo imenovala KA PZS. Vsako leto bodo razpisali spomladanski in jesenski rok izpitov in glede na to, koliko kandidatov bo iz posameznih AO/S oz. regij, bodo organizirali izpite (letošnji bodo konec maja).

Od leta 1978 je izpite za alpinistične inštruktorje opravilo že okoli 260 alpinistov. Toda leta 1989 je bilo po slovenskih odsekih in sekcijah menda aktivnih le 110 inštruktorjev, le nekaj pa jih je sodelovalo tudi na republiških akcijah. Da bi izboljšali šolanje alpinistov in izpopolnjevanje AI, je podkomisija za vzgojo in izobraževanje pri KA PZS nadalje sprejela sklep, da bodo poslej registrirali le še tiste, ki bodo v teh letih sodelovali vsaj na eni republiški akciji. V Sloveniji pa je sedaj menda vsaj 20 AO/S, ki ne izpolnjujejo enega od osnovnih pogojev: med člani mora biti tudi vsaj en aktiven inštruktor.

ID

Kje je največ vzrokov za skoraj deset odstotkov osipa v planinskih društvih?

Nedvomno ima vpliv tudi gospodarska kriza – Pomanjkljiva propaganda celotne organizacije – V gore zahaja trikrat več ljudi, kot je članov PD – Težave v gorah z »neorganiziranimi« skupinami

LJUBLJANA – V začetku leta 1990 je bilo v Planinski zvezi Slovenije včlanjenih 178 društev. Med letom so bila sprejeta tri na novo ustanovljena, prav toliko jih pa ni prevzelo markic. Stanje glede števila članov PZS je torej nespremenjeno, ne pa tudi članov PD. Število članov PD se je namreč do konca 1990 zmanjšalo za 10.724 ali za 9,4 odstotkov. Največji osip je pri najmlajših, 10,9%, mladincev je manj 741 ali 4,7%, odraslih pa 9,8%. Da pa le ni vse tako črno, dokazuje 44 PD, kjer se je število članov povečalo; (v PD Mirna za 88%, Zreče 68%, Triglav Sevnica 50%, itd.) pri 7 pa je ostalo nespremenjeno. To pa je več kot četrtina.

Pri precejšnjem številu PD bo znižanje števila članov težko opravičiti, še posebej če jih primerjamo z društvi, ki uspešno delujejo in to v bistveno težjih okoliščinah. Skrb vzbujajoče je stanje v Akademskem PD, ki po večletnem zniževanju (ko je bilo še PD Univerza, je imelo celo poldrugi tisoč članov) šteje le še 29 članov, 18 mladincev in 6 cicibanov; v letu dni je nazadovalo za več kot 56%.

Kje so vzroki za zmanjšanje števila članov? Delno je prav gotovo vplivala gospodarska kriza, pri precejšnjem številu PD pa bi na prvo mesto bolj sodili organizacijski problemi: slaba organizacija pobiranja članarine, slaba »ponudba« (izletov, predavanj in drugih akcij), slabi stiki vodstva s članstvom ipd.

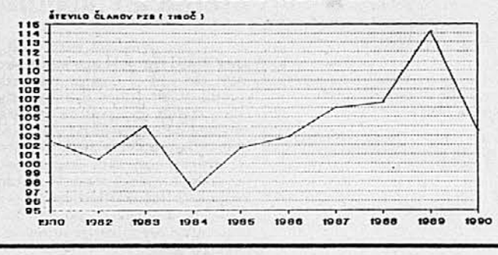
Vzroke pa kaže iskati tudi v pomanjkljivi ali neustrezni propagandi celotne organizacije. Kdaj je bila nazadnje kaka širša akcija o pomenu in vlogi naše planinske organizacije? Trikrat več ljudi hodi (po javnomnenjski raziskavi) v gore, kot je članov PD, med njimi kaže iskati nove člane – predlaga v gradivu za sejo UO PZS podpredsednik Jože Dobnik. In še na nekaj je treba misliti: velik del težav v gorah povzročajo prav »neorganizirane« skupine in tiste, v katerih predstavljajo nečlani pretežni del. Vzrok več torej, da bo potrebno kmalu kaj storiti s (ponovnim) širjenjem članstva in – njihovih pravilnim usmerjanjem.

V planinska društva je bilo lani včlanjenih 5,18% stalnih prebivalcev R Slovenije (leto prej 5,72%), nekako toliko, kot leta 1986. Največji delež imajo še vedno (štiri) PD v občini Ravne – kar 23,52%, slede PD občine Jesenice (16,64%), Radovljica (14,47%), Hrastnik (14,33%) in Trbovlje (12,41%). Pod republiškim povprečjem pa so tudi občine, za katere bi – glede na strukturo prebivalstva, pa tudi navade in potrebe, tradicijo ipd. – tega ne pričakovali; Domžale 4,56%, Maribor 4,41%., Celje 4,33% pa Vrhnika s komaj 2,58% in še bi lahko naštevali. Čisto na dnu pa so občine Lendava s 0,14, Lenart s 0,93 in trojka Črnomelj, Grosuplje, Pesnica z nekaj manj kot 1,2%.

Poglejmo za konec še v ljubljansko regijo, točneje na območje ljubljanskega meddruštvenega odbora (10 jih je vseh v Sloveniji), ki združuje kar 56 PD. Po deležu včlanjenih prebivalcev je sicer še naprej na 6. mestu, toda delež je padel s 5,56% v letu 1989 na 4,88% v lanskem letu. Vseh članov je 24.961 (Lj.-Matica 7405).

FRANCI SAVENC

PREGLED ČLANSTVA PZS ZA OBDOBJE 1980 - 1990

ALPINISTIČNE NOVICE

V severni steni Rzenika

Jože Hribernik in Tomaž Humar, oba sta člana AO Kamnik, sta 13. in 14. marca opravila enega najzahtevnejših letošnjih zimskih vzponov – preplezala sta S steno Rzenika.

Začela sta v vpadnici Velike zajede, med vstopom v istoimeno smer in Centralnim stebrom. Po dveh raztežajih nove variante do stika s Centralnim stebrom in po njem v Veliko zajedo. Z gredine sta potem zaradi požleda nadaljevala (spet dva raztežaja) desno ob smeri do rumene previsne plošče. Raztežaj po njej in levo (varianta) v Zajedo. Tu sta bivakirala in naslednji dan nadaljevala po Veliki zajedi do stika s Kamniško ter po njej. Tudi tu je bila potrebna varianta – v zadnji zajedi sta se zaradi požeđeda morala umakniti v levo in izplezati čez krušljive (VI) previse. Vsega sta plezala 13 ur, obilica požleda pa je posledica otoplitve, zaradi česar so ju ogrožali tudi plazovi kamenja.

ID

Medvedov ozebnik

Adil Begović, Željko Knez in Zoran Vasić so preplezali Medvedov ozebnik (originalno ime je Medvjedov kuloar) v SZ steni Cetine. Smer, ki jo je prva preplezala naveza Logić–Zahirović–Žalica so ocenili s IV–V/45–75°, 700 m, plezali pa nekaj več kot pet ur.

39. festival v Trentu

Letošnji mednarodni festival planinskega in raziskovalnega filma »Citta di Trento« bo od 21. do 27. aprila. Ob projekciji filmov in predaji priznanj delom iz planinske literature bo letos vsekakor najbolj zanimiva razprava o vodniški planinski literaturi. 26. aprila pa bo mednarodni sestanek o planinskih postojankah.

Danes začno zares

O ustanovitvi PD Meconopsis – Modri mak smo poročali že lani. Zaradi težav s formalno registracijo pa jih je UO PZS polnopravno vključil šele zadnjo soboto. Tri dni kasneje bodo imeli že prvo (uradno) akcijo.

Danes (25. t. m.), ob 19. uri vabijo v dvorano KS Gunclje (Kosijeva 1) na predavanje »Nepal v času monsuna in treking v Dolpo«. Predaval bo Dario Cortese, vpisovali pa bodo tudi nove člane, plačati bo mogoče članarino za letošnje leto ipd. Obiskovati nameravajo manj znana območja in oprijeli naj bi se tudi primernega raziskovalnega (še posebej botaničnega) dela.

Skupaj v Peru

Pobudo, da bi s skupinskim nakupom letalskih kart kar najbolj zmanjšali stroške, so za potovanje v Peru letos dali Celjani. Tisti, ki nameravajo letos sredi maja v Limo in tamkajšnje gore (npr. Cordillero Blanco), naj čim prej pokličejo Frenka Horvata na 063/27-747.

Mariborčani plezali stene velikanskih igel v Hogarju

»Igle« se zelo zanimive, zato so se odločili, da jih bodo predstavili tudi v vodniški – plezali tudi nove smeri

MARIBOR – Peterica je odpotovala v Alžirijo: Viktor Hribar, Branko Ivanek in Boris Strmšek iz AO Kozjak ter Vlasta Dobrila in Miro Kokol iz AO TAM. Teden dni so potrebovali do Tamanrasseta v Sahari, ki je izhodišče za ture po Hogarju (Ahagarju). Za začetek pa so si izbrali območje Assekrema, okolico 2720 m visokega istoimenskega prelaza, kjer je veliko »vulkanskih igel« visokih tudi do 500 m.

V Severnem Tehoulagu (2760 m) sta Hribar in Ivanek za začetek ponovila Desno direktno, Kokol in Strmšek pa Levo direktno smer; obe sta ocenjeni s V+, visoke pa okoli 200 m. Potem so plezali še v Pointe Jean (2650 m), Južnem Tehoulagu (2709 m) in clocher du Tehoulag (2500 m).

Nadaljevali so v ostenju Ilamane (2760 m). V JZ steni sta Kokol in Strmšek ponovila Gaučevo smer, z Dobrilo pa je Strmšek preplezal tudi novo smer v V steni in desno od nje, z Ivanekom še prvenstveno varianto (BB'91: VI–/V+, 150 m, celotna smer VI+/V–VI, 250 m, s spodnjim lahkim delom pa 400 m) smeri po osrednjem stebru. Povzpeli so se tudi na Savinan (2720 m) po Klasični smeri, Hribar, Ivanek, Kokolj in Strmšek pa so preplezali SZ greben na Ilmanu (2760 m); že bolj za rekreacijo, kot so rekli.

Domov so prinesli veliko zanimivega, saj so razen gora obiskali tudi več zanimivih krajev. Bili so v Tassilih, v Constantinu, kjer so se srečali z našimi delavci iz Rudisa in SCT (ti so jim tudi pomagali pri obisku Alžirije). Slikovni in filmski material bodo uporabili za predavanja, alpinistične zabeležke pa bodo skušali strniti v vodniček za Hogar, da bi ga bodočim obiskovalcem kar najbolj približali.

FRANCI SAVENC

naši razgledi
Naši razgledi, vam v premislek

JAMARSKE NOVICE

Raziskovanje na Rombonu

Člani in članice Društva za raziskovanje jam Ljubljana so lani začeli sistematično raziskovati na podih pod Rombonom. Julija in avgusta so na območju Kraljišča, Čukle in Glave preiskali več deset brezen, kar v štirih od njih pa niso dosegli dna. Najbolj perspektivno je brezno z delovnim imenom A6, kjer se zaporedje brezen in dvoran v globini 180 metrov konča z vsaj 40-metrskim še nerazisknim breznom. V ugodnih snežnih razmerah januarja letos so še enkrat pregledali to območje in našli štiri mesta, kjer so dihalniki stalili snežno odejo, med drugimi tudi nad A6.

Vhodi v jame ležijo na nadmorski višini okoli 1800 metrov, izviri v Bovški kotlini pa so 1100 metrov nižje, kar je vabljiv in obetaven globinski jamski potencial. Zato bo Društvo za raziskovanje jam Ljubljana v začetku letošnjega avgusta organizacijo sedemdnevni jamarski raziskovalni tabor pod Rombonom.

DOROTA VERŠA

Bilten Speleosa

Kot že več let doslej so velenjski jamarji tudi letos izdali svoj Jamarski bilten, v katerem so podrobno opisane raziskave jam Špehovke, ki segajo že v prejšnje stoletje. Špehovka in še nekatere druge jame v bližini Hude luknje so znana arheološka najdišča; pri izkopavanjih in raziskavah v tej jami so že pred vojno sodelovali jamarji iz različnih slovenskih krajev, zdaj pa to delo večidel opravljajo člani kluba Speleos iz Velenja. Njihovo delo kajpak ni bilo zaman, o čemer zgovorno priča notica iz letošnjega Jamarskega biltena: »Tik pred razmnoževanjem raziskovalne naloge smo iz Velenjskega muzeja dobili veselo sporočilo, da so arheološki zbirki, ki smo jo nabrali med izkopavanji v jami Špehovki, našli predmet, o katerem je ljubljanski Arheološki muzej potrdil, da je ročno obdelana kost, ki je služila kot ost na harpuni.«

Kljub svojemu koristnemu delu jamarji sami ne morejo izposlovati, da bi Huda luknja spet postala turistični objekt. V Biltenu jamarji ob opisu zgodovine te jame in njene okolice opozarjajo tako na jamo kot na dejstvo, da je bila Huda luknja že v prejšnjem stoletju znan turistični objekt, zdaj pa se jamarji (in morda še arheologi) sami ukvarjajo z njo in so ob svojih turističnih ambicijah nemočni. S tem javno sprašujejo, kdo jim bo pomagal, da bi ta znana jama ob cesti Velenje–Slovenj Gradec spet postala dostopna širši javnosti. Jamo so, na primer, že leta 1894 obiskali turisti, v Biltenu je tudi objavljena fotografija razglednice z motivom te jame iz leta 1899. Morda bo pobuda velenjskega Speleosa rodila kakšen sad.

FRANC JEŽOVNIK

Zborovanje Novomeščanov

Jamarji novomeškega jamarskega kluba Vinko Paderšič Batreja so na letošnjem rednem letnem občnem zboru poročali o delu kluba in jamarskih akcijah v lanskem letu. Delo je potekalo na raziskovalnem, priredi-

tvenem, izobraževalno informativnem in reševalnem področju. Raziskovalno delo so osredotočili na območje planote Radohe, kjer so končali dela v okviru Študije regionalne preskrbe območja Krke od izvira do Kostanjevice s pitno vodo do leta 2005 in oddali zaključno poročilo. Organizirali so raziskovalno odpravo Grmeč '90 v Bosno, kjer so do konca raziskali najdene jamske objekte iz leta 1989. Raziskovali so tudi v plitvem krasu Dolenjske in Bele krajine. Na Kočevskem Rogu so sodelovali s člani komisije za raziskavo množičnih povojnih grobišč in obdelali več kraških objektov, ki so jih ob povojnih pobojih uporabili za grobišča. Uspešno so organizirali 12. dolenjski jamarski tabor pri Miklavžu na Gorjancih, ki se ga je udeležilo 37 jamarjev iz štirih dolenjskih klubov. Nadaljevali in končali so v letu 1989 začeto jamarsko šolo, katere rezultat sta dva nova člana. Skupno so organizirali 48 akcij, od tega 43 izključno jamarskih. Obiskali so 67 objektov ter raziskali 20 novih jam in brezen. V klubski kataster je prispelo 11 zapisnikov terenskih ogledov, 17 dopolnilnih zapisnikov in 8 načrtov, registrirali pa so 10 novih objektov. Vsekakor so leto 1990 ocenili kot uspešno. Tako kot že vrsto let so tudi to leto ostali prav v vrhu med slovenskimi klubi po odposlani dokumentaciji o terenski aktivnosti. Pripravili so že tretjo zaporedno številko svojega klubskega glasila Dolenjski kras – Bilten '90, ki so ga razdelili na občnem zboru.

BORIVOJ LADIŠIĆ

Jamarsko reševanje

V Jamarskih novicah je 18. marca izšel prispevek z naslovom jamarsko reševanje, v katerem so na koncu naštete jamarske organizacije, katerih člani so sodelovali na reševalni akciji na Rombonu. Verjetno je ponajgajal tiskarski škrat, saj niso bili omenjeni člani jamarskih društev iz Ljubljane in Kopra in mogoče še od kod, čeprav so v reviji Speleo soccorso vsi naši reševalci korektno našteti. Menim, da prispevek enajstih članov našega Društva za raziskovanje jam Ljubljana pri reševanju nikakor ni zanemarljiv in je zato tak popravek na mestu.

MARKO SIMIČ

TIP d. o. o.,
Grafično podjetje za zaposlovanje invalidov, Trubarjeva 78, 61000 Ljubljana, telefon: (061) 328-126

zaposli vodjo komerciale

Pogoji:
komercialist s področja propagandne dejavnosti, poznavanje grafične proizvodnje
ustrezna izobrazba, vsaj 10 let delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Osebni dohodek je povsem odvisen od uspešnosti (okoli 40% čistega prihodka).
2398

Podjetje »Buje – export«, p. o., Buje

objavlja

licitacijo

za prodajo poslovnega prostora

Prodajamo poslovni prostor – zgradbo z dvoriščem v Ljubljani, Koželjeva ul. 6 (katastrska parcela št. 605/3 k. o. Brinje I, Ljubljana.

Poslovni prostor bomo prodajali na ustni licitaciji, ki bo 8. 4. 1991, ob 14. uri v Bujah, Partizanska 22.

Na licitaciji morata sodelovati najmanj dva ponudnika. Začetna izklicna cena je 4.035.000,00 dinarjev. Najmanjši dvig cene pri licitiranju je 20.000,00 dinarjev.

Na licitaciji lahko sodelujejo le tisti ponudniki, ki vplačajo 10-odstotno varščino na ŽR št. 33760-604-63 pri SDK Buje ali predložijo barirani ček s tem zneskom.

Celotno kupnino je treba plačati v 15 dneh po licitaciji.

Vsa pojasnila lahko dobite po telefonu (0531) 71-026.
2362

Velika znižanja v

METROMARKET-u Trst

Izvozne cene s prevozom do carine

pralni stroj nova candy 1991 C241	352.000 Lit
pralni stroj candy C545 XT	480.000 Lit
pralni stroj candy alise 65 »lavasciuga«	615.000 Lit
pralni stroj zanussi S 400 X	459.000 Lit
pralni stroj bosch WFM 1010	670.000 Lit
pralni stroj aeg 505 New	680.000 Lit
pomivalni stroj candy silena 14	500.000 Lit
pomivalni stroj candy silena 16	570.000 Lit
pomivalni stroj nuova candy C 160	670.000 Lit
pomivalni stroj bosch SPS 2102 – 45 cm	540.000 Lit
pomivalni stroj bosch SMS 4052 – 60 cm	630.000 Lit
pomivalni stroj zanussi ZBN 307	628.000 Lit
hladilnik candy DDE 24 – 235 l	370.000 Lit
hladilnik ariston DF 230 – 230 l	390.000 Lit
stroj za cvrtje z vrtljivo košarico – 1,5 l olja	128.000 Lit
fiselden 100° C	150.000 Lit
VELIKA IZBIRA ŠTEDILNIKOV ARISTON, LOFRA, TECNOGAS, REX inox ali bele barve	
VIDEOREKORDER IRRADIO MV 221	399.000 Lit
VIDEOREKORDER PHILIPS AV 7921	500.000 Lit
VIDEOKAMERA PHILIPS VKR 6843	1.050.000 Lit
barvni TV GRUNDIG, 55 cm	660.000 Lit
barvni TV PHILIPS, 55 cm	634.000 Lit
barvni TV GRUNDIG, 63 cm – teletext	

gradbeno podjetje grosuplje p.o.

Iščemo ustvarjalne, fleksibilne strokovnjake. Nudimo vam zanimiva, nova delovna področja:

1. pomočnika glavnega direktorja za tujino

- visoka strokovna izobrazba
- zunanjetrgovinska registracija
- aktivno znanje nemščine (angleščine)

2. diplomirani ekonomist

za področje **kapitalnih naložb**

- zaželene delovne izkušnje, možnost imajo tudi mlajši strokovnjaki, ki jih zanima delo na novih, tržno-finančnih področjih.

Pričakujemo vaše ponudbe, ki jih pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
Gradbeno podjetje Grosuplje, Taborska c. 13, kadrovska služba, 61290 Grosuplje.

Za predhodne informacije nas pokličite po tel. 772-112, int. 39.
2366

Spar-Mercator
trgovsko podjetje
d. o. o., Ljubljana, Titova 137

Upravni odbor
razpisuje prosto delovno mesto

direktorja družbe

Za navedeno delovno mesto se lahko prijavijo kandidati, ki
– so slovenske narodnosti
– povsem obvladajo nemški jezik
– imajo višjo ali visoko izobrazbo ekonomske, komercialne oziroma pravne smeri in so tudi splošno razgledani
– so stari nad 30 let
– so sposobni celovitega razmišljanja in polne fizične obremenitve
– so sposobni celovitega razmišljanja in polne fizične obremenitve
– so sposobni obvladovati in kontrolirati finance
– so se pripravljeni med 6-mesečnim poskusnim obdobjem strokovno izpolnjevati v tujini.

Mandat za opravljanje razpisanega delovnega mesta traja štiri leta.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi, življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema upravni odbor družbe Ljubljana, Titova 137 15 dni po objavi razpisa

S kandidati, ki se bodo prijavili, se bomo osebno pogovorili.
2365

Gostinsko podjetje »Daj-Dam« Ljubljana, Resljeva c. 48

sprejme v delovno razmerje:

1. poslovodjo PE
gostilne »Kolovrat«

2. gospodinjo PE
gostilne s prenočišči »Pri Mraku«

3. skladiščnika za PE
»Daj-Dam«

4. kuharice
5. natakarice

Pogoji:
pod 1. – V. oziroma IV. stopnja zahtevnosti gostinske smeri in 1 oziroma 3 leta delovnih izkušenj pri vodenju poslovne enote
pod 2. – V. oziroma IV. stopnja zahtevnosti gostinske smeri in 1 oziroma 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.
pod 3. – IV. stopnja zahtevnosti in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, izpit za voznika B kategorije
pod 4. – 5. IV. stopnja zahtevnosti in 2 leti delovnih izkušenj. Pisne ponudbe z opisom dosedanjih del in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema kadrovska služba 8 dni po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v zakonskem roku.
2320

Mestna uprava za inšpekcijske službe

razpisuje
dela in naloge s posebnimi pooblastili

sanitarni inšpekcijski nadzor v šolah 1 delavec

Pogoji:
– višja strokovna izobrazba, organizacijske ali zdravstvene smeri, 3 leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit

mestna geodetska uprava

išče delavca za opravljanje naslednjih del in nalog:

samostojnega svetovalca 1 delavec

Pogoji:
visoka strokovna izobrazba, diplomirani inženir geodezije, 4 leta delovnih izkušenj, opravljen strokovni izpit.

Delavec s posebnimi pooblastili in odgovornostmi – inšpektor bo imenovan za 4 leta in je lahko po končanem mandatu ponovno imenovan.

Kandidata bosta sklenila delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati morajo izpopolnjevati splošne in posebne pogoje, določene v aktu o sistemizaciji del in nalog Mestnega sekretariata za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in šport.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: Služba za kadrovske zadeve, Prešernov trg 2, 61000 Ljubljana.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.
2369

Izletnik Celje

objavlja

javno dražbo za prodajo

gostišča v Trebčah,

gostinski objekt s koristno površino 194,12 m², pripadajočim funkcionalnim zemljiščem, komunalno in drugo opremo.

Izklicna cena je 1.578.673,50 din

Javna dražba bo v ponedeljek, 8. 4. 1991, ob 12. uri v prostorih podjetja v Celju, Aškerčeva 20 (avtobusna postaja).

Nepremičnino si lahko ogledate na podlagi predhodnega dogovora s predstavnikom podjetja (tel. 063/24-811), pri katerem lahko dobite podrobnejša pojasnila.

Na javni dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki pred javno dražbo plačajo varščino v višini 10% od izklicne cene na žiro račun 50700-601-12594 in prinesejo dokazilo o plačilu na dražbo. Varščino bomo kupcu šteli v kupnino, drugim ponudnikom pa vrnili najkasneje v 8 dneh po dražbi.

Prodajali bomo po načelu »ogledano-kupljeno«. Prometni davek, druge dajatve in stroške plača kupec. Prodajno pogodbo bomo sklenili najkasneje v 8 dneh po končani dražbi. Če kupec odstopi od sklenitve pogodbe, nima pravice do vračila varščine.

Komisija za izvedbo dražbe
2434

skupina emona r. o.
farma ihan. d. o. o.
61230 domžale, ihan 48, slovenija, jugoslavija

Razpisna komisija Farma Ihan, d. o. o., na podlagi 72. člena Statuta

razpisuje dela

direktorja družbe

Kandidat mora poleg pogojev, ki jih določa zakon, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
1.– visoka strokovna izobrazba,
2.– najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vodenju
3.– aktivno znanje enega tujega jezika,
4.– da kandidat pred izbiro vplača vlogo v osnovni kapital družbe, in sicer v višini kot to določa Statut,
5.– da pred izbiro navede vse podatke o morebitnem članstvu v organih drugih podjetij ter o deležih in delnicah, ki jih ima v drugih družbah,
6.– da podpiše izjavo o tem, da je seznanjen z določbami Sattuta o konkurenčni prepovedi.

Izjave iz 4. in 6. ter podatke iz 5. točke predloži kandidat v postopku izbire, če se uvrsti v ožji izbor.
Mandat traja 4 leta.

Pisne prijave naj kandidati pošljejo priporočeno v 8 dneh po objavi na naslov: Farma Ihan d. o. o., Ihan 48, 61230 Domžale.
2364

KOMET inženiring DOO

INVESTITORJI, IZKORISTITE NOVE UGODNOSTI NOVE ZAKONODAJE!

– Pri vseh delih, naročenih pri nas, ne plačate davka na material
– Račun, izdan pri nas, je davčna olajšava za davčno napoved 1991 in jamstvo za opravljeno delo.

HITRO, STROKOVNO IN PO KONKURENČNIH CENAH:

– vsa gradbena dela od temeljev do strehe
– vsa adaptacijska dela, ki so potrebna za popolno usposobitev tako stanovanjskih kot poslovnih prostorov, kar vključuje tudi sanacijo starih zidov z iniciranjem in hidroizolacijo, vsa notranja obrtniška in instalacijska dela, dela na strehi, vključno s topolotno in hidroizolacijo ravnih streh, izdelava izolacijskih (DEMIT) fasad in obnovo starih fasad.
– Kupujemo in prodajamo nepremičnine.

Prepričajte se! Zahtevajte predračun za opravljene storitve in zadovoljni boste!

Priporoča se Komet, inženiring, Šmartinska 64, Ljubljana, tel. (061) 448-018.
2357

PAP LJUBLJANA

PAP-Telematika, Podjetje za inženiring, projektivo in montažo, p.o., Ljubljana, Pivovarniška 6

Po sklepu poslovodnega organa PAP-Telematika, p.o. objavljamo prosto delovno mesto

vodja projektov in objektov po področjih

(2 delavca)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:
– višja ali srednja strokovna izobrazba elektro ali gradbene smeri
– 4 leta delovnih izkušenj
– vozniški izpit B kategorije
– strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov
– 3-mesečno poskusno delo.

Delo je pretežno terensko.
Od kandidatov pričakujemo sposobnost komercialnega, tehničnega in organizacijsko popolnoma samostojnega in ustvarjalnega dela.
Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovsko službo na naslov: PAP-Telematika, p.o., Ljubljana, Pivovarniška 6. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po odločitvi.
2346

POSOJILNICA BANK BOROVLJE
A-BOROVLJE/FERLACH (za cerkvijo)
A-LJUBELJ/BRODI (ob ljub. cesti)

- ugodna menjava
- posredovanje v mednarodnem poslovanju – prenakazila v tujino
- naložbe v tujih valutah
- anonimnost ● diskretnost ● dognost

SODOBNE STORITVE SLOVENSKO-EVROPSKI STANDARDI

Usnjena galanterija »Kameleon«,

Split, Trumbićeva 20, tel. (058) 591-142, taks 058/583-936

prodaja galanterijo na veliko

Ponujamo bogato izbiro ekskluzivnih usnjenih, športnih in modnih torb ter bogato izbiro komercialne galanterije: športne, šolske, potovalne, poletne, slamnate in nakupovalne torbe. Bogata je tudi izbira večernih torbic, ženskih in moških pasov, denarnic ipd. Podrobnejša pojasnila lahko dobite po zgoraj navedenem telefonu, in sicer vsak dan od 7. do 15. ure.

2414

TEHNIK, d. o. o., satelitski TV SISTEMI, ugodne cene za povezane en. hiše.

Nasveti in naročila med 8.–16.30 po tel. (061) 554-794.

VORWERK

PARNAD d. o. o.

vabi k sodelovanju za območja Vrhnika, Notranjska, Kras, Nova Gorica, Posočje in Vipavska dolina ljudi, ki imajo veliko volje do dinamičnega dela in dobrega zaslužka ter želijo uveljaviti svoje ambicije, skratka vedo, kaj hočejo v življenju. Pogoja sta, da imate avto in telefon. Če morda ste nezaposleni ali pa imate službo, s katero niste zadovoljni, Vas vabimo na pogovor, ki bo na sedežu podjetja v Sežani, Partizanska 37a – nasproti Supermarketa Preskrba, nekdanji prostori TIMAV-a, in sicer v soboto, 23. 3. 1991, ob 8. uri. Nudimo tehnično pomoč in uvajanje v delo. Prosimo, da se pogovora udeležijo samo tisti, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje.

PARNAD, d. o. o.

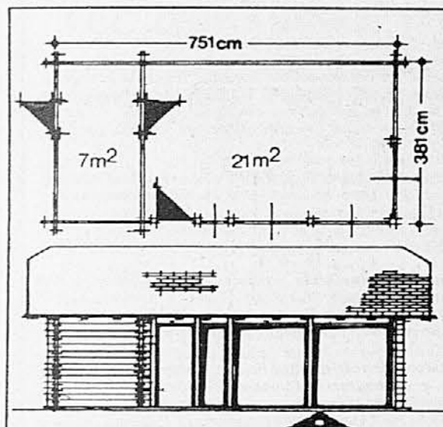
Podjetniki, podjetja, stečajni upravitelji!

Predvidevamo, da imate:
– zaloge blaga, opreme in drugega, ki vam vežejo kapital
– zanimive proizvode, kjer s prodajnimi učinki niste zadovoljni
– zanimivo poslovno oziroma proizvodno idejo, ki bi jo želeli uresničiti
– druge podjetniške ambicije.

Pokličite nas, **skupaj smo sposobni in vredni več.**

Naš naslov:
»Merx-trženje«, d. o. o., 63000 Celje, Ul. 29. novembra 16, telefon 063/27-104, faks: 063/24-202.

2404

PODJETNIKI, GOSTINCI, TRGOVCI

Za vaše potrebe M. G. Smreka iz Gornjega grada izdeluje večnamensko brunarico. Objekt je zastekljen, izoliran in pokrit.
Cena objekta z montažo samo 96.500,00 din
Inf. tel. (063) 842-000, 842-042

MONTAŽNA GRADNJA SMREKA 63342 Gornji grad – SLOVENIJA

Medical-Dent

ZAGREB – MÜNCHEN

SODOBNA STOMATOLOŠKA, MEDICINSKA IN ZOBOTEHNIČNA OPREMA TER MATERIAL ZNANIH TUJIH PROIZVAJALCEV ZDAJ TUDI V ZAGREBU

ZAGREB, FROUDEOVA 11, tel. 041/527-064, faks 041/527-064

Medical-Dent

Želite igrati klavir pa vam je nakup instrumenta težko dosegljiv?

Pri nas lahko pod ugodnimi LEASING (1 + 11) ali KREDITNIMI pogoji kupite:

pianine SOLTON (40.442,50) in pianine KRONENBERG (od 42.446,00).

Pianino vam dobavimo takoj, brezplačno dostavimo na dom, nudimo vam tudi brezplačno prvo uglasitev.

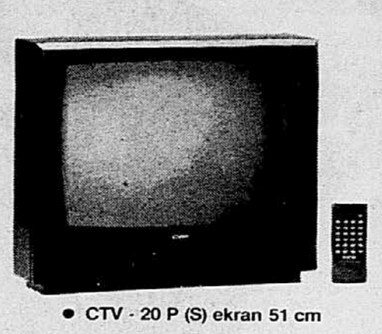
Obiščite nas:

EXTREME, Brnčičeva 7, 61231 Ljubljana-Črnuče, tel. (061) 372-968, 372-218. Delovni čas od 7. do 15. ure.
EXTREME – PRODAJNI CENTER, Šmartinska 152, hala 8, tel. (061) 443-322. Delovni čas od 11. do 19. ure.

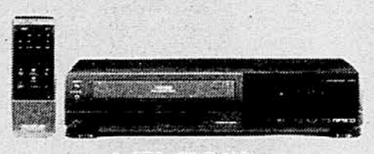

EXTREME audio video computers Ljubljana Yugoslavia

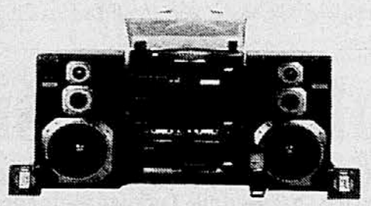
NESCO
The Scandinavian Brand

● CTV - 20 P (S) ekran 51 cm

● HV - 70 P HQ

● MC - 30 U ● MC - 50 U ● MC -70 U

Prodaja:
Avtotehna, Ljubljana, d.d.
- Titova 36, tel.: (061) 317-044
- Titova 25, tel.: (061) 317-472
- Celovška 228, tel. (061) 573-737

Posebna ugodnost pri deviznem plačilu

avtotehna

Komite za družbene dejavnosti občine Ljubljana Center

razpisuje prosti delovni mesti:

1. pravnika v komiteju za družbene dejavnosti občine Ljubljana Center
Pogoji:
– VII. stopnja pravne smeri
– preizkus znanja iz ZUP
– 3 leta delovnih izkušenj
– 3-mesečno poskusno delo

2. svetovalca za izobraževanje, otroško varstvo in šport
Pogoji:
– VII. stopnja družboslovne smeri
– 3 leta delovnih izkušenj
– 3-mesečno poskusno delo.

Kandidata bosta delovno razmerje sklenila za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Sekretariat za občo upravo občine Ljubljana Center, Ljubljana, Adamič Lundrovo nabrežje 2.

2358

V skladu s Pravilnikom o organizaciji in delu ter sistemizaciji delovnih mest v Upravnih organih občine Krško direktor Uprave za družbene prihodke pri SO KRŠKO

razpisuje prosta dela in naloge

I. svetovalca predstojnika Uprave za družbene prihodke
– 2 delovni mesti
pogoji:
visoka strokovna izobrazba – ekonomske ali pravne smeri
5 let delovnih izkušenj
opravljen strokovni izpit
aktivno znanje slovenskega jezika
šestmesečno poskusno delo

II. svetovalca
– 2 delovni mesti
pogoji:
visoka strokovna izobrazba – ekonomske ali pravne smeri
5 let delovnih izkušenj
opravljen strokovni izpit
aktivno znanje slovenskega jezika
šestmesečno poskusno delo

III. višjega referenta – inšpektorja
– 3 delovna mesta
pogoji:
višja strokovna izobrazba – ekonomske ali družboslovne smeri
3 leta delovnih izkušenj
opravljen strokovni izpit
aktivno znanje slovenskega jezika
poskusno delo 4 mesece

IV. višjega referenta
– 1 delovno mesto
pogoji:
višja šola – ekonomske ali druge ustrezne družboslovne smeri
3 leta delovnih izkušenj
strokovni izpit ali preizkus znanja ZUP
aktivno znanje slovenskega jezika
štirimesečno poskusno delo

V. finančnega referenta (izterjevalca)
– 1 delovno mesto
pogoji:
srednja šola – V. stopnja družboslovne ali druge ustrezne smeri
1 leto delovnih izkušenj
preizkus znanja iz ZUP
izpit za vožnjo »B« kategorije
aktivno znanje slovenskega jezika.

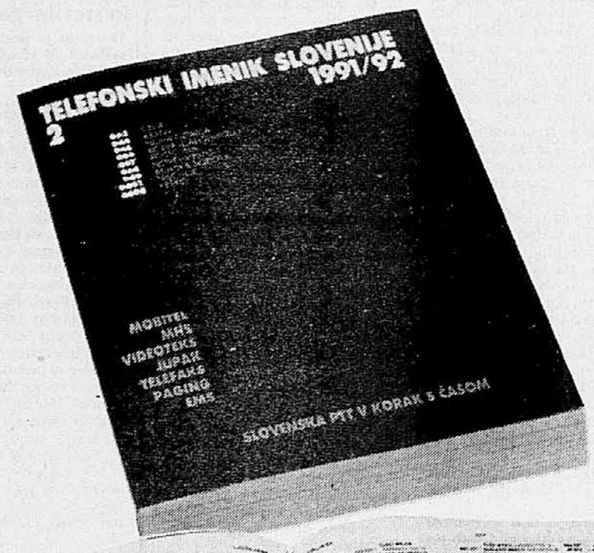
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi Kadrovski službi SO Krško
O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

2350

VSAKA TRETJA ŠTEVILKA JE SPREMENJENA

KJE?

V NOVEM TELEFONSKEM IMENIKU SLOVENIJE 1991/92

☎ 450.000 TELEFONSKIH ŠTEVILK NA 1970 STRANEH V DVEH KNJIGAH
☎ 150.000 SPREMENJENIH ŠTEVILK, OD TEGA KAR 50.000 NOVIH
☎ NOVA OMREŽNA SKUPINA 0602 RAVNE NA KOROŠKEM
☎ **Izšel je novi telefonski imenik Slovenije.** V broširani **(300 din)** ali v trdo vezani izdaji **(400 din)** ga lahko **od 27. marca kupite na vseh slovenskih poštah.**

TELEFONSKI IMENIK SLOVENIJE 1991/92 ZAČNE VELJATI 1. APRILA

SESTAVLJENO PTT PODJETJE SLOVENIJE

HALO P.S.: Prisluhnite prijaznemu nasvetu!
Imenik iz leta 1989 je zastarel in neuporaben.
Pravočasno si kupite novega: prihranili boste čas, denar in nepotrebno slabo voljo!

PONEDELJKOV POGOVOR

Poleti so dragocena obogatitev

»Smučarski poleti so imenitna zamisel. Za našo panogo – smučarske skoke – pomenijo obogatitev in nove možnosti. Na FIS in vsej v smučarski srenji je, da jih kar najbolj smiselno vgradimo v naš program«, je v Planici dejal koordinator Mednarodne smučarske zveze za svetovni pokal smučarskih skakalcev Niilo Halonen, ki je eden tistih zelo redkih, ki po službeni dolžnosti vidi v živo vse tekme v tej konkurenci.

– Niilo, najprej čestitke. Nedavno, za Božič ste praznovali Abrahama. Je bilo veliko slavje?

»Slavje je bilo prisrčno, a izključno v domačem krogu. Zdaj, odkar sem v službi pri FIS, živim v Švici, v Oberhofnu. Prišla pa sta oba sinova – 36-letni sodelavec Finnaira in mlajši, 22-letni, ki študira ekonomijo v Helsinkih.«

– Vso srečo še za naslednjih 50 let.

»Za drugi polčas torej, hvala.

– Ste torej za športno izražanje?

»Šport je pač moje življenje. Ne morem mu uiti.«

– Pa tudi poznate ga z vseh plati?

»Tudi to je res, čeprav si prej pravzaprav nisem mogel misliti, da bom zašel med športne funkcionarje.« / Halonen je bil eden izmed najuspešnejših finskih smučarskih skakalcev – na olimpijskih igrah 1960 v Squaw Valleyju je bil za Nemcem Helmutom Recknaglom drugi, po poklicu pa je diplomirani športni učitelj in je tudi vodil finsko skalno ekipo – op.p./.

– Kako ste zadovoljni z letošnjo sezono?

»Nekoliko nas je skrbelo, kako se bodo obnesle novosti, zlasti kvalifikacijski skok namesto poskusnega. Pa imam občutek, da je šlo dobro. Na vsak način pa je nujno skrajšati tudi tekmovanja na najvišji ravni in jih napraviti karseda privlačna za gledalce in – televizijo. Kdor nima televizije, nima možnosti«.

– Približno po sedemdeset skakalcev, s finalom 35 najboljših se vam zdi prava mera?

»Da, kar prava bo. Seveda pa bo treba na temelju letošnjih izkušenj še razmišljati naprej. Pri tem morajo sodelovati tudi organizatorji. Pomembno je na primer, da v odmoru med obema tekmovalnima serijama, ki naj bo čim krajši, pripravijo kak privlačen vložek. In znova tudi zaradi televizije.«

– V taki luči sobotni planiški dan ni bil ravno idealen, saj je spored trajal več kot šest ur?

»No, poleti so le nekaj drugega. Ker so bile vremenske razmere na koncu izredno dobre, se mi – že zaradi enakih možnosti za vse skakalce – zdi kar prav, da se je vodstvo tekmovanja odločilo še za tretjo tekmovalno serijo, s čimer pa se je prireditev pač še zavlekla.«

– Svetovni pokal v poletih je doživel premiero. Ga zagovarjate?

NIILO HALONEN

»Da, to je nov motiv za skakalce, nova privlačnost za ljubiteljev skokov. Sem torej za vsakoletni svetovni pokal tudi v poletih. Morda pa kaže razmišljati o tem, da bi ga izvzeli iz tekmovanja v skokih. Nekako 50:50 se ta čas ogrevam za to misel. Toda odločajo seveda ustrezni gremiji FIS.«

– Zanje bo tema tudi vrednotenje sloga, saj skakalci s tehniko »V« igrajo vse večjo vlogo?

»Mnogo je razprav o tem problemu. Za zdaj so pravila za ocenjevanja takšna, kot pač so. A se jih vedno ne tolmači in tudi uporablja prav. Kje pa je rečeno, da morajo sodniki pri vsakem skoku uporabiti maksimalni odbitek treh točk. Saj se lahko približajo tudi minimalnemu – 1,5 točke.«

– Skakalci, na primer Zünd in Kiesewetter, menijo, da bi bila ena točka odbitka prava mera, saj ta slog terja predvsem več hrabrosti?

»Povsem naravno je, da menijo tako. Če bi jaz skakal v tem slogu, bi tudi ščitil svoje interese. A FIS mora zavarovati vse . . .«

– Novost so tudi vrednostne nagrade, ki so jih zdaj uvedli pri skokih. Na vsaki prireditvi smejo v seštevku za prvo šesterico znašati 12.000 švicarskih frankov, za prvega je največja dovoljena vrednost 5000 švicarskih frankov.

Se vam razvoj v tej smeri zdi normalen?

»Vsekakor. Kot rečeno, ne gre za denar, gre za vrednost in skakalci morajo imeti spodbudo. To je zahteven šport, a hkrati tak, ki je televizijski«.

– Spet ste govorili o televiziji?

»Njen pomen sem podčrtal že prej, a je zaznaven tudi v tem kontekstu.«

– »Namigujete na primer na tenis in njegove nagradne sklade?

»Oh, to so različni svetovi. Tenis je – pač zaradi svoje tradicije in razširjenosti po vsem svetu – za nas panoga s kakega drugega planeta. A ima pri televizijski primernosti vendarle tudi stične točke. Razmeroma enostavno je ti dve panogi televizijsko pokriti. Če vzamete druge smučarske discipline – treba je kamere razpostaviti po hribih, na terenu, pri skokih je to vendarle bolj enostavno, da o tenisu niti ne govorim . . .«

– Krog skakalnih držav se ne širi, z združitvijo obeh Nemčij je zdaj še eno moštvo manj. Bodo Nemci v prihodnje spričo tega dobili poseben status, denimo z večjim številom prireditev?

»Ne, tega ne bo. Če izvzamemo polete, za katere je pač samo toliko naprav kot jih pač je, bodo Nemci lahko imeli le takšno število prireditev za svetovni pokal na leto, kot vsi drugi. Za vse morajo biti možnosti enake . . .«

– Finci letos niso bili tako uspešni kot nekoč. Kaj se dogaja?

»Odkar ne živim doma, razmer seveda ne poznam več tako podrobno. Gre pač za menjavo rodov, pri čemer pa vem, da imamo spet vrsto zelo nadarjenih skakalcev. Zato seveda ne more biti dvoma o tem, da bo Finska ostala med vodilnimi v tej športni panogi.«

– Za zaključek pa še vprašanje o našem Petku. Je bila njegova zmaga na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemme za vas presenečenje?

»Presenečenje pravzaprav ne, četudi je seveda bilo kandidatov za naslov veliko. Toda Petek je skakalec po mojem okusu. Tip, kakršnega imam rad, športnik, šampion, ki je dragocena oplemenitev za naše panoga.«

EVGEN BERGANT

ZGLEDNA VZTRAJNOST – Z leve: Andrej Marinc, dr. Božidar Brudar, Milan Kučan, dr. Franjo Tudjman, Stipe Mesić.

Posnetki iz Planice: Igor Modic, Zoran Vogrinčič, Joco Žnidaršič

NIČ NAS NE MORE USTAVITI – Del planiških obiskovalcev sobotne tekme v smučarskih poletih za svetovni pokal.

Maratonski planiški »šiht«

Kljub dežju je v soboto pod Poncami več kot osem ur vztrajalo skoraj 40.000 gledalcev, 80 skakalcev in številni gostje, med katerimi sta bila tudi hrvaški predsednik Tuđman in podpredsednik SFRJ Mesić

Osem ur je pral dež sobotno planiško množico. Vse enako, kot je stalna tudi planiška enakost med vsemi, od skakalcev do gledalcev in častnih gostov. Toda praznik je kljub temu bil. Pravi, planiški, slovenski.

Že navsezgodaj so zagnani planiški garači morali skoraj na novo pripraviti letalnico. V izteku se je začelo nabirati jezero. Izkušeni vodja doskočišča **Marko Mlakar** je ukazal z ratrakom odpreti iztek, da je voda odtekla, nato vse skupaj pokriti z vejami in slamo, s snegom. Zaletišče je enako prizadevno pripravljala strokovna ekipa pod vodstvom **Petra Štefančiča.** Le najbolj zgodni obiskovalci so bili priče boju za letalnico, ki je osemdeseterico predskakalcev in skakalcev pričakala pripravljena, kot da so razmere povsem normalne. Snežni cement je prijemal in nobenega strahu ni bilo, da tekme ne bi bilo. In še polet za trening pred tem za nameček.

Nič kaj prijetno ni, ko na sedežnici, ki vozi skakalce k zaletišču, s sedeža s hlačami popivnaš vodo, pa še z vrha lije po tebi.

»Bo tole nehalo ali ne,« je bentil Švicar **Stefan Zünd,** ki še ni slutil, da bo prav v tem dežju pomaknil svoj osebni rekord na 191 m in se povsem približal tudi zmagi v svetovnem pokalu v poletih. »Toda vsaj vetra ni,« se je tolažil in kar nekam trdo postavil smuči na tla.

A ni nehalo deževati, pa tudi vetra ni bilo. Je pa bila zato maratonska tekma.

»Ves trud organizatorjev in planiških zanesenjakov na letalnici ter vsa volja tekmovalcev vremena ne more spremeniti. Dež in megla sta naredila svoje, toda mislim, da je za tiste, ki se na polete spoznajo, takšna tekma še dodatno doživetje,« je razmišljal na tribuni pokrovitelj, predsednik predsedstva Republike Slovenije **Milan Kučan.** »Žal za površnega gledalca, ki razmišlja o poletih med 190 in 200 m, to malo pove. Toda, kot vidite, tudi vreme na planiški praznik čisto nič ne more vplivati. Če je v Planici tekma, potem se nas pač zbere na tisoče.«

Po »delovnem nalogu« bi med temi tisoči moral zasledovati predvsem skakalce, prisluškovati, kaj se pogovarjajo, kako razmišljajo, ocenjujejo nastope. Toda kako jim biti za petami, ko se skrivajo pred dežjem, ko med serijami sušijo kombinezone v stisnjenih prostorih, nekateri v prižganih avtobusih ali kombijah ter nato čimbolj suhi poskušajo priti na štartno mesto?! Od **Francija Petka,** šampiona, so ljudje pričakovali veliko več in težko se je sprijazniti s športno zakonitostjo, da se človek s takšnim vrhuncem, kot je bil naslov na SP, tudi malce izprazni. »Vse bo še v redu,« je po prvih dveh poletih intimno pojasnil psiholog **Maks Tušak.** »Dvakrat je napravil isto napako, zdaj je ne bo več ponovil,« je bil prepričan po pogovoru z našim skakalcem.

»Ja, fantom ni prijetno. Vem, kako je to v takšnem vremenu. Z lopato sem bil zgoraj, spustil pa se ne bi več,« je med gledalci komentiral nekdanji letalec **Drago Pudgar** iz Črne, medtem ko je njegov brat **Danilo,** zdaj kanadski trener, kar odkrito priznal, da vsaj tretje tekmovalne serije on ne bi več izvedel. A so jo.

Vsi so vztrajali naprej – dež, letalci, gledalci in gostje.

»Res škoda, da tekmovanje motita dež in megla. Prvič sem v Planici, a je tudi v teh razmerah prelepo,« se je navduševal predsednik Republike Hrvatske **Franjo Tuđman,** ki se je odzval Kučanovemu povabilu. »Vidi se, da je za Slovence to res praznik. Za Republiko Slovenije je takšna prireditev ponovna velika afirmacija. Samo narod, ki hoče biti sam svoj, ki se hoče dokazati pred vsem svetom, to zna pokazati tudi na takšnem tekmovanju. Mene je posebej presenetilo, da je v vsej tej dolini skakalnic profesionalno zaposlen samo en človek, vse ostalo delo pa je amatersko. To je možno samo v primeru, ko se dela z ljubeznijo do svoje domovine.«

S planiško kapo na glavi je predsednik Tuđman takoj pristal na zamisel, da bi se tudi sam »vključil« v več kot stotisoč, če ne milijonski klub prijateljev Planice. »Samo če me sprejmete! Tukaj sem.« Ni še bil na tako veliki prireditvi, kot je rekel, a ima doma kar nekaj športnih spominkov, med katere bo uvrstil zdaj tudi planiške. Sicer pa se je amatersko še največ ukvarjal s tenisom in je športu vsekakor privržen. »Odkrijem vam lahko, da sem bil tudi državni prvak. Nekoč sem igral s prvakinjo in jo premagal, pa so me nato prijatelji zbadali, da sem zato pač jaz prvak . . .«

Njegovo stogo spremstvo se je malce jezilo, ker je moral predsednik, tako kot vsi v Planici, stati in ga bodo bolele noge, toda po kratkem počitku v Kavki se po predvidenem načrtu ni odpravil, temveč se je vrnil na tribuno in si ogledal še eno serijo.

Z njim tudi podpredsednik predsedstva SFRJ **Stipe Mesić.**

»Prvič sem na skokih in v Planici. V Velenju so mi pokazali njihovo skakalnico in povzpel sem se na vrh. Ko sem pogledal navzdol, sem dejal, da se živ človek tja dol pač ne more spustiti. Zdaj pa tole čudo. Enkrat, ko bo lepše vreme, moram v Planici na vrh velikanke, da dobim pravo predstavo o vseh teh razsežnostih.

Preseneča me množica, saj sem mislil, da se za polete zanimajo v glavnem strokovnjaki in tisti, ki so vezani na smučarski šport. Očitno pa je teh v Sloveniji ogromno in planiška množica samo potrjuje visoko smučarsko in športno kulturo. Ljudje očitno občutijo potrebo prihajati sem, zanimajo se za polete in znajo ceniti dosežke tekmovalcev. Res doživetje. Takoj se tudi sam vključim v klub prijateljev Planice, samo če ni pogoj, da moram najprej skočiti!«

Nadvse živahno je bilo tokrat na tribuni tik ob radiusu izteka. Nekdanji sekretar SZS **Miloš Rutar** je prodajal priponke OF za praznovanje 27. aprila in večina je samo gledala, kdo jo bo kupil in si jo »upal« pripeti. Prvi je bil spet Milan Kučan, ki mu je malce nagajala le prevelika kapa z znakom Planice. »Posodili so mi jo, to so izrecno poudarili, sicer pa me je opremila žena,« je v šali pojasnjeval. Pozneje pa smo lahko opazili, da so mu organizatorji posodili še suho vetrovko.

Med najbolj vztrajnimi in očitno vnetimi privrženci poletov so bili tudi slovenska ministra **Peter Vencelj** in **Izidor Rejc** ter kar številni poslanci našega parlamenta. Malokdo pa je vedel, kdo je majhni skromni mož, ki je gledal polete zdaj z enega, zdaj z drugega zornega kota. Po pravi, tradicionalni planiški opravi, po letih, je bilo očitno, da več kot le sodi v planiško druščino. Sloviti nekdanji skakalec Albin Novšak je bil to, blizu njega pa neumorni član njegove generacije **Gregor Klančnik,** ki je bil končno zadovoljen, da so o prvih tekmah pod Poncami objavili prvilne podatke o udeležencih. Leta so namreč prve skoke pripisovali Karlu Klančniku in ne njemu.

Na provokacijo, da je kot samostojni predsednik vse v dolini ob otvoritvi pozdravil v imenu samostojne in neodvisne Slovenije, za kar je požel navdušen aplavz Tuđmana in Mesića, je Kučan odvrnil: »Nisem dejal, da sem samostojen predsednik, temveč sem samo rekel samostojna Slovenija. Ponovil sem samo tisto, o čemer so se 23. decembra odločili Slovenci na plebiscitu. Drugo je, kdaj bo to tudi formalno uresničeno. A to že ne sodi več na polete. Ostanimo raje samo pri Planici. Pred vojno je bila, med vojno je ni bilo, kar je bilo prav. Ne gre pozabiti na kulturni molk in druge stvari, ki jih je med vojno sprožila OF in so vlivale samozavest slovenskemu narodu. To se zdaj, po mojem mnenju, nepotrebno spregleduje in postavlja v funkcijo sedanjih političnih odnosov. Planica je bila spet po vojni in skozi vsa obdobja Slovenije in Jugoslavije. Planica bo ostala. Tudi ko nas ne bo več, ne zgolj politikov, saj vsak prej ko slej mora oditi, bo Planica tu. Prišli bodo novi Slovenci, ki bodo hodili v Planico. Tako bo dolina skakalcev živela naprej.«

O tem seveda ni dvoma. Desettisoči so skupaj s skakalci opravili deževen osemurni šiht pod Poncami. Tisti iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije, so nabili še nadure, saj se je kolona iz doline vila še zvečer. Zadovoljni, da so bili na vsakoletnem praznovanju. Nekateri so se vrnili že v nedeljo, drugi so si vošćili na svidenje prihodnje leto. In še mnoga leta. V Planici seveda!

STANE TRBOVC

Halo, Planica!

Sobotni obisk Planice je presenetil celo organizatorje. S 360 avtobusi (pravijo, da jih Planica lahko prenese samo enkrat manj) in 6.000 osebnimi avtomobili je prišlo na ogled prvega tekmovalnega dne pribižno 40.000 gledalcev. K tej visoki številki je nemara prispevala tudi lepa gesta organizatorjev, da so veljale tudi vstopnice prejšnjega dne, ko poletov zaradi vetra ni bilo mogoče izvesti.

★ ★ ★

Predsednik Izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije Lojze Peterle je udeležencem Planice '91 poslal brzojavko naslednje vsebine: »Udeležencem velike planiške prireditve želim lep in prijeten dan, skakalcem pa veliko uspehov. Žal mi je, da ne morem biti v vaši družbi, ker so me delovne obveznosti zadržale v Angliji. Vsem skupaj želim veliko športnih užitkov in vas lepo pozdravljam.«

★ ★ ★

Minister za informiranje R Slovenije Stane Stanič je nemara prvi, ki je obiskal tiskovno središče v kranjskogorski osnovni šoli. Po poklicu sam novinar se je zanimal za delovne razmere svojih domačih in tujih kolegov, obiskal razmnoževalni center in center PTT itd.

★ ★ ★

Po vzoru na številne klube navijačev po vsem svetu so tudi v Lescah ustanovili Fan's Club Franci Petek. V podnožju skakalnice so člani kluba postavili svojo stojnico. Trakovi s podpisom našega asa so za ceno 25 dinarjev šli sijajno v promet.

★ ★ ★

Kot vsako leto je tudi tokrat Mladost, poslovni center Ljubljana skupaj z Avtotehno in Canonom sodelovala pri zahtevni izvedbi planinškega tekmovanja – I. svetovnega pokala v smučarskih poletih. Kot zmeraj spet z opremo za tiskovno središče (pisalni stroji) in izdelavo biltena za vse potrebe organizacijskega komiteja. Na čelu prizadevne petčlanske ekipe je bil direktor Mirko Vodičar. ★ ★ ★

Osemčlanska ekipa PTT Kranj, ki natančno in hitro posreduje zveze z vsem svetom, se je precej pomladila, kot zmeraj pa so akreditirani novinarji z delom prizadevnih PTT delavk in delavcev zelo zadovoljni; na čelu ekipe je Lojzeta Bavdka zamenjal prav tako dinamični Dušan Beton.

★ ★ ★

Tiskovno središče je tudi letos organiziralo Planisko stavo, tokrat pod pokroviteljstvom Radenske (Radenci). Za najboljšega poznavalca se je izkazal Avstrijec Walter Delle Karth, novinar Die Presse, ki je med 13 pari pravilno napovedal zmagovalca dvanajstkrat (v 1. seriji). Drugi najboljši je bil Igor Bergant (TV Slovenija) – 11, trejte mesto pa si delijo Lajos Bencze (TV Novi Sad), Janko Kovačič (PTT Press), Mihovil Švigir (Vjesnik), Igor Rajković (Vjesnik), Peter Habjanič (Radio Maribor) in Stane Trbovc (Delo) – 10.

★ ★ ★

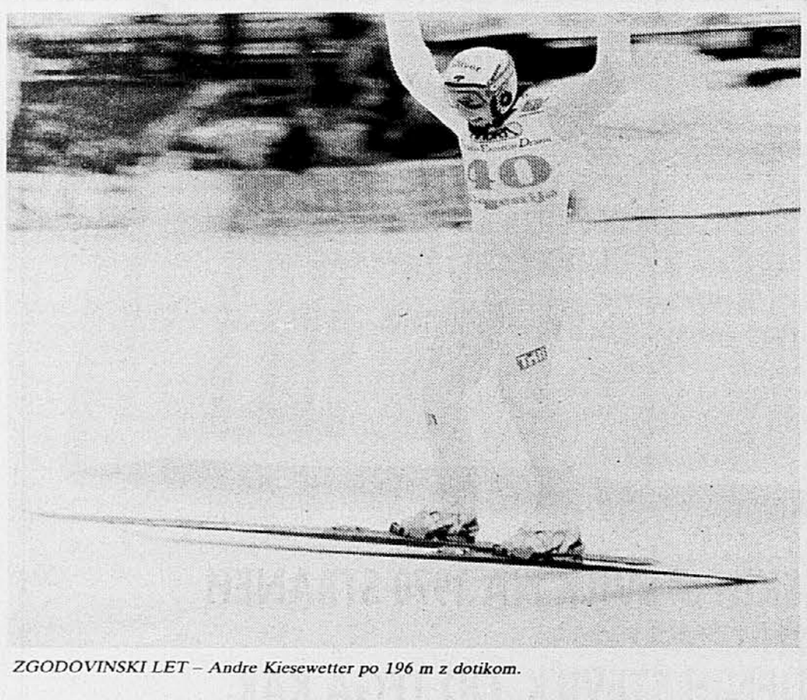
Na odmevni planiški prireditvi so navzočnost več kot 200 akreditiranih novinarjev izkoristili tudi nekateri organizatorji bližnjih velikih tekmovanj pri nas. Tako je na voljo informativno gradivo o svetovnem in evropskem prvenstvu v hokeju na ledu skupine B od 28. t. m. do 7. aprila v Ljubljani in na Jesenicah, o 11. mednarodnem maratonu treh src TD in ŠD Radenci 25. maja letos pod pokroviteljstvom Radenske v Radencih, predstavitev pa so opravili tudi organizatorji svetovnega prvenstva v kajakih in kanujih sredi poletja na Soči in Tacnu.

★ ★ ★

Letošnji bilten v Planici so obdelovali na računalnikih Macintosh, toda pomembno je bilo tudi, da so izdelki iz računalnika prišli v zadostnem številu izvodov do vseh uporabnikov. Med temi ni bila samo tiskovna služba, tudi gledalci radi vzamejo v roke štartno listo. Skrb za to so prevzeli prijatelji Planice: Silvin Šurk prihaja s svojim fotokopirnim strojem že vrsto let v Planico, z dobro voljo in vrečo brez dna zabavnih zgodbic je držal pokonci vso družbo biltena, ki je delala navadno od ranega jutra do ranega jutra.

★ ★ ★

Športni prijatelji slovenskih skakalcev in smučarskih funkcionarjev iz Reit im Winkla, gorske in smučarske (moderne) vasi iz ZRN, so ostali zvesti dolgoletni tradiciji: na ogled planiške prireditve so prišli z 80 litri bavarskega piva, belimi klobasami, spominki itd., tradicionalno srečanje s prijatelji v tiskovnem središču, pod taktirko Georga Webra, pa se je spet po tradiciji – zavleklo pozno v noč, kajpak v prijetnem razpoloženju.

ZGODOVINSKI LET – Andre Kiesewetter po 196 m z dotikom.

TEKMECA – Franci Petek in Stefan Zünd, zmagovalec svetovnega pokala v poletih.

Tivoli nov mejnik

Na hokejskem SP skupine B leta 1974 so naši hokejisti v tivolski dvorani dosegli doslej našo najboljšo uvrstitev: 8. mesto na svetu

V četrtek se v dvoranah Tivoli in Podmežakla začenja letošnje SP skupine B. Jugoslavija bo kar sedem od osmih tekem igrala v Tivoliju, kjer je leta 1974 dosegla doslej svoj največji uspeh na SP. Z osvojitvijo 2. mesta za reprezentanco ZDA v skupini B so naši hokejisti v skupni razvrstitvi zasedli 8. mesto na svetu, saj je tedaj v skupini A sodelovalo le šest reprezentanc.

Pred SP skupine B leta 1974 so se zbrali navijači Olimpije in Jesenic ter z bučnim navijanjem odločilno prispevali k imenitnemu uspehu naših hokejistov.

Že zmaga nad Avstrijo 10:3 v prvem kolu je napovedala, da bo igrala Jugoslavija vidno vlogo na tem prvenstvu. ZDA so bile nepremagljive in osvojile vseh 14 točk, Jugoslavija je izgubila z ZDA z 0:5, toda pravi junak tekme je bil ameriški vratar Comstock, ki je ubranil kar 69 strelov naših napadalcev. V časnikih je izšel naslov: Jugoslavija : Comstock 0:5. Zato pa so modri premagali ZRN kar z 10:4. Jugoslovani so igrali »tekmo stoletja«, saj so si bili strokovnjaki enotni, da je bila to dotlej daleč najboljša igra naše reprezentance. Na tej zgodovinski tekmi so bili strelci **Poljanšek 4, Puterle 2, Petač 2 in G. Hiti 2.**

Trd boj so naši bili z Japonci. Po vodstvu s 4:1 se je Jugoslaviji nasmihala visoka zmaga. Toda Japonci so prek Iwamota in Hikigija izenačili, 25 sekund pred koncem tekme pa je naš branilec **Vlado Jug** dosegel zmagoviti gol.

Jugoslovanska reprezentanca je igrala v postavi: **Knez, Albreht, S. Košir, B. Jan, Jakopič, Jug, Renaud, Kumar, Tišler, D. Beravs, R. Smolej, Mlakar, G. Hiti, Petač, R. Hiti, Puterle, Poljanšek, Gojanović, T. Košir in S. Beravs.**

Strelci v našem moštvu so bili: **G. Hiti 11, R. Hiti in Poljanšek po 6, Petač in Puterle po 4, T. Košir 3, Tišler 2, B. Jan, Mlakar, Gojanović, Jug in S. Beravs po 1.**

Izidi Jugoslavije: Avstrija 10:3, ZDA 0:5, Romunija 3:3, Norveška 4:4, Japonska 5:4, ZRN 10:4, Nizozemska 9:4.

Končni vrstni red: 1. ZDA 14 (40:14), **2. Jugoslavija 10 (41:27)**, 3. ZRN 10 (34:28), 4. Japonska 8 (31:31), 5. Nizozemska 5 (33:37), 6. Romunija **(Jug) 15 (11+4)**, 2. Iwamoto (Japonska) 15 (7+8), 3. Decloe (Nizozemska) 14 (10+4), 4. Künhackel (ZRN) 14 (9+5), **5. R. Hiti (Jug) 13 (6+7)**

Američani, ki so se uvrstili v skupino A, so imeli v svojih vrstah kar 11 igralcev, ki so nadaljevali še isto leto pot v NHL, med njimi sta bila tudi dva naša izseljenca Polich in Sertich.

Leta 1980 v Tivoliju kar deset ekip

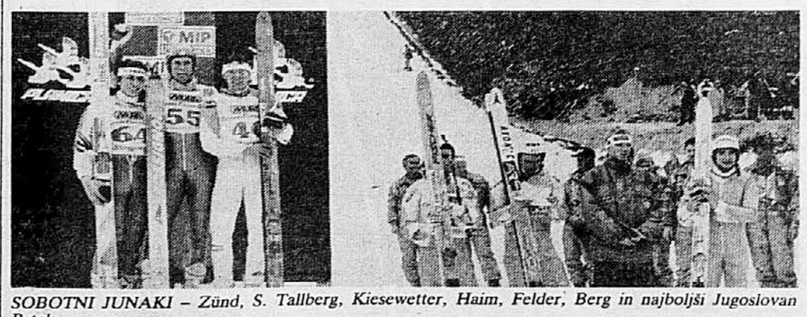
Zadnje veliko hokejsko tekmovanje je bilo v Ljubljani v olimpijskem letu 1980, ko se je za 1. pokal Thayerja Tutta, tedanjega podpredsednika IIHF in ameriškega mogotca, potegovalo kar 10 reprezentanc, ki se niso uvrstile na OI. Bile so razdeljene v dve skupini. V prvem delu je Jugoslavija osvojila 1. mesto v predtekmovalni skupini A (Avstrija 9:2, Kitajska 9:4, Italija 4:4, Bolgarija 9:4), po remiju s Švico 3:3 in porazu z NDR z 1:3 v finalni skupini pa zasedla končno 3. mesto za Švico in NDR, a pred Avstrijo, Italijo, Madžarsko, Francijo, Kitajsko, Bolgarijo in Dansko.

Jugoslavija je igrala v prenovljeni postavi, saj so po izpadu iz skupine B leta 1978 zamenjali večino starejših igralcev. Našo reprezentanco je vodil trener **Ladislav Pleycha,** igrali pa so: **Prusnik, Pretnar, Kovač, Vidmar, Savič, J. Razinger, I. Ščap, Lap, Petač, T. Lepša, Hafner, Bešič, Pavlič, Klemenc, Kavec, D. Horvat, Sekelj, G. Hiti, Pristov in R. Hiti.** Strelci za Jugoslavijo: **Klemenc in D. Horvat po 5, R. Hiti 4, G. Hiti 3, Kavec, J. Razinger in Pristov po 2, Hafner, Petač, Sekelj, Kovač, Savič in Bešič.**

Tivoli oziroma Hockey'91 pa naj bi bil nov mejnik v našem hokeju, zapisan z zlatimi črkami. Bo naši reprezentanci četrt stoletja po SP skupine A, ki so ga vzorno izpeljali leta 1966 v Tivoliju, letos na istem prizorišču uspel dvojni podvig: uvrstitev v skupino A, kamor vodijo že prva štiri mesta, saj bo skupina A prihodnje leto štela 12 ekip, in na olimpijski turnir 92 v Albertvillu, kjer je prostora še za tri ekipe iz Tivolija. K. B., A. S.

NEPREMAGLJIVI – Hokejska reprezentanca ZDA je na SP skupine B leta 1974 v Tivoliju gladko odpravila vse tekmece. Jugoslavijo je ugnala s 5:0, kar pa je bil tedaj edini poraz modrih, ki so osvojili 2. mesto, v skupnem seštevku 8. mesto na svetu. (Foto: Svetozar Busić).

SOBOTNI JUNAKI – Zünd, S. Tallberg, Kiesewetter, Haim, Felder, Berg in najboljši Jugoslovan Petek.

NAVIJAČI – Vsak planiški avtogram je dragocen.

Krogla iz miličnikove pištole je zadela šrilanškega begunca

Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za skupino beguncev, se je spotaknil in pri tem pritisnil na sprožilec – Sedem tisoč dolarjev za pot na Zahod

KOPER, 24. marca – V neposredni bližini državne meje pri vasi Vrhpolje pri Kozini je v četrtek ponoči prišlo do neljubega dogodka. Ko sta odkrila skupino petnajstih šrilanških beguncev, ki so nameravali ilegalno prekoračiti italijansko-jugoslovansko državno mejo, sta miličnika uporabila tudi pištolo. Eden od strelov je zadel bežečega Šrilančana v stegnenico, zato so ga morali odpeljati v izolsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Uradno obvestilo o streljanju na meji smo dobili na koprski UNZ. Po podatkih UNZ je skupina petnajstih Šrilančanov, ki so v Jugoslavijo prišli 17. marca, skušala v četrtek ponoči ilegalno prestopiti državno mejo. Pri Vrhpolju sta skupino izsledila miličnika. Ko so begunci zagledali moža v uniformi, so se ločili na dve skupini in začeli bežati. Eden od miličnikov je potegnil pištolo in iztrelil dva strela v zrak. S pištolo in baterijsko svetilko v rokah se je spustil proti bežeči skupini. Med tekom je miličnik padel in tedaj se je sprožil še tretji strel, ki je enega od Šrilančanov zadel v stegnenico.

Ker je šlo za uporabo orožja in hude rane, je ves dogodek raziskala posebna komisija. Po izpovedih miličnikov in bežečih beguncev, ki so jih kmalu za tem vse prijeli, naj bi torej šlo za nesrečen splet okoliščin, ne pa za namerno streljanje v človeka. O dogodku sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec koprskega sodišča, ki sta ugotovila, da četrtkov dogodek na meji ne »vsebuje elementov kaznivega dejanja«.

● Po prijetju je skupina petnajstih beguncev iz Šrilanke povedala, da je za pot vsak med njimi plačal po sedem tisoč dolarjev. Letalo s tridesetimi Šrilančani je 17. marca pristalo v Dubrovniku, od tam so se z avtobusom odpeljali v Beograd in nato v Zagreb, kjer so se razdelili v dve skupini. Prejšnji četrtek je vseh petnajst Šrilančanov pripeljal v bližino jugoslovansko-italijanske meje beli tovorni kombi, v katerem ni bilo sedežev, tako da so begunci preležali vso pot od Zagreba do bližine Kozine. Za organizatorji in vodiči delavci UNZ Koper še poizvedujejo.

IZTOK UMER

Povozil lastno hčerko

MARIBOR, 24. marca – Konec minulega tedna je pozno popoldne 30-letni Rajko Klančnik iz Oplotnice vozil tovorno vozilo po Prešernovi cesti v Oplotnici. Z njim so bile še njegova žena in hčerki. Pri stanovanjskem bloku št. 23 sta hčerki izstopili in pot nadaljevali peš. Takrat je za Klančnikom pripeljalo tovorno vozilo, ki se ga je 4-letna Tamara prestrašila. Njen oče je tedaj že speljeval in je z zadnjim levim kolesom zapeljal čez svojo štiriletno hčerko. Tamara Klančnik je med prevozom v mariborsko bolnišnico umrla. (J. B.)

Prehitevanje v škarje in nova žrtev dolenjke

LJUBLJANA, 24. marca – Prehitevanje v škarje še neznanega voznika yuga koral 55 je danes zgodaj zjutraj botrovalo novi hudi prometni nesreči na dolenjki, v kateri je izgubila življenje 16-letna Jasna Mesić iz Mostarja.

Neznani voznik belega yuga je pri Podborštu, peljal se je v smeri Ljubljane, začel prehitevati osebni avtomobil 29-letnega Franca Plavca iz Malkovca. Ko je bil vzporedno z njim, je nasproti z osebnim avtomobilom s prikolico pripeljal 39-letni Kasim Mesič. Slednji se je začel umikati na desno, pri tem pa ga je zaneslo na razmočeno bankino. Zapeljal je na levo, pri tem pa je prikolico odtrgalo in odbilo na travnik. Voznik belega yuga je že odpeljal mimo, Mesića pa je odbilo v Plavčev avtomobil. V silovitem trčenju je na kraju nesreče umrla 16-letna Jasna Mesić, oba vozhnika, Franc Plavec in Kasim Mesič, pa sta bila huje ranjena. Promet je bil na tem odseku ceste približno tri ure oviran. Za neznanim voznikom belega yuga koral 55 še poizvedujejo.

J. B.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Sin hudo pretepel očeta

LJUTOMER, 24. marca – V petek okrog osmih zvečer sta se sprla oče in sin, 51-letni Jakob M. in 27-letni Milan M. iz Logarovcev. Med prepirom je sin večkrat udaril očeta po glavi z železno palico. Oče je sinu skušal pobegniti, vendar pa ga je ta dohitel in nadaljeval s pretepanjem, vse dokler se oče ni hudo ranjen zgrudil na tla. Sin, ki je bil vinjen, je nato poklical zdravnika. Hudo ranjeni Jakob M. se zdravi v murskosoboški bolnišnici. (I. G.)

Zbil jo je po cesti

CELJE, 24. marca – Včeraj ob 10.40 se je na Aškerčevi cesti v Celju pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranila 87-letna Marija Rojc iz Vojnika. Pri prodajalni Agrotehnike je Rojčeva prečkala vozišče v smeri proti avtobusni postaji, takrat pa jo je z osebnim avtom zadel 20-letni Andrej Hriberšek iz Celja, ki je pripeljal iz Mariborske ulice. Rojčevo so odpeljali v celjsko bolnišnico. (S. G.)

Šestmesečno deklico zadela krogla

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Srbsko republiško ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da so 22. marca okoli 17. ure v Kosovem Polju s strelnim orožjem ranili šestmesečno Sezgin Bajrami, ki jo je mati peljala v vozičku.

Pripadniki varnostne službe v Prištini so ugotovili, da so v isti ulici na nekem praznovanju streljali Romi. Štirim Romom so odvzeli pištole, da bi ugotovili, s katero so ranili otroka in odkrili storilca.

Deklici so najprej nudili prvo pomoč na kirurški kliniki v Prištini, potem pa so jo prepeljali v skopsko bolnišnico.

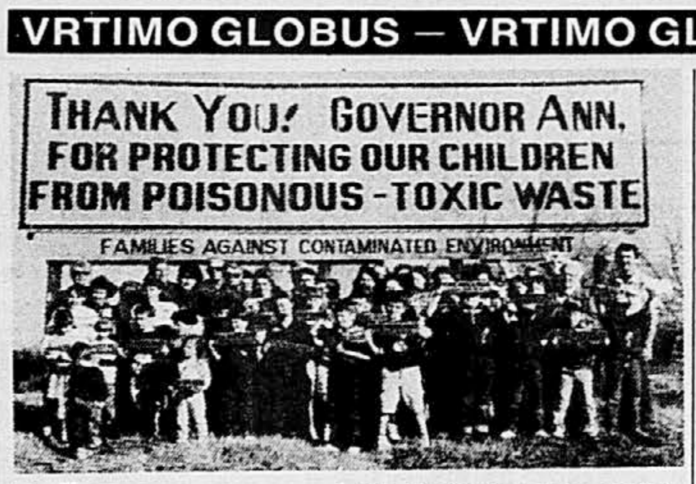
Smrtna kazen za divjega lovca

PEKING 24. marca (AFP) – Divjega lovca, ki je pred kratkim v družbi svojih petih tovarišev ustrelil veliko pando, je sodišče obsodilo na smrt. Skupina divjih lovcev je v narodnem parku v pokrajini Shaanxi deset dni lovila to redko in ogroženo žival, streljali so na dve pandi in eno ustrelili, njeno kožo pa prodali za 10.000 juanov (1.920 ameriških dolarjev). Enega od divjih lovcev so obsodili na smrt, vendar so izvršitev smrtne kazni odložili za dve leti, ostala peterica pa je dobila od petih let zapora do dosmrtne ječe.

Avtobus, poln potnikov, v deročo reko

RABAT, 24. marca (Tanjug) – V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zvečer na avtocesti blizu Tangerja v Maroku, je izgubilo življenje 44 ljudi, 18 pa jih je bilo ranjenih. Avtobus je na nekem mostu na avtocesti treščil v osebni avtomobil in zato zletel v deročo reko.

VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIM

■ *Izraz hvaležnosti*

Sedeminpetdesetletna Ann Richards, demokratska guvernerka Teksasa, je z majhno potezo požela veliko hvalo. V Teksasu, državi govedorejcev in naftnih mogotcev se vsako leto nabere 70 milijonov ton odpadkov. Ta država je prva med zveznimi državami sprejela zakon o odlagališčih odpadkov, ki naj bi preprečil škodljive posledice neurejenega odlaganja. Hvaležni starši iz Daytona so zato guvernerki postavili dva krat šest metrov veliko zahvalno tablo z napisom: »Hvala, guvernerka Ann, da varuješ naše otroke pred strupenimi odpadki!« Pri tem pa je političarka dosegla le to, da novih odlagališč ne smejo postavljati v bližini šol in stanovanjskih naselij.

■ *Benettonova kondomska kampanja*

Italijanski tekstilni gigant Benetton, ki izdeluje športna oblačila, za boljšo prodajo puloverjev in hlač na svojih reklamnih oglasih uporablja spretno mešanico utopij in naivnosti. Reklamni lepaki so multietnični in vendar rahlo evropocentrični, hkrati idealistični in ideološki, sanjski, konec koncev pa vendarle trgovsko usmerjeni. Tak je tudi zadnji primerek njegove reklamne dejavnosti: na prvi pogled na bledem ozadju plavajo baloni v prijetnih pastelnih barvah, dodano pa jim je seveda geslo United Colors of Benetton (Združene barve Benettona). A dobro poglejte! To niso balončki, to so kondomi. Krasili bodo strani časopisov in revij kot del reklamne kampanje v 50 od 90 držav, kjer prodajajo Benettonove izdelke. V mnogih Benettonovih trgovinah po celem svetu pa naj bi tudi zastonj delili kondome v okusnih zavitkih z izpisanim geslom družbe. V to reklamno akcijo je podjetje vložilo 53,4 milijona dolarjev.

Reklamna kampanja, ki je dozdevno namenjena širjenju spoznanj o varni spolnosti in kontroli rojstev, pa ni imela prav nobenega profilaktičnega učinka proti vnetim polemikam. Na straneh italijanskega ženskega časopisa Amica so sicer razprave o spolnosti povsem običajne, vendar pa uredništvo Benettonovega oglasa ni hotelo objaviti, kjer je v njem videlo zvito početje, ki v reklamne namene izkorišča resno družbeno sporočilo. V ameriških trgovinah pa si za zdaj še ne upajo deliti kondomov, saj v javnosti še poteka razprava o njihovem razdeljevanju v šolah.

Pri Benettonu pa so že navajeni vznemirjati javnost. Po zelo uspešni kampanji, ki je razkazovala rasno harmonijo v skupinah otrok, je družba leta 1989 izdelala reklamni lepak, na katerem črnka doji belega dojenčka. Fotograifjo so v ZDA in Veliki Britaniji imeli za preveč provokativno in je niso objavili. Februarja, med zalivsko vojno, je nastal nov plakat, na katerem je bila upodobljena Davidova zvezda sredi vojaškega pokopališča, polnega belih križev. Prepovedali so ga po celi Evropi. Vsi reklamni oglasi pa niso tako izzivalni. Nekateri prikazujejo nedolžne otroške obrazke različnih barv kože ali pa Ostržke različnih barv polti.

Vendar pa se predsednik Luciano Benetton, ki skupaj s sestro Giuliano in bratoma Gilbertom in Carlom vodi družbo, prav nič ne kesa zaradi sedanje kondomske kampanje, pa tudi ne zaradi prejšnjih Benettonovih provokacij. Vse kontroverzne kampanje se sijajno skladajo s strateško naravnanostjo korporacije, ki je svojo prvo trgovino odprla leta 1968, v poznih sedemdesetih letih pa jih je imela že več kot tisoč po celem svetu. Če hoče do leta 1994 na leto prodati za 3,6 milijarde dolarjev svojega blaga, mora nenehno zbujati pozornost javnosti in vsako leto povečati promet za 15 odstotkov. Družba je zato zdaj še razširila ponudbo izdelkov. Poleg hlač in puloverjev zdaj ponuja tudi zapestne ure, sončna očala, pisano spodnje perilo in, hm, stvarce pastelnih barv, ki jih lahko napihnemo v lepe balončke.

■ *Kje bo prestolnica?*

Večina od 328 poslancev nemškega bundestaga, ki se bodo morali do julija odločiti, kje bo v prihodnje politična prestolnica Nemčije, meni, da bi bilo treba glavne politične institucije obdržati v Bonnu. V anketi, ki jo je izvedel tednik Bild am Sontag, se 60 poslancev ni hotelo opredeliti. Tudi če bi glasovali za Berlin, bi Bonn »zmagal« s 24 glasovi več. Med prebivalci Nemčije so Berlinu seveda bolj naklonjeni nekdanji Vzhodni Nemci, za Bonn pa se bolj navdušujejo prebivalci nekdanje Zahodne Nemčije. V nedavni anketi tednika Spiegel se je za Bonn izreklo 41 odstotkov Zahodnih Nemcev, 35 odstotkov pa za Berlin. V vzhodnih delih države bi 60 odstokov vprašanih raje imelo prestolnico v Berlinu, samo 16 odstotkov pa v Bonnu.

Losangeleški policisti, ki so pretepli črnca, pred sodiščem

Brez pravega vzroka so štirje policisti z gumijevkami in električnimi palicami skoraj do smrti pretepli črnca

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – Pred leti so bile zelo brane zgodbe o policistih iz Los Angelesa. Ameriški pisatelj Wambaugh jih je upodobil v knjigi Dečki s kora (Choirboys) oziroma v poslovenjeni obliki Policisti niso angeli. Da losangeleški policisti res niso nedolžne ovčice, so dokazali tudi 3. marca ponoči. Dogodek bi verjetno prikrili, če se ne bi na kraju znašel amaterski snemalec in ga posnel z video kamero. Te prizore še zdaj predvajajo vsi kanali ameriške televizije, predsednik Bush pa je o njih izjavil, da so »odvratni in človeka silijo na bruhanje«.

Petindvajsetletni črnec Rodney King se je tistega večera nič hudega sluteč peljal po cesti na severovzhodnem obrobju Los Angelesa, ko ga je prehitela policijska patrulja in ga ustavila. Kinga so potem, ko so ga menda obtožili, da je vozil prehitro (kasneje so še rekli, da se je upiral aretaciji), polisti zbili po tleh in ga začeli obdelovati z gumijevkami in električnimi palicami in ga brcati. Dobil je kakih 60 udarcev, ki so mu devetkrat prebili lobanjo in malone zlili oko. Policisti so mu poleg tega zlomili nogo, razbili ličnico in mu presekali živce, tako da je del njegovega obraza paraliziran. Na prizorišču se je poleg prvotne četverice (sami belci) zbralo še kakih sedemnajst policistov, ki so opazovali pretepanje črnca Kinga.

»Uf ... tako pa že zlepa nisem koga zdelal,« je po radijski zvezi sporočil policist Powell svojemu kolegu v drugem avtomobilu. »Pa se ja nisi spet izživljal. Mislil sem, da boš dal nekaj časa mir,« je odvrnil kolega. Medtem pa je poveljnik patrulje, ki je pretepla črnca, narednik Koon poklical rešilca: »Imamo žrtev ... ha, ha ... s poškodbami na glavi,« se je zarežal v mikrofon. Vse to je ohranjeno na magnetofonskem traku.

Štirje policisti so sedaj pred sodiščem. Oblečeni so v brezhibne civilne črne obleke. Uglajeni. Narednik Koon, 40 let, oče petih otrok, ima za seboj že skoraj petnajst let policijske službe. Policist Briseno je bil pred nekaj leti suspendiran in brez plače dva meseca, ker se je znašal nad uklenjenim aretirancem. Policist Wind je postal policaj lani, pred tem je bil obsojen zaradi pretepaštva in še zdaj prestaja zaporno kazen. Policist Powell je pri policiji malo manj kot štiri leta. Zoper njega sta dva črnska študenta prejšnji mesec vložila tožbo, češ da ju je žalil in napadal zaradi rase.

Protesti javnosti in raznih organizacij se vrstijo. Kritiki zahtevajo tudi glavo načelnika losangeleške policije Daryla Gatesa. Predsednik Bush ga je še dva dni po incidentu proglašal za »vseameriškega junaka in vzornega policista«. Ali je Bush zdaj o njem spremenil mnenje, še ni povedal, pač pa mu je slabo, ko gleda posnetke o početju Gatesovih »dečkov s kora«.

MITJA MERŠOL

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

NOČNA KRONIKA

Težka je za pivce. Kar nekako neopazno se pijače dražijo, tako kot vse ostalo, plače pa se tudi kar nekako neopazno nižajo. Vse več je »suhih« za šanki, mnoge rešuje le še solidarnost. Vse to pa ni ovira, da ob kozarčkih ne bi tekle debate na visoki in konstruktivni ravni. O tem, kako se je Franci zadnjič, ko se je peljal proti domu, prevrnil s kolesom, kako so pri kontroli prometa Marjanci čisto po nepotrebnem vzeli vozniško dovoljenje, kaj je s tajnimi aneksi armade in kaj sploh silna vojska hoče oziroma namerava, zlasti še proti narodu, ki jo plačuje. Vsi hvalijo Kučana češ, da je udaril pravo smer. Bolje se je nasloniti na pametnejšega, kot na kaj drugega in kot kaže, pivci toplo pozdravljajo obete, da otroci ne bodo več mahljali z zastavicami raznim carjem in kraljem in plemenskim vračem, ampak morda (optimistično!) le malce bolj »slovenskim« ljudem. Potem se seveda spet ponovi zgodba o tisti, ki je prejšnji četrtek kar štiri naenkrat dol dala, in to menda kvalitetno in po večkrat, potem pa v lokal vstopi še Tone, obrtnik, in spet pade runda. Pa se zgodi ...

● Na Knezovi je obležal Matija C. Možak si je razmeroma hitro opomogel, saj se je takoj po prebujenju skesan in otožen napotil domov. Niti prijavili ga niso.

● V bife Španec je prišel Vid L. Bil je malce pod paro in začel se je pričkati z natakarico, med drugim jo je tudi užalil. Za konec mu je še prekipelo in ji je vrgel v glavo zavojček cigaret. Umirili so ga.

● V lokalu Zdravo na Gerbičevi se je razvnel Mirsad B. Na pomoč so poklicali, ker je razgrajal, nato pa hotel razbiti igralni aparat. Ni mu uspelo, saj so ga pravočasno spravili v red.

M. S.

Različne trditve o povojnih dogodkih

Nekdanji komandant Logatca Jože Jeršin in njegovi sorodniki tožijo bivšega odgovornega urednika Mladine Mirana Lesjaka in Mladinina novinarja Miho Štamcarja in Janija Severja zaradi razžalitve

LJUBLJANA, 24. marca – O logaških dogodkih takoj po vojni leta 1945 je bilo minuli petek nekaj več govora na glavni obravnavi, opravljeni zaradi tožbe bivšega komandanta mesta Logatec Jožeta Jeršina, njegove žene in njene sestre ter hčerke in sina proti Miranu Lesjaku, v času lanske objave serije Mladininih člankov o pokolih domobrancev v Logatcu in okolici odgovornega urednika Mladine, in proti avtorjema člankov, novinarjema Mihi Štamcarju in Janiju Severju. Kaže pa, da vrtanja po tej tematiki še ne bo tako kmalu konec, saj je naslednja obravnava z vabljenimi pričami napovedana za 24. april.

Vsi trije Mladinini novinarji so obtoženi kaznivega dejanja razžalitve. Miran Lesjak zato, ker je kot odgovorni urednik dovolil 20. marca lani objavo članka v pismih bralcev z naslovom »Povojne koline«. V njem neki Milan Turk iz Logatca (za katerega se je po objavi izkazalo, da ta oseba tam sploh ne živi in gre morda za psevdonim), opisuje, kako so se morali na komandi mesta takoj po vojni javiti vsi, ki so nosili domobranske uniforme in da se domov niso nikdar več vrnili, pač pa so jih v večji mesariji oziroma klavnici v Logatcu na grozovite načine klali in rezali kot prašiče. Omenja tudi, da je bil vodja pokola Jože Jeršin, takratni komandant Logatca.

Po sledeh tega pisma sta šla Štamcar in Sever v Logatec in okoliške vasi raziskovat domnevne zločine in na podlagi pričevanj prebivalcev in še česa sta potem objavila serijo člankov. Kot enega prvih sta objavila članek Logaška lavnica, iz katerega izhaja, da je bil v dogodke vpleten prav Jeršin, pomori pa so potekali tudi v mesariji, last gostilničarja Korenčana. Le-ta naj bi bil zaradi tega izgubil razum in se ne bi bil več upal po vsem tem spati brez luči.

So bile izjave prič prepričljive?

Korenčanova hčerka Marija je Jeršinova žena in tu je povezava, da se čutijo zaradi omenjanja že pokojnega gostilničarja in komandanta prizadeti ne le Jože Jeršin, pač pa tudi njuni sorodniki.

V petek je sodnica zaslišala vse tri obtožence, vseh pet zasebnih tožilcev in eno pričo. V tožbah zaradi razžalitve je sicer treba ugotavljati le namen zaničevanja obtoženih, ne pa resničnosti inkriminacij, vendar pa so na obravnavi na vprašanja sodnice le prihajali na dan vsak s svojimi argumenti. Ugotoviti je bilo namreč treba, ali so imeli novinarji utemeljen razlog verjeti, na podlagi izjav prič in morebitnih drugih dokazov, v resničnost objavljenih grozodejstev. Če se to dokaže, ne bodo obsojeni.

Miha Štamcar in Jani Sever sta opisala, kako sta zbirala podatke za članke. Štamcar je povedal, da sta za poizvedbe v Logatcu in okolici porabila 25 do 30 delovnih dni, se pogovarjala z več kot 50 ljudmi, da pa se jih večina še vedno ne upa s svojimi imeni stati za izjavami, ker se bojijo, saj imajo tisti, ki so sodelovali pri pobojih, še vedno pušče. Natančne številke o mrtvih nista ugotovila, govorilo se je o 1500 ljudeh, najverjetneje pa jih je bilo nekaj sto. Na vprašanje pooblaščenca družine Jeršin,

● Miran Lesjak je povedal, da ni imel razloga dvomiti v resničnost članka, prispelega po pošti. Isti dogodki v Logatcu, iste osebe, isti lokal in isti datumi se namreč pojavljajo tudi v pri nas doslej prepovedani knjigi, z naslovom »Odprti grobovi«, ki je izšla leta 1970 v Buenos Airesu. Tam se pojavlja tudi ime Turk. Avtor je bil podpisan lastnoročno, pismo je imelo poštni žig Ljubljane, poleg tega pa so do podobnega védenja o teh dogodkih prišli že pred tem nekateri novinarji med raziskavo pobojev v Rogu in na Teharju. Mladinin novinar, ki živi v Logatcu, je prav tako potrdil govorice o teh pobojih. Članek so skrajšali in to tiste dele, kjer avtor vrednostno ocenjuje dogodke, ostale so le konkretne informacije. Naslov po njegovem ni bil žaljiv, pač pa ekspresiven in ne zadeva nobene osebe. Še dodaten razlog za objavo je bilo rušenje 40-letnih tabujev o povojnih obračunih s premaganci, je povedal Lesjak. »O Logatcu pa smo prenehali pisati, čim je narodna sprava postala splošno sprejeto družbeno stališče, in to po spravni slovesnosti lansko poletje v Rogu, ki sem jo razumel kot zavezujočo,« je dejal Lesjak.

ali so bila v razgovorih omenjena kakšna konkretna imena pogrešanih, je Štamcar odgovoril, naj vpraša v Rovte, vas nad Logatcem, kdaj so se pojavili prvi potomci. Do leta 1960 tam sploh ni bilo osnovne šole, ker ni bilo otrok.

Novinarja sta bila tudi v ljubljanskem in logaškem arhivu, vendar prvi dokumenti izhajajo šele iz leta 1948. Pogovarjala sta se z arhivarji, je povedal Sever, in izvedela, da so sporne listine v kritičnih povojnih mesecih končale v ognju. Priča A. A., ki je kot 17-letni fant takoj po vojni pobegnil v tujino in je še vedno v Belgiji, jima je povedal, da je skrit v senu opazoval, kako so partizani pri neki železniški progi s krampi in palicami pobijali domobrance, med partizani pa da je bil tudi Jože Jeršin. Starejša ženska, F. H., jima je marsikaj povedala in jo lahko razen priče A. A. prihodnjič pripeljeta na sodišče. Med drugima sta izvedela tudi to, da ji je gluhonema Johana H., očividka dogajanj v mesariji, narisala, kakšne grozote so tam počeli z domobranci. Sicer pa ima tudi skupščinska komisija s pododborom v Logatcu verjetno težave s pričami, ki si še vedno ne upajo javno nastopiti, za zdaj pa zbira prijave. Tudi sama sta dolžna priče zaščititi, smo izvedeli.

»‚Odprti grobovi' govorijo o drugi mesariji«

Jože Jeršin zaradi bolezni ni prišel na sodišče in ga tudi prihodnjič ne bo, kljub temu pa je pooblaščenec tožilcev predlagal njegovo zaslišanje, verjetno doma. Vsi Jeršinovi so povedali, da so zaradi objave strahotno prizadeti, da pa nikdar niso slišali, da bi se karkoli dogajalo v njihovi mesariji. Še več, vsa leta je gostilna odprta in nikdar ni bilo od nikogar v zvezi s tem kakšne opazke. Sestra Marije Jeršin je med drugim izjavila, da je za povojne poboje na Teharju izvedela šele pred tremi leti, za Rog pa nekoliko prej, kar je ogorčilo zagovornika obdolženih, mag. Draga Demšarja. Jeršinova 43-letna hčerka je, vidno prizadeta, povedala, da verjame očetovi izjavi, da vse to ni res, in da je prišla na sodišče zaradi naslednjih generacij, da se ne bi ponovile krive obdolžitve.

Jeršinova žena Marija je bila leta 1945 stara 17 let in je poleti poročila s komandantom, ki je prišel v mesto maja.

»Vse o tej klavnici je ena velika pomota,« je izjavila, rekoč, da knjiga »Odprti grobovi« opisuje neko drugo mesarijo. Ni slišala, da bi se pri njih kdaj kaj takega dogajalo, pa je bila ves čas doma. »Kolikor vem, so nekaj ljudi, okrog štirideset, res pripeljali v Logatec, a jih nato odpeljali v zbirni center v Šentvid pri Ljubljani, naprej pa ne vem. Precej teh se je vrnilo domov.« Potrdila je izjavo Mihe Štamcarja (ki je rekel, da ga je Jože Jeršin hotel izsiljevati), češ da je njen mož hotel zvedeti, kdo je Milan Turk in naslov Mirana Lesjaka in še posvetovati se je hotel z odvetnikom, preden bi se pogovarjal z novinarjem. (Do razgovora ni prišlo, trdi Štamcar, ker sam ni pristal na njegove pogoje.).

Na vprašanje Štamcarja je Marija Jeršin povedala, da je bila v tistem času spomladi 1945 na komandi Logatca občasno strojepiska, vendar pa je le pisala podatke oseb, ki so se prišle po ukazu javit, ti podatki pa so šli naprej v arhiv. Do zapleta je prišlo, ko jo je Štamcar vprašal o zapisnikih 1, 2, 3, in je odgovorila, da so šli naprej. Po kratkem odmoru je Štamcar spet vrtal s tem vprašanjem, in je odgovorila, da o tem ne ve ničesar. Sodnici je potem Štamcar pojasnil, da so tako označevali prijavljene. Številka ena je pomenila obsodbo na smrt, dve prisilno delo, tri pa izpustitev, a teh je bilo malo. »Ni bilo tako,« je rekla Jeršinova. »Kako pa?« je zanimalo sodnico. »Vsaj v Logatcu že niso kar tako vsevprek streljali. Za te oznake prvič slišim,« je odgovorila vprašana.

Pričevanje postojnskega jamarja

»Novinarji so prišli k meni junija lani, potem ko sem poslal dopis na občino, da bi bilo treba pregledati jame na »slabem glasu«, je kot priča povedal član jamarskega društva iz Postojne Andrej M. »Odkar pomnim, so obstajale govorice, da so v nekatere kraške jame metali domobrance. Pri povojnih dogodkih pa sta bila vsak s svojo vlogo omenjana tudi Jeršin in Korenčan. Vendar mi pri poizvedovanjih ni uspelo najti osebe, ki bi neposredno videla pokole. Podobno kot govorice je bilo kasneje vse objavljeno v Mladini,« je dejal Andrej M. Iz primerjave zapisnikov predvojnih in povojnih obiskov jamarjev zloglasnega Šemonovega brezna izhaja, da je bila jama po vojni minirana in zasipana. Govorilo se je, da so tu končali domobranci iz Rovt. V jami Logarček pri Lazah pa je biolog Egon Pretnar decembra 1945 našel truplo, ki ni bilo tam več kot 14 dni. Naslednjič, ko je bil tam, je izginilo. V vasi pa so rekli, da nihče ne manjka. V zloglasni jami pri Koševcu, je povedal jamar, so bili jamarji prvič leta 1962. Po pripovedovanju je bilo vso dno pokrito s kostmi. To so prijavili milici, nakar je imel vodja precej neprijetnosti, saj je moral hoditi na zaslišanja in zagovor v Ljubljano, kaj da so tam delali itd. »Leta 1970 sem tudi sam hotel v jamo, a vhoda nismo našli. Šele kasneje smo odkrili, da je bil maskiran s hlodi in rušo. Kosti pa so bile pokrite z materialom, ki je bil verjetno tja kasneje pripeljan,« je dejala priča.

Tudi o Korenčanu in Jeršinu je slišal podobne govorice, kot so jih kasneje objavil v Mladini.

BARBARA GUČEK

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1867 se je rodil italijanski dirigent Arturo Toscanini, vodja milanske Scale in orkestra NBC v New Yorku, eden največjih glasbenih poustvarjalcev prve polovice 20. stoletja (umrl 1957.).

Toscanini je bil star že precej čez osemdeset let, ko je podpisal desetletno pogodbo za dirigiranje orkestra. Ko se je po tistem prvič pojavil za dirigentskim pultom, je otožno pogledal po glasbenikih in dejal:

»Prav žalotno je pomisliti, da mnogih med vami ne bo več tu, ko mi bo pogodba potekla!«

●

Kmalu po Verdijevi smrti je uprava milanske Scale povabila Toscaninija in Mascagnija, naj dirigirata na koncertu, katerega čisti dobiček naj bi porabili za postavitev spomenika Verdiju.

Mascagni, ki ni bil v posebno prijateljskih odnosih s Toscaninijem, je pristal s pogojem, da bo dobil višji honorar kot Toscanini, čeprav le za eno liro. Direktor Scale se je strinjal s tem.

Po koncertu je izročil Mascagniju eno liro. Toscanini se je honorarju odpovedal.

25. marec

Na sestankih kronskega sveta in vlade 20. in 23. marca 1941 so sprejeli osnutek pogodbe o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu. Na seji 20. marca vlada ni bila enotna, trije ministri so bili proti podpisu pogodbe, dva pa sta odstopila in tako sprožila vladno krizo. Dan pozneje sta bila na njuni mesti imenovana nova ministra. Člani vlade so kneza Pavla opozarjali na razpoloženje ljudstva in vojske, general Simović pa mu je jasno povedal, da se bo vojska uprla, če pride do podpisa, in zavzela dvor in zgradbo vlade. Istega dne je poslal brzojavko tudi predsednik britanske vlade Churchill. V njej je ostro nasprotoval pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu in poudaril, da Nemčija še nikoli ni spoštovala svojih obveznosti ali pogodb in da jih tudi v primeru Jugoslavije ne bo. Toda kljub nasprotovanju v lastnih vrstah je bil sklep o pristopu prejet in 24. marca sta Cvetković in Cincar–Marković, potem ko sta uvedla pripravljenost policije in vojske, odpotovala na Dunaj, kjer sta ***25. marca*** *v dunajskem dvorcu Belvedere* ***podpisala protokol o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu.*** *S podpisom pogodbe je prišel ves nevtralni del Balkana v tabor osi in Hitler je imel prosto pot do Grčije. Jugoslavija je namreč s pristopom k paktu dovolila prevoz nemških čet čez svoje ozemlje, za kar naj bi po zmagoviti vojni dobila kot plačilo Solun, oziroma izhod na Egejsko morje.*

Reakcija na podpis pogodbe je bila v domovini burna. Takoj po novici o podpisu je vso državo zajel val množičnih demonstracij, ki so bile posredno tudi v oporo skupini starojugoslovanskih oficirjev, ki so v noči od 26. na 27. marec vrgli Cvetkovićevo vlado, razglasili mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega vladarja z vsemi pravicami, pregnali regenta Pavla in sestavili novo vlado »narodne enotnosti«, ki jo je vodil eden od voditeljev prevrata Dušan Simović. To pa je bil tudi dan, ko je Hitler na vrhovnem poveljstvu izjavil, da je treba Jugoslavijo čim prej napasti. Izbrali so dan napada in določili 34 nemških in 44 italijanskih divizij, ki bodo vkorakale v Jugoslavijo in nadaljevale pot v Grčijo, dodal pa jim je še 8 pehotnih, 2 konjeniški in eno motorizirano brigado madžarske vojske.

Dogodki na današnji dan

1614 *Rodil se je španski slikar* ***Juan Careno de Miranda*** *(umrl leta 1685).*

1786 *Rodil se je italijanski optik in astronom* ***Giovanni Battista Amici*** *(umrl leta 1863), konstruktor prvih zrcalnih teleskopov in mnogih natančnih mikroskopov.*

1881 *Rodil se je madžarski skladatelj, pianist in muzikolog* ***Béla Bartók*** *(umrl leta 1945).*

1867 *Rodil se je italijanski dirigent* ***Arturo Toscanini*** *(umrl leta 1957).*

1944 *V Beli krajini so se začele* ***volitve narodnoosvobodilnih odborov*** *in odposlancev za okrajne in okrožne narodnoosvobodilne skupščine. Volitve so trajale do 30. aprila 1944.*

1957 *V Rimu so podpisali* ***dogovor o Evropski gospodarski skupnosti.***

J. P. GAREN

VEČERNI UDAREC

39. nadaljevanje

»Seveda sem mislil tudi na to možnost. Žal pa nimamo ničesar, na čemer bi gradili to teorijo.«

Ko je Bill končno pospravil svoj zajtrk, smo se udobno namestili v naslanjačih.

»S kakšnimi dokazi boš nastopal, Jonny?« je vprašal Bill in si z užitkom prižgal cigareto.

»Iz neznanega vzroka se je Warren odločil, da bo zapustil Pin City. O tem je obvestil svojo ženo, a še istega večera je bil ustreljen!«

»Tako vsaj trdi Minerva,« se je oglasil Dixon.

»Morda, toda ti pozabljaš, da je Warren res začel pogajanja s konkurenčnim podjetjem, ki naj bi odkupilo njegov delež.«

»Zakaj pa je potem zahteval, naj njegove namere ostanejo tajne?«

»Ne vem, Bill. Ampak nekaj drugega se mi dozdeva važno. Na večer umora je prišel Douglas k stricu na razgovor. Ker je bil dolžan Antonu kar čedno vsotico, je upal, da jo bo dobil pri Warrenu. To je bila zanj še edina možnost, da obdrži svoj novi ferrari. Prav rad bi vedel, kaj sta si povedala.«

»Nekam pozna želja,« je rekel Bill z mrko ironijo. »Ali misliš, da je Douglas med razgovorom svojemu stricu grozil ali pa ga celo ustrelil?«

»To je seveda možno in potrudil se bom, da bom porotnike speljal na to misel. Strast določenih mladih ljudi za drage športne avtomobile je privedla že do marsikatere neumnosti. Seveda pa moram priznati, da me ta podmena nikakor ne zadovoljuje.«

»Tem bolj, ker ne pojasnjuje umora Douglasa!« je menil Dixon, ki ga je že dajala dremavica.

»Phil, zdaj pa nikar ne pomešaj vseh problemov! Jutri pri razpravi ne bom nastopal kot detektiv, pač pa kot odvetnik. Ni moja naloga odkriti morilca, temveč prepričati porotnike, da je Minerva Warren nedolžna!«

Dixon je s težavo vstal in rekel:

»Vse to se mene več ne tiče! Zdaj grem domov in sporočil bom v Washington ime lastnika prstnih odtisov. Potem bom končno lahko legel. Tokrat upam, da me bo do jutra ne bo nihče prebudil. Ne pozabi, Jonny, da se moraš jutri oglasiti pri FBI, da boš podpisal svoje uradno pričevanje. Naročil sem jim, da te nikakor ne smemo pustiti čakati.«

Zahvalil se je Sylviji za okusni zajtrk in s trudnimi koraki odšel.

Medtem je Landon prebiral svoje zapiske o novem položaju v zadevi Warren.

»Še neka malenkost, Jonny! Včeraj sem ves dan poizvedoval po cesti Independence Street. Po velikih težavah sem potem iztaknil pričo, ki ne stanuje daleč od Warrenovih. Možak je na večer zločina prišel domov okoli enajstih zvečer. Spominja se, da je videl tam parkiran avto.«

»Douglasov ferrari?«

»Ne, pač pa velik, črn pontiac. Ni si pa zapisal številke.«

»Ali ve za popolnoma točen čas?«

»Ne, lahko bi se zmotil za četrt ure.«

Prevračal sem novico v svoji glavi. Ta pontiac je bil gotovo avto Warrenovega morilca. Misel sem razložil Billu. Njegovo mnenje sem poslušal z velikim zanimanjem.

»Kot dokaz je to malo šibko. V Pin Cityju je gotovo na tisoče pontiacov.«

Ura je bila že skoraj enajst, jaz pa sem imel še nešteto potov. Z Billom sem se odpeljal na FBI.

Mlad, svetlolas inšpektor je sprejel mojo izjavo. Žal je jahal na službenem pravilniku in mi zastavljal nešteto nepotrebnih vprašanj. Njegov obraz je bil siten. Videti je bilo, da ne soglaša z ravnanjem svojega predstojnika. No, prav rad bi bil videl, kako bi bil on ravnal spričo nevarnosti, da zleti v prepad!

Potem si je dovolil še naslednje vprašanje:

»Sta bila res v smrtni nevarnosti, ko je inšpektor Dixon nastopil proti barmanu?«

»Seveda ne! Ona dva sta naju vendar pripeljala v puščavo, da bi občudovala sončni vzhod! Potem je Jerry z nožem v rokah samo zato planil name, da bi si odrezal sončni žarek!«

Brez humorja, brez odziva na šalo je dalje vprašal:

»Kaj ste občutili, ko ste videli, da tisti, ki mu pravite Jerry, izginja v zemeljski razpoki?«

»Najprej sem olajšano vzdihnil, potem pa se me je polotila najglobljа žalost!«

Njegov obraz se je spremenil in pozorno je poslušal. Upal je, da bo sledila kritika glede ravnanja njegovega predstojnika.

»Da, res najgloblje obžalovanje!« sem nadaljeval. »Namreč obžalovanje, da sem bil ob svojih štirideset dolarjev, ki sem mu jih bil dal, da bi ga pripravil do govorjenja.«

»Gospod odvetnik Adams! Nobenih šal, če vas smem prositi!« je dejal suho. »Smrt človeka je vedno in povsod nekaj obžalovanja vrednega.«

Prav zoprn mi je bil njegov način puritanskega pastorja.

Yvonne Whittal:

KAROOJSKI UROK

34. nadaljevanje

Ustnice na koži so vžgale ogenj. Obupano se je oklepala poslednje nitke zdrave pameti, ki jo je ohranjala vztrajnost drobnega svarečega glaska.

»Adam.« Njen glas je zvenel pridušeno, kot ne bi bil njen.

»Moram nazaj k otrokoma.«

»Kasneje!« ji je zamrmral v vrat.

»Adam ... to je norost!« je dahnila, a bil je kot gluh za njeno rotenje. Njegova usta so puščala za seboj gorečo sled vse do polnih prsi.

Kakor je bila zadržana, se ji je ta nova in uničujoča Adamova zaupnost nenadoma zazdela popolnoma normalna. Ko je čutna toplina preplavila vse njene ude, je začela prepoznavati pravi pomen poželenja in bolečo potrebo po zadostitvi. Nič več ni mogla jasno misliti in tega si ni niti več želela. Njeno telo, ki ga ni brzdalo nič več, se je po svoji lastni volji odzvalo na viharno Adamovo ljubljenje. Roke so se ji po svoji volji zapletle v goste kodre njegovih las. Ko se je predala divji novi ekstazi, ji je iz ust ušel nizek stok.

Kasneje se je pogosto spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi klic Wille Jackson »Hej, vidva!« ne pretrgal njune zaupnosti. Medtem ko se je njej vračal razum v valovih hromečega sramu, je bil Adam videti popolnoma obladan in čudno miren. Prav nič ga ni zmedlo, da je bila Willa priča njunemu strastnemu objemu.

»Dober dan, Willa,« je hladnokrvno pozdravil, vstal in potegnil Liso za seboj, potem pa po naključju ali pa namerno s svojim telesom zakril Liso, da je pridobila nujno potrebni čas in se vsaj približno spodobno uredila.

»Kaj te je pa prineslo ob tej uri?«

Willa je stopila bliže in Liso je zadel sunek zavisti naravnost v srce. Willa je bila lepa, sposobna, elegantna in malce zapeljiva celo v navadni jahalni obleki. Trdota, ki se je svetlikala v očeh, pa ni pristajala smehljaju na koralno rdečih ustnicah.

Obrnila se je k Adamu.

»Očka ima težave z elektrogeneratorjem. Sprašuje, če bi mu ga popoldne imel čas pogledati.«

»Dovoli samo, da se oblečem, prav?« je dejal, porinil noge v platnene čevlje in že je korakal proti hiši.

»Oh, gospodična Moreau,« je Willa zmotila Liso, ki se je urno pripravljala, da bi pobegnila. »Pospremite me malo.«

Osmo poglavje

»Pojdite malo z menoj,« je dejala Willa, a Lisa je samo ošinila hladne zelene oči in že je vedela, da njena družba še ni tisto, kar si Willa želi. Hotela se je na samam soočiti z njo. Lisa ni potrebovala jasnovidnosti, da je uganila, kaj jo žuli.

»Če ne zamerite, gospodična Jackson, nazaj k otrokoma moram.«

»Tisto, kar vam imam povedati, vam ne bo vzelo več kot nekaj minut.«

»Ne, potem pa v redu,« je obotavljivo pristala Lisa. Želela si je, da bi bila vsaj na zunaj videti mirna. Obrnila se je k Willi:

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Rada bi vam dala nasvet, draga moja,« se je Willa rahlo nasmehnila, a njene oči so ostale mrzle, ko je prezirljivo ošinila Liso. »Nikar se ne slepite glede Adama. Tako kot večina moških tudi on vzame, kar lahko, če je dekle dovolj voljno, vendar njegovemu vedenju nikar ne pripisujte prevelikega pomena. On že ima drugo dekle.«

Liso je zabolelo v ušesih in v sencah ji je začelo tako močno razbijati, da se je zamajala. Če tudi bi jo Willa udarila z jahalnim bičem, ki ga je stiskala v svoji lepi roki, bi je ne mogla bolj presuniti. Adam je že obljubljen drugi, Willi, sodeč po izrazu silnega zadovoljstva na njenih klasično izrezljanih potezah. Lisa je čutila, kako ji skozi meglo nerazložljive bolečine prodira mraz, mraz, ki je tisti trenutek zakril vse drugo in jo pustil čisto brezčutno, tako da je kljub vročini zadrgetala.

»Govorite, kot bi bil Adam lahkoživec, ki ima dekle, pa si vendar privošči še druge,« se je slišala reči s čudno brezosebnim glasom.

»Oh, ne! Napak ste me razumeli!« se je urno popravila Willa.

»Adam je v tem okrožju zelo spoštovan mož, poleg tega je tudi zelo bogat, kot ste verjetno že uganili. Zato je nemalo žensk ponorelo za njim, vendar jih je zapustil, brž ko so ga začele dolgočasiti. To vam pravim le zato, ker ne bi želela, da bi vas po nepotrebnem ranil.«

Liso je obšel gnus, da je kar otrpnila. »Mar hočete reči, da se mečem za njim zaradi njegovega bogastva in položaja, ki ga ima v okrožju?«

Willa se je sladko nasmehnila. »Tega pač nočem reči, a če živite z njim pod isto streho, je bržkone silno težko nenehno ohranjati poslovni odnos in čisto naravno je, da se med vama razvija določena zaupnost ..., vendar ...« Pomenljivo je umolknila, »tega ne jemljite preresno. Za Adama je to le zabava in na koncu boste prizadeti vi.«

Krogla iz miličnikove pištole je zadela šrilanškega begunca

Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za skupino beguncev, se je spotaknil in pri tem pritisnil na sprožilec – Sedem tisoč dolarjev za pot na Zahod

KOPER, 24. marca – V neposredni bližini državne meje pri vasi Vrhpolje pri Kozini je v četrtek ponoči prišlo do neljubega dogodka. Ko sta odkrila skupino petnajstih šrilanških beguncev, ki so nameravali ilegalno prekoračiti italijansko-jugoslovansko državno mejo, sta miličnika uporabila tudi pištolo. Eden od strelov je zadel bežečega Šrilančana v stegnenico, zato so ga morali odpeljati v izolsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Uradno obvestilo o streljanju na meji smo dobili na koprski UNZ. Po podatkih UNZ je skupina petnajstih Šrilančanov, ki so v Jugoslavijo prišli 17. marca, skušala v četrtek ponoči ilegalno prestopiti državno mejo. Pri Vrhpolju sta skupino izsledila miličnika. Ko so begunci zagledali moža v uniformi, so se ločili na dve skupini in začeli bežati. Eden od miličnikov je potegnil pištolo in iztrelil dva stela v zrak. S pištolo in baterijsko svetilko v rokah se je spustil proti bežeči skupini. Med tekom je miličnik padel in tedaj se je sprožil še tretji strel, ki je enega od Šrilančanov zadel v stegnenico.

Ker je šlo za uporabo orožja in hude rane, je ves dogodek raziskala posebna komisija. Po izpovedih miličnikov in bežečih beguncev, ki so jih kmalu za tem vse prijeli, naj bi torej šlo za nesrečen splet okoliščin, ne pa za namerno streljanje v človeka. O dogodku sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec koprskega sodišča, ki sta ugotovila, da četrtkov dogodek na meji ne »vsebuje elementov kaznivega dejanja«.

● Po prijetju je skupina petnajstih beguncev iz Šrilanke povedala, da je za pot vsak med njimi plačal po sedem tisoč dolarjev. Letalo s tridesetimi Šrilančani je 17. marca pristalo v Dubrovniku, od tam so se z avtobusom odpeljali v Beograd in nato v Zagreb, kjer so se razdelili v dve skupini. Prejšnji četrtek je vseh petnajst Šrilančanov pripeljal v bližino jugoslovansko-italijanske meje beli tovorni kombi, v katerem ni bilo sedežev, tako da so begunci preležali vso pot od Zagreba do bližine Kozine. Za organizatorji in vodiči delavci UNZ Koper še poizvedujejo.

IZTOK UMER

Povozil lastno hčerko

MARIBOR, 24. marca – Konec minulega tedna je pozno popoldne 30-letni Rajko Klančnik iz Oplotnice vozil tovorno vozilo po Prešernovi cesti v Oplotnici. Z njim so bile še njegova žena in hčerki. Pri stanovanjskem bloku št. 23 sta hčerki izstopili in pot nadaljevali peš. Takrat je za Klančnikom pripeljalo tovorno vozilo, ki se ga je 4-letna Tamara prestrašila. Njen oče je tedaj že speljeval in je z zadnjim levim kolesom zapeljal čez svojo štiriletno hčerko. Tamara Klančnik je med prevozom v mariborsko bolnišnico umrla. (J. B.)

Prehitevanje v škarje in nova žrtev dolenjke

LJUBLJANA, 24. marca – Prehitevanje v škarje še neznanega voznika yuga koral 55 je danes zgodaj zjutraj botrovalo novi hudi prometni nesreči na dolenjki, v kateri je izgubila življenje 16-letna Jasna Mesić iz Mostarja.

Neznani voznik belega yuga je pri Podborštu, peljal se je v smeri Ljubljane, začel prehitevati osebni avtomobil 29-letnega Franca Plavca iz Malkovca. Ko je bil vzporedno z njim, je nasproti z osebnim avtomobilom s prikolico pripeljal 39-letni Kasim Mesič. Slednji se je začel umikati na desno, pri tem pa ga je zaneslo na razmočeno bankino. Zapeljal je na levo, pri tem pa je prikolico odtrgalo in odbilo na travnik. Voznik belega yuga je že odpeljal mimo, Mesića pa je odbilo v Plavčev avtomobil. V silovitem trčenju je na kraju nesreče umrla 16-letna Jasna Mesić, oba vozhnika, Franc Plavec in Kasim Mesić, pa sta bila huje ranjena. Promet je bil na tem odseku ceste približno tri ure oviran. Za neznanim voznikom belega yuga koral 55 še poizvedujejo. J. B.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Sin hudo pretepel očeta

LJUTOMER, 24. marca – V petek okrog osmih zvečer sta se sprla oče in sin, 51-letni Jakob M. in 27-letni Milan M. iz Logarovcev. Med prepirom je sin večkrat udaril očeta po glavi z železno palico. Oče je sinu skušal pobegniti, vendar pa ga je ta dohitel in nadaljeval s pretepanjem, vse dokler se oče ni hudo ranjen zgrudil na tla. Sin, ki je bil vinjen, je nato poklical zdravnika. Hudo ranjeni Jakob M. se zdravi v murskosoboški bolnišnici. (I. G.)

Zbil jo je po cesti

CELJE, 24. marca – Včeraj ob 10.40 se je na Aškerčevi cesti v Celju pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranila 87-letna Marija Rojc iz Vojnika. Pri prodajalni Agrotehnike je Rojčeva prečkala vozišče v smeri proti avtobusni postaji, takrat pa jo je z osebnim avtom zadel 20-letni Andrej Hriberšek iz Celja, ki je pripeljal iz Mariborske ulice. Rojčevo so odpeljali v celjsko bolnišnico. (S. G.)

Šestmesečno deklico zadela krogla

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Srbsko republiško ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da so 22. marca okoli 17. ure v Kosovem Polju s strelnim orožjem ranili šestmesečno Sezgin Bajrami, ki jo je mati peljala v vozičku.

Pripadniki varnostne službe v Prištini so ugotovili, da so v isti ulici na nekem praznovanju streljali Romi. Štirim Romom so odvzeli pištole, da bi ugotovili, s katero so ranili otroka in odkrili storilca.

Deklici so najprej nudili prvo pomoč na kirurški kliniki v Prištini, potem pa so jo prepeljali v skopsko bolnišnico.

Smrtna kazen za divjega lovca

PEKING 24. marca (AFP) – Divjega lovca, ki je pred kratkim v družbi svojih petih tovarišev ustrelil veliko pando, je sodišče obsodilo na smrt. Skupina divjih lovcev je v narodnem parku v pokrajini Shaanxi deset dni lovila to redko in ogroženo žival, streljali so na dve pandi in eno ustrelili, njeno kožo pa prodali za 10.000 juanov (1.920 ameriških dolarjev). Enega od divjih lovcev so obsodili na smrt, vendar so izvršitev smrtne kazni odložili za dve leti, ostala peterica pa je dobila od petih let zapora do dosmrtne ječe.

Avtobus, poln potnikov, v deročo reko

RABAT, 24. marca (Tanjug) – V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zvečer na avtocesti blizu Tangerja v Maroku, je izgubilo življenje 44 ljudi, 18 pa jih je bilo ranjenih. Avtobus je na nekem mostu na avtocesti treščil v osebni avtomobil in zato zletel v deročo reko.

VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIM

■ *Izraz hvaležnosti*

Sedeminpetdesetletna Ann Richards, demokratska guvernerka Teksasa, je z majhno potezo požela veliko hvalo. V Teksasu, državi govedorejcev in naftnih mogotcev se vsako leto nabere 70 milijonov ton odpadkov. Ta država je prva med zveznimi državami sprejela zakon o odlagališčih odpadkov, ki naj bi preprečil škodljive posledice neurejenega odlaganja. Hvaležni starši iz Daytona so zato guvernerki postavili dva krat šest metrov veliko zahvalno tablo z napisom: »Hvala, guvernerka Ann, da varuješ naše otroke pred strupenimi odpadki!« Pri tem pa je političarka dosegla le to, da novih odlagališč ne smejo postavljati v bližini šol in stanovanjskih naselij.

■ *Benettonova kondomska kampanja*

Italijanski tekstilni gigant Benetton, ki izdeluje športna oblačila, za boljšo prodajo puloverjev in hlač na svojih reklamnih oglasih uporablja spretno mešanico utopij in naivnosti. Reklamni lepaki so multietnični in vendar rahlo evropocentrični, hkrati idealistični in ideološki, sanjski, konec koncev pa vendarle trgovsko usmerjeni. Tak je tudi zadnji primerek njegove reklamne dejavnosti: na prvi pogled na bledem ozadju plavajo baloni v prijetnih pastelnih barvah, dodano pa jim je seveda geslo United Colors of Benetton (Združene barve Benettona). A dobro poglejte! To niso balončki, to so kondomi. Krasili bodo strani časopisov in revij kot del reklamne kampanje v 50 od 90 držav, kjer prodajajo Benettonove izdelke. V mnogih Benettonovih trgovinah po celem svetu pa naj bi tudi zastonj delili kondome v okusnih zavitkih z izpisanim geslom družbe. V to reklamno akcijo je podjetje vložilo 53,4 milijona dolarjev.

Reklamna kampanja, ki je dozdevno namenjena širjenju spoznanj o varni spolnosti in kontroli rojstev, pa ni imela prav nobenega profilaktičnega učinka proti vnetim polemikam. Na straneh italijanskega ženskega časopisa Amica so sicer razprave o spolnosti povsem običajne, vendar pa uredništvo Benettonovega oglasa ni hotelo objaviti, kjer je v njem videlo zvito početje, ki v reklamne namene izkorišča resno družbeno sporočilo. V ameriških trgovinah pa si za zdaj še ne upajo deliti kondomov, saj v javnosti še poteka razprava o njihovem razdeljevanju v šolah.

Pri Benettonu pa so že navajeni vznemirjati javnost. Po zelo uspešni kampanji, ki je razkazovala rasno harmonijo v skupinah otrok, je družba leta 1989 izdelala reklamni lepak, na katerem črnka doji belega dojenčka. Fotograifjo so v ZDA in Veliki Britaniji imeli za preveč provokativno in je niso objavili. Februarja, med zalivsko vojno, je nastal nov plakat, na katerem je bila upodobljena Davidova zvezda sredi vojaškega pokopališča, polnega belih križev. Prepovedali so ga po celi Evropi. Vsi reklamni oglasi pa niso tako izzivalni. Nekateri prikazujejo nedolžne otroške obrazke različnih barv kože ali pa Ostržke različnih barv polti.

Vendar pa se predsednik Luciano Benetton, ki skupaj s sestro Giuliano in bratoma Gilbertom in Carlom vodi družbo, prav nič ne kesa zaradi sedanje kondomske kampanje, pa tudi ne zaradi prejšnjih Benettonovih provokacij. Vse kontroverzne kampanje se sijajno skladajo s strateško naravnanostjo korporacije, ki je svojo prvo trgovino odprla leta 1968, v poznih sedemdesetih letih pa jih je imela že več kot tisoč po celem svetu. Če hoče do leta 1994 na leto prodati za 3,6 milijarde dolarjev svojega blaga, mora nepRestano zbujati pozornost javnosti in vsako leto povečati promet za 15 odstotkov. Družba je zato zdaj še razširila ponudbo izdelkov. Poleg hlač in puloverjev zdaj ponuja tudi zapestne ure, sončna očala, pisano spodnje perilo in, hm, stvarce pastelnih barv, ki jih lahko napihnemo v lepe balončke.

■ *Kje bo prestolnica?*

Večina od 328 poslancev nemškega bundestaga, ki se bodo morali do julija odločiti, kje bo v prihodnje politična prestolnica Nemčije, meni, da bi bilo treba glavne politične institucije obdržati v Bonnu. V anketi, ki jo je izvedel tednik Bild am Sontag, se 60 poslancev ni hotelo opredeliti. Tudi če bi glasovali za Berlin, bi Bonn »zmagal« s 24 glasovi več. Med prebivalci Nemčije so Berlinu seveda bolj naklonjeni nekdanji Vzhodni Nemci, za Bonn pa se bolj navdušujejo prebivalci nekdanje Zahodne Nemčije. V nedavni anketi tednika Spiegel se je za Bonn izreklo 41 odstotkov Zahodnih Nemcev, 35 odstotkov pa za Berlin. V vzhodnih delih države bi 60 odstotkov vprašanih raje imelo prestolnico v Berlinu, samo 16 odstotkov pa v Bonnu.

Losangeleški policisti, ki so pretepli črnca, pred sodiščem

Brez pravega vzroka so štirje policisti z gumijevkami in električnimi palicami skoraj do smrti pretepli črnca

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – Pred leti so bile zelo brane zgodbe o policistih iz Los Angelesa. Ameriški pisatelj Wambaugh jih je upodobil v knjigi Dečki s kora (Choirboys) oziroma v poslovenjeni obliki Policisti niso angeli. Da losangeleški policisti res niso nedolžne ovčice, so dokazali tudi 3. marca ponoči. Dogodek bi verjetno prikrili, če se ne bi na kraju znašel amaterski snemalec in ga posnel z video kamero. Te prizore še zdaj predvajajo vsi kanali ameriške televizije, predsednik Bush pa je o njih izjavil, da so »odvratni in človeka silijo na bruhanje«.

Petindvajsetletni črnec Rodney King se je tistega večera nič hudega sluteč peljal po cesti na severovzhodnem obrobju Los Angelesa, ko ga je prehitela policijska patrulja in ga ustavila. Kinga so potem, ko so ga menda obtožili, da je vozil prehitro (kasneje so še rekli, da se je upiral aretaciji), polisti zbili po tleh in ga začeli obdelovati z gumijevkami in električnimi palicami in ga brcati. Dobil je kakih 60 udarcev, ki so mu devetkrat prebili lobanjo in malone zlili oko. Policisti so mu poleg tega zlomili nogo, razbili ličnico in mu presekali živce, tako da je del njegovega obraza paraliziran. Na prizorišču se je poleg prvotne četverice (sami belci) zbralo še kakih sedemnajst policistov, ki so opazovali pretepanje črnca Kinga.

»Uf . . . tako pa že zlepa nisem koga zdelal,« je po radijski zvezi sporočil policist Powell svojemu kolegu v drugem avtomobilu. »Pa se ja nisi spet izživljal. Mislil sem, da boš dal nekaj časa mir,« je odvrnil kolega. Medtem pa je poveljnik patrulje, ki je pretepla črnca, narednik Koon poklical rešilca: »Imamo žrtev . . . ha, ha . . . s poškodbami na glavi,« se je zarežal v mikrofon. Vse to je ohranjeno na magnetofonskem traku.

Štirje policisti so sedaj pred sodiščem. Oblečeni so v brezhibne civilne črne obleke. Uglajeni. Narednik Koon, 40 let, oče petih otrok, ima za seboj že skoraj petnajst let policijske službe. Policist Briseno je bil pred nekaj leti suspendiran in brez plače dva meseca, ker se je znašal nad uklenjenim aretirancem. Policist Wind je postal policaj lani, pred tem je bil obsojen zaradi pretepaštva in še zdaj prestaja zaporno kazen. Policist Powell je pri policiji malo manj kot štiri leta. Zoper njega sta dva črnska študenta prejšnji mesec vložila tožbo, češ da ju je žalil in napadal zaradi rase.

Protesti javnosti in raznih organizacij se vrstijo. Kritiki zahtevajo tudi glavo načelnika losangeleške policije Daryla Gatesa. Predsednik Bush ga je še dva dni po incidentu proglašal za »vseameriškega junaka in vzornega policista«. Ali je Bush zdaj o njem spremenil mnenje, še ni povedal, pač pa mu je slabo, ko gleda posnetke o početju Gatesovih »dečkov s kora«.

MITJA MERŠOL

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

NOČNA KRONIKA

Težka je za pivce. Kar nekako neopazno se pijače dražijo, tako kot vse ostalo, plače pa se tudi kar nekako neopazno nižajo. Vse več je »suhih« za šanki, mnoge rešuje le še solidarnost. Vse to pa ni ovira, da ob kozarčkih ne bi tekle debate na visoki in konstruktivni ravni. O tem, kako se je Franci zadnjič, ko se je peljal proti domu, prevrnil s kolesom, kako so pri kontroli prometa Marjanci čisto po nepotrebnem vzeli vozniško dovoljenje, kaj je s tajnimi aneksi armade in kaj sploh silna vojska boče oziroma namerava, zlasti še proti narodu, ki jo plačuje. Vsi hvalijo Kučana češ, da je udaril pravo smer. Bolje se je nasloniti na pametnejšega, kot na kaj drugega in kot kaže, pivci toplo pozdravljajo obete, da otroci ne bodo več mahljali z zastavicami raznim carjem in kraljem in plemenskim vračem, ampak morda (optimistično!) le malce bolj »slovenskim« ljudem. Potem se seveda spet ponovi zgodba o tisti, ki je prejšnji četrtek kar štiri naenkrat dol dala, in to menda kvalitetno in po večkrat, potem pa v lokal vstopi še Tone, obrtnik, in spet pade runda. Pa se zgodi . . .

● Na Knezovi je obležal Matija C. Možak si je razmeroma hitro opomogel, saj se je takoj po prebujenju skesan in otožen napotil domov. Niti prijavili ga niso.

● V bife Španec je prišel Vid L. Bil je malce pod paro in začel se je prìčkati z natakarico, med drugim jo je tudi užalil. Za konec mu je še prekipelo in ji je vrgel v glavo zavojček cigaret. Umirili so ga.

● V lokalu Zdravo na Gerbičevi se je razvnel Mirsad B. Na pomoč so poklicali, ker je razgrajal, nato pa hotel razbiti igralni aparat. Ni mu uspelo, saj so ga pravočasno spravili v red.

M. S.

Različne trditve o povojnih dogodkih

Nekdanji komandant Logatca Jože Jeršin in njegovi sorodniki tožijo bivšega odgovornega urednika Mladine Mirana Lesjaka in Mladinina novinarja Miho Štamcarja in Janija Severja zaradi razžalitve

LJUBLJANA, 24. marca – O logaških dogodkih takoj po vojni leta 1945 je bilo minuli petek nekaj več govora na glavni obravnavi, opravljeni zaradi tožbe bivšega komandanta mesta Logatec Jožeta Jeršina, njegove žene in njene sestre ter hčerke in sina proti Miranu Lesjaku, v času lanske objave serije Mladininih člankov o pokolih domobrancev v Logatcu in okolici odgovornega urednika Mladine, in proti avtorjema člankov, novinarjema Mihi Štamcarju in Janiju Severju. Kaže pa, da vrtanja po tej tematiki še ne bo tako kmalu konec, saj je naslednja obravnava z vabljenimi pričami napovedana za 24. april.

Vsi trije Mladinini novinarji so obtoženi kaznivega dejanja razžalitve. Miran Lesjak zato, ker je kot odgovorni urednik dovolil 20. marca lani objavo članka v pismih bralcev z naslovom »Povojne koline«. V njem neki Milan Turk iz Logatca (za katerega se je po objavi izkazalo, da ta oseba tam sploh ne živi in gre morda za psevdonim), opisuje, kako so se morali na komandi mesta takoj po vojni javiti vsi, ki so nosili domobranske uniforme in da se domov niso nikdar več vrnili, pač pa so jih v večji mesariji oziroma klavnici v Logatcu na grozovite načine klali in rezali kot prašiče. Omenja tudi, da je bil vodja pokola Jože Jeršin, takratni komandant Logatca.

Po sledeh tega pisma sta šla Štamcar in Sever v Logatec in okoliške vasi raziskovat domnevne zločine in na podlagi pričevanj prebivalcev in še česa sta potem objavila serijo člankov. Kot enega prvih sta objavila članek Logaška lavnica, iz katerega izhaja, da je bil v dogodke vpleten prav Jeršin, pomori pa so potekali tudi v mesariji, last gostilničarja Korenčana. Le-ta naj bi bil zaradi tega izgubil razum in se ne bi bil več upal po vsem tem spati brez luči.

So bile izjave prič prepričljive?

Korenčanova hčerka Marija je Jeršinova žena in tu je povezava, da se čutijo zaradi omenjanja že pokojnega gostilničarja in komandanta prizadeti ne le Jože Jeršin, pač pa tudi njuni sorodniki.

V petek je sodnica zaslišala vse tri obtožence, vseh pet zasebnih tožilcev in eno pričo. V tožbah zaradi razžalitve je sicer treba ugotavljati le namen zaničevanja obtoženih, ne pa resničnosti inkriminacij, vendar pa so na obravnavi na vprašanja sodnice le prihajali na dan vsak s svojimi argumenti. Ugotoviti je bilo namreč treba, ali so imeli novinarji utemeljen razlog verjeti, na podlagi izjav prič in morebitnih drugih dokazov, v resničnost objavljenih grozodejstev. Če se to dokaže, ne bodo obsojeni.

Miha Štamcar in Jani Sever sta opisala, kako sta zbirala podatke za članke. Štamcar je povedal, da sta za poizvedbe v Logatcu in okolici porabila 25 do 30 delovnih dni, se pogovarjala z več kot 50 ljudmi, da pa se jih večina še vedno ne upa s svojimi imeni stati za izjavami, ker se bojijo, saj imajo tisti, ki so sodelovali pri pobojih, še vedno puške. Natančne številke o mrtvih nista ugotovila, govorilo se je o 1500 ljudeh, najverjetneje pa jih je bilo nekaj sto. Na vprašanje pooblaščenca družine Jeršin, ali so bila v razgovorih omenjena kakšna konkretna imena pogrešanih, je Štamcar odgovoril, naj vpraša v Rovte, vas nad Logatcem, kdaj so se pojavili prvi potomci. Do leta 1960 tam sploh ni bilo osnovne šole, ker ni bilo otrok.

● Miran Lesjak je povedal, da ni imel razloga dvomiti v resničnost članka, prispelega po pošti. Isti dogodki v Logatcu, iste osebe, isti lokal in isti datumi se namreč pojavljajo tudi v pri nas doslej prepovedani knjigi, z naslovom »Odprti grobovi«, ki je izšla leta 1970 v Buenos Airesu. Tam se pojavlja tudi ime Turk. Avtor je bil podpisan lastnoročno, pismo je imelo poštni žig Ljubljane, poleg tega pa so do podobnega védenja o teh dogodkih prišli že pred tem nekateri novinarji med raziskavo pobojev v Rogu in na Teharju. Mladinin novinar, ki živi v Logatcu, je prav tako potrdil govorice o teh pobojih. Članek so skrajšali in to tiste dele, kjer avtor vrednostno ocenjuje dogodke, ostale so le konkretne informacije. Naslov po njegovem ni bil žaljiv, pač pa ekspresiven in ne zadeva nobene osebe. Še dodaten razlog za objavo je bilo rušenje 40-letnih tabujev o povojnih obračunih s premaganci, je povedal Lesjak. »O Logatcu pa smo prenehali pisati, čim je narodna sprava postala splošno sprejeto družbeno stališče, in to po spravni slovesnosti lansko poletje v Rogu, ki sem jo razumel kot zavezujočo,« je dejal Lesjak.

Novinarja sta bila tudi v ljubljanskem in logaškem arhivu, vendar prvi dokumenti izhajajo šele iz leta 1948. Pogovarjala sta se z arhivarji, je povedal Sever, in izvedela, da so sporne listine v kritičnih povojnih mesecih končale v ognju. Priča A. A., ki je kot 17-letni fant takoj po vojni pobegnil v tujino in je še vedno v Belgiji, jima je povedal, da je skrit v senu opazoval, kako so partizani pri neki železniški progi s krampi in palicami pobijali domobrance, med partizani pa da je bil tudi Jože Jeršin. Starejša ženska, F. H., jima je marsikaj povedala in jo lahko razen priče A. A. prihodnjič pripeljeta na sodišče. Med drugima sta izvedela tudi to, da ji je gluhonema Johana H., očividka dogajanj v mesariji, narisala, kakšne grozote so tam počeli z domobranci. Sicer pa ima tudi skupščinska komisija s pododborom v Logatcu verjetno težave s pričami, ki si še vedno ne upajo javno nastopiti, za zdaj pa zbira prijave. Tudi sama sta dolžna priče zaščititi, smo izvedeli.

»,Odprti grobovi' govorijo o drugi mesariji«

Jože Jeršin zaradi bolezni ni prišel na sodišče in ga tudi prihodnjič ne bo, kljub temu pa je pooblaščenec tožilcev predlagal njegovo zaslišanje, verjetno doma. Vsi Jeršinovi so povedali, da so zaradi objave strahotno prizadeti, da pa nikdar niso slišali, da bi se karkoli dogajalo v njihovi mesariji. Še več, vsa leta je gostilna odprta in nikdar ni bilo od nikogar v zvezi s tem kakšne opazke. Sestra Marije Jeršin je med drugim izjavila, da je za povojne poboje na Teharju izvedela šele pred tremi leti, za Rog pa nekoliko prej, kar je ogorčilo zagovornika obdolženih, mag. Draga Demšarja. Jeršinova 43-letna hčerka je, vidno prizadeta, povedala, da verjame očetovi izjavi, da vse to ni res, in da je prišla na sodišče zaradi naslednjih generacij, da se ne bi ponovile krive obdolžitve.

Jeršinova žena Marija je bila leta 1945 stara 17 let in se je poleti poročila s komandantom, ki je prišel v mesto maja.

»Vse o tej klavnici je ena velika pomota,« je izjavila, rekoč, da knjiga »Odprti grobovi« opisuje neko drugo mesarijo. Ni slišala, da bi se pri njih kdaj kaj takega dogajalo, pa je bila ves čas doma. »Kolikor vem, so nekaj ljudi, okrog štirideset, res pripeljali v Logatec, a jih nato odpeljali v zbirni center v Šentvid pri Ljubljani, naprej pa ne vem. Precej teh se je vrnilo domov.« Potrdila je izjavo Mihe Štamcarja (ki je rekel, da ga je Jože Jeršin hotel izsiljevati), češ da je njen mož hotel zvedeti, kdo je Milan Turk in naslov Mirana Lesjaka in še posvetovati se je hotel z odvetnikom, preden bi se pogovarjal z novinarjem. (Do razgovora ni prišlo, trdi Štamcar, ker sam ni pristal na njegove pogoje.).

Na vprašanje Štamcarja je Marija Jeršin povedala, da je bila v tistem času spomladi 1945 na komandi Logatca občasno strojepiska, vendar pa je le pisala podatke oseb, ki so se prišle po ukazu javit, ti podatki pa so šli naprej v arhiv. Do zapleta je prišlo, ko jo je Štamcar vprašal o zapisnikih 1, 2, 3, in je odgovorila, da so šli naprej. Po kratkem odmoru je Štamcar spet vrtal s tem vprašanjem, in je odgovorila, da o tem ne ve ničesar. Sodnici je potem Štamcar pojasnil, da so tako označevali prijavljene. Številka ena je pomenila obsodbo na smrt, dve prisilno delo, tri pa izpustitev, a teh je bilo malo. »Ni bilo tako,« je rekla Jeršinova. »Kako pa?« je zanimalo sodnico. »Vsaj v Logatcu že niso kar tako vsevprek streljali. Za te oznake prvič slišim,« je odgovorila vprašana.

Pričevanje postojnskega jamarja

»Novinarji so prišli k meni junija lani, potem ko sem poslal dopis na občino, da bi bilo treba pregledati jame na »slabem glasu«, je kot priča povedal član jamarskega društva iz Postojne Andrej M. »Odkar pomnim, so obstajale govorice, da so v nekatere kraške jame metali domobrance. Pri povojnih dogodkih pa sta bila vsak s svojo vlogo omenjana tudi Jeršin in Korenčan. Vendar mi pri poizvedovanjih ni uspelo najti osebe, ki bi neposredno videla pokole. Podobno kot govorice je bilo kasneje vse objavljeno v Mladini,« je dejal Andrej M. Iz primerjave zapisnikov predvojnih in povojnih obiskov jamarjev zloglasnega Šemonovega brezna izhaja, da je bila jama po vojni minirana in zasipana. Govorilo se je, da so tu končali domobranci iz Rovt. V jami Logarček pri Lazah pa je biolog Egon Pretnar decembra 1945 našel truplo, ki ni bilo tam več kot 14 dni. Naslednjič, ko je bil tam, je izginilo. V vasi pa so rekli, da nihče ne manjka. V zloglasni jami pri Koševcu, je povedal jamar, so bili jamarji prvič leta 1962. Po pripovedovanju je bilo vso dno pokrito s kostmi. To so prijavili milici, nakar je imel vodja precej neprijetnosti, saj je moral hoditi na zaslišanja in zagovor v Ljubljano, kaj da so tam delali itd. »Leta 1970 sem tudi sam hotel v jamo, a vhoda nismo našli. Šele kasneje smo odkrili, da je bil maskiran s hlodi in rušo. Kosti pa so bile pokrite z materialom, ki je bil verjetno tja kasneje pripeljan,« je dejala priča.

Tudi o Korenčanu in Jeršinu je slišal podobne govorice, kot so jih kasneje objavil v Mladini.

BARBARA GUČEK

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1867 se je rodil italijanski dirigent Arturo Toscanini, vodja milanske Scale in orkestra NBC v New Yorku, eden največjih glasbenih poustvarjalcev prve polovice 20. stoletja (umrl 1957.).

Toscanini je bil star že precej čez osemdeset let, ko je podpisal desetletno pogodbo za dirigiranje orkestra. Ko se je po tistem prvič pojavil za dirigentskim pultom, je otožno pogledal po glasbenikih in dejal:

»Prav žalotno je pomisliti, da mnogih med vami ne bo več tu, ko mi bo pogodba potekla!«

●

Kmalu po Verdijevi smrti je uprava milanske Scale povabila Toscaninija in Mascagnija, naj dirigirata na koncertu, katerega čisti dobiček naj bi porabili za postavitev spomenika Verdiju.

Mascagni, ki ni bil v posebno prijateljskih odnosih s Toscaninijem, je pristal s pogojem, da bo dobil višji honorar kot Toscanini, čeprav le za eno liro. Direktor Scale se je strinjal s tem.

Po koncertu je izročil Mascagniju eno liro. Toscanini se je honorarju odpovedal.

25. marec

*Na sestankih kronskega sveta in vlade 20. in 23. marca 1941 so sprejeli osnutek pogodbe o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu. Na seji 20. marca vlada ni bila enotna, trije ministri so bili proti podpisu pogodbe, dva pa sta odstopila in tako sprožila vladno krizo. Dan pozneje sta bila na njuni mesti imenovana nova ministra. Člani vlade so kneza Pavla opozarjali na razpoloženje ljudstva in vojske, general Simović pa mu je jasno povedal, da se bo vojska uprla, če pride do podpisa, in zavzela dvor in zgradbo vlade. Istega dne je poslal brzojavko tudi predsednik britanske vlade Churchill. V njej je ostro nasprotoval pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu in poudaril, da Nemčija še nikoli ni spoštovala svojih obveznosti ali pogodb in da jih tudi v primeru Jugoslavije ne bo. Toda kljub nasprotovanju v lastnih vrstah je bil sklep o pristopu prejet in 24. marca sta Cvetković in Cincar–Marković, potem ko sta uvedla pripravljenost policije in vojske, odpotovala na Dunaj, kjer sta **25. marca** v dunajskem dvorcu Belvedere **podpisala protokol o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu.** S podpisom pogodbe je prišel ves nevtralni del Balkana v tabor osi in Hitler je imel prosto pot do Grčije. Jugoslavija je namreč s pristopom k paktu dovolila prevoz nemških čet čez svoje ozemlje, za kar naj bi po zmagoviti vojni dobila kot plačilo Solun, oziroma izhod na Egejsko morje.*

Reakcija na podpis pogodbe je bila v domovini burna. Takoj po novici o podpisu je vso državo zajel val množičnih demonstracij, ki so bile posredno tudi v oporo skupini starojugoslovanskih oficirjev, ki so v noči od 26. na 27. marec vrgli Cvetkovićevo vlado, razglasili mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega vladarja z vsemi pravicami, pregnali regenta Pavla in sestavili novo vlado »narodne enotnosti«, ki jo je vodil eden od voditeljev prevrata Dušan Simović. To pa je bil tudi dan, ko je Hitler na vrhovnem poveljstvu izjavil, da je treba Jugoslavijo čim prej napasti. Izbrali so dan napada in določili 34 nemških in 44 italijanskih divizij, ki bodo vkorakale v Jugoslavijo in nadaljevale pot v Grčijo, dodal pa jim je še 8 pehotnih, 2 konjeniški in eno motorizirano brigado madžarske vojske.

Dogodki na današnji dan

1614 *Rodil se je španski slikar **Juan Careno de Miranda** (umrl leta 1685).*

1786 *Rodil se je italijanski optik in astronom **Giovanni Battista Amici** (umrl leta 1863), konstruktor prvih zrcalnih teleskopov in mnogih natančnih mikroskopov.*

1881 *Rodil se je madžarski skladatelj, pianist in muzikolog **Béla Bartók** (umrl leta 1945).*

1867 *Rodil se je italijanski dirigent **Arturo Toscanini** (umrl leta 1957).*

1944 *V Beli krajini so se začele **volitve narodnoosvobodilnih odborov** in odposlancev za okrajne in okrožne narodnoosvobodilne skupščine. Volitve so trajale do 30. aprila 1944.*

1957 *V Rimu so podpisali **dogovor o Evropski gospodarski skupnosti.***

J. P. GAREN

VEČERNI UDAREC

39. nadaljevanje

»Seveda sem mislil tudi na to možnost. Žal pa nimamo ničesar, na čemer bi gradili to teorijo.«

Ko je Bill končno pospravil svoj zajtrk, smo se udobno namestili v naslanjačih.

»S kakšnimi dokazi boš nastopal, Jonny?« je vprašal Bill in si z užitkom prižgal cigareto.

»Iz neznanega vzroka se je Warren odločil, da bo zapustil Pin City. O tem je obvestil svojo ženo, a še istega večera je bil ustreljen!«

»Tako vsaj trdi Minerva,« se je oglasil Dixon.

»Morda, toda ti pozabljaš, da je Warren res začel pogajanja s konkurenčnim podjetjem, ki naj bi odkupilo njegov delež.«

»Zakaj pa je potem zahteval, naj njegove namere ostanejo tajne?«

»Ne vem, Bill. Ampak nekaj drugega se mi dozdeva važno. Na večer umora je prišel Douglas k stricu na razgovor. Ker je bil dolžan Antonu kar čedno vsotico, je upal, da jo bo dobil pri Warrenu. To je bila zanj še edina možnost, da obdrži svoj novi ferrari. Prav rad bi vedel, kaj sta si povedala.«

»Nekam pozna želja,« je rekel Bill z mrko ironijo. »Ali misliš, da je Douglas med razgovorom svojemu stricu grozil ali pa ga celo ustrelil?«

»To je seveda možno in potrudil se bom, da bom porotnike speljal na to misel. Strast določenih mladih ljudi za drage športne avtomobile je privedla že do marsikatere neumnosti. Seveda pa moram priznati, da me ta podmena nikakor ne zadovoljuje.«

»Tem bolj, ker ne pojasnjuje umora Douglasa!« je menil Dixon, ki ga je že dajala dremavica.

»Phil, zdaj pa nikar ne pomešaj vseh problemov! Jutri pri razpravi ne bom nastopal kot detektiv, pač pa kot odvetnik. Ni moja naloga odkriti morilca, temveč prepričati porotnike, da je Minerva Warren nedolžna!«

Dixon je s težavo vstal in rekel:

»Vse to se mene več ne tiče! Zdaj grem domov in sporočil bom v Washington ime lastnika prstnih odtisov. Potem bom končno lahko legel. Tokrat upam, da me bo do jutra ne bo nihče prebudil. Ne pozabi, Jonny, da se moraš jutri oglasiti pri FBI, da boš podpisal svoje uradno pričevanje. Naročil sem jim, da te nikakor ne smemo pustiti čakati.«

Zahvalil se je Sylviji za okusni zajtrk in s trudnimi koraki odšel.

Medtem je Landon prebiral svoje zapiske o novem položaju v zadevi Warren.

»Še neka malenkost, Jonny! Včeraj sem ves dan poizvedoval po cesti Independence Street. Po velikih težavah sem potem iztaknil pričo, ki ne stanuje daleč od Warrenovih. Možak je na večer zločina prišel domov okoli enajstih zvečer. Spominja se, da je videl tam parkiran avto.«

»Douglasov ferrari?«

»Ne, pač pa velik, črn pontiac. Ni si pa zapisal številke.«

»Ali ve za popolnoma točen čas?«

»Ne, lahko bi se zmotil za četrt ure.«

Prevračal sem novico v svoji glavi. Ta pontiac je bil gotovo avto Warrenovega morilca. Misel sem razložil Billu. Njegovo mnenje sem poslušal z velikim zanimanjem.

»Kot dokaz je to malo šibko. V Pin Cityju je gotovo na tisoče pontiacov.«

Ura je bila že skoraj enajst, jaz pa sem imel še nešteto potov. Z Billom sem se odpeljal na FBI.

Mlad, svetlolas inšpektor je sprejel mojo izjavo. Žal je jahal na službenem pravilniku in mi zastavljal nešteto nepotrebnih vprašanj. Njegov obraz je bil siten. Videti je bilo, da ne soglaša z ravnanjem svojega predstojnika. No, prav rad bi bil videl, kako bi bil on ravnal spričo nevarnosti, da zleti v prepad!

Potem si je dovolil še naslednje vprašanje:

»Sta bila res v smrtni nevarnosti, ko je inšpektor Dixon nastopil proti barmanu?«

»Seveda ne! Ona dva sta naju vendar pripeljala v puščavo, da bi občudovala sončni vzhod! Potem je Jerry z nožem v rokah samo zato planil name, da bi si odrezal sončni žarek!«

Brez humorja, brez odziva na šalo je dalje vprašal:

»Kaj ste občutili, ko ste videli, da tisti, ki mu pravite Jerry, izginja v zemeljski razpoki?«

»Najprej sem olajšano vzdihnil, potem pa se me je polotila najgloblja žalost!«

Njegov obraz se je spremenil in pozorno je poslušal. Upal je, da bo sledila kritika glede ravnanja njegovega predstojnika.

»Da, res najgloblje obžalovanje!« sem nadaljeval. »Namreč obžalovanje, da sem bil ob svojih štirideset dolarjev, ki sem mu jih bil dal, da bi ga pripravil do govorjenja.«

»Gospod odvetnik Adams! Nobenih šal, če vas smem prositi!« je dejal suho. »Smrt človeka je vedno in povsod nekaj obžalovanja vrednega.«

Prav zoprn mi je bil njegov način puritanskega pastorja.

Yvonne Whittal:

KAROOJSKI UROK

34. nadaljevanje

Ustnice na koži so vžgale ogenj. Obupano se je oklepala poslednje nitke zdrave pameti, ki jo je ohranjala vztrajnost drobnega svarečega glaska.

»Adam.« Njen glas je zvenel pridušeno, kot ne bi bil njen.

»Moram nazaj k otrokoma.«

»Kasneje!« ji je zamrmral v vrat.

»Adam . . . to je norost!« je dahnila, a bil je kot gluh za njeno rotenje. Njegova usta so puščala za seboj gorečo sled vse do polnih prsi.

Kakor je bila zadržana, se ji je ta nova in uničujoča Adamova zaupnost nenadoma zazdela popolnoma normalna. Ko je čutna toplina preplavila vse njene ude, je začela prepoznavati pravi pomen poželenja in bolečo potrebo po zadostitvi. Nič več ni mogla jasno misliti in tega si ni niti več želela. Njeno telo, ki ga ni brzdalo nič več, se je po svoji lastni volji odzvalo na viharno Adamovo ljubljenje. Roke so se ji po svoji volji zapletle v goste kodre njegovih las. Ko se je predala divji novi ekstazi, ji je iz ust ušel nizek stok.

Kasneje se je pogosto spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi klic Wille Jackson »Hej, vidva!« ne pretrgal njune zaupnosti. Medtem ko se je njej vračal razum v valovih hromečega sramu, je bil Adam videti popolnoma obladan in čudno miren. Prav nič ga ni zmedlo, da je bila Willa priča njunemu strastnemu objemu.

»Dober dan, Willa,« je hladnokrvno pozdravil, vstal in potegnil Liso za seboj, potem pa po naključju ali pa namerno s svojim telesom zakril Liso, da je pridobila nujno potrebni čas in se vsaj približno spodobno uredila.

»Kaj te je pa prineslo ob tej uri?«

Willa je stopila bliže in Liso je zadel sunek zavisti naravnost v srce. Willa je bila lepa, sposobna, elegantna in malce zapeljiva celo v navadni jahalni obleki. Trdota, ki se je svetlikala v očeh, pa ni pristajala smehljaju na korelno rdečih ustnicah.

Obrnila se je k Adamu.

»Očka ima težave z elektrogeneratorjem. Sprašuje, če bi mu ga popoldne imel čas pogledati.«

»Dovoli samo, da se oblečem, prav?« je dejal, porinil noge v platnene čevlje in že je korakal proti hiši.

»Oh, gospodična Moreau,« je Willa zmotila Liso, ki se je urno pripravljala, da bi pobegnila. »Pospremite me malo.«

Osmo poglavje

»Pojdite malo z menoj,« je dejala Willa, a Lisa je samo ošinila hladne zelene oči in že je vedela, da njena družba že ni tisto, kar si Willa želi. Hotela se je na samam soočiti z njo. Lisa ni potrebovala jasnovidnosti, da je uganila, kaj jo žuli.

»Če ne zamerite, gospodična Jackson, nazaj k otrokoma moram.«

»Tisto, kar vam imam povedati, vam ne bo vzelo več kot nekaj minut.«

»Ne, potem pa v redu,« je obotavljivo pristala Lisa. Želela si je, da bi bila vsaj na zunaj videti mirna. Obrnila se je k Willi:

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Rada bi vam dala nasvet, draga moja,« se je Willa rahlo nasmehnila, a njene oči so ostale mrzle, ko je prezirljivo ošinila Liso. »Nikar se ne slepite glede Adama. Tako kot večina moških tudi on vzame, kar lahko, če je dekle dovolj voljno, vendar njegovemu vedenju nikar ne pripisujte prevelikega pomena. On že ima drugo dekle.«

Liso je zabolelo v ušesih in v sencah ji je začelo tako močno razbijati, da se je zamajala. Če tudi bi jo Willa udarila z jahalnim bičem, ki ga je stiskala v svoji lepi roki, bi je ne mogla bolj presuniti. Adam je že obljubljen drugi, Willi, sodeč po izrazu silnega zadovoljstva na njenih klasično izrezljanih potezah. Lisa je čutila, kako ji skozi meglo nerazložljive bolečine prodira mraz, mraz, ki je tisti trenutek zakril vse drugo in jo pustil čisto brezčutno, tako da je kljub vročini zadrgetala.

»Govorite, kot bi bil Adam lahkoživec, ki ima dekle, pa si vendar privošči še druge,« se je slišala reči s čudno brezosebnim glasom.

»Oh, ne! Napak ste me razumeli!« se je urno popravila Willa.

»Adam je v tem okrožju zelo spoštovan mož, poleg tega je tudi zelo bogat, kot ste verjetno že uganili. Zato je nemalo žensk ponorelo za njim, vendar jih je zapustil, brž ko so ga začele dolgočasiti. To vam pravim le zato, ker ne bi želela, da bi vas po nepotrebnem ranil.«

Liso je obšel gnus, da je kar otrpnila. »Mar hočete reči, da se mečem za njim zaradi njegovega bogastva in položaja, ki ga ima v okrožju?«

Willa se je sladko nasmehnila. »Tega pač nočem reči, a če živite z njim pod isto streho, je bržkone silno težko nenehno ohranjati poslovni odnos in čisto naravno je, da se med vama razvija določena zaupnost . . ., vendar . . .« Pomenljivo je umolknila, »tega ne jemljite preresno. Za Adama je to le zabava in na koncu boste prizadeti vi.«

Krogla iz miličnikove pištole je zadela šrilanškega begunca

Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za skupino beguncev, se je spotaknil in pri tem pritisnil na sprožilec – Sedem tisoč dolarjev za pot na Zahod

KOPER, 24. marca – **V neposredni bližini državne meje pri vasi Vrhpolje pri Kozini je v četrtek ponoči prišlo do neljubega dogodka. Ko sta odkrila skupino petnajstih šrilanških beguncev, ki so nameravali ilegalno prekoračiti italijansko-jugoslovansko državno mejo, sta miličnika uporabila tudi pištolo. Eden od strelov je zadel bežečega Šrilančana v stegnenico, zato so ga morali odpeljati v izolsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.**

Uradno obvestilo o streljanju na meji smo dobili na koprski UNZ. Po podatkih UNZ je skupina petnajstih Šrilančanov, ki so v Jugoslavijo prišli 17. marca, skušala v četrtek ponoči ilegalno prestopiti državno mejo. Pri Vrhpolju sta skupino izsledila miličnika. Ko so begunci zagledali moža v uniformi, so se ločili na dve skupini in začeli bežati. Eden od miličnikov je potegnil pištolo in iztrelil dva stela v zrak. S pištolo in baterijsko svetilko v rokah se je spustil proti bežeči skupini. Med tekom je miličnik padel in tedaj se je sprožil še tretji strel, ki je enega od Šrilančanov zadel v stegnenico.

Ker je šlo za uporabo orožja in hude rane, je ves dogodek raziskala posebna komisija. Po izpovedih miličnikov in bežečih beguncev, ki so jih kmalu za tem vse prijeli, naj bi torej šlo za nesrečen splet okoliščin, ne pa za namerno streljanje v človeka. O dogodku sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec koprskega sodišča, ki sta ugotovila, da četrtkov dogodek na meji ne »vsebuje elementov kaznivega dejanja«.

● Po prijetju je skupina petnajstih beguncev iz Šrilanke povedala, da je za pot vsak med njimi plačal po sedem tisoč dolarjev. Letalo s tridesetimi Šrilančani je 17. marca pristalo v Dubrovniku, od tam so se z avtobusom odpeljali v Beograd in nato v Zagreb, kjer so se razdelili v dve skupini. Prejšnji četrtek je vseh petnajst Šrilančanov pripeljal v bližino jugoslovansko-italijanske meje beli tovorni kombi, v katerem ni bilo sedežev, tako da so begunci preležali vso pot od Zagreba do bližine Kozine. Za organizatorji in vodiči delavci UNZ Koper še poizvedujejo.

IZTOK UMER

Povozil lastno hčerko

MARIBOR, 24. marca – **Konec minulega tedna je pozno popoldne 30-letni Rajko Klančnik iz Oplotnice vozil tovorno vozilo po Prešernovi cesti v Oplotnici. Z njim so bile še njegova žena in hčerki. Pri stanovanjskem bloku št. 23 sta hčerki izstopili in pot nadaljevali peš. Takrat je za Klančnikom pripeljalo tovorno vozilo, ki se ga je 4-letna Tamara prestrašila. Njen oče je tedaj že speljeval in je z zadnjim levim kolesom zapeljal čez svojo štiriletno hčerko. Tamara Klančnik je med prevozom v mariborsko bolnišnico umrla. (J. B.)**

Prehitevanje v škarje in nova žrtev dolenjke

LJUBLJANA, 24. marca – Prehitevanje v škarje še neznanega voznika yuga koral 55 je danes zgodaj zjutraj botrovalo novi hudi prometni nesreči na dolenjki, v kateri je izgubila življenje 16-letna Jasna Mesić iz Mostarja.

Neznani voznik belega yuga je pri Podborštu, peljal se je v smeri Ljubljane, začel prehitevati osebni avtomobil 29-letnega Franca Plavca iz Malkovca. Ko je bil vzporedno z njim, je nasproti z osebnim avtomobilom s prikolico pripeljal 39-letni Kasim Mesić. Slednji se je začel umikati na desno, pri tem pa ga je zaneslo na razmočeno bankino. Zapeljal je na levo, pri tem pa je prikolico odtrgalo in odbilo na travnik. Voznik belega yuga je že odpeljal mimo, Mesića pa je odbilo v Plavčev avtomobil. V silovitem trčenju je na kraju nesreče umrla 16-letna Jasna Mesić, oba vozhnika, Franc Plavec in Kasim Mesić, pa sta bila huje ranjena. Promet je bil na tem odseku ceste približno tri ure oviran. Za neznanim voznikom belega yuga koral 55 še poizvedujejo.

J. B.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Sin hudo pretepel očeta

LJUTOMER, 24. marca – V petek okrog osmih zvečer sta se sprla oče in sin, 51-letni Jakob M. in 27-letni Milan M. iz Logarovcev. Med prepirom je sin večkrat udaril očeta po glavi z železno palico. Oče je sinu skušal pobegniti, vendar pa ga je ta dohitel in nadaljeval s pretepanjem, vse dokler se oče ni hudo ranjen zgrudil na tla. Sin, ki je bil vinjen, je nato poklical zdravnika. Hudo ranjeni Jakob M. se zdravi v murskosoboški bolnišnici. (I. G.)

Zbil jo je po cesti

CELJE, 24. marca – Včeraj ob 10.40 se je na Aškerčevi cesti v Celju pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranila 87-letna Marija Rojc iz Vojnika. Pri prodajalni Agrotehnike je Rojčeva prečkala vozišče v smeri proti avtobusni postaji, takrat pa jo je z osebnim avtom zadel 20-letni Andrej Hriberšek iz Celja, ki je pripeljal iz Mariborske ulice. Rojčevo so odpeljali v celjsko bolnišnico. (S. G.)

Šestmesečno deklico zadela krogla

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Srbsko republiško ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da so 22. marca okoli 17. ure v Kosovem Polju s strelnim orožjem ranili šestmesečno Sezgin Bajrami, ki jo je mati peljala v vozičku.

Pripadniki varnostne službe v Prištini so ugotovili, da so v isti ulici na nekem praznovanju streljali Romi. Štirim Romom so odvzeli pištole, da bi ugotovili, s katero so ranili otroka in odkrili storilca.

Deklici so najprej nudili prvo pomoč na kirurški kliniki v Prištini, potem pa so jo prepeljali v skopsko bolnišnico.

Smrtna kazen za divjega lovca

PEKING 24. marca (AFP) – **Divjega lovca, ki je pred kratkim v družbi svojih petih tovarišev ustrelil veliko pando, je sodišče obsodilo na smrt. Skupina divjih lovcev je v narodnem parku v pokrajini Shaanxi deset dni lovila to redko in ogroženo žival, streljali so na dve pandi in eno ustrelili, njeno kožo pa prodali za 10.000 juanov (1.920 ameriških dolarjev). Enega od divjih lovcev so obsodili na smrt, vendar so izvršitev smrtne kazni odložili za dve leti, ostala peterica pa je dobila od petih let zapora do dosmrtne ječe.**

Avtobus, poln potnikov, v deročo reko

RABAT, 24. marca (Tanjug) – V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zvečer na avtocesti blizu Tangerja v Maroku, je izgubilo življenje 44 ljudi, 18 pa jih je bilo ranjenih. Avtobus je na nekem mostu na avtocesti treščil v osebni avtomobil in zato zletel v deročo reko.

VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIM

■ *Izraz hvaležnosti*

Sedeminpetdesetletna Ann Richards, demokratska guvernerka Teksasa, je z majhno potezo požela veliko hvalo. V Teksasu, državi govedorejcev in naftnih mogotcev se vsako leto nabere 70 milijonov ton odpadkov. Ta država je prva med zveznimi državami sprejela zakon o odlagališčih odpadkov, ki naj bi preprečil škodljive posledice neurejenega odlaganja. Hvaležni starši iz Daytona so zato guvernerki postavili dva krat šest metrov veliko zahvalno tablo z napisom: »Hvala, guvernerka Ann, da varuješ naše otroke pred strupenimi odpadki!« Pri tem pa je političarka dosegla le to, da novih odlagališč ne smejo postavljati v bližini šol in stanovanjskih naselij.

■ *Benettonova kondomska kampanja*

Italijanski tekstilni gigant Benetton, ki izdeluje športna oblačila, za boljšo prodajo puloverjev in hlač na svojih reklamnih oglasih uporablja spretno mešanico utopij in naivnosti. Reklamni lepaki so multietnični in vendar rahlo evropocentrični, hkrati idealistični in ideološki, sanjski, konec koncev pa vendarle trgovsko usmerjeni. Tak je tudi zadnji primerek njegove reklamne dejavnosti: na prvi pogled na bledem ozadju plavajo baloni v prijetnih pastelnih barvah, dodano pa jim je seveda geslo United Colors of Benetton (Združene barve Benettona). A dobro poglejte! To niso balončki, to so kondomi. Krasili bodo strani časopisov in revij kot del reklamne kampanje v 50 od 90 držav, kjer prodajajo Benettonove izdelke. V mnogih Benettonovih trgovinah po celem svetu pa naj bi tudi zastonj delili kondome v okusnih zavitkih z izpisanim geslom družbe. V to reklamno akcijo je podjetje vložilo 53,4 milijona dolarjev.

Reklamna kampanja, ki je dozdevno namenjena širjenju spoznanj o varni spolnosti in kontroli rojstev, pa ni imela prav nobenega profilaktičnega učinka proti vnetim polemikam. Na straneh italijanskega ženskega časopisa Amica so sicer razprave o spolnosti povsem običajne, vendar pa uredništvo Benettonovega oglasa ni hotelo objaviti, kjer je v njem videlo zvito početje, ki v reklamne namene izkorišča resno družbeno sporočilo. V ameriških trgovinah pa si za zdaj še ne upajo deliti kondomov, saj v javnosti še poteka razprava o njihovem razdeljevanju v šolah.

Pri Benettonu pa so že navajeni vznemirjati javnost. Po zelo uspešni kampanji, ki je razkazovala rasno harmonijo v skupinah otrok, je družba leta 1989 izdelala reklamni lepak, na katerem črnka doji belega dojenčka. Fotograifjo so v ZDA in Veliki Britaniji imeli za preveč provokativno in je niso objavili. Februarja, med zalivsko vojno, je nastal nov plakat, na katerem je bila upodobljena Davidova zvezda sredi vojaškega pokopališča, polnega belih križev. Prepovedali so ga po celi Evropi. Vsi reklamni oglasi pa niso tako izzivalni. Nekateri prikazujejo nedolžne otroške obrazke različnih barv kože ali pa Ostržke različnih barv polti.

Vendar pa se predsednik Luciano Benetton, ki skupaj s sestro Giuliano in bratoma Gilbertom in Carlom vodi družbo, prav nič ne kesa zaradi sedanje kondomske kampanje, pa tudi ne zaradi prejšnjih Benettonovih provokacij. Vse kontroverzne kampanje se sijajno skladajo s strateško naravnanostjo korporacije, ki je svojo prvo trgovino odprla leta 1968, v poznih sedemdesetih letih pa jih je imela že več kot tisoč po celem svetu. Če hoče do leta 1994 na leto prodati za 3,6 milijarde dolarjev svojega blaga, mora neprestano zbujati pozornost javnosti in vsako leto povečati promet za 15 odstotkov. Družba je zato zdaj še razširila ponudbo izdelkov. Poleg hlač in puloverjev zdaj ponuja tudi zapestne ure, sončna očala, pisano spodnje perilo in, hm, stvarce pastelnih barv, ki jih lahko napihnemo v lepe balončke.

■ *Kje bo prestolnica?*

Večina od 328 poslancev nemškega bundestaga, ki se bodo morali do julija odločiti, kje bo v prihodnje politična prestolnica Nemčije, meni, da bi bilo treba glavne politične institucije obdržati v Bonnu. V anketi, ki jo je izvedel tednik Bild am Sontag, se 60 poslancev ni hotelo opredeliti. Tudi če bi glasovali za Berlin, bi Bonn »zmagal« s 24 glasovi več. Med prebivalci Nemčije so Berlinu seveda bolj naklonjeni nekdanji Vzhodni Nemci, za Bonn pa se bolj navdušujejo prebivalci nekdanje Zahodne Nemčije. V nedavni anketi tednika Spiegel se je za Bonn izreklo 41 odstotkov Zahodnih Nemcev, 35 odstotkov pa za Berlin. V vzhodnih delih države bi 60 odstokov vprašanih raje imelo prestolnico v Berlinu, samo 16 odstotkov pa v Bonnu.

Losangeleški policisti, ki so pretepli črnca, pred sodiščem

Brez pravega vzroka so štirje policisti z gumijevkami in električnimi palicami skoraj do smrti pretepli črnca

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – **Pred leti so bile zelo brane zgodbe o policistih iz Los Angelesa. Ameriški pisatelj Wambaugh jih je upodobil v knjigi Dečki s kora (Choirboys) oziroma v poslovenjeni obliki Policisti niso angeli. Da losangeleški policisti res niso nedolžne ovčice, so dokazali tudi 3. marca ponoči. Dogodek bi verjetno prikrili, če se ne bi na kraju znašel amaterski snemalec in ga posnel z video kamero. Te prizore še zdaj predvajajo vsi kanali ameriške televizije, predsednik Bush pa je o njih izjavil, da so »odvratni in človeka silijo na bruhanje«.**

Petindvajsetletni črnec Rodney King se je tistega večera nič hudega sluteč peljal po cesti na severovzhodnem obrobju Los Angelesa, ko ga je prehitela policijska patrulja in ga ustavila. Kinga so potem, ko so ga menda obtožili, da je vozil prehitro (kasneje so še rekli, da se je upiral aretaciji), polisti zbili po tleh in ga začeli obdelovati z gumijevkami in električnimi palicami in ga brcati. Dobil je kakih 60 udarcev, ki so mu devetkrat prebili lobanjo in malone zlili oko. Policisti so mu poleg tega zlomili nogo, razbili ličnico in mu presekali živce, tako da je del njegovega obraza paraliziran. Na prizorišču se je poleg prvotne četverice (sami belci) zbralo še kakih sedemnajst policistov, ki so opazovali pretepanje črnca Kinga.

»Uf ... tako pa že zlepa nisem koga zdelal,« je po radijski zvezi sporočil policist Powell svojemu kolegu v drugem avtomobilu. »Pa se ja nisi spet izživljal. Mislil sem, da boš dal nekaj časa mir,« je odvrnil kolega. Medtem pa je poveljnik patrulje, ki je pretepla črnca, narednik Koon poklical rešilca: »Imamo žrtev ... ha, ha ... s poškodbami na glavi,« se je zarežal v mikrofon. Vse to je ohranjeno na magnetofonskem traku.

Štirje policisti so sedaj pred sodiščem. Oblečeni so v brezhibne civilne črne obleke. Uglajeni. Narednik Koon, 40 let, oče petih otrok, ima za seboj že skoraj petnajst let policijske službe. Policist Briseno je bil pred nekaj leti suspendiran in brez plače dva meseca, ker se je znašal nad uklenjenim aretirancem. Policist Wind je postal policaj lani, pred tem je bil obsojen zaradi pretepaštva in še zdaj prestaja zaporno kazen. Policist Powell je pri policiji malo manj kot štiri leta. Zoper njega sta dva črnska študenta prejšnji mesec vložila tožbo, češ da ju je žalil in napadal zaradi rase.

Protesti javnosti in raznih organizacij se vrstijo. Kritiki zahtevajo tudi glavo načelnika losangeleške policije Daryla Gatesa. Predsednik Bush ga je še dva dni po incidentu proglašal za »vseameriškega junaka in vzornega policista«. Ali je Bush zdaj o njem spremenil mnenje, še ni povedal, pač pa mu je slabo, ko gleda posnetke o početju Gatesovih »dečkov s kora«.

MITJA MERŠOL

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

NOČNA KRONIKA

Težka je za pivce. Kar nekako neopazno se pijače dražijo, tako kot vse ostalo, plače pa se tudi kar nekako neopazno nižajo. Vse več je »suhih« za šanki, mnoge rešuje le še solidarnost. Vse to pa ni ovira, da ob kozarčkih ne bi tekle debate na visoki in konstruktivni ravni. O tem, kako se je Franci zadnjič, ko se je peljal proti domu, prevrnil s kolesom, kako so pri kontroli prometa Marjanci čisto po nepotrebnem vzeli vozniško dovoljenje, kaj je s tajnimi aneksi armade in kaj sploh silna vojska hoče oziroma namerava, zlasti še proti narodu, ki jo plačuje. Vsi hvalijo Kučana češ, da je udaril pravo smer. Bolje se je nasloniti na pametnejšega, kot na kaj drugega in kot kaže, pivci toplo pozdravljajo obete, da otroci ne bodo več mahljali z zastavicami raznim carjem in kraljem in plemenskim vračem, ampak morda (optimistično!) le malce bolj »slovenskim« ljudem. Potem se seveda spet ponovi zgodba o tisti, ki je prejšnji četrtek kar štiri naenkrat dol dala, in to menda kvalitetno in po večkrat, potem pa v lokal vstopi še Tone, obrtnik, in spet pade runda. Pa se zgodi ...

● Na Knezovi je obležal Matija C. Možak si je razmeroma hitro opomogel, saj se je takoj po prebujenju skesan in otožen napotil domov. Niti prijavili ga niso.

● V bife Španec je prišel Vid L. Bil je malce pod paro in začel se je pričkati z natakarico, med drugim jo je tudi užalil. Za konec mu je še prekipelo in ji je vrgel v glavo zavojček cigaret. Umirili so ga.

● V lokalu Zdravo na Gerbičevi se je razvnel Mirsad B. Na pomoč so poklicali, ker je razgrajal, nato pa hotel razbiti igralni aparat. Ni mu uspelo, saj so ga pravočasno spravili v red.

M. S.

Različne trditve o povojnih dogodkih

Nekdanji komandant Logatca Jože Jeršin in njegovi sorodniki tožijo bivšega odgovornega urednika Mladine Mirana Lesjaka in Mladinina novinarja Miho Štamcarja in Janija Severja zaradi razžalitve

LJUBLJANA, 24. marca – **O logaških dogodkih takoj po vojni leta 1945 je bilo minuli petek nekaj več govora na glavni obravnavi, opravljeni zaradi tožbe bivšega komandanta mesta Logatec Jožeta Jeršina, njegove žene in njene sestre ter hčerke in sina proti Miranu Lesjaku, v času lanske objave serije Mladininih člankov o pokolih domobrancev v Logatcu in okolici odgovornega urednika Mladine, in proti avtorjema člankov, novinarjema Mihi Štamcarju in Janiju Severju. Kaže pa, da vrtanja po tej tematiki še ne bo tako kmalu konec, saj je naslednja obravnava z vabljenimi pričami napovedana za 24. april.**

Vsi trije Mladinini novinarji so obtoženi kaznivega dejanja razžalitve. Miran Lesjak zato, ker je kot odgovorni urednik dovolil 20. marca lani objavo članka v pismih bralcev z naslovom »Povojne koline«. V njem neki Milan Turk iz Logatca (za katerega se je po objavi izkazalo, da ta oseba tam sploh ne živi in gre morda za psevdonim), opisuje, kako so se morali na komandi mesta takoj po vojni javiti vsi, ki so nosili domobranske uniforme in da se domov niso nikdar več vrnili, pač pa so jih v večji mesariji oziroma klavnici v Logatcu na grozovite načine klali in rezali kot prašiče. Omenja tudi, da je bil vodja pokola Jože Jeršin, takratni komandant Logatca.

Po sledeh tega pisma sta šla Štamcar in Sever v Logatec in okoliške vasi raziskovat domnevne zločine in na podlagi pričevanj prebivalcev in še česa sta potem objavila serijo člankov. Kot enega prvih sta objavila članek Logaška lavnica, iz katerega izhaja, da je bil v dogodke vpleten prav Jeršin, pomori pa so potekali tudi v mesariji, last gostilničarja Korenčana. Le-ta naj bi bil zaradi tega izgubil razum in se ne bi bil več upal po vsem tem spati brez luči.

So bile izjave prič prepričljive?

Korenčanova hčerka Marija je Jeršinova žena in tu je povezava, da se čutijo zaradi omenjanja že pokojnega gostilničarja in komandanta prizadeti ne le Jože Jeršin, pač pa tudi njuni sorodniki.

V petek je sodnica zaslišala vse tri obtožence, vseh pet zasebnih tožilcev in eno pričo. V tožbah zaradi razžalitve je sicer treba ugotavljati le namen zaničevanja obtoženih, ne pa resničnosti inkriminacij, vendar pa so na obravnavi na vprašanja sodnice le prihajali na dan vsak s svojimi argumenti. Ugotoviti je bilo namreč treba, ali so imeli novinarji utemeljen razlog verjeti, na podlagi izjav prič in morebitnih drugih dokazov, v resničnost objavljenih grozodejstev. Če se to dokaže, ne bodo obsojeni.

Miha Štamcar in Jani Sever sta opisala, kako sta zbirala podatke za članke. Štamcar je povedal, da sta za poizvedbe v Logatcu in okolici porabila 25 do 30 delovnih dni, se pogovarjala z več kot 50 ljudmi, da pa se jih večina še vedno ne upa s svojimi imeni stati za izjavami, ker se bojijo, saj imajo tisti, ki so sodelovali pri pobojih, še vedno puške. Natančne številke o mrtvih nista ugotovila, govorilo se je o 1500 ljudeh, najverjetneje pa jih je bilo nekaj sto. Na vprašanje pooblaščenca družine Jeršin, ali so bila v razgovorih omenjena kakšna konkretna imena pogrešanih, je Štamcar odgovoril, naj vpraša v Rovte, vas nad Logatcem, kdaj so se pojavili prvi potomci. Do leta 1960 tam sploh ni bilo osnovne šole, ker ni bilo otrok.

● Miran Lesjak je povedal, da ni imel razloga dvomiti v resničnost članka, prispelega po pošti. Isti dogodki v Logatcu, iste osebe, isti lokal in isti datumi se namreč pojavljajo tudi v pri nas doslej prepovedani knjigi, z naslovom »Odprti grobovi«, ki je izšla leta 1970 v Buenos Airesu. Tam se pojavlja tudi ime Turk. Avtor je bil podpisan lastnoročno, pismo je imelo poštni žig Ljubljane, poleg tega pa so do podobnega védenja o teh dogodkih prišli že pred tem nekateri novinarji med raziskavo pobojev v Rogu in na Teharju. Mladinin novinar, ki živi v Logatcu, je prav tako potrdil govorice o teh pobojih. Članek so skrajšali in to tiste dele, kjer avtor vrednostno ocenjuje dogodke, ostale so le konkretne informacije. Naslov po njegovem ni bil žaljiv, pač pa ekspresiven in ne zadeva nobene osebe. Še dodaten razlog za objavo je bilo rušenje 40-letnih tabujev o povojnih obračunih s premaganci, je povedal Lesjak. »O Logatcu pa smo prenehali pisati, čim je narodna sprava postala splošno sprejeto družbeno stališče, in to po spravni slovesnosti lansko poletje v Rogu, ki sem jo razumel kot zavezujočo,« je dejal Lesjak.

Novinarja sta bila tudi v ljubljanskem in logaškem arhivu, vendar prvi dokumenti izhajajo šele iz leta 1948. Pogovarjala sta se z arhivarji, je povedal Sever, in izvedela, da so sporne listine v kritičnih povojnih mesecih končale v ognju. Priča A. A., ki je kot 17-letni fant takoj po vojni pobegnil v tujino in je še vedno v Belgiji, jima je povedal, da je skrit v senu opazoval, kako so partizani pri neki železniški progi s krampi in palicami pobijali domobrance, med partizani pa da je bil tudi Jože Jeršin. Starejša ženska, F. H., jima je marsikaj povedala in jo lahko razen priče A. A. prihodnjič pripeljeta na sodišče. Med drugima sta izvedela tudi to, da ji je gluhonema Johana H., očividka dogajanj v mesariji, narisala, kakšne grozote so tam počeli z domobranci. Sicer pa ima tudi skupščinska komisija s pododborom v Logatcu verjetno težave s pričami, ki si še vedno ne upajo javno nastopiti, za zdaj pa zbira prijave. Tudi sama sta dolžna priče zaščititi, smo izvedeli.

»,Odprti grobovi‘ govorijo o drugi mesariji«

Jože Jeršin zaradi bolezni ni prišel na sodišče in ga tudi prihodnjič ne bo, kljub temu pa je pooblaščenec tožilcev predlagal njegovo zaslišanje, verjetno doma. Vsi Jeršinovi so povedali, da so zaradi objave strahotno prizadeti, da pa nikdar niso slišali, da bi se karkoli dogajalo v njihovi mesariji. Še več, vsa leta je gostilna odprta in nikdar ni bilo od nikogar v zvezi s tem kakšne opazke. Sestra Marije Jeršin je med drugim izjavila, da je za povojne poboje na Teharju izvedela šele pred tremi leti, za Rog pa nekoliko prej, kar je ogorčilo zagovornika obdolženih, mag. Draga Demšarja. Jeršinova 43-letna hčerka je, vidno prizadeta, povedala, da verjame očetovi izjavi, da vse to ni res, in da je prišla na sodišče zaradi naslednjih generacij, da se ne bi ponovile krive obdolžitve.

Jeršinova žena Marija je bila leta 1945 stara 17 let in se je poleti poročila s komandantom, ki je prišel v mesto maja.

»Vse o tej klavnici je ena velika pomota,« je izjavila, rekoč, da knjiga »Odprti grobovi« opisuje neko drugo mesarijo. Ni slišala, da bi se pri njih kdaj kaj takega dogajalo, pa je bila ves čas doma. »Kolikor vem, so nekaj ljudi, okrog štirideset, res pripeljali v Logatec, a jih nato odpeljali v zbirni center v Šentvid pri Ljubljani, naprej pa ne vem. Precej teh se je vrnilo domov.« Potrdila je izjavo Mihe Štamcarja (ki je rekel, da ga je Jože Jeršin hotel izsiljevati), češ da je njen mož hotel zvedeti, kdo je Milan Turk in naslov Mirana Lesjaka in še posvetovati se je hotel z odvetnikom, preden bi se pogovarjal z novinarjem. (Do razgovora ni prišlo, trdi Štamcar, ker sam ni pristal na njegove pogoje.)

Na vprašanje Štamcarja je Marija Jeršin povedala, da je bila v tistem času spomladi 1945 na komandi Logatca občasno strojepiska, vendar pa je le pisala podatke oseb, ki so se prišle po ukazu javit, ti podatki pa so šli naprej v arhiv. Do zapleta je prišlo, ko jo je Štamcar vprašal o zapisnikih 1, 2, 3, in je odgovorila, da so šli naprej. Po kratkem odmoru je Štamcar spet vrtal s tem vprašanjem, in je odgovorila, da o tem ne ve ničesar. Sodnici je potem Štamcar pojasnil, da so tako označevali prijavljene. Številka ena je pomenila obsodbo na smrt, dve prisilno delo, tri pa izpustitev, a teh je bilo malo. »Ni bilo tako,« je rekla Jeršinova. »Kako pa?« je zanimalo sodnico. »Vsaj v Logatcu že niso kar tako vsevprek streljali. Za te oznake prvič slišim,« je odgovorila vprašana.

Pričevanje postojnskega jamarja

»Novinarji so prišli k meni junija lani, potem ko sem poslal dopis na občino, da bi bilo treba pregledati jame na »slabem glasu«, je kot priča povedal član jamarskega društva iz Postojne Andrej M. »Odkar pomnim, so obstajale govorice, da so v nekatere kraške jame metali domobrance. Pri povojnih dogodkih pa sta bila vsak s svojo vlogo omenjana tudi Jeršin in Korenčan. Vendar mi pri poizvedovanjih ni uspelo najti osebe, ki bi neposredno videla pokole. Podobno kot govorice je bilo kasneje vse objavljeno v Mladini,« je dejal Andrej M. Iz primerjave zapisnikov predvojnih in povojnih obiskov jamarjev zloglasnega Šemonovega brezna izhaja, da je bila jama po vojni minirana in zasipana. Govorilo se je, da so tu končali domobranci iz Rovt. V jami Logarček pri Lazah pa je biolog Egon Pretnar decembra 1945 našel truplo, ki ni bilo tam več kot 14 dni. Naslednjič, ko je bil tam, je izginilo. V vasi pa so rekli, da nihče ne manjka. V zloglasni jami pri Koševcu, je povedal jamar, so bili jamarji prvič leta 1962. Po pripovedovanju je bilo vso dno pokrito s kostmi. To so prijavili milici, nakar je imel vodja precej neprijetnosti, saj je moral hoditi na zaslišanja in zagovor v Ljubljano, kaj da so tam delali itd. »Leta 1970 sem tudi sam hotel v jamo, a vhoda nismo našli. Šele kasneje smo odkrili, da je bil maskiran s hlodi in rušo. Kosti pa so bile pokrite z materialom, ki je bil verjetno tja kasneje pripeljan,« je dejala priča.

Tudi o Korenčanu in Jeršinu je slišal podobne govorice, kot so jih kasneje objavil v Mladini.

BARBARA GUČEK

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1867 se je rodil italijanski dirigent Arturo Toscanini, vodja milanske Scale in orkestra NBC v New Yorku, eden največjih glasbenih poustvarjalcev prve polovice 20. stoletja (umrl 1957.).

Toscanini je bil star že precej čez osemdeset let, ko je podpisal desetletno pogodbo za dirigiranje orkestra. Ko se je po tistem prvič pojavil za dirigentskim pultom, je otožno pogledal po glasbenikih in dejal:

»Prav žalotno je pomisliti, da mnogih med vami ne bo več tu, ko mi bo pogodba potekla!«

●

Kmalu po Verdijevi smrti je uprava milanske Scale povabila Toscaninija in Mascagnija, naj dirigirata na koncertu, katerega čisti dobiček naj bi porabili za postavitev spomenika Verdiju.

Mascagni, ki ni bil v posebno prijateljskih odnosih s Toscaninijem, je pristal s pogojem, da bo dobil višji honorar kot Toscanini, čeprav le za eno liro. Direktor Scale se je strinjal s tem.

Po koncertu je izročil Mascagniju eno liro. Toscanini se je honorarju odpovedal.

25. marec

*Na sestankih kronskega sveta in vlade 20. in 23. marca 1941 so sprejeli osnutek pogodbe o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu. Na seji 20. marca vlada ni bila enotna, trije ministri so bili proti podpisu pogodbe, dva pa sta odstopila in tako sprožila vladno krizo. Dan pozneje sta bila na njuni mesti imenovana nova ministra. Člani vlade so kneza Pavla opozarjali na razpoloženje ljudstva in vojske, general Simović pa mu je jasno povedal, da se bo vojska uprla, če pride do podpisa, in zavzela dvor in zgradbo vlade. Istega dne je poslal brzojavko tudi predsednik britanske vlade Churchill. V njej je ostro nasprotoval pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu in poudaril, da Nemčija še nikoli ni spoštovala svojih obveznosti ali pogodb in da jih tudi v primeru Jugoslavije ne bo. Toda kljub nasprotovanju v lastnih vrstah je bil sklep o pristopu prejet in 24. marca sta Cvetković in Cincar–Marković, potem ko sta uvedla pripravljenost policije in vojske, odpotovala na Dunaj, kjer sta **25. marca** v dunajskem dvorcu Belvedere **podpisala protokol o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu.***

S podpisom pogodbe je prišel ves nevtralni del Balkana v tabor osi in Hitler je imel prosto pot do Grčije. Jugoslavija je namreč s pristopom k paktu dovolila prevoz nemških čet čez svoje ozemlje, za kar naj bi po zmagoviti vojni dobila kot plačilo Solun, oziroma izhod na Egejsko morje.

Reakcija na podpis pogodbe je bila v domovini burna. Takoj po novici o podpisu je vso državo zajel val množičnih demonstracij, ki so bile posredno tudi v oporo skupini starojugoslovanskih oficirjev, ki so v noči od 26. na 27. marec vrgli Cvetkovićevo vlado, razglasili mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega vladarja z vsemi pravicami, pregnali regenta Pavla in sestavili novo vlado »narodne enotnosti«, ki jo je vodil eden od voditeljev prevrata Dušan Simović. To pa je bil tudi dan, ko je Hitler na vrhovnem poveljstvu izjavil, da je treba Jugoslavijo čim prej napasti. Izbrali so dan napada in določili 34 nemških in 44 italijanskih divizij, ki bodo vkorakale v Jugoslavijo in nadaljevale pot v Grčijo, dodal pa jim je še 8 pehotnih, 2 konjeniški in eno motorizirano brigado madžarske vojske.

Dogodki na današnji dan

*1614 Rodil se je španski slikar **Juan Careno de Miranda** (umrl leta 1685).*

*1786 Rodil se je italijanski optik in astronom **Giovanni Battista Amici** (umrl leta 1863), konstruktor prvih zrcalnih teleskopov in mnogih natančnih mikroskopov.*

*1881 Rodil se je madžarski skladatelj, pianist in muzikolog **Béla Bartók** (umrl leta 1945).*

*1867 Rodil se je italijanski dirigent **Arturo Toscanini** (umrl leta 1957).*

*1944 V Beli krajini so se začele **volitve narodnoosvobodilnih odborov** in odposlancev za okrajne in okrožne narodnoosvobodilne skupščine. Volitve so trajale do 30. aprila 1944.*

*1957 V Rimu so podpisali **dogovor o Evropski gospodarski skupnosti.***

J. P. GAREN

VEČERNI UDAREC

39. nadaljevanje

»Seveda sem mislil tudi na to možnost. Žal pa nimamo ničesar, na čemer bi gradili to teorijo.«

Ko je Bill končno pospravil svoj zajtrk, smo se udobno namestili v naslanjačih.

»S kakšnimi dokazi boš nastopal, Jonny?« je vprašal Bill in si z užitkom prižgal cigareto.

»Iz neznanega vzroka se je Warren odločil, da bo zapustil Pin City. O tem je obvestil svojo ženo, a še istega večera je bil ustreljen!«

»Tako vsaj trdi Minerva,« se je oglasil Dixon.

»Morda, toda ti pozabljaš, da je Warren res začel pogajanja s konkurenčnim podjetjem, ki naj bi odkupilo njegov delež.«

»Zakaj pa je potem zahteval, naj njegove namere ostanejo tajne?«

»Ne vem, Bill. Ampak nekaj drugega se mi dozdeva važno. Na večer umora je prišel Douglas k stricu na razgovor. Ker je bil dolžan Antonu kar čedno vsotico, je upal, da jo bo dobil pri Warrenu. To je bila zanj še edina možnost, da obdrži svoj novi ferrari. Prav rad bi vedel, kaj sta si povedala.«

»Nekam pozna želja,« je rekel Bill z mrko ironijo. »Ali misliš, da je Douglas med razgovorom svojemu stricu grozil ali pa ga celo ustrelil?«

»To je seveda možno in potrudil se bom, da bom porotnike speljal na to misel. Strast določenih mladih ljudi za drage športne avtomobile je privedla že do marsikatere neumnosti. Seveda pa moram priznati, da me ta podmena nikakor ne zadovoljuje.«

»Tem bolj, ker ne pojasnjuje umora Douglasa!« je menil Dixon, ki ga je že dajala dremavica.

»Phil, zdaj pa nikar ne pomešaj vseh problemov! Jutri pri razpravi ne bom nastopal kot detektiv, pač pa kot odvetnik. Ni moja naloga odkriti morilca, temveč prepričati porotnike, da je Minerva Warren nedolžna!«

Dixon je s težavo vstal in rekel:

»Vse to se mene več ne tiče! Zdaj grem domov in sporočil bom v Washington ime lastnika prstnih odtisov. Potem bom končno lahko legel. Tokrat upam, da me bo do jutra ne bo nihče prebudil. Ne pozabi, Jonny, da se moraš jutri oglasiti pri FBI, da boš podpisal svoje uradno pričevanje. Naročil sem jim, da te nikakor ne smemo pustiti čakati.«

Zahvalil se je Sylviji za okusni zajtrk in s trudnimi koraki odšel.

Medtem je Landon prebiral svoje zapiske o novem položaju v zadevi Warren.

»Še neka malenkost, Jonny! Včeraj sem ves dan poizvedoval po cesti Independence Street. Po velikih težavah sem potem iztaknil pričo, ki ne stanuje daleč od Warrenovih. Možak je na večer zločina prišel domov okoli enajstih zvečer. Spominja se, da je videl tam parkiran avto.«

»Douglasov ferrari?«

»Ne, pač pa velik, črn pontiac. Ni si pa zapisal številke.«

»Ali ve za popolnoma točen čas?«

»Ne, lahko bi se zmotil za četrt ure.«

Prevračal sem novico v svoji glavi. Ta pontiac je bil gotovo avto Warrenovega morilca. Misel sem razložil Billu. Njegovo mnenje sem poslušal z velikim zanimanjem.

»Kot dokaz je to malo šibko. V Pin Cityju je gotovo na tisoče pontiacov.«

Ura je bila že skoraj enajst, jaz pa sem imel še nešteto potov. Z Billom sem se odpeljal na FBI.

Mlad, svetlolas inšpektor je sprejel mojo izjavo. Žal je jahal na službenem pravilniku in mi zastavljal nešteto nepotrebnih vprašanj. Njegov obraz je bil siten. Videti je bilo, da ne soglaša z ravnanjem svojega predstojnika. No, prav rad bi bil videl, kako bi bil on ravnal spričo nevarnosti, da zleti v prepad!

Potem si je dovolil še naslednje vprašanje:

»Sta bila res v smrtni nevarnosti, ko je inšpektor Dixon nastopil proti barmanu?«

»Seveda ne! Ona dva sta naju vendar pripeljala v puščavo, da bi občudovala sončni vzhod! Potem je Jerry z nožem v rokah samo zato planil name, da bi si odrezal sončni žarek!«

Brez humorja, brez odziva na šalo je dalje vprašal:

»Kaj ste občutili, ko ste videli, da tisti, ki mu pravite Jerry, izginja v zemeljski razpoki?«

»Najprej sem olajšano vzdihnil, potem pa se me je polotila najgloblja žalost!«

Njegov obraz se je spremenil in pozorno je poslušal. Upal je, da bo sledila kritika glede ravnanja njegovega predstojnika.

»Da, res najgloblje obžalovanje!« sem nadaljeval. »Namreč obžalovanje, da sem bil ob svojih štirideset dolarjev, ki sem mu jih bil dal, da bi ga pripravil do govorjenja.«

»Gospod odvetnik Adams! Nobenih šal, če vas smem prositi!« je dejal suho. »Smrt človeka je vedno in povsod nekaj obžalovanja vrednega.«

Prav zoprn mi je bil njegov način puritanskega pastorja.

Yvonne Whittal:

KAROOJSKI UROK

34. nadaljevanje

Ustnice na koži so vžgale ogenj. Obupano se je oklepala poslednje nitke zdrave pameti, ki jo je ohranjala vztrajnost drobnega svarečega glaska.

»Adam.« Njen glas je zvenel pridušeno, kot ne bi bil njen.

»Moram nazaj k otrokoma.«

»Kasneje!« ji je zamrmral v vrat.

»Adam ... to je norost!« je dahnila, a bil je kot gluh za njeno rotenje. Njegova usta so puščala za seboj gorečo sled vse do polnih prsi.

Kakor je bila zadržana, se ji je ta nova in uničujoča Adamova zaupnost nenadoma zazdela popolnoma normalna. Ko je čutna toplina preplavila vse njene ude, je začela prepoznavati pravi pomen poželenja in bolečo potrebo po zadostitvi. Nič več ni mogla jasno misliti in tega si ni niti več želela. Njeno telo, ki ga ni brzdalo nič več, se je po svoji lastni volji odzvalo na viharno Adamovo ljubljenje. Roke so se ji po svoji volji zapletle v goste kodre njegovih las. Ko se je predala divji novi ekstazi, ji je iz ust ušel nizek stok.

Kasneje se je pogosto spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi klic Wille Jackson »Hej, vidva!« ne pretrgal njune zaupnosti. Medtem ko se je njej vračal razum v valovih hromečega sramu, je bil Adam videti popolnoma obladan in čudno miren. Prav nič ga ni zmedlo, da je bila Willa priča njunemu strastnemu objemu.

»Dober dan, Willa,« je hladnokrvno pozdravil, vstal in potegnil Liso za seboj, potem pa po naključju ali pa namerno s svojim telesom zakril Liso, da je pridobila nujno potrebni čas in se vsaj približno spodobno uredila.

»Kaj te je pa prineslo ob tej uri?«

Willa je stopila bliže in Liso je zadel sunek zavisti naravnost v srce. Willa je bila lepa, sposobna, elegantna in malce zapeljiva celo v navadni jahalni obleki. Trdota, ki se je svetlikala v očeh, pa ni pristajala smehljaju na korelno rdečih ustnicah.

Obrnila se je k Adamu.

»Očka ima težave z elektrogeneratorjem. Sprašuje, če bi mu ga popoldne imel čas pogledati.«

»Dovoli samo, da se oblečem, prav?« je dejal, porinil noge v platnene čevlje in že je korakal proti hiši.

»Oh, gospodična Moreau,« je Willa zmotila Liso, ki se je urno pripravljala, da bi pobegnila. »Pospremite me malo.«

Osmo poglavje

»Pojdite malo z menoj,« je dejala Willa, a Lisa je samo ošinila hladne zelene oči in že je vedela, da njena družba že ni tisto, kar si Willa želi. Hotela se je na samam soočiti z njo. Lisa ni potrebovala jasnovidnosti, da je uganila, kaj jo žuli.

»Če ne zamerite, gospodična Jackson, nazaj k otrokoma moram.«

»Tisto, kar vam imam povedati, vam ne bo vzelo več kot nekaj minut.«

»Ne, potem pa v redu,« je obotavljivo pristala Lisa. Želela si je, da bi bila vsaj na zunaj videti mirna. Obrnila se je k Willi:

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Rada bi vam dala nasvet, draga moja,« se je Willa rahlo nasmehnila, a njene oči so ostale mrzle, ko je prezirljivo ošinila Liso. »Nikar se ne slepite glede Adama. Tako kot večina moških tudi on vzame, kar lahko, če je dekle dovolj voljno, vendar njegovemu vedenju nikar ne pripisujte prevelikega pomena. On že ima drugo dekle.«

Liso je zabolelo v ušesih in v sencah ji je začelo tako močno razbijati, da se je zamajala. Če tudi bi jo Willa udarila z jahalnim bičem, ki ga je stiskala v svoji lepi roki, bi je ne mogla bolj presuniti. Adam je že obljubljen drugi, Willi, sodeč po izrazu silnega zadovoljstva na njenih klasično izrezljanih potezah. Lisa je čutila, kako ji skozi meglo nerazložljive bolečine prodira mraz, mraz, ki je tisti trenutek zakril vse drugo in jo pustil čisto brezčutno, tako da je kljub vročini zadrgetala.

»Govorite, kot bi bil Adam lahkoživec, ki ima dekle, pa si vendar privošči še druge,« se je slišala reči s čudno brezosebnim glasom.

»Oh, ne! Napak ste me razumeli!« se je urno popravila Willa.

»Adam je v tem okrožju zelo spoštovan mož, poleg tega je tudi zelo bogat, kot ste verjetno že uganili. Zato je nemalo žensk ponorelo za njim, vendar jih je zapustil, brž ko so ga začele dolgočasiti. To vam pravim le zato, ker ne bi želela, da bi vas po nepotrebnem ranil.«

Liso je obšel gnus, da je kar otrpnila. »Mar hočete reči, da se mečem za njim zaradi njegovega bogastva in položaja, ki ga ima v okrožju?«

Willa se je sladko nasmehnila. »Tega pač nočem reči, a če živite z njim pod isto streho, je bržkone silno težko nenehno ohranjati poslovni odnos in čisto naravno je, da se med vama razvija določena zaupnost ..., vendar ...« Pomenljivo je umolknila, »tega ne jemljite preresno. Za Adama je to le zabava in na koncu boste prizadeti vi.«

Krogla iz miličnikove pištole je zadela šrilanškega begunca

Ko je miličnik pri Vrhpolju tekel za skupino beguncev, se je spotaknil in pri tem pritisnil na sprožilec – Sedem tisoč dolarjev za pot na Zahod

KOPER, 24. marca – V neposredni bližini državne meje pri vasi Vrhpolje pri Kozini je v četrtek ponoči prišlo do neljubega dogodka. Ko sta odkrila skupino petnajstih šrilanških beguncev, ki so nameravali ilegalno prekoračiti italijansko-jugoslovansko državno mejo, sta miličnika uporabila tudi pištolo. Eden od strelov je zadel bežečega Šrilančana v stegnenico, zato so ga morali odpeljati v izolsko bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

Uradno obvestilo o streljanju na meji smo dobili na koprski UNZ. Po podatkih UNZ je skupina petnajstih Šrilančanov, ki so v Jugoslavijo prišli 17. marca, skušala v četrtek ponoči ilegalno prestopiti državno mejo. Pri Vrhpolju sta skupino izsledila miličnika. Ko so begunci zagledali moža v uniformi, so se ločili na dve skupini in začeli bežati. Eden od miličnikov je potegnil pištolo in iztrelil dva stela v zrak. S pištolo in baterijsko svetilko v rokah se je spustil proti bežeči skupini. Med tekom je miličnik padel in tedaj se je sprožil še tretji strel, ki je enega od Šrilančanov zadel v stegnenico.

Ker je šlo za uporabo orožja in hude rane, je ves dogodek raziskala posebna komisija. Po izpovedih miličnikov in bežečih beguncev, ki so jih kmalu za tem vse prijeli, naj bi torej šlo za nesrečen splet okoliščin, ne pa za namerno streljanje v človeka. O dogodku sta bila obveščena tudi preiskovalni sodnik in temeljni javni tožilec koprskega sodišča, ki sta ugotovila, da četrtkov dogodek na meji ne »vsebuje elementov kaznivega dejanja«.

● Po prijetju je skupina petnajstih beguncev iz Šrilanke povedala, da je za pot vsak med njimi plačal po sedem tisoč dolarjev. Letalo s tridesetimi Šrilančani je 17. marca pristalo v Dubrovniku, od tam so se z avtobusom odpeljali v Beograd in nato v Zagreb, kjer so se razdelili v dve skupini. Prejšnji četrtek je vseh petnajst Šrilančanov pripeljal v bližino jugoslovansko-italijanske meje beli tovorni kombi, v katerem ni bilo sedežev, tako da so begunci preležali vso pot od Zagreba do bližine Kozine. Za organizatorji in vodiči delavci UNZ Koper še poizvedujejo.

IZTOK UMER

Povozil lastno hčerko

MARIBOR, 24. marca – Konec minulega tedna je pozno popoldne 30-letni Rajko Klančnik iz Oplotnice vozil tovorno vozilo po Prešernovi cesti v Oplotnici. Z njim so bile še njegova žena in hčerki. Pri stanovanjskem bloku št. 23 sta hčerki izstopili in pot nadaljevali peš. Takrat je za Klančnikom pripeljalo tovorno vozilo, ki se ga je 4-letna Tamara prestrašila. Njen oče je tedaj že speljeval in je z zadnjim levim kolesom zapeljal čez svojo štiriletno hčerko. Tamara Klančnik je med prevozom v mariborsko bolnišnico umrla. (J. B.)

Prehitevanje v škarje in nova žrtev dolenjke

LJUBLJANA, 24. marca – Prehitevanje v škarje še neznanega voznika yuga koral 55 je danes zgodaj zjutraj botrovalo novi hudi prometni nesreči na dolenjki, v kateri je izgubila življenje 16-letna Jasna Mesić iz Mostarja.

Neznani voznik belega yuga je pri Podborštu, peljal se je v smeri Ljubljane, začel prehitevati osebni avtomobil 29-letnega Franca Plavca iz Malkovca. Ko je bil vzporedno z njim, je nasproti z osebnim avtomobilom s prikolico pripeljal 39-letni Kasim Mesič. Slednji se je začel umikati na desno, pri tem pa ga je zaneslo na razmočeno bankino. Zapeljal je na levo, pri tem pa je prikolico odtrgalo in odbilo na travnik. Voznik belega yuga je že odpeljal mimo, Mesića pa je odbilo v Plavčev avtomobil. V silovitem trčenju je na kraju nesreče umrla 16-letna Jasna Mesić, oba vozhnika, Franc Plavec in Kasim Mesić, pa sta bila huje ranjena. Promet je bil na tem odseku ceste približno tri ure oviran. Za neznanim voznikom belega yuga koral 55 še poizvedujejo. J. B.

OD PETKA DO PONEDELJKA

Sin hudo pretepel očeta

LJUTOMER, 24. marca – V petek okrog osmih zvečer sta se sprla oče in sin, 51-letni Jakob M. in 27-letni Milan M. iz Logarovcev. Med prepirom je sin večkrat udaril očeta po glavi z železno palico. Oče je sinu skušal pobegniti, vendar pa ga je ta dohitel in nadaljeval s pretepanjem, vse dokler se oče ni hudo ranjen zgrudil na tla. Sin, ki je bil vinjen, je nato poklical zdravnika. Hudo ranjeni Jakob M. se zdravi v murskosoboški bolnišnici. (I. G.)

Zbil jo je po cesti

CELJE, 24. marca – Včeraj ob 10.40 se je na Aškerčevi cesti v Celju pripetila prometna nesreča, v kateri se je hudo ranila 87-letna Marija Rojc iz Vojnika. Pri prodajalni Agrotehnike je Rojčeva prečkala vozišče v smeri proti avtobusni postaji, takrat pa jo je z osebnim avtom zadel 20-letni Andrej Hriberšek iz Celja, ki je pripeljal iz Mariborske ulice. Rojčevo so odpeljali v celjsko bolnišnico. (S. G.)

Šestmesečno deklico zadela krogla

BEOGRAD, 24. marca (Tanjug) – Srbsko republiško ministrstvo za notranje zadeve je sporočilo, da so 22. marca okoli 17. ure v Kosovem Polju s strelnim orožjem ranili šestmesečno Sezgin Bajrami, ki jo je mati peljala v vozičku.

Pripadniki varnostne službe v Prištini so ugotovili, da so v isti ulici na nekem praznovanju streljali Romi. Štirim Romom so odvzeli pištole, da bi ugotovili, s katero so ranili otroka in odkrili storilca.

Deklici so najprej nudili prvo pomoč na kirurški kliniki v Prištini, potem pa so jo prepeljali v skopsko bolnišnico.

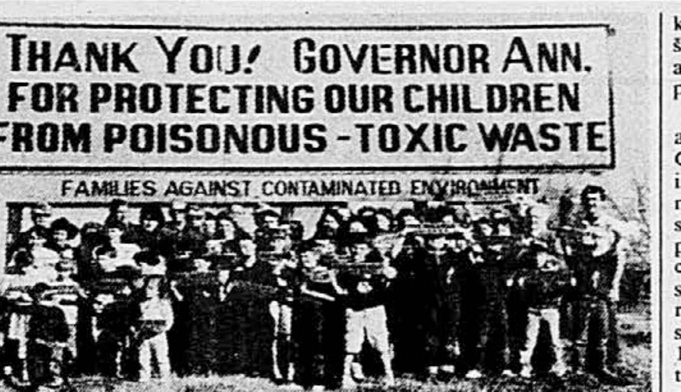
Smrtna kazen za divjega lovca

PEKING 24. marca (AFP) – Divjega lovca, ki je pred kratkim v družbi svojih petih tovarišev ustrelil veliko pando, je sodišče obsodilo na smrt. Skupina divjih lovcev je v narodnem parku v pokrajini Shaanxi deset dni lovila to redko in ogroženo žival, streljali so na dve pandi in eno ustrelili, njeno kožo pa prodali za 10.000 juanov (1.920 ameriških dolarjev). Enega od divjih lovcev so obsodili na smrt, vendar so izvršitev smrtne kazni odložili za dve leti, ostala peterica pa je dobila od petih let zapora do dosmrtne ječe.

Avtobus, poln potnikov, v deročo reko

RABAT, 24. marca (Tanjug) – V hudi prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj zvečer na avtocesti blizu Tangerja v Maroku, je izgubilo življenje 44 ljudi, 18 pa jih je bilo ranjenih. Avtobus je na nekem mostu na avtocesti treščil v osebni avtomobil in zato zletel v deročo reko.

VRTIMO GLOBUS – VRTIMO GLOBUS – VRTIM

■ *Izraz hvaležnosti*

Sedeminpetdesetletna Ann Richards, demokratska guvernerka Teksasa, je z majhno potezo požela veliko hvalo. V Teksasu, državi govedorejcev in naftnih mogotcev se vsako leto nabere 70 milijonov ton odpadkov. Ta država je prva med zveznimi državami sprejela zakon o odlagališčih odpadkov, ki naj bi preprečil škodljive posledice neurejenega odlaganja. Hvaležni starši iz Daytona so zato guvernerki postavili dva krat šest metrov veliko zahvalno tablo z napisom: »Hvala, guvernerka Ann, da varuješ naše otroke pred strupenimi odpadki!« Pri tem pa je političarka dosegla le to, da novih odlagališč ne smejo postavljati v bližini šol in stanovanjskih naselij.

■ *Benettonova kondomska kampanja*

Italijanski tekstilni gigant Benetton, ki izdeluje športna oblačila, za boljšo prodajo puloverjev in hlač na svojih reklamnih oglasih uporablja spretno mešanico utopij in naivnosti. Reklamni lepaki so multietnični in vendar rahlo evropocentrični, hkrati idealistični in ideološki, sanjski, konec koncev pa vendarle trgovsko usmerjeni. Tak je tudi zadnji primerek njegove reklamne dejavnosti: na prvi pogled na bledem ozadju plavajo baloni v prijetnih pastelnih barvah, dodano pa jim je seveda geslo United Colors of Benetton (Združene barve Benettona). A dobro poglejte! To niso balončki, to so kondomi. Krasili bodo strani časopisov in revij kot del reklamne kampanje v 50 od 90 držav, kjer prodajajo Benettonove izdelke. V mnogih Benettonovih trgovinah po celem svetu pa naj bi tudi zastonj delili kondome v okusnih zavitkih z izpisanim geslom družbe. V to reklamno akcijo je podjetje vložilo 53,4 milijona dolarjev.

Reklamna kampanja, ki je dozdevno namenjena širjenju spoznanj o varni spolnosti in kontroli rojstev, pa ni imela prav nobenega profilaktičnega učinka proti vnetim polemikam. Na straneh italijanskega ženskega časopisa Amica so sicer razprave o spolnosti povsem običajne, vendar pa uredništvo Benettonovega oglasa ni hotelo objaviti, kjer je v njem videlo zvito početje, ki v reklamne namene izkorišča resno družbeno sporočilo. V ameriških trgovinah pa si za zdaj še ne upajo deliti kondomov, saj v javnosti še poteka razprava o njihovem razdeljevanju v šolah.

Pri Benettonu pa so že navajeni vznemirjati javnost. Po zelo uspešni kampanji, ki je razkazovala rasno harmonijo v skupinah otrok, je družba leta 1989 izdelala reklamni lepak, na katerem črnka doji belega dojenčka. Fotograifjo so v ZDA in Veliki Britaniji imeli za preveč provokativno in je niso objavili. Februarja, med zalivsko vojno, je nastal nov plakat, na katerem je bila upodobljena Davidova zvezda sredi vojaškega pokopališča, polnega belih križev. Prepovedali so ga po celi Evropi. Vsi reklamni oglasi pa niso tako izzivalni. Nekateri prikazujejo nedolžne otroške obrazke različnih barv kože ali pa Ostržke različnih barv polti.

Vendar pa se predsednik Luciano Benetton, ki skupaj s sestro Giuliano in bratoma Gilbertom in Carlom vodi družbo, prav nič ne kesa zaradi sedanje kondomske kampanje, pa tudi ne zaradi prejšnjih Benettonovih provokacij. Vse kontroverzne kampanje se sijajno skladajo s strateško naravnanostjo korporacije, ki je svojo prvo trgovino odprla leta 1968, v poznih sedemdesetih letih pa jih je imela že več kot tisoč po celem svetu. Če hoče do leta 1994 na leto prodati za 3,6 milijarde dolarjev svojega blaga, mora neprestano zbujati pozornost javnosti in vsako leto povečati promet za 15 odstotkov. Družba je zato zdaj še razširila ponudbo izdelkov. Poleg hlač in puloverjev zdaj ponuja tudi zapestne ure, sončna očala, pisano spodnje perilo in, hm, stvarce pastelnih barv, ki jih lahko napihnemo v lepe balončke.

■ *Kje bo prestolnica?*

Večina od 328 poslancev nemškega bundestaga, ki se bodo morali do julija odločiti, kje bo v prihodnje politična prestolnica Nemčije, meni, da bi bilo treba glavne politične institucije obdržati v Bonnu. V anketi, ki jo je izvedel tednik Bild am Sontag, se 60 poslancev ni hotelo opredeliti. Tudi če bi glasovali za Berlin, bi Bonn »zmagal« s 24 glasovi več. Med prebivalci Nemčije so Berlinu seveda bolj naklonjeni nekdanji Vzhodni Nemci, za Bonn pa se bolj navdušujejo prebivalci nekdanje Zahodne Nemčije. V nedavni anketi tednika Spiegel se je za Bonn izreklo 41 odstotkov Zahodnih Nemcev, 35 odstotkov pa za Berlin. V vzhodnih delih države bi 60 odstokov vprašanih raje imelo prestolnico v Berlinu, samo 16 odstotkov pa v Bonnu.

Losangeleški policisti, ki so pretepli črnca, pred sodiščem

Brez pravega vzroka so štirje policisti z gumijevkami in električnimi palicami skoraj do smrti pretepli črnca

OD NAŠEGA DOPISNIKA

NEW YORK, 24. marca – Pred leti so bile zelo brane zgodbe o policistih iz Los Angelesa. Ameriški pisatelj Wambaugh jih je upodobil v knjigi Dečki s kora (Choirboys) oziroma v poslovenjeni obliki Policisti niso angeli. Da losangeleški policisti res niso nedolžne ovčice, so dokazali tudi 3. marca ponoči. Dogodek bi verjetno prikrili, če se ne bi na kraju znašel amaterski snemalec in ga posnel z video kamero. Te prizore še zdaj predvajajo vsi kanali ameriške televizije, predsednik Bush pa je o njih izjavil, da so »odvratni in človeka silijo na bruhanje«.

Petindvajsetletni črnec Rodney King se je tistega večera nič hudega sluteč peljal po cesti na severovzhodnem obrobju Los Angelesa, ko ga je prehitela policijska patrulja in ga ustavila. Kinga so potem, ko so ga menda obtožili, da je vozil prehitro (kasneje so še rekli, da se je upiral aretaciji), polisti zbili po tleh in ga začeli obdelovati z gumijevkami in električnimi palicami in ga brcati. Dobil je kakih 60 udarcev, ki so mu devetkrat prebili lobanjo in malone zlili oko. Policisti so mu poleg tega zlomili nogo, razbili ličnico in mu presekali živce, tako da je del njegovega obraza paraliziran. Na prizorišču se je poleg prvotne četverice (sami belci) zbralo še kakih sedemnajst policistov, ki so opazovali pretepanje črnca Kinga.

»Uf... tako pa že zlepa nisem koga zdelal,« je po radijski zvezi sporočil policist Powell svojemu kolegu v drugem avtomobilu. »Pa se ja nisi spet izživljal. Mislil sem, da boš dal nekaj časa mir,« je odvrnil kolega. Medtem pa je poveljnik patrulje, ki je pretepla črnca, narednik Koon poklical rešilca: »Imamo žrtev... ha, ha...s poškodbami na glavi,« se je zarežal v mikrofon. Vse to je ohranjeno na magnetofonskem traku.

Štirje policisti so sedaj pred sodiščem. Oblečeni so v brezhibne civilne črne obleke. Uglajeni. Narednik Koon, 40 let, oče petih otrok, ima za seboj že skoraj petnajst let policijske službe. Policist Briseno je bil pred nekaj leti suspendiran in brez plače dva meseca, ker se je znašal nad uklenjenim aretirancem. Policist Wind je postal policaj lani, pred tem je bil obsojen zaradi pretepaštva in še zdaj prestaja zaporno kazen. Policist Powell je pri policiji malo manj kot štiri leta. Zoper njega sta dva črnska študenta prejšnji mesec vložila tožbo, češ da ju je žalil in napadal zaradi rase.

Protesti javnosti in raznih organizacij se vrstijo. Kritiki zahtevajo tudi glavo načelnika losangeleške policije Daryla Gatesa. Predsednik Bush ga je še dva dni po incidentu proglašal za »vseameriškega junaka in vzornega policista«. Ali je Bush zdaj o njem spremenil mnenje, še ni povedal, pač pa mu je slabo, ko gleda posnetke o početju Gatesovih »dečkov s kora«.

MITJA MERŠOL

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

NOČNA KRONIKA

Težka je za pivce. Kar nekako neopazno se pijače dražijo, tako kot vse ostalo, plače pa se tudi kar nekako neopazno nižajo. Vse več je »suhih« za šanki, mnoge rešuje le še solidarnost. Vse to pa ni ovira, da ob kozarčkih ne bi tekle debate na visoki in konstruktivni ravni. O tem, kako se je Franci zadnjič, ko se je peljal proti domu, prevrnil s kolesom, kako so pri kontroli prometa Marjanci čisto po nepotrebnem vzeli vozniško dovoljenje, kaj je s tajnimi aneksi armade in kaj sploh silna vojska boče oziroma namerava, zlasti še proti narodu, ki jo plačuje. Vsi hvalijo Kučana češ, da je udaril pravo smer. Bolje se je nasloniti na pametnejšega, kot na kaj drugega in kot kaže, pivci toplo pozdravljajo obete, da otroci ne bodo več mahljali z zastavicami raznim carjem in kraljem in plemenskim vračem, ampak morda (optimistično!) le malce bolj »slovenskim« ljudem. Potem se seveda spet ponovi zgodba o tisti, ki je prejšnji četrtek kar štiri naenkrat dol dala, in to menda kvalitetno in po večkrat, potem pa v lokal vstopi še Tone, obrtnik, in spet pade runda. Pa se zgodi...

● Na Knezovi je obležal Matija C. Možak si je razmeroma hitro opomogel, saj se je takoj po prebujenju skesan in otožen napotil domov. Niti prijavili ga niso.

● V bife Španec je prišel Vid L. Bil je malce pod paro in začel se je pričkati z natakarico, med drugim jo je tudi užalil. Za konec mu je še prekipelo in ji je vrgel v glavo zavojček cigaret. Umirili so ga.

● V lokalu Zdravo na Gerbičevi se je razvnel Mirsad B. Na pomoč so poklicali, ker je razgrajal, nato pa hotel razbiti igralni aparat. Ni mu uspelo, saj so ga pravočasno spravili v red.

M. S.

Različne trditve o povojnih dogodkih

Nekdanji komandant Logatca Jože Jeršin in njegovi sorodniki tožijo bivšega odgovornega urednika Mladine Mirana Lesjaka in Mladinina novinarja Miho Štamcarja in Janija Severja zaradi razžalitve

LJUBLJANA, 24. marca – O logaških dogodkih takoj po vojni leta 1945 je bilo minuli petek nekaj več govora na glavni obravnavi, opravljeni zaradi tožbe bivšega komandanta mesta Logatec Jožeta Jeršina, njegove žene in njene sestre ter hčerke in sina proti Miranu Lesjaku, v času lanske objave serije Mladininih člankov o pokolih domobrancev v Logatcu in okolici odgovornega urednika Mladine, in proti avtorjema člankov, novinarjema Mihi Štamcarju in Janiju Severju. Kaže pa, da vrtanja po tej tematiki še ne bo tako kmalu konec, saj je naslednja obravnava z vabljenimi pričami napovedana za 24. april.

Vsi trije Mladinini novinarji so obtoženi kaznivega dejanja razžalitve. Miran Lesjak zato, ker je kot odgovorni urednik dovolil 20. marca lani objavo članka v pismih bralcev z naslovom »Povojne koline«. V njem neki Milan Turk iz Logatca (za katerega se je po objavi izkazalo, da ta oseba tam sploh ne živi in gre morda za psevdonim), opisuje, kako so se morali na komandi mesta takoj po vojni javiti vsi, ki so nosili domobranske uniforme in da se domov niso nikdar več vrnili, pač pa so jih v večji mesariji oziroma klavnici v Logatcu na grozovite načine klali in rezali kot prašiče. Omenja tudi, da je bil vodja pokola Jože Jeršin, takratni komandant Logatca.

Po sledeh tega pisma sta šla Štamcar in Sever v Logatec in okoliške vasi raziskovat domnevne zločine in na podlagi pričevanj prebivalcev in še česa sta potem objavila serijo člankov. Kot enega prvih sta objavila članek Logaška lavnica, iz katerega izhaja, da je bil v dogodke vpleten prav Jeršin, pomori pa so potekali tudi v mesariji, last gostilničarja Korenčana. Le-ta naj bi bil zaradi tega izgubil razum in se ne bi bil več upal po vsem tem spati brez luči.

So bile izjave prič prepričljive?

Korenčanova hčerka Marija je Jeršinova žena in tu je povezava, da se čutijo zaradi omenjanja že pokojnega gostilničarja in komandanta prizadeti ne le Jože Jeršin, pač pa tudi njuni sorodniki.

V petek je sodnica zaslišala vse tri obtožence, vseh pet zasebnih tožilcev in eno pričo. V tožbah zaradi razžalitve je sicer treba ugotavljati le namen zaničevanja obtoženih, ne pa resničnosti inkriminacij, vendar pa so na obravnavi na vprašanja sodnice le prihajali na dan vsak s svojimi argumenti. Ugotoviti je bilo namreč treba, ali so imeli novinarji utemeljen razlog verjeti, na podlagi izjav prič in morebitnih drugih dokazov, v resničnost objavljenih grozodejstev. Če se to dokaže, ne bodo obsojeni.

Miha Štamcar in Jani Sever sta opisala, kako sta zbirala podatke za članke. Štamcar je povedal, da sta za poizvedbe v Logatcu in okolici porabila 25 do 30 delovnih dni, se pogovarjala z več kot 50 ljudmi, da pa se jih večina še vedno ne upa s svojimi imeni stati za izjavami, ker se bojijo, saj imajo tisti, ki so sodelovali pri pobojih, še vedno puške. Natančne številke o mrtvih nista ugotovila, govorilo se je o 1500 ljudeh, najverjetneje pa jih je bilo nekaj sto. Na vprašanje pooblaščenca družine Jeršin, ali so bila v razgovorih omenjena kakšna konkretna imena pogrešanih, je Štamcar odgovoril, naj vpraša v Rovte, vas nad Logatcem, kdaj so se pojavili prvi potomci. Do leta 1960 tam sploh ni bilo osnovne šole, ker ni bilo otrok.

● Miran Lesjak je povedal, da ni imel razloga dvomiti v resničnost članka, prispelega po pošti. Isti dogodki v Logatcu, iste osebe, isti lokal in isti datumi se namreč pojavljajo tudi v pri nas doslej prepovedani knjigi, z naslovom »Odprti grobovi«, ki je izšla leta 1970 v Buenos Airesu. Tam se pojavlja tudi ime Turk. Avtor je bil podpisan lastnoročno, pismo je imelo poštni žig Ljubljane, poleg tega pa so do podobnega védenja o teh dogodkih prišli že pred tem nekateri novinarji med raziskavo pobojev v Rogu in na Teharju. Mladinin novinar, ki živi v Logatcu, je prav tako potrdil govorice o teh pobojih. Članek so skrajšali in to tiste dele, kjer avtor vrednostno ocenjuje dogodke, ostale so le konkretne informacije. Naslov po njegovem ni bil žaljiv, pač pa ekspresiven in ne zadeva nobene osebe. Še dodaten razlog za objavo je bilo rušenje 40-letnih tabujev o povojnih obračunih s premaganci, je povedal Lesjak. »O Logatcu pa smo prenehali pisati, čim je narodna sprava postala splošno sprejeto družbeno stališče, in to po spravni slovesnosti lansko poletje v Rogu, ki sem jo razumel kot zavezujočo,« je dejal Lesjak.

Novinarja sta bila tudi v ljubljanskem in logaškem arhivu, vendar prvi dokumonti izhajajo šele iz leta 1948. Pogovarjala sta se z arhivarji, je povedal Sever, in izvedela, da so sporne listine v kritičnih povojnih mesecih končale v ognju. Priča A. A., ki je kot 17-letni fant takoj po vojni pobegnil v tujino in je še vedno v Belgiji, jima je povedal, da je skrit v senu opazoval, kako so partizani pri neki železniški progi s krampi in palicami pobijali domobrance, med partizani pa da je bil tudi Jože Jeršin. Starejša ženska, F. H., jima je marsikaj povedala in jo lahko razen priče A. A. prihodnjič pripeljeta na sodišče. Med drugima sta izvedela tudi to, da ji je gluhonema Johana H., očividka dogajanj v mesariji, narisala, kakšne grozote so tam počeli z domobranci. Sicer pa ima tudi skupščinska komisija s pododborom v Logatcu verjetno težave s pričami, ki si še vedno ne upajo javno nastopiti, za zdaj pa zbira prijave. Tudi sama sta dolžna priče zaščititi, smo izvedeli.

»‚Odprti grobovi‘ govorijo o drugi mesariji«

Jože Jeršin zaradi bolezni ni prišel na sodišče in ga tudi prihodnjič ne bo, kljub temu pa je pooblaščenec tožilcev predlagal njegovo zaslišanje, verjetno doma. Vsi Jeršinovi so povedali, da so zaradi objave strahoto prizadeti, da pa nikdar niso slišali, da bi se karkoli dogajalo v njihovi mesariji. Še več, vsa leta je gostilna odprta in nikdar ni bilo od nikogar v zvezi s tem kakšne opazke. Sestra Marije Jeršin je med drugim izjavila, da je za pojne poboje na Teharju izvedela šele pred tremi leti, za Rog pa nekoliko prej, kar je ogorčilo zagovornika obdolženih, mag. Draga Demšarja. Jeršinova 43-letna hčerka je, vidno prizadeta, povedala, da verjame očetovi izjavi, da vse to ni res, in da je prišla na sodišče zaradi naslednjih generacij, da se ne bi ponovile krive obdolžitve.

Jeršinova žena Marija je bila leta 1945 stara 17 let in se je poleti poročila s komandantom, ki je prišel v mesto maja.

»Vse o tej klavnici je ena velika pomota,« je izjavila, rekoč, da knjiga »Odprti grobovi« opisuje neko drugo mesarijo. Ni slišala, da bi se pri njih kdaj kaj takega dogajalo, pa je bila ves čas doma. »Kolikor vem, so nekaj ljudi, okrog štirideset, res pripeljali v Logatec, a jih nato odpeljali v zbirni center v Šentvid pri Ljubljani, naprej pa ne vem. Precej teh se je vrnilo domov.« Potrdila je izjavo Mihe Štamcarja (ki je rekel, da ga je Jože Jeršin hotel izsiljevati), češ da je njen mož hotel zvêdeti, kdo je Milan Turk in naslov Mirana Lesjaka in še posvetovati se je hotel z odvetnikom, preden bi se pogovarjal z novinarjem. (Do razgovora ni prišlo, trdi Štamcar, ker sam ni pristal na njegove pogoje.).

Na vprašanje Štamcarja je Marija Jeršin povedala, da je bila v tistem času spomladi 1945 na komandi Logatca občasno strojepiska, vendar pa je le pisala podatke oseb, ki so se prišle po ukazu javit, ti podatki pa so šli naprej v arhiv. Do zapleta je prišlo, ko jo je Štamcar vprašal o zapisnikih 1, 2, 3, in je odgovorila, da so šli naprej. Po kratkem odmoru je Štamcar spet vrtal s tem vprašanjem, in je odgovorila, da o tem ne ve ničesar. Sodnici je potem Štamcar pojasnil, da so tako označevali prijavljene. Številka ena je pomenila obsodbo na smrt, dve prisilno delo, tri pa izpustitev, a teh je bilo malo. »Ni bilo tako,« je rekla Jeršinova. »Kako pa?« je zanimalo sodnico. »Vsaj v Logatcu že niso kar tako vsevprek streljali. Za te oznake prvič slišim,« je odgovorila vprašana.

Pričevanje postojnskega jamarja

»Novinarji so prišli k meni junija lani, potem ko sem poslal dopis na občino, da bi bilo treba pregledati jame na »slabem glasu«, je kot priča povedal član jamarskega društva iz Postojne Andrej M. »Odkar pomnim, so obstajale govorice, da so v nekatere kraške jame metali domobrance. Pri povojnih dogodkih pa sta bila vsak s svojo vlogo omenjana tudi Jeršin in Korenčan. Vendar mi pri poizvedovanjih ni uspelo najti osebe, ki bi neposredno videla pokole. Podobno kot govorice je bilo kasneje vse objavljeno v Mladini,« je dejal Andrej M. Iz primerjave zapisnikov predvojnih in povojnih obiskov jamarjev zloglasnega Šemonovega brezna izhaja, da je bila jama po vojni minirana in zasipana. Govorilo se je, da so tu končali domobranci iz Rovt. V jami Logarček pri Lazah pa je biolog Egon Pretnar decembra 1945 našel truplo, ki ni bilo tam več kot 14 dni. Naslednjič, ko je bil tam, je izginilo. V vasi pa so rekli, da nihče ne manjka. V zloglasni jami pri Koševcu, je povedal jamar, so bili jamarji prvič leta 1962. Po pripovedovanju je bilo vso dno pokrito s kostmi. To so prijavili milici, nakar je imel vodja precej neprijetnosti, saj je moral hoditi na zaslišanja in zagovor v Ljubljano, kaj da so tam delali itd. »Leta 1970 sem tudi sam hotel v jamo, a vhoda nismo našli. Šele kasneje smo odkrili, da je bil maskiran s hlodi in rušo. Kosti pa so bile pokrite z materialom, ki je bil verjetno tja kasneje pripeljan,« je dejala priča.

Tudi o Korenčanu in Jeršinu je slišal podobne govorice, kot so jih kasneje objavili v Mladini.

BARBARA GUČEK

Anekdoti za danes

Na današnji dan leta 1867 se je rodil italijanski dirigent Arturo Toscanini, vodja milanske Scale in orkestra NBC v New Yorku, eden največjih glasbenih poustvarjalcev prve polovice 20. stoletja (umrl 1957.).

Toscanini je bil star že precej čez osemdeset let, ko je podpisal desetletno pogodbo za dirigiranje orkestra. Ko se je po tistem prvič pojavil za dirigentskim pultom, je otožno pogledal po glasbenikih in dejal:

»Prav žalotno je pomisliti, da mnogih med vami ne bo več tu, ko mi bo pogodba potekla!«

●

Kmalu po Verdijevi smrti je uprava milanske Scale povabila Toscaninija in Mascagnija, naj dirigirata na koncertu, katerega čisti dobiček naj bi porabili za postavitev spomenika Verdiju.

Mascagni, ki ni bil v posebno prijateljskih odnosih s Toscaninijem, je pristal s pogojem, da bo dobil višji honorar kot Toscanini, čeprav le za eno liro. Direktor Scale se je strinjal s tem.

Po koncertu je izročil Mascagniju eno liro. Toscanini se je honorarju odpovedal.

25. marec

*Na sestankih kronskega sveta in vlade 20. in 23. marca 1941 so sprejeli osnutek pogodbe o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu. Na seji 20. marca vlada ni bila enotna, trije ministri so bili proti podpisu pogodbe, dva pa sta odstopila in tako sprožila vladno krizo. Dan pozneje sta bila na njuni mesti imenovana nova ministra. Člani vlade so kneza Pavla opozarjali na razpoloženje ljudstva in vojske, general Simović pa mu je jasno povedal, da se bo vojska uprla, če pride do podpisa, in zavzela dvor in zgradbo vlade. Istega dne je poslal brzojavko tudi predsednik britanske vlade Churchill. V njej je ostro nasprotoval pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu in poudaril, da Nemčija še nikoli ni spoštovala svojih obveznosti ali pogodb in da jih tudi v primeru Jugoslavije ne bo. Toda kljub nasprotovanju v lastnih vrstah je bil sklep o pristopu prejet in 24. marca sta Cvetković in Cincar–Marković, potem ko sta uvedla pripravljenost policije in vojske, odpotovala na Dunaj, kjer sta **25. marca** v dunajskem dvorcu Belvedere **podpisala protokol o pristopu Jugoslavije k trojnemu paktu.** S podpisom pogodbe je prišel ves nevtralni del Balkana v tabor osi in Hitler je imel prosto pot do Grčije. Jugoslavija je namreč s pristopom k paktu dovolila prevoz nemških čet čez svoje ozemlje, za kar naj bi po zmagoviti vojni dobila kot plačilo Solun, oziroma izhod na Egejsko morje.*

Reakcija na podpis pogodbe je bila v domovini burna. Takoj po novici o podpisu je vso državo zajel val množičnih demonstracij, ki so bile posredno tudi v oporo skupini starojugoslovanskih oficirjev, ki so v noči od 26. na 27. marec vrgli Cvetkovićevo vlado, razglasili mladoletnega kralja Petra II. za polnoletnega vladarja z vsemi pravicami, pregnali regenta Pavla in sestavili novo vlado »narodne enotnosti«, ki jo je vodil eden od voditeljev prevrata Dušan Simović. To pa je bil tudi dan, ko je Hitler na vrhovnem poveljstvu izjavil, da je treba Jugoslavijo čim prej napasti. Izbrali so dan napada in določili 34 nemških in 44 italijanskih divizij, ki bodo vkorakale v Jugoslavijo in nadaljevale pot v Grčijo, dodal pa jim je še 8 pehotnih, 2 konjeniški in eno motorizirano brigado madžarske vojske.

Dogodki na današnji dan

***1614** Rodil se je španski slikar **Juan Careno de Miranda** (umrl leta 1685).*

***1786** Rodil se je italijanski optik in astronom **Giovanni Battista Amici** (umrl leta 1863), konstruktor prvih zrcalnih teleskopov in mnogih natančnih mikroskopov.*

***1881** Rodil se je madžarski skladatelj, pianist in muzikolog **Béla Bartók** (umrl leta 1945).*

***1867** Rodil se je italijanski dirigent **Arturo Toscanini** (umrl leta 1957).*

***1944** V Beli krajini so se začele **volitve narodnoosvobodilnih odborov** in odposlancev za okrajne in okrožne narodnoosvobodilne skupščine. Volitve so trajale do 30. aprila 1944.*

1957** V Rimu so podpisali **dogovor o Evropski gospodarski skupnosti.

J. P. GAREN

VEČERNI UDAREC

39. nadaljevanje

»Seveda sem mislil tudi na to možnost. Žal pa nimamo ničesar, na čemer bi gradili to teorijo.«

Ko je Bill končno pospravil svoj zajtrk, smo se udobno namestili v naslanjačih.

»S kakšnimi dokazi boš nastopal, Jonny?« je vprašal Bill in si z užitkom prižgal cigareto.

»Iz neznanega vzroka se je Warren odločil, da bo zapustil Pin City. O tem je obvestil svojo ženo, a še istega večera je bil ustreljen!«

»Tako vsaj trdi Minerva,« se je oglasil Dixon.

»Morda, toda ti pozabljaš, da je Warren res začel pogajanja s konkurenčnim podjetjem, ki naj bi odkupilo njegov delež.«

»Zakaj pa je potem zahteval, naj njegove namere ostanejo tajne?«

»Ne vem, Bill. Ampak nekaj drugega se mi dozdeva važno. Na večer umora je prišel Douglas k stricu na razgovor. Ker je bil dolžan Antonu kar čedno vsotico, je upal, da jo bo dobil pri Warrenu. To je bila zanj še edina možnost, da obdrži svoj novi ferrari. Prav rad bi vedel, kaj sta si povedala.«

»Nekam pozna želja,« je rekel Bill z mrko ironijo. »Ali misliš, da je Douglas med razgovorom svojemu stricu grozil ali pa ga celo ustrelil?«

»To je seveda možno in potrudil se bom, da bom porotnike speljal na to misel. Strast določenih mladih ljudi za drage športne avtomobile je privedla že do marsikatere neumnosti. Seveda pa moram priznati, da me ta podmena nikakor ne zadovoljuje.«

»Tem bolj, ker ne pojasnjuje umora Douglasa!« je menil Dixon, ki ga je že dajala dremavica.

»Phil, zdaj pa nikar ne pomešaj vseh problemov! Jutri pri razpravi ne bom nastopal kot detektiv, pač pa kot odvetnik. Ni moja naloga odkriti morilca, temveč prepričati porotnike, da je Minerva Warren nedolžna!«

Dixon je s težavo vstal in rekel:

»Vse to se mene več ne tiče! Zdaj grem domov in sporočil bom v Washington ime lastnika prstnih odtisov. Potem bom končno lahko legel. Tokrat upam, da me bo do jutra ne bo nihče prebudil. Ne pozabi, Jonny, da se moraš jutri oglasiti pri FBI, da boš podpisal svoje uradno pričevanje. Naročil sem jim, da te nikakor ne smemo pustiti čakati.«

Zahvalil se je Sylviji za okusni zajtrk in s trudnimi koraki odšel.

Medtem je Landon prebiral svoje zapiske o novem položaju v zadevi Warren.

»Še neka malenkost, Jonny! Včeraj sem ves dan poizvedoval po cesti Independence Street. Po velikih težavah sem potem iztaknil pričo, ki ne stanuje daleč od Warrenovih. Možak je na večer zločina prišel domov okoli enajstih zvečer. Spominja se, da je videl tam parkiran avto.«

»Douglasov ferrari?«

»Ne, pač pa velik, črn pontiac. Ni si pa zapisal številke.«

»Ali ve za popolnoma točen čas?«

»Ne, lahko bi se zmotil za četrt ure.«

Prevračal sem novico v svoji glavi. Ta pontiac je bil gotovo avto Warrenovega morilca. Misel sem razložil Billu. Njegovo mnenje sem poslušal z velikim zanimanjem.

»Kot dokaz je to malo šibko. V Pin Cityju je gotovo na tisoče pontiacov.«

Ura je bila že skoraj enajst, jaz pa sem imel še nešteto potov. Z Billom sem se odpeljal na FBI.

Mlad, svetlolas inšpektor je sprejel mojo izjavo. Žal je jahal na službenem pravilniku in mi zastavljal nešteto nepotrebnih vprašanj. Njegov obraz je bil siten. Videti je bilo, da ne soglaša z ravnanjem svojega predstojnika. No, prav rad bi bil videl, kako bi bil on ravnal spričo nevarnosti, da zleti v prepad!

Potem si je dovolil še naslednje vprašanje:

»Sta bila res v smrtni nevarnosti, ko je inšpektor Dixon nastopil proti barmanu?«

»Seveda ne! Ona dva sta naju vendar pripeljala v puščavo, da bi občudovala sončni vzhod! Potem je Jerry z nožem v rokah samo zato planil name, da bi si odrezal sončni žarek!«

Brez humorja, brez odziva na šalo je dalje vprašal:

»Kaj ste občutili, ko ste videli, da tisti, ki mu pravite Jerry, izginja v zemeljski razpoki?«

»Najprej sem olajšano vzdihnil, potem pa se me je polotila najgloblja žalost!«

Njegov obraz se je spremenil in pozorno je poslušal. Upal je, da bo sledila kritika glede ravnanja njegovega predstojnika.

»Da, res najgloblje obžalovanje!« sem nadaljeval. »Namreč obžalovanje, da sem bil ob svojih štirideset dolarjev, ki sem mu jih bil dal, da bi ga pripravil do govorjenja.«

»Gospod odvetnik Adams! Nobenih šal, če vas smem prositi!« je dejal suho. »Smrt človeka je vedno in povsod nekaj obžalovanja vredenega.«

Prav zoprn mi je bil njegov način puritanskega pastorja.

Yvonne Whittal:

KAROOJSKI UROK

34. nadaljevanje

Ustnice na koži so vžgale ogenj. Obupano se je oklepala poslednje nitke zdrave pameti, ki jo je ohranjala vztrajnost drobnega svarečega glaska.

»Adam.« Njen glas je zvenel pridušeno, kot ne bi bil njen.

»Moram nazaj k otrokoma.«

»Kasneje!« ji je zamrmral v vrat.

»Adam... to je norost!« je dahnila, a bil je kot gluh za njeno rotenje. Njegova usta so puščala za seboj goreče sled vse do polnih prsi.

Kakor je bila zadržana, se ji je ta nova in uničujoča Adamova zaupnost nenadoma zazdela popolnoma normalna. Ko je čutna toplina preplavila vse njene ude, je začela prepoznavati pravi pomen poželenja in bolečo potrebo po zadostitvi. Nič več ni mogla jasno misliti in tega si ni niti več želela. Njeno telo, ki ga ni brzdalo nič več, se je po svoji lastni volji odzvalo na viharno Adamovo ljubljenje. Roke so se ji po svoji volji zapletle v goste kodre njegovih las. Ko se je predala divji novi ekstazi, ji je iz ust ušel nizek stok.

Kasneje se je pogosto spraševala, kaj bi se zgodilo, če bi klic Wille Jackson »Hej, vidva!« ne pretrgal njune zaupnosti. Medtem ko se je njej vračal razum v valovih hromečega sramu, je bil Adam videti popolnoma obladan in čudno miren. Prav nič ga ni zmedlo, da je bila Willa priča njunemu strastnemu objemu.

»Dober dan, Willa,« je hladnokrvno pozdravil, vstal in potegnil Liso za seboj, potem pa po naključju ali pa namerno s svojim telesom zakril Liso, da je pridobila nujno potrebni čas in se vsaj približno spodobno uredila.

»Kaj te je pa prineslo ob tej uri?«

Willa je stopila bliže in Liso je zadel sunek zavisti naravnost v srce. Willa je bila lepa, sposobna, elegantna in malce zapeljiva celo v navadni jahalni obleki. Trdota, ki se je svetlikala v očeh, pa ni pristajala smehljaju na korelno rdečih ustnicah.

Obrnila se je k Adamu:

»Očka ima težave z elektrogeneratorjem. Sprašuje, če bi mu ga popoldne imel čas pogledati.«

»Dovoli samo, da se oblečem, prav?« je dejal, porinil noge v platnene čevlje in že je korakal proti hiši.

»Oh, gospodična Moreau,« je Willa zmotila Liso, ki se je urno pripravljala, da bi pobegnila. »Pospremite me malo.«

Osmo poglavje

»Pojdite malo z menoj,« je dejala Willa, a Lisa je samo ošinila hladne zelene oči in že je vedela, da njena družba že ni tisto, kar si Willa želi. Hotela se je na samam soočiti z njo. Lisa ni potrebovala jasnovidnosti, da je uganila, kaj jo žuli.

»Če ne zamerite, gospodična Jackson, nazaj k otrokoma moram.«

»Tisto, kar vam imam povedati, vam ne bo vzelo več kot nekaj minut.«

»Ne, potem pa v redu,« je obotavljivo pristala Lisa. Želela si je, da bi bila vsaj na zunaj videti mirna. Obrnila se je k Willi:

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Rada bi vam dala nasvet, draga moja,« se je Willa rahlo nasmehnila, a njene oči so ostale mrzle, ko je prezirljivo ošinila Liso. »Nikar se ne slepite glede Adama. Tako kot večina moških tudi on vzame, kar lahko, če je dekle dovolj voljno, vendar njegovemu vedenju nikar ne pripisujte prevelikega pomena. On že ima drugo dekle.«

Liso je zabolelo v ušesih in v sencah ji je začelo tako močno razbijati, da se je zamajala. Če tudi bi jo Willa udarila z jahalnim bičem, ki ga je stiskala v svoji lepi roki, bi je ne mogla bolj presuniti. Adam je že obljubljen drugi, Willi, sodeč po izrazu silnega zadovoljstva na njenih klasično izrezljanih potezah. Lisa je čutila, kako ji skozi meglo nerazložljive bolečine prodira mraz, mraz, ki je tisti trenutek zakril vse drugo in jo pustil čisto brezčutno, tako da je kljub vročini zadrgetala.

»Govorite, kot bi bil Adam lahkoživec, ki ima dekle, pa si vendar privošči še druge,« se je slišala reči s čudno brezosebnim glasom.

»Oh, ne! Napak ste me razumeli!« se je urno popravila Willa.

»Adam je v tem okrožju zelo spoštovan mož, poleg tega je tudi zelo bogat, kot ste verjetno že uganili. Zato je nemalo žensk ponorelo za njim, vendar jih je zapustil, brž ko so ga začele dolgočasiti. To vam pravim le zato, ker ne bi želela, da bi vas po nepotrebnem ranil.«

Liso je obšel gnus, da je kar otrpnila. »Mar hočete reči, da se mečem za njim zaradi njegovega bogastva in položaja, ki ga ima v okrožju?«

Willa se je sladko nasmehnila. »Tega pač nočem reči, a če živite z njim pod isto streho, je bržkone silno težko nenehno ohranjati poslovni odnos in čisto naravno je, da se med vama razvija določena zaupnost..., vendar...« Pomenljivo je umolknila, »tega ne jemljite preresno. Za Adama je to le zabava in na koncu boste prizadeti vi.«